Google

Тем, что эта книга дошла до Вас, мы обязаны в первую очередь библиотекарям, которые долгие годы бережно хранили её. Сотрудники Google оцифровали её в рамках проекта, цель которого – сделать книги со всего мира доступными через Интернет.

Эта книга находится в общественном достоянии. В общих чертах, юридически, книга передаётся в общественное достояние, когда истекает срок действия имущественных авторских прав на неё, а также если правообладатель сам передал её в общественное достояние или не заявил на неё авторских прав. Такие книги – это ключ к прошлому, к сокровищам нашей истории и культуры, и к знаниям, которые зачастую нигде больше не найдёшь.

В этой цифровой копии мы оставили без изменений все рукописные пометки, которые были в оригинальном издании. Пускай они будут напоминанием о всех тех руках, через которые прошла эта книга – автора, издателя, библиотекаря и предыдущих читателей – чтобы наконец попасть в Ваши.

Правила пользования
Мы гордимся нашим сотрудничеством с библиотеками, в рамках которого мы оцифровываем книги в общественном достоянии и делаем их доступными для всех. Эти книги принадлежат всему человечеству, а мы – лишь их хранители. Тем не менее, оцифровка книг и поддержка этого проекта стоят немало, и поэтому, чтобы и в дальнейшем предоставлять этот ресурс, мы предприняли некоторые меры, чтобы предотвратить коммерческое использование этих книг. Одна из них – это технические ограничения на автоматические запросы.

Мы также просим Вас:

- **Не использовать файлы в коммерческих целях.** Мы разработали программу Поиска по книгам Google для всех пользователей, поэтому, пожалуйста, используйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- **Не отправлять автоматические запросы.** Не отправляйте в систему Google автоматические запросы любого рода. Если Вам требуется доступ к большим объёмам текстов для исследований в области машинного перевода, оптического распознавания текста, или в других похожих целях, свяжитесь с нами. Для этих целей мы настоятельно рекомендуем использовать исключительно материалы в общественном достоянии.
- **Не удалять логотипы и другие атрибуты Google из файлов.** Изображения в каждом файле помечены логотипами Google для того, чтобы рассказать читателям о нашем проекте и помочь им найти дополнительные материалы. Не удаляйте их.
- **Соблюдать законы Вашей и других стран.** В конечном итоге, именно Вы несёте полную ответственность за Ваши действия – поэтому, пожалуйста, убедитесь, что Вы не нарушаете соответствующие законы Вашей или других стран. Имейте в виду, что даже если книга более не находится под защитой авторских прав в США, то это ещё совсем не значит, что её можно распространять в других странах. К сожалению, законодательство в сфере интеллектуальной собственности очень разнообразно, и не существует универсального способа определить, как разрешено использовать книгу в конкретной стране. Не рассчитывайте на то, что если книга появилась в поиске по книгам Google, то её можно использовать где и как угодно. Наказание за нарушение авторских прав может оказаться очень серьёзным.

О программе
Наша миссия – организовать информацию во всём мире и сделать её доступной и полезной для всех. Поиск по книгам Google помогает пользователям найти книги со всего света, а авторам и издателям – новых читателей. Чтобы произвести поиск по этой книге в полнотекстовом режиме, откройте страницу `http://books.google.com`.

Digitized by Google

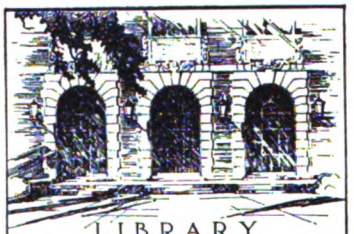

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY
OF ILLINOIS

947.7
Uk821
v. 6

Digitized by Google

The person charging this material is responsible for its return to the library from which it was withdrawn on or before the **Latest Date** stamped below.

Theft, mutilation, and underlining of books are reasons for disciplinary action and may result in dismissal from the University.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY AT URBANA-CHAMPAIGN

NOV 16 1978
MAY 6 1980
OCT 31 1980
APR 26 1982
OCT 05 1982

L161—O-1096

Digitized by Google

Digitized by Google

УКРАЇНСЬКО-РУСЬКИЙ АРХИВ.

ТОМ VI.

Digitized by Google

УКРАЇНСЬКО-РУСЬКИЙ АРХИВ

ВИДАЄ

ІСТОРИЧНО-ФІЛЬОСОФІЧНА СЕКЦІЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА.

Т. VI.

РУКОПИСИ ЛЬВІВСЬКИХ ЗБІРОК

ВИПУСК II.

У ЛЬВОВІ 1911.

З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка
під зарядом К. Беднарського.

Digitized by Google

9(06)
2.VI.
2524.

РУКОПИСИ ЛЬВІВСЬКИХ ЗБІРОК
ВИПУСК II.

ОПИС РУКОПИСІВ НАРОДНОГО ДОМУ

З КОЛЕКЦІЇ АНТ. ПЕТРУШЕВИЧА.

ЧАСТИНА ДРУГА,

ЗЛАДИВ

Д-р ІЛЯРІОН СВЄНЦІЦКИЙ.

У ЛЬВОВІ, 1911.

НАКЛАДОМ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА.

Digitized by Google

Digitized by Google

947.7
Ик 321
v. 5

Передмова.

В сю частину опису рукописів Музею А. С. Петрушевича війшло 51 н-рів [3, 27, 52, 54, 59, 64, 65, 69, 76, 82, 85, 95, 102, 105, 108, 112, 126, 131, 133, 135, 141, 143, 146, 154, 159, 162, 163, 167—169, 171—2, 179, 181, 190, 194, 196, 199, 210, 212 а, 212 б, 215, 217, 222, 224, 233, 236, 249, 250, 251]. Не війшли в опис н-ри 160 (після катальоґа: Полемическое сочиненіе XVIII в.) і 254 (Пѣсенникъ XVIII в.) з причини вижиченя сих рукописів за границю. Розділені вони на 9 відділів, з яких деякі повинні були найти собі місце вже в 1-ім томі, а деякі — можливо — в послїднім третім томі. Сталось се тому, що катальоґ бібліотеки, яким ми руководились в часї приготованя до систематичного опису, не всюди однаково точний в означеню рукописа після його внутрішнього змісту. Вкажемо кілька примірів: н-р 27 значить ся в катальоґу „Мінея март-август“, між тим є се Пролог; н-р 69 „Слова великопостныи“ оказав ся в значній части Ізмарагдом; н-р 85 „Пролог“ є в дійсности служебною мартівською місячною Мінеєю з чисельними житійно-повчительними статями в синаксарній части між 6 і 7-ою піснями канонів; н-р 108 на основі одної невеличкої статї названий „Исповѣданіе в дни недѣльныи“ в дійсности зборник з перевагою „Практики господарем“; н-р 141 „Проповѣди“ є Зборником, н-р 171 „Пролог нач. XVIII в.“ оказав ся списком „Несѣдалного“, н-р 210 „Слова XVII в.“ є Зборником 1665 р., н-р 217 „Календарь XVIII в.“ оказав ся Зборником пол.

Digitized by Google

XVII в. Не познакомившись отже перед систематизацією із змістом поодиноких рукописів, описуватель, мимо найщирійшої волї, замісто дати систематичний опис, попав в свого рода безсистемність, в якій на сїм місцї і каєть ся.

В датах бібліоґрафічних не увзгляднено в часї коректури сього опису виданих проф. В. Н. Перетцом в Извѣстіях 2-ого Отдѣл. Ак. Н. 1909 р. I, ст. 125—159 статий з рукопису н-р 102 л. 275, 281, 286—290 (ст. нинїшнього опису 140—4) і його опису, як також не вказано деяких паралєль до наших текстів в текстах зборників київського Унїверситета після виданя Ю. А. Яворского — Два замѣчательныхъ карпаторусскихъ сборника XVII в. принадлежащихъ У-ту св. Владиміра, Кіев 1909 і рец. д-ра Франка (Зап. Наук. Т-ва 93, ст. 195—200), що тут доповняєть ся. На 137-ім ст. при Изложеніи Лавр. Зизанія належало вказати, що се список з друкованого Лєксика.

Описані рукописи, що до віку, належать до: XVI — 4, кін. XVI — 1; 1600 — 1, поч. XVII — 2, пол. XVII — 2, 1655 — 1, 1665 — 1, кін. XVII — 5, 1691 — 1; поч. XVIII — 4, 1730 — 1, 1740 — 1, пол. XVIII — 16, 1777, 1781, 1790 по 1-ому, кін. XVIII — 4; поч. XIX — 2, 1832 — 1, пол. XIX — 2. Всї вони, крім н-ру 27 (ст. 45 сл.), очевидно місцевого походженя. Коли зважити ріжноманїтне богацтво змісту описаних зборників XVII—XVIII в., особливо в порівнаню з друками сього часу, ми переконуємось, що в сїй части рукописів маємо дорогоцїнне жерело до пізнаня українсько-руського письменства сеї доби.

Особливо знаменна з того погляду колишня бібліотека Свідзїнських, Івана — батька († 1732 р.) і Павла — сина, священників Терновець і Лодини кінця XVII до 60-их рр. XVIII в. В збірцї кан. Петрушевича заховало ся 15 рукописів бібліотеки Свідзїнських (гл. Архив I, ст. 202, і в сїм томі ст. 121—174 і в 3-ім томі н-ри 149, 175, 180 і 182). Кромі сього належали Свідзїнським єще два рукописи XVII в.. Пролог і Евангеліє Учительне, що находять ся нинї в руській Капітульній бібліотецї в Перемишлї.

Оба любителї рідньої книжки типічні представники старосвіцьких книжників. Від них пореняли вони все, що

Digitized by Google

становило їх головну прикмету — любов до книжки і знаня. З любови до книжки вони не гляділи на ню критично, тому у них — священників знайшли ся зборники богаті апокрифічними статями, та до того в руках уніятського декана опинилась полєміка против латино-католицтва, з нелегкими закидами против нього та глузованями над ним. Оба вони, судячи по їх записам і приписам на книжках, як на сей час, були люде освічені. Але сеї освіти було їм мало, бо хотіли ще більше знати — тож сї освічені люди шукали відповіди на інтересні їм питаня в статях, які могли вдоволити хиба дуже нерозвинені уми. Се характеристичне роздвоєнє середновічної освіти.

Одно й друге не припадкове. Недавня традиція з часів православія і сильна обрядова одність з останками старої віри була очивидно за сильна, тому і стара полєміка Греко-Руси з Латиною мала для уніятського декана 1-ої пол. XVIII в. те саме значінє, що й за 200—300 літ передше. Що-ж до некритичної сумішки статей, апокрифічних з канонічними та серйозних з казковими, можна замітити хиба, що найчастійше навівав їх дух часу, на який зложились з одного боку давня традиція і з другого схолястична школа. Ся школа тільки підтримувала традиційну любов до казково-апокрифічного, бо сама давала як найменшу скількість фактичного знаня.

Користаючи з записів Свідзінського, Івана — батька на 210 об. до 217 об. Перемиського Пролога можна подати деякі дати про сина Павла, що з огляду на зібрану бібліотеку не безінтересне. Родив ся він в Тернівцях 1704 р., на девятім році заправляв ся до Альвару, а на десятім дав його батько у інфіму шкіл польських в Перемишлї, які він кінчив до риторики, повторивши синтаксиму. В часї науки 1719 р. лучилось у батька нещастє, бо „згинуло штук имѣня 13 — волов чтири, коров пієт, яловиц 4, котори' юж тѣлнiи были". Подякувавши „за школи Єзуитам, раб божій Павел попович Тернавскій ходил до канцелярии Перемыско'" між 1723—1726 р., 1727 р. женив ся з Анастасією Врублицькою, дочкою динівського міщанина і старшого брата. В 1731 р. він одержав парохію Володжу, 1734 перейшов на Лодину, де зістав 1740 деканом. Від сього часу він

Digitized by Google

зіставляє на своїх книжках записки аж до 1768 р. (про конфедератів). Цікавить ся він не тільки явищами економічними і природними, але й історичними. Сї черпає він з польських ґазет сього часу (пор. ст. 131). Кромі сього, як декан бірецький, звернув він увагу на обляти ерекцій і надань ріжних попівств Сяніцького і Перемиського староств (ст. 155—8), чим дав великий доказ як зрозуміня їх історичної ваги, так і любови до свого рідного. Сю любов проявив він ще мовою своїх власних казань, записок, та одного другого перекладу. Найбільше ж одначе добором книжок у свою бібліотеку, в яких зіставив нам богато дорогоцінного літературного матеріялу, нерідко й світсько-народнього походженя, як великодні інтермедії, молитви від тучі, пісня Бандурка, та цілий ряд апокрифів.

Належить ще додати, що в роді Свідзїнських живе традиція книжньої любови. Іван вчить Павла і вже за молоду заправляє його до списуваня книжок, Павло вчить тому самому сина Андрія, що списав пісню „Не могу начати от жалю вѣщати“ (ст. 130), та й в инших місцях полишив слїди своєї руки.

Переходимо до дальшої загальної характеристики описаних рукописів. Найбільша частина з них XVIII в., бо всїх 29. Від рукописів попереднїх віків відріжняють ся вони перше всього мовою, яка в переважній части народна з значними слїдами польського впливу, як в лексиці так і в граматиці. Особливо замітно се в перекладах з польського. Польський вплив проявив ся навіть в письмі, в якім стрічають ся часто польські g, m, x, z, вмісто ґ, м, ѯ, з. З польського жерела походить рівнож немало статий, напр. виписів з ґазет і календарів (у Свідзїнського), або з ріжних Historyi — в їх первіснім виді. Певну частину сього рода зборників можна було навіть виділити осібною ґрупою під назвою „польсько-руських зборників“. Між рукописами старшими XVII в. і глубше нам рідко трапляєть ся стрінути таку появу, хоч вона і тоді не була виключена, чому найліпший доказ переклади з Скарґи і Бєльского (н-ри 57, 59, 89).

За те нема в сих давнїйших польсько-руських зборниках сентенцій, орацій і повіншовань з приводу ріжних свят і нагод, шкільних дійств, інтермедий та вірш і народної

Digitized by Google

пісні. Перечислені статї — се вже характеристична прикмета зборників XVIII в., чим вони як раз і важні. Завважити належить, що для збирача XVIII в. з пісенного репертуару все рівно цінне, тому він списує в суміш пісні — набожні і світські, без огляду на се, чи то пісня любовна, чи сороміцька, чи польська, чи „москевска“. З сього погляду описані рукописи дають дослїдникови великий матеріял, порівняно-історичний і язиковий. Всїх пісень в описаних рукописах 258 нумерів.

Digitized by Google

Digitized by Google

1. (№ 69). **Зборник**, зложений з Ізмараґда[1]) і поучень св. Отців, XVI в. 241+1 л. F⁰ старанним півуставом на гладженім папері знаку кабан, оправа дошка в шкірі. Заголовки статий киноваром, початкові букви рисовані продовж 7-и і більше стрічок; на стороні по 29 стрічок. Слова в реченях не розділені, одинокий знак перепинаня — точка. Редакція рукописи руська: ж, ч, ц, ш, щ звичайно мягкі, ж зам. жд, є зам ѣ. Велике Ч в формі широкої чаші.

л. 1. а҃. Сло҃ сто҃ Анастасїа игꙋмена сина҆скаго. ѡ еже не имѣти гнѣва. Много може҃ молтва праве҃наго поспѣваема...

л. 1 об. в҃. Сл. того҃ е҃ не ѡсѫжа҃ти. Не ѡсѫжа҃ите ре҃. да не ѡсѫжа҃ени бѫдете...

л. 2 об. г҃. Сл. сты҃ ѿцъ ко хр҃тїаномь. Рекѫ вы послꙋшаите любовно братїе. аще во мирѣ есте...

л. 3 об. д҃. Сл. ст҃. мч҃ни҃ евсевїа, неѡфита, леѡнтїа и дрꙋжины и҃. По оумр҃твїи ст҃ого великомч҃ника геѡргїа повелѣ диѡклитїан҆...

л. 4. є҃. Сл. ст҃. сидора ко евсевїю еп҃ поу. ѡ всѧко҃ неправе҃нинмь дѣлѣ. аще бо и цр҃кви кто снеправдою зиждеть и непрїати сѫ҃ бг҃о҃. Начеши бо за҃тїю евсевїю еп҃пꙋ. цр҃кве въ пилꙋсїи послаша ко сидорꙋ пѫстынникѫ...

л. 4 об. ѕ҃. Сл. ст҃. мч҃. евсевїа еп҃па. Евсевїи сщ҃номчникь бѣ при костѧнтїи цр҃и. ревнїемь горѧи по правои вѣрѣ...

---

[1]) Руководячи ся в виборі рукописів для опису бібліотечним катальоґом, годі мені було з'орієнтувати ся, що „Слова великопостныи" окажуть ся Ізмараґдом, який належало описати за н-ром 1.

Digitized by Google

— з҃. Сл. ст҃. евсевїа ѡ оумирающих напрасно и оутопающих во водѣ и ѿ мраза изсыхающимь. Въ единь оубо ѿ днїй чл҃ь нѣкыи рѣкѫ перекозѧсѧ и оумре. да ѡвїи гл҃е [л. 5 тільки конець, видно бракує тексту] вахо вавулона неисцѣлѣ, нѫ внимаите моусеѧ гл҃ѧ...

л. 5. й҃. Сл. ѿ патерика ѡ марцѣ мнисѣ и ѡ преевутерствѣ его. Гл҃аше ѡ марцѣ мнисѣ египетстѣ. ꙗко пребыо л҃. лѣт неисходѧи ис келїи...

л. 5 об. д҃. Сл. ѿ патерика ѡ двою мнихѫ. да и мы грѣшнїи покаавшесѧ ѿпѫо прїиме. а не ѿчае себе. Два мниха. братолюбо деанїа ѿ дїавола прїимша идоста и поѧста себѣ женѣ. по времени же нѣколицѣ рѣста ко себѣ, что пришбрѣтохоѣ ꙗко ѡставихоѣ аг҃льскїй чинь и прїид... скверняѫ сїю. и по си комѫкѫ ѡгн... (більше нема). (Пролог 1895 р. апр. 15.)

л. 6. Фрагм. 13-го слова: ѿ самаго ба҃ прїахомь... се даю ва. всѧкїи ѕвѣ... во брашно ꙗко зелїе... зарѣзѫ пролїи на земь...

л. 6 об. дї҃. сл. ст҃. апо҃лъ и ст҃ы ѿцъ... ѡ постѣ. и ѡ петровѣ. и ѡ фил(и повѣ). Иже вѣрнїи сѫт. слышите братїа... вси старїи и юнїи писанїа ѡ постѣ...

л. 7 об. еї҃. Сл. ст҃. ѿцъ ѡ временѣ житїи. Єже подобае намь рещи. въкратцѣ се житїи творити. прїидите и слышите. ѡ свое спонїи комѫдо печалѹите...

л. 8. продовжене слова 16-го: ...гы и не дае просѧщи. дабы не оубывало емѹ ѿ числа собранны. и аще мало что погыбне. то мно твори лишенїе...

— зї҃. сл. ѿ патерика ꙗко недостои ити ѿ цр҃кве его. еже древле бы. и се повѣда намь ѿ вѣрны... (Яковл. 176—38).

л. 9 об. ѕї҃. (!) Слово ст҃. нидонта ѡ богатѣмь. ѡ скѫпѣ. бл҃ви ѿче за молитовь: Иногда ст҃. нифонтъ видѣ чл҃ка емоу молѧше мноство нищи. и просѧщеи оу него милостынѧ... (Прол. авг. 10.)

л. 10 об. зї҃. сл. и поѹченїе ст҃ы ѿцъ дш҃еполезно. Єще вы се извѣщаю любимїи. понеже вижѫ вы оубо приходѧщеи ко цр҃кви. ѡвь рѫкодѣлїе ѡставиша. и ини торгованїе и ѡрѫдии лишнесѧ...

Digitized by Google

л. 11 об. иї. Ѿ правиль ст҃. апⁿлъ. ѡ кьнигаˣ ихже подобаєт чести и внимати и ни чести. Не достоит мирскиˣ и составленныˣ ѱалоˣ глати во цр҃кви и ни почитати книгь неисправленыˣ. но токмо исправленнїи новаго и ветхаго завѣта. аще ли и кто и ложнїи писанїа книжнїи. ꙗко ст҃аѧ въ цр҃кви полагает нечестивїи ꙗко ст҃ь мѣнить на соблазнь всѣмь людемь. аще причетникь. да изверъжетсѧ сана. а книги исожгоутсѧ. и извѣщенїе ѡ добрыˣ. ветхаго закона четенїе... (доведено тільки до: соломони. г҃. приⁿчи.)

л. 12. продовжене слова: земли. такоˣ и ст҃їи не во славѣ и ни во богатествѣ быша. по истиннѣ саˣ гь рекль. понеˣ сотвористе единоˣ Ѿ хждыˣ...

— дї. сл. ст҃. Ѿца генадїа патрїарха. Готовите братїе на исходˈ дѣла добраѧ. снимиже Ѿидеˣ Ѿ свѣта сего... (обор. слаⁿкаго питїа, стокляницꙋ, каплѧми дожⁿа ꙋстрѣклѧеми)... (без вінця).

л. 15. продовжене слова: тїа своего ꙗви. да не возне́сть ти хвалы. и невѣси что ти творѧт...

— кд҃. сл. ст҃. Ѿ. григорїа двоˈсловца. Бѣ нѣкаѧ жена имене́ матрона. и еѧˣ сн҃ь недавно бѣ женѫ себѣ поѧˣ. и ꙗко кѫпно своею кровїю. на сцѣнїе цр҃кви звана бѣ. и на тѫ нощь иже на оутрїе быти сцѣнїю плотноѫ похотїю со своиˣ мѫжеˣ смѣсисѧ... (пішла в церкву, там нечистий опанував її у гробниці св. Севастіяна, мучив довго — не помагали анї чари, анї замовленя, аж молитва праведного Фортуната помогла. Наука — не лїчити ся чарами, щоб ще в більшу хоробу не впасти.)

л. 15 об. кв҃. сл. ѡ ст҃омь григорїи папѣ риˣскомь. При цр҃и оустїанѣ. се блѫжныи григорїи первопрестолникь бˈк римскїѧ цр҃кви ст҃ыѧ... (Прол. марта 12.).

л. 16 об. кг҃. сл. ст҃. григорїа бг҃ослова ко всѣˣ хрⁿстїанеˣ ѡ пїанствѣ. Прїидите моужїи во кѫпѣ и жены. и ереи и люˣе мниси и бѣлци. богатїи и оубозїи... (болˈвани, воздыˣю ѡ сеˣ и стѫжѧжси, плещете, во сопѣли сопете и лоститеⁿ, лаетесѧ, ѡсержаетеⁿ, кощюнаете).

л. 18. кѳ҃. Сл. Ѿ притчен. ѡ наказанїи и Ѿ родителеи ко дѣтемь. Члци внемлите извѣстно ѡ глемыˣ

Digitized by Google

ка^м^т' за молода дѣти своѧ. гл҃е^т^ бо бж҃їа прм^х^дрость любѧи сн҃а своего. жезла на^х^ не поща(ди) нака^з^ѧ его въ юности...

л. 19. Продовжене иншого слова: оубо дн҃ь дн҃е. да не вопа^х^неши никог^х^а вон'же нечаеши дн҃ь...

л. 19 об. Истлъкованїе глава^м^ избраны^м^ всѣ^м^ ѿ ст҃о^г^ анастасїа. игѫмена синаиска^г^. (Се показчик 59 глав, що творили зміст якогось зборника; л. 21 продовжене показчика (13—19) глав иншої части зборника, що вже висше були в части згадані.

л. 21. а҃. Сл. ст҃. Ѿцъ и ст҃. апл҃ъ. ка^м^ жити кр^с^тїано^м^. Подобае^т^ всѧкомоу хр҃^с^тїанинѫ чисто жити. съ расмотренїемь творити. да ни во тоще трѫд нашь бѫде^т^. и внезиденїи нѣкто погибне^т^ и ѡслабне^т^... (Яковл. 172—6).

л. 21 об. сл. ст҃. Ѿцъ ѡ пїаньствѣ. Иже бы и не пити Финѫ^х^. и того возбранѧ^т^ ве^м^ми... (Яковл. 173—13).

л. 22. Продовжене иншого слова: ѡва^м^ и ап^с^лъ паве^м^ре^м^. не вси бо оумре^м^. но вси измѣни^м^сѧ. и во мьгновенїи ока рекшеи въ борзѣ. егда бо вси чл҃ци изомрѫ^т^. тогда мнозїи праведнїи ѡстанѫ^т^сѧ живи бг҃о^м^ влюдоми... аще кто питае^т^ во ст҃ы^х^ книга^х^...

л. 22 об. Истлкованїе глава^м^ ст҃ы^х^ Ѿц҃ъ и ст҃ы^х^ апл҃ъ. а҃. слово ст҃. Ѿцъ и ст҃. апл҃ъ како жити хр҃тїано^м^... (1—12 гл., 13—19 г. на 19 об., пор. Яковлевъ, Измарагдъ, ст. 138—156).

л. 23. продовжене показчика 112—156; л. 24: 60—111, пор. 19 об.

л. 25. продовжене слова про піянство: ...донде^м^ вопадо^х^ ковисѹхананьи... (ви)но бо превратиша очи мои и ѡте^м^ни ми похо^т^ ср^х^це...

л. 26. кд҃. Слово притчею ведено ѡ составѣ тѣла чл҃ча. Иже писанїе ре^ч^. что е^с^ ег^х^а ѡпѫстѣеть землѧ. и цр҃ь изнеможе и силнїи его разыдѫтсѧ...

л. 26 об. л҃. сл. Козмы прозвитера ѡ хотѧщи^х^ во черн'ци. Мнѡзи бо Ѿходѧ^т^ во монасты^р^ не могѫщеи терпѣти сѫи^х^ (!) томителеи и трѫдовь телесны^х^ Ѿбѣгаю^т^... (Яковл. ст. 15—26).

л. 28 об. сл. петра черноризца. ѡ житїи се^м^. лд҃. Аще кто ѿ чл҃кь. оукоры и скорби и бѣды прїимае^т^ во хѫдо^м^

Digitized by Google

сеⷯ житїи. и то въ ѡноⷯ вѣцѣ ѿ бⷭ҇ чⷭтень бѫдеⷮ. и почто любимїи и самисѧ чюжаѧсѧ радости вѣчныѧ...

л. 29 об. сл. бл҇ж. нила черноризца посланїе. ко хариклїю преⷭвутерꙋ. сороⷭнападающаѧ на согрѣшающаѧ и гл҇щю недоⷭто'на покаанїе исповѣхⷭнїе оустен' аще дѣла постническаⷮ не бꙋдеⷮ. лв҇. Ѕѣло мнишими сѧ бж҇твнаⷮ писанїа не разꙋмѣѧ. понеⷯ токмо ко единои тои части и гнѣвѣ ѩвлѣѧ... (полѣзныѧ).

л. 31 об. лѳ҇. сл. ѡ черноризици. егоⷯ хотѧшѣ бѣси прелестити. Оубо сѣдѧше и беⷭмоⷯвьствѫѧ браⷮ. и хотѧше бѣси (32) преⷯстити его привиденїемь аѳгль... (возѧти) [на сю тему в Пролозї 21 апр.].

л. 32 об. лд҇. сл. ѡ ст҇. михаилѣ черноризщи (!). Сїи оубо михаиль бѣша ѿ града едеса блгороⷯⷯтель сн҇ь. родителем' же его прѣставльшемисѧ... (33 причтатиⷣ вѣрѣ баⷯмечи).

л. 33. лѥ҇. сл. ѡ исакїи мнисѣ егоⷯ преⷯстиша дїаволⷯ. и паки оукрѣпишаⷣ и побѣди дїаволаи милость полꙋчи. Бѣша черноризець именемь исакїи. и родоⷯ торопчаниⷯ и разда имѣнїе свое трѣбꙋющиⷯ. и иде во монастырь ко великомꙋ антонїю ко пещерꙋ... (тільки до слів:) и реⷯ антонїи се оуⷯ преставиⷯсѧ еⷣ и пришедше и со дѥѡдосїемь и со братїею ѿкопавшеи пещерꙋ. и возѧше и мнѧще и м҇ртва. и вынесьше и положиша его преⷯ пещерою и видѣша ѩко и —

л. 34. продовжене оповіданя про страшний суд: бо блазїи же и лꙋкавїи. начнѫⷮ ѡбличати д҇ши. и приносѧще и преⷯни и всѧ еѧ грѣхи. словесаⷯ и мысли ѩⷯ ѿ юности и до часа см҇ртнаго... (л. 35) и поки есмо живи и врѣмѧ имаⷯ...

л. 35. лз҇. сл. ѡ виденїи ст҇. оц҇а макарїа їерⷭлимьскаго. Ѿца макарїа їерⷭлимьскаго. оуч҇никь повѣда наⷯ сице ѩко никогⷯда реⷯ ходѧщиⷯ наⷯ со Ѿцеⷯ моимь по пѫстыни... (гл. Зборн. № 165 л. 331 і д-ра Франка — Апокр. IV, 218—227).

л. 37 об. лѝ. ѿ оучитеⷯства ст҇. ѿ аммонїа ко хотѧщиⷯ спⷭтисѧ. Четыри вещи сѫⷮ. и аще единѫ ѿ ниⷯ имаⷮ чл҇кь... ѩко всѧка правда чл҇ча ѩко рѫбь повержень еⷣ преⷯ бгⷭоⷯ...

Digitized by Google

л. 42. лд҃. слово ст҃го Ѿца дога (!) ѡ ст҃ѣмь постѣ. Въ законѣ повелѣ бж҃ сн҃омь їилевы. но кожо Ѿ себе десѧтинѫ дає... (Ізмар. 1 = л. 157).

л. 43. об. м҃. слово ѡ пр҃пд. оц҃и малсѣ. Сїи бы Ѿ антиѡхїа сирьскїа. рожьшесѧ во веси нарицаемыѧ севенїа...

л. 44 об. мд҃. Посланїе нѣкоего оц҃а ко сн҃ѹ дх҃овномѹ. Желаю любимиче сп҃снїа твоего. тѣ же блаженїе даю ти. вѣси бо ты сн҃ѹ и чаю. дх҃ом родимое еже вода ми бж҃ оученїа таланть... во закони гд҃ни ходѧщеи.. 45. пїанчивыи, многом питїемь, пїаныи битисѧ готовь, сварити со братїею свѧжає и долгь свадити, 45 об. во мнозѣ скерби, сїи денїе, христїанесѧ именѹеми,... ѡ братїе веси во славѹ бж҃їю творите. да гь прославит вы во царствїи своим. а зде здравїе и чть мир и живот. (Слово против пянства в піст. — гл. Яковлевъ — Къ лит. ист. др.-рус. сборн., 61 ст. Кан. Петрушевич уважає се слово руським твором).

л. 45 об. мв҃. сл. бжственно ѡ блазем покаанїи. Ѩко подобає на братїе. и оц҃и. блюсти себе хитрѣ да не погыбне.

л. 46. мг҃. Сл. ѡ покаанїи грѣшны. Повѣдаше блж҃. паве простыи оучтль оц҃а антонїа коко (!) видѣша сїю вещь... кто какою дш҃ею во церковь воходить.

л. 47. мд҃. пооученїе ѡ исповѣданїи грѣховь. Ѿцю етерѫ. живѫщеи блиа етера старца зинона сего никто ѡ помыслѣх вопроси... (47 об. самь веси, самь вѣси личити.)

л. 48. ме҃. сл. ст. Ѿ. деѡнисїа ѡ желѣющих. Иногда ко ст҃мѹ Ѿцю антонїю деѡнисїю мнозїи прїидоша христолюбци... (Ізмар. 1, л. 90 об.).

л. 49 об. мс҃. сл. їѡа млства ѡ исхоѫ дш҃и. Ѕѣло многъ стра ѡбдержит дш҃ю тогда истѧзаемоу въ исхоѧ ѧ Ѿ тѣла... (пор. Ізмараґд № 1 л. 42. Памятки IV. 227 і Яковл. 11.)

л. 50. мз҃. сл. ѡ погребаемы во цр҃кви. Оужасно чюо. и памѧти достоино. повѣдаше їѡань римлѧнинь. иже во ѡбласти ихь бѣ сотвориша. бѣше нѣкто сѫдїи и мзоимець лю. имене валериѡ. всѧ ѡсьтавиши истинноу... (об.) григорїи двасловець (!). (Ізм. № 1, л. 102).

л. 51. мн҃. сл. ѡ кладѹщисѧ в ц҃ркви. Да слышите еще ѡ погрѣбаемы в ц҃ркви. валентинь сѫдѧ мздоимець

Digitized by Google

лю^т оумре. въ ме^хшланѣ градѣ. мѫ^ж Финѫ^х не имѣѭ прав^ы и поживе... (об. ци, потощимсѧ.) (Ізм. 102 об.)

л. 51 об. мд҃. сл. ѡ немилостивы^х и богаты^х. Не гл҃ѧ оубо на богатыѧ иже податливи и добрѣ живѫ^т. и оукарѧю злыѧ иже богатство имꙋще и во скꙋпости живѫ^т... (Ізмар. 1 л. 109, Яв. 109).

л. 52 об. н҃. сл. ѡ гл҃щи^х ꙗко злѣ оумираюцїи не бж҃твено^м повелѣнїемь оумираю^т. бл҃ви Ѿче. Лю^хе за молитовь. Оубо нелѣпо слꙋшати несмыслены^х гл҃щи^х ꙗко во рѣка^х и во морю погыбающїи... (ци 53.)

л. 53 об. Єл. Ѿ єѵ^глїа. є^ж ѡ богатѣ^х и оубого^х лазари. Єже ѡ богато^х. и лазарева притча велми на плъзѫ есть... (Ізмар. 76 л. Яв.).

л. 54 об. нв҃. сл. Ѿ єѵ^глїа и^ж Ѿ ма^оѧ ст҃го. Єже про^рокь ре^х. дасѧ исправить молитва моѧ...

л. 55 об. нг҃. сл. ѡ старци иже молитвоѫ дож^хь со нб҃се сведе^т. Бы^о никог^хда во мирстеи ѡбласти пре^вдож^хїе велико. и молѧщимсѧ имь... (Ізмар. л. 105); тут тільки фрґм. до сл: „старець синець. носѧше на плещю своею брѣмѧ дровь. и еп҃пь повелѣ оудержати и. и восташа еп҃пь". [того оутримаи.]

л. 56. продовжене нд҃. слова: „а дшю его въ цр҃ство ведевѣ. и се гл҃ста и невидима бы^ста..."

— нѕ҃. сл. ѡ нѣкои^м блꙋ^хницѣ и^ж милостыню творѧ а блꙋ^сѧ не ѡста. Таково ѡ се^м сказае^т. в лѣта леѡ^ж^та цр҃ѧ бѣ славе^х чл҃кь въ Костѧ^хтинѣ градѣ. бога^т и милꙋѧн ницѧ... (Ізмар. л. 77).

л. 56 об. нз҃. сл. ѡ нѣкои^м двꙋ сѫсѣдꙋ шевцꙋ. Послꙋшайте ѡ се^м, бѣста два сѫсѣда шевца. во кѫпѣ и живѫща... (Ізмар. л. 137. Прол. № 50 л. 153 об.)

л. 57 об. нѝ. сл. ѡ нѣкои^м кѫпци бг҃обоазнивѣ^м. ѡ се^м повѣдаше еп҃пъ евсевїи. бѣ кѫпе^ц въ алеѯа^ндрїи бг҃обоазнивь... (Ізм. л. 165 об.)

л. 58 об. нд҃. въпро^с. вси ли оудавлѧющиисѧ. или оутапающе^ или посыпаеми. по бж҃їю гнѣвѫ и по повеленїю его стражѧть. или и Ѿ деиства злолꙋкава^т. — Ѿвѣт. ꙗко^ж ре^х писанїе, не испытани и не исслѣдими пꙋти его ꙗвѣ е^с...

Digitized by Google

л. 60 об. є҃ ѡ притчи смоковнїи злаѹстаго. Смоко҃ рє҃. имѣаше нѣкто во виноградѣ своє҃. и прїиде ища плода на неи...

л. 61. ѯа҃. Їѡа҃ лѣствичника. Слыша҃ нѣкыѧ мирскыѧ лѣностно живуща...

— ѯв҃. Ѿ аплъскы҃ заповѣда҃. Страна҃скы҃ всѣ҃ книг оукланѧисѧ. что бо тебѣ чюжими словесы или зрако҃ или законо҃...

— ѯг҃. максимо҃ Ѿ главизнь. Всѧка҃ бо чл҃ка Ѿ дш҃и любити є҃. на бг҃ же точю надеждѫ возлагати есть... (обор.) ѯд҃. марковь. Поне҃ не вси чл҃ци нечестиви... (л. 62.) ѯє҃. анастасїѧ. Ѿкѫдѫ вѣ҃ чл҃кь ꙗко прости҃ есть бг҃ грѣховь его...

л. 62 об. ѯѕ҃. сл. ѡ юноши совлачивши҃ мр҃твца. и ѡ покаавши҃сѧ. Стыи ѡц҃ъ Їѡа҃. иже въ видаидѣ мниѫ. повѣдаше гл҃а сице. бѣша нѣкыи юноше (!) въ градѣ ѕѣло много зла сотворивше. и лютѣ согрѣшивь. и гробища кра҃... (Пролог, септ. 2).

л. 63. ѯз҃. сл. ѡ покаанїи. Бѣ нѣкто єп҃пь. ни в кои҃ градѣ. и по дїаволю дѣиствѫ вопа҃ во блѫ҃... (ѡнѫдор)... (Пролог, септ. 3).

л. 63 об. ѯи҃. сл. моѵсеѧ пр҃рка законодавца їи҃льтеска. Мѡѵсеи пр҃рокь и законодавецъ. бы҃ сн҃ь амроновь...

л. 64. ѯѯ҃. сл. ѡ то҃ како срацини҃ кр҃тисѧ. Тако ст҃ыи мни҃ повѣдаше на҃. ꙗко прїидоста два срацинина въ ер҃лимь... (страцинина)... [видїнє, як з відпавшого від християнства два ангели здерли по смерти шкіру, тіло спалили, а шкіру взяли на небо, бо була хрещена. Хрестить ся, іде в черцї і товариша на се намовляє.)

л. 64. ѯ҃. сл. прп. Ѿ. нашє҃. дв҃ра бывши пре҃ разбоиника. Сїи оубо Ѿц҃ъ нашь иже въ ст҃ы҃ дв҃ра. бѣша пре҃ разбоиникь во пѫстыни жившеи... (Пролог, септ. 6.)

л. 65 об. оа҃. сл. Ѿ житїа ст҃. висариѡна мниха. Повѣдаше дѫлласъ. оуч҃никь ст҃го висариѡна. ꙗко единою прїидо҃ Ѿ дѣла въ хижю оц҃а моего. и ѡбрѣтоша его стоаще на молитвѣ. и рѫцѣ емоу простерьтѣ быста на нбо ꙗко свѣщи горѧщи...

Digitized by Google

— оѣ. сл. ѡ мѹринѣ дровосѣцѣ. Бы° никогда во купрьстѣи странѣ бе°дожаіе мно° и молиша ба страны тоеѧ епп. и бы° емѹ гла° — (дальше нема).

л. 66. (продовжене 73-го слова:) имѣніа многа. ни иного тѧшка — ни пицн ни ѡде°да. да оубо малы° избы°ко° и оукрѹха...

— оѯ. сл. еже не ѡсѫ°дати но миловати согрѣшающиѧ. Никто° воистиннѹ тако не навиди° грѣха ꙗко° стїи. но ѡба° не возненавиди° согрѣшающи° ни ѡсѫжа°ю° ни ѿгонѧю° и°...

л. 66 об. оѣ. сл. ѡ женѣ цр҃ци како ѡстави цр҃ѧ покорши сѧ женѣ е°. Слышахо° ѿ нѣкоего вѣрна мѹжа бы° цр҃ь во костѧнтинѣ градѣ козари° родо°... (67 и оуроа°ствѹеть, об. преприла, мѹжики своемѹ) [цар змушений ворогом уступити і йти з родиною на вигнане, по часї відвискує престол при помочи божій через засїдку на противника, женить ся в друге. Перша жінка, довідавшись про все те, приходить з місця вигнаня в царські палати, оповідає все новій цариці-християнцї, і та уступила своє місце законній цариці].

л. 67 об. оѯ. сл. ѡ нѣктореи дѣци. Все бо сказаніе се ѿ многы° слышавь истинно вомени° писанїю предати. дѣца нѣкаѧ ꙗта бы° вельможею персѧнино°... (по ѡбеданїю, ноудифино). — [Давши обіт чистоти Христу, не давала себе насилувати, відмовляючи ся тим, що вона чиста дїва іможе знайти йому зїлє, від якого шкіра його ствердне, як зелїзо. А коли вельможа не хотїв пробувати сього на собі, вона позволила спробувати міць того зїля на своїй шиї, через що стратила своє житє з рук пана, чого й хотїла, щоб тільки заховати чистоту].

л. 68 об. оѯ. сл. ст҃. ѿ. кѵрила епп҃а ѡ то° еже не забыва° оучт҃леи свои°. Аще кто великь ст҃ль. или малы°. рекшеи попо° дш҃полеѣномѹ разѹмѫ. и хитромѹ свѣа°нїю навыкь...

л. 69. ой. сл. ѡ двѹ старцю н° сп҃соста клѹа°ницю поѹченїемь. Два нѣцїи минха идѧста ѿ пѫстыни во тарсон гра° потребы ра°х...

л. 69 об. оѯ. сл. ѡ милостыни. ꙗко дающе нище° хѹ даю°. Чл҃кь нѣкы въ костѧнтинѣ градѣ. ѕѣло бѣ

Digitized by Google

милостивь. ꙗко и по ꙋлица^х гра^хны^х идющю емꙋ... (Пролог 18 сент.).

— п҃. сл. св. ѿ. варлаама ко асафатꙋ притча. Бѣ кїи цр҃ь велїи и славе^х. бы^е емꙋ ше^хствовати на (л. 70) колесници позлащеннѣи. и окр҃тъ его ѡрѫжници ꙗко^ж подобае^т цре^х. и оусрѣте мѫжа два растерзаны^ж ризами обо^х-чена сѫща... (обор. смолою и пекло^х, призва ве^хмогы).

л. 71. па҃. сл. ѡ пре^звитерѣ. Бъпа^хши^х во прелюбодѣанїе и прощенꙋ бывшю покаанїемь. Презвуте^р нѣкїи во костѧнтинѣ градѣ. ѿ деиства дїавола вопа^хши во блꙋ^х. и по дне^х нѣколицѣ^х помысли́ша свое согрѣшенїе... (обор. тѧшкїи, 72 мьскѫса... Пролог 25 сент.)

л. 72 об. пв҃. сл. ѡ петрѣ мытарѣ. Въ фрикїи фрꙋгїистеи. се бѣ петръ мытарь... (Прол. 22 сент.)

л. 73. пг҃. сл. ѡ юноши ковавши^х кр^оть патрикїю. и приложивши^х свое^г злата два златника. Бѣ нѣкыи юноше. хитрь сеи ковати злато^х всѧкои твари. и семꙋ повелѣ патрикеи. сковати кр҃тъ со драго^х каменїе^х... (Прол. 5 сент. — юноше, патрикею, вомѣшю, две ме^хници вдовици сноѧ, обор. приложю, ѿ дн҃ешнего дн҃и).

л. 73 об. пд҃. памѧ^т страха велика трꙋса преж^хе воскр҃нїа показавшемꙋ дн҃ь воскр҃нїа. дѣтища на воздꙋхы восхищена. Въ цр҃тво ст҃го великаго деѡдосиѧ. трꙋ^е великъ бы^е... (Прол. 25 сент.)

л. 74. пе҃. сл. како подобае^т жити хр҃тїанинꙋ... пѕ҃. сл. ст҃. анастасїа игꙋмена г. с. ѡ покаанїи. и ѡ юноши ра^збоиницѣ. его^ж сп^е иѡа^х фелѡ^г. Прише^х великїи оученикь хв҃ь їѡа^х фелѡ^г во гра^х сїнскїи... (об. любодеиство, се^хши, мѣсь — то, 75 положю, приходѧщю. Прол. 26 сент.)

л. 75. пз҃. сл. ѡ ка^зни григорїа черноризца. Не мозѣ^х бо братїе лѣнитисѧ ѡ свое^ж сп҃сенїи и не презри^х времени данаго на^х на покаанїе... (Прол. 27 сент.)

л. 75 об. пи҃. сл. прп^х. феѡфана милостиваго. Бо га^стѣ^х градѣ бы^е мꙋ^ж бога^т имене^х феѡфа^х. милостивь велми и стран^нопрїимникь...

л. 76. пд҃. сл. ѡ павлѣ еп҃пѣ. и^ж ѡставиша свою еп҃пїю и ше^хше въ антиѡхїю и кормиша^е за^нїемь.

Digitized by Google

Повѣдаше нѣкто Ѿ ѻ҃цъ ѡ семъ павлѣ єпп҃ѣ... (Прол. февр. 6.)

л. 77. ѯ҃.[1]) сл. ст҃. анастасїа и никого҃ ѡсѫжаемо. Да не ѡсѫди҃ во братїє да Ѿ ва҃ прощенїю спо҃ло҃би҃сѧ. ты во егда видиши кого согрѣшающе...

л. 77 об. ча҃. сл. ѡ мл҃тиве҃ исхаластицѣ (!). Бы҃ мѫ҃ бл҃олюбивь въ аскалонѣ. имѣѧ ѡбычаи странныѧ прїимати... (78 гд҃и исхалась-тиче, исхаластикѫ, возь-вратише҃, нѣсми виде҃, два старца... есмо... витала).

л. 78 об. чв҃. сл. ꙗко похвалиша҃ мни҃. Сказаше на҃ нѣкто христолюбець. бы҃ цр҃ь бл҃гоговѣйнь нѣкоторо҃ градѣ. живѧше во страсѣ бж҃їи...

л. 79. чг҃. сл. ѡ обьѧденїи поѹчимое. Всѣ҃ во потребно є҃ и҃ нѫдитисѧ въз҃ръжати оутробѹ. па҃ же хотѧщи҃ бѹ҃ работати...

л. 80. чд҃. сл. ѡ пїа҃ствѣ. Пїаньство па҃ ѡбьѧденїа пѫще є҃. и ѕѣло ѿречено. ст҃ыми книгами...

л. 80 об. чє҃. сл. пр҃пдб. мт҃ри нашиѧ пелагїи блѹ҃ници. Ст҃ыи патрїархь великои антиѡхїа... (Прол. № 28, л. 4, Зборн. № 165, ст. 105.)

л. 81. чѕ҃. сл. ѡ женѣ пришє҃ши к неѡфитѹ исповѣда҃сѧ. Чт҃ныи неѡфи҃ добродетє҃ныи мни҃. и бж҃їи ере҃ и постническы҃ приходѧше житєискы҃... (Прол. 18 окт.)

л. 82. чз҃. сл. ѡ добродетели и є҃ стѧжа҃ чл҃кь спсєтсѧ. Четыри сѫ҃ добродетели и пре҃лежаще ко сп҃єнїю чл҃кѹ... (Изгна҃ бы҃ ада҃ праз҃ень. и тою поро҃нею.)

л. 82 об. чи҃. сл. ѡ ꙗто҃ же не вѣроваше тѣлѹ хв҃ѹ нѣкто. Слышахо҃ ни Ѿ которо҃ чл҃ка вѣрна. бѣша нѣкы҃ чл҃кь. и возыдоше емоу помысль ѡ ст҃ѣ҃ комканїи... (прись-тѹпи. Принявши причастіє, він з уст виняв тіло).

— чи҃. (!) сл. ѡ лицемѣрне҃ черноризцн. Повѣдаше аданасїи презвитерь повѣ҃ строѧшнѹ (!)... (83 не мози҃ замешкати ѡ грѣсе҃).

л. 83. р҃. сл. ѡ милостиве҃ и ст҃ѣ҃ мартинѣ єпп҃ѣ. бы҃ши҃ во костѧ҃тинѣ градѣ галилеистѣ҃. Ст҃ыи Ѿцъ нашь марти҃. бы҃ Ѿ града римска. Ѿ прѣ҃ниѫ нарочиты҃ моу҃...(Прол. 12 окт.)

---

[1]) Для цифри 90 уживає рел. знаку ҁ҃.

Digitized by Google

л. 84. рд҃. сл. ѡ мзхоиманїи. и ѡ рѣзѣ и ѿ кѹнолюбїи. Мздоимець и рѣзоимець и срєбролюбець и грабитєх. єдина колєсница ти є четверолична... (лѹче, богатство).

л. 84 об. рє҃. сл. ѡ лихоиманїи. Рєх гь никтожє можєт двома господнѣми работати...

л. 85 об. рѕ҃. сл. ѡ дающихъ въ лихвѹ. рєкше и въ рѣзкѹны. Мира сего чл҃ци николи тєже котєры ѡстанѹтьсѧ аще нє со прилогом возмѹт...

л. 86. рз҃. поѹчєнїє ст҃го дєѡдора. игѹмєна стѹдїискаго. и єже нє ѿчаати своими грѣхы божїи милости. Ничтоже противпохотѧщєх спстисѧ. и ни сѹмнѣнїє ѡбдєржаи. аще и во послєднїи вихъ злыхъ грѣхоѣ кто вопадєт...

л. 86 об. рє҃. сл. ѡ дєрзости и о ѧрости ѡпасства. Подобна є ѧрости во чл҃цѣх зною великоѥ. єгоже нє терпѧше чл҃ци паленїа бѣгаютъ ѿ него...

л. 87 об. рѕ҃. сл. ѡ никоєѥ игѹмєнѣ. иже бѣ прїатѣ ѿ бл҃ дарь. бѣсы изгонити ѿ чл҃къ. Игѹмєнъ нѣкыи живѧше во монастыри...

— рз҃. поѹчєнїє ларишна ѡ позѣ дши. Потъщитє молю вы братїє и сєстры ко вѣчнѣй жизни свѣтлѣи... (Прибавл. къ твор. св. Отц. II.[3] і Изв. 2-ого отд. V.[4]; Никольскій, Матер. для поврем. списка русск. писат. X—XI в. ст. 105—110 біблїоґр.)

л. 88 об. рѝ. сл. ѡ клєвєтанїи. Лютъ є клєвєтливыи врєхъ. пахъ бо дїаволѹ є подобєн...

л. 89 об. рд҃. сл. ѡ любви ст҃. максима. Съвєршєна є любовь єжє нє радѣвонти чл҃ка рєкѹщє. ѡвого знаю и ѡвого нє знаю...

— рї. сл. ѡ гнѣвѣ. Вєлми добро є чл҃кѹ нѹдитисѧ. да оудєржить ст҃рть гнѣвнѹю. и да сокрѹшити ѧро дѹшєвнѹю...

л. 90 обор. раї. сл. ѡ кѹмєркѹрїи. како сотвори милоє съ оубогоѫ жєною. и нє прикоснѹсѧ єи. Въ градѣ тирѣ бѣ нѣкто дєсѧтникь. имєнєѥ мѹсхъ. и многажы сє повѣдаше гл҃аше... (оустєрьмиѥсѧ ити). Прол 26 окт.

Digitized by Google

л. 91 об. сл. прп. Ѳ. н. евагриѧ ѡ оумиленїи дш҃н. Ре҃х блж҃ныи старець евагрїи. горе дш҃и согрѣшившни по ст҃омь кр҃щенїи... (Прол. 27 окт.)

л. 92. ргї. сл. ѡ то҃х и҃ не ѡсꙋжа҃ти попа ѡ грѣсе҃х его. По҃и нѣкїи Ѳ притча. прїиде ко затворникꙋ нетерꙋ. творѧ емꙋ приношенїе ст҃ы҃х тай҃.. (видїнє чистого жерела і кришталевої чаші в руках прокаженого... пор. Wesselski, Mönchslatein, № 80.)

л. 92 об. рдї. сл. ѡ исходѣ дш҃и и ѡ восходѣ на нб҃си. Бл҃жныи їѡа҃н милостивыи. ѡ памѧти смр҃тнѣки, и ѡ исходѣ дш҃евни҃х гл҃аше пр҃но. ꙗко бѣ емꙋ Ѳкровено Ѳ ст҃го семиѡна сто҃пника. исходѧщи бо ре҃х дш҃и ис телеси... (гл. Памятки IV, 228.)

л. 93. рєї. чюдо ст҃. дмитрїа. и ѡ двою дв҃цю. и еюже перенесе Ѳ сроци҃х на празникь въ црко҃ свою. Попꙋщающю бꙋ на хр҃тїаны за грѣхи наши. ѡво поганїи наводѧ. и ѡво пожаро҃х казнѧ... (димитреи, димитрее vос., домитрїа). Подібне чудесне перенесенє з одного краю в другий в повісти про кривоприсяжця Ґотина, т. I, 207. Пор. ркп. н-р 34 л. 128.)

л. 94. рѕї. чю҃х ст҃ю безме҃зникꙋ. козмы и демїана. ѡ мꙋжи. в него҃ волѣзе ѕмїа. Мж҃ етерь Ѳ тѣ҃х мѣсть изыде во врѣмѧ жатвы жати своеѧ нивы... (В часї сну змія всунула ся крізь уста чоловікови в живіт і чудесною силою Безсребреників на молитву чоловіка вилїзла назад у часї сну.)

л. 94 об. рзї. сл. ѡ женѣ постници. Нѣкто мни҃х иде во далнѫю пѫстыню. и видѣ женꙋ сѣдѧщю на камени... (Прол. падол. 30.)

л. 95. риї. сл. ѡ еп҃пѣ во пꙋстыни бывши҃х. л҃. и д҃. лѣ҃т. Повѣдаше еп҃пь града сѫхо҃ска. ѡ се҃х еп҃пѣ его҃х ѡбрѣте во пѫстыни. его҃а ре҃х бѣ҃х мни҃х и восхотѣмисѧ ити во далнюѫ пѫстыню... (Прол. падол. 30.)

л. 95 об. рдї. сл. ѡ ст҃ѣмь мн҃ци дѣѡ҃хотѣ кр҃ъчемници. Се҃ бѣ Ѳ анкуры галатїнскыѧ. хр҃тїанꙋ родителю сн҃ь. златолюбивже бывь Ѳ юности. ꙗтсѧ корчемничити... (Прол. черв. 8.)

л. 96. рк҃. чю҃х ст҃го архаг҃ла михаила како избави колїи гра҃х. Ѳ безбо҃ны҃х агарѧ҃х. Иногда паки

Digitized by Google

ѥгоненавистны^х^ агарѧно^х^. на колїи гра^х^ ѡсѣ^х^ши^х^ врѣмѧ нѣколико... (ѹжасть велика, ѡсинѧющи^х^).

л. 97. рка҃. сл. ѡ ст҃. серапиѡнѣ. ка^х^ сп҃^е^ блѹдницю. Черноризе^х^ нѣкто серапиѡ^х^ имене^х^. жившеи въ пѹстыни. и единою прїиде во гра^х^ потребы ра^х^х^... (Прол. падол. 2.)

л. 97 об. ркв҃. чюдо ст҃. їѡа^х^ милостиваго. ѡ женѣ ию^х^ прѡсти грѣхо^х^. и ѹже по смр҃ти своеи. Жена же нѣкаѧ въ тѧшкыи грѣ^х^ въпа^х^шїи и сего не могѫщїи сра^х^ исповѣдати Ѿцю дх҃овьномѹ... (Пролог № 6, л. 107.)

л. 98. ркг҃. сл. ѡ ст҃. епифанїи. како прїиде ко ц҃рю пе^р^ско^х^. Пришє^х^шю нѣкогда ст҃моу епифанїю ко ц҃рю пръско^х^...

— ркд҃. сл. ѡ ст҃. и прпд. Ѳ. н. виталїи минск. Прп^х^. Ѳ. н. виталїи бѣше Ѳ кипръска ѡстрова. въ тримѹѳїи градѣ рожа^х^ше^е^...

л. 99 об. ркє҃. сл. ѡ еѹхаристѣ пастѫсѣ. Два Ѳца живѫща въ пѫстыни молистасѧ бг҃. да извѣсти^т^ има во кое прѧсло еста... (Прол. падол. 17.)

л. 100. ркѕ҃. сл. ѡ смиренїи. его^х^ бо^г^сѧ. Бѣ нѣкыи мѫ^х^ во егѹптѣ. старѣишина в люде^х^. и во того дще^р^ вопа^х^ ѥше бѣ^е^ лю^т^...

— ркз҃. сл. ѡ сѫдѣ^х^ бжїи^х^ неиспытаны^х^. моливши^е^ ѡ ни^х^ нѣкторо^х^ старцѹ. дабы вѣда^х^ сѹды бо^х^ѧ. Бѧше нѣкїи Ѳходникь чернець. исполне^х^ всеѧ добродѣтели... (Здибав на дорозї ангела в видї монаха і тричи ночував з ним; ангел — товариш кинув у море срібну судину, задусив хлопця одинака, збурив хату і почав її на ново ставити, бо судина була набута гріхом, одинак мав стати лихим чоловіком, а в стінах хати було замуроване золото. Прол. 21 падол., Wesselski, № 79.)

л. 101 об. ркѝ. памѧ^т^ прп. Ѳ. н. амфило^е^ѧ. еп҃па иконїискаго. его^х^ поставиша аг҃ли ст҃їи. Се^и^ ст҃ыи Ѳ. н. амфилохїи бы^е^ черноризе^х^ и жить (!) въ пещерѣ... (Прол. падол. 23.)

л. 102. ркд҃. сл. ѡ прп^х^. мастридїи дв҃ци. ш^х^ изходе сама очи свои. сп^е^нїа своего ради. Въ але҃ѯандрїи егѹпе^т^стѣи. быша нѣкаѧ дв҃а. именемь мастридиѧ. ш^х^ се^х^ши въ домѹ своимь бе^з^мольствѹющи... (Прол. 24 падол.)

Digitized by Google

л. 102 об. чюх ст҃. мч҃. георгиѧ ѡ болгарениннѣ. и его҃ избавити ѿ рати. Сказаше иѡси҃ черноризц҃. жившеи во монастыри (103 л.) близ мѹрьска града. родо҃ секели҃... (оуглы = оугры, обор. доехати, по десѧтержѧ, тж в ни҃, 104 оугодь = ника) пор. Срезневскій, Записки Акад. Наукъ, т. X.

л. 104. сл. ѡ творѧщих знаменїе черноризцѣх. Повѣдаше Ѿцъ сисои гл҃ѧ. ег҃а бѣх во скитѣ со Ѿце҃ маркарїе҃ (!). и ше҃ше и се҃мь на҃ нашхо҃сѧ нажатвѧ. и се едина вдовица класы собирающи бѣ за нами...

л. 104 об. рл҃. сл. ѡ падготїи мнисѣ. како сп҃е разбоиникы. Падготїи мни҃ житїе постное изволивь. вина҃ николи҃ невокѫшаше. нѣкогда҃ ходѧ по пѫсь-тыни и ѡбрѣте разбоиники... (Прол. 25 падол.)

л. 105. Пооученїе ѡ то҃, да не ѕѣло по плоти работае҃. но паче ѡ дш҃и пече҃сѧ. Братїѧ моѧ милаѧ. не все҃да плъти работаите но поминаите ꙗко Ѿ ба҃ дш҃а дана. ꙗко и оужика ны е҃ ко бж҃твѹ... (любодеанїе, прелюбодеанїе, рѣзоимьство, потворы — пор. 92 об. чародѣанїа потворовь.)

л. 105 об. Пооученїе ѡ сп҃енїи дш҃и. Ꙗко многи пѫтїе сп҃енїю сж҃т. первое каати҃... (граженик вышнего цр҃твїа.)

л. 106. рлг҃. сл. ѡ черноризци їорѣ. его҃ искѹси дїаволь и посрамисѧ. Бѧше во пѫстыни нѣкто чернець. глемыи иоръ сыи бо десѧт лѣт невокѫсиша земнаго брашна. но аг҃гль емѹ по три҃ дни҃ нбное брашно приношаше... (Прол. 30 груд.)

л. 106 об. рлд҃. сл. ѡ ст҃. деѡдѹлѣ и ѡ меситѣ чародѣи. Въ костантинѣ градѣ бы҃ нѣкїи чл҃къ. чародѣ' и лѹка҃ глемыи меси҃т... (Пор. № 134, л. 41 об.)

л. 107 об. рлв҃. сл. прп. Ѿ. н. арсенїѧ ѡ члч҃кы҃х дѣ҃. Ре҃х авва дани҃. оуч҃никь Ѿца арсенїѧ. повѣдаше на҃ Ѿцъ арсенїи ꙗко ѡ ино҃ етерѣ гл҃ѧ...

л. 108. рлѕ҃. сл. ѡ то҃ ꙗко страинопрїимьство боле е҃ пре҃х бг҃о҃ постнаго и пѫстыннаго трѹда. Бѣше нѣкїи старе҃ въ сѫрїи. и сѣдаше при пѫстыни живыи... (Прол. груд. 5. Ѿ Старчества.)

— рлз҃. сл. ѡ ст҃. Ѿ н. карнѡнѣ мнисѣ и захарїи сн҃а е҃. Бѣ нѣкїи мѹж' во египтѣ имене҃ карнѡ҃. сей имѣ двое дѣтїи. и оставиша женѣ своеи дѣти... (Прол. 5 груд.)

Digitized by Google

л. 109. рлй. чюхо ст. николы ѡ хромомъ. и ѡ болномъ. Иномъ вы да скажю чюдо. юноша бѣ нѣкто имене никола. дѣмономъ ѡдержимъ и лежаше мцѣ ѕ. и игнемъ великомъ ѡдержимъ... (обор. топлыи, исцелѣ, целоваше).

л. 110. рлд. сл. ѡ неродивомъ мнисѣ. Игжмемъ нѣкто имѣаше черъцемъ по собою к. единь бѣ ѕѣло лѣнивь и не пекїисѧ ѡ своемь спнїи... (Прол. 9 груд.)

л. 110 об. рм. сл. ѡ никоторомъ попѣ. ѡболганꙋ емꙋ бывшю къ епꙋ. и во темници затворенꙋ. и агломъ затворенꙋ. Ѡ самїискаго града ѡсми поприщь село е имѣаше црквь. и ем попь ѡбажень ко епꙋ... (Прол. 8 груд.)

л. 111. рма. сл. ѡ двою ѿшелникꙋ прною ѡ во скитѣ гви оугодиша и спасостесѧ. Повѣдаша авва макарїи ѡ стою сею глѧ... (Прол. 12 груд.)

л. 112 об. рмв. сл. ѿ пандока ѡ томъ е не ѡскорблѧти никогожь. Аще кто люби ба. а не любѧи брата своего ни ба люби... (Прол. 10 груд.)

л. 113. рмг. сл. ѿ пандока. ѡ благорѣчїи. Блгаѧ словеса ѿ блгосокровища сердечнаго исходи...

л. 113 об. рмд. сл. ѡ чюдеси стїи влчци нашеѧ бцѣи. Ливаниси финическїи грах есть. и в нимже скоморох бѧше нѣкто. имене гаинь... (Прол. 15 мая.)

л. 114. рме. сл. ѡ женѣ патрикиевѣ. Повѣдаше на анастасїи превитеръ. и домодержець стго въскрнїа...

л. 114 об. рмѕ. памѧт прп. ѿ. н. нифонта. Нифонтъ въ стыхъ ѿць нашь бы мнихъ ѿ юны верьсты. добрыхъ прилежаше дѣлѣхъ... (Прол. 23 груд.)

л. 115. рмз. сл. ѡ ѻци двхѣ. Глаше авва деѡхоръ стрꙋнникъ. ѩко сѣдѧщю ми во клѣти и во скутѣ...

л. 115 об. рмй. сл. ѡ похвалѣ ст. ѿцъ. Се приспѣ братїе. чтнаѧ памѧт бгобжтвныхъ патриархъ ѿцъ нашихъ...

л. 116 об. рмд. сл. ѡ мнисѣхъ. въпадающихъ влюбодѣанїе. а не ѿчаавшихсѧ но моленїемь боѭ полꙋчиша мило. Мнихъ нѣкїи живѧше въ монодїахъ. и многоцею ѿ ненриѧзнины лъсти вопахши влюбодѣанїе и прѣбываше нждѧ себе и не ѡставити мнишескаго житїа. но творѧше малѫю слжбицю своѫ...

Digitized by Google

л. 107 об. рн҃. сл. ѡ поклоненїи вольхвовь. и малхиѡна. валтасара. и аспарѧ. имена ихъ. Въ прежнїи времена. єжа рабь бж҃їи моусеи видѧше їи҃льтѧнскиѧ люди...

л. 118. рнд҃. сл. ѡ їѡсифѣ ѡбрꙋчникꙋ д҃выѧ. прїа вѣс въснѣ ѿ божѧ аггла. да бѣжитъ въ єгуптъ. овѣдѣвже ирѡдъ їоудеискїи ц҃рь ѿ влъхвъ. ꙗко родиша...

— рнє҃. сл. ѡ поꙋченїи на рожество х҃во. Приступите братїє. и разꙋмно послꙋшаите да скажю вамъ силꙋ и чести сего дни...

л. 119. рнѕ҃. ꙗко неподобаетъ вѣры имати клеветникомъ. Бѣ нѣкоихъ градѣ еп҃пь кѣоболзнивь. непрїимлѧ клевещющихъ вотан... (об. ѡбщенїє = причастїє, 120 владимїю.)

л. 120 об. рнз҃. сл. ѡ черноризци. его блꙋдница непрельстивши оумре и воскресю и помолисѧ ко бꙋ. Мнихъ нѣкїи бѣ внижнихъ страна єгуптѣ имени единъ живыи въ пѫстомъ мѣстѣ... (Прол. 27 груд. — палив собі пальцї, щоб не впасти в блуд.)

л. 121. рнѳ҃. памѧть прп. ѿ. н. маркела мниха неꙋсыпающихъ. Сыи прп. ѿ. н. маркеѧ наоучиша всѧкомꙋ разꙋмꙋ...

— рнѕ҃. сл. ѡ мнисѣ. иже влѣности ижаиша. и последи же покаавсѧ испесѧ. Чл҃ѣ нѣкїи хотѧше прїѧти мнишескїи ѡбразъ. и возбранеи бѧше ѿ своеѧ мт҃ре... (обор. оустоpобитисѧ емꙋ ѿ болѣзни...)

л. 121 об. рнз҃. чюдо ст҃. селивестра. и принесе[1]) его со жиды и елины. По кр҃щенїи великаго ц҃рѧ костѧнтина. слꙋхъ бысѧ всѣмъ елиномъ и жидом. ꙗко затворитисѧ кꙋмирницамъ и... (Прол. 2 сїчня.)

л. 122. рни҃. сл. ст҃. антиѡха ѡ томъ иже ѿдати искрнемꙋ. Єже ѿдати искрьнемꙋ ѿ срдца. гн҃ѧ єсѧ заповѣди и спсена всѣмъ чл҃комъ. заповѣди бо х҃ва жизни вѣчна єсѧ...

л. 123. рнд҃. сл. ѡ кꙋрилѣ. иже растли духовнꙋю свою дщерь. Въ странѣ валерїистеи и вещь велми страшна слꙋчисѧ. ꙗкоже во животѣ бл҃говѣрныи маѯимїанъ повѣдаше ми... (до шестїи дн҃їи.)

л. 123 об. рѯ҃. сл. єже не ѡсѫдити никомꙋже. дондеже сам гь ѡбавитъ. и ѡ долготерпенїи бж҃їи. Въ

---

[1]) має бути „прѣние“.

Digitized by Google

дни лєѡна и александра нѣкто кнѧз въ полопонисѣ кѫпи ѡтрочищь скуѳинь родом. и предас и презвитеру служащим во молебницѣ въ домѹ его... (124 ѡпитемю, азъ оубогь сей. преп поповьства не могох жити, обор. дерезнжль, дерѣзнет.)

124 об. рдд. поученіе на бгоявленіе гд н. іс хд. Прсноподобно ес братіе, подвигь добрь со вѣрою и любовію ѩвлѣюща. спѣати во закони гдни и разумѣти...

л. 125. рдв. повѣсти ст. Ѳеѡдора. єпа. єдеска ѡ столпницѣ єже бѣ во єдесѣ. Стохникь некіи бѣ во єдесѣ. и ксемѹ пріиде деѡдорь того града єпь... (Прол. 7 січ.)

л. 126. рдг. сл. ѿ житіа ст. ѿ макариѧна. како совлекіи ризу свою и дасю нищемѹ. Стмѹ генадию патриархѹ вношеніе творѧще мощеи стго анастасие... (і в часї літургії оказав ся з допусту божого в царських ризах. Прол. 10 січ.)

л. 127. рдд. сл. ѿ житіа ст. деѡдотіа. Бысь въ пустыни блиа єрслима черноризець деѡдосіи имене. издетска бго и оугохно жиша...

л. 128. рде. сл. ѡ презвутерѣ сказанномъ ѿ єпа. Презвитер нѣкоторыи ѿ своего єпа приѧ епитемію...

л. 128 об. сл. ѿ житіа ст. висариѡна мниха. Повѣдаше дѫмас оучникь великаго висариѡна...

л. 129. рдз. памѧт прп. ѿ. н. іѡанна кѹщника. оу него златое єуглїє. Іѡанн кѫщникь бѣ во костѧнтинѣ градѣ...

— рдѝ. сл. ѡ черноризци мартѹріи како хд носи. Въ земли саверьстеи. бысь нѣкыи черноризець христолюбивь и нищелюбивь и милостивь... (обор. манатію.)

л. 129 об. рдд. сл. ѡ ст. єуѳимїи. Сѫщю стмѹ и великомѹ ѿцю єуѳимїю. во лаврѣ со братїею во скѹдости и недостатцѣ мнозѣ...

л. 130. рд. сл. ѡ чдцѣ оуєденом ѕмїею. Глаше нѣкто яко хоплен бысь нѣкто ѿ ѻцъ ѕмїею...

л. 130 об. рда. сл. ѡ исповѣдавшемсѧ ѡбразѹ гд наш. іс хд. Мжи нѣкоторыи ѿ великых имѣаше невѣрѫ многѫ ко христовѫ стлю. ишан Златоустомѹ...

л. 131. рдв. сл. ст. павлина єпа. иже изхаѧ все имѣніе своє во милостыню. и послѣди самсѧ

Digitized by Google

продаc вдовици на проданіє погано^м^. Поразумѣимы и оувѣмы. како первіи сонзвѣстіє^м^ (обор.) заповѣ^х^ гн҃ѧ соблюдаахѫ... (оундали — вандали, племененоу ѿ затиригова, извѣсь товаше, затѧригова, ѡгра^х^, 132 ѡгородни^м^, диминта и ре^х^ко^в^, кодиме^н^та). (Прол. 23 сїч.)

л. 132 об. рое҃. сл. ѡ нестѧжанїи ст҃. антиѡха. Неимѣнїє цѣломудрено житїє мниѫ оуказає^т^. бе^з^ имѣнїа бо чернець ѡрель є^с^...

л. 133 об. род҃. сл. ст҃. исаиѧ мниха. ѡ безловїи. єже не поминати зла. Помните братїє єв^г^листа глѫ. ре^х^ гь аще не ѡбратите^с^ и бѫдете ꙗко дѣтищь...

л. 134. роѐ. сл. єже не ѡсѫжа^х^ати никого^ж^ ѡ всѧко^м^ дѣлѣ. Бѣста два мниха. велика житїє^м^. въ ѡбще^м^ манастыри...

л. 134 об. роѕ҃. сл. ѡ никое^м^ мнисѣ. иже ѿвержесѧ ха҃ и паки покаѧ^с^. Нѣкоемꙋ мниѫ бра^н^ бы^с^ влюбодѣанїє (в чужій сторові хоче взяти собі за жінку дочку нехристіянського жерця і відпадає від своєї віри... Прол. 16 сїч.)

л. 135. роз҃. сл. ст҃. антиѡха. ѡ постраданїи. Иже пострадати дрꙋ^г^ со дрꙋго^м^. помагати^ж^ и трꙋждати^с^ оугодно є^с^ бꙋ҃... (без кінця; Прол. 31 сїч.)

л. 136. продовжене 180-го слова: „небы разори^м^ зако^м^ и про^р^кь. того ра^хи^ и се сотвори покинꙋвсѧ законѫ...

л. 136 об. рпа҃. сл. ст҃. антиѡха о ѡчищенїи грѣхо^м^. (Прол. 20 лют.)

л. 137. рпв҃. пам. блѫженоѧ деѡ^х^оры цр҃ци сотворша правꙋ вѣрꙋ о иконах^х^. Блѫжена деѡ^х^ора цр҃ца. бѧше жена деѡдила цр҃ѧ... (Прол. 11 лют.)

— рпг҃. сл. ѿ житїа ст҃. мартина милостива^г^. Сѫщꙋ ст҃мꙋ мартинꙋ лѣ^т^ к. непрїимши ст҃го єще крщенїа...

л. 137 об. рпд҃. сл. ѡ никое^м^ мнисѣ иже исхожаша изманастырѧ во монастыр и не терпѧ досады ѿ братїи. Бра^т^ нѣкто живѧше во ѡбщимь манастыри покаѧсѧ. и люби^м^ кѣ пѧтїю и^х^. и ѡскорбиша его... (Прол. 15 лют.)

л. 138 об. сл. ѡ разбоиници иже прїиде во мнише^с^кїи чи^н^ спесѧ. Нѣкто разбоиникь прїиде ко Ѿцю зосимꙋ. и молиша старца рекше...

Digitized by Google

л. 139. рпѕ. пам. прп. Ѡ. н. власиѧ мниха. Прпбхныи Ѡцъ власїи. бѣ Ѡ земли востоѡнои. и Ѡ града марєѡнєка...

л. 139 об. рпз. пам. прп. Ѡ. н. алеѯандра мниха. Блж. Ѡ. нашь бѣша Ѡ асїискои страны...

л. 140. рпи. пам. прп. о. н. подиѧ мниха. Ѡбоиплъ рѣки єфратскоѧ грах єс имене̾м сереѯїи. ѕѣло славеи въ томь бысє блженыи оцъ нашь подїи во воиѡскїи вѣчтеи санъ...

л. 140 об. рпд. пам. прп. Ѡ. н. петра мниха. Петръ же вост. ѡ. н. Ѡ страны галатїискїа. Ѡ града єрополѧ...

л. 141. рч. слово ѡ скоморосѣ. спасшимсѧ со двѣма женами своимѧ. Бѧше нѣкыи скоморох въ градѣ тарсѣ киликїистѣи имене̾м кавула... (Прол. 22 лют.)

— рча. сл. Ѡ лимониса. ѡ делфїи єпп. Ѧделфїи єпспъ аравиѧ града. и се' имѣаше сестрѹ... (Прол. 23 лют.)

л. 141 об. рчв. сл. Ѡ лим. о їѡаннѣ мнисѣ. єгоѯ исцѣли Ѡ болѣзни стыи їѡаи крстль. Бѣ нѣкто мних презвитер имене̾м їѡаи. вел'ми блгочестивы... (Прол. 24 лют.)

л. 142. рчг. сл. ѡ званїи кжїи Ѡ паидикта. Гж бѹ зокѯнїю ны законом и прорки...

л. 142 об. рчд. сл. єѯ не ѡсѯжати всѧкаго члка. Єже ѡсѯжати горѣє всего єс. ѧѯ бо мы мнимь ѡсѯжати и они бо тѧготы ѡблегчаютьсѧ...

л. 143 об. рчє. сл. ст. аѳанасиѧ иже не ѡсѯжати согрѣшающихь. Помышлѧюща братїє гл глща... (Ізмар. 46 об.)

л. 144. рчѕ. сл. ѡ гнѣвѣ. ѧко держащи гнѣв на своѧ дрѹгы. въ ѡбласти даєми сѯ диѧволѹ. Повѣдаше исаак мних. бысє ми рєч нѣкогда котора со братом имѣах на гнѣв... (Прол. 3 вер.)

л. 144 об. рчз. сл. ст. патрикеѧ єпа. ѡ исходѧщи Ѡ земь | ли ѡгни во различных мѣстѣх. Стыи сїнномѡникь патрикеѧ глет. ѧко два мѣста оуготова бѹ... (пор. після рки. н-р 85 у д ра Франка IV, 247—8.)

л. 145. рчи. стго слова нѣкоего старца. живѹще на горѣ лимбѣ. Старец кто стыи бгоносец бѣ на горѣ лимбѣ..

Digitized by Google

л. 145 об. рчд. сл. ѡ никоторо^м^ мнисѣ. иже бе^з^-престанно ѡ грѣсѣ своеⷭ плакаше. и нехотѧше оутѣшити^с^. Да село е^с^ кипрьское. и бли^з^ его манастырь бѣ. и во томь бѣ манастыри мни^х^ имене^м^ сидорь..

л. 146. с҃. сл. їѡа^н^ лѣствни^ч^ника ѡ терпенїи кѵра мниха. Слышите братїе наоучите^с^. поѹчивше^с^ бж҃їи премѹ^д^рости...

л. 146 об. са҃. сл. ѡ пре^с^витерѣ снимже аг҃ли слѹжахѹ. Повѣдаше нѣкто ѿ старе^ц^, ꙗко бѣ презвите^р^ нѣкїи ст҃ыи и чисть...

л. 147. ск҃. сл. ѡ подвиѕѣ пола^д^ѧ мниха. Ре^ч^ прп. Ѿцъ нашъ поладїи. къ прише^д^шим' к немѹ...

л. 147 об. сг҃. сл. ѡ прозорливо^м^ сергїи пѹстынници. Повѣдаше мни^х^ геѡргїи. ꙗко многаж^ды^ молѧше мѧ григорїи... (Прол. 15 мар.)

— сд҃. сл. ѡ про^р^честїи^х^ писанїи^х^ ѡ разѹмѣ и ѡ стра^с^тѣ бж҃їи. Пръвыи бо про^р^кь къ притчѧ^х^ ре^ч^. сн҃ѹ аще премж^д^рь бж҃деши...

л. 148 об. се҃. сл. ѡ геѡ^р^гїи игѹменѣ горы синаискои. и како аг҃гло^м^ въсхище^н^ ѡбрѣте^с^ въ їе҃рлимѣ. и паки къ своеи келїи сопосаж^д^енѣы^с^. Бѧше игѫме^н^ въ горѣ синаистѣи имене^м^ геѡргїи великь ѕѣло и велми сѧ въз^д^ръжа... (Прол. 17 мар.)

л. 149. сѕ҃. сл. прп. о҃. н҃. аннина мниха. Се бѣ ѿ халкидона. ѿ бл҃говѣрнѹ ро^д^ша^с^ родителю. и наоучиша^с^ бж҃^с^твны^м^ книгамь...

л. 149 об. сз҃. сл. прп. ѿ. н. павла. проста^г^ оу҃чника. великаго антонїѧ. Паве^л^ прп^д^ныи Ѿцъ нашь. бѣ^ш^ бо ѿ еѵипта и живыи на селѣ...

л. 150. си҃. сл. ѡ ст҃о^м^ герасимѣ. емѹ^ж^ ѕвѣрь поработа вѣры его ра^д^. Поприща едина^г^ ѿ ст҃. їѡрдана. лавра е^с^ ст҃. прп. герасима... (Повість про вдячність льва за уздоровлену ногу.)

л. 151 об. сд҃. сл. прп. ѿ. н. исакиѧ мниха. Прп. ѿ. н. исаакїи бѣ въ антиѡхїи ко велицѣимь манастыри далма^т^ско^м^... (Прол. 30 мая.)

л. 152. сі҃. поѹченїе про^р^ческое ст҃ы^х^ про^р^окь. Первое хотѧше бѣ ѿвести жиды ѿ цр҃кви лъстъныѧ идо^л^стїи зане молиша^с^ идоломь...

Digitized by Google

л. 152 об. саї. сл. ѡ тоѥ єже все во славꙋ бжїю творити. Речь бжныи павеѥ, възови и оубогыи. и причастника сотвори трапезѣ...

л. 153. свї. сл. ѡ таѯаѡтѣ коскрсшеѥ ѿ мр҃твыѥ въ і. чаѧ. Не оумолчю божѧ бывшаѧ благѧти на роѧѥ чл҃чстѣмь... (Ізмар. л. 134, Прол. н-р 79 л. 3 і Прол. 28 мар.)

л. 154 об. сгї. поꙋченїє ст҃го деѡѯора игꙋмена стꙋдїискаг ѡ сꙋєтїи мира. и ѡ поѧвизѣ ко бꙋ. и ст҃ыѥ похвала. Братє и ѻци. ѿ чл҃къ ѡвїи богатество блжать. ѡвїи силꙋ, инїи же пищю...

л. 155 об. сдї. сл. ꙗко подобаєт преѧ бг҃оѥ истѧзатисѧ с насильники сего свѣта. иже ѡбидѧт мен'шиѧ зѧє. Анастасїи цр҃ь. въ єутихїєвꙋ вопаѧши єресь...

— сєї. сл. ѡ покаанїи грѣшныѥ. Блажен'ныи ѿцъ нашь павеѥ простыи. оучниѥ ѿца антонїа...

л. 157. сзї. поꙋченїє дѡѯора игꙋмена стꙋѯскаго. трꙋждающиѥсѧ ка҃ ради. Братїє и ѿци. торжество дѣют по всѧ дни сходѧщеѥ чл҃ци...

л. 157 об. сзї. поꙋч. ст. пр. ѿ. н. деѡдора иг. ст. Братїє и ѻци ст҃. ѿ. н. и оуч҃тлѧ неоуклонимосѧ наказанїа. и мы бо по ѡбычаю мало что речмо. дн҃ь ѿ дн҃и жизнь наша ꙗкоѥ и коло ѡбращаєтсѧ. и ко смрти приближаєтсѧ...

л. 158 об. сиї. сл. ѡ тоѥ ꙗко непоѯокаєт всѧкомꙋ хрєтїанинꙋ глꙋмитиѥ. Поразꙋмѣимы братїє. колико хꙋ наѥ хотѧщю ны равныа аѥгломь сътворити... (всѣѯ люблѣиши, стрелѧют).

л. 159. сдї. сл. ст҃. анастасиѧ игꙋмена син. да не ѡклеветаєѥ їєреи и ѡ ст҃оѥ причастїи. Да не сѫдите оубо братїє молю вы. да прощенїа споѯобиѥсѧ...

л. 159 об. ск҃. сл. ѡ дв҃ци сотворши милоѥ наѯ хотѣвшиѥсѧ оудавити дол'жника раѯи. Въ алеѯандрїи при паклѣ патрїарсѣ... (Прол. 8 цвіт.)

л. 160 об. ска҃. сл. ѡ зинонѣ цри. Глаѯѫ ѡ зинонии ц҃ри. ꙗко женѫ вдовицю ѡбидѣ и ѿ неѧ ѿнеѥ еѧ дощерь врабѡтѫ...

л. 161. скв҃. сл. ѡ млт҃веѥ деѡданѣ. Въ градѣ нѣкоемь быѥ моужь богат именеѥ деѡдаѥ...

Digitized by Google

л. 161 об. скг. сл. овагрїи философѣ. его кр°ти сꙋсенїи єпп҃ь и да° емꙋ рꙋкописанїа милостыни ради. При дєѡдилѣ папѣ алеѯандрїнстѣх. бы° во курнеи єпп҃ь сѫнесїи... (Прол. 11 цвіт.)

л. 162 об. скд. сл. ѿ старечнства. да никто не прєститсѧ мечтанїи дїаволи, ѿ ѧвленїѧ. Нѣкоемꙋ мнихѫ ѩвисѧ дїаво. прєѡбразисѧ въ аг҃гль свѣтель...

— поꙋченїе на памѧт ст҃. апл҃а марка єв҃листа. Братїа пр҃но жадаѧ сп҃енїа наше гь҃ бѫ҃ нашь...

л. 164. скѯ. сл. ѡ никоем мнисѣ. иже бѣ влѣ въ вертеп работати бꙋ҃. и прєщеп ѿ дїавола. и паки сведеп во монастырь и сп°есѧ. Нѣкто коазнивь мнихъ имене григорїи повѣдаше ѩко прїиде помысль ити въ ер°лимь... (Прол. 9 сїч.)

л. 166. скз҃. сл. ѡ магистрианѣ иже мртва своею срачицею покры нага лежаща. Нѣкто магистриань. пꙋщеп бы° на посо цр҃ев. и по пꙋти идыи ѡбрете нищаго...

л. 167. скй. сл. ѡбѣтте и жрьтва. Аще что ѡбѣщаеши гв҃и. принеси скоро и не оумедли...

— скд. поꙋченїе їѡа милостива. ѡ ползѣ дѡевнеи. и ѡ бл҃госердїи бжїи. єже на° согрѣшающихъ и колико согрѣшающихъ на. и ѡжидає ѡбращенїа и терпит. Исе" же часто бл҃гочстныи изноша бесѣдꙋ. аще быхо помышлѧли бж҃їе ѡ на° бл҃госердїе...

л. 167 об. сл҃. сл. ст҃. апл҃а петра ѡ дкою рабꙋ согрѣшившею гн҃ꙋ своемꙋ. Бѣ чл҃кь єтерь во градѣ. въ всѣмь изѡбилꙋѧ. имаше рабы многы. и согрѣшиста емоу два раба...

л. 169. сла҃. сл. ѡ покаанїи и ѡ прощенїи грѣхо. Постница нѣкаѧ дѣва. и затвори себе во тѣснѣ храминѣ. и постисѧ дї. лѣт. оуловлена бы° ѿ врага дїа҃ь на҃ши. и ѡгвозди ѩши дверцꙋ и приать нѣкоего пѣвца... (Прол. 5 мая.)

л. 169 об. слв҃. сл. ст҃. апл҃а павла ѡ поꙋченїи и людех. Гл҃аше ст҃ыи апл҃ъ паве. горе чл҃коу томоу имже соблазнитсѧ миръ... (против бѣсовскых гъръ, плѧсбы, гѫдбы, пѣсни' мирскихъ, огнѧ, вил, Мокоши, Сима, Ръгла, Перуна, Рода і Рожаницї).

Digitized by Google

л. 170 об. слг҃. сл. ѡ разбоиници иже исповѣдав сѧ своѧ прегрешенїа пре҇ всею цр҃квїю кадшесѧ. Ꙗзь їѡа҇ видѣ҇ страшнѫ вещь... (Прол. 7 мая.)

л. 171. слд҃. сл. ст҃. їѡа҇. еже не ѡсѫжа҇ти никого҇. Се҇ же бл҃жен'ныи їѡа҇. имѣше исправленїе... (вѣдѧщю въ чт҃нѣ҇ сикритѣ со клирикы.)

л. 171 об. слє҃. сл. ѡ ст҃ѣ҇ виидантїи мл҃тивѡ҇. Виидантїи бо ст҃ыи. славныи во милостынии и щедрота҇...

л. 172. слѕ҃. сл. ѡ то҇же виидантїи. Паки҇ иногда бж҃їимь искꙋшенїемь вѣры его...

л. 172 об. слз҃. сл. ѡ мнисѣ сꙋранѣ мл҃стиво҇. Въ странѣ сꙋрѣ нарицаемѣ. бѣ нѣкто мꙋ҇ жизнїю говѣинь...

л. 173. слѝ. сл. ѡ никон҇ старци милостиве҇. Старець еди҇ сѣдѧше со дрꙋгы҇ брато҇ вкꙋпѣ...

— слд҃. сл. ѡ мꙋжи како ѡклевета҇ быв. и не ѡстасѧ милостыни. и избавле҇ бы҃ ѿ оклеветанїа. Бѣ нѣкто въ алеѯандрїи. христолюбець и бг҃обоѧ знивь. чиновникь великаго воеводы скринїа...

л. 173 об. см҃. сл. ѡ ст҃о҇ еѵдимїи. Сѫщю ст҃мꙋ и великомꙋ оц҃ю еѵдимїю. в лаврѣ съ братїею своею...

л. 174. сма҃. сл. ѡ старци милостиво҇. и како милостыни исцѣли ѿ недꙋга. Повѣдаше ѡ ѻ҃ци етерѣ гра҇ницѣ. ꙗко дѣлаше и ве҃ трꙋ҇ сво҇ даше во милостыню...

л. 174 об. смв҃. сл. ѡ житїи ст҃го венедикта. ѡ то҇ еже вѣровати и не тѫжити вищетѣ. Въ едино бо врѣмѧ житници манастырьстѣй тощей быти. еже многаж҇ы соключишасѧ ѿ многыѧ мл҃стыни...

л. 175. смг҃. о ꙗвленїи чт҃наго кр҃та и ѡ побѣ҇ силы бж҃їѧ. Констѧ҇ти҇ великїи первыи хр҃стїаньскїи ц҃рь...

— смд҃. сл. иезискїилѧ про҃рока на ерем иже не оучить лю҇и. Сице глет гь҃. горе ва҇ пастꙋси. ꙗко млѣко и влънꙋ ѿ стада воземлите...

л. 175 об. смє҃. сл. ѡ сѫдїа҇ и властителе҇. емлющи҇ мздꙋ и неправосѫдѧщихъ. Сице глет гь҃. слышите сѫ҇ѧ земьсти...

л. 175 об. смѕ҃. сл. ѡ юноши положи҇шимь надеждꙋ на ст҃ѣи бц҃и. нежели на ѡчи҇ имѣнїе. и ка-

Digitized by Google

ко внищетѣ емꙋ сꙋщю и ѡбогати и скѧтыи папа. Слышавь иногда. етера милостива Ѳрока сꙋра ѡставлена. и родителема его и оумершима...

л. 176. смз. сл. ст. Ѳ. григорїа. ѡ нѣкоем христолюбци. Сѣдѧщю нѣкогда стмꙋ Ѳ. съ оучники своими. и глаше ѡ дши полѣзнѣ... (сотри сити 176 об.)

л. 177. смй. сл. ѡ прп. петрѣ черноризци ѡ пренїи прежде три' днїи смрти его. Прозвитерь нѣкыи. вплопотамїи ѡстровѣ прїиде в менасїю. и молиша черцем ѡблещисѧ въ стыи ѡбразе... (колѣзнь возѧх, третїаго дни) — Передсмертна візія страшного суду: мурини-діяволи обвиняють умираючого перед царевим мужем, „изнего ꙗко свѣт блищахжсѧ) пор. Прол. н-р 50 л. 116.

л. 178. сл. ѡ сановници. его ѡбрѣте црвь мꙋж писарь. молѧшасѧ полꙋнощи в цркви стыѧ бци хаѧкопратїи. Цвь нѣкто писець. повѣдаше во единꙋ пѧтницꙋ вечерь... (Прол. 28 мая.)

л. 179. сн. сл. Ѳ еклисїата на немилостивыѧ кнѧзѧ. неѧ неправдꙋ дѣютъ. Слышите кнѧзи и разꙋмѣите. внꙋшите дръжащеи власть... (Кормча, № 4 л. 425.)

— снд. сл. ѡ черноризци давшем ризꙋ свою нищимь. (обор.) Черноризець имѣ двѣ ризѣ... (Прол. 31 лип.)

л. 180. снв. сл. ѡ женѣ бывши ко ѡстровѣ вмори бывши со снѡмь своем. Блжныи Ѳ. н. марко черноризець повѣдаше. ꙗко идꙋще ми Ѳ стараго рима ко црскомꙋ градꙋ... (Прол. 30 мая. 180 об. товаришовь, не дѣи мене = не борони менї, поими богатиѣнꙋ).

л. 181 об. снг. сл. ѡ ст. Ѳ. нашимь дѣѡсїи мастиве. Бы къ ерлимѣ черноризець. дѣѡсїи имене. из дѣтска черническꙋю жизнь имаше...

л. 182. снд. сл. їеремѣѧ прорка ѡ бгоꙋгодне пꙋти. имже ходѧщеи вси спсꙋтсѧ. Сице глть гь. се даѣ преѣ очима вашима пꙋть жизни...

л. 182 об. сне. сл. ѡ лѣствици. Съкрыѣ е гь Ѳ мира напасти и врѣмѧ...

— снѕ. сл. Ѳ канона ст. апл. ѡ рабоѣ. да не ѡбидѧть гдь своѣ. Рака въ клироѣ поставити ве гьскїа воли не повелѣвае.

Digitized by Google

л. 183. продовжене 257-ої гл.: „и тъ' Фрасли є^с бл҃ выш не^г. исто^х ни^м и живо^т всѧкои плъти...

— заповѣди изахарова. ѡ прост^ототѣ и ѡ трꙋдолюбїи. Посе^м бо исахоръ призва сн҃ы своѧ. и ре^х имь... азь роди^хсѧ. пѧтыи сн҃ь їаковꙋ мзѧ^хою ма^мдрагоры... (обор.) жить^м лѣ^т р҃. кв҃.

л. 183 об. заповѣди заоулонова. ѡ мл^срдїи и ѡ братолюбїи. Призва бо заоуло^м сн҃ы своѧ к себѣ. и гл҃а сн҃ве завлони внꙋшите словеса Ѿца ваше^г... (Пор. заповіти патріархів у Франка, Апокріфи I, ст. 174—224.)

л. 184. поꙋченїе сꙋщи^м кнапасте^х. и печѧле^х. Всѧкꙋ радо^с имѣите братїе моѧ. єг^хда впадете^с в ра^зличныѧ напасти...

— сл. ст҃. пр҃рока їеремїа. ѡ блꙋдница^х. Слышите любодѣи и блꙋ^хници. лютѣ ва^м...

— сл. деѡ^хорита ѡ расмотренїи все^г дѣла зла. Вѣдомо боуди смотрѧщи^м дѣль члч^сскы^х. бл҃гы^х и злы^х...

л. 184 об. сх҃. сл. нѣкоего старца ѡ почитанїи кни^жно^м ꙗко полѣзнее всѣ^х кни^г ѱалты^р че^сти... (бракує).

л. 185 дві стрічки кінця 262-го слова.

— сх҃г. сл. ст҃. варсонодїа. ꙗко по^хбає^т притерпѣти всѧкомоу творѧще^м бра^тоу бе^зчинꙋ. Бра^т въпроси ѻца велико^г варсоно^ѧ гл҃ѧ. бра^т противи^тмисѧ непокорно... (ѡ^мдрею).

— сх҃д. сл. Ѿ бытїа ѡ страннолюбїи. Ревнители добры^х дѣль бꙋдите братїе...

л. 185 об. сх҃є. сл. ѡ покаанїи и ѡчищенїи. Не срамлѧнсѧ исповѣдати свои^х грѣхѡ^м...

л. 186. сх҃ѕ. сл. ꙗко добро посѣщати болѧщи^х. Не лѣни^с присѣщати болѧщи^х гл҃а ради. равно бо є^с милостыни...

— сх҃з. сл. ѡ препрѣнїи петровѣ. симоно^м влъхво^м. Прише^хши бо ст҃. апл҃ꙋ петрꙋ Ѿ антиѡхїа в римь... (Прол. н-р 57 л. 232 і Зборн. н-р 34 л. 502).

Digitized by Google

л. 187. сдї. сл. ѡ дѣци монїн. како спе ю ст. макарїи немилостивѣ бывши еи. Дѣца нѣкаѧ бы^с во алеѯандрїи... (Прол. 30 мар.)

л. 188. сдд. поучене да никтоже собою упоповае^т. ни на властели. но на мл^стиваго ба спасающаго. Блже^м есть братїе чл҃ки. и^ж надѣетсѧ при все^м на ба и не^ж ли на чл҃ка...

л. 188 об. со. поуч. ѡ дѣлѣ^х ꙗко^ж кто твори^т тако прїиме^т ѿ ба. Ими^ж кто согрѣшаю^т з^ле. тѣми имуче^м буде^т...

— соа. ꙗко добро теци и ко цркви. и просити полезны^х оу мл^стиваго ба. Потоците братїе и сестры зовущи ко цркви...

л. 189. сов. ѡ печѧли. Нѣсть добро бе^змѣренуюю печѧ^м вдати^с...

— сог. ѡ величѧвѣ^х. и возносѧщи^хсѧ чл҃цѣ^х. Не возноси себе чл҃че да не падеши и внезапу...

л. 189 об. сод. ѡ согрѣшающи^х и нехотѧщи^х покаатисѧ. Многїи согрѣшающи^х пр҃но гл҃ю^т. и срама исплъне^м есмь..

л. 190. сое. поуч. к покаанїю. е^ж не ѡставити молитвы. Не ѿчаисѧ чл҃че. ни ѿступаи мл҃твы...

л. 190 об. сос. ѡ любви павловѣ. Молю вы братїе. бѫдите совръшители заповѣ^х^м гн҃и...

— соз. де ѡ^ло^ра студїискаго. Братїе и ѿци. боюсѧ ѡсѫжде^нїа сокрывша^г тала^нть... (191 свѧза оуену, окакїи).

л. 191 об. сои. ст. де ѡ^ло^ра. ꙗко подобае^т притерпѣти и всѧку напасть мниху га ради. Братїе и ѿци. хотѣ^х единаго кожо^о ва^с видѣти пре^д лице^м моимь...

л. 192. сод. ꙗко подобае^т покарѧти^с властеле^м и чть въз^дати и^м. и при всѣ^м слушати и^м. Братїе при все^м повинуите^с кн҃зю... (уривок).

л. 192 об. спа. поуч. ст. ап. павла. ѡ попо^х. (урив.)

л. 193 закінчене 284-го слова: „и длъготерпенїе^м не дѧ и^м з^ле никоего^ж люта. колико^ж на пути^х разбиваю^т...

— спе. сл. ѡ воз^датїи комужо^о по дѣлѡ^м. Всѣ^м на^м братїе пѡ^ло^бае^т ꙗвитисѧ пре^д сѫдище^м хв҃ы^м...

Digitized by Google

л. 193 об. спѕ. ѡ страси бжїи. ꙗко всѧкь имѣѧ страх божїи и спсетсѧ и всемоу ѡдолѣет. Оубоите братїе ба. и развѣ и его не оустраши...

л. 194. спз. ѡ покаанїи. Кто ѿ ва братїе не хоще заповѣхъ его добрѣ держати. да оубоитсѧ гланаго аплѡм...

л. 194 об. спи. ѡ прп. мтри нашїи тасїи. бывши прежде блоухнци. Добро е и полезно написати тебѣ повѣ житїа стыѧ тасїа... (Прол. 8 жовт.)

л. 195. спд. поѹч. ст. їѡанна млстиваго. ко цркви. Стомѹ оубо їѡанноу печаи си творѧщѹ. ѡ стмь цркви соборищи...

л. 195 об. ѡ мнисѣ хотѣвши впасти въ блѹ. Нѣкто мниx манастырѧ игѹмена сѵвирїана пѹще бы на слѹжбѹ въ странж своболнаго... (Дівчина відмовила його від страсти згадкою на чистоту його 17 літ монастирського житя і погрозою, що буде відповідати на страшнім судї за її смерть, яку вона собі завдала би в разї знасилуваня.) Прол. 29 цвіт.

л. 196. сч. сл. ѡ спшимсѧ ѿ болезни млстыни ради. и паки раскаасѧ оумре. Члкь нѣкто во костѧтинѣ градѣ. разболѣвше и смрти оубоѧше... (Прол. 19 січ.)

л. 196 об. сча. сл. ѡ оуставѣ мнишескаго житїа и ѡ питеи. Повѣдаше петрь прозвитерь. ѡ сто григорїи папѣ риско... (страчници, вхаротїи).

л. 197. счв. поѹченїе невозѧти зла за зло. но терпѣти ба ради. Послѹшаите братїе глъ гнь и оубоите ѡ словеси его...

л. 197 об. счг. поѹченїе ѡ трѹдѣ и ѡ цртвїи небномь. Не лѣнѹите братїе ѡ своемь спенїи...

л. 198. счд. сл. ѡ оуско пѹти ведѹщимѹ во жизнь. и ѡ широко пѹти ведѹщемѹ во кнѹю мѹкѹ. Подвизаите братїе тѣсны пѹте воводѧщи во жизнь. сеж е скръбныи пѹть воводѧще во цртво небное...

л. 198 об. счє. сл. ст. козмы епа халкидонскаго. ѡ томь како не пѡѧбает жены своеѧ звати госпожею. Прїиде нѣкто хртолюбець ко прп. епѹ козмѣ халкидонскомѹ. пастжхѹ словесны ѡвець... (199 господовати. господѹеть, ко кърендом, мѹжескоѧ главы, женскоѧ главы выш'ши мѹжескоѧ).

Digitized by Google

л. 199 об. счѕ. поѹч. ѡ бжєи помощи. ꙗко во всѧкои бедѣ поможеть оуповающи нань. Имѣимы братїе ба помощника себѣ во всѧкои бедѣ....

— счз. ѡ мирѣ и ѡ любви. тобо всего лоучши є. Смирѧите братїе. и бъ мира и любове бѹдеть с вами...

л. 200. счи. ѡ молитвѣ. ꙗко тою всею напасти избѹде. Добро є братїе всегда со молтвою бесѣдовати съ бмь...

л. 200 об. счд. ѡ храненїи ꙗзыка. Аще хощете во жизни сеи добрѣ пожити. ꙗдта оуста свои ѿ многаго гланїа...

— тт. сл. ѡ затворници. клъниши сѧ бѣсѹ. Бѣ нѣкто в горѣ єлиѡстѣи. затворникь старець. пѡдвиже велми...

л. 201. сл. ѡ милостыни и ѡ камени иже бѣ ѿ ри арѡ. єгоѡ ѡбрѣте чакь и прине ко єрею. Чакь нѣкыи бѣ во їи ли бога же и немлстивь...

л. 202. тв. чюдо стоѧ бци. како спе ѡтрочѧ. вовръжено въ ражеженѹю пещь истокланѹю. Въ цртво иоустине. бѣ нѣкыи жидовинь во костѧнтинѣ градѣ. стокланноую имаше пещь... (спотоцанїемь, во прапрѹдѹ ѡблъченна.)

л. 202 об. тг. сл. ѡ то как нищелюбьство и страннопрїимьство вышши пѹстынаго житїа и постьнаго. Глаше ѡ едино старци въ оурїи...

— тд. сл. ѡ кленшю два мнихѹ. да неразлѹчитиима и до смрти. В лаврѣ стго деѡсїа. бѣста два мниха сотворили клѧтвѹ себѣ...

л. 203. те. ѡ нехраненїи ꙗзыка и лестно глщи. ѿ всѧкаго гланїѧ неправа ѿстѹпи братїе...

л. 203 об. тѕ. как достои миловати иновѣрникы. Бѣ еди ѿ сты во єгиптѣ. живыи во пѹсто мѣстѣ...

— тз. ѡ жидовинѣ деѡрѣ єгоѡ волна сѹща и крстиша на пѹти пѣско. и бы зрав. Нѣкто жидови имене деѡрь. иде со крїтїаны на пѹть. ѿ алеѯандрїа во сирыи...

Digitized by Google

л. 204 об. тй. ѡ клеветнѣх презвитерѣ къ єпп҃ꙋ. Десятїю поприщь ѿ града кꙋзика... презвитерь бр҃ꙋбоєнь ѕѣло...

— тд҃. ст҃. григорїа ѡ гнѣвѣ. Не дадите братїє в себѣ мѣста гнѣвꙋ... (тільки початок).

л. 205. оуспе сно҃х вѣчны҃х. и плакаше҃ ѡ не҃х ве҃ иль, и єгипе҃т пꙋне҃ж єди҃н оу҃х сними стра҃вшеи. и жи҃т всѣ҃х лѣ҃т. р҃. и десят.

— Заповѣ҃х рꙋвимока. ѡ согрѣшенїи и ѡ покаанїи. По се҃же старѣишомꙋ сн҃ꙋ ꙗковлю. рꙋвимꙋ впа҃ши во болѣзнь... (без кінця; закінчене на 223 л.)

л. 206. продовжене слова про любов до убогих старця Іоанна: „аще. въ єди҃н дн҃ь призка҃ роды своя и гл҃а имь. аще мене послꙋшаєте. сътворили оубо быхо҃х ѡбѣ҃х добрь...

л. 206 об. сл. ст҃. венедикта. ѡ просивше҃х оу него масла древяного. Присе҃х бл҃жино҃х ѿци венедиктѣ. єдиного бо по ѡбы҃номꙋ житїю неимꙋщи҃х имь масла... (207 стоклянницю, на землю искыпати).

л. 212 продовжене 312 слова і 313 сл. бл҃жнаго диларета мл҃твагo.

л. 207. тѕї. сл. ст҃. апл҃ъ ѡ покланяющи҃ся. недели. Слышите любимици како тимь са҃ бж҃. давь зако҃н ѿметає҃т... (норока пꙋстошнаго).

л. 207 об. тзї. сл. ст҃ы҃х ѿцъ ѡ книжномь поꙋченїи. Слышите братїє ꙗко книги сꙋ҃т всемꙋ добрꙋ мѫти. кръмящи дѣти своя...

л. 208. тидї. (!) сл. козмы презвитера ѡ затворнико҃х злы҃х и добры҃х. Дрꙋзїи бо во затворы въходя҃т. но да свою волю сотворя҃т. и тж кормящися аки свинїа въ хлѣвинѣ пребываю҃т...

л. 208 об. тдї. сло҃ епифанїа архїєп҃а ѡ житїи ст҃ы бц҃и и жикота єя лѣто҃х. Извѣстнѣи. истиннѣи бц҃и и прн҃о дв҃и мр҃їи. и мноѕїи прозвѣстиша древни҃х оучите҃... (210 лень, шолкъ, вꙋса, 210 об. тетчичнꙋ, 211 сестричнꙋ, 213 Ѹспенїє, 215 урив.)

л. 216. тк҃. Всѣ҃х чл҃ко҃х сꙋщи҃х в бл҃гочестїи хр҃стїаньско҃г рода правовѣрныя вѣры. имѣти блѣь и вра҃ кромѣ всякого нечс҃тїа...

Digitized by Google

л. 218. ткд. сл. Ѡ еуглїнскых и стых оуказанїи. Оубоимсѧ оубо могꙋщаго и дшю и тѣло погꙋбити во геенѣ да вр҃ѣмѧ не прїидеть мꙋкы...

л. 223 закінчене слова про смерть Рувима.

— Заповѣди семиюнѧ. ѡ зависти. Бы оубо семиюн вторыи сн҃ь ꙗковль...

л. 224 об. ткѕ. заповѣдь левина ѡ жрецствѣ. По сем леввїи третїи сн҃ь їаковль и лин призва ко себѣ сн҃ы своѧ..

л. 228 об. ткз. заповѣди їоудова ѡ пїаньствѣ и ѡ блꙋдотворенїи, и ѡ сребролюбїи. Посе їоуда д҃. и сн҃ь ꙗковль и лїинь... (тільки до слів:) ими нестрѣ тѣло вымене лице жены кр҃аны. но д҃хъ зависти и ѡплъчи на мѧ".

л. 229 кон. 17-ого слова иншого збірника і 18-ого сл. Івана Злат.: „ѡ бе҃рꙋщии мно имѣнїѧ".

л. 230. Ѡ заповѣта гадова Ѡ ненависти — урив.

л. 231. урив. слів 342—345.

л. 232. урив. „завѣт венїаминовь. ѡ помыслѣ чисто.

л. 233. написанїе завѣта асирова ѡ зловѣ и ѡ доброꙋмїи.

л. 234. Вопросо-одвіти: Въпро, Чи примѣнитсѧ сѫщество бѣсовськое Ѡ сѫщества а҃гльска... В. Ѡкѫдѫ движатсѧ во серци чл҃кꙋ помысли...

235—236 і 238 урив. звіздочотної мудрости.

л. 237 конець заповідей патріярших (урив.)

л. 237 об. слов Ѡ исторїа. Єгда изыдоша из рѧ ада и евва. дѣвственѧ бѣста... (всего 7 стрічок).

л. 239—242 урив. патріярших історій.

л. 161 об. на боцї кирилицею 2-ої пол. XVIII в.

„Ѡ м҃ти Дѣо чистаѧ ѕвѣзда в' нбѣ пресвѣтлаѧ: завѣстила нам' | в' темно' ночи додала е нам' всѣм' по-

Digitized by Google

мочи родѧщим'сѧ ѿ адама | До потомкꙋ авраамлꙗ: їскоторогоᶜ поколѣнѧ ви'шло справди' | твоє племѧ: Спасни Чистои Девици Спречистои голꙋбици | ами ами Гсди да вѣчни царство незабꙋва' аллилꙋѧ. ї."

л. 209 об. на марґ. скорописом пол. XVIII в.: Почонтекъ Мон'дросци боꙗзнъ панска. Милость твоꙗ Гди поземли восꙗ днї живота моего. Гдъ просвѣщенїе мое когосꙗ ꙋкою".

Житя святих.

2. (№ 85.) **Мінея** на март зі службами важнїйшим святим і численними житійно-поучительними статями, що війшли як сінаксарі між 6-у і 7-у піснї канонів — старанним великим полууставом пол. XVI в. на грубім блискучім папері знаку „кабан", 140 л. F, без прп. Правопис русько-болгарський з ѫ зам. ꙋ, ю; ѣ зам. ъ -лъ, ръ.

Починаєть ся кінцем житія св. Якова постника марта 4: „дверїи ѿкръзе ток'мо ѡ своих грѣсѣх плакашесѧ бѫри же вел'ми оумножившꙋсе. и зем'лї истръзаѫщисѧ. и сл҃нцѫ сѫшащоу. въз'пиша вси людїе къ боу҃. и в'торое томоу єпоу ѿкрысѧ ѡ ст҃ѡ їаковѣ. и пришеѧши кнемоу помолисе ѡ них. и бысе дъжѧь на землѧ. и бѫра преста. и тако наста блъша чюдеса творити. и толми поѧвижесѧ ꙗкоже емоу бѣси изъгонити прокаженыѧ ѡчищати. въ старости добрѣ сы. лѣт ѻ. и ї. къ гоу҃ ѿиде.

въ тъже днь стсть прпѧбнаго мчникаисїа иже бѣ въ лѣт апслъскаа. ѿ страны исаврьскыѧ. Магнь нѣктѡ воевода въземь власть ѿ црьска повеленїа исплънень гнѣва на хрстїаны.

л. 3. в. т. д. ст҃го мчника вѧчьслава кнѧѕѧ чъскаго. Бѣ кнѧз къ чъхѡх имене вѧчьславь. рожѧьсѧ ѿ хрестїаноу родителю ѿца вратислава. мт҃ре дорогомирь. брата имѣѧше старѣйшаго болеслава. болеслав же пооученїемь дїаволе оуби брата вѧчьслава. тогда ꙗвисѧ чюдо надъ тѣлесе ст҃го вѧчьслава. ꙗко кръвь его не идѧше за ѳ. днїи въ землю. ѳ. днь възыиде цр҃кы наѧ ни ꙗко дивитсѧ всѣх видѧщих. видѣвше же се болеславь. приложисѧ въ ѡкаменїе срдца своего наказань. и шїѫ своѫ желѣзноуѫ приклони. размѣвь грѣхь свои еже не ток'мо брата своего вѧчь-

Digitized by Google

слава бити. нѫ ины его ради погѫбиⷭ помѧнѫ всѧ къ боу̑ колко сътвори грѣховь молѧшесѧ боу̑ беⷭпрестанни всѣ̑ⷯ ст̑ыⷯ. и ст̑моу братоу вѧчьславоу. тогда пославь їереи слоугы своѧ. принесе тѣло брата своего вѧчьслава. из болеславле града прагы. гл̑ѧ азь съгрѣшиⷯ и грѣⷯ мои безаконїе мое азь съвѣмь. и положиша и въ цр̑кви ст̑го вита. ѡдесноуѫ ѡлтарѧ въ двоу надесѧте ап̑ⷭ8. (3 об.) идеⷯ бѣ саⷯ рекль сътвори цр̑ковь тѫ̑ принесень бысть вѧчьславь кнѧⷭ. м̑ца мартѧ въ д̑. д̑нь. бѫ̑ поѧⷯ его д̑шю на лонѣ авраамли. исаковѣ. їаковли. идеⷯ вси правеⷯнїи почиваѫⷯ чѧще въскрнїа гѧ̑ нашего їс̑ хѧ̑. — Гл. Fontes rerum bohemicarum (Prameny dějin českých) I² Životy svatých 135 ст. „Принесение мощеи свѧтаго Вѧчеслава кнѧзѧ“.

л. 3 об. (поучене о монашім житю): Лѣпо есть чрѣнцю имѣти паче въсего житїа. да не брежет имѣнїа Финѫⷯ. телеси оудрѫченїе...

л. 5 об. в. т. д. слово ѡ ст̑ѡⷯ герасимѣ. емоуⷯ ѕвѣр поработа вѣры его раⷯⷯ. Поприща единаго ѿ ст̑го їѡрдана. лавра еⷭ прп̑ⷭнаго герасима...

л. 7. Конець канона 4-му марта, пісні 7—9 і пісні 1—6 марта 5-му дню.

л. 10 об. м̑ца того въ е̑. д̑нь ст̑рть ст̑го мⷯника конона иже въ исаврїи. Сїи оубо ст̑ыи кононь бѣ въ лѣто ст̑ыⷯ ап̑лъ. ѿ села гл̑емаго висаида. ѿстоѧща ні̑. поприщь... Пор. Памятки т. VI, ст. 16—17.

л. 11 об. в. т. д. памѧт прп̑ⷭнаго ѿца нашего марка мниха: Съⷯ трѫдолюбеⷯ мар'ко. въсѣⷯ мниⷯ превъшеⷯ постѡⷯ. въкѫпѣ же оученїѫ бж̑ственыⷯ писанїемь...

л. 13. в. т. д. поученїе ст̑го василїа. ѿходѧщиⷯ ѿ мира сего въ мнишескыи чинь. Тыⷯ иже нб̑наго житїа желатель. и аг̑ѧньскаго пребыканїа рачитель...

л. 13 об. — 17 об. Канон.

л. 18. м. т. въ ѕ̑. д̑нь ст̑рть ст̑ыⷯ мⷯникь м̑. и в̑. въ аморїи ѡтѡⷯ. и въ соурїи мч̑нѡⷯ. Ѳеѡⷯора Костѧнтина. Феѡфила васоѧ и прочїиⷯ. Тъи бѣ въ лѣто декїа ц̑рѧ ѿ назареда галилеискаго. и ѿтѫдѫ прїиде въ граⷯ ман'донь пан'филїнскыи. и бѣ на мѣстѣ гл̑емѣⷯ кар'мела...

Digitized by Google

— Під заголовком „в. т. д. стрть стыхъ мчникь калиста. феѡхора костантина. феѡфила“ находимо оповідане о вітци, що зіставив трое дітей на світі, а сам пішов у монахи. Коли його по 3-х лїтах напала туга за дїтьми, духовник велїв йому привести їх в монастир. Монах приніс тілько одну дитину, яка осталась іще жива — і хотя дуже любив її, то все таки на приказ свого духовника кинув її в огнену піч. Се оповідане має бути образцем монашого послуху. — „Єтерь моу имыи ѡтрочата три Ѿиде въ манастыр. ѡставль ѧ въ градѣ“...“

л. 19. в. т. д. слово стго патрикїа епа. ѡ исходѧщихъ Ѿ землѧ ѡгни въ различныхъ мѣстѣхъ. Єтыи сщнномникь патрикїа гть. ꙗко двѣ мѣстѣ оуготока бж... Пор. Памятки, т. IV, ст. 247—8.

л. 19 об. в. т. д. слово стго ефрема ѡ плъѕѣ дшевнѣи и смѣренїи. Да есте вѣдѧще възлюбленїи. ꙗко вси нрави савли съдръжатсѧ съвоузѡмъ любве дховныѧ...

л. 20—23 об. Канони.

л. 23 об. м. т. въ з. днь стрть стыхъ наших епь въ кор'соуни бывшихъ василїа евгенїа агафодора капитона елпидїа еферїа ефрема. Въ цртво диѡклитїане, ер'мѡвъ їерлим'скыи епь. поставивь епы. и посла а по странна. да вчат вѣрѣ хвѣ. и ефрема въ оугры. а оу кор'сѡвъ василїа иде хо пропокѣдавь бїень бы. и Ѿ града Ѿгнах. въскрсив же сна кнѧѕѧ из мртвыхъ. пакы призвань бы. кръстих кнѧѕѧ и ины многы... (л. 24.) еферїи... пристѫпи къ великомоу костантинѫ въ везантїи. и прогнани быша из кор'соуна идолослоужители...

л. 24. в. т. д. памѧт прпбна Ѿца нашего пакла исповѣника епа просихска. Паке стыи епь бѣ просихскыа цркве стыѧ...

— в. т. д. памѧт стоуѫ Ѿцоу нашеѫ. аркадїа и нестера епоу тримидинта кипрьска (обор.) еоувпла и оулїана врача. и прпбна дометїѧ въ тъ прпбнаго оулїана мних. Бнхтѡрищь нѣкто моу имене в римско градѣ Ѿ жносты въ многы грѣхы впах. послѣх же въ старости помѧноувсѧ и пришех въ памѧт своихъ грѣхѡвь и пришех единь стыхъ манастырь и моли игоумена...

Digitized by Google

л. 25 об. в. т. д. слово стго василїа ѡ постѣ. Понеже стыи пѡс граде: ꙗко ѡснованїе нѣкое гѣ полагає. прит'чю мытарѧ и фарисеѧ. и ѡ смиренїи бо сих ны вчи...

л. 26 об. — 29 об. Канони.

л. 29 об. м. т. въ й. днь памѧт прпхбнаго Ѿца нашего еппа никомидїискаго. Феѡфилак'ть прпхбныи стль. бѣ оубо Ѿ въсточныѧ страны...

л. 30. в. т. д. стрть стго мчника феѡдорита презвитера антиѡхїискаго. Съ бѣ прѣзвитерь ан'тиѡхїискаго събор'ныѧ апльскыѧ цркве...

л. 31. в. т. д. ст. апла ерма. в. т. д. ст. ефрема ꙗ неподобає черньцоу много ризь имѣти. Въ мир'ско житїи милоуѧи тѣло свое. измѣнѣѧ ризы своѧ. и Ѿ члкь славоу има...

л. 31 об. в. т. д. слово маѯимово Ѿ главизнь. Съмысльнїи оубо бжтьвныхъ сѫдовь врачбоу помышлѣѧ съ блгодаренїе трьпи слоучаѫщаа напасти...

— до 38 л. Канон.

л. 38. м. т. въ д. днь стрть стых мчних иже въ савастїи скончавшихсѧ. Славнїи ѥни мчници м. Ѿ разныхъ бѣхѫ мѣсть. въ единомь полцѣ воиньствовахѫ... (обор.) а се их имена...

л. 38 об. в. т. д. стрть стго мчника диѡнисїа иже въ корин'дѣ. Деѡнисїи хвь мчникь бѣ единь Ѿ познавшихъ стго кондр'ата...

л. 39. в. т. д. слово ѡ нѣкое мнисѣ ие беспрестани плакаше ѡ грѣсѣ свое и нехотѧше оутѣшитисѧ. Дада село есть кипрьское и бли его монастыр бѣ. и в тѡ бѣ монастыри мних имене сидорь..

л. 39 об. в. т. д. слово ѡ пафнотїи и ѡ добродѣтели. и старѣишины селоу ѡ немь емоу бѫ повѣда. Пахнотїи великыи поустынникь. и стыи чрнориздь молисѧ нѣкогда ѥви ꙗвити емоу кыих стых подобень е...

л. 40 об. — 48 л. (без 43-го) Канон.

л. 48. м. т. въ і. днь стрть стго мчника кондрата. и съ них кипрїана. деѡнисїа авоук'та. павла крискента. Въ цртво декїа гоненїѫ подвигшоусѧ и вси хртїане емлеми и закалаеми бывахѫ...

Digitized by Google

л. 48 об. в. т. д. страс стго мчника пиконїа. Гъ стыи пиконїи въ цртво бѣ декїа. попь и измирскїа стыѧ цркве. ѡбличаше їоудеѧ. еллины прѣпира ѿ писанїа...

л. 49. в. т. д. слово ѿ патерика ѡ марцѣ мнисѣ ѡ прозорствѣ. Глаахѫ ѡ марцѣ мнисѣ египетстѣмъ ꙗко бысо л. лѣть неисходѧ искелїи. имѧше же ѡбычаи призвитерь приходити к немоу...

л. 49 об. в. т. д. слово ѿ еклисїаста ꙗко нѣсть вѣнець бѣ злоу. Ѡкѫдѫ бѣша недѫѕи. Ѡкѫдѫ съмрти безгодны. Ѡкѫдѫ пагѫбы градѡмъ. истопленїе кораблемъ. и бранни рати. ибо злаа вѣщати и въсѧ бжїа сътворенїа...

л. 51—54 об. Канон.

л. 54 об. м. т. въ аї. днь памѧть прпбнаго ѿца нашего софронїа архиепопа еролимска. Сѫфронїи иже въ стымъ ѿцъ нашь бысо ѿ странны финическыѧ. ѿ града дамаска...

— в. т. д. памѧть прпбнаго ѿца нашего григорїа папы римскаго. При оустїанѣ цри блѫженнымь бывь григорїи престоѧникь. римскыѧ стыѧ цркве...

л. 56. в. т. д. пам. ст. стлѧ ѿца кирила архиепопа риска. Тъи бѣ при костѧнтинѣ великѡмъ. пръвѣе бывь мнихъ постническымъ прѣходѧ житїемь...

— в. т. д. памѧть прп. ѿ. н. григорїа чюдотворца. лежѧщаго въ пидїи. и памѧть ѿ. н. венедикта. въ тѡмъ днь слово стго григорїа ѡ милостынии. (тілько послїдне.) Въ всемъ разумѣите чада кои велика дѣла млтини сѫть. въ семъ вѣцѣ помагаеть и въ ѡнѡмъ...

л. 56 об. в. т. д. слово ѿ еклисиста ѡ постѣ. Имже воеводы въинь на плъкъ строѧще оутѣшными словы. прежде подвига страбѧть же и крѣпѧть. и толкѫ имѧть силоу слова оутѣшнаа...

л. 58—61 об. Канон.

л. 61 об. м. т. въ вї. днь прпбнаго ѿца нашего феѡфана исповѣѧника. феѡфань прпбныи ѿц нашь. бѣ родителю блговѣрноу и брїатоу снь...

л. 62. в. т. д. стрть мчника савина. Савинь хвь мчнихъ бѣ ѿ странны египетскыѧ...

— в. т. д. слово їѡанна лѣствичника. ѡ тръпенїи кирила мниха. Слышите братїе и наоучитесѧ ночю-

Digitized by Google

дившеся премоуꙗрости бжїи. въ глинѣныꙗ съсждѣꙗ ѡбрѣтены. гл҃ше бо їѡан'нь ѡ сеꙗ прпꙗбнѡꙗ кирилѣ мнисѣ...

л. 62 об. в. т. д. слово почто невъзбрани бг҃ еффаеви трѣбж положити дъщеръ аки авраама. Почтѡ не поревнова авраамꙗ любо блгочъстїж. и прїаꙗ вѣрнѣ жрътвы аще и злѣ сѧ ѡбѣщаꙗ... (пор. л. № 50 л. 9 об.).

л. 63—66. Канони.

л. 66. м. т. въ гї. дн҃ь възвращенїе мощеи великаꙗ и въ ст҃ыꙗ ѿца нашего никифора. Прѣнесенїе мощїй великаго ст҃лѧ никифора. сице бысть по ѿвръженїи їѡанна безакон'наго...

л. 66 об. в. т. д. стр҃ть ст҃го мч҃ника алеѯандра. Алеѯандрь ст҃ыи. славныи мч҃никь бѣ въ времѧ гоненїа и потѡꙗ прелъсти идослоужитеꙗ...

л. 67. в. т. д. словѡ ѡ презвитерѣ съ нимь агг҃ли слоужахж. Повѣдаше нѣкто ѿ старець ꙗко бѣ прозвитерь нѣкыи чисть. егда же творѧ литоргїж агг҃ла видѧше ѡдесноужж себе. и ѡ лѣкоужж... (пор. № 50 л. 10 об.).

л. 67 об. в. т. д. слово ѡ десѧтословци. Законь есть десѧтословець прежꙗе сътворенїа людеꙗ, египет'скаго тел'ца апина. кг҃ имь законь оуставы слышимыꙗ гласоꙗ...

л. 68—71 об. Канони.

л. 71 об. м. т. въ дї. дн҃ь памѧт прпꙗбнаго ѿца нашего венедикта архиеп҃па римскаго. Прпꙗбныи ѿцъ нашь венедиктъ. бѣ рим'скаго града. младьж сыи ѡставы доꙗ и родителѧ его. иде въ поусто мѣсто. скръбѧщежж ежж старицежж. и млъкы... тѧжкѡм' бременем' и жестѡмь жажедем... (л. 72.) ѿ ѯѣгь молисѧ г҃ви..

л. 72 об. в. т. д. памѧт прпд. ѿ. н. венедикта и евсихимона епп҃а. Евсихимонь иж въ ст҃ыꙗ ѿцъ нашиꙗ исповѣдникь х҃ѣ и оучител хр҃тїанскы...

л. 72 об. в. т. стр҃тъ ст҃ыꙗ мч҃ниꙗ соутжра. сартонина. реукта перпетоуѧ. и филикита ти в римѣ пострꙗвшиꙗ. и стр҃тъ ст҃ыѧ ефросинїи. въ тъж днь слово ѡ подвизѣ маладїа мниха. (тілько послїдне): Речеж прпꙗбныи ѿцъ наш маладїи къ пришеꙗшиꙗ к немоу братїи нача врѣмѧ ст҃го поста. добрѣ тръпенїем съхраним...

Digitized by Google

л. 73 об. в. т. д. слово ѡ милостини. Бы° в ри^м^стѣи странн҃ѣ чръноризець и чюдотворець. славе^н^ ѕѣло имене^м^ венедиктъ ст҃ы^х^ и чюдень. ꙗко^ж^ и мр҃твыѧ въскр҃шати... (12 златиць для бідного 3-дневною молитвою. Пор. № 50 л. 12).

л. 74 (3/4 вирваний) — 77 Канони.

л. 77. м. т. въ е҃ї. днь ст҃ы^х^ м^н^ни^к^ агапїа тимолаа. алеѯандрѫ дв҃оу. и диѡнисїѫ дв҃оу и рѫмолаа дїакона. Тїи ст҃їи и многострах^н^лнїи м^н^ници бѧхꙋ при деѡклитїанѣ цр҃и. агапин оубо ѿ газьскаго града. а тимолаи ѿ оуѯи^н^та...

л. 77 об. в. т. д. стр҃ть ст҃го м^н^ника алеѯандра попа всидѣ градѣ. Цр^с^твоуѫщѫ авилирїанѫ бысть гоненїе велико на хр҃тїаны. всѧчъскы бо искаше оугодити дїаволоу...

л. 78. в. т. д. стр҃ть ст҃го м^н^ника ника^н^дра. Никан҃дрь великыи м^н^никь и тѣ҃ бѣ въ цр҃тво диѡклитїане...

л. 78 об. в. т. д. слово ѡ прозор҃ливѣ^м^ сергїи поустынницѣ. Повѣдаше мни^х^ сер҃гїи. ꙗко многаж^д^ы молѧше мѧ григорїи игѫмень лавры..

— в. т. д. слово ѡ иномь прозорливѣ^м^ мнисѣ. Ре^к^ етерь старець ꙗко бѣста два соусѣда емоу. єдинь странень а дроугыи ѿ земець...

л. 79—82. Канони.

л. 82. м. т. ѕї҃. дн҃ь стр҃ть ст҃го м^н^ника иоулїана иже въ келикїи. Оулїань бѣ х҃ѣ м҃ч҃никь ѿ назареда града. сн҃ь нѣкоего сътника єлина. мт҃рь имѣаше хр҃тїанѫ...

л. 82 об. в. т. д. стр҃ть ст҃ы^х^ мчни^к^ трофима и афама. и и^ж^ въ алеѯандрїи. Си бѣста ѿ аладикїа. кесарїискыѧ и презвитера сѫща съборныѧ цр҃кве. ꙗже многажды противистасѧ єллино^м^...

л. 83. в. т. д. стр҃ть ст҃го аристооула єдиного ѿ о҃. Аристооу^л^ бж҃твъныи апл҃ъ х҃ѣ бѣ оубо ѿ о҃. оученикь по славнѣ^м^ и спеннѣ^м^ възнесенїи... Пор. Памятки III, ст. 219—220.

л. 83 об. в. т. д. ст҃ы^х^ м^н^ни^к^ романа. и менигна^ж^ въ парїи и стра° ст҃го сщено^м^ника алеѯандра папы ри^м^ска^г^. въ тъ^ж^ днь слово ст҃го єфрема соурина къ бо^г^ты^м^. Слышите богатїи и вънѫшите послоушаите домы дръжащеи...

Digitized by Google

л. 84. в. т. д. слово ѿ еклисїаста ѡ богатѧщихсѧ. Не разꙋмешисѧ ѡ добрѣхъ сн҃нїи. нѫ ѿходиши болѧ дшеѫ и плача. и твориши себе неключима...

л. 85 об. — 87 об. Канони.

л. 87 об. м. т. въ зї. дн҃ь памѧть прпⷣбаго ѿца нашегѡ алексеѧ чл҃ка бж҃їа. Сь бѣ҃ ѿ вет'хаго рима сн҃ь еꙋфимїана...

л. 88. в. т. д. слово ст҃го мч҃ника марина. Маринь х҃ръ мч҃никь хрїанъ сыи. видѣ идолослоужителѧ жроуща... нъ тъчїѫ бесловесныѧ животы чътвероногыѧ и птица. но и чл҃кы...

л. 88 об. в. т. д. памѧть въскрешенїю праведнаго лазарѧ дрѫга х҃ва. в. т. д. слово ѡ геѡргии игѫменѣ горы синаискыѧ. како аггелѡмъ въсхищенъ и ѡбрѣтенъ въ їер҃лимѣ. и пакы въ своеи келїи посаженъ бы°. бѧше игѫменъ въ горѣ синаистѣки. имене геѡргїи велиⷯ ѕѣло. семоу въ великоуѫ сѫботѫ. сѣдѧщѫ въ келїи своеи помыслисѧ рекѫщѫ. хотѣхъ бы въ ст҃ыи въскрнїа дн҃ь сътворити въ градѣ ст҃ѡмъ їер°лимѣ ком'кати ѿ ст҃ыхъ таинь... (в клитѣ своей...)

л. 89—92 об. Канони.

л. 92 об. м. т. иї. дн҃ь памѧть прп. ѿ. н. кирила архиеп҃па їер°лимскаго. Тѫ҃ бѣ сн҃ь родителю бл҃гочъстивоу. при цр҃твїи костѧнтина...

л. 93. в. т. д. прп. ѿ. н. аннина мниха. Сѫ҃ бѣ ѿ халкидона. ѿ бл҃говѣрноу рожьшоусѧ родителю. и наоучисѧ бж°твны книгамъ...

л. 94. в. т. д. ст҃ыхъ з҃. жень алеѯан'дры. клавдїи. еоуфрасїи. мафронїи. иоулїаны еѹфимїи феѡдотїи. иже в'лисонѣ. Въ цр҃тво злочъстиваго максимїана гоненїа поⷯвигшасѧ великомоу на хр҃тїаны...

— в. т. д. слово ѡ данилѣ мнисѣ иже бѣ ѡблъганъ любодѣанїемъ. Покѣдаша на старецъ ав'ва данїи ѡ егуптѧныни гл҃ѧ. ꙗко възыиде старець единоѫ въ тер'финь ржкодѣанїа своего продаѧть...

л. 94 об. в. т. д. слово ꙗ пооучени мнишеска житїа. Рекъ ѿ великыхъ ѿцъ нѣкто. аможе идеши вънемли себе выноу. ꙗко неродїевъ жилище ѡбладаетъ ими. сирѣхъ мнихъ...

Digitized by Google

л. 95—98. Канони.

л. 98. м. т. дї. дн҃ь памѧт въ ст҃ыхъ ѿ. н. фомы патрїарха костѧнтина грахъ. Ѳома и҃ въ ст҃ыхъ ѿцъ нашь за премногоуѫ его добродѣтелѣ и цѣломоуд'наго разума и бг҃обоѧзньства ради дїакѡнъ поставленъ бысе...

л. 98 об. в. т. д. прп. ѿцъ нашихъ черноризецъ избїенныхъ ѿ мирь въ лаврѣ ст҃го саѵы. Тїи ст҃їи ѿци ѿ различ҃ныхъ мѣсть събравшеѩ и въ монастыри подвизаѫщеѩ ст҃го саѵы...

л. 99. в. т. д. прп. ѿ. н. павла (простаго) оученика великаго антонїа. Съ покѣдавше ст҃ыи х҃въ рабь нерексь и кронїй и инїи мнѡзи. ѿ братїа ѡ немь же хоцѫ гл҃ати. ꙗко павель нѣкто прость кел'ми...

л. 101 об. в. т. д. памѧт прп. ѿ. н. григорїа. дїакона римскои цр҃ькви. в. т. д. слово стр҃ть ст҃ыхъ мч҃никь хрисанфа и дарїа. пострахвшихъ при иоумерїанѣ. в. т. д. слоѵо ѿ женѣ заколившихъ дѣтища своѧ. Покѣдаше мнихъ паладїи гл҃ѧ. ꙗко слышахъ се ѿ нѣкоего кор'мника корабленъ гл҃ща. ꙗко единоѫ ми плеѵоущѫ въ кораблихъ по морѫ. имѣхь многы въсадникы. моужѣ и жены... Корабль збив ся з путї і блукав 15 днїв; кермач став молити ся до Бога о поміч і почув тричи голос: „Съвръзи марїѫ долоу и строино ти сѧ поплоѵетъ". Він кличе Марію, одну з гостий і в мирній розмові довідуєть ся від неї таку сповідь (л. 102): „понстинѣ гн҃е навъклире. азь ѡказанная моужа имѣхъ и два дѣтища. пръвыи д҃. лѣтъ а дрѫгыи е҃. лѣтъ. тажь потѡмъ оумре моужь мои. пребыхь вдова. жикѧше въ краи именемъ воинь да хотѣхъ быхъ ѧ да мѧ поѧтъ женѣ. и послахъ кнемоу нѣкого воинь реч неимоу тебе женѣ имоущи дѣти иного моужа. тогда азь ꙗко слышахъ ꙗко нехоще мене поѧти дѣтищѫ дѣлѧ. ктомоужь любѧщїа закла дѣтища своѧ ѡказанная. и вѣсть емоу посла рекѫщи не имамъ ни единого дѣтища оужь. ꙗкожь тъ слышавъ воинь ѡ дѣтищѫ тоѫ еже есть сътворила. рече живъ гь живыи на нб҃сехъ. ꙗ не поимоу ея. да тѣмъ оубоѧвшисе еда се оувѣдѧтъ и оуморѧтъ мѧ. да тѣмъ и бѣжахъ. се слышавь авъ ѿ жены тоѧ и пакы не хотѣхъ ея къвреци въ пѫчинѫ мор'скоуѫ. нѫ сице въмыслихъ реч. и рекѡхъ и се азь пребываѫ въ корабли. да вѣси оубо жено аще не идетъ корабль то и мои грѣси дръжатъ корабль. тажь възвахъ корабльникы (102 об.)

Digitized by Google

и свѣсиша санда^х. ꙗко^ж сънидо^х въ сан'да^хтъ не бы ничтѡ^ж ни постоупи. тогда^х вълѣзе въ великыи корабль. рѣ^х женѣ вълѣзи вса^х далець, ѡна^ж сънидє. да гдє точїѫ сънидє^т абїє сан'далець недопѧтижа^хы ѡборотисѧ стре^ж днѫ иде и погрѧзє. великыи^ж корабль поплоу строино и ѳ. дни посє^ж идо-хо^ж пловоуци. є^ж бѣхо^ж пришли ї. днїи" (пор. ркп. Кієво-Соф. Собора № 129 у Н. И. Петрова — Описаніе ркп. собраній, т. Ш, № 278).

л. 102 об. — 106. Канони.

л. 106. м. т. въ к. днь стр҃ть ст҃ыѧ мч҃ницѣ фє-тимїи самарѧныни и сн҃а еѧ ѡсїа. Фетимїа славнаа самарѣныныѧ снею гь҃ на кладѣѕи бесѣдова. си҃ вц҃рство нерона прїиде ѿ самарїа въ ри^ж... Пор. Памятки т. II, ст. 367.

л. 106 об. прп. ѿ. н. герасима. Великаа слава пост-ником гераси^м. съмысль бж҃тъвныи змлада въспрїемь...

л. 107. в. т. д. слово ѡ герасимѣ ст҃ѣ^м емоу^ж ѕвѣрь поработа вѣры є^г ра^хи. Поприща единого ѿ ст҃го їѡрдана лавра є^с ст҃го герасима. тѡ^г манастырѧ повѣдахѫ мниси ѡ о҃ци герасимѣ ꙗ^к єдинож емоу ходѧцїѫ по брегѫ ст҃го їѡр'дана. срѣте и лъвь ве^ж ми ревы" рыданїемь ноги ради имѧше бо трость вноѕѣ кне^з шоу. и бѣ ѡтекла нога вел'ми и полна гноѧ. ти҃ ꙗко оузрѣ лъвь стар'ца показа емоу ногѫ ꙗзвноуѫ ревыи ве^ж ми ѡбразѡ^м ꙗко молѧ^с исцѣленїю хотѧ...

л. 108 об. в. т. д. памѧ^т ѿ. н. никиты аполинь д'-скаго. Никита въ ст҃ы^х ѿцъ нашь. исповѣ^хникь х҃вь. въ времѧ гоненїа иконобое^п сѫ҃ бѣ҃ єпь аполони^хскы".

л. 109. в. т. слово ѡ постѣ. Ѧще постишисѧ покажи ѿ дѣ^ж своих. которы^х дѣ^ж видѣ нища помл҃оу". съ во-рого^ж съмири^с...

л. 109 об. в. т. слово кѫзмы прозвитера ѡ хо-тѧщи^х ѿитн къ чє^рноризы. Мноѕи оубо ѿходивше къ монасты^р. немогоущи тръпѣтн. сѫщи^х тоу млтвь и трѫдѡ^в. прибѣгаѫ^т и възрацїаѫ^тсѧ акы п'си на своѧ блюватины... дѣти оубо ѡсиротѣн'ныѧ и^м гладо^ж оумирающіє" - дальше бракує.

л. 110. Конець канона Благовіщеню і канон 26-у марту (110 об.).

л. 114. м. т. въ кѕ. днь сътварѣє^тъ съборь ар'хаѓла михаила (!). Сїи ст҃ыи архистратигь гаври^и

Digitized by Google

єдинѫ є҆ ѿ великыхъ кнѧзь вои. и҆ѫ искони бѣѡхъ посылаемъ на зем'лю...

л. 114 об. в. т. стрѣть ст҃. мч҃. иринеѧ є҆пп҃а града є҆рма. Въ цр҃тво диѡклитїане и маѯимїане. нечѣтивыѧ цр҃ѧ. иринеи сщ҃енноеп҃пь въ галилеискыхъ странахъ оучиша всѧ вѣровати въ х҃а...

л. 115. в. т. д. памѧть въ гр҃ѣхъ мч҃ныхъ ст҃ыхъ попоу двоу. ваѳиси и оуи'рика съ д'вѣма сн҃ома своима и съ двѣма дщерема своима. въ т. д. памѧть ст҃ыхъ мч҃нихъ и арпоуилы мниха и простець в҃ї. авипы констан'та. агиѧроуѧ (115 об.) и гаѳрика. искоѧ силы сигисы сѵирилы соуимвла. фер'ма. дил'га а жень з҃. ан'ны аласы вар'ки. моики мамикы и оуникы. аниман'ды. Ти бѧхѫ оубо при оуттѫрисѣ кнѧзи готѣхъ. и оуалентиаиоу и оуален'тоу и гратїаноу цр҃емь римскыхъ...

л. 105 об. в. т. д. прп. ѿ. н. василїа новаго. Сїи оубо бл҃женыи ѿцъ нашь василїи. ѡбрѣтень бы въ поустыни въ страннѣ асиѳстѣи...

л. 116—119. Канони.

л. 119. мц҃а того въ кз҃. дн҃ь ст҃ыхъ мч҃нихъ филита сѫклита и жены оудое и чадоу еѧ макидонїа и еѡпрепїа кронида коментарисїа анѳилофеѧ. лѹкы. При андриѧнѣ ц҃ри ти бѣша. ѩть бы бл҃женныи фини. и прехста цр҃ви...

л. 119 об. в. т. д. ст҃ра ст. мч. филимѡна и домна. Филимѡнъ и домнь х҃ва мч҃ника бѣста ѿ рима въ времѧ гоненїа. и шехша въ страну италїискоуѫ..

л. 120. в. т. д. стыѧ мч҃никѫ маноуила. и феѡѳосїа. Маноуилъ и феѡѳосїи ст҃аа мч҃ника си бѣста ѿ странны въсточныхъ. а видѧша на всѧхъ дн҃ь хр҃тїаны оубиваеми ѿ идолослоужитехъ...

л. 120 об. в. т. д. слово ѡ некрещиихъ имѣнїа Повѣдаша на нѣкто ѿцъ ѩкъ егда потребы дѣлѧ нѣкыѧ. възыидѡхъ въ костан'тинъ градъ...

л. 121. в. т. д. ст. григорїа папы римскаго слово ѿ ст҃го еуглїа поученїе клюдемъ. И егда вси ст҃їи аѳгли ѳни поѧни сѫще заповѣди. что е҆ѫ ѡ люб'ви ѩкъ ѡ единои заповѣди гь҃ гл҃ть. се е҆ заповѣхъ моѧ ѿ единоѧ любве...

л. 121 об. — 126. Канони.

Digitized by Google

л. 126. м. т. кй. дн҃ь ст҃оуѫ мⷭ҇никѫ ї҆ѡны и варасихїа и и҆ѫ сни҃ⷭ. Въ цр҃тво великаг костѧⷭ҇тина бѣста мниха сѫща. идоста же въ прѣсидѫ и ѡбрѣтоста въ темници затворены х҃вы мⷭ҇никы...

— в. т. д. стр҃тѣ ст҃ыѧ мч҃ницѣ матроуны селоуⷭ҇скыѧ. ст҃аа раба бѣ единое жидоⷭ҇нѣ имене҃ⷭ. павлиты мѫжа имѹща въеводѫ селоуⷭ҇скаг...

л. 126 об. в. т. д. слоⷭ҇ ѡ таксеѡтѣ въскр҃шиⷭ҇ ѿ мр҃твыⷭ҇ въ ѳ҃. чаⷭ҇ въ лѣг ираклїа ц҃рѧ и никиты патрикїа. Не оумлъча быⷭ҇ша бж҃їа блгⷭ҇ти. на родѣ ч҃лческо҃ⷭ. не ло҃ѫ ко єⷭ рек҃шїи. не хощѫ см҃рти грѣшьникѫ... (гл. рѣп. № 1, л. 134 об., Опис I, ст. 14).

л. 128. в. т. д. слоⷭ҇ ѡ стр҃ти х҃вѣ ж҃ѫ прїа за вєⷭ мир. Єгⷭ҇а быⷭ҇ ї҆с҃ л҃. лѣг рожⷭ҇ѧсѧ ѿ марїа. исплъниⷭ҇ всѣⷭ҇ пр҃рокь прорицанїє ѡ нем...

л. 128—132 об. Канони.

л. 132 об. м. т. въ кд҃. дн҃ь памѧг прпⷭ҇бнаго акакїа єп҃па мелентїискаг. Якакїи иже въ ст҃ыⷭ҇ ѿцъ нашь исповѣдниⷭ҇ х҃вь бѣ҃ при декїи безаконно҃ⷭ ц҃рѣ... и въ чюдесѣⷭ҇ достоинствованⷭ҇ съ миро҃ⷭ (бравуе).

л. 134 (!). продовжене канона 30-му марта.

л. 135. м. т. въ л҃. дн҃ь памѧг (прп. ѿ. н. ї҆ѡанна) писавшаго (лѣствицу)...

— в. т. д. ст҃. пр҃. ї҆ѡада. І҆ѡадь пр҃рокь сѫ҃ бѣ҃ ѿ самарїа. єго҃ѫ поправь вефилїи лъвь и оумре...

л. 135 об. в. т. стр. ст҃. мч. акакїа и памѧг ѿ. н. безмлъвника и҃ѫ в лаврѣ ст҃го савы жиⷭ҇. Съ оубо сщ҃ены ѿцъ наⷭ҇ ї҆ѡаⷭ҇ бѣ҃ ѿ града икополѧ...

л. 136. в. т. д. слово ѡⷭ҇ по съмрти мл҃тнѣ бо҃ прїатна. Чл҃че сице не достигль еси попеще҃ⷭ въ житїи своє҃ⷭ. напиши и҃ѫ въ завѣтѣ твоє҃ⷭ съ чады и оужикы нб҃наг влⷭ҇кѫ...

л. 136 об. — 139. Канони.

л. 139. в. т. д. ст҃. (ѿ. н. аполѡнїа) поустынника.

л. 139 об. в. т. д. слово ѡⷭ҇ подобаг прєⷭ҇ бг҃ѡ҃ съ насⷭ҇ники стѧзатиⷭ҇ и҃ѫ ѡбидѧг зде мен҃шаго.

Digitized by Google

Анастасїи цр҃ь къ еоутихїевоу въпа^х ере^с. изгна їлоу патрїар'ха ѿ пр҃тла ер҃ли^ска...

л. 140. в. т. д. прп. ѿ. н. василїа новаго. Слава гв҃и нашемоу їс҃ хоу҃ дажща^г на^м блг^х^тъ своими оуго^х^никы... (обор.) хромїи ристахж. и многа чюдеса изѡби^х^но подаваше. въ дн҃и же романа^в (без кінця).

л. 43. Стефа^н прп^х^бныи ѿцъ нашь х҃ва истин'ны`` исповѣ^х^ни^х. бѣ`` въ лѣто лъва ар'менина измлада... (1 лютого).

— в. т. д. памѧ^т прп. ѿ. н. їсакїа мни^х. Прп^х^бныи ѿцъ нашь їсакїи. бѣ въ антиѡхїи велицен... їоулїан цр҃ь градє^т съ побѣдоѫ и ре^м исакїи градє^т бл҃говѣрныи цр҃ь феѡ^х^о^с^їи и оулїань^ѫ въ плавници съжеже^м бы^с. и ше^х^ша (без кінця).

л. 133. Конець 2-ої пісні канона — до 4-ої пісні (без кінця).

л. 2. Конець житія священномученика Феодота.

— в. т. дн҃ь (28 липня?) ст҃. апла пар'мены єдино^г ѿ о҃. апль.

— в. т. д. слово ст҃го афанасїа єже не ѡсоужа^х^ти всѧ съгрѣшажща. Помышлѣжще оубо братїе га҃ глще... (обор.) и всѧ и люди и сл҃вы безаконстковати и сътвори. и єдинь ча^с (без кінця).

З записок на полях ркп. зазначую: 37 об. Jenitywum Sapiętyia tymor Domini. — Poczontek mądrosci boiazn Panska (пол. XVIII в.);

75 л. Lодь жидов^с^ки за^т^рвожонїи ѿ х҃та єстъ ѿпѹщонїй — Zкиралисѧ ꙗкъ забити Месиꙗша неживити — Пила^т Руцѣ Ѹмивае^т автѣ^м х҃та Ра^с^пинае^т Ма^т^ка закше фрасоклива по^х^ крижем^ъ стоитъ Смутлика: На сн҃а сѧ поглѧда(етъ) Слезами сѧ заливаетъ ѡ сн҃у мои прелюбезнїи сер^х^цѹ моемѹ... (слідуючого слова не прочитати), полууст. поч. XVIII в.

л. 80 об. Рокѹ ѱк Мц҃а маꙗ дньꙗ єї҃. Престависѧ раба бж҃и марїꙗ жона Попадꙗ бу^х^ковкаꙗ Ѿца тимофеꙗ — (скоропись).

Digitized by Google

3. (№ 126.) Житїе и страданїе ст҃ы҃ великомꙋчиницы Екатерины дв҃ы премꙋдрыѧ. Мц҃а Нѡемврїа въ кд҃. день. Въ времена нечестивагѡ Цр҃а Маѯентїѧ, бѣ въ Градѣ Алеѯандрїи дѣвица именемъ Екатерина Дщи Кѡнсти прежнѧгѡ Цр҃ѧ ѕѣло красна, возрастомъ высока осмънадесѧтъ лѣтъ имꙋща: ѕѣло же премꙋдра, наꙋчисѧ бо всѧкагѡ Елинскагѡ писанїѧ, навыче мꙋдрости всѣхъ древныхъ книготворцевъ: Ѡмїра Виргїлїа Арїстотелѧ Платона и прочїихъ, не токмо философовъ, но и врачевъ книги добрѣ оувѣда: Асклїпа, Ипократа, Галина, и просто рѣчи, всегѡ Риторскагѡ и Силлогисти'кагѡ мꙋдрованїѧ и всѧкагѡ реченїѧ и ꙗзика изъ оучисѧ... (14 об.). Честнѧже вѧ мощи втойже часъ (ꙗкоже видѣнно быс҃ ѿ вѣрныхъ достойныхъ) Агг҃ли ст҃ыи взѧша и принесоша ю честно на горꙋ Сїнайскꙋю во Славꙋ Хр҃тꙋ Бг҃ꙋ иже со (л. 15) Ѡц҃ем' и ст҃ымъ Дꙋхомъ во единомъ Божествѣ Царствꙋетъ во вѣки Аменъ.

л. 15. И. в. с. ѿ. н. Васїлїѧ Великаго Архїепископа Кесарїа Каппадокїскагѡ. мц҃а Їаннꙋарїа въ а҃. дн҃ь. Въ Їерарсехъ Израдный въ Ꙋчителехъ Премꙋдрый и въ всѣхъ Ст҃ыхъ Великїй оугодникъ Бжей Васїлїй Ѡчество имѣ Каппадокїю Ѡца тогожде имене Васїлїѧ матеръ же Емилїю... (без 17 і 18 лл.) уриваєть ся уступом: „имѣѧше же и Анастасїи ст҃инѣ ради житиѧ своегѡ Дх҃а Бж҃їѧ и бѣ мꙋжъ прозорливъ. Въ то бо времѧ провидѣвъ Дх҃омъ ꙗкѡ Васїлїи хощитъ егѡ по“.

Ркп. кирилицею пол. XIX в. на 28 лл. 4-ки білявого паперу, без прп.

---

4. (№ 27). **Пролог**, мартівська половина, XVI в. півуставом сїв.-рус. почерка, в два стовпцї на 557 л. F⁰ пап. знаку кабан, дос. в шк.

л. 1—40 дописані в 2-ій пол. XVII в. місгять житя святих перших десяти днїв марта, л. 41-й продовжене слова Івана Злт. „ѡ чести сщ҃енникъ“ — „кыже сщ҃нницы наречетесѧ

Digitized by Google

гни слуги"... В описї пропущені всї памяти святих, що находять ся в книзї без житій.

л. 41 об. 11 мар. Софронїа епипа їерусалимъскаго. Софронїи и. в. с. ѿ. н. бы ѿ страны фуническїа...

— слово прп. ѿ. и. григорѧ папы римскаго. При оустїани цр҃и бы бл҃женыи григорен...

л. 43. в. т. д. и. в. с. ѿ. н. еоуфимїа епипа великого новаграда. новаго чюдотворца. Сего яко бл҃женнаго еоуфимїа. родителїе великаго навагорода бѣѧхꙋ...

л. 44 об. в. т. д. сл. ст. григорѧ ѡ мл҃тыни. Бъ всѣмъ разꙋмѣите чада. коль велика дѣла и мл҃тыни сꙋть...

л. 45. 12 мар. феѡфана исповѣдника. Ѳеѡфанъ прпдб. Ѻц҃ь нш҃ь бѣ родителю бл҃городнꙋ и богатꙋ...

л. 45. об. ст. ѿ. н. кирила еп. їер҃лимска. Тъи бѣ при костантинѣ велицемъ...

— в. т. д. сл. їѡанна лѣствичника ѡ терпѣнїи кира мниха. Слышите братїе и наоучитеся почюдившеся бж҃їи премдрости...

л. 46. сл. їѡана злт. ѿ матѳѣѧ. Рече гь҃ възмете ꙗре мои насѧ и наоучитесѧ...

л. 46 об. 13 мар. възвращенїе мощеи ст. вел. ст҃лѧ никифора. Принесенїе мощеи ст. никифора..

л. 47. в. т. д. стрть ст. мч҃. савина египтѧнина. Савинъ мч҃нкъ х҃въ бѣ ѿ страны египетъскыѧ...

л. 47 об. в. т. д. страсть ст. мч. александра. Ѧлександръ ст҃ыи и славныи мч҃нкъ бѣ въ времѧ гоненїѧ..

— сл. ѡ прозвꙋтери снимъ агг҃ли слꙋжахꙋ. Повѣдаша нѣкто ѿ старець. ꙗко бѣ прозвꙋтеръ...

л. 48. сл. евагрїа мниха мыслемъ сложенїе и ѡбьыдене. Начатокъ плодотво (об.) ренїю цвѣтъ...

л. 49 об. 14 мар. памѧть прп. ѿ. н. венедикта архимандрита римъскаго. Прпдб. ѿ. н. венедиктъ бѣ ѿ римскаго града бл҃кнъ нарицаемъ..

л. 50. стр҃тъ ст. мч҃ александра. Ѧлекс. великыи мч҃. бѣ въ цр҃тво максимьꙗне...

л. 50 об. прп. ѿ. н. еоусхимона еп҃па. Еоусхимонъ еп҃кпъ къ ст҃ы ѿ. н. и исповѣдникъ х҃въ...

л. 51. сл. о подвизѣ паладїа мниха. Рече прп. ѿ. н. паладеи пришедшимъ к'немоу братїи...

Digitized by Google

л. 51 об. сл. иванна (!) златаѹстаго ꙗко неподобаетъ черноризцѣвъ ѡсѹжати. Не мози безѹмникъ чернець изрѧдно творити ѡбычаѧ...

л. 52 об. 15 мар. стр҃ть ст. мч҃. агапїа и тимона. и инѣ^{х} ѿ египта дѣда и александра и иже сними. Сїи стїи многострадалци бѧхѹ при диѡклитїани цр҃и..

— ст. мч. александра попа иж въ сидїи. Цр҃твѹющѹ алеврїанѹ бы^{с} гоненїе...

л. 53 об. ст. мч. никандра. Никандръ великыи мч҃никъ тъи бѣ въ цр҃тво дїѡклитїане...

л. 54. сл. что есть знаменїа свершена христїанина. Вѣра права и дѣла бл҃гочтива...

л. 54 об. 16 мар. стр҃ть ст. мч҃. и оулїана иж вкиликїи. Іоулїанъ х҃въ мч҃. бѣ ѿ назарефа.

л. 55. стр. ст. мч҃. трофима и фама иже бѣша въ александрїи. Тии бѣста ѿ ладиѡкїи кесарескыꙗ прозвоутери...

л. 55 об. ст. ап. аристовѹла единаго. о҃. апл҃ъ Аристовоулъ бжтвеныи х҃въ апл҃ъ бѣ бо ѿ. о҃. оучникъ...

л. 56. сл. ст. ефрема сирина богатымъ. Слышите богатїи вноушите послоушаите...

л. 56 об. 17 мар. памѧть прп. алексѣѧ чл҃ка бж҃їа. Сеи бѣ ѿ ветхаго рима сн҃ъ еоуфимїана...

л. 57. ст. мч҃. марина. Маринъ х҃въ мч. хр҃тїанъ сыи...

л. 57 об. сл. ѡ геѡргїи игѹминѣ горы синаискыѧ. како въсхыще^{н} бы^{с} и ѡбрѣтесѧ въ їер҃лимѣ. и како къ своеи кѣлїи посаженъ бы^{с}. Бѣаше игѹменъ въ синаистѣи горѣ...

л. 58 об. сл. евагрїа мниха. Обьѧденїе пища преставлѧетъ...

л. 59 об. 18 мар. ст. ѿ. кирила еп. їерл. То^{ѵ} бѣ родителю бл҃гочт҃воѵ сн҃ъ..

— сл. ѿ. н. аньна мниха. Сїи бѣ ѿ халкидона...

л. 60 об. мч҃. трофима. и евкарпїа пострадавши^{х} вникомидїи. Гоненїю же на кртїаны распальшоусѧ...

л. 61 об. сл. ѡ данїилѣ мнисѣ и^{ж} ѡболганъ бы^{х} любодѣꙗнїемъ. Повѣдаше на^{х} авва старець...

л. 62 об. пооученїе ѡ мнишеско^{м} житїи. Рече ѿ великы^{х} ѿць нѣкто, аможколиждо идеши внемли себе всегда...

л. 63. 19 мар. пам. ст. мч҃. хрисанфа и дарїи. Ти бѧхоу при ноумирїанѣ цр҃и. бѧше^{ж} хрисанфъ сн҃ъ полемона...

Digitized by Google

л. 63 об. пам. ст. мч. панхаріа. Цр҃твоующꙋ диѡклитіанов и максиміанꙋ въ старо^м римѣ...

л. 65 об. сл. ѡ женѣ заклавши два дѣтища своѧ. Повѣдаше мни^х паладіи гл҃ѧ. ꙗко слыша^х се ѿ нѣкоего корабленика...

л. 66 об. 20 мар. прп. ѿ. н. оубіены^х ѿ варва^р въ ѡбители ст. савы. Сіи стіи ѿци ѿ различны^х мѣстъ...

л. 67. ст. мц҃ь женъ иж ѿ амниса александріи. клавдіи. ефрасіи. матроны. иоуліаніи. еоуѳиміи. и ѳеѡдосіи. Сіи бѧхов въ цртво максиміана злочестиваго...

— пам. прп. ѿ. н. никиты еп. аполонидъскаго. Тъи и. в. с. ѿ н. бѧше въ времена иконокорець...

л. 67 об. ст. ѳотиніа самарѧныни и сн҃а ея ѡсѣмѧ. Ѳотиніа славнаѧ самарѧныны. снею^ж гь҃ на кладѧзѣ бесѣдова...

л. 68. сл. ѿ ст. герасимѣ. како емов звѣ^р поработа вѣры его ради. Поприще едино ѿ ст. їердана. лавра ст. герасима прпдбнаго...

л. 69 об. 21 мар. пам. прп. ѿ. н. исповѣдника ꙗкова еп҃па. Їаковь прпдб. ѿ. н. ѡ юны врѣсты постно возлюбивъ житіе...

л. 70. пам. прп. ѿ. н. кирила еп҃па катанскаго. Тъ бѧше ѿ антиѡхіа родо^м...

л. 70 об. ст. мч҃. филимона и домнина. Си бѧхов ѿ вел. слав. града римскаго...

— и. в. с. ѿ. н. фомы патр. коньстань-тина града. Тъ иже в. с. ѿ. н. фома премноги ради добродѣтели...

л. 71. ст. мч. терентіа. африкана. максима. помпліасинона. александра. диѡдора. сѹра и инѣ^х. Ти бѣша въ цр҃тво декіа нечс҃тиваго цр҃ѧ...

л. 71 об. сл. пафнотіа ѡ разбоиницѣ сп^с^шемсѧ. Бы^с мов^ж въ пѹстыни въ страна^х ираклиꙗ^х фиванскіа...

л. 72 об. сл. ѡ оуставленіи ст. ап҃лъ петра и павла. Рече петръ и паве^м повелѣваевѣ люде^м ѕ҃. дніи дѣлати... (о обходженю свят господських, апостольських, мученика Стефана і др. і о захованю часів г҃., ѕ҃. д. і молитв утреннїх і в куроглашенія).

Digitized by Google

л. 73. мар. 22. пам. с. смч. василїа ангирскаго. Тъи бѧше при оулїанѣ престоупницѣ...

л. 73 об. стыѧ дросиды дщерѣ троѧна цр҃ѧ. Цр҃ю троѧнꙋ повсегда живота лишающемꙋ х҃а исповѣдающихъ... Памятки т. VI.

л. 75 об. стр. ст. и прп. ѿ. н. стефана игоумена триклинскаго манастырѧ. Стефанъ прп. ѿ. н. х҃въ исповѣдникъ истинны" бѣ...

л. 76. пам. прп. ѿ. н. исакїа мниха. Прп. ѿ. н. исакїи бѣ въ антиѡхїи велицѣи манастыри далматьско^м...

л. 77. сл. ѡ двою братоу имѣющꙋ враждоу междоу собою. Брата два бывшꙋ гоненїю. ꙗта быста прїати мꙋкоу... (междꙋ, оусекнꙋти).

л. 77 об. поуч. їѡана злт. ѡ соупротивїи всѧко^м. Аще имаше ѡгнь похоти. постави ѡнъ ѡгнь противоу...

— 23 мар. пам. см҃ч. никона. и иже сни^м р҃. и ч҃. д҃. оучникъ. Тъи стыи никонъ бѧше въ времена кандїана игемона...

л. 78 об. ст. ап. родиѡна иж впатрѣ. Їродиѡнъ х҃въ ап҃лъ и мч҃. бѣ... Памятки III, ст. 235—6.

л. 79. ст. мч. доментїа и оученика его. Сеи бѣ ѿ антиѡхїа сурскїа...

л. 79 об. сл. ѡ кꙋпци пришедшимъ въ мнишескїи чинъ и спсшемсѧ. И. в. с. ѿ. н. пафнотїи. молѧше бг҃а да емꙋ ꙗвить комꙋ есть подобенъ...

л. 80. сл. ѡ сꙋдѣ ѡ вопрошенїи алеѯандра. Въ единъ ѿ днїи чл҃къ врѣкоу впа^х оумре...

л. 81. мар. 24. предпразднество бл҃говѣщенїа и памѧть прпдб. ѿ. н. и исповѣдника ꙗкова. Сеи измлады^х ногтѣ постническое проше^х житїе.

— пам. прп. ѿ. н. артемона еп҃па селевкїа писидїиска^г. (об.) Сеи блж. селевкїискїи гра^х ѿчьство имѣѧше..

л. 81 об. пам. ст. см҃ч. артемѡна прозвитера. Дїѡклитїанꙋ цр҃твꙋющꙋ вримѣ...

л. 83 об. стоую мч҃коу їакова прозвитера и азы дїакона. Стѧ мчка їаковъ прозвитеръ. и ꙗза дїаконъ...

л. 84. поꙋч. на прѣдпразньство бл҃говѣщенїа. Да есте вѣдꙋще брате. ꙗко всїи дн҃ь...

Digitized by Google

л. 85. мар. 25. бл҃говѣщенїе преславныа влд҃чца нш҃ѥѧ бц҃а и пр҃нодѣвцы мрїа. Въспоминанїе бл҃говѣщенїа...

л. 85 об. поѹч. на бл҃говѣщенїе ст҃ыа бц҃а. Нн҃ѣ подобно є^с^ братїе кка^м^ велегласно изрещи...

л. 87. сл. ивана дамаскина ѡ причащенїи тѣла хв҃а. Многы киди^м^ хв҃о тѣло прїемлюща просто...

л. 88. сл. Іѡ^н^а злт. на бл҃говѣщенїе прест҃ыа бц҃а. Цр҃кыхъ таинъ праздньствоѹе^м^ дн҃ь...

л. 92. мар. 26. наутрїа праздникѹ бл҃говѣщенїю. събѡ^р^ съвершае^м^. сц҃нномоѹ и бж҃ественномѹ архаѧ҃гл҃ѹ (!) гаврїилоѹ. Сїи стыи архистратигъ гаврїилъ. еди^н^ есть ѿ великы^х^ кнѧ^з^ нены^х^ вон...

л. 93. стр. ст҃. мч҃. кѕ҃. и^м^ вготѳѣ^х^ мѹчившихсѧ. Сїи бѧхѹ при оѹнгѹрисѣ цари готѳѣскомъ...

— ст. мч҃ кондрата. ѳеѡдосїа. иманѹила. Сїи бѧхѹ ѿ въсточныѧ страны...

л. 93 об. повѣсть полѣзнаѧ малха ради мниха плѣнена^х^. Тридесѧтимъ поприще^м^ ѿ антиѡхїа сѹрьскїа..

л. 96. ст. мч. маноѹила. и сави^х^ла. и кондрата. стефана древѧника. и авраама и прп. ѿ. н. василїа новаго. Слава гв҃и нш҃емоѹ їс҃оѹ хр҃ѹ дающемѹ на^м^ бл҃гдть, своими оѹгодники. преже бѣ подобало написати ро^х^ и землство сего бл҃ж. василїа...

л. 98. сл. ст. василїа ѡ бл҃годаренїи кога. Сѣдѧи на трапезѣ молисѧ. и приносѧ къ оѹсто^м^ хлѣбъ...

л. 98 об. сл. ѡ геѡргїи игѹменѣ горы синаискыѧ. како ѧ҃гломъ въсхище^н^ бы^с^ и ѡбрѣтесѧ къ їер^с^алмѣ. и паки къ своей келїи посаженъ бысть. Бѧше игоѹменъ вгорѣ синаистѣи... (пор. висше л. 57 об.).

л. 99. мар. 27. пам. ст҃ыа матроны еже ѿ селѹнѧ. Сїа бѧше рабынѧ нѣкыа жены июдѣѩныни...

л. 99 об. ст. филита синьклитика. и лидїи жены его. и ча^х^ ихъ македона. и ѳеѡпрепїа. кронида. кѡментарисїа. и амѳилофїа. дѹкы. Сїи бѧхѹ при андрѣѩнѣ цр҃и...

л. 100. ст҃ѹю мч҃никѹ манѹила и ѳеѡдосїа. Маноѹилъ и ѳеѡдосїи ст҃лѧ и мч҃нка...

л. 100 об. сл. ѡ небрегши^м^ имѣнїа но бг҃а. Повѣдаше на^м^ нѣкто ѿць. ѩко егда потребы ради нѣкоеа възидо^х^...

Digitized by Google

л. 101 об. сл. ѿанна злт. ѡ мл҃тыни и ѡ рабехъ. Каци оубо крабо^м^ свои^м^ бꙋдемъ. ꙗко^ж^ хоще^м^ владцѣ ѡ на^с^ быти...

л. 102. мар. 28. пам. прп. ѿ. н. илариѡна новаго. игоумена ѡбители пале(с)тиньскїа... (об.) ст҃. мч҃. ѿны и варасихїа. Въ цр҃тво великаго костантина...

л. 102 об. сл. ѡ въскр҃нїи гд҃а нш҃его ї҃са х҃а. Гоу҃ нш҃ешꙋ ї҃с х҃ꙋ исполнившꙋ пр҃рческое слово...

л. 103. сл. ѡ тѧсиѡтѣ въскръ^с^шемоу из' мртвы^х^. Неоумолчю бывшаго бж҃їа бл҃гдти на родѣ чл҃чьстѣ^м^...

л. 105. мар. 29. пам. ст. мч҃. и исповѣдникъ марка еп҃па ѡлефоусїска^г^ и кирила дїакона. и прочи^х^ дв҃ъ многы^х^. Оуже бл҃гочтїа просїавшꙋ х҃вою бл҃гдтїю и еллиньстѣи прельсти потемнѣвъ·ши ..

л. 106 об. ст. мч҃. ѿны и варасихїа и иже сними. Сїи бѧхꙋ ѿ персиды въ времена соворьѧ прьска^г^...

л. 107 об. прп. ѿ. н. исповѣдника еоустатїа еп. киѳинїискаго (мав бути — виѳ...) Сїи и. ст. ѿ. н. и исповѣдникъ еоустатїе. миръ ꙗко^ж^ бремѧ тѧжко ѿ себе ѿложивъ...

л. 108. прп. ѿ. н. ѿанна иже на стоуденцы. Въ времена ѡна бѧше жена богата ѕѣло и бл҃ бо҃щисѧ оулїанїа...

л. 109 об. сл. ѡ стр҃ти х҃вѣ ю^ж^ прїа^т^ за ми^р^. Егда бы^с^ ї҃съ, л҃. лѣтъ рожїисѧ ѿ мрїа...

л. 110 об. сл. ѡ дв҃ци мононїи. како сп҃се юстыи макарен и немлтиве еи бывши. Дв҃ца нѣкаѧ въ александрїи именемъ мононїи...

л. 112. мар. 30. пам. ѿ. н. ѿа^н^ лѣствичника. Тъи шестьнадесѧты^м^ лѣто^м^ сыи...

л. 112 об. ст. прор. ѿада. Іѡадъ сы' пр҃рокъ бѣ ѿ самарїа...

л. 113. пам. прп. ѿ. н. ѿана безмлъвника. и^ж^ влавре ст. савы пре^ж^ еп҃пъ бѣ. Сеи оубо сцїенныи ѿ. н. ѿанъ. бѣ ѿ града никополѧ...

л. 114. и. в. с. ѿ. н. ѿны митрополита московъского чюдотворца. Нѣвкое времѧ прилꙋчисѧ смиренномоу фотѣю митрополитꙋ... (об. старцовъ, въ хлѣбне монастырстей).

л. 115. сл. ѿна лѣствичника ѡ терпѣнїи кюра мниха. Слышите братїа и наоучитесѧ. почюдившесѧ бж҃їи премꙋдрости...

Digitized by Google UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

л. 115 об. мар. 31. пам. прп. ѿ. н. акакїа еп. мелетинска исповѣдника. И. в. с. ѿ. н. акакїе исповѣдни хвъбаше при декїи безаконно цр҃н...

— ст. прор. їѡада. Тъ бѧше ѿ самарїа. его порази левъ и оумре...

л. 116. ст. ѿ. н. аполонїа поустынника. Аполонїи и. в. с. ѿ. н. єї. лѣт сы ѿкержеся мира...

л. 117. ст. см҃ч. авды еп҃па. и веньямина дїакона. Тъи бѣ въ цр҃тво фєѡдосїа малаго. въ персидѣ епкпъ бѣ...

л. 117 об. сл. ꙗко подобаетъ тѧзати пре бг҃омъ, съ насилники сего свѣта и ѡбидѧт меншаг здѣ. Анастасїи цр҃ь въ евтихїевоу ересь впа...

л. 119. цвіт. 1. прп҃добныа м҃рїи египтѧныни. Сїа бѧше ѿ египта внебреженїи безсрамїи...

л. 119 об. пам. прп. ѿ. н. исповѣди. макарїа игоумена. родисѧ вконстантинѣ градѣ...

л. 120 об. сл. ѡ покаанїи. Бл҃ж. ѿ. н. павелъ простыи оученикъ ст҃. ѿ. антонїа..

л. 122 об. цвіт. 2. пам. прп. ѿ. н. и чюдотворца тита. Бл҃ж. и ст҃. ѿ. н. титъ. измлада възраста х҃а възлюбивъ...

— ст҃ыи мч҃. исамобратїи. амфїана єдесїа. Сїи бѧхꙋ въ времена максимїана цр҃ѧ. братїа ѿ единоѧ ꙋтробы...

л. 123. прп. фєѡдосїи дв҃ы. Сїа бѧше ѿ града тита седмы надесѧт лѣто възрастъ имꙋщи...

— сл. ѿ лимониса. ѡ разбоиницѣ. вземши вещи оу старца. и паки давшимъ. Гл҃аше старець зосима, ꙗко сꙋщоу ми вмонастыри имень втирѣ...

л. 124. сл. ѡ исповѣданїи грѣхо. Аще оубо ѡбрѧщеши моужа дх҃овна и искоусна...

— сл. ꙗко и по смрти мл҃тыни бг҃ꙋ прїатна есть. Чл҃че аще не достиглъ еси попещисѧ вживотѣ свое...

л. 124 об. цвіт. 3. пам. прп. ѿ. н. и испов. никиты игꙋмена мидїискаго. Сїи възлюбивъ въздержанїе и дѣвство...

л. 125. стр. ст҃. мꙋченицѣ агапїи, иринїи. и хиѡнїи. Сїи бѧхоу при максимьѧнѣ цр҃и ѿ града селоуньска...

л. 125 об. сл. ѿ патерика ѡ соблазньшимсѧ братѣ ѡ ст҃емъ причастїи. Повѣдаше ѿ. н. даниилъ гл҃ѧ. ꙗко ре старець нш҃ь арсенїи ѡ едно скитѧнинѣ...

Digitized by Google

л. 126 об. сл. ст. касїана ѡ то^м^. иже не възноситисѧ. Рече ст҃ыи касїанъ римлѧнинъ. въспомѧнете и вы Ѿца ирона... (на полї приписка XVII в.: Nauka przeciwko Lutrom i Kalwinom).

л. 127 об. цвіт. 4. прп. Ѿ. н. и исповѣд. ѡсифа пѣснописца. Сеи бѧше Ѿ сикелинскїа епархїа Ѿ родителїи...

л. 129 об. пам. ст. мч҃. ѳеѡдꙋла и агафопода. Въ сихъ^м^ ѳеѡдꙋлъ юнѣиши бѧше. агафоподъ же старѣйшїи...

— ст. мч҃ци. ѳерфꙋры и сестры еѧ рабынѧ. Сїи бѧхоу при саворїи цр҃и въ персидѣ...

л. 130. прп. Ѿ. н. зосимы. Сїи оубо ст҃ыи Ѿ. н. зосима измлада въсхотѣ бг҃оу работати...

л. 131. сл. Ѿ патерика ѡ страсѣ бж҃їи. Въпроси нѣкто старца пꙋмина ѡ второмъ пришествїи х҃вѣ...

— цвіт. 5. пам. ст. мч. ѳеѡдꙋла. ї агафопода. в. т. д. ст. мч. клавдїана и и^м^ сни^м^. В. т. д. преп. ѳеѡдоры иже Ѿ селоунѧ. Сїа прп. ѳеѡдора измлада възраста х҃а въжделѣвши...

л. 132. ст. мч. ѳеѡдоры и дидима. Цр҃твꙋющꙋ диѡклитїанꙋ и максимїанꙋ...

л. 133. сл. ѡ трꙋсѣ бывше^м^ въ антиѡхїи. да и мы слышаще покаѧнїе приимемъ. Въ цр҃тво иоустина великаго. бы^о^ въ анѣтиѡхїи трꙋсъ великъ...

— сл. ѡ женѣ моливши^о^ бг҃оу. еиже никаѧже напасть не прїимашесѧ. Повѣдаше єдинъ нѣкто Ѿць. ѩко въ александрїю прише^м^ внидохъ въ цр҃квь на молитвоу... (въ желѣтвены^х^ риза^х^, Ѿ крычанїа, об. ѡ бг҃олюбивѣ крѣпцїи дш҃и).

л. 133 об. сл. ѡ мл҃твѣ. Єгда оубо речеть ти срдце твое въ дн҃и и^м^ внощи. въстани брате помолисѧ бг҃ꙋ...

л. 134. сл. ст. анастасїа игоумена синаискаго, да не ѡклеветае^м^ їерѣѧ ѡ ст҃ѣмъ причастїи. Да не ѡсоуди^м^ оубо бра^т^є молю вы, да прощенїю сподобимсѧ...

л. 134 об. цвіт. 6. пам. прп. Ѿ. н. евтихїа архиепа констѧнтина гра^д^. Сеи и. в. с. Ѿ. н. и великїи (л. 135) архїерѣи евтихїе...

л. 136. ст. їерѣѧ и ахилѣа. Єтыи григорїи папа римъскїи Ѿ ст҃ого ев^г^лїа сею ст҃ою показа... (на полї примітка XVII в. Powaga Grzegorza S-o Pap. Rzymsk. NB.).

Digitized by Google

л. 136 об. сл. ѡ правдѣ и ѡ неправдѣ. Первое оубо створена бѣомъ правда... І. Франко, Пісня про правду і неправду.

л. 137 об. цвіт. 7. пам. пр. ѿ. н. геѡргїа митѹлиньскаго. Сеи измлады^х^ ногте^ хā^ възлюбивъ...

л. 138. ст. мч. калопїа. Сеи бѧше въ времена максимїана....

л. 138 об. прп. ѿ. н. серапиѡна мниха. Прп. ѡ. н (л. 139) серапиѡнъ ѿ оуности бы^с^ мни^х^.

л. 139 об. сл. ст. петра александрьскаго. Иже елико ѿ высости своеа прискачютъ на подвигъ болѣзненъ...

л. 140 об. цвіт. 8. пам. ст. апл҃ъ ѻ. иродиѡна. агава. и флеѡнта. и прочи^х^. Вси^х^ оубо иродиѡ^и^ его^ж^ великїи апл҃ъ павелъ... Памятки III, ст. 234–5.

л. 141. пам. ст. мч. пасовлопїа. Пасовлопїе земленое ѡставль жительство...

л. 141 об. пам. ст. прп. ѿ. н. келестина папы римъскаго. (Papiez Celestinus Swiętym iest). Сеи бѧше при феѡдосїи юнѣ^м^... низложи злочтиваго несторїѧ епистолїами (Papież składa Patriarchy bez Synodu. NB.).

л. 142. сл. ѡ дв҃ци сътворшїи мл҃ть. на хотѣвъшимсѧ оудавити длъжникъ дѣлѧ... (142 об. вси не родѧхѹ ѡ неи).

л. 143. сл. ѡ чрънориздци. смиривъши^м^ братѣ келїа ра^хм^. Бѧше чрънориздець ѿходѧи ѕѣло. весь разлоучаѧсѧ мыслїю...

л. 144. цвіт. 9. пам. ст. мч. еоупсѹхїа и^ж^ вкесарїи. Сеи бѧше ѿ каподокїискїа страны...

л. 144 об. ст. мч. кадима, архимандрита и седмь ѹченикъ его. Сеи бѧше въ времена саворїа персеска^г^...

— пам. ст. мч. иже въ плененїи вперсидѣ скончавши^х^ сѧ. Саворїю цр҃ю персескомоу...

л. 145 об. сл. ѡ лоугинѣ мнисѣ и^ж^ слово^м^ нцѣлѧше недѹжныѧ. Жена нѣкаѧ имѧше на сесцѣ строу^и^ рекомыи карки^и^... (вѣць).

— сл. ст. исака сирина ѡ милостыни. аще по смр҃ти прїатна есть. Рече ст҃ыи исакъ сиринъ. ꙗко аще имаши дневныѧ потребы...

л. 147. цвіт. 10. пам. ст. мч. терентеѧ. африка. максима. помвїа. и прочи^х^. лѕ҃. еже ѡ бл҃ж. зинонѣ. и александра. и феѡдора. Сїи бѧхѹ въ времена декїа цр҃ѧ. и фѹртинїанѣ игѣмонѣ...

Digitized by Google

л. 147 об. ст. мч. ꙗкова прозвитера и азы дїаконл. Сїи бѧхꙋ въ времена саворїѧ цр҃ѧ персеска^г...

л. 148. ст. ап. агава. Ст҃ыи агавъ пр҃рокъ и ап҃лъ. сеи взе^м поꙗ^с великого павла... Памятви III, ст. 213.

— сл. ѡ илїи пꙋстынници. како похотѣ^м съдѡлѣ. Повѣдахꙋ братїа ѡ Ѡци илїи. ꙗко издѣтьска троꙋда прилежаше... (об. похотенїе).

л. 148 об. сл. Ѡ патерика ѡ послꙋшани. Рече старець ꙗко сѣдѧи въ послꙋшанїи...

л. 149 об. цвіт. 11. пам. ст. смч. антипы еппа пергамасїска^г. Тъи бѧше въ времена доментїана цр҃ѧ... Памятки VI.

л. 150. стр. ст҃ою мч. процѣшїа и марътина. Ѡ сею ст҃ою мч҃кою григорїи папа римскїи Ѡ ст҃. ев^глїа сказаетъ... (Powaga nauki Grzegorza S-o Papieża).

л. 150 об. сл. ѡ евагрїи философѣ. его^ж кр҃ти сꙋнесеи еп҃пъ. и дасть емоу роукописанїе милостынѧ ради. При фе-ѡфилѣ папѣ александрьстѣ^м бы^с вкюринѣки еп҃пъ... (Czemu Theophilus Alexandryiski Patriarcha Papieżem. Jest tego przyczyna słuszna).

л. 152. цвіт. 12. пам прп. Ѡ. н. василїа исповѣдника еп҃па парїнскаго. Сеи ст҃ыи василеи премногїа его ради добродѣтели.. (Tę S. y Francuz y Łacinnik).

— пам. прп. анѳꙋсы дїіере копронима. Сїа Ѡцмь — (пропуск). цр҃ѧ много понꙋжена бѧше съпрѧщисѧ мꙋжеви...

л. 152 об. пам. принесенїе чт҃наго пояса ст҃ыа бц҃а Ѡ еп҃па зилы въ цр҃ьградѣ при костѧн'тинѣ и романѣ багрѧнороднѣ^м. Гь҃ бж҃ просвѣтивыи землю грѣческоую...

л. 153 об. пам. прп. мт҃ри нщ҃еѧ аѳанасїи игꙋменїи. Аѳанасїа бл҃женаѧ рода бѣ Ѡ острова нарицаемаго егинѣи...

л. 154 об. сл. Ѡ патерика ѡ нѣкоеи ст҃ѣи старици и поустынници. Два едина велика старца ходѧща впꙋстыни скитьстѣки...

л. 155. цвіт. 13. ст. см҃ч. артемона. Дншклитїанꙋ цр҃твꙋющꙋ вримѣ. посла къ всѧ грады и страны...

л. 157. стр. ст. мч. трискен'та [1]) Тъи ст҃ыи мч҃. трискен'тъ. бѣ Ѡ мꙋ҃рьскаго града...

---

[1]) крискента.

Digitized by Google

л. 157 об. ст. мч. василиска. и аскитріи дщери его. Єгда оусѣкаеми бѧхꙋ иже ѡ стѣмъ сꙋмєѡнє стіи мчнци...

л. 158. сл. Ѡ патерика ѡ данилѣ мнисѣ въскрившемъ оубіенаго. Приходѧ иногда авва данилъ мимо единомѣсто...

л. 158 об. сл. їѡанн злат. ѡ млты. Чаче посли богатство свое въ ѡнъ вѣкъ...

— цвіт. 14. пам. и. в. с. Ѡ. н. мартина папы римъскаго. Сеи бѧше въ цртвѣ костѧнтина брадатаго...

л. 159. ст. мч. ардалиѡна мимьскаго. Сеи бѧше къ времена максимїана црѧ. въ позорищих подобе сын...

— стр. ст. мч. ѕа. и азата скопца. Сїсеномоу празникꙋ приспѣвшꙋ ст. и великого пѧтка...

л. 159 об. сл. Ѡ патерика ѡ видѣнїи єже видѣ силꙋана. Ѡць силꙋана сѣдѧ иногда съ братїею. бы въ видѣнїи оужаснѣ...

л. 160. поꙋч. ст. евагрїа къ черноризцемъ. Подобаетъ мнихоу ꙗко снꙋ быти...

л. 160 об. цвіт. 15. пам. ст. аплъ Ѡ. ѻ. аристарха пꙋда. и трофима. Сїи бѧхꙋ Ѡ ѻ. аплъ... Памятка III, ст. 219

— ст. женъ василисы настасїи. Сїи бѧхоу Ѡ великого града римъскаго...

л. 161. сл. Ѡ патер. ѡ двою мнихоу да и мы грѣшнїи покаѧв'шесѧ, Ѡпꙋстъ Ѡ бга прїимемъ а не Ѡчаемсѧ. Два мниха брань любодѣѧнїа Ѡ дїавола прїимъша. изидоста и поѧста себѣ женѣ...

л. 161 об. сл. ст. евагрїа ѡ тщеславїи. Тщеславїе єсть стрть безсловеснаѧ. и ко всѧкомꙋ дѣлоу...

л. 162. цвіт. 16. пам. ст. женъ мꙋч. агапїи. ирины и хиѡнїи. Въ времѧ внегда христогонъ мч. диѡклитїаномъ цремъ...

л. 162 об. ст. мч. леѡнида. харисы. никїе. ганинїе.[1]) калиды нꙋнехїе. василисы и феѡдоры. Нѣкдꙋ морьскомꙋ кда бы леѡнидъ... Сїи стїи мчци бѧхꙋ Ѡ елады...

л. 163. стр. ст. мч. ирины. Ст. мч. ирнїа в'то время стыѧ пасхы...

---

[1]) м. б. галинїе = галинїѣ.

Digitized by Google

л. 163 об. притча ст. варлаама. ѡ печали житеистеи. и ѡ соуетне^х богатьствѣ и ѡ мл҃тыни. Чл҃къ нѣкто имѣ ѩ. дроуги...

л. 165. цвіт. 17. пам. ст. см҃ч. сѵмеѡна еп҃па персиѭскаго и иже снимъ. Ктисифонъ исаликъ ѡбладающе по градѣ^х персидьскы^х...

л. 165 об. пам. прп. ѿ. н. акакїа еп҃па мелетїиска^г и исповѣдника: И. в. с. ѿ. н. акакїе. и исповѣдникъ х҃въ бѧше при декїи безаконнемъ цари...

л. 166. ст. мч. андрїана. Сеи ст҃. мч. андрїанъ бѧше единъ ѿ тогда ѩты^х...

л. 166 об. и. в. с. ѿ. н. агапита папы римскаго. (Cnoty у Cuda Agapita Papieża). Сеи и. в. с. ѿ. н. бѧше въ времена иоустинїана цр҃ѧ...

л. 167. стр. ст. мч. арделеѡна игреца. Тъи бѣ въ цр҃тво максимїане шпилманскїа игры творѧ... (кн҃зь ѡпѹснѣ лицѣмъ).

л. 167 об. пам. ст. анѳѹсы дщери костѧнтина кавалина. Прп. анѳѹса бы^с дщ҃и...

л. 168. сл. ѿ патер. ѡ смиренїи. иже всю силѹ дїаволю побѣждаетъ. Два минха быста брата приснаѧ...

— прп. Ѳщь н. изосимы и саватїа соловецкы^х начальниковъ новы^х чюдотворцовъ. Прп. ѿ. н. саватїе пребываше въ иноческо^м чиноу...

л. 171 об. сл. ст. моусѣѧ ѡ дерзости. Възлюбленаѧ брате строи^м свою силѹ въ слеза^х...

л. 172 об. цвіт. 18. пам. ст. прп. ѿ. н. їѡанна оучника ст. григорѧ декаполита. Іѡанъ и. в. с. ѿ. н. измлады^х ногтеи мира възненавидь...

— пам. ст. мч. савы гоѳтѣнина. Тъи бѧше въ времена. иоуалентїана цр҃ѧ...

л. 173. и. в. с. ѿ. и. козмы халкидоньскаго еп҃па. Сеи ѿ пеленъ ѡчистивъ себе. въ постничьскыи^х подвигъ...

л. 173 об. сл. ѿ патерика ꙗко не подобае^т добродѣтели творити прѣ^х чл҃кы. Бѧше нѣкїи мни^х жикыи въ поустыни...

л. 174. сл. їѡана злат. ѡ послѹшанїи свѣрою молѧщи^хсѧ на всѧкомъ мѣстѣ. Ибо павелъ не въ рамѣ ст҃ѣ помолисѧ...

Digitized by Google

л. 175. цвіт. 19. прп. Ѡ. н. їѡана ветхїа лавры. Тъи Ѡ млады^х^ ногте' бж҃твеною любовю оуѧзвленъ...

л. 175 об. прп. Ѡ. н. геѡргїа еп҃па антиѡхїа писидїискаго. Прп. Ѡ. н. геѡргїи исповѣдникъ х҃въ. влѣта бѣ иконокорець...

— ст. мч҃. хр҃тофора. и феѡны и антинина. Єгда оубо великїи мч҃. х҃въ геѡргїи моучи^х^ бѧше...

л. 176. прп. Ѡ. н. никифора игѹмена катовола нарицаемаго. Никифоръ бл҃ж. вел. Ѡ. н. бы^с^ Ѡ костѧнтина града рода славна...

л. 176 об. сл. Ѡ патер. ѡ вдовици ю^ж^ помилова кн҃sь смиренїа ради сн҃а ев. Старица оубога имѣ двѣ чадѣ моужскъ полъ и женескъ... (177 побитїю).

л. 177 об. сл. Ѡ лѣствици ѡ сн҃нїи дш҃евнѣмъ. Аще не всѧкъ крещенъ сп҃етсѧ прочее оумолчю...

л. 178. цвіт. 20. пам. прп. Ѡ. н. феѡдора трихины. Сеи всѧкїимъ злострѣїемъ... (об.)

л. 178 об. ст. мч. виктора. зотика. зинона. акиндїна. кесарїа. христофора. феѡны. и антонина. Сїи вси единомыслено. при диѡклитїанѣ злочѣтивѣмъ...

— сл. анастасїа игоумена. ѡ исповѣданїи грѣхомъ къ дх҃овны^м^ Ѡцемъ къ вѣжамъ. Добро є^с^ Финѹдь и полезно исповѣдати грѣхы...

л. 179 об. цвіт. 21. пам. ст. см҃ч. їаноуарїа еп҃па. и ст. мч҃. прокѹла. соса. и фаоуста дїакона. и дисерїа четца. евтихїа и акоустиѡна. Сїи бѧхѹ при диѡклитїанѣ цр҃и. и тимофѣѧ кн҃зѧ амъконїискаго...

л. 180. пам. ст. вмч. феѡдора. н^ж^ вперґїи пам'филїистѣи. Въ цр҃тво антониново ѡбладающѹ феѡдорѹ...

л. 183. прп. Ѡ. н. анастасїа синаиска^г^. Сеи ст҃. Ѡ. н. ѡставлен миръ и ѡ^ж^ вмирѣ...

— и. в. с. Ѡ. н. максима еп҃па коньстѧнтина гра^д^. Сеи нарицашесѧ Ѡ ветхаго рима сн҃ъ бы^в^ родителю богатѹ...

л. 183 об. ст. мч. алеѯандрїи цр҃ци оуже бѹдѹщаго ѡбсїанїа ходатаи. Александрїа мч҃. хва бѧше жена диѡклитїана цр҃ѧ...

л. 184. стр. мч҃. исакїа. аполоса. кондрата Сїи стїи мч҃ци.. дроузи бѧхѹ александрѣ цр҃ци...

Digitized by Google

— пам. ст. пр. михѣл. Многи" тацѣмци мѹжи гѣ бѣ. давъ симъ прѣчествїа даръ...

л. 184 об. сл. Ѿ старчества. да никто^ж не прелститсѧ въ мечтанїи^х дїаволи^х Ѿявленїа. Нѣкоемѹ мнихѹ явиⁿ дїаволъ преѡбразивсѧ въ аѓглъ свѣте^м...

л. 185 об. цвїт. 22. пам. прп. Ѿ. н. и чюдотворца сикиѡта. Тъи нарицашесѧ Ѿ веси галатїискїа...

л. 186 об. въспоминанїе и еже къ хѹ шествїе ст. апла нафанаила, и^ж есть симонъ ревнивыи. Сеи бѧше Ѿ каны града галилѣиска^г... Памятки III, ст. 198.

— сл. ѡ прп. мнисѣ киталїи. како ѡставль келїю иде въ александрїю. и спе блѹдницоу. Прп. Ѿ. киталїи бѣ Ѿ кюпрьска^г ѡстрова... (187 об. възбеснѣв'шен...)

л. 187 об. цвїт. 23. пам. ст. вмч. и побѣдоносца геѡргїа. Славныи и дивныи великыи мч. геѡргїи бѧше въ времена диѡклитїана црѧ... (л. 189.) Чюдо ст. геѡргїа ѡ сѹ поповѣ. Повѣдаше козма мни^х и^ж бѣ Ѿ сѣверскїа страны... (л. 190 об.) Чюдо ст. геѡргїа ѡ иконѣ. вню^ж стрѣли срачининъ оѹязвисѧ и покаѧвсѧ спнъ бы^с. Въ градѣ рамелїи срачиньстѣ^м...

л. 191 об. цвїт. 24. пам. ст. мч. савы стратилата. Сеи ст. мч. бѧше во времена авриліана црѧ вримѣ...

— прп. елисавефы чюдотвор. Сїа въ оѹности телеснѣи постническїа трѹды въспрїемши..

л. 192. пам. ст. мч. пасикратїа и валентїана. Сїи бѧхѹ Ѿ родостола мисїнскаго внѣкоемъ гегеѡнѣ воевающе...

л. 193. ст. мч. евсевїа. неѡна. леѡньтїа. и и^ж сними. По скончанїи ст. вмч. геѡргїа. повелѣ диѡклитїанъ — повсюдоу ѡбрѣтаемыа хртїаны...

л. 193 об. чюдо ст. геѡргїа ѡ пастѹсѣ оѹядѣнѣ^м Ѿ змїе. Повѣдаша на^м авва геѡргїи входѧщѹ^м вгорѹ...

л. 195. цвїт. 25. пам. ст. ап. ї ев^г. марка. Всехвалныи гнь аплъ и блговѣстны" марко...

л. 196. поѹченїе ст. ап. марка. Братїе, прно жадаа снїа нашего гѣ бѣ нашь...

л. 197 об. цвїт. 26. н. в. с. Ѿ. н. василїа еппа амасїискаго. Славныи мч. василїе. бѧше еппъ амасїискїа митрополїа...

Digitized by Google

л. 198 об. сл. ѡ ползѣ дш҃и. Подобаетъ на^х братїе въ кратцѣ^х семъ житїи...

л. 199 об. цвіт. 27. пам. св. см҃ч. симиѡна сродника гн҃а. Сего са^х х҃с бг҃ъ нш҃ь. ꙗко сродника въспрнемъ...

— сл. ѡ исакїи мнисѣ. его^ж прельсти дїаво^х. и паки оукрѣпивса побѣди дїавола. и мл҃ть бж҃їю (л. 200) полоучи вкїевѣ. Бы^с чр҃норизець именемъ исакїи...

л. 202. сл. їѡа^х злат. ѡ мл҃тыни како подобаетъ творити. Аще оубо насыти^хса еси пищею, помяни алчющая...

л. 203. цвіт. 28. пам. ст҃. ап҃лъ насона и съсипатра. Жизни тлѣемыа насонъ конецъ прїа^г... (троп.) об. Всх^ж^ъ насонъ тарсянинъ бяше... Памятки III, ст. 231—2.

л. 205. насонѡ^х вѣровавше и ап҃ло^х з҃. разбоиникъ. в'коно^х смолѣ врюще въвръжени скончашася. Разбоиници оувѣдевши едемъскаго разбоиничїа Смолою потщася полꙋчити мыслено въспрїати.

— ст. керкира дши цр҃ва стрѣлами състрѣляна сконча^с...

— ст. мч. максима и дазы и киндилїа. Въ дни диѡклитїана и максимїана злочестивы^х. ꙗти бывше стїи..

л. 205 об. ст. виталїе ѡгне^х сконча^с...

— сл. ѿ лимониса ѡ черноризци продавши^х клобꙋчцѣ. Въ александрїи египетьстеи вдомоу стыя мр҃їа бг҃олюбивїи мꙋжи...

л. 206 об. сл. ст. анастасїа ѡ казне^х бж҃їа^х. ѡ рате^х и ѡ гладѣ поꙋченїе. Оубо чл҃колюбець и праведныи сꙋдїи бж҃...

л. 207 об. цвіт. 29. ст. мч. и^ж въ кизицѣ. ѳеѡгнида. рꙋфа и антипатра. неѡстиха. артеми. магна. ѳеѡдота. фавмасїа и филимона. Сїи бж҃твенїи мꙋченници ѿ различны^х странъ събравшеся...

— пам. прп. ѿ. н. мемнона чюдотворца. Сеи и^ж въ ст҃ы^х ѿ. н. мемнонъ бг҃а ради покорься...

л. 208. ѳеѡдора, и родиѡна дїакона, мꙋчивши^хся къ афродїи каринсцѣ. Тїи бяхоу въ кремена диѡклитїана цр҃я...

— пам. прп. ѿ. н. никиты игꙋмена сꙋна^хскаго. Тъи прп. ѿ. н. никита бѣ ѿ града виѳꙋньска^г рожеся ѿ бл҃говѣрноу родителю...

Digitized by Google

л. 209. сл. ѡ обѣтех. и ѡ жртвах и ѡ млтвѣ Аще что обѣщаеши бви. принеси скоро...

л. 209. сл. ѡ пустынници прїимавши хлѣбъ ѿ бг. Бѣаше нѣкїи черноризець въ внутренїи пустыни...

л. 210 об. цвіт. 30. пам. ст. ап. иакова брата ст. їѡанн бгослова. Сеи бѧше сн зеведеѡвъ. братъ їѡана бгослова...

л. 211. сл. ѡ магистрїанѣ и мртвагр своею срачицею покры лежаща. Нѣкто магистрїан пущенъ бы на посоство царево...

л. 212. ст. ефрѣма ѡ мирстѣи свѣтѣ и ѡ будоуще судѣ. Оуже времѧ наводиг ны на дѣло вѣчнаг живота...

л. 213. сл. ѿ патерика и умираѧ извѣстить брати ꙗко впокои грѧдег. Глахоу ѡ етере старци ꙗко умираѧ бѣ въскитѣ...

л. 213 об. сл. ѡ исходѧщихсѧ во имѧ гне ꙗвлѧющихсѧ аггл стых. а сходѧщихсѧ же на ѡсоуженїе ꙗвлѧютсѧ бѣси. Мниси едини шехше исхих своих собрашасѧ вкоупѣ...

л. 214. мць мai... Въ пръвы ст. пр. їеремїа. Сеи изъ оутробы матернѧ ѡсщенъ бы...

л. 215. пам. ст. мч. ваты персѧнина. Стыи мч. вата ѿ страны вѣ персескыа. ѿ прадѣх хвѣ вѣрѣ млоучивсѧ...

л. 215 об. пам. прп. ѿ. н. пафнотїа игумена ржтва прчтыѧ бцы. и в боровъске просїакъшаго впостницѣх новаго чюдотворца. Сеи оубо прнопомнимыи ѿць пафнотїе. бѧше ѿ колѣна агарѧска влекїисѧ родох...

л. 217 об. сл. ѿ патерика о любве еѧ дѣлѧ бгъ съгрѣшенїа прощаетъ. Брата два идоста на торгъ...

л. 218. сл. иеремїа пр. ѡ бгоугодне почти имъ ходѧще вси спемсѧ. Сице глетъ гь се дах прех ѡчима вашима путь...

л. 218 об. мая 2. принесенїе моще и. в. с. ѿ. н. афанасїа аеппа александрьска. Сего аггльскаго жителѧ...

— пам. ст. мч. испера. изоа. и чах и кюрѧка. и феѡдула. Стїи стїи есперїе. изоѧ бѧхꙋ при андрїани цри рабы быша...

л. 219 об. пам. ст. мч. селивана еппа. Сеи бѧше ѿ газскїа страны...

— принесенїе мощеи стою мч. бориса и глѣба. По ꙋбїенїи стою мч. бориса и глѣба...

Digitized by Google

л. 220 об. сл. Ѿ лимониса. ꙗко послꙋшаніе боле ее пꙋстыннаго житїа. Два брата приснаѧ придоста житъ вманастыр...

л. 221. мая 3. пам. ст. мч. тимоѳѣѧ четца. и мавры съжительницы его. Въ времѧ гоненїю ꙗтъ бы° стыи тимофеи...

л. 222. пр. Ѿ. н. петра чюдотворца. Сеи костѧнтїи град Ѿчьство имѣаше родителеи бѣолюбезны^х...

л. 223. оуспеніе прп. Ѿ. н. ѳеѡдосїа игоумена печерьска^г и^ж вкиевѣ. Ѳеѡдосїи прп. Ѿ. н. бѣ Ѿ града василева...

л. 225. сл. Ѿ житїа ст. ѳеѡдосїа. Стомоу Ѿ. н. ѳеѡдосїю живꙋщоу съ братїею вкоупѣ. и мл҃твою манастыр оумноживши^м. повелѣніе бы^с емꙋ Ѿ ба҃ разъградити манастыр болїи...

л. 226 об. мая 4. ст. мч. пелагеѧ и^ж Ѿ тарса. Сїа бѧше при диѡклитїанѣ цр҃и...

л. 227. пам. ст. мч. ѡлвїана еп҃па и оучѣнкъ его. Тъи бѧше при маѯимїанѣ цри...

— пам. прп. Ѿ. н. иларїа чюдотворца. Сеи измлада възраста. кр҃тъ х҃въ на рамо вземъ...

л. 227 об. прп. Ѿ. н. никифора игоумена мидїискїа ѡбители. Прп. никифор въ времена бѧше иконоборець...

л. 228. стр҃тъ ст. мч. еразма. Ерамъ блженыи измлада х҃а҃ възлюбивъ. и заповѣди его хранѧ...

л. 229. прп. пелагеи блꙋдници. Стыи патриархъ великиѧ антиѡхїа созва свои епк҃пи нѣкоеа ради потребы цр҃ковныа...

л. 229 об. сл. Ѿ патерика ѡ висариѡнѣ. како словоѡ^м токмо изгонѧше бѣсы. Приде иногда еднинъ бѣсноуисѧ въски^т и бы^с ѡ не^м мл҃тва въ цркви..

л. 230. мая 5. пам. ст. вмч. ирины. Та бѣѧше единоро^жна дщи ликинїа василиска...

л. 232 об. сл. ѡ ст҃е^м сисои въскр҃и словоѡ^м ꙋмершаго. Приде иногда простълюдинъ имы҃ сн҃а своего...

л. 233. сл. ѡ покаѧнїи. и ѡ прощенїи грѣховъ. Постница нѣкаѧ дв҃а затвори себе в'тѣснѣ храминѣ..

л. 233 об. мая 6. пам. прп. їѡва. Сеи бѧше Ѿ авсидїискїа страны...

Digitized by Google

л. 234. Сл. Ѡ лимониса ѡ їѡаннѣ поустынницѣ его^{ж} ѹотѣ бѣсъ прельстити комканїе^{м}. (об.) Єсть ре^{ч} впѹстыни далнѣи бра^{т} нашь...

л. 235. сл. ѡ касїанѣ єпкпѣ. Въ градѣ ларенѣ бѣ єппъ имене^{м} касїанъ. ѡбыча`` имаше такъ вся дни слѹжити бви...

л. 235 об. мая 7. въспоминанїе внегда ѡвися крстъ на нби при чсѣ третїе^{м} дни. при костантинѣ велицѣ^{м} цри. и кирилѣ архиепп ѣрлимъстѣмъ. Въ стмъ градѣ ѣрлиме въ дни стыа н. ница...

л. 236. пам. ст. мч. акакїа. Сеи бѧше при маѯимїани цри каподокїанинъ родо^{м}...

— пам. прп. Ѡ. н. пахомїа мниха. Пахомеи прп. Ѡ. н. ѡтъ бы^{о} въ время гоненїа...

л. 236 об. сл. ѡ антонїи черноризци. бывше^{м} врѹси начальникоѵ печерьска^{г} манастырѧ. Кнѕю ѡрославѹ снѵ^{ѡ} володимерю кнѧжачю вкѵевѣ...

л. 237 об. сл. ѡ разбоиницѣ иже исповѣда вся своѧ съгрѣшенїа пре^{д} всѣми кающасѧ. Ѧзъ їѡа^{м} видѣ^{х} страшнѹ вещь. прише^{х} въ александрїю..

л. 239. мая 8. пам. ст. ап. и єѵ^{г}. їѡа^{н}на бгослова. Похвалъ софронїа ѣрлимскаго ѡ бгословѣ. ѡко Ѡць їѡана бгослова ѕеведеи бѧше...

л. 239 об. собранїе стыа пръсти исходѧщїи Ѡ гроба. сиречь манна. Всебгыи чколюбе^{ц} бгъ нш. неточїю ѡ не^{м} въжделѣнно подвигшим'сѧ...

л. 240. прп. Ѡ. н. арсенїа великаго. Арсенїе иж. в. с. Ѡ. н. бѧше Ѡ стараго рима дїаконъ стыа бжїа цркви великїа...

л. 241. сл ѡ ераксѣ поустынници. Моѵжи стїи трїе съвръшени до кон'ца издѣтска бгѹ сѧ повиноѵвше...

л. 241 об. Ѡ патерика ѡко полза е^{с} трѹжати^{с} своима рѹками. Братъ въпроси старца. рци нам' глъ. и рече старе^{х} подщимсѧ дѣла^{тк} и не ленимсѧ.

— мая 9. ст. пр. исаїа. Ст. пр. исаїа велеганыи бѧше Ѡ ѣрлима...

л. 242 об. ст. мч. христофора. Ѡ семъ преславно^{м} мч. глетсѧ нѣкое чюдно и преславно...

Digitized by Google

л. 244 об. ст. епимаха. и гордїана. Сеи иже снимъ х҃ва ради исповѣданїе ѡтибыша...

— принесенїе мощеи ст. вел. чюдотворца николы ѿ моуръ в'ва^р гра^х. Поне^ж заоумноженїе грѣховъ нш̃и^х попꙋщающꙋ...

л. 245 об. сл. ѿ чюдесъ ст. николы. како изведе издна моря чл̃ка гл̃емаго дмитрїа. Добро е^о намъ вжїе писанїе ва^м проповѣдати...

л. 247. мая 10. пам. ст. ап. симона ѕилота. Сеи есть снмонъ иже нафанаилъ нарицаемыи...

л. 247 об. ст. мч. кондрата и дрꙋжины его. Сеи иже сни^м бѧхоу въ времѧна декїа...

л. 248 об. пам. ст. мч̃. алфїа. диладелфа и кипрїана. Сїи ст̃їи бѧхꙋ ѿ васаньскїа страны...

л. 249. прп. ѿ. н. исꙋхїа исповѣдника. Сеи ст̃ыи исихїе нарицашесѧ ѿ страны дїанїискїа...

— сл. ѡ черноризци исходѧщимъ изманастырѧ. Въ земли роустѣи въ градѣ кїевѣ. е^о зовомое берестовое...

л. 249 об. сл. ѡ ползѣ дш̃евнѣи. Чл̃че всѧ въспрїалъ еси ѿ бг̃а. разꙋ^м и смыслъ...

л. 250 об. мая 11. пам. ст. мч. мокїа. Сеи бѧше при деѡклитїанѣ цр̃и ѿ европѣ...[1])

л. 251. ст. мч. диѡскора. Тъи нарицашесѧ ѿ смирненска града...

л. 251 об. пам. прп. ѿ. н. мефодїа моравьскаго. Прп. ѿ. н. мефодїи бѣ ѿ града селоуньскаго... (Niedostateczna Historia bo nie znaczy czasu, y pod ktoremi Pany i Patriarchy sie to działo).

л. 252. сл. ѿ патерика ѡ борющихсѧ съ мнихы бѣсехъ. Мни^х моусїиже бѣ на каменито^м...

л. 252 об. мая 12. пам. и. в. с. ѿ. н. епифанїа леппа кипреска^г. Сеи великїи чюдотворець епифанїе бѧше ѿ страны финїискїа...

л. 253 об. и. в. с. ѿ. н. германа архїеппа коньстѧнтина града. И. в. с. ѿ. н. германъ бѧше въ цр̃тво ираклїево...

л. 254. сл. ѿ житїа ст. ѿ. н. епифанїа. Епифанїи оубо сеи родомъ бѣ жидовинъ...

---

[1]) м. б. европїѣ.

Digitized by Google

л. 255 об. пам. прп. Ѳ. н. савина еп҃па кипреска^г. ꙋч҃ка ст. епифана. Сеи бѣ Ѳ земла финическїа гл҃емыа (л. 256) богатыа...

л. 256. прп. Ѳ. н. полꙋвїа еп҃па ринокоурска. Полꙋвїи прп. Ѳ. н. ꙋч҃къ баше того^ж епифана...

л. 256 об. поꙋченїе ѡ смрти и ѡ соудѣ. Попецимса братїе пре^ж смр҃ти своих покаатисса грѣхо^в...

л. 257. мая 13. пам. ст. мч. глоукерьи. Сїа баше въ времана антонїа цр҃а и савина игемона...

л. 257 об. пам. прп. Ѳ. н. сергеа исповѣдника. Сеи баше рода славна и богата. и велїи дш҃ею...

л. 258. прп. Ѳ. н. павсикакїа еп҃па синадьскаго. Сеи блж. Ѳчьство имѣаше апамїю...

л. 258 об. сл. ѡ нравѣх^ъ добрых^ъ. Стра^х бж҃їи Ѳгони^т злобꙋ. а лѣность Ѳгони^т стра^х бж҃їи...

л. 259. мая 14. пам. ст. мч. сидора. Сеи баше въ времa декїа цр҃а. Ѳ града александрьскаго...

л. 259 об. ст. мч. алеѯандра. Сеи баше въ времена максимїана цр҃а...

л. 260. сл. Ѳ патерика ѡ оуспенїи вел. макариа. Хотащꙋ оубо изити великыи макарїи...

л. 260 об. преставленїе ст. сидора х҃а ради оуродиваго. нарицаемаго твердослова. ростовъскаго новаго чюдотворца. Сеи блж. ꙗко^ж повѣдаю^т нѣцыи. Ѳ западны^х стра^х баше...

л. 262. мая 15. пам. прп. Ѳ. н. пахомїа. Прп. Ѳ. н. пахомїе. баше Ѳ египта...

л. 263. прп. Ѳ. н. архилїа еп҃па ларишньска^г. Сеи баше въ цр҃тво костантина вел. бл҃гочтивꙋю Ѳрасль...

л. 263 об. ст. мч. раклїа, павлина и венедима. Сїи стїи бахꙋ Ѳ афинъ проповѣдающе...

— преставленїе прп. Ѳ. н. ефросина псковска^г новаго чюдотворца. жившаго на^х толъ-вою (!) рекою. исъздавшаго ѡбитель пречтꙋю трїе^х ст҃хъ. Слово ѡ роженїи блж. Ѳ. н. ефросина и ѡ житїи и ѡ преставленїи. Бы^с оубо сеи блж҃. ѡтрокъ елеазаръ Ѳ великаго ѡстрова роусїи[1]) межоу севера и западу.

---

[1]) пор. прїинде на рꙋскїи ѡстровъ царь батыи 215 об.[2].

Digitized by Google

л. 266. сл. Ѿ патерика ѡ видѣніи ст. пахомїа како дша праведныx въсходѧть на нба. како грѣшныx ѡставлѧема враго^м^. хотѧ вкꙋсити брашна великїи пахомїи вста помоли^с^.. Пор. Памятки IV, ст. 470—1.

л. 267. мая 16. пам. прп. Ѿ. н. ѳеѡдора Ѿ сщеннаго ꙋчнка пахомева. Ѳеѡдо^р^ в. с. Ѿ. н. стыа ради чтоты нареченъ бы^о^ ѡсщенныи...

л. 267 об. пам. прп. Ѿ. н. александра епа їерлимскаго. Пам. ст. мч. епъ авды, и авдисѣи и^ж^ сними ли и сї. прозвите^р^ и двць. з. Стыи авдиїсѵ епъ сыи персидска^г^ града..

л. 268. пам. ст. мч. вахвосѧ. и сакїа и семиѡна. Сїи въ персидѣ ха исповѣдавъ. ꙗти быша...

— пам. прп. Ѿ. н. геѡргїа епа митꙋли^м^скаго. Геѡргїи въ ст. Ѿ. н. измлада ха възлюбивъ...

л. 268 об. ст. мч. вита медоста и хртїаници. Въ земли лоукашньстѣи бы^с^ моѵ^ж^...

л. 269 об. сл. Ѿ лимониса. ѡ поносив'шемъ бѣлорисци братоѵ своемꙋ минхоѵ пострадати. Два брата бѣста вкостантинѣ градѣ...

л. 270. сл. кеꙋдїамъ. Разꙋмѣван прѧмо доволно. твори^ж^ рассꙋженїе...

л. 270 об. мая 17. пам. ст. апл Ѿ. о. андроника и иоѵнїе. Сеи хвъ мч. и апл всю вселеную ꙗко нѣкто крилатъ ѡбьтекъ... Пор. Памятки III, ст. 218.

— ст. мч. солохона и иже снимъ. Сеи бѧше въ времена максимїана црѧ...

л. 272. сл. Ѿ патерика ѡ пїаньствѣ. Молю^ж^ всѧко^г^ чка хотѧщаго дати покаанїе бгоѵ...

— сл. како достоитъ ꙋ цркви стоꙗти съ страхо^м^ и боꙗзнїю. Всѧкомꙋ вѣровавшемꙋ ббгꙋ аглъ гнь приходитъ...

л. 272 об. мая 18. пам. ст. мч. ѳеѡдота и^ж^ въ анкꙋрѣ. Сїа стыа двы и седмеро мчць...

л. 273. ст. мч. петра и павла. андрѣѧ и диѡсїа и христины двы. Стыи мч. петръ бѧше Ѿ ламѱака града...

л. 273 об. пам. и. в. с. Ѿ. н. стефана епа коньстантина града. Сеи бѧше сн прнопоминаемаго василїа црѧ грѣческа^г^...

Digitized by Google

л. 274. пам. ст. ап. епафродита. Сеи единъ ѿ седмидесѧти^х^ бы^в^...

— стр. ст. мч. семѡна. исакїа. и варфїа. Семѡнъ исакїи и варфїи х҃ви мч҃ци...

л. 274 об. стр. ст. мч. феѡдосїи. Сїи бѣ ѿ костѧнтина града.

л. 275. сл. ѿ патерика ѡ покаѧнїи. Приде иногда етеръ къ ѿцю сисою...

л. 275 об. сл. ст. ефрѣма ѡ то^м^. како достои^т^ съ всѣ^м^ прилежанїе^м^ чести ст҃ыя книгы. Брате егда наиде^т^ на тѧ лꙋкавыи помыслъ...

л. 276 об. мая 19. пам. ст. смч. патрикїа и и^ж^ сни^м^ акакїа. менадра. и полїена. Ст҃ыи патрикїи бѧше еп҃пъ прꙋсїискїи...

л. 277. ст. мч. колꙋфа. Сеи бѧше при маѯимїанѣ три...

— пам. прп. ѿ. н. агадїа. Прп. ѿ. н. агафїи ѿ хрїстїанꙋ родителю рожьсѧ...

л. 278. сл. ѿ патерика ѡ смирени. Приде единъ братъ къ ѿцю сисою кгорꙋ ѿца антонїа...

л. 278 об. сл. ѡ званїи бж҃їи въ цр҃тво нб҃ное. Ѝндѣ же прилагаѧ цр҃тво нб҃ное къ чл҃кꙋ богатꙋ...

л. 279. мая 20. пам. ст. мч. фалелѣѧ. Сеи бѧше при нꙋмерїанѣ ц҃ри...

л. 279 об. ст. мч. аскалы. Сеи бѧше ѿ фиванды егупетьскїа...

л. 280. ст. мч. филитера и^ж^ снимъ. Ѳилитеръ х҃въ мч҃. бѣ рода и воспитанїа никомидїиска града...

л. 280 об. ѡбрѣтенїе мощеи н. в. с. ѿ. н. алексїа митрополита московьскаго и всеѧ Рꙋси. Въ времена^ж^ бл҃гочт҃иваго и х҃олюбиваго самодрѫжца великаго кн҃зѧ василїа василевича...

л. 281 об. сл. їѡана злт. ѡ мл҃твѣ. ꙗко не продолжати молїтвѣ но вкратцѣ съ оумиленїемъ молитисѧ. Пѡдобаетъ оубо молѧщемоусѧ недолгы^х^ простирати словесъ...

л. 282 об. мая 21. пам. ст. и бр҃ковѣнчанны^х^ ц҃рїи великы^х^ и равноап҃лъ коньстѧнтина. ї елены. Великїи сеи блж҃. пр҃новъспоминаемыи въ ц҃ри^х^...

л. 284. сл. ѿ патерика ѡ констѧнтинѣ ц҃ри. како съшедъ съ нбѣ^с^ бесѣдова съ пансїемъ пꙋстынника^м^. си^ж^ слыша^в^

Digitized by Google

їωанъ коловъ вписа^х слышащи^х ползы ради. Сеи нѣкто и. в. с. ѿ. н. въ скутѣ...

л. 285. мая 22. пам. ст. мч. василиска анепсеѧ ст҃го ѳеωдора тиро^х. Въ времена маѯимїана ц҃рѧ. посланъ бы^е на восто^х...

л. 286 об. пам. ст. ѿ. н. мелхиседека. Подобно е^о пръвое ѿчьство и ро^х мелхиседека...

л. 287. сл. афанасїа деп. александрьскаго ѡ мелхиседецѣ. Мелхилъ ц҃рь ꙗко^ж рекохо^х имѣ два сн҃а... Пор. Памятки т. I, ст. 94.

л. 290. прп. ѿ. н. никиты переславъскаго (!) нова^г чюдотворца. Никита прп. ѿ. н. бѣ рожe^х и въспитанъ въ градѣ переꙗславли...

л. 292 об. мая 23. пам. прп. ѿ. н. михаила еп҃па синадскаго. Сеи аг҃лоименитныи михаилъ житїемъ съвръшены^х себе ѡч҃ти^х...

л. 293. прп. ѿ. н. исповѣдника ивана кр҃ѹпичника. Сеи блж҃. изъ млада їωановы^х (об.) и илїины^х подобѧсѧ нраво^х...

л. 293 об. стр. ст. ѿ. н. михаила мниха. Сеи бѣ ѿ едеса града...

л. 294 об. ѡбрѣтенїе ч҃тн. телесе прп. ѿ. н. леѡнтїа еп҃па ростовъскаго. Сеи бѣ блж҃. леѡнтїи костѧнтинѧ града рожани (!) воспитанїе...

л. 296. сл. ѡ сѹдїахъ и властеле^х емлющи^х мздоѵ и неправосоѵдѧщихъ. Сице гл҃етъ гь҃. слышите соѵдїа земныа...

л. 296 об. мая 24. пам. прп. ѿ. н. симеѡна и^ж на дивнѣи горѣ. Сеи прп. чюдотворецъ семѵѡнъ...

л. 297. Пам. ст. мч. мелетїа стратилата и и^ж сни^х їωана. стефана. серапиѡна. егѵптѧнина. и калиника великаго. и вї. комитъ. и три оѵнъ. и тре^х женъ. марїанїи. паладїи и сосаны. и двои^х мла^хнець. и кирїака. и христина. и проча^г множства и^ж сними м҃чивши сѧ едина. ї. тысѧць и с҃. и н҃. Сїи ст҃їи м҃чци бѧхѹ въ времена антонїа ц҃рѧ...

л. 298. сл. ѿ лимониса ѡ ходѧщи^х мнисѣ вкорч'моѵ. Старець нѣкїи сѣдѧше въ скитѣ. и взиде единою въ алеѯандрїю...

л. 298 об. сл. ѡ попе^х. Долженъ е^с попъ сице ѡ люде^х жити, пръвое да творить м҃лтвѹ всею дш҃ею за сѧ и за люди и ѿ смерти застѹпаѧ люди внапасте^х. ид^ш ю свою пола-

Digitized by Google

гаѧ застадо. долженъ єстъ попъ бѣдны^м^ помагати. скорбѧщаѧ оутѣшати. печалныѧ. всѧко^г^ гнѣва не дръжати. аще попъ гнѣвъ дръжитъ то по всѧ дни съгрѣшае^т^... (л. 299) не поучи^с^ лестьцѣ^м^. не едина^г^ възвыси. а дрꙋгаго оуничижиши. ни почти богатаго за выше сѣданїе не презри ꙋбогаго не имоуща ти даровъ. но равно всѧ имѣи. клеветы^ж^ скоро не приемли. и люди не сꙋди слышанїемъ. мнози бо завистїю и неправдою клевещꙋтъ... не ѡбличаи (съгрѣшившаго) пре^м^ всѣми. да не лише вреда емꙋ предаси... долженъ є^с^ попъ ѕѣло кротокъ быти. (299 об.) и съ многы^м^ пытанїе^м^ искати и егда ѡбрѧще^т^ съгрѣшьша^г^ не абїе изгонити и^з^ цр҃кви. да не похытивъ сатана чл҃ка того своего и створитъ.. Не достоитъ бо ерѣѡви часто ѿлꙋчати или клѧти кого. но срассꙋженїемъ всѧ створити (Ся статя, очевидно, руського походженя.)

л. 299 об. мая 25. третїе ѡбрѣтенїе чт҃ныѧ главы прдотечевы. Иже пре^м^ многими лѣты съкровена бывши...

— ст. смч. ферапонта еп҃па кюпренскаго. Ѳерапонтъ смч. Ѡкꙋдꙋ бѣ и коею родителю...

л. 300. стр. ст. мч. панхарїа бывшаго преже жръца. Панхарїи х҃въ мч. бы^с^ оубо ѿ ветхаго рима...

л. 300 об. сл. ѿ лимониса ѡ порꙋченїи ст҃ѣи бц҃ы. Повѣдаше поладїи мни^х^. пришедши^м^ на^м^ кнемꙋ...

л. 301. мая 26. пам. ст. ап. карпа. единаго ѿ седмидесѧтих. Сеи гн҃ь ап҃лъ седмъдесѧты^м^ оуч҃нко^м^ и аплѡ^м^...

л. 301 об. пам. прп. ѿ. н. їѡа^н^ ипсихита. Їѡанъ в. с. ѿ. н. измлада х҃а възлюбивъ..

л. 302. сл. како дїаволъ изводи^т^ ѿ пѣтїа изцр҃кви члки. Бѧше старець прозорливъ дх҃омъ. въ печерско^м^ манастыри. имене„ маѳѣи... видѣ ѡбходѧща бѣса въ ѡбразѣ лѧха влоудѣ...

л. 302 об. стр. ст. вмч. геѡргїа новаго. пострадавшаго всредцѣ градѣ болгарьско^м^ ѿ безбожнаго цр҃ѧ селима тоурскаго. Бысть оубо сеи блж҃. геѡргїи ѿ бл҃гчтивꙋ и славнꙋ родителю...

л. 304 об. сл. їѡана злт. ꙗко подобаетъ їерѣѡмъ ꙋчити люди. аще и не послꙋшаю^т^. Рече гь҃ подобаетъ сребро мое дати тръжнико^м^...

л. 305. мая 27. пам. ст. смч. ферапонта. Сеи бѧше їерѣи въ сардїисцѣи митрополїи...

Digitized by Google

л. 305 об. стр. ст. мч. ѳеѡдоры и дидѹма. Сѵ҃тѧ ѳеѡдора влѣта диѡклитїана цр҃ѧ..

л. 306. сл. ѡ пр҃пдобне҄м петре чрънориздци. и ѡ прѣнїи его преже трои дн҃їи смрти его. Прозвитеръ нѣкто въ пелопотамїи ѡстровѣ...

л. 307 об. сл. їѡана злт. ѡ ємлющи҄х рѣзы на сирота҄х. Доколѣ ненасытистесѧ събирающе ѡгнь на своѧ главы лихоимцы...

л. 308. мая 28. пам. смч. єладїа. Сеи ст҃ыи ѡчтивъ себе ѿ всѧкїа скверны...

л. 308 об. ст. мч. єликониды. Та бѧше при гордїанѣ и ѳилиппа ц҃реи...

л. 309. ст. мч. крискента павла и диѡскорида. Сїи вримсцѣ градѣ ходѧще...

л. 309. пам. ст. Ѿць на перво҄м соборѣ съше҄ши҄сѧ виникїи. и единосѹщна Ѿцѹ сн҃а проповѣдав'ше. и злочтиваго арїа єресе҄м начал'ника низложившимъ. По петрѣ ст҃ѣише патрїархо҄м александрьскыимъ поставленъ бы҃ ахилеи...

л. 309 об. сл. ѡ сапожници. єго҄ѡ ѡбрѣте цр҃въ писець молѧщїасѧ полѹноши ѹ цр҃кви ст҃ыа бц҃а вхалкопратїи. Цр҃въ нѣкто писець повѣдаше...

л. 311. сл. ѡ дїаконѣ҄х. Дїаконѹ ѹбо подобає҄т все творити. но не (об.) безволѧ поповы...

л. 311 об. мая 29. пам. ст. ѳеѡдосїи дв҃ы и мч҃ци. Сїа ѡсщ҃еннаѧ и всеѡсщ҃еннаѧ ѡтроковица. тиранина бѧше родо҄м...

л. 312. прп. Ѿ. н. александра папы александрьскаго. (без тексту). Ten tituł skąd (Patriarsze) Alexandriysk.

— ст. прп. мч. ѳеѡдосїи и҄ѡ Ѿ костѧнтина града. Сїа бѧше влѣта ѳеѡдосїа. родителїи бл҃гочтивы҄х дщи...

л. 313. сл. Ѿ лимониса ѡ мл҃тыни. Повѣдаше намъ ꙗко въ ѡбще҄м житїи ст. аввы ѳеѡдосїа..

л. 313 об. сл. сирахово на немл҃тивыѧ кн҃ѕѧ и҄ѡ не въ правдѹ соѹдѧтъ. Слышите кн҃зи и разѹмѣите...

л. 314. мая 30. пам. ст. Ѿ. н. исакїа исповѣдника. Въ дн҃и ѹалента цр҃ѧ съдръжаща арїаньскаѧ ересь...

л. 315 об. пам. ст. єѹтихїа ѹч҃нка ст. їѡанна бг҃ослова. Сеи любве бжтвенаѧ исполньсѧ...

Digitized by Google

л. 316. сл. ѡ женѣ ѡбрѣтены бывши въ (ѡ)стровѣ вмори съ сн҃ом свои. Блж҃ены ѿць нш҃ь марко черноризец повѣдаша...

л. 318 об. мая 31. ст. мч. еремїа. Сеи бѧше при антонине цр҃и въ градѣ команьсцѣ...

— сл. ст. ефрѣма ѡ страсѣ бж҃їи. и ѡбестрашїи. Бл҃жнъ оубо братїе чл҃къ и имать стра бж҃їи...

л. 319 об. сл. ѡ неразсѹженїи съгрѣшлющи. Бѣ нѣкто черноризець сѣдѧ единъ въ келїи...

л. 320. сл. їѡана злт. ѡ смиренїи. Молю вы оубо чада гд҃а дѣлѧ. смиренїе любите...

л. 320 об. мц҃ь июнь. в'первыи памѧт ст҃го їоустина философа. Тъи бѣѧше ѿ фаланїа неапольскїа всирїи...

— ст. мч. и оустина и оустахарита. и велвиста. и ераска пеѡна. и велерїана. Сїи пострадаша вримѣ. въ дн҃и рѹстика епарха...

л. 321. стр. ст. мч. ермолы и стратоника. Та ст҃аѧ при ликинїи цр҃и...

— сл. їѡана злт. како подобаетъ їерѣѧ чт҃ити. Слышите павла гл҃юща. покарѧитесѧ старѣшинамъ...

л. 322. червня 2. пам. и. в. с. ѿ. н. никифора кост. града. Сеи бѧше въ цр҃тво костѧнтина бл҃гочтиваго...

л. 323. пам. и. в. с. ѿ. н. алеѯандра еп҃па кост. града. Сеи блж. алекс. всѧкими добродѣтел'ми бл҃гыми исполне бѧше...

л. 323 об. сл. ѡ нѣкое пѹстынници. иже съгрѣшивъ покаѧсѧ. Повѣдаше ѿць пафнотїи. помыслиити в'пѹстыню...

л. 325. дня 3. пам. ст. мч. лѹкїана и павла и иже сни млница клавдїю. и патїю. павла и диѡнисїа. Сеи ст҃ыи мч. лѹкїанъ бѧше въ времена аврилїана ц҃рѧ...

л. 326. стр. стыѧ мч. паоулы прн҃одвыѧ. Хва мч҃ца паѹла прише на стр҃ть и подвигъ...

— поѹч. кжена да боудоуть молчаливи. Послѹшаите жены заповѣди бж҃їа. и наоучитесѧ молчати...

л. 327. червня 4. пам. и. в. с. ѿ. н. митрофана еп҃па кост. града. Сеи бѧше констѧнтина ц҃рѧ...

Digitized by Google

л. 328. стр. ст. смч. астїа еп̃па дȣракїискаго. Ястїи великїи смч. бѣ при траянѣ цр̃и...

л. 328 об. пам. прп. ѿ. н. андрѣѧ еп̃па критцкаго. Бъ ст. ѿ. н. андрѣи бѣ оубо ѿ града дамаска...

— сл. їѡа^х^ злт. є^ж^ не проповѣдати бжства невѣрны^х^. Не дадите ст̃го псомъ, ни помѣцете бисера вашего пре^х^ свинїами...

л. 329. черв. 5. пам. прп. ѿ. н. дорофеѧ еп̃па тирскаго. Дорофеи пр̃но въспоминаемыи моу^ж^...

л. 329 об. стр. ст̃оую мч. маркїана и никандра. Маркїанъ и никандръ х̃ва мч̃нка...

л. 330. прп. ѿ. н. феѡдора мниха и чюдотворца. Прп ѿ. н. феѡдоръ. ѿ оуности бѣ скопленъ...

л. 330 об. поȣч. ст. їѡана злт. Яще злоукъ имаеши ѡ грѣсѣ^х^...

л. 331. черв. 6. прп. ѿ. н. илариѡна далматска^г^ игоумена. Сеи ст̃ы илариѡнъ бѧше сн̃ъ петра каподочина...

л. 333. пам. ї. мч. маркїана, никандра, аполона, леѡнида. арїа. гордїа и перехїа селенїада. иринеѧ. и памвона алчю^т^ и жажȣтъ страдалци десѧть. Тїи ст̃їи мч̃нци х̃вȣ вѣроу хранѧше...

— сл. ст. василїа да не приѡбидѧ^т^ раби ѓдїи свои^х^. Єлико^ж^ кȣпленїи раби къ иночествȣ въсхощетъ прити... (зор. ниаше л. 339.)

л. 333 об. черв. 7. пам. ст. мч. феѡдота анкюрска^г^. Сеи бѧше въ анкуръ галатїистѣи...

— ст. женъ кюрьякїи. калерїи. марїи. кюрьякїи х̃ва мч̃ца...

л. 334. сл. ѡ лѣствици. Скрылъ есть бг̃ъ ѿ мира сего напасти...

л. 334 об. поȣч. григорѧ мниха ѡ мл̃тыни. Яще ревнȣеши хȣ̃ бг̃ȣ бȣдеши бл̃женъ...

— черв. 8. пам. ст. и славна^г^ вм̃ч феѡдора стратилата. Вел. феѡдоръ стратилатъ бѧше въ времена ликинїа царѧ...

л. 337. прп. ѿ. н. єфрѣма еп̃па антиѡхїискаго. Сеи бѣ пре^ж^ воевода ѕѣло^ж^ бѣ мл̃тивъ...

Digitized by Google

л. 338. сл. ѡ некрещенеⷯ дѣтищи. и ѡ власти єрѣистѣ' ꙗко и къ аѓглоⷯ изыде слово иⷯ. Лавдикїа градець єс малъ вгорѣ ливаньстѣи...

л. 338 об. черв. 9. пам. и. в. с. Ѳ. н. аеїпа кирила александрискаго. Кирилъ дивныи Ѳ. н. бѣ ѿ града александръска сестричищь феѡфила...

л. 339. сл. Ѳ каноѵна стыхъ апл҃ъ ѡ рабѣⷯ. да не ѡбидѧт гдїи своиⷯ. Раба въⷯрилосѣ бесгдскїа волѧ поставити не повелѣваемъ...

л. 339. поѹч. ксѹщиⷯ впечалехъ и внапастеⷯ. Всѧкѹ радость имените братїе моѧ...

л. 339 об. прп. Ѳ. н. кирила иⷯ на белѣ ѡзерѣ новаго чюдотворца. Сеи оубо прп. Ѳ. н. кириⷯ. родисѧ ѿ блгочтивѹ...

л. 340 об. черв. 10. пам. ст. смч. тимофѣѧ еїпа прѹскаго. Тимофѣи смч. бѣ при ѹлїанѣ престѹпницѣ...

л. 341. ст. мч. александра и антонины. Ст. мч. антонина бѧше Ѳ веси дриданьскїа...

л. 341 об. пам. ст. блж. феѡфана посемны. Феѡфанъ в. с. Ѳ. н. бѣ ѹбо Ѳ атїѡхїискаго града...

л. 342. поѹч. ст. єфрѣма. ꙗко неподобаетъ мнихѹ преходити ѿ мѣста на мѣсто. Слѣдѹ оубо владкы хс҃ како въслѣдѹеⷯ...

л. 342 об. черв. 11. пам. ст. апл҃ъ валфромѣѧ и кар'навы. Валъфромеи единъ сыи Ѳ обою надесѧтиⷯ...

л. 343 об. сл. ст. василїа ѡ многоиманїи. Иже чюжего желаеⷯ... то по малѣ днїи по своеⷯ рыдаеть...

л. 344. черв. 12. пам. прп. Ѳ. н. аноѵфреѧ. Сеи бѧше Ѳ егѵпта вкиновїи пребываа...

— пам. прп. Ѳ. н. петра. иⷯ въ афоньстеи горѣ постив'шагосѧ. стиⷯ. Ѿдолѹ на атоⷯ (об.) зриши ѡⷯ пречюдие петре. и паки вшеⷯ на небо ѡбрѣте себе бс҃ ближае. Сеи оубо блж. Ѳ. н. петръ бѧше Ѳ части востока родомъ...

л. 347. пам. ст. мч. антонины. Та бѧше Ѳ града никенскаго...

— сл. ст. василїа ѡ житїи сѹетнѣⷯ свѣта сего. Многа въздыханїа и оугнынїа полно єс житїе мира сего...

Digitized by Google

л. 348. черв. 13. пам. ст. мч. акоулины. Та бѧше въ времена диѡклитїана цр҃ѧ...

— сл. Ѿ патерика ѡ двою поустынникꙋ. Повѣдаше авва макарїи египтѧни и҃ вскитѣ...

л. 349. сл. ст. пр. еремѣѧ ѡ блоудницахъ. Слышите любодѣицы лютѣ ва...

— черв. 14. пам. ст. пр. елисеѧ. Сеи бѧше сн҃ъ асафаровъ...

л. 349 об. и. в. с. Ѿ. н. мефодѧ еп. костантїа кипрскїа. Б. с. Ѿ. н. мефодїи. кы҃ оубо Ѿ сикелїа..

л. 350. ст. смч. кирила еп. гортиньскаго ѡстрова критскаго. Сеи постнїческы и ст҃ѣ пожитѣ.

л. 350. сл. полезно Ѿ лимониса. Братъ алимпїи прїиде влаврꙋ...

л. 350 об. черв. 15. пам. ст. пр. амоса. Сеи бѧше Ѿць исаїа пр҃рка...

— пам. ст. мч. дꙋли. Сеи бѧше Ѿ зоферїевы (351) претрїады...

л. 351 об. сл. ѳеѡдорита ѡ расмотренїи всего дѣла. Вѣдомо боуди смотрѧщимъ дѣлъ...

л. 352. черв. 16. пам. прп. Ѿ. н. тихона еп҃па амаѳꙋнта кипрьскаго. Сеи бл҃гочтивыи и хр҃толюбивыи...

л. 353. сл. їѡана злат. къ гл҃ющи҃ нѣ҃ мꙋки грѣшны҃. како не боишисѧ рци ми дръзо гл҃ѧ...

л. 353 об. черв. 17. пам. ст. мч. манꙋила. савела. и исмаила. Тїи бѧхꙋ Ѿ персиды самобратїи сꙋще...

л. 354 об. прп. Ѿ. н. оупатїа и҃ кроуфинѣхъ. Прп. Ѿ. н. оупатїи. бѣ во ц҃рьство аркадїево...

л. 355. сл. ѡ почитанїи книжнѣ҃. ꙗко полезнее всѣ҃ книгъ псалтырь почитати. Рече старець вѣроу имите мичада. ничтоже тако смꙋщаетъ и ѡскорбляетъ...

л. 355 об. черв. 18. пам. ст. мч. леѡнтїа. Сеи рожаѣнїем҃ѣѧше Ѿ еллады...

л. 356 об. сл. Ѿ нѣкое҃ прозвитери дх҃овнѣ҃, и҃ видѣвъ бѣсы 8 келїи лениваго мниха. и поноуди его вноши молитисѧ и прогна бѣсы. Прозвитер нѣкто прозорливъ сыи...

л. 357. поꙋч. ѡ любви. Возлюблене, аще стѧжипи (об.) любовь ски҃ и известиши..

Digitized by Google

л. 358. пам. ст. ап. июды фадѣѡва. иже и левеи нареченыи. Тъи оубо ѿ лоукы июда именоуетсѧ...

л. 358 об. ст. мч. зосима. Сеи стыи бѧше воинъ при траянѣ...

л. 359. пам. ст. прп. ѿ. н. ивана ѿшелника. Іѡанъ прп. ѿ. н. ѡставль мир и бы мних...

л. 359. об. сл. ѡ чести ереистѣи. Хощете ли оувѣдѣти колика есть ерѣиска сила...

л. 360. черв. 20 пам. ст. смч. меѳодїа еп̃па патарьска. Сеи бл̃ж. издѣтьства себе възложивъ бг̃оу...

л. 360 об. ст. мч. аристоклїа прозвитера. дмитрїана дїакона и афанасїа чет'ца. Всихъ ст. мч. аристоклїи бѧше родом кипрѧнинъ...

л. 361. ст. мч. ины. пины. римы пострадавши вготѳѣхъ. Тїи стїи мч̃ци бѣша ѿ секѣрьскїа землѧ...

л. 361 об. сл. ѿ патерика. ꙗко да не мщаемъ себе ѡбидѧщимъ нас. Братъ прїимъ ѡбидоу ѿ иного мниха...

— поуч. ко всѧкомоу хр̃тїанинoу. Чада моѧ възлюбленаѧ въспоминаите...

л. 362 об. черв. 21. пам. ст. оулїана тарсїискаго. Сеи бѧше ѿ назарва града...

л. 363. ст. мч. иоулїана египетскаго. Сеи бѧше къ времена диѡклитїана...

л. 365 об. сл. ѡ етерѣ старци дх̃овнѣ. иже многы намъ ѡ спнїи написа. Старець нѣкто стыи бг̃оносець. бѣ на горѣ ѡлумпе...

л. 366 об. сл. ст. савы ѡ нѣкоемъ черноризцѣ добродѣтелне. Ст̃моу старцю идущоу ѿ рова ктростникоу...

л. 367. черв. 22. пам. ст. смч. евсевеѧ еп̃па самосадьскаго. Евсевїи см̃ч. бѣ при костѧнтине цр̃и...

л. 367 об. ст. мч. зинона. и зины слугы его. Сеи бѧше ѿ филадельфїа аравїискїа...

л. 368. сл. ст. варсонофїа. ꙗко подобает претерпѣти всѧкому братꙋ бесчинꙋ ходѧщемоу. Братъ къпроси ѿ. кел. варсонофїа глѧ...

л. 369. сл. їѡана злт. ѡ покоꙗнїи (!). Егда дш̃а ѿбїата боудеть многыми стр̃тьми...

Digitized by Google

л. 369 об. черв. 23. пам. стыа мꙋченицы агрипины. Сїа ѡ младых ногте҃ бгоу бѣ вдавши...

л. 370. ст. мч. евѣстохыа. и гаиа. анепсеа. и чах его. лонїи. провїи и оурвана. Євѣстꙋхыа стыи гаїи...

л. 370 об. сл. ст. єфрѣма ѡ оучителѣхъ ꙗко подобаетъ твори ꙗко и ꙋчити. Не желаи владѣти дꙋшами...

л. 371 об. черв. 24. рж҃тво ст. їѡанна пр. предотечи крт҃ла гн҃а. Сеи врожаѣнїи иже на паче всѣх свѣдѣтелх...

— ст. мч. ѡретнина. и ѕ҃. присных братїи его. имже имена фарнакїе. їеросъ. дирмосъ. фирминъ. кирїакъ. и логинъ. Сїи ст҃їи седмобратеници (372) бѧхоу...

л. 373. поѕч. на рѡжество ст. їѡанна предотечи. Подобно есть братїе съ испытанїемъ всѧкоу правдꙋ творѧще. и празникы оугодникы бжїи вчесть дръжати...

л. 374 об. черв. 25. пам. ст. прп. мч. февронїи. Сїа ѿ юннаго възраста ꙗремъ гн҃ь въспринимъши...

л. 376. сл. ст. єфрема ѡ непокорѧющихсѧ мнисех игоуменꙋ и братїи. Аще придеть братъ вманастыр. коею любо виною...

л. 376 об. пам. ст. бл҃чт. ст. кн҃зѧ петра. и стыа кнѧгини (!) его (377) февронїи наречеными во иноческои чинꙋ двдъ и ефросинїа, новых чюдотворцов мꙋромских. Сеи бл҃гочтивыи кн҃зь петръ рожденсѧ...

л. 377 об. ѡ мирьстѣки чади. Слышах нѣкїа мирскїа лѣниво поживꙋща...

л. 378. черв. 26. пам. прп. ѿ. н. двда селꙋнскаго. Сеи блж҃. имѧше рожнїе ѿ въстока ꙗко звѣзда многосвѣтлаѧ...

л. 378 об. пам. прп. ѡ. н. їѡан еп. скꙋфьскаг. Тъи бѣ при костѧнтинѣ ц҃ри и прилве саврѧнинѣ...

л. 379. сл. ст. василѧ да никто ѿчаетсѧ сп҃нїа впах въ многы грѣхы. но да покаетсѧ нх. Никто къзлобѣ грѣховнѣи ходѧ...

л. 379 об. черв. 27. пам. прп. ѿ. н. самсона странноприимца. Сеи бѧше родох римлѧнинъ...

л. 380. сл. ѡ мартине мниси нх бѣ втꙋровѣ. ицр҃ви ст҃ꙋю мч҃кꙋ единъ живыи ѡ бѕ҃ѣ. Нѣкто старець именемъ мартынъ. бывыи прех поваръ еп҃помъ тꙋровскихъ сꙋмешнꙋ...

Digitized by Google

л. 381. сл. ꙗко добро присѣщати болящихъ. Не лѣнитеся присѣщати болящих гд҃а ради...

— черв. 28. възвращеніе мощеⷯ ст. мч. и чюдотворецъ и бесребреникꙋ кꙋра їѡана. Сіи стіи мч҃ци и чюдотворци врачеве бѧхꙋ...

л. 381 об. ст. павла врача. Павелъ прп. и. в. с. Ѳ. и бѣ оубо Ѳ коринѳа...

л. 382. сл. ѡ страннолюбіи. Боудете братіе ревнители добрыⷯ дѣлоⷯ...

л. 383. сл. како подобаетъ чт҃ити Ѳца и мт҃рь. Гь прославилъ Ѳца ѡ чадѣхъ. и сꙋдъ материнъ оутвердиⷯ на сынохъ...

л. 384. черв. 29. пам. ст. и верховныⷯ апл҃ъ петра и павла. Симъ нѣкꙋю Ѳ похвалы притчю большꙋю...

л. 385 об. сл. преніа петрова съ симоноⷯ волхвомъ. Пришедшꙋ оубо ст҃омоу апл҃ꙋ петрꙋ...

л. 387. поꙋч. на памѧть ст. верх. апл҃оу петра и павла. Слышасте ли братіе въ еуг҃ліи самого бг҃а...

л. 387 об. черв. 30. събѡр ст. апл҃ъ. Стіи бжтвеніи апостоли...

л. 389. сл. къ богатымъ и створящиⷯ матыни. Почто скорбиши чл҃че тлѣнныⷯ нехотѧ подати ниціемꙋ...

л. 389 об. сл. ѡ христіанинѣ вземъшиⷯ злато ꙋ жидовина. и запрѣвсѧ его клѧтсѧ емꙋ ꙗко не вземъ. Нѣкто жидовинъ въ алеѯандріи кꙋпец...

л. 391. июль а҃. пам. ст. мч. и безсребреникꙋ козмы и даміана иⷯ Ѳ рима. Сіи стіи бѣхоу Ѳ великого рима града при карини ц҃ри...

л. 391 об. прп. Ѳ. и. петра бывшаго патрикіа въ евандрѣ. Сеи бѧше въ времена ирины бл҃гочтивыѧ ц҃рци...

л. 392 об. поꙋч. кжена да бꙋдоу молчаливи. Послоушаите жены заповѣди бжіа и наоучитесѧ молчати..

л. 393. сл. Ѳ патерика ѡ ползѣ дш҃и. Братъ приде вгорꙋ феремскоую...

л. 394. лип. 2. полож. чт. ризы прчтыѧ вл҃дчца нашеѧ бц҃а и пр҃нод҃вы моріа. Въ ц҃рство л҃ва. и ирины патрикыѧ два имены галвіе и кандидъ...

л. 394 об. ст. мч. коинта. Сеи родивсѧ наоучи себѣ бл҃гчтію...

Digitized by Google

л. 395. пам. ст. ѹвеналїа еп҃па їерлимъскаго. Оувеналїи въ ст҃ы҃х ѿ. н. бѣ влѣта ѳеѡдосїа оучнаго...

л. 395 об. поѹч. да никто҃ собою оуповаетъ. ни на властеля но на бг҃а сп҃са нш҃го. Бл҃женъ есть братїа чл҃къ и҃ надѣетсѧ...

— сл. ѡ милостыни и ѡ смиренїи. Ꙗко подобаетъ мл҃тыню хотѧ творити...

л. 396. лип. 3. пам. ст. мч. накинѳа, кѹвикѹларїа. Сїи бѧше ѿ кесарїа. первыѧ страны...

л. 396 об. пам. ст. мч. марка и мокїана. Сїи стїи понѹжени быша пожрети...

л. 396 об. н. в. с. ѿ. н. анатолїа (!) еп҃па коньстант. града. Сеи бѧше первѣе прозвитеръ, и апоклисїархъ...

л. 397. сл. ѡ покаанїи. Не срамлѧисѧ исповѣдати свои҃х грѣховъ...

л. 397 об. сл. исаиа мниха ѡ безлобїи бж҃їи еже непомнинати зла. Помните братїа еѵ҃гліста гл҃ющ. рече бо гс҃ аще не ѡбратитесѧ...

л. 398 об. лип. 4. пам. н. в. с. ѿ. н. андрѣѧ еп҃па крита ерѹсалимъскаго. Сеи родисѧ ѿ бг҃олюбивою родителю гра҃х дамаскаго...

л. 399. ст. марѳы мт҃ре симеѡна и҃ на дикнеи горѣ. Та бѣ всѧкоѧ добродѣтели ѡбра҃ преходѧщи поученїе҃м...

л. 399 об. ст. смч. ѳеѡдора еп҃па киринеискаго. Сеи бѧше при диѡклитїанѣ цри..

л. 400 об. стр. ст. мч. ѳеѡдота и ѳеѡдотїи. Ст҃аѧ мч. х҃ва исповѣданїа ради ꙗта быста...

л. 401. сл. їѡан. злт. ꙗко не подобаетъ зла за зло въздаѧти ни враждовати. Наоучижесѧ брате блюсти са҃м себе...

л. 401 об. їѡана злт. сл. ѡ епкпе҃х непекѹщи҃сѧ ни оучащи҃х людїи... Еп҃копѹ не творѧ попеченїа владѣемы҃м нѣ҃ емѹ извѣта пре҃х бг҃омъ... (на полї приписка: A któż to czyni?)

— лип. 5. (при. ѿ. н. афанасїа и҃ вгорѣ афо҃нсцѣи постив'шемѹ҃ и шесть оучнкъ его.) При. ѿ. н. лампада. Сеи ѿ самы҃х пеленъ постническомѹ житїю себе давъ...

л. 402. стр. ст. мч. чт҃ны. тако нарицаемыѧ. Сїи ѡбразъ и имѧ подобно имѹщи. и многы҃х ѿ нечтивы҃х женъ оувѣщеваше...

Digitized by Google

л. 402 об. сл. ꙗоана злт. ѡ жидѣхъ впоустыни прогнѣвавшиих бга. и да никто сїа нинѣ слышла преступит заповѣди бжїа. Хощеши ли дати оукажу ѿ писанїа ѡ мнозѣх народѣ...

л. 403 об. лип. 6. пам. прп. ѿ. н. сисоѧ вел. Сеи измлада блж. бга възлюбивъ..

л. 404. ст. смч. исавра и сни, инокентеѧ, филика, їермїа василїа, и пергина. Ст. исавръ иже танны хвымъ дїаконъ...

л. 404 об. ст. мч. пергїана, лукїана, помвїа, исухїа, папїа, саторника и германа. Сїи бѧхꙋ ѿ италїа въ времена трꙗнова...

л. 405. ст. мч. лукїи дви, и риска. макарїа и инѣх. д. мч. вкамъпанїи. Та ст. мца лукїа бѣ оубо всикелїи...

л. 405 об. сл. ꙗоан. злт. ꙗко нелѣпо е инѣшних пещисѧ, но пах вѣчных. Съгрѣшающаѧ прех всѣми ѡбличаи...

л. 406 об. лип. 7. пам. прп. ѿ. н. и вчюдесѣх великоѥ фомы и вгорѣ малеи. Сеи иже исперваго житїа своего бы великъ и чюденъ...

л. 407. ст. мч. кирїакїи. Въ дни диѡклитїана црѧ. дорофеи нѣкїи хртїанинъ...

л. 408. поуч. ст. диѡнисїа епа къ желѣющих по умрших. Сѣдѧщꙋ нѣкогда въ свое оутишїи...

л. 410 об. лип. 8. пам. ст. вмч. прокопїа. Великыи придивныи вчюдесѣх прокопїе. бѧше въ времена диѡклитїана црѧ...

л. 412. (знаменїе преч. владчца н. бца и пр. двы мрїа бывшее ѿ честнаго ꙗ ѡбраза. въ градѣ оустюзе). И ст. прп. прокофьѧ ха ради оуродиваго. оустюжскаго новаго чюдотворца. Семꙋ оубо ст. прокофью еще живꙋ сꙋщоу... (об. речене: „послати ѡдоленїе на иноплеменныи ꙗзых бесерменьскїи. и латынскїи“ підчеркнено, а на полї замітка: Co to ma do rzeczy? Nu ieszcze tego zawstydzic (?), y ny modlitwy).

л. 413 об. сл. ѡ печали. Нѣе добро вбезмѣрнꙋю печаль предавшꙋсѧ...

л. 414. сл. ꙗоан. злт. ꙗко подобаетъ оучащемꙋ тако творити имъ оучить. Рече всѧкъ книжникъ наоучивсѧ цртвїю небномꙋ... велико оубо зло е неразꙋмѣти писанїи — Czemuz się nie uczą? NB.

Digitized by Google

л. 414 об. лип. 9. пам. ст. смч. панькратїа еп҃па таврономїнскаго. Сеи ст. бѧше въ времена ст҃ы҃х ап҃лъ...

л. 415. ст. прпм҃ч. патермоуѳїа. копрїа и александра. Сїи бѧхоу въ времена оулїана престꙋпника...

л. 415 об. ст. мч. виарона и силꙋана. Ст. виаронъ бѣ ѿ писидїнскїа епархїа...

л. 416. ст. мч. кирила еп҃па гортоуньскаго. Кирилъ см҃ч. въ вѣрѣ х҃вѣ въспитанъ вы҃е...

— сл. їѡана милост. ѡ двою сꙋсѣдоу, ꙗко добро ходити въ ц҃вь. Бѣста два клирика въ александрїи...

л. 417. лип. 10. пам. ст. мч. мё. и҃ѥ никополїи арьменстїи пострадавшихъ. Сїи бѧхоу въ времена ликинїа цр҃ѧ. и лисїа игемона...

л. 417. ст. мч. аполонїа. Сеи бѧше ѿ града сардинскаго...

л. 417 об. ст҃ы҃х тма мч҃къ постни҃х и҃ѥ вскитѣ въ врьтепа҃х гор'кꙋю (!) смртїю подави. ѡгнемъ же и дымо҃х фешфилъ александрьскїи еп҃пъ исидора ради прозвитера. Сїи ст҃їи постници и мч҃ци х҃ви мниси соуще...

— сл. ѡ величавы҃х. и възносѧщи҃хсѧ. Не възносисѧ чл҃че да не падеши внезапꙋ...

л. 418. лип. 11. пам. ст. вм҃чци и добропобѣдныѧ и всехвальныѧ еоуфимїи. Бѣдоможе ꙗко добропобѣднаѧ мц҃а...

л. 419. пам. ст. мч. киндеѧ прозвитера. Сеи бѧше ѿ веси талименисїады памфилїнскїа...

л. 419 об. ст. блж. кнѧгинѣ ѡльги, оуспенїе рꙋскꙋю прѣдтече къ боу҃. Си блж҃. ѡлга родо҃х бѣ плесковытыни...

л. 420 об. сл. ѿ лимониса. Повѣдаше нѣкто ѿць, ꙗко ѡхапле҃х бы҃е нѣкїи мни҃х ѕмїею...

— лип. 12. пам. ст. мч. прокла. иларїа. Сїи бѧхꙋ при траѧнѣ цри и максимѣ игѣмонѣ...

л. 421. ст. мч. голеньдꙋхїи и҃ѥ ѿ прьсиды. послѣди҃ѥ нареченѣи марїи. Та бѧше ѿ персиды поемши моужа влхва...

л. 422. блж҃. мч҃кꙋ варѧга и сн҃а его їѡанна оубїеною ѩкїевѣ. Володимеръ великїи (об.) и еще поганъ сыи побѣдї атвѧгы...

Digitized by Google

л. 423. сл. ѡ великиѫ первыѫ мнисѣѫ и ѡ нѣшниѫ и ѡ последнихъ. Повѣдаше ї҆ѡанъ сиринъ аки ѡ иноѫ нѣкоемъ мнисѣ...

— лип. 13. (соборъ архаггла гаврила.) об. Прп. ѿ. н. стефана саваита. Сѫи бѧше въ времена севира ц҃рѧ...

— ст. мч҃ци меропи. Бысть х҃а мц҃а меропи. влѣта декїа...

л. 424. пам. смч. ноуста. Тѫи бѧше ѿ града римскаго. вн8.мерѣѫ воевѧ...

— ст. серапиѡна. Серапиѡнъ х҃въ мчкъ бѣ влѣта са8ра цр҃ѧ...

л. 424 об. стр. ст. мч. маркїана. Маркїанъ х҃въ м8ч. оунъ сы...

— по8ч. ст. василїа ѡ всѧкои добродѣтели. Братїа боуде благотворци и мл҃тиви... (425) поповѣ ѡблечетесѧ въ кротость и въ правд8...

л. 425 об. лип. 14. пам. ап. акилы единого ѿ. о҃. тѫи ст. ап҃лъ бы оуч҃къ ст. ап҃ла павла...

— прп. ѿ. н. чюдотворца ѡнисима. Тѫи бѧше ст҃ыи ѿниси оуч҃къ павла...

л. 426. ст. иѡсифа ап҃па фесалониискаго брата ст. феѡдора ст8дїискаго. Ї҆ѡси и҃ въ ст. ѿ. н. бѣ въ цр҃тво феѡфила иконоборца...

л. 426 об. прп. ѿ. н. ї҆еллїа мниха. Прп. ѿ. н. еллїи ѡ немже повѣдах8 свѣд8цїи ѿци...

л. 427. сл. ѡ покаанїи. ꙗко не токмо бг҃ъ исповѣдавъшиѫ грѣхы своѧ прїемлеть. но и ѡбратившїихсѧ ѿ грѣѫ на покаанїе. Повѣдаше стареѫ гл҃ѧ. ꙗко вселѹни е҃ монастыр дв҃ческъ...

л. 427 об. лип. 15. пам. ст. мч. кирика и оулиты. Ст҃аѧ оулита бѧше при диѡклитїанѣ ц҃ри...

л. 428. ст. мч. авдиѫ ножеѫ закланъ скончасѧ. Хв҃ъ мч. авдимъ бѣ при диѡклитїанѣ...

л. 428 об. оуспенїе блж. и вел. кн҃зѧ владимера крестившаго землю роуск8ю. Володимер бл҃гочтивыи бы сн҃ъ ст҃ославль...

л. 430. сл. ѿ патерика ѡ хитрости книжнои и ѡ злобѣ. Братъ въпроси старца ѡ книжнѣѫ словеси. гл҃а ем8 ста-

Digitized by Google

рець. тѣх не пыта" но ѿжени ѿ себе злобоу. и бгъ вышнѧѧ и нижнѧѧ ѿткрыет'...

л. 430 об. сл. ѡ молитвѣ. ꙗко достоитъ молитисѧ въ цр҃кви стоѧщи. Цр҃кви божїа зовоуцїа на мл҃твꙋ остави земное дѣло...

л. 431. лип. 16. пам. смч. анфиногена еп҃па бывшаго въ пидах тои. ї. оученикъ его. Ст. мч. анфиногенъ бѧше ѿ севастїа при диѡклитїанѣ...

л. 431 об. ст. мч. антиѡха брата ст. мч. платона. Сеи бѧше ѿ града антиѡхїискаго...

л. 432. по бс҃ѣ знамене бывшее ѿ иконы пречтыѧ владчци нашеѧ бцы и пр҃нодвы мрїи и҃ бы҃ ввеси пьсковъскїа вчирсках. Бы҃ же сицѣ влѣта ѕꙋцкй. го при державы (!) бл҃говѣрнаг и бл҃гочтиваго и бл҃городнаго самодръжца вел. кн. василїа дмитрїевича...

л. 433. вѣдомо҃ да богди и сїе. аще прилоучитсѧ сїи вн҃длю, то послѣ его чти и ѡ седми сборѣх прилогъ...

— ст. седми събѡр пам. и бг҃оносных ѿцъ т. нї. и҃ вникеи. Ст. вселеньскїи бы҃ въ второе надесѧт лѣто... (На полях против сих памятий семи вселеньским соборам часто замітки: Starszeństwo papieża).

л. 436 об. сл. нѣкоего старца ѡ послоушанїи. Старець етеръ бѣ въ виѳандѣ...

л. 437 об. лип. 17. ст҃ыѧ и добропобѣдныѧ мч҃цы марины. Та бѧше ѿ антиѡхїа писидїискїа...

— ст. мч. павла. оулерїа. антины и феѧ посѣчнꙋю. Сїи ст҃їи бѧхꙋ египтѧне...

л. 438. ст. ѡнисифора и порфирѧ раба е. Та бѣста ѿ града иконїа...

— сл. ѡ съгрѣшающихъ и нехотѧщихх каѧтисѧ. Многи ѿ съгрѣшающихх пр҃но гл҃ютъ...

л. 439. лип. 18. пам. смч. емелꙗна. Тъи бѧше ѿ родостола града. дамасїа фракїискїа...

л. 439 об. ст. мч. акинфа. Тъи прозѧбе ѿ родителеи бл҃гочтивых феѡклита и феѡнилы...

— стр. ст. м҃ци феѡдосїи. Та влѣта феѡдосїа ц҃рѧ родителю бл҃гочестивꙋ...

Digitized by Google

л. 440 об. поѹч. ѡ покаанїи, и еже не ѡставити мл҃твы къ бг҃ѹ. Неѿчаисѧ чл҃че ни ѿстоупаи мл҃твы...

— сл. ѡ злоѩзычнѣмъ. Чл҃къ ѩръ разжизаетсѧ свары...

л. 441. лип. 19. пам. прп. м. н. макрины сестры вел. василѧ. Сїа ст҃аѧ макрина добротою телесною и нравы кл҃гыми...

л. 441 об. прп. ѿ. н. дїа. Съ҃ бѧше въ времена феѡдосїа вел. въ антиѡхїи сѹръсцѣ҃...

л. 442. сл. ст. марка. Егда ре҃ гл҃ къ ѹч҃ник свои, аще ѡставите чл҃ко сътрѣшенїа и...

л. 442 об. лип. 20. ѡгненое въсхожнїе ст. и слав. и. в. прор. вел. илїи. Сеи бѧше сн҃ъ саваковъ ѿ фезвитскїа страны...

л. 443. сл. їѡана злт. ѡ милостыни. Донелѣже дышеши и аще сътрѣшаеши...

л. 443 об. сл. їѡан. злт. ѡ злы жена. Никто есть подобно на земли женѣ злоѩзычнѣ...

л. 444 об. лип. 21. пам. прп. ѿ. н. їѡанна. ї скиїѡна. х҃а ради оуродива. Сїи бѧхоу ѡ едѣа гра...

л. 445. ст. пр. езекилѧ. Сеи бѧше сн҃ъ воузиевъ...

л. 446. сл. ст. афанасїа. ѩко мнози праведнїи злою смертїю оумираютъ а грѣшници праведною. Бѧше чернризець ѿходникъ...

л. 446 об. сл. езекилѧ прка. на ерѣи не оучать людеи. Сице гл҃етъ гл҃. горѣ вамъ пастоуси. ѩко млеко и волнѹ ѿ стада въспрїемлете...

л. 447. лип. 22. пам. ст. мироносца магдалы. Сїа ст҃аѧ м҃рїа пришедши послѣдова емоу...

л. 447 об. чюдо ст. мч. фоки попа. Повѣдаше синонти ѩко зинонъ крѣпкыи ѩтъ бывъ...

— стр. ст. мч. иоулїана. Въ цр҃тво диѡклитїана. и бы гоненїе на х҃ртїаны...

л. 448. сл. ѿ патер. ѡ чернризци впадши въ прелюбодѣѩнїе. Старець етеръ бѣ въ (об.) ските. внедоугъ впаде великъ...

л. 448 об. лип. 23. пам. ст. мч. трофима. и феѡфила и прочи. тринадесѧт. Сїи зане нествориша дїѡклитїаню волю...

л. 449. пам. ст. мч. фоки новаго. Тъ҃ бѧше при траѩни ѿ ри...

Digitized by Google

— стр. ст. смч. аполинарїа еп҃па равенска^{г}. Аполинарїи в. с. ѿ. н. бы^{с} ѹченикъ ст. а҃пла петра...

л. 450. сл. ѿ патерика. Бѣ нѣкто ѡбщемоу житїю ѿць. и прилоучисѧ сего оучнкѹ стѹжив'ши изити изманастырѧ...

л. 450 об. лип. 24. пам. ст. мч. христины. Сїа бѧше ѿ тироньскаго града...

л. 451 об. стр. ст. мч. и чюдотворцю вел. бориса и глѣба. Стаѧ и славнаѧ х҃ва мч҃ка борисъ и глѣбъ...

л. 452 об. сл. ѡ мл҃тыни ꙗко тою всеѧ напасти избѹде^{ж} и мл҃ть полѹчимъ. Нѣкто х҃олюбець въ александрїи...

л. 453 об. поѹч. павлово ѡ любви. Молю вы оубо братїе боудете свершители заповѣди бж҃їа...

л. 454. лип. 25. оуспенїе ст. анны мт҃ре пречт҃ыѧ бца. Сїа бѧше баба гс҃ наш. їс҃ хс҃ по плоти бывши...

л. 454 об. пам. прп. и блж. алимпїады. Сїа бѧше въ цр҃тво ѳеѡдосїево...

— пам. прп. еоупраксеи. Сїа бѧше дщи анѣ·тигона нѣкоего (455).

л. 455 об. пам. ст. ѿ. рѹ҃ѣ. и^{ж} въ пѧтыи соборъ съшедши^{х} на ѡригена. Въ цр҃тво иоустїаниноко бѧше патрїархъ...

— пам. ст. мч. санекта. сатѹра. атала и валинидины. Цр҃тво правѧщемѹ греческое маркоу...

л. 456. сл. ѡ дїаконѣ впадше^{м} клюбодѣꙗнїе. и паки въ свои санъ прише^{д}ши покаꙗнїемъ. Дїаконъ етеръ нарочитъ и всѣми славе^{м}...

л. 456 об. лип. 26. пам. ст. смч. ермолаѧ. и и^{ж} сни^{м} пострадавши^{х} ермила, ермократа. Ст. ермолае и иже сни^{м} мѹчившеисѧ...

л. 457. поѹч. ѡ казни ча^{х} ѿ приточника. Казни сн҃а своего ѿ оуности его... (Nauki potrzebne).

л. 457 об. сл. ст. ефрѣма ѡ бестрашїи. Не имѣѧ стр҃аха бж҃їа всебѣ повиненъ є^{с}...

л. 458. лип. 27. пам. ст. вмч. и цѣлебника панделемона. Сеи бѧше при мазимїанѣ цри... (об.) В. т. д. и. с. панделѣимоно^{м} исцѣлевыи слепець. и хс҃ исповѣдавь мечемъ скон'часѧ...

Digitized by Google

л. 459. прп. мт. н. анѳоусы игꙋменїи и девѧтидесѧ сестръ. Та бѣ при костѧнтинѣ гноетѣснеⷯ...[1])

— сл. ст. василїа ѡ пїаньствѣ. Бѣжиⷯ братїе пїаньства ѡбщаго блꙋда...

л. 460. лип. 28. пам. ст. ап. тимона. Блженаѧ рекоша оуста...

л. 460 об. пам. ст. мч. акакїа нов. Акакїе х҃въ мч. бѣ въ царство ликинїа...

л. 461. ст. мч. еоустаѳїа иже въ анкꙋрїи галатистѣи. Евьстаѳїи х҃въ мч. воинъ бѣ хр҃тїанъ* сыи...

л. 461 об. сл. ѡ оуноши иⷯ не пощадѣ доброродства своего. но ѡбразси прокази разволѣвшеисѧ дѣлѧ блꙋдница. Повѣдаше нѣкто ꙗко магистрїанъ добръ тварїю ѕѣло...

л. 462 об. лип. 29. пам. ст. мч. калинника иже въ ганьгрѣ. Сеи ст. бѧше родомъ ѿ киликїа...

— стр. ст. мч҃ци ѳеѡдотїи. Ѳеѡдотїа м҃ца бѣ ѿ никїнскаго града (463)...

л. 463. сл. ꙗко подобаетъ покарѧти° властелеⷯ. и честь воздаѧти иⷯ. и привсемъ слоушати. Братїа привсеⷯ повиноуитесѧ правовѣрныⷯ кнѕеⷯ...

л. 463 об. сл. ѿ патерика. ѡ сдолѣвшеⷯ сѣтеⷯ кражїамъ венцеⷯ ѿ бг҃а сподобльшимсѧ. Повѣдахоу ꙋбо ꙗко идѧхоу братїа...

л. 464. лип. 30. пам. ст. ап. ѿ о҃. силы и силꙋѧна. Сїи бѧхоу ѿ о҃. аплъ и еже сила съ бл҃жены... Памятки III, ст. 254.

л. 464 об. пам. ст. їѡана стратилата. Сеи бѧше при оулїанѣ престꙋпницѣ...

л. 465. їѡана злт. поꙋч. ѡ мѧтежи сеѧ жизни и ѡ покаѧни. Разоумѣите брате свѣта сего мѧтежи...

л. 465 об. пам. прп. евдокима новаго. Сеи бѧше блж. въ цр҃тво ѳеѡфила х҃оненавистника...

л. 466. ст. мчцы оулиты иⷯ вкесарїи. Сїа нарицашесѧ ѿ града кесарїа...

л. 466 об. поꙋч. ст. василїа кленивыⷯ и нехотѧщиⷯ дѣлати своима рꙋкама. и похвала дѣлателеⷯ. Нехотѣвшꙋ ми братїе. ѡ сиⷯ кваⷯ гл҃ати...

---

[1]) Прол. друк. „гноетезномъ".

Digitized by Google

л. 467 об. сл. Ѿ патер. ѡ черноризци давшемоу ризоу свою нищемꙋ ꙗко и самомꙋ хоу вдасть. Черноризець нѣкїи имѣꙗше две ризѣ...

л. 468 об. мцѣ авгꙋст. въ а҃. Пам. ст. маккавеи. елѣазара. и соломанїи. и чах еѧ. антонина. авима. гꙋрїа. елѣазара. евсона. самона и маркела. Антиѡхꙋ сн҃ꙋ селевковꙋ изшехшоу и пленившꙋ весь ꙗзыкъ...

л. 469. пам. ст. мч. д҃. нж вписидѣ памфилїистѣки пострадавших леѡнтеѧ. аттѧ. александра. киндїа. мнисифеѧ. вирика. минеѧ. катꙋна. и евьклеѧ. Сїи бѧхꙋ въ времѧ диѡклитїана цр҃ѧ и игѣмона флавїа...

л. 469 об. праздꙋемъ всемл҃тивомꙋ сн҃ꙋ и пречт҃ен его мт҃ре. Вѣдѣте ес намъ братїе възлюбленаѧ ѡ сех еже пантократы дн҃ь мл҃ти бж҃їа празноуех. бл҃гочт҃ивомоу и бл҃говѣрномꙋ н҃шемꙋ цр҃ю и кн҃зю ѡндрѣю...

л. 471 об. сл. ст. василѧ ѡ въспомѧновенїи чл҃ча ѥ҃ства. Велїа м҃дростъ брате житїа сего пребыванїи...

л. 472 об. серп. 2. принесенїе мощемъ ст. первомч. архид. стефана. По причтенїи многих лѣто по възнесенїи х҃вѣ...

л. 474. ѡбрѣтенїе мощех ст. мч. дады и киндилїана. и максима. Сїи бѧхꙋ при маѯимьѧнѣ цр҃и Ѿ грах родостола...

л. 474 об. стр. ст. мч. стефана папы римск. и нж сних. Ст. смч. стефанъ бѣ при оулїанѣ и галинѣоу патома...

— їѡана мл҃т. сл. ѡ долготерпѣнїи бж҃їи и ѡ любви. ꙗко аще помыслили быхо разꙋмно..

л. 475 об. серп. 3. пам. прп. Ѿ. н. далмата. фавста и исакїа. Сеи ст҃ыи далматъ бѧше ходѧ въ второх оупражненїи...

л. 476 об. пам. прп. Ѿ. н. козмы. Сесь бы мних влаврѣ фара, подалѣ їерꙋсалима...

л. 477. сл. ѡ черноризцѣ етерѣ. и ѡ блꙋдници. Ꙗко въ градѣ бѣста два черноризца... (полѣте, черноризѣць, об. присещенїе).

л. 478. сл. сирахово ѡ мл҃тыни. Чадца послоушаитъ моего наказанїа и бꙋдете мл҃тиви...

Digitized by Google

л. 478 об. пам. ст. з҃. ѡтроⷦ и҆ж҃ въ ефесѣ. маѯнмїана. и амблиха. мартинїана. диѡнисїа. їѡаⷦ и екса кѹстодїана. и антонїа. Сїи стїи бѧхоу въ времена декїа цр҃ѧ...

л. 479 об. ст. мч. елферьѧ. Елфереи ст. бѣ ѿ оуѕантеѧ єдинъ соуп҆клитъ...

л. 480. пам. сщ҃енїю цр҃каго и бж҃твенаго храма. вседержителѧ сп҃а х҃а бг҃а нашего. Пѹты многыми словесы мт҃ри. златы пленица...

л. 482 об. оуспенїе сисоѧ пѹстынника вгорѣ нитрїистѣи. Сеи оубо великїи ѿць нш҃ь сисои...

л. 483. сл. ѿ патер. ѡ ѩдѹщиⷦ мнисеⷦ на трапезѣ. Повѣдаше, єдинъ ѿ старець. ꙗко три соутъ вещи чт҃ны мнихоⷦ...

л. 483 об. сл. їѡан. злт. ѡ възданїи комѹждо по дѣлоⷦ. Всѣⷦ намъ подобаєт братїе ꙗвитисѧ...

л. 484. серп. 5. пам. ст. мч. евсегнѣѧ. Сеи бѧше родоⷦ антиѡхїанинъ. воинъ бывъ при костѧнтине зеленоⷦ...

л. 484 об. поѹч. преⷦ преѡбраженїеⷦ г҃ниⷦ. Да есте вѣдоуще братїе. ꙗко всїи дн҃ь єс предпразднество...

л. 485. поѹч. ѡ страсѣ бжїи. ꙗко всѧкъ имѣѧ страⷦ бжїи. спасетсѧ. Оубоитесѧ братїе бг҃а...

л. 486. серп. 6. въспоминанїе бж҃твенаго преѡбраженїа г҃а б҃а и сп҃а нашеⷣ ї҆с х҃а. Понеж много ѡбедаⷦ х҃с побѣсѣдова съ ѹч҃ники своими...

— поѹч. ст. климента на преѡбраж. г҃а н҃шего ї҆са х҃а. Послѹшанте братїе скажоу ваⷦ дн҃е сего чт҃ь...

л. 487 об. серп. 7. пам. ст. прп. мч. дементїа персѧнина и двою оуч҃нкъ его. Сеи бѧше въ времена вел. цр҃ѧ костѧнтина...

л. 488. пам. прп. ѿ. н. феѡдосїа игоумена. Ѳеѡдосїи прп. ѿ. н. ѿ млаⷦ ноготь х҃а възлюбивъ...

— ст. мч. марина старца. Тои бѣ при диѡклитїани цр҃и и лѹсїи игѣмонѣ...

л. 488 об. прп. мт. н. тасїи бывши еи преⷦ блѹдници. Добро єс и полезно написати повѣсть житїа ст҃ыѧ таисїа...

л. 489 об. сл. їѡанна злт. похвала мл҃тивыхъ. Мл҃тыни оубо єс егда слюковїю бываєтъ...

л. 490. серп. 9. ст. ап. матфеѧ. Сеи бѧше єдинъ ѿ седмидесѧтиⷦ... Памятви III, ст. 168.

Digitized by Google

— пам. ст. мч. и* стыѧ ради иконы спса нашего іс хв бв нашего. пострадавшиⷯ вмедныⷯ вратѣⷯ, и оулїанꙋ, и маркїанꙋ, їωаннꙋ. їаковꙋ, алеѯею, дмитрею. фотїю, петрꙋ, леωнтїю, и марїю патрикею. Сїи стїи бѧхꙋ при львѣ ѕвероименитнѣⷯ цри...

л. 490 об. ст. антонїа алеѯандрѧнина. Тои бѣ александрѧнинⷯ родоⷯ, блгоговеннъ боѧсѧ бга...

л. 491. сл. ѡ ѩденїи како ѩдꙋщиⷯ брашно хранѧть аггли безъ похꙋленїа и безсрамныⷯ глъ. Ходѧ стыи нифонтъ и видѣ чка сѣдѧща...

л. 491 об. поꙋч. како подобаетъ дѣтемъ чтити родителѧ своѧ паче себѣ. Послꙋшаите заповѣди гнѧ. ю* реⷯ ко законь-никоѵ...

л. 492. серп. 10. пам. ст. мч. лаврентеѧ и ксиста. и полита. Сїи бѧхꙋ въ времена декїа црѧ...

л. 493. ст. мч. иполита и дрꙋжины его. Дроѵжина стаѧ стго и смч. иполита бѣша въ цртво клаѵдїана...

л. 493 об. сл. Ѿ житїа нифонтова ѡ сребролюбци. Ходѧ стыи нифонтъ видѣ чка емоѵ* молѧшесѧ множество...

л. 494. поꙋч. ст. василѧ ѡ зависти. Бѣжиⷯ братїе зависти бѣсовьскїа сѣти...

л. 494 об. серп. 11. пам. ст. еѵпла. Сеи бѧше при диѡклитїанѣ цри...

л. 495. сл. ѡ мнисѣ хотѣкшеⷯ впасти вблоудъ... Нѣкто мниⷯ манастырѧ, игꙋмена сеѵрьѩна..

л. 496. серп. 12. пам. ст. мч. фотїа и аникита. Сїи бѧхꙋ Ѿ града родостола...

л. 497 об. сл. ѡ нѣкоемъ блꙋдницѣ. и* матыню творѧше. и блꙋда неѡстасѧ и до смерти. Блѣта леѡна црѧ бѧше* в'костѧнтинѣ градѣ чкъ славенъ ѕѣло и богатъ...

л. 498 об. поꙋч. ст. їωанна злт. ѡ оумиленїи души. Ꙗко да написаетсѧ во твоеи мысли всегда втораго пришествїа...

л. 499. серп. 13. принесенїе моще* ст. максима исповѣдника. Максимъ стыи бѣ въ цртво костѧнтина брадатаго...

л. 499 об. сл. ѡ оуставѣ мнишескаго житїа и ѡ питемыⷯ. Повѣдаше петръ презвутеръ ѡ стѣмъ григорїи папѣ римстѣⷯ...

Digitized by Google

л. 500. серп. 14. пам. ст. преп. михеѧ. Сеи бѧше єдинъ ѿ шести надесѧтъ (об.) прркъ...

л. 500 об. ст. мч. маркела єпа апамїска. Сеи бѧше при ѳеѡдосїи цри...

л. 501. ст. мч. ѹрсикїа. Тои бѣ при максимїане цри санѡ воинъ...

л. 501 об. поочч. прѣ престакленїемъ стыѧ бца. Да есте вѣдоуще брате прѣ праздньство...

— сл. єже не ѡсѹжати. Прїиде нѣкыи мни квеликомоу ѳеѡдорѹ ферминьскомоу...

л. 502. серп. 15. оусп. прс. владч. н. бца и прнодѣвица мрїа. Єгда гь нїшь и бгъ прїати изволи свою матерь...

л. 502 об. поѹч. на преставленїе стыа бца. Днь братїе мти га нїшего преставльшисѧ...

л. 503 об. сл. григорїа двословца ѡ карпїи єпкпѣ. Карпїи евротїиска града єппъ...

л. 504. сл. о оузцѣмъ пѹти ведѹщи вжизнь. и ѡ широцѣ ведѹщимъ вмѹкоу вѣчнѹю. Подвизаитесѧ брате тѣсны пѹтемъ...

л. 504 об. серп. 16. принесенїе нерѹкотворенаго ѡбраза ѿ едеса въ црь градъ. Подобаетъ ѡ то мало побесѣдовати...

л. 506 об. пам. ст. диѡмида. Сеи бѧше ѿ тарсакиликїискаго...

л. 507. пам. бжїа члколюбїа. егда възврати съ стѹдо безбожныѧ агарѧны при авѣ цри. Бъ безбожны агарѧнѣ сицѣ естъ...

л. 507 об. сл. ѿ патер. ѡ старци изгна слово ава извертена. Старець бѣ єдинъ идыи къ їерданоу...

— сл. езекїила пр. къ епкпо и попо. Снои члчь стража тѧ дахъ домѹ їилевѹ...

л. 508 об. серп. 17. пам. ст. мирона. Сеи бѧше при декїи цри и антипатре кнѕѣ...

л. 509. ст. мч. стратона. филипа. и еоутоухїана вещь ввер'женаго. Сїе вникомидїи проходѧще, нарочитїи члци...

— ст. мч. павла и оулїаны сестры его и снима стратоника и кондрата. и акакїа. Си бѣста при ѹлїанѣ цри въ градѣ потолмадѣ...

Digitized by Google

л. 509 об. сказанїе григорьѧ двословца ѡ проскоурѣ. и҃ за оусопши҃х дш҃а сорокоустїе служать. Много може҃ дш҃амъ помощи пречтаѧ жр҃тва...

л. 510 об. серп. 18. пам. ст. мч. фрола и лавра. Сїи стїи братїа бѧхоу близнеци суще..

л. 511 об. пам. ст. мч. ерма. серапїѡна. и полиена. Сїи ст҃їи ѡклеветани быша ѿ невѣрны҃х...

— поуч. ꙗко добро є҃ тещи цѣрькви и просити полезны҃х оу бг҃а. Потщитесѧ братїа и сестры зокуще къ цр҃кви..

л. 512. поуч. ѡ мирѣ и ѡ любви. то бо всего лучши есть. Смирѧитесѧ брате и любите...

л. 513. серп. 19. пам. ст. мч. ан'дрѣѧ стратилата. и и҃ сни҃ скон'чакши҃сѧ ѯв. и ф҃. и д҃і. Сеи бѧше въ времена нечтиваго ц҃рѧ максимьяна...

л. 513 об. пам. ст. мч. тимофеѧ, агапїа, феклы. Славныи мч. тимофеи бѧше родо҃ ѿ палестинѧ...

— поуч. ѡ мл҃твѣ. ꙗко тою всеѧ напасти избогдемъ. Добро есть братїе всегда мл҃твою бесѣдовати съ бг҃ом...

л. 514. сл. ѡ епп҃ѣ престоуплницѣ, и написано ползы ради. Вселоуне бѣ нѣкто еп҃пъ имене҃ фалелѣи...

л. 514 об. сл. на подвигъ чтущи҃ и слышащимъ. Рече григореи двословець. болѣ есть чюдо словесное...

л. 515. серп. 20. пам. ст. пр. самоила. Сеи бѧше ѿ аримаѳема сифы, изгоры ефремовы...

л. 515 об. ст. мч. севира и мемнона. кентирїѡна. Севиръ непобѣдимыи х҃въ мч. бѧше ѿ сиды..

— сл. ѡ съхраненїи ꙗзыка. Ꙗще хощеши вжизни сеи добрѣ пожити...

л. 516. сл. ѡ ст҃ѣмъ аполинарїи. како мл҃тынею притчею и ѡбогати чл҃ка ѕѣло ница бывша. Повѣдаше намъ ѡ ст҃е҃ аполинарїи папѣ александрьстѣм'... (Ten skąd ma tytuł Papieski? Ztąd że był nastepca S. Cyrilla który... S-o Celestyna Papieża rzymskiego).

л. 518. серп. 21. ст. ап. фадѣѧ иже и келевїа. Сеи бѧше ѿ ѡдеска҃ града евреинъ родо҃...

л. 518 об. ст. мчци касилисы, и ча҃ еѧ. феѡгнїа и агапїа и писта. Сїа м҃ца бѧше при максимїанѣ ц҃ри въ едеси градѣ...

Digitized by Google

л. 519 об. ст. мч. лѹкїа. Ст. мч. х҃въ лоукїи бѣ ѿ кюрикїа...

— поѹч. ѡ трѹдѣ и ѡ цр҃твїи нб҃нѣх. Не лѣнитеся братїе ѡ своех сп҃нїи...

л. 520. сл. ст. василїа. ѡ соудїахъ и ѡ клевета х. Ст. великыи ц҃рь костантинъ рече. да бѹдетъ сѹдїа нелицемѣренъ...

л. 521 об. серп. 22. пам. ст. мч. агафоника. и нж снимъ зотика. зинона. феѡпрепїа. акиндїна. и севирьяна. Мч. х҃въ агафонех бѧше въ времена ц҃рѧ, ѩтъ бывъ комитох евтолъмїемъ...

л. 522. ст. м҃цы анфѹсы. и афанасїа еп҃па кр҃тившаго, и неѡфита. и харисима, слѹгоу еѧ процвѣтнїа. Сїа бѧше при оулерианѣ ц҃ри...

л. 523. ст҃ыи иринїе. и ѡра. и ѡропсь. мечех скончавшихся. Блженыи иринїи лев'гитъ бѣ цр҃ковныи...

— сл. ѡ затворницѣ кленоущемоусѧ къ бѣсоу. Нѣкто вгорѣ елеѡньстѣи затворникъ и старець...

л. 524. серп. 24. пам. ст. мч. лоуппа. ст. мч. иринеѧ еп҃па сирмїнскаго. Сеи бѧше въ ц҃рство диѡклитїаново...

— ст. см҃ч. иринеѧ еп. лѹгданїискаго. Сеи бы въ времена антонина марка ц҃рѧ... бывъ еп҃пъ лѹгдана галилеиска. (Nie Galileyskiego, ale Francuzkiego).

л. 524 об. пам. н. в. с. ѿ. н. калиньника патрїарха костантина града. Сеи первїе бѧше сщ҃нникъ...

л. 525 об. пам. ст. ѿ. н. еоустафїа еп҃па антиѡхїискаго. Ст. блж. еоустафїи бѣ при костантинѣ велицемъ ц҃ри...

— сл. ѡ кленѹщихся въ лжѹ имене бж҃їих. Въспоминаю вамъ и гл҃ю прежде всего брата моѧ. не клените...

л. 526. серп. 24. пам. ст. см҃ч. евтихїа ѹч҃нка ст. їѡана богослова. Ст. евтихїи ѿчьство имѣ всевастополїи...

л. 526 об. пам. ст. мч. татиѡна. Сеи бѧше ѿ мантинеѧ...

л. 527. пам. прп. ѿ. н. испов. геѡргїа езерника. Сеи блж. ѿ оуностнаго възраста постническое житє..

— сл. ѡ женитвѣ и ѡ любодѣиствѣ. Прїидѣте оумнїи и смысленїи...

л. 528. серп. 25. пам. принесенїю ст. варфоломѣѧ. Яко дивенъ бг҃ъ въ ст҃ых своих...

Digitized by Google

л. 530. пам. ст. тита еппа гортиньскаго оучн. ст. апла павла. Титъ блж. минона цра бѧше критскаго сродникъ...

л. 531. пам. ст. ѿ. н. епифаніа. мины. и генадіа. їоана еппа костантина града. Блж. мина бѧше въ времена оустиніана...

— ст. мч. лз. въ филипѡполи пострадавши. се имена и...

л. 532. сл. ꙗко не подобаетъ ѡсꙋжати попа. Послꙋшаите паки ѡ се дшеполѣзне повѣсти...

л. 532 об. поꙋч. ст. синглитика. ѡ смирено мꙋдрости. Рече блж. синглитикіи...

— серп. 26. пам. ст. мч. андріана и наталіи и дрꙋжины ихъ. Мч. андріанъ и наталіа жена его бѧше ѿ града никомидіискаго...

л. 534. ст. мч. андріана дрꙋгаго. Хвъ мч. великы андріанъ бѣ при ликиніи цри...

л. 534 об. сл. ѡ кленшемасѧ мниѫма. неразлꙋчити има до смрти... Блаврѣ ст. феѡдосіа бѣста два мниха...

— л. 535 об. срѣтеніе иконы владимерьскіа престки бцы, и на москвѣ, и ѡ побеженіи зла и безбожнаго царѧ темирь аксака тамарскаго. Бы оубо влѣто ѕцг. є въ дни кнѧжніа блгвѣрна и хртолюбиваго вел. кнзѧ василіа дмитреевича самодръжца рꙋскои земли...

л. 537. сл. ст. ѿ. н. ефрема. поꙋч. ѡ ползѣ дшевнѣ. Оубоимсѧ братіе временныѧ бесѣды...

л. 537 об. серп. 27. пам. прп. ѿ. н. пимѵна. Сеи прп. родо бѧше египтѧни...

л. 538 об. пам. ст. мци евфаліи и пам. прп. ѿ. н. исповѣдника ливеріа еппа римъскаго. Сеи бѧше въ времена коньстантина црѧ...

л. 539. прп. ѿ. н. еппа кꙋдоѵпріискаго. е въспитаніи. Сеи блж. в постѣ первѣе поживъ...

л. 539 об. сл. ст. ѿ. н. генадіа ѡ царьстіи небне и ѡ бесконѣчнеи мꙋцѣ. Ꙗко дроѵзіи въ члцѣ мнѧть...

л. 540. Сл. ѡ несъхраненіи ꙗзыка и лестно глюцихъ ѿ всѧкого гланіа неправедна ѿстꙋпи братіе...

л. 540 об. серп. 28. пам. прп. ѿ. н. моѵсеа мирина. Сеи блженныи бѧше родо мѵринъ...

Digitized by Google

л. 541. сл. ѡ ѳеѡдорѣ ѡ жидовинѣ. єгоѫ болѣна сѹща крстиша на пѹти песко^м и бы^с здравъ. Нѣкто жидовинъ имене^м ѳеѡдоръ иде съ хрстїаны на пов^т...

л. 542. сл. ѡ гордости. Никто^ѫ да не ищеть славы...

л. 543 об. серп. 29. оусѣкновенїе чт. главы ст. пр. прдотечи и крт. їѡанна. Сеи въ роженїи женьстѣмъ паче всѣ^х свѣдѣтельствѹемъ хмъ...

л. 544. сл. ѡ житїи и ѡ троудѣ^х прп. ѿ. н. хрстофора. Повѣдаше ѿ. н. ѳеѡдѹлъ ѡ се^м преподобне^м мѹжи...

л. 544 об. сл. ѡ вдовахъ и ѡ сирота^х да не ѡбидѧть ихъ. Всѧкїа вдовы и сироты не ѡзлобляите братїе...

л. 545 об. пам. прп. ѿ. фан'тина чюдотворца. Сеи бѧше родо^м ѿ страны калаврїискыѧ...

— ст. смч. филикса. и^ѫ сним' ѳѹртѹнїана. септемина. и инѹрїа. Сїи стїи доблїи хви мчци...

х. 546. пам. смч. филонида еп̃па кюринїискаго. Ѳилони^х сщ̃ноеп̃пъ бѣ въ времена диѡклитїана цр̃ѧ...

л. 546 об. сл. ѡ ѡклеветанѣ^м прозвитерѣ. Десѧтїю поприщь ѿ града зотика...

л. 547. повч. ст. григорьѧ к'держащи^м гнѣ^в. Не дадите братїе всебѣ мѣста гнѣвоу...

л. 548. прп. ѿ. н. александра свер'ска^г новаго чюдотворца. Сеи прп. и бгоносныи ѿ. н. александръ роженїе имѣѧ и въспитанїе ѿ предѣлъ и ѡбласти славнаго и великаго новаграда...

л. 550 об. серп. 31. воспоминанїе положенїю чтн. поѧса прстыѧ бц̃а. Егда преславнаѧ владычица нш̃а дв̃а мрїа...

л. 551. въспом. бывшемѹ чюдеси положенїе чтн. поѧса престыѧ бц̃а. на цр̃цю зою сѹпроужницѹ льва царѧ. Великаго ѳеѡдосїа сн̃ъ аркадїе...

л. 551 об. въспом. цркви прстыѧ бц̃а внеѡрїи. Въ дни михаила и ѳеѡдоры блгочтивыи^м и православны^м цр̃е^м...

л. 553. Чюдо первое. Жена нѣкаѧ ѿ нарочиты^х. клю^т недѹгъ впа^х ши...

л. 554. — второе. Антонїе же нѣкоторыи мни^х ѿ обители галаврїискїа...

Digitized by Google

л. 555 об. сл. ѡ мѧ҃тиво^м^ созомонѣ. ꙗко дѧ нищемꙋ мѧ҃тню бꙋ҃ взаимъ даетъ. и сторицею пріиме^т^. Бѣ нѣкто чл҃къ въ їер҃ламѣ. созомонъ имене^м^...

л. 557. сл. ѡ разбоиницѣ кюріацѣ ѿ лимониса. избавльшемꙋ ѿ разбоиникъ изкитїа жены и дѣти. и паки того ради изкаи его бѣ҃ъ ѿ смрти. Повѣдаше нѣкто х҃олюбивъ ѡ нѣкое^м^ разбоиницѣ...

л. 557 об. сл. їѡанна зл҃т. ѡ пост. дх҃овнѣ^м^ е^ж^ есть полза дш҃и. Тѣмже братїе патріарха подражае^м^... (до слів) аще бо чл҃чи хвалы гл҃ше ц҃ре^м^.

Низом 61—74 л. скорописна вкладна „Григорьѧ ꙋстецкого свѧщ. за ѿпꙋщеніе грѣхо^в^ мои^х^ и жоны моеи Параскевїи и чадъ... купи^л^ ꙋ ѿца твердозꙋба (?) протопопа бродскаго... ѧхнѣ. мц҃а маа ѕ҃. днѧ“.

Путники, хронїкарсько-землеписні статї.

4. (№ 251.) Сказанїе ѿ ст҃ѣ^м^ градѣ їер^с^ламѣ і о прочи^х^ ст҃ы^х^ мѣсте^х^ и монастырехъ. Ркп. скорописею на 21 ст. 4-ки, брош. — Під текстом на 21-ій ст. запись: „Конецъ працы малѣ҃ нашѣ҃: списаса ро^к^ бж҃го ѧхнѣ. мц҃а іюня дня вї. в'снятинѣ“.

Єсть се список „Путешествія московскихъ купцовъ Коробейницкова и Юрія Грекова“ 1584 р. (гл. И. Сахаровъ — Сказанія рускаго народа, кн. 8, ст. 137—155), з пропущеними двома першими статями — лїтописною і ґеоґрафічною. Текст наш, входивший очевидно в якийсь Зборник, бо на 1-ім листї находимо поміту — відай статї — ркд҃, начинаеть ся від слів: „Гра^д^ ꙋко Іер^с^ли^м^ на восто^к^; на снѡ^н^ горѣ; д҃: ꙋгли; накр^с^тъ; в'крꙋгъ его три верѣсты; єди^н^ ꙋго^м^ стои^т^ наполꙋдни; а дрꙋгы^ наполꙋноцѣ; а треты^ на восто^к^; а четверѣты^ назада^д^“. В нім пропущено місце з описом церквей і престолів, посвячених памяти о муках Христових від слів (Сахар. 139 ст. верхня полов. 1-го стовпця): „Да въ тойже церкви отъ входу, куда ходятъ на лѣстницу, на Лобное мѣсто, саженъ съ десять...“ до (ibid. до 15-го рядку

Digitized by Google

з долу 2-го стовпця): „стоитъ церковь каменная невелика...“ Наш текст виглядає проте так (ркп. стор. 3. рядок 9): „а сказываютъ. что то мѣсто послѣ распятиѧ гнѧ: было сошествие гне во аѧ. а дна тоѧ пропасти невѣдаютъ. — да вто`же стоитъ цркве невелика камена. а вне` гробъ мелхиседековъ. и вто`же цркви видитъ разсѣлинꙋ ѿ стыѧ горы гоѧгоды...“ — Межи сторонами 4—5 бракує в рукописї майже 6 стовпцїв тексту Сахарова з описом порядків в патріаршій церкви Креста Господня, обрядів світлої утренї в воскресну суботу і статею о вірі єретиків (Сах. 140 ст. 12 ряд. з долу 1-го стовпця — 143 ст. 17 ий рядок зверху 1-го стовп.). Текст проте йде так: „Ѧ цркве великаѧ просто греческы где слꙋжитъ патриархъ. ѿновлениѥ царѧ Костантина. и мтри его елены црци. ѡгражена крꙋгоѧ на д. стѣнѣ а стоѧповъ вне` ii. а цркве великую держитъ (бракує: патріархъ іерусалимскій Софроній... [до слів] и рѣша къ себѣ Іудеи: како же можетъ разорити церковь сію и трема деньми создати и, создана бо бысть 45 лѣтъ). Вто`же цркви приитъ правеѧни` семиѡн на рꙋкꙋ х. и гла... — Межи сторонами 8—9 находимо знов брак кількох листків тексту з описом гори Сіон, єї монастирів, села Скудельничого, Гефсиманії, Єлеонської гори, гробу Пелагії, Віфанії, Іордані, Вифлеєму, (Сах. 144²—150² в низу). — В статї о купинї неопалимій (ст. 14 — у Сах. 153¹) замітна незначна редакційна переміна: 6 останнїх рядків статї о неопалимій купинї (Сах.) перенесені (ркп.) в статю „Ѳтъ Ѳцъ ксинаи и врлидѣ иѧбїенныѧ ѡ моцеѧ“; причім замітити належить, що ся статя одвічає Сахарівський „О синаискомъ монастырѣ“.

Мова нашого ркп. така сама як в великоруськім оригіналї, з'українщена хиба в закінченях прикметників (-ой на -ый), або в поодиноких виразах, нихто зам. никто, ламлютъ (4 ст.) зам. ломаютъ, ѡ мирилѣ (ст. 5) зам. мѣрилѣ, рꙋблювъ (17 ст.) зам. рꙋблевъ (13 ст.), строкомиѧ или стрꙋцъ (19 ст.). В деяких разах в нашім ркп. справлено деякі неточности оригінала, напр.: мечты на мечиты (т. є мечетї) всюди, свой мечитъ (6 ст.); в другім знова місци перемінено: дома купли на домꙋ куплеѧнаго (ст. 5), къ чꙋлкахъ на в'чꙋѧкеѧ, долина зам. длина (довгота).

Digitized by Google

Ст. 21. „Сказаніє стго Никона. На колицѣ ѕ. юда продаде ха жидо; На л.. сребренны: которіє такую рахуѹ в' собѣ маю. Вкождо сребреницѣ по двѣ лиѓръ. Всѣхъ лиѓръ т. и ѕ. Я в' кождо литрѣ по два рублѣ; всѣхъ рублє стыхъ Литръ: ѱл. и в.: Рублє. Розложивши на копы. д. с. м. копъ: и ѡдна копа и Грошє м."

---

5. (№ **221**.) Історїа о плѣненїи славнаго царя града, иже Константинополь и новыи римъ нарицаєтся. Въ лѣто по Христѣ 1453. (Списана на 1 л. + 66 стор. 8-ки без прп. першу пол. XIX в.).

Mahomet Sułtan Tureckij toho ymene wtory umerszu otcu geho Amuramu (!) wo Asiy wo obłasty Wyflaniy wo Hradi Bursyi dostoynoie pohrebenie sodiław, kromi wsiakaho prepatyia obłada otca swoiego carstwom...

Послѣдную тую страну отписователь сей історіи самъ поправлялъ. $^1/_4$ по ст: ч: 864. В: Н: (Віктор Неронович?)

Поученя церковні.

6. (№ **76**.) Книги рекомыє Бесѣды еуѓльскїа. Тлъкованїє ївана златоустаго — (281 об. дрібним півуставом:) Списана бы сиа бесѣда мнѡ ѓрѣшны рабо бжїи андреемъ єреевиче ста́рого са кора Ѡцѹ василїю добрянскомѹ сщєникѹ соборскомѹ храма стго пр°рка їлїи єго працею. ро ѕаѯ сємого міца марта шестого дне Ѡ мене емѹ Ѡдана. — Ркп. старанним півуставом на 281 л. F⁰ паперу знаку „три навхрест зложені копія в овальній рамі" (Лихачевъ, Бум. мельницы — Атласъ н-ръ 512 з 1596 р.), прп. дос. в шкірі. Правопись руська з неправильним ж зам. ѹ—ю.

З „Предисловія" (1—3 л.) довідуємо ся, що є се перевід Максима Грека 1524 р. списаний „в' матери градово. въ преименитой й пресловѹщей Москвѣ" його учеником Москвичом Селїваном „здешнаа пръсти и рѹсинъ ѩко и прочїи ненаказаннїй. ктомж и поселянинъ", іноком Свято-троїцького Сергієвого м-ря. — Се виклад евангелія Матфея, зложений Іваном Злат. в 45-и бесїдах, з яких 44 належать переводчикам Максимови і Селїванови, а послїдня (278 л.) взята „зла-

Digitized by Google

тиꙗски книг кнѧѕѧ кꙋрбьска"; вона і ріжнить ся від попередніх полуднево-руським стильом. Кождий виклад складаєть ся з „бесѣды" і „нравоучениѧ". На полях тексту подав писець червоним дрібним письмом ґльосси в роді, як: еуглїе благовѣствованїе 5; головные рѣчи которыи съдръжа жизнь нашоу 6; философи розно држ^г на дрꙋга писаша, еуглисты нетако 7; каждыі ѿ роботы своей живитсѧ — наоука тѧжко приходитъ. — чернорызци телесніи агґли 8; если кто неслꙋхаеі спилностїю изъгнанъ бꙋдетъ 9 об., слꙋга добрыі хотѧ мно^г зробити не хвалитсѧ самъ то добре чини^т 18 об.; мꙋка вѣчнаѧ а не чистець 28 об.; досталъ еси зле розꙗли добрѣ 33; идеже сѣвва та^м и жнива (против — идѣже сѣѧнїе тамо и оумноженїе) 33 об.; чюжими свои оучи^т 36 об.; нꙋжда приганѧе^т читати писмо 42; чл҃къ злостю звѧзаныи глꙋ^п бывае^т 44; не прїими^вши зла невидѣти добра 45; нѣмашъ горшаго на^м гнѣ^в 63; чл҃ци ꙗко свѣнѣ 82; доча^сная поче^ст 158 об.; лꙋчши дѣмо^м нежели чл҃къ лакомыи, лакомый аще въ градѣ к' пꙋстыни есть 189 об.; мирномꙋ мир даетсѧ 212 (дальше вже нема). Сї ґльосси або вказують на зміст тексту, або передають його яснїйше — в однім другім місци поговіркою народньою.

На початку ркп. перед передмовою невелика заставка — плетїнка в 3 акварельні краски; така сама в двоє більша перед першою бесїдою Івана Зл. „ѡ ст҃о^м ма^тѳеи еуглистѣ".

---

7. (№ 3.) н. в. с. ѿ. н. архиепп҃а Іѡанна Константъ-тина града Златоустаг Бесѣды еуглскїѧ на еванг. Матфея. Ркп. полууставом поч. XVII в. руського письма з примісю ц.-славянського ѫ зам. ꙋ, ю; ь зам. ъ; місцями -ръ-, -лъ-), на 330 лл. F⁰ грубого гладженого паперу, без 1-го л. тексту межи лл. 6—7. Походженє і розклад книги як в попереднім н-рі 76. Бесїда 1-а починаєть ся на 5-ім л. дуже чисто і майстерно виконаною заставкою з перевитих фалистих лїній. Против 45-ої бесїди зазначено на полю, як і в попереднім рукописї: „Ѡселѣ починаетсѧ выклад З латинскыѫ

Digitized by Google

книг кнѧзѧ курбьскаго", по бесїдї додано „конец з латинскыхъ переводок кнѧзѧ кꙋрбскаго доселѣ".

Цїкавий переплет, дошки в шкірі, з тисненями на обложках і написами. На 1-ій досцї: „Бесѣда матѳеѡва", Розпятіє; на 2-ій обложцї 12 апостолів і евангелїсти з латинськими написами, по серединї в овалю ангел зі зложеними руками в сторону небесного саєва з написом: Dominus — illuminatio — mea — 1 : 5 : 8 : 1 (то є рік).

Низом 5—8 лл. вкладний запис: „рок ѿ рож. х҃ва ѧхзі їже во їнокинѧх бг҃обоѧзникаѧ їнокинѧ г҃жа Євгенїѧ василковскаѧ придает сию книгꙋ ко храмꙋ ꙋспенїѧ пр҃ечистыи бц҃и манастира ꙋнева, за ѿпущенїє грѣхов родичов своих ї сородник, ї раба бж҃иѧ василїѧ василковскаг (тут пропуск, бо недостає один лист) ї своє ї чад своих, да не бꙋдет же ѿдалена никогда ѿ тѡ с҃тго манастира. Єже аще кто бы дерзнꙋлъ сотворити, соперника да їмат прч҃тꙋю бж҃їю матер. в ден страшнаг правосꙋдїѧ. х҃а сп҃ителѧ н҃шег амин".

---

8. (№ 82.) н. в. с. ѿ. н. Іѡана Златоꙋстаг патриарха костѧнтїнаграда Бесѣды єуг҃лскїѧ на еван. Іоана. Ркп. полууставом тої самої руки, що попереднїй н-р 3. Початкова заставка та сама що і в попереднїм ркп., тільки зменшена. Всїх бесїд, зложених по образцю: „бесѣда" „нравоученїє" 48—88. Бесїда 48-а на тему св. Іоана гл. 7 зач. 25 — нравоученіе „о ꙗрости и кротости"; бесїда 88: „єгда оубо ѡбѣдоваше. г҃а симонꙋ петрꙋ їс҃. симоне ѡнни҃ любиши ли мѧ множае си҃. гл҃а ємꙋ єй гн҃ ты вѣси ꙗко люблю тѧ"; нравоученіе: „да вънимае҃ оубо опаснѣ ре҃нны҃. и да не ѡскꙋдѣвае҃ разгибающе себе истѧзꙋюще. ѿ частаго бо причитанїа бꙋде҃ нѣчто вѧщі'ше ва҃".

Всї ті Золотоустівські бесїди-гомілїї були видані в Москві: 1664 р. на Матфея, 1665 на Іоана.

Прп. ркп. той сам, що в н-рі 3, тільки на задній обложцї в середнім овалї витиснутий орнамент з китиць лїлії; середина 1-ої обложки вирізана, осталась надпись: „Бесѣда їѡаннова ї҃."

Низом 1—4 л скорописна надпись: „рок ѿ р҃ж х҃ва ѧхзї їже во їнокинѧ҃ бг҃обоѧзникаѧ їнокинѧ г҃жа єкгенїѧ васи҃-

Digitized by Google

ковскаѧ придаеᵀ сїю книгꙋ ко храмꙋ ꙋспенїѧ прᵀон бᵃци манастира ꙋнева за Ѳпꙋщенїе грѣхоᵐ родитеᵐ своиᵐ ї сродниᵐ. ї раба бжїѧ василиѧ васиᵐковскоᵍ ї свое ї чаᵐ своиᵐ, да не ꙋдеᵀ же Ѳдалена никогдаᵐ Ѳ тѡᵍᵒ стго манастира. еще аще ктобы дерзнуᵐ сьтворити соперника да їмаᵀ прчтꙋю бжїю матерᵖ. вдеᵐ страшнаᵍ правосꙋдїѧ. ха спнтелѧ ншего амнᵐ.

На 1-ій обложцї полууставна надпись: „Не ревнꙋи лꙋкавнꙋющимъ ниже завиди творящимъ безаконїе; зане ꙗко трава скоро исшꙋтъ“.

В корінь оправи війшло 5 кусніｖ пергамінного уставного XIII—XIV в. Евангелія-апракое, полуднево-руського походженя. З листків 1—2 беремо слїдуючі повні слова: (1) срѣкрьникъ. (в)неда и прѣда, (в)ъ перьвыи днь; (2) бывъшю, подобаетъ, и еже. З кусніｖ 3—4 можна зложити часть тексту: „Въ четверт... Великии на | литоургии еᵛᵍа Ѳ маѳ. | Рече[1]) уче(ником)ъ сво|имъ вѣсте ꙗко подво|ю дньюпасха боудетъ и|“; (обор.) „авси бы° можаше все мю|ро продано быти на мно|zѣ и д(а...)ъ ї оубогимъ | и разоумѣвъ же ісъ и ре и|мъ и что троужаете же“(ноу).

---

9. (№ 59.) Зборник, півуставом поч. XVII в. на (7—79)+170 л. 4-ки густого паперу, оправ.

лл. 7—56: Наука ѡ семи таинахъ, без початку, тільки з продовженем статї о семи тайнах взагалї.

л. 15. Ѡ стомъ крщенїи.

л. 26. Ѡ стомъ мѵрѣ.

л. 29. Ѡ чинꙋ сщенства.

л. 32. Ѡ бжествеᵐнѣй литоᵖгїи и ѡ причащеᵐи.

л. 43 об. Ѡ покаанїи або исповѣданїи.

л. 51 об. Ѡ станѣ маᵐжеᵐскоᵐ.

л. 56. Ѡ таинѣ маслосщеᵐа.

л. 58—79. Наꙋка или ꙋтверженїе бгоговѣрныᵐ сномъ цркви късточныа. како подобаеᵀ внимати ѡ бжтвнѣй таинѣи вѣры хвы. аще в' ѡпрѣсноцѣ,

---

[1]) Р красного рисунка червоною краскою против 4-ох рядків.

Digitized by Google

їли въ хлѣбѣ предаде Їс хс тѣло свое стое оучнкомъ своимъ. ѡ сеи зде извѣстно. ѡкрѧшеши. токмо не лѣнѧсѧ съ бгодхновенныи разумомъ прочти любезне. и тако ѹтвердиши истинно срце свое. Цркковъ стаа кадолическаа Матка наша всего выбраного людѹ хртїанского...

Надпис верхом листів: „наоука ѿ части г. — ѡ хлѣбѣ ї ѡпрѣсноцѣ“.

л. а. Кроника то есть исторїа свѣта нашесть вѣковъ, а чтыри Монархїи роздѣлена, зрозмаитыи гисторикоі жїдовскиі ї погаскихъ. Книги первыи роздѣлъ: а: Жидове выписѹютъ сеімъ вѣковъ. Первый ѿ сътворенїа свѣта до потопѫ. лѣтъ ҂ а шесотъ пѧтдесѧтъ и ѕ. вторїи ѿ потопѫ великаго до авраама лѣтъ.... (обор.) Шесты ѿ ржтва хвого до того рокѹ штосѧ пишетъ ҂аѳа и четыры...

Є се витяг з дословного переводу Мартина Бельского: „Kronika tho iesth Historya Swiata na sześć wieków a czterzy Monarchie rozdzielona z rozmaitych Historykow... od początku Swiata aż do tego roku który sie pisze 1564...“

л. 1 об. Вѣки свѣта ведлѹ писма стго и филона оученого жида крцѣннаго.

л. 2 об. Первый вѣкъ свѣта починаетсѧ ѿ адама и до ноѧ. Кгды гь вь вседръжитеи бѹдѹчи в маистатѣ своеи предъ часовъ вѣчныи и всѣи хвалебныи починаи господарство свое...

л. 7. Вѣкъ вторїй свѣта починаетсѧ ѿ ноа алко ѿ потопѹ до авраама... роздѣлъ в. книгъ первыхъ. Ной господареи земскиі бѹдѹчи на тоі чаі црѣем ї сщѣнникоі. и кнѧжатеі. починаи господарство першее... (л. 10.) ѡ вежи вавель а роздѣлїю ꙗзыкъ... (л. 11 для приміра помішаня язиків подано назви: „хлѣби ...хлебъ — словѧне, ...панъ — францѹзове...

л. 13. (Роздѣлъ третїй книгъ первыхъ) ѡ треі монархїаі. а монархїасѧ разумѣеті едиі панъ. албо справца преінѣйшїи на свѣтѣ. зовемо то поспо-

Digitized by Google

лите цѣсарствомъ. Кгды ю^ж гѣ бѣ видѣлъ люд мнѡжаишїи днь ѿ дне на свѣтѣ. была то волѧ е^г стаѧ абы зверхно^с, або преложенство на^д людо^м посполиты^м была ѹстановлена...

л. 14. Третїй вѣкъ свѣта починаетсѧ ѿ авраама до дѣда е^с лѣ^т осмь со^т н. и в. по^дле нѣкоторы^х лѣ^т девѧ^т со^т м. и в...

л. 15. Роздѣлъ пѧтый книгы пе^рвы^х ѡ рожаю и захованю боговъ поганскихъ. Ꙗко кгды неслоушнаа. ре^х е^с стое писмѡ мѣшати межи пога^нское писмо...

л. 15 об. Книги пе^рвыи вѣкъ третїй роздѣ^л д. ѡ жидох'. Жидове ѡ моусеи розманитого мниманїа сѫ^т. опѫстивши его писмо стое, которое им' по собѣ зостави^х... (л. 16.) Литеры жидовскьи... Ѡ талмоутѣ книгахъ жидѡвскихъ... (л. 18) Знаменїа людѹ бжего. Въ вторы^х книгахъ мѡусеовыхъ... (л. 21.) Знаменїа хвы и оучениковъ Его. Исцѣлѣ^т хс расслабленны^х. слѣпы^х...

(л. 22.) Розделенїе едїнъ надесѧтоекнигь первы^х. вѣкъ третїй, ѡ гре^цко^м пїсмѣ. Кадмѹсъ было имѧ власное кролѧ пени^цкого (!). сна ѥенора. которїй в'тирѣ и сидонѹ панова^л... (цїкаво буде вказати на деякі назви грецьких букв: вита, еписило^н, їта, ѕита, тїта.

л. 23. Въ лѣ^т пре^д ржтвомъ хвы^х ѧрд. Никострата або Карментисъ кролева аркадїйска, невѣста ве^ли^кого ѹченїа...

л. 23 об. клѣто ѿ сотворенїа свѣта три тисѧщи девѧ^т сотъ. ѧсид. Нефта ѡсмыи соудїа жидо^вскїй. росказовалъ жидо^м шесть лѣ^т. а по смрти наиръ...

л. 24 об. Ѡ дивны^х народе^х людїи. книги пръшїи. вѣкъ вторїи. Роздѣлъ вторыи. Ꙗко розманито^с ꙗзыков свѣтѹ. гѣ бѣ рачи^х роздати на земли. та^х тако^ж и розманито^с ѡсобливы^х нане^м їмѣти рачи^х...

л. 26. Ѡ рыба^х, и ѡ диво^х морски^х, которїи сѹ^т на мори полѹнощно^м, книги пѧтыи на само^м ко^нци. Велиѡрыбъ е^с ꙗко гора. бли^зко исла^нїи...

л. 27 об. Ѡ гора^х што ѡгнемь тлѣю^т и коурѧтсѧ. во вторы^х книга^х въ шестомъ вѣкѹ. За цѣсар-

Digitized by Google

ства титового веспезїанового сн҃а того часꙋ гора везинноусꙋ кампанїе и ѿ неаполитꙋ недалеко запалилася...

л. 29. Ѡ єгуптѣ ї сщити єи; книги першїи. вѣкъ которї. роздѣлъ ѣ. Пишетъ їеронимъ ст҃ымъ и платонъ ї питагорасъ тамъ были пришли слꙋхати пророкомъ...

л. 29 об. Роздѣлъ двадесятъ первыи. книгъ першимъ, ѡ заложенїи рымоу и ѡ справѣ єгѡ. Проказъ король албанскїи мамъ двомъ сн҃ов ноу.митера, а ємилноуса. и назначимъ былъ прокласъ королевство сн҃ови старшемꙋ нꙋмитерови...

л. 31. Знамя соу.дного дня бꙋдетъ. земля запотится всяды...

Лактанциоусъ пишетъ ѡ сꙋдномъ дн҃и, кгды имаетъ прїити скончанїе свѣта...

л. 32. Ѡ Іѡаннѣ Кр҃тителн. роздѣлъ мѣ. книгъ первыхъ. Лѣта второго надесятъ, пановання тиверїꙋса цѣсаря былъ Іѡанъ послꙋшъ прехъ гм҃ъ проповѣдаючи въ пѫстыни єуглїе. то єсе посельство доброе... Судьба голови: паде на дорозї — в Генан, відтак „ѡбъявленъ на марцелъ ѡпатови ꙋ дениций. и принесена до константинополя през деодосїя цѣсаря. потом до рима, которꙋю и днесе вказꙋютъ вцр҃кви ст҃го селевестра в рымѣ. їѡзепоусе пишетъ ѡ їѡаннѣ стомъ... (л. 34 об.) тоуся докончили прѣвыи книги. кронники. такъже пять вѣковъ свѣта выпонїлосе...

л. 34 об. Ѡ марїи магдалыни. выкладъ. Марїя магдалена. Ꙋч҃нице єдїна хва была...

л. 35. Неронъ ѡкрꙋтный. сн҃ъ домициоуса єднобарба. а матки агрипинны (!)...

л. 36 об. Дишклїтїанъ дамата цѣсаръ лѣ. родичомъ неѣдомымъ. былъ грѣдый. фор'тꙋнный. ѡкрꙋтный на хр҃тїаны...

л. 37. Марцеллиноусе папежъ. родомъ зрыма. того был' прислꙋдимъ дешклитїанъ и мꙋсѣлъ чинїти офѣры болванномъ чрѣтовскимъ...

л. 37 об. Сватои Єлены животъ. Єлена ст҃аа была родомъ и англиси. неволница костантина великаго цѣсаря...

л. 38 об. Арїя Фцїепенецъ родомъ и арїи того часоу бывъ которїй мало не всю ассанїю свою ѡблеꙋханою наоукою звелъ...

л. 41. Костантинъ великїи сн҃ъ ст҃ои єлены звитяжившїи свои непрїателѣ. ї цр҃кви христїанскои маꙋзеницоуса...

Digitized by Google

л. 41 об. Ѳеѡдосїи меншїи сн҃ъ аркадноусо, цѣсар...
— Махометъ бы^х з' ѿца арапа поганина. зматки измаилтенскои. агарры жидов'ка врожаены...

л. 43. Козмографїа. То есть розмѣренїе вшиткои землѣ. ведлоугъ стопню^в ї иных^х знаменъ н҃бных^х. Земла є^с впосреда^к кругов^а н҃бных^х. ї ꙗко тока оу церклован'но^м ко^ткꙋ. въ единости инои далекости ѿ н҃ба. Зо всѣ^х стра^х бж҃скою справою постановле^ина. абы еднакїи во^гости ко пло^женїю дождов^а и^з себе выпꙋщала. а прїимовала мокрости... Kronika świata, 1564, list 263 ss.)

л. 45. Ѡ роуси. Ꙋ ржси наидꙋютсꙗ наперѣки бы^тн ї панова^тн ты^х тре^х братов^а. то є^с, кїи, щекъ, коре^в. а сестра лебедь. Кїи заложи^л мѣсто, и замокъ на^д рѣкою днѣпромъ... Кїювъ. где є^с и дне^с Митрополи^т. архїепископъ роускїй... (замки) щекавица... коревица. и мали засꙗ свои всебе кнꙗжата. которы^м роздавали краины пꙋстыи, бꙗдованїю замковъ. ꙗко ради^м ѿ которого названи сѫтъ ради^мчане, на^д рѣкою сапꙋ. вїатко ѿ котораго вїатчане. на^д рѣкою во^тга. дꙋлеба. ѿ котораго дꙋлебїане. на^д рѣкою бжго^м. дне^с зокꙋтъ лꙋчане. Пото^мкове кїѡвы были. ѡшка^ждъ а диръ. которїи (45 об.) ро^зширили па^нства свои на по^ноции. а кнꙗжата вставили на^д собою зыншего народоу. дѣлꙗ того, абы не фо^ткговали братꙋ. анѣ сватꙋ. анѣ едїномꙋ. кто што заслꙋжитъ або мае^т што бы того оужика^л. першее кн҃жа было роурко. которїй бы^л вновогородѣ. дрꙋгї сенневрѣ... на ѡстаткоу рꙋрко панова^л во вши^тки^х... по см҃рти коурка (!) сн҃ъ его зоста^л геѡргъ. то^т забилъ ѡшка^жда... ити за нихъ кн҃жа нискина... обицала то вчинити... древꙗне до крꙋнтꙋ побила... (л. 46) в лѣто по ржтвѣ х҃вѣ дева^т сотъ ка҃. Земомисла^в король по^скїи нарꙗдѣ д҃. на ѿцевское мѣс^це оустоуп^л. ѡ которо^м широко кроиника пише^т. Роусинъ с҃тосла^в ѡкр҃щенъ[1]) єлени^в сн҃ъ ржское кнꙗжа. зва^чивши козаки рꙋскїи. дань нанѣ клади^л. бо^тгары такожь посѣлъ и и^х замко^в ѡсмъдесꙗ^т, кладивши нанѣ дань. са^м обрѣнꙋлсꙗ до кгрецїи. а та^м моцно воева^л. кто^т

---

[1]) Висше було сказано: „ѡлга... сꙗ ѡкр҃тила. але сн҃ь еи нехотѣ^х".

Digitized by Google

ча҃ ємоу печингове кѹевъ облегли... порази҃ кѹра печенигъ стослава... (л. 46 об.) сн҃ь є҃ володыме҃р тѧгнѹль проти҃ко полѧко҃. взѧлъ премыслъ, чрьвень. Пото҃ до кгрецїи. взѧ҃ корсо҃. ї вшито҃ тот' повѣ҃. брата нерополь'ска заби҃... а кгды приеха҃ до цариграда, ѡслѣпнѹ҃ на очы. послалъ до панны, скаржачисѧ, и҃ ж такь нефортѹна его поткала... Скоро его окр҃тил' Єпк҃пъ из' корсѹна. але изъ рыма не хотѣль косѧ емѹ неподобало...

л. 47. Ѡ народѣ московско҃ско҃ або ржскомъ. а порожаю моско҃ски҃ кнѧзє҃ а҃ж до дн҃е҃шнего Їѡанна которїи то҃ ро҃ пануе҃. (на полї — „Ро҃ бж҃ ѧфѣ҃“). Первыи коуригь. вторїй игоръ... пѧты҃: стополы҃. шестыи се҃мы҃ їюрїи. ѡсмы҃ а҃дрѣ҃. девѧты҃ семе҃ка а҃ко сенечко. десѧтыи димитрїи, аї҃. василїи: вї҃. василїи слѣпыи. гі, їѡа҃. дї҃. їѡа҃ дрѹгїи. єї҃. Їѡанъ монарха. которїи панова҃ рокѹ по рожествѣ х҃во҃ ѧфѣ҃.

Ѡ московскомь ако роуско҃ народѣ. розмаито писали старыи гисторикове. которїи всѣгды за сарматы покладали быти. а та҃ москва не ѿ рожаю є҃ названа (47 об.) ты҃ прозвиско҃. але ѿ рѣки и мѣста. которое здавна зовѹтъ Мѡсква. су҃ тогды они роусь прьвла... (теорїї походженя імени Русь... ѿта҃толѣ (ѿ кролевства колхисъ) пришли словѧне. до истрїи ѡ҃трова. ѿтова названи сѹ҃ рѹсаци. (л. 48.) алко Мѡсква. вшитки сѧ҃ словенскаго ѧзыка. и хртїане едны обычае҃ грецки҃. дроуѕїи рымскимъ. Роускїи краинѣ замыкаю҃сѧ горами ѿ полѹдн҃ѧ. которїи зовемо весчад' а рѣкою днѣстро҃. а подлѧ стары҃ гисториковъ. ї море҃ пон'тски҃. а ѡ в'сходѹ сн҃ца рѣкою волгою. ѿ полѹноци море҃ велики҃ ва҃теоу҃, а҃ж до морѧ ледоватаго. але недав'наго часѧ тѧрцы посѣли и҃ краинъ немало. ї ꙗкь в'волосѣх' ї всюды на҃ Море҃ по҃тски҃ где лежитъ кїлїѧ. бѣлогро҃. преко҃. ѡчаковъ. ї иншїи части рѹски҃ краинь, держа҃ три великїи панове. Пе҃ршѹю ча҃ нако҃шѹю дръжки҃ Мѡсковскїи бѣлыи ц҃ръ. дрѹгѹю литов'скїи. третью кро҃ по҃скїи, на имѧ на до҃ней земли. ї по҃лѧше. ї ꙗко пошли спредко҃ свои҃. такъ на писмѣ имаютъ. (Kron. św. l. 427 ss.)

л. 48. Было томоу лѣтъ ѿ сотворенїа свѣта ѧѕ҃ѹ҃ѧ҃. За цѣсарѧ Іѡа҃на коста҃тинополского. тотѹ ѡлгоу роу҃с привлацѧтъ сн҃цѹ. Мовѧчи ꙗко сн҃це свѣтъ ѡсвѣча҃. та҃ та-

Digitized by Google

ко ї она на ѡсвѣтила крто ст (48 об.) то ко сна не могла намови на крть. ибо сѧ ѡбиралъ и ва ками. а кг ы в мерла ѡльга. погребана в кѵевѣ по несена пре вн ка ко ле мера. ст и ей сто роусь дн еди на ї. мца їюлѧ то е липца.

л. 48 об. Ꙗ та по вн бо вст пленїю га нше їй ха. вернѹлисѧ ѹчн ци ѿ горы елеѡ ско до їерлима... ѡбдаренни бѹдѹчи дх ѡ ст ы... заложили вызнанѧ кгрѹнтъ нашее вѣры хртїанскои выбираючи слова прорческаго писма. Петръ наперв ки ꙗко кн жа ап лъскоѥ реклъ ведлѹгъ їеремеи прорка. Вѣрѹю во едїного бга Ѿца коседръжителѧ... [кожда часть символа віри приписана иншому апостолови.]

л. 49. Ѡ авгароу цароу едесско. Авгарь цръ мѣста едескаго. посла до га нше їс ха листь ско. просѧчи абы прїше ши до не его оуздорови ѿ троудѹ... (обіцює захист від жидів; Христос відмовив ся задля свого посланництва, тільки ап. Фадія, який —) оуздорови его ѿ телесной форобы. и его вѣрныѥ.

л. 49 об. без всякого розділу від попереднього слїдує оповіданє про вкаменованє св. Стефана та про чотири письма Пилата о чудах межи християнами. На підставі тих листів Тиверій предложив Сенатови „абы бы гь їс хс за сна бжїѧ прїѧтъ цркка“. Сенат сього не приняв. Конець пановання Тиберія — передача трону Каиови...

л. 51. Роздѣлъ пѧтыи кни вторы. ѡ ап лѣхъ. Въ лѣто по ржтве хвѣ. мѣ. а по оумоученїю га нашего їс ха. вї. лѣтъ. Розышли ап лове а оучнци хвы по всѣх краина свѣта то... Дрѹгого рокѫ дѣвы Мрїа га нашего Іи Ха стѣло ако с свѣтомсѧ разлѹчила. по ле ли вы нѣкоторы докторо домнимания, мала вѣкѹ свое лѣт з. Того часѹ памѧти го ны їако ап ль бра ро ны їѡа ев листа. пришо до гиспанїи. а кг ы вїдѣ люд просты, которїй е наѹки понѧти не мог, възврати сѧ до їерслима... (Ірод-Агрипа казав його стяти; рівночасно Петра кинув у вязницю, але) аѓгль его вывелъ звѧзенькѧ... ѡкржтности їрѡдовы бгъ до то трьпѣ не хотѣ. та же и болвохва ства. абовѣ на сто вкостелѣ, в бра шисѧ коштовнѣ в короле ское одѣѧнїе. и каза люде. жидове спохлѣ ства мовили. Божїи то гла а не чл чїи. Этого емоу хвалѹ и чть бжескѹю чинили. а ѡ сѧ

Digitized by Google

в'том' коха^х. возрѣ^х на себе, видѣ^х птаха которї ему вылетѣ^х на гла^вv. гѡзепоу^о пишеть. прихилив'шисѧ реклъ. а то и ѧ богъ ва^ш ѹмираю. а повидѣлъ ему вѣщо^к, кг^ды еще бы^х ѹ вѧѕенью втиверїоуса перскаго. и^ж пта^х съмрть его ма^х знаменовати. пѧтого тог^ды дн҃ѧ сталасѧ на^х ни^м помста божїа ꙗвна. и^ж хробаци живо^т его бе^зпрестани гризли а^ж до смрти...

л. 52. Роздѣлъ шестыи. ѡ петрѣ ст҃о^м. ї ѡ иныхъ апостолѣхъ, а зволенико^х х҃выхъ. Ꙗ кг^ды ю^ж росла хр҃тїанскаа вѣра. ї приходила ѹ послоу^х мнѡго люде^м. дїаво^м бѹдѹчи стого зави^стны`. Побѫди^х симѡна самарїнскаго чаровника абы шо^л до рыма. где была гл҃ва вшитко^г свѣта ї самарїи. а кг^ды прише^х. чини^х много коу^нштоъ и дивовъ, дїаво^лскою силою. ї извелъ много людїи, и^ж его за бога хвалили. ї столпъ емѹ кѫ хвалѣ поставили... (ап. Петро приходить з Антіохії до Риму... „ибо там повидѣлъ мѣстцє (об.) слѹшное к'заложе^нїю сто^лца. преложенства ст҃го ко хвалѣ бж҃ей“, та щоби зганьбити науку „фалечного“ Симеона Самарийського. Симон пробував перекупити Петра і його учеників, щоби удїлили і йому дарів св. Духа, но безуспішно, відси назва „симонія = святокупство“. Марко, учень Петрів, на просьбу Римлян записує науку апостола.) л. 53. Петръ ст҃ы` видѧчи лю^х ктомѹ прихильны`. закладавшы цр҃квы. розда^х дони^х писмо ст҃ое кѹчитанью посполитомѹ чл҃кѹ. То^т тако^ж ма^рко Єгиптѧно^м напер'ве` слово бж҃їе проповѣда^х. ї ма^х Петръ сты` женоу съсобою. и дщерѹ, петронелю. кг^ды дорыма прише^х жена тако^ж была м^лница при дрѹги^х. але дщерѣ и^ж была цѫ^лна. напира^лсѧ в'зѧти еи единъ погани^н. Петръ ст҃ыи ѹпроси^л то ѹ бг҃а. и была зимницею скарана. а пото^м еи ѡбеца^х напослоугоу дати госте^м хр҃тїанскы^м. Ѿстѹпила ѿ нее зимница ї изышла и^з свѣта дв҃ца... (Дїяльність апостольська св. Петра в Римі; послане учеників „пре^з горы ал'песъ“ — несподївана смерть ученика Матернуса недалеко Аргентини — чудесне воскрешінє його по 33-х днях Петровою „пастырскою палицею“; та палиця роздїлена на двоє находить ся в Тиверії і Агрипині. (л. 54). Нерон мучить християн; ап. Петро йде просити його о пільгу — „ѹ пръшого камене стрѣти^м его гс҃ ї҃с х҃с. Петръсѧ емѹ поклони^м и реклъ, гн҃ где идешъ. рекль гс҃ х҃с идоу дорыма. а^ж бы^х бы^м дрѹгїи ра^з ѹкрыжова^м.

Digitized by Google

на то^м^ мѣ^с^цѫ пото^м^ каплїцꙋ збꙋдовано. Петръ видѣ^х^ и^ж^ то ѡ сомр҃ть иде^т^ верноу^ч^сѧ, ꙋстави^х^ по соб^ѣ^ климе^н^та, которомꙋ столец' сїр҃квїю порꙋчи^х^. Мовѧчи такꙋю мо^ц^ тобѣ даваю справова^тн^ цр҃ко^в^ хр^с^тїѧньскꙋю, ꙗкоую мнѣ далъ їѣ їс҃ хс^а^... (згадка про мученичу смерть обох апостолів).

л. 54. Ѡ кроли ве^л^їко^м^ ꙋ африцѣ. которо^г^ зовемо по^п^ їѡа^н^. Протогїань. которого они сами зовꙋ^т^ белоу^с^. Мы зовемо его по^п^ їѡа^н^. не длѧто^г^ абы (обор.) бы^х^ каплано^м^ ꙗки^м^. але и^ж^ сѧ на словѣ ѡмылѧемо. гїѧнѧ ра^з^умѣ^т^ великїи па^п^. Беллоу^с^ высокїй. Мае^т^ свои кролевства наполꙋдне ꙋ африцѣ. не оу ассїи. ꙗко дрꙋгїи надѣютсѧ незнаючи и^ж^ є^с^ двоѧ индїѧ. е^х^на в'асїи, дрꙋгаѧ оу африцѣ моурии^с^кѧ, ..вѣри^т^ то^т^ корол (по^п^ їѡа^н^) въ х҃а ї єв^г^лїє. е^х^накже не по ры^м^скѫ. посла^х^ бы^х^ л҃д лѣта, ꙗ҃ко колко оучены^х^ людїи свои^х^ до портоуралїи абы навыкли ꙗзыка гишпа^н^ского. вѣры ведлоу^т^ рымскаго костела... (Опис віри — вірять після науки ап. Филипа і заховують обряди) „ꙗко ї в'грековъ... л. 55. ї маютъ обрѣзкѫ. которꙋю наперѣй ꙋставила кролева оного кролевства саба. ма^с^веда имене^м^ власны^м^ ре^ч^нна. кг^л^ы ѿ кролѧ соломона. и^з^ їерлима прихѣхала... ꙋставила и дѣвичїй рожаи обрѣзовати. на ты^м^ членкꙋ. которїй докторове зовѫ^т^ нимфа... л. 55 об. доходо^в^ попѡве ни едїны^х^ немаю^т^. то^л^ко што имъ вѣ҃ркви зла^с^ки даю^т^ за дшѣ оумр҃ѣлы^х^... монѣты власнои инои не маю^т^. то^л^ко изыны^х^ приходи^т^... кро^л^ самъ внамѣтѣ^х^ всѣгды мешклє^т^ зрицерство^м^ свои^м^... л. 56. Писали также и^ж^ мае^т^ по^д^ собою чтырыдесѧ^т^ кролевствъ чего не мае^т^. Люде та^м^ сꙋ^т^ розманты^х^ оуродо^в^. а нако^л^ше мꙋрино^в^.. сꙋ^т^ такожъ по^д^ ни^м^ люде которїи маю^т^ вперсе^х^ ѡблича.. дрꙋгїи оу єдино^м^ око^м^ оу чолѣ. гиганто^в^, велицїи такь и^ж^ едїного мꙋжа, так' чотырдесѧтъ локтїй. сѫ^т^ тако^ж^ центари по^д^ ни^м^, што порамена чл҃къ, а на до^л^ ꙗко конь. сꙋтъ тако и циноцефали. которїи сꙋ^т^ ве^л^ки^м^ рыбитвы. сѫтъ тако^ж^ тамже во африцѣ едноногове, ѡ единои великои нѡгѣ, што ѿ сл҃нца ї непогоды заслони^т^ ногою. ꙗкь шопою. Та^м^ вты^х^ краина^х^ пта^х^ финиѯъ штосѧ въ триста лѣ^т^ ѿновѧ^т^, ї много иныхъ рѣчїй писали жидове ѡ то^м^ кроли. Третїа ча^с^ сѣта є^с^ европа наша. назва^н^на ѡ дѣв'ки Європы. агиерона кролѧ грецкого дцерѧ. великои цꙋдности и вроды... (оповідане про зносини Зевса з Европою на Креті, як на 22

Digitized by Google

об.) л. 56 об. Дѣлит Европꙋ ѡ всходꙋ сл҃нца рѣка танаисъ... (дуже побіжне розділенє). ѡ грецкиѭ дѣѡѭ' зацны^х^ досытъ є^є^ писма на свои^х^ мѣс^т^цахъ. имає^т^ всевѣ грецїа королевствъ, мѣстъ, ї выспо^в^ зацны^х^ досы^т^... (пор. В. Истринъ — Сказаніе объ Индѣйскомъ царствѣ, М-ва 1893).

л. 56 об. Ѡ диво^х^ которїисѧ дѣяли влѣто по р^о^жт҃ в ѣ х҃ в ѣ ҂ас҃ д҃. На повѣтрꙋ видѣно кр^а^ысѧ воиска потыкали (л. 57) ѡкроутнѣ наконе^х^. На дрꙋгїй рокъ єдна невѣста лс҃. дѣтїи вродила виробославова жена вкраковскои земли... (Слїдує цїлий ряд записок того рода з кравівської землї і західньої Европи ріжних лїт XV і XVI в. в сумішку). л. 59. влѣто^х^ ҂афмд҃. того роко^у^ четверо затменїе было. троє в м^с^цо^у^, а єдино в' сл҃нцо^у^.

л. 59. ѡ кѫмиро^х^ъ поганских^х^ъ. Колодымеровы идоли были. которы^х^ было ї наставлѧлъ и^х^ бы^ш^ вцр҃кви в кієвѣ. которы^м^ та^к^ были имена. первы^м^, Перо^у^нь... оушла^х^... корса... дасва... стрыка... симарса... макоши'. которы^м^ то чини^л^ володымерь ѡфѣры. посполиты лю^д^ на полноцны^х^ краѡ^х^. вшито^к^ народъ словѧнскїи ѡрдами свои^мн^ ходили кажды ѡкромѣ... (спосіб житя руських славян) л. 59 об. Ческїи бо^г^ва^н^ влѣто по рж҃твѣ х҃вѣ седмъ со^т^ лѣ^т^ л҃. и д҃. лїбꙋса ческа королева... (опис народнього похорону Любуші — дуже цікавий множеством подробиць. л. 60. Чеськи боги — Нерот, Арамадас, Клїмба).

(л. 60 з долу 7 стрічка в серединї:) Алеѯан'дра великого македо^н^скаго монархы были идоли грецкїи вческои кронницѣ. словенскомꙋ народови вши^т^комꙋ полꙋноцномꙋ листъ. Мы алеѯа^н^дрь, бога наивы^ш^шаго їоупитера сн҃ъ на нѣ а фїлїппа королѧ македонскаго на земли. панъ свѣта. ѿ всходꙋ до заходꙋ слнца. а ѿ по (л. 60 об.) лꙋднѧ до по^л^ноци. потлꙋчите^л^ ме^д^ски^х^ и перски^х^ королевствъ. грецки^х^ и сурски^х^. ї вавилонски^х^. ѡсѣщенномꙋ поколѣнью слове^н^скомѫ ѧзыкѫ ихъ. мл^с^ть покои. захованїе и поздоровленїе ѿ на^с^ и инши^х^ наместнико^в^ бꙋдꙋчи^х^ по на^с^ оу православїю свѣта. прото и^ж^ есте на^м^ всѣгды готови были ꙋ вѣрѣ, правдо мо^в^ни. ꙋ зброи статочни. або вѣ^м^ они нѣг^д^ы не ѡслабли найдены были. давамы. а на вл^с^ пренашаемо. свободни^м^ на вѣчно^с^ вши^т^ки краинѣ. ѿ полꙋноцнаго моря, ве^л^каго ѡкеана. ледоватаго а^ж^ до моря влоскаго скалнаго полꙋдн҃ьго абы

Digitized by Google

вты^х^ кранна^х^ не еди^н^ не смѣ^х^сѧ сади^т^, едно ваше поколенїе. а если бы такїи нанде^н^ зшкци^х^ боу^х^же ва^ш^ по^х^даны, а^х^бо слꙋжебни^к^ спото^м^ки своими на вѣки, данъ к'але҃да^н^дрїи мѣстѣ ѿшего заложенїа. на^х^ славною рѣкою нилюсъ. лѣта панова^н^а ѿше^г^ ѿго. Спозволенїе^м^ бого^в^ велики^х^. марса. їꙋпитера. и богини минер^в^ы. а кг^х^ы ю^ж^ але҃да^х^дръ ни едїного ѿна проти^в^ собѣ не ма^х^. взѧ^х^ обычаи пръскїи. ꙗ^х^сѧ роскошнѣ пыхи. годованѧ ї ѡкрꙋте^н^ства. а на^х^то (л. 61) велѣлсѧ хвалити за бога. ї вши^т^ки^м^ приказа^х^ по^х^ горло^м^ абы его хвалили ꙗко ро^в^ного бж҃ого. (Оповіданє про Калїстена. Переписка з Дарієм.)

л. 61 об. З половини середньої стрічки: клавдиоу^с^, тиверноу^с^ третїи цеса^р^ римскїи посла^х^ пилата до їерлїма абы та^м^ панова^х^... (оповіданє про божу честь римським цісарям — Тиберієви, Калїґулї, намістнику палестинському Іроду Агрипі [як висше], Діоклетіянови.

л. 62. Сатоурноу^с^ ведлоу^г^ поето^в^ писанїа бы^х^ сн҃ь оураноуса целиꙋса... (вказівка на паралелїзм почитаня грецьких богів і звірят у инших народів.)

л. 63. ѡфѣры тако^ж^ власны^х^ ѕвѣрѧтъ. Имѣли ѿ людїи посполиты^х^ козла бахꙋсови ѡфѣрокали. ї палили коучти. а то прото и^ж^ бы^х^ за живота непрїате^л^ коза^м^... (таке саме про инших богів і богинь).

л. 64 об. влѣто ѿ заложенїа рымоу т҃. ї. лѣ^т^ роздѣ^х^ лд҃. Было великое оудрꙋченїе врымѣ. та^х^ и^ж^ много людїи поздыхало моро^м^ смородливы^м^. кгды сѧ вчинила сре^д^ рынкоу ꙗма...

л. 65 об. Ѡ антихристѣ. По гре^ц^кꙋ апостазїанъ: антихристово пришествїе на скѣ^т^, ꙋпереди^т^ сꙋдны^м^ дн҃ь. которого гь҃ бг҃ъ назначилъ. в їѡанна ст҃го мокѧчи. Пришоле^м^ въ имѧ Ѿца моего. ї непрїѧли есте мене...

л. 67 об. Монархїа третѧа грецкаѧ. Рокꙋ ѿ почат^к^оу свѣта ве^х^лоу^г^ исторїи гисторико^в^ ѧдхлд҃. кг^х^ы королевство, а^х^бо (л. 68) монархїа тръкала лѣ^т^ рдї... (Оповіданє про початє Александра макед. і його родовід від Геркуля-Ахиля і египетського короля-мудрця Нактанабона, що в видї вужа зійшов ся з женою Филипа мак. Олїмпіядою; оповіданє дове-

Digitized by Google

дено до роз'яснення Александром матери, що він не походить від бога, як мати думала, тільки від єгипетського віщуна.)

л. 71 об. Починаєтсѧ монархїа ѡстатнѧа Пан-ства рымскаго четвертаѧ. Ѿ заложенїа рыма лѣт оѕ. а прех рж҃тво҃м х҃вы҃м мй. почаласа быти монархїа рымскаа ѿ ноулиоуса цесара...

л. 72. Ѡктавїаноус аогоустоус в҃. мсцѣ.

л. 73. (Книгъ первыхъ ѡ сивилахъ.) Сивилла речена єс. ты҃м словом грецкиѧ пророкини. ибо то не єс власное имѧ невѣстье, єхно ѿ таємности бж҃ен... старїи людє звали ихъ мѹлиєрєс. єнтеа по грєцкѫ. то єс невѣсты. которых срцє бга прїѧло... (всїх Сивіл 12 — та їх пророцтва о приходї Христа. Пор. д-ра Франка — Апокріфи II, ст. 18—32).

л. 79 об. Знаменїє сж҃наго днѧ бѹдєт. землѧса запотит всѧды. Їѡиѧ. аковѣм прїидєть гс҃ створенїа на свѣтъ снѣсъ. дѣлѧ сѹжденїа. сѹдити з'оучинко кождого. ѡбыкит моцъ паства своєг оузрѧть єго вшистци своим оком. злы и добрыи кождыи свои токо... (сей уступ робить вражінє перевода з польського силябічного вірша)... л. 80. тоты рѣчи лактакциоус, давны доктор оученыи хр҃тїанскїи писаѧ всвоей ѡстанеи главѣ. выкираючи из сивилї и из жидовских пророко...

л. 80. Веспазїаноус флавїоус панованѧ лѣт д҃...

л. 80 об. Ѡ плененїю їерслимском. и иных мѣстъ вжидовствѣ. Лѣта втораго панованїа, веспазїана рымскаго цесарѧ. ї єрлим мѣсто знаменитоє. глава вшитком сирїи. которое быѧ заложиѧ каинъ аѧко галємъ. то єст мелхиседекъ. кроѧ ї капланъ ꙗко єсмъ прєѧ ты҃м писаѧ. скажено было и погѹблено до кгрѹнтѹ...

л. 87. Ѳєѡдосїи цесаръ. родом згишпанїи панованѧ аї. лѣт. Сирициоус папєж родом зрыма. зѿца тибѹрцего... (приклади з житя Іоана Злат.).

л. 88 об. Въ четырєста лѣт по рж҃твѣ х҃вѣ за папы мд҃-го имєнє зосимѹса... таѧмѹтъ книги жидовскїи писали два ихъ. рабїє и ѡвє... (критика Талмуду після Корнила Агріпи і инш.)

л. 98. Ѡ раю. Раи по жидовскѫ ганьєденъ. выкладаѧсѧ мѣсто роскоши. которїи люѧє оученыи выкладаю розмаитѣ быти. єдн на земли. дрѹгїи на нбѣ...

Digitized by Google

л. 100. Ѡ пеклѣ. И ꙗко ран есть мѣсто закрыто ѿ окличнѡстꙗ люхскои. тлꙗ тако же и пекло. ѡ которо ни еди (об.) певного мѣстца неписах... (л. 101) што есть лоно авраамово. южъ есмъ писалъ.

На сїм кінчать ся польсько-руські виписї з космоґрафії.

л. 101. Многи любꙗщеи мꙋра сего житїа и имꙗщеи жену и чада. Ѡ домов'но строенїи пекꙋщесꙗ пах нежели ѡ синїи дшъ своих'. лщеже а сицевая глще нестрашатсꙗ праведънаго бжїа сꙋда. егда слышат еꙋглаское слово. ꙋзкая врата, и прискорбны' пꙋть. Но глꙗт не нам е доѫжно исправлꙗти. но инокомъ: (об.) Слыши мꙋролюбче, ктобѣ ми слово... (Наука о головних основах християнського житя.)

л. 103 об. (Продовжене попередньої науки.) Рече старецъ василїе. Лоучше жити стреми боꙗщихсꙗ бг нежели съ тмою неимꙋщими страха бжїа... (Виписї з апостольських посланій і одвітні науки.)

л. 109 об. Внехлю православнꙋю стго поста а. ю ѿ триѡди. всꙋботꙋ, вечеръ. На стиховнѣ.

л. 110. Стыи прокъ елисеи по съмрти свое члка ѿ мрътвых положена на гробѣ его вскрси ѿ мрътвых... всꙗк бо вѣрен стъ е, того ради поне вѣренъ е. любо бѣлец' вѣренъ, стъ е..

л. 110 об. ѿ стꙋдита. ко нлю вторꙋю о стемъ постѣ. Прїидѣте дрꙋзи и братїа. възлюбленное стаго хво. да мало нѣчто изрекоу вам о стем постѣ. десꙗтинꙋ оубо ѿ всего лѣта, сеи стыи пос е...

л. 112. Стыхъ апл правило ѯд (о карах церковному причту за незаховане постів.)

— На їерем еже неꙋчꙗт людїи. сице глтъ гь. Горе вам пастꙋси ꙗко млеко и вонꙋ ѿ стада въспрїемлете. а ѡ овца непечете...

л. 112 об. Ѡ крте ґдни матеи свѣчит: за р. Начало положꙋ повѣствовати еже ѡ стѣмъ крте ѡ которо са хс рех... Егда мечтанїем свои соблазнити хочет. Егда же хорохвїю црꙗ небеснаго, крто е стым себе оградим.

Digitized by Google

заразо^м^ Ѡскочи^т^ Ѡ него, не постои^т^. но ꙗко стрѣла злꙋка згине^т^... (Все слово, кромі текстів зі св. Письма, народньою мовою; але в уступи і зіпсутою церковщиною.)

л. 116. Ѡ почести ст҃ы^х^ иконъ, потомꙋ чита^ и ра^з^умѣ^. Ѡ дрꙋзи неправдѣ разумѣвающе писанїꙗ растленны^м^ свои^м^ житїе^м^. ра^з^вращаетесꙗ помыслы своими члчкими...

(л. 118 об.) Пакы его^ж^а тры ц҃ры ввифлїѡм приходили... тогда^ж^ прч҃тыꙗ (л. 119) ѡбра^з^ съ мл^х^нце^м^ їс҃ х҃мъ на плащеници начерта^в^ши принесли оу свою землю. и нетръпꙗчи идо^ж^и вси прахо^м^ пали. и болва^н^ прозва^н^ныи ѝра. Про^р^ковала и^ж^ ц҃ръ великїи некончаемы^ родисꙗ. и крꙋпинь попь еи вызнава^х^. и^ж^ погинꙋли и^х^ пожитки, приходо^м^ ц҃рꙗ нб҃наго. се^е^ писано в бг҃ословїи григорїа Ѡ печерски^х^ книгь... Патрїархъ герма^н^ обра^з^ х҃въ и прч҃тыа. еда леонъ ц҃ръ въ ересь впалъ. оупꙋстивши на море и реклъ. идѣте Ѡ иконоборца сего къ грїгорїю Папѣ рымскомꙋ. ї тако иконы пре^з^ море до рыма сами пришли. бачи^ш^ли что вѣра справꙋетъ... (Авгар). которꙋю женꙋ кровоточивꙋю хс҃ оуздорови^х^. ѡна^ж^ змѣди х҃въ обра^з^ встави^в^ши, ꙋковавши ї вночтивости его вдомꙋ свое^м^ мѣла... (цїс. Тиберий уздоровлений образом Ісуса).

л. 119 об. Ѡ посте прилежно читай. Поуть добродѣтеле^м^ дх҃овны^м^ ї телесны^м^ пѡ^ст^. ꙗко начало подвига еже противꙋ грѣха... ю^ж^ хс҃ за на^с^ Ѡ постилъ. ѡле бе^з^памꙗтїа сего. ци забыли есте сего реченнаго ѓмъ... (л. 120.) їли егда хс҃ где хлѣ^б^ ꙗда^х^, ї иска^х^ роукъ тако ве^х^можно оумывати рꙋкомы^ сребрьны^ не закрыванїа стола ни тарелей. ни вмыванїа роукъ нетребже^т^...

(121 л. Молитва на народній мові.)

л. 121. Ѡ велебной достойности ст҃ы^х^ Ѡце^м^ ї папѣжо^м^ рымски^х^. бе^з^ похибы нашлабысꙗ мало не такъ ровнаа, Межы Єп^п^пы, ї митрополиты, рꙋжскими и грецкими. (обор.) кгды бы нашвно Ѡкры^х^ бж҃. Ѡложивши покры^в^кꙋ и^х^ настороны. абысꙗ и^х^ оуказало бе^з^жен'ство: штосꙗ неженꙗтъ, длꙗ и^х^ брыдливы^х^ оучинко^м^. влѣ^т^ по ро^ж^ х҃вѣ по^т^девꙗта ста. Їѡаннь того имена ѡсмыи папе^ж^ а нарꙗдѣ вши^т^ки^х^ рꙋ. папе^ж^. невѣста бꙋдꙋчи справовала двѣ лѣта, и пꙗ^т^ м҃цїй столе^ц^ папе^ж^скїи... єдного часꙋ кг^х^ы ишла впроцесїи... (л. 122) зꙗта боленїю пала и вродила дитꙗ мертвое... и оумрълa на то^м^ мѣсцꙋ. а тое дитꙗ мѣла

Digitized by Google

н^з едїны^м слꙋжебнико^м. та^м же пото^м бе^з ни единои чти похо-вана.. Ѿ того часѫ при выбиранїю папѣжа мацать архїдїа-конъ скрꙋѕѣ столецъ дѣравыи. имае^т ли папе^ж релиґвїе до-мовы. албо такъ насѣнѧ домовое.

л. 122. въ лѣто по ро^ж х҃вѣ ѧфмд҃. днѧ ї. листопада. павелъ третїи папежъ оумерлъ. Вышли книжки о немъ, по^х титжло^м бернардина, ѡхынжса. накоторы^х выписано е^г неслыханыи злости... (матїр забив, синовцїв отроїв, свою дочку знасилував — тому її мужа „бошиоуса сфорци“ строїв...)

л. 122 об. Паве^м того имена четверты, здомꙋ карафов'... (1555 р.)... не хотѣ^х абы его кто милова^х. едно абысѧ его вши^тци божли... лютерїаны розманите бѣди^х, легаты много ра^з слалъ просѧчи и оупоминаючи кролѧ. абысѧ стерегл' лю-терїанъ, а моцъ бы свою на нѣ ѡберꙋлъ.. по его смрти (1559 р. серпня 18) врѣгльсѧ бы^х лю^х посполиты^ хотѧчи тѣло его поворозо^м волочити (л. 123) по оулица^х до тибрꙋ рѣки... (кардинали потайки поховали мерця, пімста люду на памятках по папі).

л. 123. О борбі Сергія і Формоза пап на поч. IX в. та о рядї пап по Сергїйови... (обор.) „заправде страшливыи а не-слыханыи речи вто^м костелѣ сто҃мь здавны^х лѣтьсѧ точа^т. потреба ба҃ божти абы то всѣ^м на^м злы^мсѧ неѦплатило...

л. 124. влѣто по ро^ж х҃вѣ ѧрнв҃. Федерикъ цесаръ але-ѯадра папежа зрима выгна^х. а ѡктавїана всади^х на его мѣстце... (борба цїсаря з папою у Венецїї, побіда папи)... „келести^н того имена пѧты^... писма ни единого невмѣлъ. е^х накже бы^х сприро^жденїѧ ст҃го пꙋстынническаго живота... венедиктъ ананигниноу^с хитры^ видѧчи чл҃ка простого... ве-лѣлъсѧ скрити хлопцеви по^х ложе его где лѣгалъ папе^ж. а вночи кликати, єсли келестине не пꙋсти^ш папежества вене-диктови, збавлень не бꙋде^ш бо есь его негоде^н... назаоутрѣ папе^ж шо^х до кардынало^в, спꙋсти^х папе^жство. а живо^т пꙋ-стинничїи хотѣ^х прїати... венедикъ его ꙋ вѧзеню вмори^х...

л. 125 об. Пре^дмова ѡ латинѣ напроти^в єзꙋи-томъ. Мои милыи х҃рїа^нскїи чл҃че бл҃гочс^тивы^ ї х҃ртолю-бивы^ вѣдан же то на мене. и^ж мѧ коу томꙋ писанїю при-нꙋдила ве^лика любо^в длѧ ѡбороны розно^сти... Я ꙗ грѣшны^

Digitized by Google

жа^х великїи маю до ѡны^х а новы^х чрѣнцо^в папежски^х єзоуито^в. которїи розняли (л. 126) вты^х то книжка^х... бо люте^р звали^х намнѣи нѣчого ва^с нехвали^т. вши^тко хвали^т. што ѿ папежо^в. а вна^с за ласкою ст҃го бг҃а: нѣкотори^х справъ много хвали^т. што є^с ꙗсная а годная ко хвалѣ, (жонате духовенство, під двома видами евхаристія, попи з бородами)... слꙋхаиже каплане рымскои цѣркве новои, а не старои...

л. 126 об. ѡ наоукахъ апл҃ъскихъ. Исторїа ꙗсная, ѡ апл҃ъски^х наꙋка^х. а звлаща ѡ ст҃о^м апл҃ѣ Петрѣ... иде вры^м навѣдити павла апл҃а и волхва симона ѡбличити... (його) ѡбличи^х и зесромоти^х. а лю^х ри^мскїи къ кр҃тꙋ ст҃мꙋ приведлъ...

За сим йдуть короткі статї про наслїдників ап. Петра на папськім престолї: Лїна, Клїта, Климента, Анаклета, Евариста „похова^н въ тыкане“ 128 л., Александра, Сикста „оустави^х на рожа^ство х҃во потры мшы мшити клебано^м“, Аникита... та про їх установи в церкві; згадаємо тільки про важнїйші: 128 об. ѳелиѯ^ъ ꙋставил абы миша не была... є^х^но вкостелѣ. а теперъ м^ѣваю^т лѧхове леда вдомꙋ. л. 129. В статї про Іноке́нтія сказано о Івані Златоустї „писа^х книги цр҃ко^вныи. вто^т ча^с ему чорть каламар^р переверноу^х. не ма^х чы^м писати. а^ж наплюва^л вкаламар^р писа^х слинами вако злато^м“; оповідане про переписку папи Левона з ап. Петром... За папи Аґатона говорить ся о 6-ім царгородськім соборі та о його постанові мати східному духовенству жінки (л. 130 об.) „а захо^ни^м ꙗко нѣмцо^м, влохо^м, полѧко^м, оугромъ ї иншы^м малженство заборонено а кꙋхарки дозволено... (причастіє під одним видом). ѡ чорте. ѡ чорте. злы`` а злы`` непрїятелю д҃ушъ хртїанскы^х ча^с бы перестати боурды строити“. — Сергїи папа. того прѣво звано ѡспорцы, то є^с свинѣ и пыскъ.[1]) а длѧ шкарадности имени того, премѣнено емꙋ иное. Ѿ того часꙋ кождомꙋ папежеви Ѿмѣнѧю^т имѧ при выбыраню“... Зобразивши надужитя власти зі сторони папи Сергія, за гріхи якого царя Арнульфа „оушы зьили“, полеміст вказує на се, що з-за проступків папська (л. 132) „ре^ч поспо^ли^та взѧла великꙋю шкодꙋ и впадо^х немалы``... бы то бы^х вѣда^х ѡнъ ст҃ы`` цѣса^р коста^нти^н великї`` н^ж та^к папѣжеве збогатства вгор-

[1]) на полї — os porci.

дꙋю пыхꙋ поˣнесꙋтсѧ. а згордости и законъ бжїи ї ꙋставы аппльскїи ї соборныи запакꙋютъ. не фоуˣдоваˣ бы бы ˣ таˣ веˣкими паˣствы тоˣ сты пртлъ. которїи тепер в'проклѧтство палъ. спричыны богатыˣ папѣжоˣ. волѣл'бы бы ˣ стыˣ то панстѣкъ пꙋстынь начинити (л. 132 об.) коу мешканю звѣреˣ дивныˣ ї иншиˣ бестїи которїи мешкаючи впꙋщаˣ не сꙋтъ ѕли нѣкомꙋ єдно сами себѣ. але папежеве рыˣстїи ѕли сꙋтъ собѣ ї инымъ многимъ. которїи ꙗвно ведꙋˣ до ѿхланїи пекелныхъ и до ѡнои ꙗмы рымскои. котораѧсѧ теперъ межи ними ѿновила невидимо... (л. 133) и тепер бы сѧ запрѣла таѧ то ꙗма... кгˣыбы тыи папежѣ которїи соуˣ причиною розорванѧ цркве стои. и понїˣ бꙋдꙋчїи которїи и до днеˣ вносѧˣ або хотѧˣ внеˣти преˣ посланцѣ свои до съборо стыˣ свои неисправленыи вымыслы ѿ своекоˣства сложенныи, выкопанни иˣ изземлѣ. ї ꙋволочиˣ до тибрꙋ. а заними иˣ вымыслы вметаˣ на тое мѣсце где сергїи формоса казаˣ ввеpечи. бы ˣ бы тыˣ покои. ꙗко бы ˣ первеи во стѣи цркви... боудеˣ лесть послѣднѧѧ грѣше первоѧ... [л. 134. для образця легковірности і глупоти римлян-слуг папи, оповідає ся про якісь там дивовижі в Кракові 1577 р. як дівка 2 рази в небі була; 1578 в Ярославськім в с. Мунинї „ꙗвно ꙗлъ дїаволъ мовити преˣ кѣлꙋю головоу. чинѧчисѧ дїею, на подобенство мовы мтре тонто лѧхавки... за которою каплани.. (134 об.) по всѣˣ костелаˣ бискꙋпства перемыскаго росказали бга просити.. (бо дївчина хвалила тільки жедів і католиків, а Русинів і Греків нї — бо діявол не любить їх, тільки Римлян, що як він від ангелів через гордість віддїлили ся від Греків) ѡбачивши тое врѧˣ свѣцкїи, же не діша говоритъ але дїакоˣ поимали тоую дѣвкꙋ... ѡбачивши блоуˣ спалили ее... (За сим слїдує продовжене про відступництво пап та про їх ворожнечу зі світською властю, чого по гадцї полеміста не було би, як би Константин вже не був відступив папському престолови західньої части імперії: во за достаткомъ пыха идетъ и незгода...) л. 135 об. Оурканъ папа... ꙋставиˣ стити дни божего тѣла спроцесїами ї издꙋдами, оуподобляючисѧ навходоносорꙋ, съ всѧкими съпѣˣми. повѣдаючи ктоˣ великїи ѿпꙋсты... баˣ же мо' милы' читеˣникꙋ. ежели сꙋтъ папежеве здха стго на тоˣ столеˣ ѡбирани. ꙗˣ лѧхове повѣдаюˣ... что ѿ бга то трѣвлеˣ, а что ѿ людїи то не долго

Digitized by Google

бывае^т^. ꙗ^к^же рым^с^кам цркоу' не мала блꙋдꙋ достати за таковыми (л. 136) папежми, где ю^ж^ ласки бжтве^н^ои нѣма^ш^ кꙋ выбираню старшего. а звлаша ѡсобы дх҃о^в^ои. на которо^м^ барзо мнѡго залежи^т^ лю^д^скомꙋ избавленїю. єдинъ дѣтинꙋ вроди^л^. єсли то не бы^л^ гн҃ѣ^в^ бжїй. невѣста папа. а дрꙋгїи просты" чл҃ки. то все смѣховиско. а иншїи ба^р^зо были мꙋдрїи. а ледачого навымышлами. а тое вши^т^ко кполмковъ за ст҃о^ст^ почитаю^т^. а роу^с^ пре^д^сѧ хоулити. ѿ глꙋпаа роу^с^ та^к^ мовѧ^т^. а ѡни на посмѣ^х^ во вши^т^ки^х^ народо^х^. тосѧ тоу знаидꙋе^т^. та^к^ мовѧ^т^, и^ж^ грекове и роу^с^ Ѳсщепенцы. не слꙋхаю^т^ ри^м^ского костела. немо^в^ костела. але блꙋдꙋ. хоть бы вне^м^ кꙋрва была. ꙗко^ж^ и была. чемоуже есь запамѧта^л^ єв^г^алїа. ꙗ^к^ мови^т^. ѡ двоу цр҃квах' на всходѣ єдна. а дрꙋгаа на заходѣ. читаи собѣ ꙗко внемъ стоитъ. (слїдуєть Евангелїє Луки 5, 17... „и ре^ч^ к симонꙋ їс҃ не бо"сѧ Ѳселѣ бѫдеши чл҃ки ловѧ. извлекше оба кораблѣ на землѧ. ѡставльше всѧ въслѣ^д^ е^г^ идоша".)

л. 136 об. (продовжене полєміки з Єзуїтами): „Милыи єзоуите. выкладайте собѣ тое ст҃ое єв^г^лїє. два кораблѣ. сѣти. рыбы, рыбитвы... то є^с^ во двꙋ столица^х^. и пони^х^ иныи рыбитвы. то є^с^ папеже^в^ ї патрїархо^в^. понехавшы патрїархи именовати (л. 137.) стыи. которы^х^ є^с^ много, вкале^н^дары. а^л^бо в'оуставѣ. але троха папеже^в^ рымски^х^ напомѧнꙋ. которїи сꙋтъ го^д^ни почитанѧ. ї похвалѧю^т^ и^х^ грекове и роу^с^ (Климента 25 пад., Сильвестра 2 сїч., Іполита, Леона 14 лют., Мартина Іспов. цвіт. 13). ѡбаче и^х^ немного добры^х^. бо^л^ше половы анѣжли пшеницѣ. злыи вро^д^жаи... (Паралелї о 2-х церквах з псалтирі Давида. л. 137 об.) Можно^с^ ваша не є^с^ рознѣ"шаа Ѳ тꙋрецкои. то бы не ити до цырои правды. къ ономꙋ свѣтꙋ вѣчномꙋ. Бо тѫръцы выхвалѧю^т^ своего махомета. а вы папежа. причитꙋючи намъ, жесте вневоли в'на^с^ и втꙋрка. то естъ зако^н^ вашъ. жесте Ѳстꙋпили Ѳ рымꙋ. и выда^л^ васъ бг҃ вневолю... (л. 138. Згадка про заходи Пія II привернути причастіє під 2-ма видами та супружество духовенства.) лѧховесѧ прѧтъ. Повѣдаючы жесмы нѣгды такъ не дръжали ꙗко грекове. а то и^х^ власныи записы проти»ко нимъ свѣ^д^ча^т^. и зовꙋ^т^ на^с^ Ѳщепенцы. а тосѧ пока^з^ує^т^ и^ж^ сѫ^т^ сами таковыми... (Говорить ся про борбу пап римських і авіньонських; костанський собор; главенство ап. Петра — добре

Digitized by Google

буде, коли добрі люди станутъ рядити дїлами церкви; висшість моральна східних патріярхів над папами; поява Лютра — орґанїзація проти лютеранства Єзуїтів — л. 141 об.) але вы новыи стъцеве новыи єретикове. до которого васъ послано, та не смѣеш гѹбы розѣвити. а на тое мѣстце Греки и рѹсь хѹлите... ꙗко емъ ѡ то досытъ выводи же сѹтъ тои хѹлы невинни... (продовженє о Лютрі). після „кроника ваше полско Шлейдана"... л. 143 об. Евангеліє Івана 27, і місця з псалмів; л. 146). Пытаю тѧ и которїи то съборъ росказа оу сѹкмаѹкѹ ѡгорнѹти всинюю на крижи прибитого болѣвацѧ. а не писаного. ꙗко соборъ стыи ѹстави... и дрѹгаго вырѣзанного поставою повѣдаєте їса. але боѹвані. которого носи хлопъ ледвы. ботѧто. ставлѧетъ его на ѡлтары. а оу головѣ емѹ желѣзнаа скопа... (л. 146 об.) але тепер може вашѣ тыи церемонѣи новыи. бе встыдѹ звати кѹмендыє. то є крѹтофилѣ блазенскїи. ꙗко в'великїи четверто и впѧто. ѡныє хрехочки палѣнѧ н... єще четверто д. по пасцѣ. то на то часъ цѣлаѧ коумендыа... (л. 147.) ..ѡрганы... а крѹтофилѣ справѹю. на которѹю ѩша рѹсь бѣжи. ꙗко бы за медведе. там'же ва помагаю забити дїѧвола ѹчиненого съ вретища... (як би то греки та русь чинили такі комедії, то певно назвали би ви їх поганами... л. 147 об.) греки хо сѹтъ в'тоурка в'неволи. а рѹсь оу васъ. але ѿ дїавола соу воини... (л. 148) и колимо ѹ васъ бы вневоли. анѣжли ѹ дїавола. ѿ которого єсмо за ласкою бжїею волни... до кого бы мовити. не смѣєте анѣ гжби розѣвити. а звацца до лютро. чинѧчисѧ барзо ѹчеными. але єсте глѹпыми а зманеными... (л. 149: толковане псалма зі згадкою про дикого коня, дикую і „спросну" раду, месків глупих і „спросних" — яко папа, кардинали)... (л. 149 об.) понеже нѣмаетъ на собою звєрхности. онъ єс цесаре, и кроле, и кнѧжате, и пастыре на пастырми. ѡ треба бы томѹ пастыреви (л. 150) оудилъ моцны з моуштоуко и бы не бы дикимъ. ѡ пастырю фалшивы чемоу такого злого насѣнѧ насѣѧлъ. в'цркви рымскои и по вши'ки. (Еванг. Мат. 18, 58)... (л. 150 об.) грекове побрали пшеницѹ, а папѣжеви ѡставили смотолокѫ и полевѹ. понеже пшеницасѧ годи вѣрны хрїтїано... а смотолока ї полова присѹжена свинѧ. не мовлю вши'ки послѹшнико рымски. але

Digitized by Google

ты^ж которіи ро^зѣвили гѹбѧ проти^в греко^м и рѹси. што є^с значно и^х воланѧ ї зна^к немѧти хрїѧ^нскои. ꙗко росписали вкни^жка^х свои^х, вꙗрославлю ты^ж, не аплъскїми покорами ѹчѧ^т. але ве^лмостю тира^нскою. тосѧ ѡсоба^м дх҃овны^м негоди^т... а єсли^ж та^к єсте барзо мѹдри. прова^ндрѹижесѧ до Москвы. та^м тѧ вдѧчне прїимѹтъ. або до тата^р. але ѿпѹстивши тыхъ (л. 151) тоу^ж дома свою братїю ѿ народѹ того^ж которо^г єсте и вы. ї ве^хле рымскои цр҃кве коло васъ земѧны и просты^м люди^м... (їх учіть). Тоу^ж впремыскои земли естесте велицїи непрїѧтели и^х. а грецы и рѹсь выпѧщаю^т ва^с стои ласки и прїазни, южсѧ обындѹтъ бе^з вашеи наѹки. працѹитесѧ о ты^х, которы^х ꙗ ва^м ѡзнаимилъ... Мнѣмаете и^ж бы до ва^с голо^с заходи^л з'востокѹ ѿ грецїи, а^ко зрѹси змосквы. ано иззападѹ ѿ рымѹ. є^хносѧ прислѹхаи гораздъ (Лук. 18, 88)... (л. 153 об.) Милыи папѣжѹ правда и^ж шѹмишъ, а бѧжешъ проти^в гѹ бг҃ѹ ї ст҃ы^х єго рада^х прѹшы^х. тѧжсѧ вши^тко ѹказало. при писаню папѣжо^в. которіи сѹ^т тѹ писаны. прето^ж мы Грецы и Ржсь жалѹючи васъ срѹдечне, и^ж есте зашли кѹ гнѣвови... (л. 154 об.) ѡ пѧти^х панна^х мѹдрыхъ. ї ѡ пѧти глѹпы^х. того єв^ангїѧ непотреба выкладати тобѣ єзоуите. зновы^м имене^м. не длѧ похлѣбства тое моклю, або ты^ж не длѧ боязни. за ласкою ст҃го бг҃а. ꙗ васъсѧ не бою. ани твои^х много собра^нны^х колѧтовъ. ꙗ^к починаете в'вꙗрославлю сопротивныи а незносныи бѹрды... (л. 155) што є^с вши^тко земли премыскои ꙗвно. ї вши^тком подолю. ї єще далей. прето^ж ꙗкомъ ти припомѧнѹ^л ѡ слово бж҃їе. ѹмѣете ѹчинити и барѕо добрѣ бе^з похибы. зацне, побожне вдѧчнѣ. не єдины^м вашы^м рымски^м послѹшнико^м. але наве^т кто бы єдно могль выра^звмѣти ꙗзыка н҃шего словенскаго. повѣданѧ знаѹки слова бж҃їа... толко єв^ангелика^м... є^с немило ваше оученїє. але на^м є^с мило и^ж оучите добрѣ. а звлаща ѡ дшевно^м избавленїи... (тільки не захвалюйте підданства папі... л. 155 об.) а грековъ и Рѹсь вши^тко хѹлите. познале^м то по васъ того часѹ. кгды зваши^х еденъ свѧтець. тѧ^ж на^ш сжсѣ^х, знового мѣста. каза^лсѧ звати Гербесто^м. сынъ станьсла^в. ꙗко бы ꙗко жїве роуси незна^л. приехалъ до манастырѧ ст҃го сп҃са. весно^л здокторо^м премыски^м (були на всїх службах церковних і нічого не ганили. Відтак поїхали до львівських Вірмен — і по повороті написали книжку з ганьбою Руси а похва-

Digitized by Google

лами Вірменам за оплаток... л. 156:) Прето^ж тыи книжки писалъ ва^ш братъ гербе^рстъ на горшꙋю собѣ хꙋлꙋ. хотѧчи греки и роу^с зельжити. гершей собѣ доста^ж. єдъно читаи бачне. кривое фалишъ, правое хꙋли^ш. то ю^ж нерозоу^ж але ѡблꙋда. ї впор' ї пыха... (о походженю св. Духа — Ѿ Ѿца, а на с̑нѣ почивае^т; о постах...) л. 158. нѣзащо собѣ мѣните братїю свою греки и роусь. того^ж народꙋ, тогоже ѧзыка слове^нского... (л. 158 об.) абы таа ва^с покора, а ѡбаченѧ. вста^ѧбы ст̑ы^ѧ петръ и паве^ж. въскр̑си^лн бы ка^ж ѡныи папежѣ добрїи. ї были бы смы вто^ж^же покою ї мл^сти. ꙗ^к пръвѣе. а не сромотили бысмосѧ. але милова... але кг^ѧы бы была любов. ю^ж бы моцъ тоурецкаа ани саблѧ татарскаа можности немала. абы е^ѧно межи нами любо^в росла ї изгода старожитнаѧ (висше говорив полеміст, що Поляки мусять просити мира у невірних Турків. — Після того молить ся автор до Спаса о з'єдинене церквей. На 159 л. згадує іще про відпусти папські 1576 р. — що після руського полеміста є хиба „самолов'ка ꙗко бы на мышы“ [159 об.]; згадка про насмішки Поляків-католиків над славянськими єктеніями [161 л.]; закид Полякам задля „ротꙋлъ рожества х̑ва... ꙋ которы^х споминаю^т птахы, гѫси, голоу^бцѣ, воробѧта, ї иныѫ покармовъ. ї колѧдꙋ ст̑го стефана.. [обор.] але и жако^вски^х. франто^вски^х пѣснїи много вкостелѣ спѣваю^т“... чого у Руси-Греків нема; [л. 162] згадка про бесїду Грека Панагіота з латинником Азимітом-кардиналом, як папа із-за жінки остриг бороду — та свому духовенству приказав те саме вчинити, нїби по вказівцї ангела з неба. — Є се полемічний одвіт на Wypisanie drogi Венедикта Гербеста 1566, який говорив о львівських православних і Вірменах 10 об. — 12 об.; гл. д-ра К. Студинського Памятки полемічного письменства, ст. 8—10].

л. 163—7. Ѡ крестѣ г^сдни наоука. албо знаменїи христїѧнскомъ (з бесїди Панагіота з Азимітом — кінчить ся на л. 170 вказівкою на услівя згоди обох церквей: Рим має „з греки и з рꙋсю къ єдино тѣлосѧ споити“, т. є відречи ся всїх своїх нововведень; но се вже належить до самого полеміста; лл. 168—169 бракують.

л. 170. и. в. с. Ѡ. н. Ꙗданасїѧ архїєпк̑па алеѯа^ндрїискаго ѡ ст̑ои Тр̑ици, и ѡ вѣрѣ.

Digitized by Google

л. 176 об. Ключь цр҃тва нб҃наго и нашее хр҃тїа-ское д҃ховное власти нерѣшимыи оузелъ... (тільки початок тексту Мат. 18, 76 — без самого виводу).

Словарні особенности польсько-руських лїтописних статей: пѧкныи, цѹднест, врода — 22 об.; тамже — меркѹриѹса, мрѣкѹриоуш, скреты выспоу до Ѳенецїи... фенецїи; костѣлъ 29, ѱеоудо пропета 32, кролѧ пеницкого 22; ззазрости 34, форобы 49 об., вѧзеньѧ 51 об.; гоусарѧ и загагалъ 62 об. (дословно з польського: gęsiora iż zagęgał), коцана 62 об., ѡдиѡпїѧ 68 об.

В полемічній части: того имена — постійно, климо-тови 138 об., ци 139, дакто 139, пѹща 143, мешкатъ 160 об., ницовати вѣрѹ 157, поклепъ 157 об.

З записей на полях звертають нашу увагу: л. 7—22, скорописна запись власности „монастира Мѣлчецкого"; л. 46—50, „тая книжъка власная Пречест. Ѿца Николая Борзїѡвича.. архипрезвитера грѹбешовского Архидыкона"...; на правім полю 49-го л. невиробленим скорописом XVIII в. „коли бж҃ панъ бѹкъ Пресвятая Вѣра наша застѹпъница дѹшъ нашехъ застѹпъница всѣхъ кстѧнъ"; л. 72—74 правими полями скорописю: „И я повинеть.. превелебны Ѿче Степане, абы втомъ на мене немѣлъ за зле щося забавила так до того — тримали тоту книгу лѣтъ д҃.. лѣка Ѿдали, за прозко — сїю книгу Ѿдали року ѧхо мц҃ѧ дека кг҃."; на л. 10 (хронїки) початок пісні: Posłuhaycie Co zrobiła wscekłih odszepiencow sila wnędzele w witepsku Rano władike zamordowano w powinnosci Swey ochotny Iozapat jak dzen sobotny"; л. 46 об. — 49 верхнїм краєм запись власности „Славетне уроженого пана Стефана поповича Восславского" (л. 147 об. — 148: „ta xięga ktoro zowie kroynika Stefana Rabkiewicza Prezbitera Cerkwi husińskiej"... л. 161 об. рокѹ бжиѧ ѧхнїй мц҃а мая продалъ), л. 152 об. — 153: „Стараѧ каламѹтныѧ Рѹскаѧ цале крыдныѧ — хто бѹдет ѡнѹю со вниманїем читати Горко треба бг҃ѹ зато Ѿпокѣдати"; на 131 л. (полеміки) автограф: „Jakub Susza Epp. Chełmski y Bełzki Ar-

Digitized by Google

chimandryta Zydyczywski mp."; тим самим почерком NB. на 135 об. „брешы — брешы", 137 об. „ти самъ Махометъ лишнего писаве", 143 л. „a od tebe rozum odstupyw", „ale ty hurszy łotr".

Бібліотека Свідзінського.

10. (№ 168.) Ѡ спаденномъ камени со ѝбсе епистолїа сїа. Первое чꙋдо бысть во їерлимѣ, егда спадъ каменъ с'ѝбсе, тагости же его никтоже можетъ изрещи. и тако во единъ ѿ днїй патрїархъ їерꙋсалимскїй сотвори соборъ и заповѣда дабы не яли ѓ. дни. и дѣтемъ малимъ которїи мерои (!) ссꙋтъ дабы не яли до трехъ днїй донъдеже ꙗкитъ"... Ркп. невиробленим великим півуставом поч. XVIII в. на 7 л. 4-ки без прп. Правопис галицько-руський з заміною -ый в -їй, дожчꙋ 4, дождꙋ 5, изморꙋ — сотворꙋ 4 об., жебестеся 4 об.

Ркп. без кінця, бо дальших листів брак. Кінчать ся уступом: „аще же не имете вѣри книгамъ моимъ, и писанїю моемꙋ то пꙋщꙋ на васъ смертане. да ѕлою смертїю маете погибнꙋти за стꙋю неделю. и приказꙋю вамъ людїе мои пре пр°рки и апли абысте до цркви бжой ходили и ѡ грѣсехъ своих розмишляли и ѡплаковали ѕлих дѣлъ своих. и каялися и болша ю жъ не ѡбращали ся на своя блеватины аки песъ. тако и ти члвче и... ѕлая дѣла. бо г'ди бы матка".

Є се другий „Небесний лист о недїлї, середї і пятницї". (Гл. д-ра Франка Апокріфи і леґенди, т. IV, ст. 448–52.

---

11. (№ 133.) Гисторїа || барзо пїенкна || и к' разꙋмѣнїю || потребна. || Ѡ сотвореню ѝба || и землѣ. || И ѡ Ѧдамѣ и Євѣ || и ꙗко житїе свое || на сем свѣтѣ зкончили. с' Писма с. собрана. || Рокꙋ божїа ѧѱиа || мца апрїля дня ї. | Ѝнъ. (дальше замазано) — (обор.) До Чителника. || Єслися Чител'никꙋ хцеш' довѣдати своей мꙋдрости || з нѣчого правѣ створилъ. створеня в' цѣлости. || Ѧ якых' есъ Родичовъ з'кондъ початокъ взяли. || Ѝкъ коли. и ѡ кого. и когда зложены. || Тꙋся можешъ довѣ-

Digitized by Google

дати. в' тои книжици малои. || мене цюмъ сѧ ѡто старал' хова' в ласцѣ цѣлои.

Рко. кирилицею на 25 лл. мал. 8-ки в мягкій обложцї.

л. 2. Гисториѧ барзо чꙋдна. и ко разумѣнїю потребна. ѡ сотвореню неба и землѣ. и иныѫ рѣчїи. которыи сꙋт. Потоѫ ꙗко Ѧдама и Євꙋ Бгъ сотвори. и ꙗко житїе на семѫ свѣтѣ зкончили. з' писма с: собрана || Глава перваѧ. || На початкꙋ сотворил' Бгъ нбо и землю. земля была пꙋста и неꙋжитечна. а темности были навєрхꙋ пропасти... — слїдує біблійне оповіданє про твори божі аж до опису сотвореня раю. Оповіданє про рай і введенє в нього чоловіка одвічає Палеї. (5 об.) „Ѧ рѣка ал'бо поток' выходила змѣсцѧ роскоши. ко Ѡвѣлженю Раю. котраѧ дѣлит на штыри части. Имѧ єднои єстъ писонъ. а таѧ єст' котра ѡходит вшиткꙋ землю. такѫ реченꙋ єкилат. гдеѧ родит злото. а злото тои землѣ єстъ выборное и тамѫ тежѫ бывают найдованы Бєделинъ. и ѡнихинъ камѣнѧ так' названое. Имѧ второ" рѣкы єо Єпонъ. котра ѡходит вшиткꙋ землю мꙋрин'скꙋ. Имѧ рѣкы третои Тигръ. а таѧ идет ко Ѧссириѡѫ. Имѧ четвертои рѣкы єо Євфратъ. таѧ ѡбликает Єгипєтскꙋ зє (6) млю. плынє прєз Вавилонъ...

л. 6. Сотворенє Еви; 6 об. Покуса вужа; 7 об. Наслїдок покуеи... „И ꙋчинилъ Гдь Бгъ Ѧдамови и женѣ сꙋкнѣ кожꙋховы и ѡболок' ꙗ внѣ...“ (л. 9.); Голод поза райом, розговори вигнаних; л. 10. Покута Адама і Еви: Адам 40 днїв постить стоючи по шію в Іорданї на каменї, а Ева 30 днїв в Тигрі; л. 10 об. Іордань задержав біг на 18 днїв, звірята зійшли ся до Адама жаловати його — сатана в видї ангела по друге звів Еву і перебив єї покуту — Ева йде на захід сонця вичікувати родин; де і породила Каїна в присутности Адама і за помочію арх. Михаїла; л. 14 об. арх. Михаїл веде їх на всхід — Авель; л. 15. Каїн забиває Авля; 16 об. Адам окликує перед смертю своїх 15 тисяч синів-потомків крім женщин і поясняє їм звідки муки в нього взяли ся; 17 об. Адам посилає Еву і Сифа перед райську браму по олей; 18 об. арх. Михаїл дає їм галузку з дерева добра і зла; л. 19 об. Вітка впала в Іордань ріку; л. 20. Адам велить посадити вітку на своїй могилї в головах; л. 20 об. Ангели хоронять Адама для науки живим як хоронити; л. 21 об. Чудесна

Digitized by Google

судьба дерева на Адамовій голові; л. 22. Передсмертний заповіт Еви; л. 23. Смерть Еви.

Є се дословний переклад-копія з польського друку: „Historya || Bardzo piekna, y ku wiedze-niu potrzebna, || O || Stworzeniu || Nieba y Ziemie, || Y innych wszystkich rzeczy, || ktore zyią na świecie: | A iako potym Pan Bog Czło-wieka, to iest, Adama y Ewe || za Zonę Iemu, z kości Iego || stworzył, I iako życie swoie || na tym świećie skończyli, et. C. || z Pisma S. compendiose || — Zebrana, || Teraz nowo na Polskie || z pilnością przełożona || y do Druku || podana. || Z dozwoleniem Starszych || Roku Pańskiego, 1709“ (20 ненумер. л. мал. 8-ки). Книжочка ся належала після запис Павлу Свідзінському: „Сиꙗ книжица єстъ власнаꙗ велєбного Ѿца Павла Свѣдзѣн'ского Презвитера Лодинъского кꙋпленаꙗ за Грошій Дванаицꙗтъ в' Перемышлю. котораꙗ Нѣгды немаєтъ быти Ѿ него Ѿдаленнаꙗ анѣ Ѿ бл҃городныхъ Чадъ Єго“, читаємо на білім листі по передній обложці (Музей А. С. Петрушевича № 1585). Для образця дословности перекладу приведемо „Do Łaskawego Czytelnika“. || „Jesli się Czytelniku chcesz dowiedzieć mało, || Iako sie to szerokie koło świata stało, || Jako Niebo, tak Ziemię, Bog z swoiey mądrości, || Z niczego prawie stworzył, Stworzenie w całości, || Aż do tąd zachowuie, a przystoynym torem, || A tego co pod Słońcem iest, kto był Authorem?[1]) || A jakicheś Rodzicow, zkąd początek wzięli || Jako kiedy, od kogo, y z czego złożone, || Tu się możesz dowiedźieć w tej Książeczce matey, || Mnie com się oto starał choway w łasce całey. || — та з 4-гол. зшитка А. усгуп, відповідаючий виписі з нашого тексту: „A Rzeka abo Potok wychodziła z miezsca Roskoszy, ku odwilżeniu Raiu, ktora się dzieli na cztery części głowne, Imię iedney iest Pison, a ta iest ktore obchodzi wszytkę ziemię, tach rzeczona Ewilat, gdzie się rodzi złoto: a złoto tey zieimie iest wyborne, y tam też bywaią naydowane Bedelinum y Onychimus kamienie tak nazwane. Imię wtorey rzeki iest Epon ktora obchodzi wszytkę źiemię Murzyńską. Imię rzeki trzećiey Tygrys, a ta idźie ku Assyryom. Imię czwartey rzeki iest Eufrates, ta oblewa Egiptską źiemię, płynie przez Babilon“...

---

[1]) Розстріленим друком зазначено стихи пропущені в переводі.

Digitized by Google

Ріжнить ся наш переклад-копія від польського оріґіналу хиба пропущенєм заголовків поодиноких статий та невлученєм в переклад „Krotkiego opisania Pierwszych Oyców, iak wiele lat ktory żył od Stworzenia Swiata“ і „Przydatku z ksiąg Mądrośći Iezusa Syna Syrachowego, ktore zowią Ecclesiasticus“. (4 л.). — Порівнанє переводу з оріґіналом дає нам повне понятє о його невільничости; сюди належить віднести ще деякі разячі польонїзми, як овоц, роджай, владза, кштал'т, быдло, чолгаючїисѧ, менцизна, мѹжатка, жродло, потѹжный (potężny), нендза, звѣрность земли (zwierzchność); є також деякі куріози в роді наглый зам. нагий. Кромі сього стрічаємо і деякі цікаві язикові особенности: добрѣ, слѹшнѣ, справедливѣ — зѣлѧ — кѹждоє — мѣнѣ — или зам. ѣли — покѹтованїо^м^ — повѣчъ — ѡсотъ.

л. 24. Ѡ насажденїи Раѧ. Повелѣ Бг҃ъ Ангелѹ Сатанаилѹ принести всѧ сѣмена древесъ плодовиты^х^... З сїмени затаїв під язиком, але видячи, що не втаїть їх перед Богом, виплював їх серед раю, та сказав Богу: „посади^х^ древа тебѣ на пропѧтїе. Бг҃ъ же рече. а тебѣ на прогнанїе. и посе^м^ дїѧво^м^ избѣгъ из' Раѧ“.

— Кілька цікавих вопросо-одвітів. „Длѧчого х҃с ишол' на Іѡрда^н^ кр^с^титисѧ и ста на плытѣ. Ѿвѣтъ. Ада^м^ имѣ с҃на. которыи ма^х^ (24 об.) седмъ главъ. И пришолъ дїѧвол' ко Адамѹ и рек'. запишисѧ мнѣ зовсѣм' домо^м^ и жоною и дѣтми своими. ѡн'же повелѣ. И Ѿрѣза^х^ дїѧвол' ѕ҃. гла^в^ тых' и записы поховал' под' тѹю плытѹ ѹ Іѡрдань. где х҃с кр҃тисѧ. Хр҃тос же народил'сѧ и пришол' кр҃титисѧ. на Іѡрдань. на тѹю плытѹ стал'. и погрѹзи ѕ҃. глав дїаволскїх' и записы потоптал' в' водѣ дх҃а с҃. пришествїе^м^. ꙗко свѣдчи^т^ ѡ то^м^ Ірмо^с^. Испали водою змїевы главы и про^ч^. (гл. о сїм: Порфирьевъ, Апокриф. сказанія I, ст. 41—2 і Франко, Апокр. II, ст. 178).

24 об. Адам і по рождестві вернув ся „во чреко матере своеѧ“.

л. 25. Адам 6 годин в раю, пополудни вигнаний.

Digitized by Google

— Сїнове Ламеховы. Іївил' и Ѳовелъ. зложили ѱал'мы до спѣванѧ. и гꙋсли до гранѧ кꙋ хвалѣ Гдꙋ Бгꙋ и ѡни вымыслили спосо6 воїованѧ.

— Ѻцъ мѧ роди и азъ себѣ женꙋ... Бог, Адам, Ева Богородиця, Христос.

л. 25 об. Вопросъ. Нерождывыйсѧ ꙋмеръ. а родивысѧ не ꙋмер'. Ꙋмеръ а не згнилъ. Мѡсеи в'чертозѣ. Павел' в' Дѣвкахъ. Соломо^н на воинꙋ пошол'. Двыдсѧ женил'. Ѧдамъ ꙋ сватѣхъ... Верхꙋ горы вода... Тво^ Ѻцъ мо^ Ѻцъ. тобѣ дѣ^л'. минѣ ѡ^тн. ты мнѣ бра^т. а ꙗ тобѣ ѡ^тн.

---

12. (№ **215.**) Зборник — дрібним гарним скорописом того самого почерку, що запис на книжочці АСІІ. 1585 (Historya o stworzeniu) на 116 л. ломаної 4-ки, при.

л. 2. Рокꙋ бжго ѧлѱнд Ѻтрималъ фолваро^к Шлꙗхецкїй в' Лодинѣ Панъ Константый Ко^рнашевичъ. На которы^ втой часъ и зпровадилъ сꙗ зо вшитко' фортꙋновъ.

Pomieniony IMCPan Kornaszewicz przedał tenże folwarek Swoy dziedziczny Za Summe Dwatysiące Siedmset Złotych polskich in Currente moneta Roku 1765 Panu Stefanowi Malczewskiemu. Tegoż Roku odebrał nazad a pieniądze wrucił. (обор.) Тогожъ рокꙋ продалъ Панꙋ Ꙗнови Бартови тоиже вышъ реченный Панъ Константїй Корнашевичъ.

л. 3. NB. В Градѣ Стамбꙋлѣ Мѣстѣ Тꙋрецкомъ, на Стѣнѣ Мечетꙋ, ал'бо божницѣ Тꙋрецкой Полꙗкъ написал' тыи Слова: Полскїй ѯюндзъ — вартъ Тисюнцъ, — Рꙋскїй Попъ — вартъ триста копъ — Ѧ тꙋрецкїй Махна — Не вартъ и псюго Лайна. (гл. 116 л. те саме по польськи.)

л. 4. NB. Вопросъ. W całey Połszcze wiele iest Parafij. Ѻвѣтъ. Trzy kroć sto tysięcy. Вопросъ. W Rzymie Całym wiele iest ulic. Ѻвѣтъ. Siedm tysięcy. Ktoby temu wiary nie dał niechay Sam iako y ia, widzi, y porachuie, a dopiro uzna moiey prawdy.

л. 5. Вопросо-одвіти: амїнь = Боже дайто; алилуѧ = хвалите ѓда (і по латинї).

л. 6 об. (вздовж): Anno quo lumen de lumine Domum Virginalis uteri Luce replevit || idefessa || 1765 to || Roku ktorego

Digitized by Google

Niebo z ziemią a ziemia z Niebem wieczne przymierze || uczyniła || 1765 tego || Начертана бысть книшка тая.

л. 7. Оглавленіе ѡ раздѣленіи Всего свѣта. Весь свѣтъ Натри Части естъ раздѣленный, на Азию, Африкꙋ и Европꙋ, а тыи Части Моремъ великимъ ѡцеаномъ сꙋтъ ѡкрꙋженыи... (л. 8 об.) в Европі є держави „Грецка, крета, висъпа трацыя, Рꙋссия Москва, Волоска, Литва, Ливонска, Прꙋска, Полска, Венгерска, Ческа, Саска, Франкония, Швецка, Влохи, Лѣгꙋрия, Тꙋрция, Галыция, Гишпанѣя, Люзитания, Англия, Шкция, и Инныхъ Провѣнцы" и высп много.

л. 9. Рече бгъ ко Архистратигꙋ Михаилꙋ, оукажи израилевымъ Людемъ во мѣсяцехъ два дни Злыхъ. внихже не починати дѣлъ нѣкакихъ, на пꙋть ненити ни кровъ пꙋщати, нѣ сѣяти, ни садити, Ни Порты краяти, ни бракъ творити, Ни торгъ чинити, ни храмину Ставити, и прочая... (по таблиці днів злих, на обор.) В тыи дны аще разболитъся Невстанетъ, аще родится Неживо бꙋдетъ.

л. 9 об. зри Читателю. Се рꙋфъ роди фарꙋ, фара же роди г. Сны... (родовід Якова).

л. 11. Бытия ѡ сотвореню Нба I землѣ. Вначалѣ сотвори бгъ Небо и Землю... (л. 12.) Вседмый днъ во адама водхнꙋлъ дшꙋ и ѡживилъ Его...

л. 12. Ѡ сотворению Земли. Повели бгъ согнати пѣну морскую и сотвори землю на Троихъ китѣхъ...

л. 13 об. Ѡ седмомъ дни яко бгъ починꙋлъ ѿ всѣхъ дѣлъ своихъ. Совершивши бгъ небо и землю, море, и рѣки и вся движущаяся внихъ... (л. 19.) сотвори Гдъ Стꙋденецъ, и исхождаше ѿ стꙋденца вода на лице всея земля хъждаше ѡхлаждаше землю.

л. 14. Ѡ сотворенiи Адамовѣ. Въ шестій Часъ дне, вдень пятка, мца марта дня кё...

л. 15. Ѡ насажденiи Рая. Разтѣте рече Гдъ прежде вся сѣмена древъ плодовитыхъ, и паки повелѣ агглꙋ Сатанаилꙋ приносити вся сѣмена...

л. 16 об. Рече Гдъ не докро Единомꙋ чвкꙋ быти на свѣтѣ...

Digitized by Google

л. 20 об. Ꙗко Ꙗдамъ и Єва Изгнани быша из' Раѧ. Єгда Ꙗдамъ и Єва изгнани быша и^з Раѧ и сотвориша з҃. днїй предъ Раємъ плачꙋщесѧ..

л. 22 об. Книга Моусєѡва Бытиѧ гла^в ё. Сиѧ книга бытиѧ Чловече, вон'же денъ сотвори бг҃ъ Ꙗдама, сотвори Єго по ѡбразꙋ бж҃ию... (родоводи і літа житя потомків Адама до Ноя).

л. 25. Ꙗко Каинъ оуби Ꙗвелѧ брата своєго. Минꙋвши лѣтємъ многимъ, и Рече каинъ авелю брату сотвори^м жертвꙋ бг҃ꙋ...

л. 26 об. Слово ѡ кр҃тѣ Честномъ и о двою кртꙋ Разбойниковъ. Єгда погребоша Ꙗдама извѣнце^м иже изви^т и возложи' на Главꙋ свою ѿ древа ѿ негѡ (л. 27) же изгнанъ быстъ...

л. 27 об. Ѡ дрꙋгомъ древѣ, на нем'же Разпѧт'сѧ Вѣр'ный Раз'бойник'. Ѿ тогожъ древа изънесъ Тигръ рѣка, из'раѧ и стоѧше на пѣсцѣ то^м...

л. 28. Ѡ третемъ древѣ, на нем'же Раз'пѧтсѧ Невѣрный Раз'бойни^к'. Ѿ того древа изнесе вода потопнаѧ, древо ѡста при рѣцѣ Мирсцѣ...

л. 28 об. Вопросъ како зачашасѧ тыи древа или како растѧхꙋ толикими. Ѿвѣтъ. Єгда насади Гд҃ъ Рай не бѣ тꙋ тогда ни аг҃лъ, и никтоже токмо бг҃ъ, а наданаилъ и що повелѣваше Гд҃ъ садити, а Наданаилъ крадꙋше..

л. 29 об. Вопросъ. Како Паки Соокꙋпишасѧ Тыи древа Въ Іерꙋсалимъ. Ѿвѣтъ. Єгда хотꙋше Гд҃ъ Бг҃ъ да сожиждетъ Соломонъ до^м бж҃їй Ст҃ый Сїѡнъ и искаше древа... (л. 31.) И единъ мꙋжъ именемъ Єлисей (об.) древо дѣлаше на^д Іѡрдано^м и впаде емꙋ секира в' Іѡрданъ и Запꙋшасѧ в' древо... (демони привесли дерево з під раю разом з головою Адама в коріню; таким робом і найшли ся всї три дерева разом)... (л. 32 об.) и вопросилъ Соломонъ демоновъ колко ест' Ми^м ѿ Єдена до Іер҃лима, Ѳрекоша Милъ рї. Перемѣрили бо быша милѣ демоны колко и^х Ест'.

л. 32. Ѡ главѣ Ꙗдамовѣ. Глава Ꙗдамова в'корени бꙋше, и никтоже незнаше, Соломо^нже изыйде на ловъ,

Digitized by Google

изы^т^ его бꙋры напрасныы... (слуга скрив ся в печеру, що оказала ся „кость а не каменъ“.)

л. 35. NB. Бы^с^ Адамъ сл. лѣтъ и роди Сн҃а Сида... (родовід і літа потомків Адама).

л. 36. Зри Читателю — випись з Хроноґрафа літ від сотвореня світа до розпятя Христа.

л. 37 об. Цѣна а҃-мъ Сребрника^м^... ѕгфпв҃ золоты^х^ Монеты Оугорской. Хс҃ Притерпѣвъ Ранъ ѕепе҃.

л. 38. Въпросы ї ѿвѣты како бесѣдовашя стыи ѿцы... всїх вопросо-одвітів 35 по богословію, фізіольоґії і др.

Всї повисші статї (л. 7—43) взяті з апокрифів. Паралелї до них можна найти під одвітними заголовками у Порфирьева — Апокрифическія сказанія I, і д ра Франка — Апокріфи I - II.

л. 43 об. Слово ѡ Пр҃той Бц҃и. Пр҃той Дв҃ѣ бц҃и ѿ рождества ея. до воведенія во Церковъ Гд҃ню лѣт' ѕ҃., а во ц҃ркви пребыла лѣт' аї... (15 ти літ породила Ісуса, на 59-ім умерла. По різдві ставала в церкві в дївичнику зі звіздою на чолї. Коли хотїли з неї зняти се знамя дївоцтва, не вдавалось — і Марія остала дальше дївою з дївами).

л. 44 об. NB. Сл^м^ Хс҃ крестилъ Ст҃го Петра, Петръ крестилъ Андреа, Андрей крестилъ Иакова, Иаковъ крестил' Иоана, И прочаа апостолы. Петръ и Іоанъ крестилъ Ст҃ꙋю бц҃ꙋ.

л. 39 (sic). Слово ѡ ст҃омъ Архан^г^елꙋ Михаилꙋ. Нехай каждый знае^т^ якїися чꙋда дѣяли з волѣ, и розказаны бг҃а Ѳца сотворителя презъ архангела Михаила... (Проложне оповідане про арх. Михаїла; гл. в Прологу і Мінеї під 8-им падолиста-ноября.)

л. 48. Слово ѡ Ранахъ Хр҃вы^х^. Єдна набожная царица имене^м^ Бринда ме^ш^кала в' Римѣ бꙋдꙋчи мни^ш^кою въ церкви Ст҃го апла Павла, а то та^м^ замкнꙋвъшися на часъ немалый молилася звеликою Пи^ч^ностю и Набоженствомъ до всемилостиваго бг҃а абы ей Гд҃ъ бг҃ъ из'явил' личбꙋ ранъ тѣла Своего Ст҃го. а его ст҃ая мт҃ь са^м^ оуказавшися во вшиткихъ ранахъ свои^х^ и рече зличи сама, вѣрно ти бꙋде^т^ и наличила ѕепе҃. ран' хр҃та Спасителя на тѣлѣ его..

Digitized by Google

л. 49. Слово на Рождество хр°во. Денъ хвалебный, денъ весолый, денъ знаменитѣ Зацный, иже вшитки Справы ѡ Гдѣ бозѣ нашем, а звлаща тоты которынсы дѣяли, при народженю, и вдячном явлѣню Стго Чл҃вчеcтва и бж҃ества Его... (Се звичайна проповідь на підставі канонічних оповідань, хиба в части о трьох волхвах говорить ся, що „мудрцеве" питались в Єрусалимі про новонародженого короля юдейського, що „ся родилъ недавно, рокъ тому або два найболше"; який запит зложено очевидно ex-post для поясненя масової різні в Вифлеємі. Довідавшись о тім Ірод призвав своїх віщунів і мудрців, щоб вказали де має родитись Христос. А коли дізнав ся, що в Вифлеємі, призвав потайки трьох царів до себе, розвідав ся більше про звізду і післав з ними в Вифлеєм свою службу, щоб вирізала дітей. Но за Єрусалимом скрила ся звізда. Путники мусїли вертати в Єрусалим, розлючений Ірод посадив царів в темницю і приставив до них сторожа персянина, який підслухав розмову узників. Розмова доведена до моменту о тім, як —) „нашъ прадѣдъ вѣщокъ, валаам вперской земли прем ты, нижлисы тот знакъ показалъ, на ѕаѵ лѣтъ такъ прорковалъ и нам на свои писмѣ зостави тыми словы написа" — (на сїм перериває ся Слово в середині третього рядку з долу; л. 56 — чистий). Є се очевидно перерібка з польського Слова Афродитіана, пор. Франко — Апокріфи II, ст. 11—13.

л. 57. Слово на Рождество Хр҃тво. Ясно волаетъ дзѣсь Исаия Пр°рокъ тыми словы: Ото Панна почнет и породитъ сн҃а, и бꙋдетъ названно имя Емꙋ Еммануилъ то Естъ Снами бг҃ъ... (обор.) Слꙋхайже хр҃тиянскїй чл҃вче ѡ пожитках з' Рождества х҃ва, читаемо в' первыхъ книгах' Мойсеѡвыхъ...

л. 66. Слово ѡ жидохъ. Чл҃къ нѣкоторый былъ господарныи и насадилъ виногра, и плотом огороди Его ископа к нем точило. Матдей Зачало пз҃. Мовилъ Хс҃ Спситель до оученикокъ своих в приповѣстяхъ. длятого жебы были сталими оу вѣрѣ.. (виноград = жиди, виноградарі = жидівська старшина).

л. 74. Слово ѡ перенесенїи мощей иже во стыхъ Ѳца нашего архиепа Николая. По преста-

Digitized by Google

вленїи Єго и по многихъ лѣтах зблазнилися Погане на землю мирскую, а звлаща На город', и на мѣсто которое звано Лукїа...

л. 77. Слово на ст҃го пер'вомч҃ника Стефана. Въ оныи дны ґдыся збирали оученици и было роптанїе Еллинское ко жидомъ, тогды они в҃ї. апостолов' старшихъ призвали... (де в чім схоже з поданим у Франка — Апокріфи III, ст. 28—33.)

л. 86. Выкладъ духов'ный Пастыремъ духов'ным достойны': Мовитъ Гд҃ъ нашъ Іс҃ Хс҃ во Еуглїи до своих' оучениковъ, Если неболше перевышати будетъ сщ҃енници правда ваша надъ книжники и фарисеи внїйти немаете во царство небесное... (Проповідник виступає остро проти житя не по евангельським правдам, особливо у духовенства — л. 89 об.) Але панове днес чинят, годячи больше пожитком своим, а не смотрят годностей кому бы мали поручити убогую винницу, Гда бга своего. Ставят не пастырѣ але волки драпѣжныи, нашо днесъ приходятъ церкви хр҃тианскїи, наклады, имѣнїе, пажитки манастырскїе, на потрубачѣ, на машкары, на барвы, на дуды, на кобзы, на скрипицѣ, на потравы ромаитыи, на горилку, на мех, на вино, и на пиво, а тыи бгомолцѣ и проповѣдателе (л. 90) кжнаго слова недостатоу и голох терпят, еще ктому потвары и укоризну со всею убогою нищетою...

л. 92—93 чисті.

л. 94. Ѱаломъ раї. ѡ доброчинности люд'ской. по славяньски і латинї.

л. 96. Назви днїв по латинї і славяньски.

л. 97. Пѣснъ а҃. Немогу начати, ѡ жалю вѣщати, каа естъ причина суетнаго мира ‖ Много страстна. в҃.

На 98 об. в низу: „Сеа пѣсни списателъ Андрей Скѣдзинскїй сн҃ъ Іереа Павла".

л. 99 об. Хронологиа князей ї королевъ пол'скихъ Начертана бысть ѧхѯѓ. году. Мц҃а марта дня ѡсмого в' бгоспасаемой веси Лодинѣ Надъ Уличемъ. І. П. С. П. Л. Н. П. Є. Б. mp. (л. 100) Chronologia Xiążąt y Krolow Polskich (від Lecha I r. 550 до Augusta II 1763 r.) По сїм слїдує родовід Фердинанда від Іосифа I.

Digitized by Google

л. 103. (Літописні записки). Рокꙋ ҂аѱ҃в҃. W Styczniu dnia 5. Императорова россійска Єлисавєта Петровна Преставиласѧ, Того дны Петръ в҃. кнѧзъ Тронъ Москевскїй Імператорства Російскаго ѡсѣл'... Сї записки по виданому з сьогочасних ґазет польських.) л. 104 об. Мѣсто Мѣнско цѣлоє згорѣло... (Записки польські о смерти St. Poniatowskiego, Radziwiła, Wieliczce; за сим руські о уступленю Петра II і вступленю на престол Катерини II)

л. 106. NB. Moskwa. Katarzyna II. z domu de Anhalt Zerbst Imperatorowa Rossyiska...

л. 107. Polska w Polszcze ҂аѱ҃г҃ Рокꙋ. August III.

л. 107 об. Biskupi Rithus Graeci то єстъ владыки... (по польськи; на кінцї 108 л.:) Зри читателю каковы имена и Прозкиця Єпповъ Рꙋской Релѣи ѡколо Рокꙋ ҂аѱ҃г҃. Такъ в' воєводзтвахъ малой Полщи, ꙗко и в' великоѥ кнѧзствѣ литє."

л. 109. Рокꙋ кжго ҂аѱ҃д҃. Die 25, 9-bris w Dzien S. Katarzyny Stanisław August Poniatowski ukoronowany na krolewstwo Polskie w Warszawie. NB. Станѣславъ Авґꙋстъ Понятовскїй Шлѧхтичъ Пол'скїй ѡбранный ѡразъ ꙋкороновалѥный на кролевство Пол'скоє презъ войско Московскоє...

л. 110. Uniwersał na wygubienie Żydowstwa (Chmielnickiego Hetmana Kozackiego — иншим чорнилом)... Wasyla Waszczyła wnuka Bohdana Chmielnickiego, Attamana y wielkiego Hetmana na wykorzenienia Narodu Żydowskiego oraz na obrone Chrzesciańtwa... Datt w obozie anno 1744... звернений до станів Литовського княжества в Вильнї, в якім гетьман виясню́є, що йде тільки на жидів за їх наругу над християнством, а зовсїм не думає нападати на шляхоцькі маєтни; навіть провіянт обіцює брати тільки з жидів.

л. 113. Mowa Pana Puzyny z Panem Łosiem. Pan Puzyna mowi. | Powiedział ktoś — Że kiep Pan Łoś. — Odpowiada Pan Łoś — Ze kiep Pan Puzyna, — Niewielka to nowina...

л. 114. NB. Послалъ бг҃ъ Гада Пррка до царꙗ Дѐда и рекъ: Согрѣшилъ еси бг҃ꙋ, за покꙋтꙋ, виберѝ Собѣ що хощешъ, ѿ трехъ речей, або три лѣта голодꙋ на землю твою, або три м҃ци ꙋтѣкати преѥ враги, цнли

Digitized by Google

три дни моръ по всей земли твоей, а ѡ^н^ рече; зевсюдъ ми тѣсно, але волю в' рѹки бг҃а впасти, нижели врѹки люцкіи, нехай бѹдетъ Моръ, и послалъ бг҃ъ аг҃гла своего, и оумерло людей ѿ поранкѹ до ѡбѣда рі҃. тисячей, оуказалъся аг҃глъ царѹ Двдки стоячи з' мечемъ надъ їерѹсалимомъ.

л. 116. NB. по польськи те саме, що на л. 3 по руськи.

— NB. Nayprosztzego Zwirzęcia — Zrozumisz nature. — Białey głowie czart w Sercu — drugi wlazł za skure.

Найѡкрѹтнѣйшо звѣрите — зрозѹмѣеш' Натѹрѹ, — ѹ невѣсты чортъ к' Серцѹ — а дрѹгій клѣзъ к' дзюрѹ.

На 115 об. запис власности — Lewicki Michał 1830 die 30 Listopada.

Правопис і мова руських статей Зборника доволї чисті; особливо богата правописна сторона: гриѫ зам. грѣх постійно — гришъныхъ 14 об., согришилъ 18 об., 19, гриха 20 об., 52, 61 об., 85, безгрішенъ 60 об.; и зам. ѣ єще в слїдуючих разах — в рицѣ 27 об., примирила древо 32, прихали 53, 76, скверинство 19; і зам. ы — о: подїймимъ 22 об.; зымы 59 об.; люцкого 50. В морфольоґії звертають нашу увагу форми з веселиа^м^ 49 об., межи пастѣниа^м^ 58, покрытиа^м^ 90 об.; быхмо 59 об., 65, быхмы 60. В лексицї замітні польонїзми — посродкѹ 16, дзѣсай, хюталыкы^м^ послѹшником 51 об. (в польськім chętliwy) і др.; про ѡнонъ оупадокъ 60 об., въ трѹнѹ 76, морскают' слѹгѹ 86 об.

---

13. (№ 102.) Зборник — складаеть ся з 2-ох що до змісту ріжних частин, переважно скорописом: одна — підручник для духовенства в сповненю його обовязків, друга — записи статей світського характеру. Зборник сей, судячи по записам, зложив ся в домі Свідзїнського-батька між 1720—1730 р. в Тарнівци. Почерк деяких статей вказуе на руку П. Свідзїнського (сина). — Зшитки, так само як і почерки, ріжні — що до паперу, величини, барви; мають 441 л. 4-ки, прп. дос.

Digitized by Google

Книжка була набута у „Ierea Swidzinskoho prezwytera łodynskoho namistnyka Bireckoho“ Андрієм Левіцким (136 об.)

(Статї церковного змісту тільки зазначимо не розбираючи їх змісту.)

л. 1. Казане на святу Пасху — на тему Евангелія.

л. 12. Поученїе на погребѣ хр҃тїанскаго чл҃вка — прожносѧ фрасуетъ вшелѧкїи чл҃къ живучїй. (кирилицею.)

л. 17. Грѣхи розмантые вкратцѣ написанные до сповѣдника и до сповѣдающогосѧ належат и уставы. которїе суть установленны на соборѣ, потомъ мл҃твы ѡ злои тучи по молитвахъ... Списанные вселѣ Тернов'цехъ при храмѣ ст҃го Славного С. Пр҃рка Илїи лѧ҃ѣ. — (В статї уживаеть ся майже постійно „грихи“.)

л. 33. Книга учител'наѧ иже содержыт всобѣ многыѧ вещи дх҃овных справъ ꙗже имаш' главъ и пунктовъ сѣмънайцыт... (писана) на соборѣ Премыскох дныѧ кё. Йнуарыѧ Року лѧхп҃а. („Списаса Павъломъ“ читаемо в кінцевім орнаментї.)

л. 38. Interdykt przeciwko Czartom y Czarom. † Zaklinam was Czaronice y Czarowniki na Imie Troycy Przenayswiętszey.

л. 40. Мл҃твы ѿ злоѣ Тучѣ... (Устав). а҃. Во имѧ ѿ... Туче злаѧ встановлѧю тѧ бг҃омъ Гд҃ныѧ Іс҃ Хр҃тоѧ...

в҃... синоѧ божиѧ и пречистою Материею Єго и ст҃ыѧ Іωаноѧ Предитечевъ... (і мн. др.)

г҃. Ишолъ Іс҃ с' апл҃ы к морю и нашолъ жену имене Єлену ст҃ую и стрѣтила єи злаѧ Туча...

д҃. Гд҃и творче вседержителю всемирныи...

ё. Злаѧ туче ꙗко коли моѧ мати смутнаѧ была втои часъ коли мене породила...

ѕ҃. Гд҃и творче вседержителю и вседѣтелю бл҃гии рачъ быти на помощы...

з҃. Я ꙗ тобѣ злаѧ туче показую дорогу и путъ преаг҃ла Михаила...

л. 44. Злаѧ туче заклинаю тѧ и спираю тѧ и становлю тѧ и разриваю тѧ г҃дѣмъ бг҃омъ... (м ва переписана р. в. Іωанномъ Добрянскимъ а дидаскаломъ глумецкимъ Року бжиѧ лѧ҃ѣ м҃ца юниѧ дн҃ыѧ г҃і.)

л. 45. Чинъ исповѣданию Іереискому.

Digitized by Google

л. 56. Слово на Преѡбражение Гдне.

л. 59. Contio pro die Nativitatis Beatissimae (по Луці 11).

л. 61. Sentencye albo wirsze rożne — па латинські вреченя відповідні польські приповідки.

л. 62 об. Unizona Weneracyia NN. naszemu m. Panu konferowana.

л. 63. Пѣснъ козацкаꙗ — Ѡи та^х за днѣпро^х тамъ надводою | стояла дѣвчина зкандꙋркою своєю, ѣ. | Ѡ`` ихавъ козакъ дай зꙋкраины | Надыбавъ дѣвчинꙋ з чорными ѡчима ѣ. | Бгъ бгомагай бꙋгъ... (Козак заграв своїм „слушним пальцем“ на „вельми красній як жук тай волосяній“ бандурці дівчини. Пор. І. Франко, Студії над нар. піснями, Бандурка (Записки Наук. Тов. ім. Шевченка.)

л. 63 об. Польські питаня і відповіди 3 і 3 віршовані славянські вреченя.

л. 64. Salutatoria — Responsoria, по польськи.

л. 68. Каталогъ ѱалмовъ по различномꙋ и^х веществꙋ, ꙋдобнѣйшаго ради Употребленїѧ (!)

л. 70. Поговорки: „Кто нехце замолодꙋ працовати — Того на старостъ бꙋде жаловати — На старос̄ бꙋде сторбами мандровати.

Stworzyłes mię Boże bos chciał — Umiram bo kazesz: Zbaw mię bo możesz.

л. 70 об. Польські віршовані поговірки. — „Во юности нехотѧще трꙋждатисꙗ — Во старости ѕлѣ постраждетъ“.

л. 71. Слово ѡ смртї ꙗк' прїде кчл҃вкꙋ. Бѣ нѣкїи чл҃вкъ воинъ силнїи ї многие звитѧзꙋвл на розны^х землꙗхъ и на розмантыхъ воинахъ ѡдержалъ. Ї ды приближисѧ емꙋ конецъ живота его ї бившꙋ на поли їдѧчи емꙋ на лововъ ї пришла к немꙋ смртъ ꙗвно ꙋжа^сна вткари... (Спір Анїки воїна зі смертю. Пор. Буслаевъ — Истор. Христом. 1355—8; Ждановъ — Къ лит. исторіи русской былевой поэзіи, Прилож. 1: Пол. собр. сочин. I, 688—710 ст., 5 списків.)

л. 75. Конець проповіди на св. Духа: „Ѿнѣ и^злїꙗ на на^с водꙋ живꙋю д҃ха Ст҃аго и нан с҃рдца наша жаждꙋща`` вѣчны^х веселїе^х...“ — виписано з проповіди Кирила алекс.

л. 75 об. В четве^рто^х стр҃ны`` синаѯ^ар ѡ головѣ адамово`` втриѡ^х. (Звід ріжних вісток про місце находженя Адамової голови.)

Digitized by Google

л. 76. Час. а. Чесо ради быс написанїе все` вселенѣ` все` ї ѡ нищетѣ їѡсифовѣ и прчто` дѣ мрїи. ꙗко тоꙗ небѣ има ѡбители во градѣ но внѣ града во вертепѣ на рожтво Іс Хво. Кирин с. лиѡ дд. Нѣ минае на вечер смутны` и плачливы` покриты` мраком. ѡное времꙗ внеже бе бга быхом и бе свѣтла и вѣдомости его...

л. 78. час. а. ѡ извїенїю младенем и ѡ рыданїю мтреи ихъ на рождтво Іс хво. лиѡ на. Вчера во вифлеемѣ свѣтꙗшесꙗ Слнце прады, а неизречное веселїе исполни ѡнꙋ страну... (Є се виписи зі Зборника — Кириллова книга, Москва 1644 р.)

л. 79. Казанꙗ на ꙋспенїе Преꙗтыꙗ влчца нашеꙗ бца и прно дкы мрїꙗ. мцꙗ авгꙋста днꙗ еї. По празницѣ праздник то ес по преѡбраженїю гдню прас хртианине ннѣ нас настꙋпꙋет. на которы` матка наша стаꙗ восточнаꙗ цркокъ тамъ ꙗвно на перши` сновъ своих праздивых... взываючи... (Чисте місце для 3-х рядків). Прїидѣте празнолюбные съборы. прїидѣте лих составих...

в. прерокгатива. ижъ ꙗко премудры` кудоничїи або архитектоѡ хотꙗчи ꙗкїи коштовны` и преважны` кмахъ або палац выставити...

л. 80 об. Єпїлогъ Смертю поражаного до живых. Ѡхъ мнѣ нездномꙋ ꙗто ѡбжалова маю — же вта велико добрѣ шкодꙋ поды`мꙋю — нехотѣлем помнѣти по всѣ мои часы — на тыи ѡстатнїи кола и невчасы. — Видале часто инши кды их погребано — землею и камѣнꙗ вгробѣхъ прикладано — але сꙗ чꙋжею не каралъ пригодою — тепер бы то не было змоею шкодою... (зложив: Симиѡн Шꙋлга.)

л. 82. дц. ѿръ. глав гї. Єлисе` разколѣсꙗ колѣзнїю своею еюже и ꙋмре. и прїйде кнемꙋ ѿръ ихꙗсъ и плакасꙗ. и прох. Казанꙗ на погребѣ. (виписи паралельних місць з ріжних книг і творів.)

л. 84—97. „Zwierciadła Korony Polskiey“ зшитки D—G 3.

л. 98. Казанїꙗ розные. на празники Господскїе такуежъ (!) и богородичные и на погробѣ ѡбрѣтаютсꙗ в' книжꙗци сеи. — Повѣншованꙗ па-

Digitized by Google

трона — Пѹнкты на сѵ҃го Николаꙗ: Oculus caecorum, Pater pauperum — 101. Слово на Страсти Гд҃а Іс҃ Христа ѡ сполномъ терпенїи нашомъ Іс҃ Хо҃мъ — (104. Як показати наше співчутє страстям Господним; деякі етноґрафічні подробиці).

л. 108. Слово ѡ индїискомъ великомъ царствїи — (індійський цар Іван описує його грецькому цареви Мануїлови, пор. № 59, ч. II, л. 54.)

л. 109. Слово внеⷯ кѐ. по ст. дс҃ѣ.

л. 111. Ѱалмы избранны" — (кирилицею, на марґінесї толковане).

л. 128. Ѳ ст҃ахъ — (виписано з метрики львівського еппа Іосифа Шумлянського 1688 р. в селї Терновцях 1723 р.)

л. 135 об. Слово и наѹка Петра ст҃го. Выкладанїа ѡ дш҃ы и ѡ тѣлѣ. Братиꙗ моꙗ милаѧ, тѹтъ наѹчимсꙗ писма стого... кгды пѹста бѹдетъ землѧ царъ рознеможетъсѧ и сила его ѿ него розыидетсѧ втоⷯ часъ разсыплетъсѧ каменный городъ... (слово без кінця) иншыи вдомѹ его ѹжыкаетъ, томѹ смѹтокъ избиранныи, а иншемѹ радостъ и веселие и прочаѧ. зри конецъ слова сего где инде и во книжици ниѡ".

(На 137 об. находить ся спис — Cyrkuły w Polszcze).

л. 138. Ad maiorem Dei gloriam... † Скрипта розные списаныи вселѣ Тернокцехъ рокѹ ѧѱкв҃. — Историка ѡ епиѣ Іаковѣ... нинекитскомъ (як молодих женщин покарав сивою косою та браком води в ріцї, що на його вид не накрили голов і не відпяли підкасаної одежі).

л. 139. Казаꙗ (на тему о слїпцї, Лука нї., чї.)

л. 143. Ексцерптъ ꙗкїи скꙗта вкоторыи недостоитъ дѣлати. (в маю — Глїба і Бориса, Івана Богосл., Николи; в липню — Глїба Бориса, Анни, Пантелеймона; в вересню — Іосафата, Івана Богосл.; десяту пятницю по Воскресїню — Пятюнку.)

л. 144. Казаꙗ (на тему: Лука 18, 91).

л. 149. Казаꙗ нед. кд҃. Лук. 12, 85.

л. 153. Польське казане на недїлю 50-ницї.

л. 155 об. Горе человѣкѹ томѹ имʼже миръ соблазнитсꙗ — (о роздїлї церквей, проти католиків-Поляків) ѡвожъ маѧшъ Гречине слово ѡ Фцїепѣнца сирѣчь ѡ полꙗкахъ, ѡ полꙗ-

Digitized by Google

кахъ и измѣникахъ котории вр҃ѹсей ношли а на р҃ѹс' цекают а що ве^к^ка хѹлѹ на ст҃го дх҃а воскладаю^т^. Ѡ томъ читаи Гречине где инде^`^, если хочешъ ѡ то^м^ знати.

л. 156. Авгѹстинъ Ст҃ыи двана^д^цятъ речїй насвѣтѣ потребныхъ барзо которїи зле зажиканныи жадного порядкѹ нѣгде неѹчинятъ...

л. 157. Нед. лѣ. ѡ мытарѣ и фарисею. Дивѹжеся тѹ веды в ґрода^х^ и сѹдахъ свѣцкихъ неслѹшностъ и несправедливостъ ласкавыи пособѣ декретъ ѡтрымает' а справедливостъ ѹкривджонная ещ' приложитися мѹситъ...

л. 166. Слово на воскресе^ние^ Гд҃а бг҃а и сп҃са нашего Іс҃ Хр҃а сложенное преподобного Ѡца нашего кири^л^ Ѡ пророцтва собраное. Гд҃и кли прочести. Нн҃ѣ хрестиѧномъ радост' сталася нн҃ѣ веселѧ е^с^ неизреченное всемѹ миру...

л. 167. Oblężenie y Starania Mjasta Hieruzalem.

л. 168. Слово ко люде^м^ вдень ст҃го слав'ного пророка Їлїи. Приѹдми на ратѹнок' бже добротливы^`^, а през Илинины заслѹги бѹдъ намъ милостивыи... (Низом лл. 166—8 запись Павла [Свідзїнського], що списав сю „книшкѹ" в Терновцях 1720 р.)

л. 169. Зизанїа изложенїе ѡ православнои вѣрѣ хрестиѧнско^`^ коротки^м^ пытанѧ^м^ ѡповѣдѹем' длѧ лацвѣйшого вырозѹмлѣнѧ хрестиѧн'скимъ людемъ. Странный пытает' и злоѣрный, а православный Ѡповѣдает' емѹ. (пор. Завитневичъ — Палинодія, ст. 119—130.)

л. 172 об. Oratia ozmartwych wstaniu Pańskim. Słonce zprawiedliwosci zgrobu wynurzone — zniewymownym tryumfem Swiatu ogłoszone...

л. 173. Слово ѡ оутѣчцѣ х҃вой до егѵптѹ.

л. 177. Ѧдамовое поколѣнїа.

л. 177 об. Человекъ еде^м^ Релѣи Рим'ской наимы Францѣшекъ... (не послухав ради Івана руської віри не іти в „Похвалную суботу" рубати дрова в лїс — кара йому за се: зломане руки.)

л. 178. Ѡ знаменїи крестномъ.

л. 179 об. Вопросо одвіти на теми загадок з біблїї.

Digitized by Google

л. 179 об. Ѡ въчл҃ченїи ґдни... (вопросо-одвіти „странного-православного“).

л. 180 об. Писма тє҃ты, слꙋжачїи казнодѣюмъ до казаны и до єѯ҃ортїи зыбраныи... (ривнꙋй, восклекнѣте, трасцѧ трѧше впꙋстит' а злаѧ жона до смерти головꙋ сꙋшитъ).

л. 181. Катєхисмъ, то є^с^ короткаѧ наꙋка длѧ цвѣченѧ дѣтей младыхъ.

л. 183. Вопросы пры посѣженю. (гл. д-ра Франка — Апокріфи і леґенди IV, ст. 410).

л. 186 об. Подѧкованѧ на памѧти ꙋмєршихъ... (цїкаве закінченем:) и мы д҃ховныи весполъ стими ꙋбогими вцєрквє бж҃о" ꙋставичнє ґда бґа просили (за память по небіщику і за добре здоровлє живих)... тои хлѣбъ которыи єстє на^м^ д҃ховны^м^ рачыли вхвалꙋ и кчєстъ ґдꙋ бґꙋ и впамѧт' небошчика давати велцє дѧкꙋємъ, дарꙋй хє҃ бє҃ вамъ многолѣтствовати на тои нискости абы также по зєстю того свѣта по васъ ѡнаѧ памѧт' нигды нє ꙋстала.

л. 188. Повѣншованѧ на Воскр҃нїє їс҃ х҃во... (обор.) Вѣншованѧ на Рождество Іс҃ Хв҃о Іерєѡвн... (л. 189 об.) Повѣншованѧ на Бґоѧвленїє Гд҃нє.

л. 191 об. Ѱал'мы никотрнє тꙋт' положеныи которыи потрєбныи сꙋт' до мовъ розны^х^ толкованы" покраш^х^.

л. 193 об. Стихира на памѧти ꙋмєршихъ. Гд҃и гд҃и аще бымъ ѧ вѣдалъ вѣкъ жытиѧ своєго и вышол' бым' на горꙋ высокꙋю, и позрѣлъбымъ сѧ долꙋ на землю, и ꙋзрилъ бымъ ꙗ гробъ сво" тощъ. ѡи гробє^ж^, мои гробє прє^х^вѣчныи мои домє, камєниє ми сꙋсѣди мои, и землѧ жє мати моѧ, а чєрвиє ми єст' ѡдєжда моѧ, прє^х^ сꙋдищє^м^ течет' рѣка ѡгнєннаѧ, понєиже идꙋт' праведны", и грішны", праведныи жє по нєи прыидоша, а грішни" жє бродꙋ нє знаидоша. ѡ великїи архангєлє михаилє бєри Ѿ на^с^ злато и срєбро а довєди на^с^ до прадѣда нашєго адама, а ѡнжє ко ни^м^ рєчє, почтостє тꙋ прышли ѡкаѧнныи, ю^ж^є слонцє на заходѣ южє торги на розходѣ ю^ж^є врата ца^р^скиѧ затворишасѧ, ѡ мѧ҃ти помилꙋи мѧ па^х^шаго.

л. 194. Сє раба Гд҃ни бꙋди мнѣ по гл҃ꙋ твоємꙋ — (слово на Благовіщенє, з польского казаня о однорозї. —

Digitized by Google

Низом 194—8 запись власности поповича Йндрєя Лѣвѣцкого дяка оулюцкаго).

л. 201 об. (Польська пісня на Різдво:) Wielkiy Zaprawdę tryumpf, i wielkie wesele — Bog w pieluszkach nam dany iest w człowieczym Ciele...

л. 202—5 (друк:) Krotka relacya o Orderze Krzyżackim.

л. 206. (Польська проповідь на св. Духа.)

л. 210—213. (Листки латино-польських вправ учня пол. XVIII в., цікаві хиба ганебною польщиною.)

л. 214. Sentencyie z Pisma Swiętego w Rożnych Materiach — (по славянськи, з 215-го л. о „злыхъ женахъ"). Słuchay synu przykazania Oyca twego — Iesli pragniesz mądrości y błogosławienstwa Iego.

NB. Sancta Catherina, adsis mihi in doctrina — Tene mihi manum, Ne scribam in vanum — (л. 216 слідують польські і латинські сентенції.)

л. 218. Oda załosna nad Smiertelnymi Fatami S. P. J. W. IMci Pana Adama z Czekarzewic Tarła, Woiewody Lubielskego — (з рядом сатиричних епіґрам на двубій Тарла гербу Цьолек з Понятовским гербу Топір).

л. 221. (Вірші латинські, польські і славянські сентенції).

л. 224. Воскресенїє Мертвых ѡбще убо всѣмъ будущое, но страждущих неповинно ввѣцѣ семъ, блаженна, а обидющимъ, гибелию, в пити дѣйствїах в ползу чающимъ ѡнаго показанное. Явленїє 1. Землемѣрь возвратившїйся от них сѣмя произращих поминает ѡ воскресенїи тѣлесь человѣческихъ, по подобїю зерна в земли гниюща и растуща имѣюще их быт. — Се нарочно виходилъ Нивы оглядати — Чи будеть тую по лѣту серпомъ пожинати... (в 2-ій сценї появляеть ся священник). л. 225. Дѣйствїє второе. Явленїє 1. Гипомень страждущїй избѣгъ ѿ рукъ Дїоктита обидящаго исповѣдует озлобленїя от дїоктита Єму приключившїяся, ищет же и мѣста гдѣ би єму от него скритися. — Ахъ кровне мнѣ бѣдному прїйшло погибати! — Недовлѣло ѿ мене имѣнїй ѿнати! — (л. 225 об.) Явленїє 2. Дїоктит з слугами напавши на гипомена велит его в темницу ѿве

Digitized by Google

сл^м^ же величаѧсѧ могуществомъ з' злобы окѣщаеть гипомена убить. (л. 226.) Дѣйствїе третоє. Ꙗвленїе 1. Терпѣнїѧ лице проси^т^ у бога гипомонь о^т^ бѣдь свобожденїѧ дно^к^тить же о^т^мщенїѧ. — О боже правосуде создателе вѣковъ!... (л. 226 об.) Ꙗвленїе 2. Ꙋради лице окѣщае^т^ что ѧрощенїе еѧ не всей, но вградꙋщїй вѣкь, вскорѣже, приспѣвшеи ради обоимь Гипоменꙋ и Дїоктитꙋ сме^р^ти до избы^т^ка испо^м^ни^т^сѧ. (л. 227.) Дѣйствїе четвертоє. Ꙗвленїе 1. Гипоме^н^ к' полусме^р^ть прибитїи о^т^ Дїоктита весело суповаиїе^м^ блаженна во^з^даѧнїѧ умирае^т^. Гипо: Получилъ чего искалъ Диоктитъ суровїй — Наситилсѧ какъ хотѣлъ звѣрь той моей крови... (сцена як Смерть заглядаєть в очи, а опісля доторкаєть ся до шиї косою.) л. 222. (!) Ꙗвленїе 3. Дїокти^т^ с пиньства ра^з^болѣ^в^сѧ, с' огневицѣ умирае^т^, коего слуги к храмиꙋ относѧ^т^. (л. 222 об.) Дѣйствїе пятоє. Ꙗвленїе 1. изводи^т^ дїаво^м^ Диоктита о^т^ ада, кой показуе^т^ казни емꙋ наложеннїи за обиди. (л. 223 об.) Ꙗвленїе 2. Гипоме^н^ с' Ꙗгломь о^т^ блажен^с^тва и^з^шедшїй посмѣвае^т^сѧ Дїоктитꙋ отославъ же его въ адь преизбиточное за те^р^пѣнїе вѣчни^х^ бл҃гь воздаѧнїе исповѣдуеть. (без кінця — обриваєть ся на фразї Гіпомена:) Иди поспѣшай во адь погибели синꙋ — не смꙋщай очесь моихъ зрѧщи^м^ бога вину.

л. 228. Pean Mundo. Rzucam Swiata marnosc poyde do klasztoru — kiedy nimam u ciebie w afekcie waloru.

л. 229—252: О тайнах, вопросо-одвіти, без початку і кінця (миропомазане — священство).

л. 250—264, фраґмент польського юридичного друку кін. XVI в. о законї цивільнім і карнім.

л. 265. Канонъ на вѣханїе Гдне, велику суботу і на Воскресенє.

л. 275. Пролюгъ на Воскресенїе Хво. Гды всѣ речи приходѧтъ знову особно — На славное х҃во измертвихъ воскресенїе... (дословний переклад з польського; для приміра приводимо уступ з л. 277:) Всѣ смутки всѣ скарбы ю^м^ пре^м^ꙋстꙋпѣте — а намсѧ ве веселѧ и радостъ з берѣте. — ...ꙋди панъ на^х^ панни (!) и царъ на^х^ цари кролюе ѡто триꙋмфъ здавна нѣꙋди неслиханїй — триꙋнфъ на свѣтѣ ѿ проро^к^ миле пожо^м^дани^м^... неприятелевъ свои^х^ сродзе похромивши

Digitized by Google

— ѡто потѹжнїи гетманъ менжне побѣжда(ет) — знакъ звитѧства хоренгїевъ тѹю виставлѧ(ет)... (По сім польсько-руськім прольоґу йде руська віршована промова — 277 об.)

Ѧ ци знаете па: же хс ѿ мертви^х^ воскреслъ...
бо то ꙗ и за вас будусѧ потикати
кобаси и шовдри буду метати
а ꙗкъ мꙗ видите буду и писанки метати
(л. 278) а перепѣчкѹ бѹду за пазуху ховати
цю радите п: если не втримаю
комъ ѿ киселю млыи тое ва^м^ повѣдаю
бо в' велики`` постъ барзосмо мало помїно^к^
Господинъ[1]) издꙗко^м^ барзосꙗ были потѹрбовали
а ми тижъ школнїи мусимо перебачати
часто гѹсто не вечераючи мѹсимо лꙗгати...

(голодні просять о засилок; змальоване тяжкої зими у кметів-загородників; л. 279 впрошуване ся дяка на місце в селї — його попис партесним співом; л. 279 об. друга примівка дяківсько-школярська о запрошеню на обід:)

Добриденъ панове мищане
такжежъ и вамъ селꙗне
З росказанꙗ старшого мѹсѣле^м^ тѹ^т^ стати
а що ми казалъ тое вамъ будѹ повѣдати...
(впрошує ся на обід)

(л. 280) бо вшколѣ батка и матки немашъ
тилко голодъ а холодъ ѹ насъ
або то такъ ꙗкъ дрїги`` (!) днес мꙗса наиксꙗ
влѣзши на пїецъ троха нерозсѣксꙗ
свѣтит' мѹсꙗ животъ ѿ лою ꙗк цибѹлꙗ
не прострѣлилъ бы ми живота
геи геи колис ꙗ сꙗ добре мѣвалъ
ѹ своего батка вкупѣ напїецѹ ското^м^ лѣгалъ.
п: мѣвалемъ чуган гѹдзи и петлицѣ
такъ теж ко^т^пакъ и рукавицѣ
тогды ми сꙗ п: добре мѣвали
коли горѣлчанїи рѣки тѣкали...
(скільки випе дяк говорить ся далї.)

---

[1]) В значіню „священник“.

Digitized by Google

л. 280 об. Тутъ виходитъ баба, дѣдъ и чортъ:
Дѣдушу мо" порадо моя ꙗ дикие минулимо поля
а то намъ вше вказала тамъ божая воля...
(л. 281.) не дбаите що намѣ курманъ лати
мене колижъ вырали усѣ люди вшвати...
(л. 282 об) По вшисткимъ виходитъ Єпѣлюгъ.

л. 283. Інтермедия на три персонѣ. баба, дѣдъ и чортъ (як л. 280 об.).

л. 285 об. Пѣснь людей зостаючих в теперишно^м^ небезпечествѣ ѿ турка. Приими всеблагая Панно пречистая, моления наша пѣсни, просимо тебе, приими насъ да себе, нехъ намъ не буде втѣсни... панно пречистая на тя всю мою надѣю имѣю ц҃рице небесная, в тутешо^м^ кролевствѣ ґдыжъ внебезпеченствѣ зостаемъ ѿ погана, сн҃а умоли, покое^м^ ѡбдари зотри турка подноги, котрии воютъ, насъ барзо мордуютъ христианъ забываютъ, церкви монастирѣ, стые ѡлтарѣ ѡгне^м^ н^х^ попалюю^т^... (церквей, звонів давно нема, народ плаче). Священници крилцѣ, законници бѣлци, ѡружиемъ падоша, котрыи невиннїи, бе^з^ жаднои причины, кровъ скою пролиаша... (Мати Божа вимоли сурову пімсту безбожним поганцям.)

л. 287. Продовжене Пасхальної драми зі слів пророка Давида:

Воста яко ста Х҃с на^с^ ради прободеный
возводитъ из ада ро^х^ ве^с^ риновенный
древле звахомъ до содѣтеля своего
да на^с^ возведетъ погибши^х^ из ада Єго.
Ное Єнохъ та^м^ волали снами
Їеремия Їсаия землю ѡбливали слезами
Людие во тмѣ видѣли свѣтъ велии
Гды маю^т^ воскресения дн҃ъ веселны
вижу н҃нѣ конецъ пророчества мого
Гды ѡгладаю х҃та воскрешаго.

Самуиль пророкъ.
Х҃с воскре^с^ ѡ которо^м^ повѣдале^м^ давно
которїи Смртъ и ада побѣди^х^ преславно
збуривъ всю вражїю державу
и самаго люцыпера пышну сте^п^ главу

Digitized by Google

на^с выводитъ всѣ^х пророкъ з пекла весело
жебысмо ѡбрѣли всебѣ аѓглаское коло.

Intermedia wychodyt.

Дш҃а богачева.

Мѣле^с ча^с роскоши зажикати
былъ ча^с тѣлꙋ во всемъ оꙋгажати.
Лечъ таꙗ роскошъ що зробила
до адꙋ мꙗ з тѣломъ втрꙋтила...

(діяльоґ з Ангелом; л. 288 Лазар — Ангел — богач.)

(л. 288 об.) Мꙋзика.

И ꙗсꙗ Своего ремесла Ѡрѣкаю
и скрипкꙋ свою покидаю
Я того нищого (Лазаря) бꙋдꙋ выпроважати
бы могла за мною неизны^м до бѓа прозбꙋ вношати.

(л. 289.) бога^ч.

Щасꙗ за чꙋда такіи стали
же ми сꙗ всѣ поѡрѣкали... (і пішли за Лазарьом)
Ни ѡ ню (Горкꙋ) не бꙋдꙋ дбати
бꙋдꙋ на се^м свѣтѣ роскоши зажикати
вшакъ менѣ немашъ ровнаго
и вмоемꙋ панствѣ немашъ богатшаго.

Смерть виходить і мовить до богача:

Я на що Себе богачꙋ такъ вывышаешъ
же на^ждер себе на^х всѣ маешъ... (іди-ж собі до Люцифера.)

Богач — Смерть — Чорт 1 — Чорт 2.

л. 290. Продовжене Пасхальної інтермедії, („chłop“ мовить:)

Почꙋешъ певне по пасцѣ пꙋки
Гдыжъ ей не помогꙋтъ и фꙋки
южъ неисти менѣ сщенаго
поидꙋ до домꙋ своего власного.

Жена иде и мови:

Дежъ идешъ мꙋжꙋ чемъ не несешъ паски
подобно еи Ѡбѣгъ оꙋ ꙗкои каски.

Chłop.

Ѡ тобѣ сїе еще хочетъ блазновати
внетъ ты почнꙋ кїемъ лоскотати.

Digitized by Google

Жона.

Щожъ то ты мовишъ поганине
Перше твое племя изгине
Нѣжели ты мене бꙋдешъ ѡхновати
Певне бꙋдешъ са^х кїа того заживати
Я щожъ ꙗ винна щобы^с мꙗ забивавъ
Ти^х кїемъ барзо ѡхновавъ.

Chłop insydet a zona muwi do ludzi.

Ѡи такъ Сꙋсѣдонки тыи мꙋжи пога^пцѣ звикли чи-
[нити
Коли ему хто що вчинитъ то сꙗ ѡ^п почне^т на жꙋ^п-
[цѣ мстити
До ко^рчмы иде почнесꙗ оупивати
и на жꙋнкꙋ бѣднꙋ ср^х ца добывати
С корчми пришовши невстигнетъ сѣсти
Заразъ почнетъ жꙋнцѣ лаꙗти абы мꙋ дала исти.

Антипрологъ. Ада^м.

Что дѣешъ возлюбленна Єво
Что любезнѣ зриши на сїе древо... (290 об.)

Продовженє сього „Малого Адама" на 286-ім л. доведене до апострофи Адама до крестного дерева.

л. 291. Вѣршъ Нарождество Хво а. (кирил.)

Що за монарха кифлеѡм' нинѣ резидꙋє
же мꙋ винстокъ свѣтъ гойне аплѧвдꙋє... (12 стихів)

Вѣршъ в.

Невимовнѧ радостъ днес свѣтꙋ приходитъ
гди спречистои панни збавителсѧ родитъ... (12 стихів)

(обор.) Вѣршъ г.

Значное веселѧ днес' показало
Предвѣчное слово человекомсѧ стало
Лежитъ бгъ вѧслехъ межи ѡслами
Зказанїи мꙋ рꙋки (низше в польськім стиху: pieluszkami.)

л. 292. Вѣншованиѧ на Ро^ждество Хво. а. Звычаи то ꙋ людеи посполитыи естъ же зприѧздꙋ милихъ и пожаданыхъ гостеи, ꙋтѣхи и веселѧ зажываютъ...

Digitized by Google

л. 292 об. ѣ. Ѡворилосѧ днѧ нынѣшнего жрохло милосердиѧ бжго, которое гоинѣ потоки ѡбфиты щасливостей з Емпѣреских высокостей на весъ свѣтъ вылѧло...

л. 293. г. Звычаи то посполитыи ꙋ людей и гды що веселого и жычливого пѣстꙋютъ на серцꙋ, ради то приѧтелю або добродѣюмъ свои пры словны лѣкта презентꙋютъ...

д. Ꙗ маешъ Ѡповѣдати гды ты кто вѣншꙋет. Ѹпередилесъ мѧ вашецъ панъ зычливостю свою, еднакже кто позно выидет, тенъ мꙋситъ доганѧти...

л. 293 об. е. Бꙋдꙋчи ꙗ нынѣшнего днѧ великои веселлемъ з' Рождества Хва ѡграничоныи...

ѕ. Великаѧ и Розꙋмои люцки неѡграничонаѧ Радостъ вшиткогосѧ свѣта стала...

л. 294 об. Вѣншованꙗ На воскресенїе Гдне. Вѣншꙋю вашецѣ добродзїеꙗ ꙋрочистоцю з'мертвих встанꙗ...

л. 295. (Школярська приговірка на Різдво.) Хс воскресъ... и то правда народил'сѧ перебачте панове щомъ помилившѧ, бо ми дѧкъ головꙋ завернꙋлъ... (давна радість школяра, що замість киселицї ковбаси наїсть ся.)

л. 296. Молтва стаго ієрарха ꙋка Николаꙗ. Стителю и слꙋжителю ꙋвъ Ѡче Николае, великїй архиерею пастырю и оучителю Вселенскїй... (кирил.)

л. 300. Молитва Марїи Египетской ко Пртой Бци. Дво влчще бце ꙗже бга слова плотию рождьшїꙗ, ꙋвидѣхъ оубо оувидѣхъ ꙗко нѣстъ благолѣпно ниже достойно...

Молитва достой праведной Анны. Радꙋисꙗ сталꙗ Анно Прамати Гда нашего Іс Хта...

л. 301. Carmina varia. (Характеристика місяців — звістка з друкованих календарів).

л. 303. (Польські вірші по 4 стихи на теми:) Złość — Nieszczęśliwość — Czas — Fortuna fallax — Expens — Biada — Nieszczyrość — Wymowka — Prużnowanie — Sąsiad — Choroba — Brać kto co daie — Pan — Starość — Białogłowa (choc stroie robi do czoła — Sowa niedoydzie sokoła.) — Niezgoda — Skryty — Dama — Czas — Pruzniak — Milczenie —

Digitized by Google

Upadek — Przypadek — Przyiazn — Przypadek — Nie spuszczay się ni na kogo — Łeż — Odwaga — Piiatyka (три 4-о стихи) — Głupstwo — Damy — Ubogi hardy — Circulus vitiosus — Cicur incicuratus — Choleryczny (три 4-о стихи) — O białogłowie — Servire Deo regnare est — Piiak — Zły dobrym nie będzie — Zły sługa — Starość — Na niedbałego (два 4-о стихи) — Leżuchowi — Na mocnego — Lenta magis durant quam violenta diu — Ukontentowanie — Porywczy — Białogłowa szpetna — Sunt bona mixta malis, sunt mala mixta bonis — Stara — Zły owoc — O krwi puszczaniu (в які дні пускати, а в які ні, л. 310-311).

л. 311 об. Wirsze Misiączne — (латинські, як попередні польські).

л. 313 об. Чотиростихи польські на місяцї; назви місяців скорописом. Зміст стихів: приписи гиґієни.

л. 315. Віршовані польські вискази — чотиростихи на теми: Uni parent commissa ministro — Nemo sine suo vitio miser erit — Felix quem faciunt aliena pericula cautum — Ebrius nulla pericula timet — Nocet sua cuique voluptas — Semper tragica est felicitas — Brevis est fortuna favoris — Praedestinata neminem praetereunt — Voluptas contraria honestati — Dos est uxoria lites — Nullum sine cortice lignum — Ante victoriam ne cane triumphum.

л. 316 об. O krwi puszczaniu (як висше).

л. 318. Sententiae variae per Paulum Swidzinski In Siemuszowa Anno 1717 Connotata. (Від 320 по польські — переплїтані виписками з латинських авторів).

л. 336. Mowa pewna miana w sądzie konsystorskim przed Biskupem w pewney sprawie.

л. 337. Mowa JW. Imci Pana Jana Hrabi z Siecina na Krasiczynie Krasickiego Kasztelana Chełmskiego na pogrzebie JWImci Pana Franciszka Zaluskiego Wwdy Płockiego w Jarosławiu u OO. Jezuitow Panny Maryey die 30 Jan. 1736 anno miana.

л. 339 об. Mowa... na pogrzebie P. Sieniauskiego kaszt. krak. przez P. Jabłonowskiego wwde rusk. w Brzeżanach 1726.

л. 348 об. Dziękowanie za Jey MCPanne Łaszczowne woiewodzianke Bełzką od p. Potockiego Star. Hal. przez P. Jabłonowskiego Wwdę a. 1719 we Lwowie.

Digitized by Google

л. 353 об. Вопросо одвіти, гл. у д-ра Франка, Апокріфи IV, ст. 414, № 7—10.

л. 354. NB. Gdy ktoś iechał z piniędzmi na jarmark pobliski — Przyłączył się do niego jakis człowiek nyski... (Приказка про те, як легко звалити вину на другого.)

л. 355. Наука для дѣтє малых (з катехизму).

л. 356. Прехмова до тых которыи пріймуют малъженство. такъ богатому ꙗко оубогому... (з друкованої Метрики Шумлянського 1687 р. кирил.)

л. 377. Казаня на погребѣ Православного Чл҃вка Хртіанского — (на тему:) Теченіє скончахъ. — Не безтаемницѣ начинꙗ избранное Павелъ Ст҃ый житіє людское бѣгомъ называетъ... (л. 382 об.) Начертахъ во веси бг҃оспасаемой Лодинѣ Язъ ієрей Павелъ Свѣдзѣнскій Пре: Лодинскій ѧѱ҃ѕ. Року.

л. 383. Десятъ божихъ приказанъ — Приказань церковныхъ є҃.

л. 384. Метрика. которая що значитъ, длячого и як' давно є' в' Цр҃квѣ бж҃ой ту вкоро҃цѣ ѡписуєтся... (з Метрики друкованої Іосифом Шумлянським у Львові 1687 р.)

л. 391. Каз҃нє ѡ ро҃ствѣ Хв҃ѣ: ꙗвленнє звѣзди. Ѿ персиди звѣданъ бысть х҃съ испервa во та были вони во свои звѣздочетьцѣ и мудри зѣло. Имуще книги свои, и чтуще лѣта и м҃цѣ и презирающе звизди малиꙗ и великиꙗ... (Господь виводить Жидів в той час через Мойсея з Єгипту и вони) приближишасꙗ ко странъѣ перьсти. И во то времꙗ царствующу царю валакию во ꙗзицѣх перстѣмъ (!). И бѣше вонего волъхвъ вала иже жрꙗше сл҃нцю и ѡгню. и то црствоваше во избитк(у) и призва царь валакъ пропророка (обор.) валама ко себѣ и рече, Ізъраилъ идетъ и много зла творꙗт идуще... (повість про чудесне явлене арх. Михаїла Валаамови і даний йому заказ не проклинати Ізраільтян, бо їх синове) л. 392. процвитут и наслидꙗтъ гради суостатъ нихъ. (Цар розгнївав ся на свого пророка, що замість прокляти благословив Ізраіля) и рече до него пофтор приведи ми теци и быки да пожру бг҃ом. пакы фторое семуже паки бивьшу восхотѣ проклꙗти, ꙗвисꙗ ему Агн҃ь: м҃, х҃, н҃. л҃, в҃. т҃. р҃. є҃. запритивь ему не клꙗти ну бл҃гсло-

Digitized by Google

вити, и возьривь пр°рокъ на страни иліеви, и рече, восиаетъ звѣзьда ѡ иыковѣ и востаеⁿ чл҃овкъ ѿ иѹди иже ѹпасетъ люди своꙗ. и сие ⁿпроч... ѹписаше во книги своѧ. такожде и моѹси пророчствова, исаиꙗ, и даниилово, и самоилово, и еременно... (обор.) Царствѹющѹ же Соломонѹ во иерѹсалими и созьда цр҃ковъ великѹю бг҃ѹ... кѹръ бѣ перъсанинъ царствоваше во перьсѣх. во своеⁿ ꙗзицѣ позавидѣвь Соломонѹ и сзьдавь церьковь кѹмироⁿ своиⁿ... (опис будови) и постави вонѣ боги злати... воли мидꙗниѧ и восякиѧ звѣри... болъвани древьвꙗни и посриброкани ї камꙗни. ѡви сѹпуще. ѡви гѹдѹще ѡви плꙗшѹще ѡви трѹбꙗще. ѡви во бѹбни биюще... (л. 393) бꙗше постаби⁺ кѹмирь златъ боⁿкань маⁿ во ѡбразъ дѣвицѣ млади и возложи наню вѣнецъ царьскиⁿ на неиже бꙗше два каменѣ аньки изморꙗдъ. бꙗше имꙗ еи три имена а҃е ира. в҃е оукраина (!) гѐ истошъкь...[1]) и послѣжде царствовавше авгѹстъ четверовластниⁿ... во тои цр҃кви бꙗше жрецъ великиⁿ именеⁿ проѹпинъ. иже восегда бѧше стоꙗ предъ кѹмиромъ и зрꙗше мечтовъ и пр°рчествоваше людеⁿ во единъ же денъ пришедши ц҃рви во кѹмирьницѹ разьдрншение (обор.) сна прꙗти ѿ жер°ца своего Прѹпина... (Є се один з варіянтів повного „Слока Афродитиꙗна“ — гл. у д-ра Франка, Апокріфи II, ст. 3, 8, 11, Порфирьева, Апокр. сказ. II, ст. 149—155 і Апокр. сказ. I, ст. 230—5). Сей список цїкавий з формальної сторони — кудравим почерком, виразним наслїдуванем великоруського XVIII в., а з правописного боку дуже частою зміною и — ѣ (напр. звизда), и — ы (бити, ползи) і тричи повтореним „фторыи“.

л. 397. Нѡмоканѡноⁿ сирѣчь заповѣди ст҃ыхъ ѿцъ т҃. нї. иже во никеи ѿ сеⁿми соборовъ вселенскихъ. (кирил.) Иже волею оукїйство сътвориⁿ и прїидеⁿ кост҃ей ц҃ркви испокѣдавый себе... (л. 398) аціе комоу (обор.) потече кровь износа къ великїи чеⁿ да не причастиⁿсѧ... (л. 399 об.) О кровѡ мѣшенїи... (л. 400 об. і 408 о блудї з рідними „духовного брата“ = побратима; л. 401 (о клеветниках і врадїжи); Є҃е же и женскаꙗ Малакїѧ. Єже жена твориⁿ едина друго`` и тѣⁿже лѣпо є ѿцѹ дх҃овномоу та-

[1]) На 394 л. „Госпоже истошъникъ (великое сл҃нце пѹстиⁿ мы гд҃ъ радостъ повидати)“.

Digitized by Google

ковал испытовати.. (За сим о постах); (л. 403) О стомъ прїчастїи. Пїаница да не причастиⁿсѧ. дондеже не ѡставиⁿсѧ оупиватисѧ... (л. 403 об.) заповѣди ѡ женахъ. жена волхвоуюци или моуж да престанетъ и поклетсѧ... (л. 404 об.) Аще ѡтроча крщено а не пострыжено влаᶜ его прѣвыхъ и тако оумретъ. да Ѡлꙋчаⁿсѧ родителїе его лѣⁿ а. Жена аще ѡ своего моужа Ѡбѣгаеⁿ ненавидѧщи моужескаго совокоуплениа. но ходитъ тако анадема... (л. 405). Єꙋⁿ оубо нѣцїи во хрїанѣхъ. иже еретическаа дѣла дръжаще (обор.) егда боудетъ по заходѣ слнца. не даюⁿ ничтоже ѡ своего домоу (гл. ркп. № 140 л. 17 — Арх. I, ст. 48); л. 405 об. О второᵐ ї ѡ третеᵐ и четвеᵖтоᵐ посаганю (т. є женитьбі вдівцїв). (л. 406.) Ѡ бѣлъцеˣ правїˣ. Аще кто оудавлениноу или кровь скотїю невѣдѧще или непотребно что ꙗᶜ... (л. 408 об.) Їерей оучитъ дѣти дховныа и заповѣди имъ маеⁿ давати. Болше тыхъ не прїимати. Конецъ правиˣ.

л. 409. Поꙋченїе о семиˣ тайнаˣ. (дрібний півустав поч. XVIII в.) въпроᶜ. что естъ їерей. Ѡвѣтъ. Єстъ чл҃къ посцїенный ѡ гд҃а бг҃а..

л. 417. Наꙋка дꙋховнаꙗ Іереꙗ Павла Євѣдзѣнского презвитера Лодинского (л. 418) Десятеро бжое приказаниꙗ... (засим правди віри і ряд катехитичних статей польсько-руською мовою в формі питань і відповідей.)

л. 425. Канонъ покаѧⁿныи по всѧ дни (кирил. пол. XVIII в.)

л. 432. Правило и молбенъ ко прѣтѣи бцѣи ситце (!) поеⁿсѧ. наченшю їерею. (9 лл. грубого гладженого паперу знаку „кабан“, півуставом кін. XVI в.)... къ бцѣи прилѣжно притецѣˣ. грѣшнїи. сомиренїеˣ. съмиренїеˣ припадающе покаанїеˣ (обор.) из'глоубины дшевныѧ влˣчще помоѕи ми. млᶜрдовавши на ны. потщисѧ, ꙗко изгибаеˣ ѡ множества грѣхоˣ. не ѡврати рабы во иˣ тоць. тебе во единоу помоцї'ници имамы... (В кождій стихирі повтаряєть ся напис — „ѡдегїтрїе“; инші грецизми: стамноу 433 об., граматичні особенности: о мѣрѣ (зам. мирѣ), сопꙋстата, рцеˣ 433 об.; ѡ всѧкоꙗ 434 об. і 438 об.; аще поеши ѡ грѣ-

Digitized by Google

дѣ (!) внеⷨже житеⷨствоуеши 434 об.; гⷭ҇ боу҇ 435; хо҇ любїваго 434; совокоупїла 436, застоупнїце 436 об., смїренїе 437 об., велїчїе 437 об., прїбѣгноути, страстїй, предстателнїце 438; мїроположнїце 439; ба҇тество 436 об.; Ѿ находѣщиⷨ 437, возыграсѧ 437, возыграсѧ радощами 437 об.; грезнь животьныи 439; ко рождешемоусѧ 440

На 441-ім л. листку обложки польська записка Свідзїського о побутї панї Тарлової 1726 р. в Тарнавцях 12 мая. Мужики, закликані до двора, привитали її двома телятами, за що дістали квіт до арендаря на 12 „garcy wutki"; жінки принесли чотири копи яєць, за що панї дала квіт на 3 гарцї горівки. Переночувавши, панї від'їхала.

---

14. (№ **199.**) Зборник польсько-руський; польська часть пол. XVIII в., руська часть скорописом кін. XVII в. і 1691 р.; бракн дописані кирилицею пол. XVIII в., 41 л. 8-ки, прп. в папку. Ex libris R. Pauli Swidzinski Praepositi Volodzensis.

л. 1. Contio pro Dominica 13 post Pentecostes. Occurrerunt ei decem viri leprosi... (Luc. 17). Wielce się podobała Panu Bogu oddana od tychże trędowatych NN: Albowiem kiedy mu drogę zabiegaią...

л. 10. Ѡ звѣрꙗтахъ у ѡ птицаⷨ ѡбычаи ихъ (кирил. кін. XVIII в.) Бел'блюⷨ звѣр имѣеⷮ по всеⷨ тѣлѣ своеⷨ великїи ґузы. егдаⷨ его кто в' тѣснꙋ брамꙋ наженеⷮ. тогда ѡнъ тиснꙋчисѧ в' брамꙋ всѧ ґꙋзы всебе в'тѧгнеⷮ. (обор.) Слонь звѣр' когда хоще҇ Ѿпочинꙋти ѡбираеⷮ себѣ едино где дерево не великое... Василискъ звѣр ѡчима ꙋбиваеⷮ чл҃вѣка. Мелїодиⷨ рыба так' жалостно спѣваеⷮ. слышавши чл҃вкъ сїе пѣнїе лишаеⷮсѧ житїѧ ꙋмираеⷮ... соколъ птица ѡчима сто миль видиⷮ... критица животное ѡчїи неимѣеⷮ. когда бы верхꙋ землѧ вышла здыхаеⷮ.

л. 11. Oratio Gratulatoria Sacerdoti Natalis Christi... (11 об.) Gratulatio novi Anni... Orationes 1. Andreae Oratoris ducis Krakoviensis (по латинї і по польські на ріжні случаї).

Digitized by Google

л. 25. Ѡ Птицахъ и ѡ Звѣрѧтахъ каковы сѹтъ. (кирил.) Понеже всѧ животнаѧ и пернатаѧ твар прикоснѹвшисѧ ѡгню абїе согараетъ. Єстъ ѹбо нѣкоторыи звѣръ глѣмыи саламандра сеи ѹбо ѡгнь пожираетъ. и жикетъ ѡгнемъ и травитъ ѡгнь. а ничтоже ѡгнь вредитъ емѹ и воды непїетъ. сице ѡ Саламандрѣ... Єтрусь... желѣза пожираетъ и травитъ ѡное гноемъ... врачемъ тѣло ѹдоб е ко врачеванїю. (обор.) Славїй... Сатиръ звѣръ подобїе имѣетъ ко чл҃вкѹ... роги... копыта... желвъ... орелъ... Пергачъ сей над всѧ иныѧ птицѣ. смродливъ е и сего ради неимѣетъ со ними пришѣщенїѧ. токмо к ноши ѡнъ лѣтаетъ. а к день неѹказѹетсѧ.

л. 26. Да нлнемъ глати ѡ лвѣ ц҃ри звѣрѧтъ, сирѣчь животныхъ ї ꙗковъ бо бл҃вꙗ Іѹдѹ, рече скимеи лвичицѹ Їѹдѹ Сн҃е мо ѿ лѣторасли изы де и прочимъ. Єгда левъ ѡбходитъ во горѣ и приходитъ во горѣ и приходитъ ему вонꙗ ловца тогда ѡн... (скорописом кін. XVII в.) – (л. 27) ѡ ѹрисе. глава г҃. Ѹрисе величаше е животное много превосходꙗща иныхъ звѣрей... (л. 29 об.) ѡ ѡрлѣ глава ѕ҃. Єсть ѹбо ѡреи цр҃ь птицамъ... (л. 30) ѡ сѹпѣ главѣ з҃. Сѹпъ птица е чрева всѣхъ птицъ превосходꙗщи... (л. 30 об.) ѡ пелѣкане главѣ и҃. Пелѣкане ѹбо е на всꙗ птица. чадолюбна е птица... (л. 31) ѡ коропатвѣ главѣ ѳ҃. Коропатва е много гарна сотворивши гнѣздо и идетъ ї деискѹпои и родитъ ꙗца... (л. 31 об.) ѡ фениксѹ глава аі҃. Фениксъ ѿ павы красѣйшїи естъ... (л. 32 об.) ѡ павѣ глававі҃. Пава ѹбо е красꙗщи птицъ на всѣ иныѧ птицы... (По кождій статі находить ся „толкованїе. И ты ѹбо мысленны чл҃вче види...“)

л. 34. ѡ звѣрѧтахъ и ѡ птицахъ повѣсть. какоѹ нравъ ихъ естъ. ѡ лвѣ глава а҃. (кирил. пол. XVIII в.) Левъ звѣръ старшїи е всѣхъ звѣреи... ѡ медведю. в҃.... ѡ волкѹ. г҃.... ѡ лисици д҃.... ѡ дивїемъ волѣ е҃.... (обор.) ѡ верблюдѣ. ѕ҃.... ѡ кастори з҃.... ѡ елеѡнкорнѣ. и҃.... ѡ ѡрлѣ птици. ѳ҃.... ѡ алкїѡнѣ. ї҃.... (л. 35) ѡ ластовици аі҃.... ѡ жоравли ві҃.... ѡ ѕозули. гі҃....

ѡ лебедиді҃. Лебедь птица преи смр҃тїю своею жалосно спѣваетъ.

ѡ грифѣ еі҃. Грифъ птица силнаѧ. могл'бы чл҃века ѿ землѧ на повѣтрѧ поднести.

Digitized by Google

ѡ харадїи ѕї. Харадїи птица. ащели смотритсѧ на хораго чл҃вка, тосѧ чл҃вкъ ѡбачи т. ащелиже несмотритсѧ на него то ѹмре т.

ѡ моноцадїи зї. (обор.) Моноцадїа птица не имѣе т но т тил'ко имѣе т двѣ жилки на хребтѣ. ащели хоще т Ѳпочинѹти тосѧ на деревѣ тыми жилами ѹхопи т.

ѡ аелинѣ ії. Ѧели и птица завистливы. когда види т пте и ца своѧ тѹчнаѧ. то бїе т и х носо м по ребро м да ѡхѹдѣютъ.

ѡ алектрѹдѣ дї. (милосердні взглядом родичів на старість).

ѡ нептирѣ к҃. Нептиръ птица нечиста. ко смѣшае тсѧ не по естествѹ. но мѹ ж с'мѹже м жена с'женою.

ѡ армѧлинѣ. кл҃. (Ловлять сю птицю, замазуючи її гнїздо валом.)

ѡ вранѣ кв҃. Гавра и птица чѹинаѧ до р҃. миль слыши т трѹпъ смердѧ щ. прилѣтае т к'немѹ.

л. 36. Разѹмъ спремѹдрости Соломоноко и вибрано:... (Anno) 1691 Marti 20 Grzegorz Krukinicki (41 об.) — півуставом.

Поставилъ Хс раи Навостоцѣ и воведе ко и перваго чл҃вка Ѧдама. и рече емѹ Ѧдаме. Непреслѹшали заповѣди моеи... Человѣче аще хощеши доброе дѣло почати. Почни хвалити Бг҃. Молисѧ Бгѹ и Ст҃ымъ Ѧнгломъ: Ѳженѹтъ врага твоего Ѳ тебе ѡрѹдїе твое до б. в҃. Ѥвва Бгомъ сотворе на дїаволомъ прел'ще на... г҃. Ст҃ый Ѥмеѡ и Бгопрїимецъ... д҃. Ст҃ыи Ап ли прїѧли вла е Ѳиѹцати грѣхи... ѥ. Ст҃ыи и Бгоносныи Ѳцъ Сава пѹстынникъ... лютыи звѣрѣ ѹкроти. Человѣче хочаи бы мыслили тобѣ лихїи врази. невчинѧ т ти нѣчого. Орѹдїе твое добро. ѕ҃. ст҃ыи Ѳцъ Нїколли избавилъ тро х мѹжеи Ѳ смрти... Человѣче молисѧ великомѹ Ѳцѹ николѣ. избави т тѧ печали. Ѧ дѣло котрое намысли и еси во радости починали. з҃. Ст҃ыи мч҃ници мч҃ни за хг҃а кро и свою пролїѧли... и҃. Прч҃таѧ Гн҃жа велика. рекла чл҃кѹ. доброе дѣло твое человѣче... д҃. Ѡкаѧ наѧ рѣко ѡкаян'ны Їюда. Прише х ко морѹ оуверг ѹдицѹ свою во море. Не рибасѧ емѹ ѹнылà. Но ѹбаласѧ емѹ лютаѧ змїѧ и скоропїѧ. Человѣче есть ти лихїи врагъ стои т на тебе стерезисѧ. Стобою говори т. а восрѧ ци говори т инако. Поки и нетвори ѡрѹдїѧ сего

Digitized by Google

зло є^с. ї. Благовѣре^н лꙋ^ж иде^т ко цр҃кви бж҃ои... аї. Окаꙗн'-
наꙗ рѣко волхво златаꙗ твоꙗ дѣла. темныи твои пꙋ^т. по-
немꙋ ты идешъ крꙋтїи твои береги. Бѣсы лꙋкавїи многи^х
людїи всебѣ потоплꙗешъ ѡбоюдꙋ злыꙗ вещи. На единои
ѡго^н а на дрꙋго^ теме^н. Чл҃че зло є^с ѡрꙋдїе твое: Се два
сꙋпостата стоꙗ^т на тебе. вї. Ст҃ыи Іѡа^н Бг҃осло^в оучникъ
х҃въ прише^в во горы великїꙗ разбоиники ꙋкроти... гї. Ласто-
вица извила собѣ гнѣздо... дї. Видѣлъ Хс҃ петра ꙋтопаю-
ща... єї. Ст҃ы^ Никита.. сѣдикъ во темници тры лѣта тер-
нꙗчи... молитвою своею дїавола побѣди^в... ѕї. Бы^с Фрасли
древа сел'наго и листвїе его ѿгнило. Ꙗзисподꙋ коре^н по^згри-
зенъ... зї. св. Іѡа^н Крестите^л жи^в во пꙋстини... нї. Летѣвъ
голꙋ^б (л. 38) през море тиверїꙗдское. Перелетѣв'ши море сѣвъ
на древѣ бл҃гоплодномъ. извилъ собѣ гнѣздо и вывѣ^в дѣти.
возрадовалъсꙗ вел'ми Голꙋб' дѣте^м своимъ. Чл҃овече радо^с-но
ё ѡрꙋдїе твое. Бо пꙋ^т поиди кори^ст-но. Ꙗ вдомꙋ которое дѣло
помислишъ. то почнешъ врадости. то и ꙗ^с-но бꙋде^т. Ꙗ ко
добри^х люде^м ѡрꙋдовати сопротивно є^с. дї. Ст҃ый про^рокъ
Ілїꙗ рече. напиши си дни своꙗ старїꙗ... к҃. Ст҃ыи Лꙋка
и Ѳа^дей Ап^сли ст҃ыи рекли. Чл҃овече не лꙋчаи ꙋмомъ свои^м..
ка҃. Великїи корабль бѣжи^т по морꙋ и вне^м пливꙋ^т ст҃ыи Фци
ври^м ко ст҃омꙋ Петрꙋ и Паклꙋ. Тамъ имъ ꙋготова^н-на пища
бл҃горо^з-наꙗ... кв҃. Возвыли звѣрѣ во пꙋстини Пергины. На
древо смотрꙗчи (обор.)... кг҃. Ст҃ыи ап҃лъ Павелъ рече. Вси
ст҃ыи Ап҃ли вѣнчалисꙗ и трꙋждалисꙗ кровны^х теченїе^м... кд҃.
Ст҃ыи пророкъ Сира^х рече... ке҃. Соломо^н премꙋдрыи рече.
Чл҃овече таины своеꙗ не изꙗвлꙗи женѣ... кѕ҃. Ст҃ыи Петръ
(л. 39) инокъ стꙋдїнскїи рече.. чл҃овече Бг҃ъ тобѣ лиха не
хоче^т... кз҃. Ст҃ый... данїилъ ко лвомъ вовержен^ы^с... кн҃.
Ст҃ыи ап҃лъ Петръ во пꙋстыни былъ лѣтъ м҃... кѳ҃. Ст҃.
Козма и Демїꙗнъ врачеве и чꙋдотворци... (обор.) л҃. Чл҃че не
входи два пꙋти мыслю... ла҃. Бг҃ъ чл҃че лиха не хоче^т тобѣ.
а бѣсъ хотꙗчи мꙋчи^т... лв҃. Ꙗкъ пчела летитъ на красныи
цвѣ^т... лг҃. Ст҃. стр҃тотерпци х҃вы Бори^с и Глѣбъ с҃нове Бели-
каго Володымера. Стоꙗста враиской земли. ѡскѣтиста сво-
ими драгими вѣнци даста побѣдꙋ рꙋски^м кнꙗзе^м на пога-
ны^х доброе ѡрꙋдїе... лд҃. Свѣтлое сл҃нце сїꙗе^т ѿ красной
зорѣ.. ле҃. ст҃. ев^г. Марко рече... (л. 40) Ст҃аꙗ Па^т-ка рече.
Чл҃че честнꙋи по^с-гныи дн҃ь... лз҃. (не став хати на зачарованім

Digitized by Google

місцї). лй. Ст. Іоанъ дамаскинъ... лд. Гаврїи^х Архаѓгль со нбсе приниес бцн радосе... м. Чловече хощеши доброе дѣло почати... мд. Ст. Іωа^н млтивыи... (обор.) Єремен про^рокъ рече... мѓ. Летѣли двѣ птицѣ... (пор. нї.) мд. Высоко орелъ сѣди^т а много вѹнъ мысли^т... ме. Ст. Іωа^н лѣствичникъ рече чл҃че не чини дрѹгѹ лиха... мѕ. Стыи Григорїи Бѓосло^в рече не тѹжи ни плачъ чл҃че... (л. 41.) мз. Ст. Іωанъ Златоѹстыи рече. Чл҃че доброе дѣло твое... мй. Ст. Нїкола рече. Чл҃че на вса^х дн҃ь говори^ш. Помилѹи мы бе помилѹи мы... мд. Стыи Славныи про^рокъ Іωр^данъ посѹхѹ пере^шо^в... н. Прп^ѣбнаѧ Марїа Єгѵпе^тскаѧ ѹзна^вшисѧ во грѣсѣхъ свои^х (обор.) побѣже во пѹстыню и ѡбрѣте Спсе^и. Иды чл҃че Гдесь ѹмислилъ еси добро ѡрѹдїе твое: конецъ.

---

15. (№ **236.**) Fasciculus | Variarum | Rerum | V. Pauli Swidzijskj Presbyteri Vołodzensis. 44 л. 4-ки по 20—22 стрічки на стор. оправ. в тектуру.

л. 2. AMDG. 1-mo Dyskurse o Mądrosci Boskiey. Niedarmo mędrzec Pański początek mądrosci na Boskiey zakłada Boiazni...

л. 2 об. Dyskurs o Protekcyi. Gdzies po szyrokim polu, czyli ustronnym mieyscu filozof Xenokrates chodząc uyzrzy uciekaiącego wrubla, przed drapieżnym iastrzębem... (воробець сховав ся під плащ фільософа.)

л. 3. Dyskurs o Cnocie. Nie w łabędzim pierzu temu zostawać potrzeba któremu Cnota iest w przyiemnosci...

л. 3 об. D. o Mowie ladaiakiey. Volat irrevocabile Verbum. Nie uchwycisz raz zgęby wypuszczonego Słowa leci z Wiatrem...

л. 4. Nemo sine nevo.

O zgubie duszy. Facilis descensus averni. Nie trzeba wielkiey przykładać pracy, żeby do drzwi zguby wieczney trafić...

л. 5. A. M. D. G. Historie Rożne. Swiadczą historiie o iedney Sw. Pannie Małgorzacie de Castello... (що в її серцю дівичім найшли перлу з зображенем Ісуса на нїй і родичів.)

л. 5 об. Poeta Jeden niemaiąc włosow na głowie, tak strzegł owey głowy że nigdy czapki niezdeymował... (раз слу-

Digitized by Google

чайно зняв, а тоді впала йому на голову черепаха, що її випустив орел, і вбила.)

л. 6. Młodzian pewny wielkiey fortuny y urody iadąc przez Jedne pustynią ziechał się z drugim wielce Urodziwym Stroynym y grzecznym Młokosem, w ktorego postaci był Anioł... (в дорозї перший заткав ніс і відвернув ся від здохлого пса, а другий від якого то значного вельможи, що в своїм серцю не мав ні кришки добра; розговір, наука загальна. Як один з примірів наведено оповідане (7 об.) про святу Евфразію, Polskiego narodu ozdobę, що спасла свою дївочу чистоту від жовнїра хитростію, а то за помочію олїйку, що мав чинити тїло невредимим навіть від желїза. Жовнїр повірив — спробував сього на нїй і на місци відтяв голову. (Гл. після Показчика на иншім місци). Згадка про самоубійство св. Пелагії і Софронії.

л. 9—15 вирізки друкованих статей, O orderach kawalerów S. Marka w Wenecyi i Maltańskich; 16—20 друк. присвята з гербом Ант. Трипольскому — з якого то Kalendarza Polskiego XVIII в.

л. 20 об. 1745 A. d. 15 octobris zasnęł do Sądu Pańskiego JW. IMP. Jan Ogiński...

л. 21. Kopia prezenty super Poponatum Zahotynensem. Jan z Kozielska Oginski Mściborski Starosta... 6 (?) sept. 1742 w zamku Dembrowskim... dla Utsciwego Jana Maniawskiego Popowicza Dąbrowskiego.

л. 22. Записки про привилеї на попівства занесені в книги земські староств Сяніцького і Перемиського; 1728 р. на Пятківське попівство, 1631 Малявське, 1654 Малявське, 1738 увільнене з підданства свящ. Панкевича з Бризави, 1718 на Лубно, 1696 на Станкову, 23 об. 1699 на Явірники.

л. 23. List Dno Joanni Pacławski officiali fudali Sanoc. в справі надання попівства Малявського.

л. 24. Продовжене згадок про обляти презент і грамот духовенству: 1666 привілей всему духовенству Сяніцького староства, 1588 Семушова, 1669 Тирява Вол., 1624 Іскань, 1558 в справі граничній між Тирявою — Межибродем — Лодинкою — Wulucz — Глінчем — Вітриловом — Кінським, 1680 1680 Діброва до Лодинського попівства, 1629 корол. унїверсал „ut sit unitas“, (обор.) 1719 Стефкова.

Digitized by Google

24 об. 1742 січня 17. посмертна згадка про свщ. Івана з Кривого — „похованыи честно в церкви... презъ мене Іереи Єкѣдѣйского Намѣсника бѣрецкого“.

— 1742 цвітня 5. посмертна згадка про свящ. Івана Околовѣча з с. Ваготина, похований на цминтарꙋ за ѡлтарє“... (як в.)“

л. 25. Kopia Prezenty Super Poponatu^m villae Iskanien' (po † Jakubie Kopystynskim dla utsciwego Bazylego Kopystenskiego syna Jakuba) 24 лют. 1740.

л. 25 об. Звістка про обляту 1744 р. королївського привілея с. Глінче на коршемне.

л. 26. Kopia listu Instancyalnego za akolitą pewnym do Biskupa pisany. 21 вер. — 1742 Jan Ogiński z Dąbrowy за Іваном Манявським, поповичем дубровським.

л. 26 об. чиста стор.

л. 27. Uniżona Weneracyia NN. Naszemu Wielce MPanu konferowana. = Tamsie zwyczaynie piero z pochwałami, | Garnie gdzie Wielkie y Iasne Cnotami | Imci stateczność zacne urodzenie | ... (17 стрічок.) Iasniey honorem iak Niebo gwiazdami. (обор. і слїд. стор. чисті.)

л. 28 об. посмертна згадка 1745 р. 8 січня про Марію попадю Глоденську жену свящ. Івана „а то з' ѡказїи зыты своего Іѡана Маняского, который ей предъ Смертию значне потрꙋтилъ“.

— NB. Vide in Castro Premisliensi F. 2 da pridie St. Nativitatis BVM. 1655 anni Consensus Ioannis Casimiri Sup. emptione certi Fundi a Successoribus Zasanski, Pannom Zakonnym Przemyskim.

— 1723 oblata иншого акту тимже.

— 1649 oblata Privilegiorum „

— 1671 „ „

л. 29 об. — 34 об. урив. Kalendarza Polsk. y Rusk. з присвятою Andrzeiowi Wolskiemu і гербом Łętowskich.

л. 35 об. 1691 Devotus Joannes Petrowicz presbit. Hłumecensis nobili Dobranski summam certam super medietatem poponatus Hłum. inscribit.

— 1745 повѣтры в Бѣрчꙋ ѡ ст. Йнѣ, ꙋмерло люда розного Рꙋского, Полского и жидовъ триста шистъдесятъ.

Digitized by Google

— 1638 obl. privilegii super poponatum Starego Bircza.

л. 36. 1743 мца маа 31 † свящ. Вас. Коритенский презвит. веси Малыки, похованный честно въ храмѣ ст. мч. Параскевіи.

л. 36 об. Prezenta на Криве Marcellego na Dydni Dydynskiego 1728 р. 19 падол. по † Вас. Козловськім для Івана Антоняка.

л. 37. Привилей попівству в Сємушовій 1734 р. і 1725.

— 1744 серп. 2. „Поводъ была великаа шкодъ немало такъ взбожахъ ыко вгородахъ и будынкахъ наробила... (у свящ. Свідз.) на Полю ѡснова названно^м на трійцатъ кѹпъ Примѹлила и внивечъ ѡбернѹла и по инныхъ весехъ рѹины начинила великои... (Згадка про Вислу і Перемишль).

л. 38. Презента на попівство в Варі по † Луці Кищакевичу його синови Іякинтови 1744 р. Автона Конопацкого.

л. 39. oblata привілея для попівства в Станковій 1696.

л. 39 об. 1743 р. 24 жовтня † свщ. Луки Кишчака.

л. 40. 1708 oblata привілея на попівство в Бризаві.

л. 40 об. 1744 р. жовтня 26 (ноєвриа 6). Пожегналъ са з' свѣто^м велможный Єго мл҃тъ Панъ концехъ Замбрицкій староста мриґлоцкій...

— 1744 † свящ. Стефанъ Телеснѣцкій зъ Селискъ.

л. 41 об. Antoni z Kozarzowa Zerzewski wsi Sufferyny Zastawny Possessor — презентує поповича Івана сина † Луки (Кишчака) на священика в Сувчинї.

л. 42. 1652 на Глінчу, 1663 деякі вольности руськ. духовенству, 1624 і 1743 Іскань.

— 1743 лют. 6 в нед. мясопуст. „Девица Євдокиа а цорка славетного андреа крѹблицкого мѣщанина диновского выдана за мѹжъ до вари за славетного Їоана Поповича варского а сина Їереа Лѹки“.

л. 42 об. 1743 февр. 20 † свщ. Григорій презвит. веси Крецова.

— 1743 Пожегналъ са з братиевъ законною Ѳходячи ѿ сего житиа Пречестный Законникъ Фѣларетъ Пелкинскій в Градѣ Львовѣ, на ѡнъ бѹдѹщій вѣкъ; которомѹ нехаи свѣтлостъ вѣкѹистаа Присвѣчлетъ вцарствѣ небесно^м.

Digitized by Google

л. 43. 1640 і 1694. Привилей на попівство в Тираві Сольн., 1670 Stanisł. Pieniąszka.

— 1430 in actis Terrestribus Sanocensib. Języczki dictis Privilegium Kraynikom Uluckim serviens; 1720 privil. circa sculteciam in Ulucz.

л. 44. 1744 р. січня 6 † свящ. Іван Копистенский свящ. села Острова пох Перемишлем.

In multiloquio non deerit peccatum, qui autem moderatur labia sua prudentissimus est.

л. 44 об. Пѣсинъ Свѣцкаꙗ.

Флꙗшкашъ моꙗ потѣха келѣшокъ вradости — Ꙗни ꙗсꙗ лиха кою тилко зкысокости — арендар мой батько и мати — защо мѣсꙗ клопотати — ащожъ по жꙋрбѣ.

Арендарка лꙋчше знае чего мѣ потреба — Повнꙋ квартꙋ наливае, хоцъ каже нетреба — Повнꙋ квартꙋ наливае, горѣлки мѣ достарчае — Каже ми пити.

Якъ горилки нестане, корова немила — Милша ми арендарка цю горѣлкꙋ мѣрꙗт — бо ѡнами кажетъ пити тасꙗ не жꙋрити — цю денъ три кварти.

Правдивый той человѣкъ, который пєтъ горѣлкꙋ — Скоро прїйде до домꙋ возметъ бити жꙋнкꙋ — бꙋдъ ми жона правдиваꙗ в каждой речи весолаꙗ — да не лай мене.

Вдомꙋ несперечай, да не впиваюсꙗ — Скоршми идꙋ до домꙋ тай невалꙗюсꙗ — Скоро прїйдꙋ до своей хати, зара кажꙋ исти дати — Потим идꙋ спати.

---

16. (№ 105.) Зборник свщ. Павла Свідаїнського скорописом 1740 р. на 16+113+24+40 лл. Q fracto прп. дошка в шк. з застяжкою.

На 1-ім обор. ненумер. листї наклеєне дереворитне Розпятіє з підписю: Consumatum est.

л. 1. Слово ѡ створеню Нёа ї Землѣ. Ꙗ́ды сотвори бгъ небо и землю и рех да изведет землꙗ плох свой, и бы, тако... (л. 2) Ѡ сотворéню Ꙗдама. Ꙗ́ды сотворилъ бгъ небо и землю, и всꙗ зелиꙗ... (л. 3 об.) Слово ѡ женѣ Ꙗдамовѣ. И по сотвориню вшиткихъ скотовъ, и вшиткихъ птицъ небесныхх... (доведено до місця:) Сидꙋ

Digitized by Google

выстъ Сн҃ъ, и именова имы ємꙋ єно° сей оупова призивати имы Гд҃а бг҃а.

л. 9. Вопросо-одвітв: „Веле лѣтъ жилъ ада^м°... (і його наслїдники) — 9 об. Про Ноя і його ковчег.

л. 10 об. Положи бъ з҃. мучеиїй на каина за брата єго авєлы. а҃. Бг҃а разгнѣва. в҃. Фца ѡскорби. г҃. Матєръ вез'чаднꙋ сотворы. д҃. Брата оуби. є҃. Кровъ пролиы. ѕ҃. Землю ѡскверни. з҃. Ада ѡбнови.

л. 11. Ѡ пьяницахъ. Горе встающимъ из' оутра и квасъ пиющи^м, и ждꙋщимъ на то^м же вечера, вино бо ихъ сожжетъ, со гꙋсли бо и тимпаны рꙋ^м єго не ѡглядаютъ.

— Вопросъ. Сила лѣтъ Ной мѣлъ... (і инші вопроси з біблїйної історії); (11 об.) Ктобысы на^м Гд҃а бг҃а выжей родити мѣлъ? Воробецъ, бо бг҃ъ в' жолобѣсы народилъ, а воробецъ в' стропѣ... (гришного)... (л. 12.) З синів Ноєвих: Сима пошли каплане, а з' афета шляхта, а з' хама пошли хлопи, то єстъ роботники, а з' мꙋнта пошла москва.

л. 12. Dzieie znacznieysze od Stworzenia Swiata do Xtusa Pana. (л. 14) Po Salomonie Rząd krolow Judy, (л. 14 об.) Po nich rzędzili krolowie Poganscy, (л. 16) Opis pierwszych rodzicow wiele lat ktory żył.

л. 16 об. Зри Читателю. Сию книшкꙋ списалъ сщ҃. Іерей Павелъ презвитеръ парох. веси Лодины на^м Уличемъ при храмѣ Рождества прч҃той бц҃и, Намѣсни^м бѣрецкїй. Рокꙋ вж҃го ҂ѱм҃. м҃ца марта дны к҃. Рꙋкою своєю власною. ☞ X. Paweł Swidziyski, Pleban Łodzinski, Namiesnik Birecki, вреннoю по^м кло^м шесы рꙋкою.

— Слово ст҃го Меѳодїа Єп҃па Іер҃ли^мского, ѡ царствїи Михаиловѣ, и ѡ царствїи Антихристово^м и ѡ ѡстатны^м днєх' зачинає^м през' моцъ милостиваго бг҃а и сн҃а єдинороднаго и ст҃го дх҃а. Во вѣдомости нехай бꙋдетъ всѣ^м ижъ двою бы^м ада^м и єва, колижъ (обор.) выгнанныи были из раю... (видруковано у Памятках IV д-ром Франком, ст. 291—292.

л. 41 об. Sędziowie ludu Izrael.

Digitized by Google

л. 44. Посланїе ко стымъ Ѡцемъ горы Ѧдонской Ѡ православ'ныхъ вѣры Россїйской а землѣ Ꙋгорской Хртиѧнъ. Иже во келицей чести и благодати преѡсщен' и оукрашенъ во иноческїй чин; избрачномꙋ, божественнꙋю благостию, еже быти настав'никъ, и оучитеи и пастыр. извычеи божественного писанїа.. бгоизбранномꙋ (обор.) Ѡцꙋ ї кир Гавриилꙋ прото Стыѧ Горы Ѧдонскиѧ, и азъ грешный меншїй во чл҃вцехъ, недостойный хꙋ рабъ, Лаико Ѡ мецеци королевъ логофетъ, смиренно метанїе приноси... (л. 47) Писаи в' бꙋдинѣ градѣ в' лѣто ѕмѣ. (1534) Йнꙋша краля ꙋгорскѡг логофет Лаико Ѡ моци.

Ѡвѣтъ. Ѡ прота Стыѧ горы Ѧдон'скиѧ и всего Собора и, Йнꙋшꙋ королю ꙋгорскомꙋ, посланиє второє, и Ѡвѣтъ ко ꙋпрошенїю его, противо ꙋчениѧ Лютера, оучителѧ ихъ...

л. 62. Genealogia Jesu Christi D. N. secundum Math. et Lucam combinatos.

л. 63. Слово стго прорка Ісаїѧ сна Амосова сориданїемъ ї со слезами ѡ послѣд'ныхъ днеи. Тако глетъ Гдъ послꙋшайте мене сїове чл҃вечестїи, и берѣте собѣ краꙋи всѣ рѣчи оустъ моихъ... (Памятки IV, ст. 252 - 4).

л. 74. Зры Читателю ї Виждъ. Чл҃къ единъ Імени лактаитиꙋсъ Ѡ Сибил'лѣи ѡ сꙋдномъ дни такъ пишет, когда (обор.) мае прїити скончанїе свѣта, первѣе бꙋдꙋтъ в'людехъ великїи страхи... (л. 76) ѡсѧдꙋт свѣтъ десѧт мꙋжевъ, моцных', повстане единъ из них' горшїй, и зрошшїй, которїй Азїю, и Африкꙋ ѡсѧде, и иныи землѣ по себе подобье, и разорит' вѣрꙋ, и розорвет', а свой закон исправит, и оуставитъ (обор.) паньство свое.

л. 77. Ѡ стыхъ Їконахъ ї ѡ ѡбразехъ слово и вопросы Ѧданасиѧ Алеѯандрїйскаго ко антиѡхꙋ кнѧзю.

л. 82. Слово їнока Маѯима ѡ вѣнци Сїсовѣ ѡ сем ѿ ѡнь еже пишꙋт' иконники вѣнци сїсовѣ. Вѣдомо да ти е, ꙗко сїꙗ пословица еллинска сирѣчъ греческа естъ... (84) Митрфию... Чл҃къ старостию ѡбдертим въ мѣстѣ темнѣ... иже пишꙋтъ на Іконѣ сошествиѧ стго дха. Се слово Максима Грека.

л. 85 об. Гисторїи ѡ Милосердныхъ и Милостыню творѧщихъ. O Pietrze Tylickim Biskupie Krakow-

Digitized by Google

skim (12 тисяч грішми подачок бідним річно, кромі того натурою).

л. 86. Druga o krolu Francuskim (Робертї, що денно тисячку бідних піддержував).

л. 86 об. Trzecia (Тит імператор — Deliciae generis humani, Zygmunt I — oyciec a nie krol, Zygmunt III — Pius, по сїмсот злотих денно на духовенство видавав, кромі инших милостинь).

л. 87. 4-ta. Czytamy o Tyberiuszu Konstantynie (як вже не мав з чого видавати на церковні потреби і на бідних, найшов в одній зі своїх комнат камінну плиту з хрестом в підлозї. Не хотячи, щоб по хрестї люди доптали, казав плиту винати. Під плитою було ще дві такі самі, а під ними великий скарб, якого вистарчило на всї його потреби).

л. 88 об. 5 ta. Pisze veneralibis Beda... 720 р. Англїєць Дрітельм завмер на одну ніч та видїв судьбу душі по смерти.) Пор. № 99 л. 80.

л. 90 об. 6-ta. Powiada Grzegorz S. o Biskupie parmitańskim...: (przybił się do wyspu, bocik = лодка = ботик, buchonek chleba). Слуга епіскопа упав з лодки в море, пірваний вітрами відбив ея далеко від корабля; держав ся тільки на лодцї, як на конї, в голодї і холодї кілька днів. Епіскоп відправив за його душу лїгурґію, підчас якої слуга одержав бохоня хлїба, а відтак вітер занїс його до Сицилїї. (Пор. № 99, л. 57.)

л. 93 об. Мока по ѡбѣдѣ жалобномъ. Бжїственный Давиꙗ и Прорк бжїй к' ѱалмѣ раї..

л. 95 об. Historie rożne. 1. O Vigiliuszu Papieżu. (№ 99, ст. 1.)

л. 97 об. 2. O zapamiętaniu grzesznicy. Discipulus pisze o iedney białogłowie gniewliwey... a czyniła się dewotką... не могла приняти послїднього причастія, бо Господь відвертав ся від неї; вмерла непрощена. (№ 99, ст. 3.)

л. 99. 3. O Borromeuszu S. (№ 99, ст. 4.)

л. 100. 4. Hist. o swiętokupstwie. Za czasow Wiktora II Papieża... (№ 99, л. 7.)

л. 102 об. 5. Hist. o królu tyranie. O królu perskim Saporze pisze Zonaras...

Digitized by Google

л. 103. 6-ta. O cesarzu Heretyku. Anastazyusz Cesarz... (№ 99, л. 11.)

л. 103 об. 7-ma. O Lekkomyslnosci. U Wakaryka S. ucznia Swiętobliwego opata Kolumbana... (№ 99, л. 11.)

л. 104. 8. O nieposłuszeństwie. Persowie w niektorym mieyscie (!) Swoim słuchaiąc Millesa Biskupa...

л. 104 об. 9-ta. O złamaniu Przysięgi. Pisze Baptista Fulgosus i Ludwik krol Burgundyiski... (№ 99, л. 11.)

л. 106. 10. O Ferdynandzie Tyranie, krolu Neapolitańskim. (№ 99, л. 11.)

л. 106 об. 11. O Pob-nosci Xiążencia Lotarynskiego. Arnolphus Xiąże Lotarynskie... (№ 99, л. 15.)

л. 107 об. 12. O dwuch Uporczywych Złosnikach. Dionisius S. Areopagita uczen Pawła S. apostoła pisze w liscie swoim o Karpie biskupie kreteńskim... (№ 99, л. 36 об.)

л. 109 об. 13. O Pokusie Metrona Sw. (№ 99, л. 36 об.)

л. 110 об. 14. O iednym Heretyku. (№ 99, л. 67 об.)

л. 111 об. 15. O Białogłowie Melankoliczney. Ex Iacobo Vitriaco. (№ 99, л. 68.)

л. 112 об. Porządek cudów od P. Jezusa uczynionych y inszych Spraw Jego...

л. 1. Complementa Natalis Christi: 1. Kwilącegosię dzis w Bethleiemskiey staięce... 2. Gdy kwiat Niebieski... (об.) 3. Sląca sprawiedliwości... 4. Слонце справедливости... (л. 2) 5. Gratulatio. По ѿдаленыхъ, а правѣ темны^х^ фрасѹнкахъ... (л. 3.) 6. Знаменитый денъ нѣшный... (л. 3 об.) 7. Денъ весолый... (л. 4.) 8. Дивная и нѣгды неслиханая на свѣтѣ показалася сцена... (л. 5.) 10. Lzy wcielonemu Bogu... 12. Gratulatio Sacerdoti R. Graeci. Речъ слѹшная а бг҃ѹ милая...

л. 6 об. Gratulatio Resurectionis Christi. По накал'ныхъ невчасахъ а барзо велики^х^ фрасѹнкахъ... (л. 7 об.) Alia. Вѣнцѹю дзѣсїейшои радо'ной соленнѣзацїи... Alia. Swiadczą historykowie, że przy Narodzeniu Pana znak był... (8 об.) Alia. Nie innego dnia w progach WPana... (л. 9.) Alia. Здочекана нѣшней охрочистости...

Digitized by Google

л. 9 об. Wiek swiata VII. Co sie działo w Judei na Xtusa y Apostołow.

л. 11. Gratulationes Natalis chto. а҃. Звычай то оу людей посполитый єстъ. (об.) в҃. Ѡтворилоса дна нынѣшнего жродло... г҃. Звычай то посполитый оу людей, н҃ гды що весолого... (л. 13.) д҃. Бꙋдꙋчи на нынѣшнего дна великою радостию... (об.) є҃. Великаа и разꙋмо҃ людски҃ неѡграниченаа радо҃... (14 об.) ѕ҃. Ѡповѣдъ на Повѣншованы. Ꙋпередилесъ мы вашецъ жичливостю своею...

л. 15 об. Zycie osob specyfikowanych y czas akcyi co znacznieyszych. (подїї біблїйні.)

л. 16. Pytanie. Ktory naypierwszy język na swiecie. Odp.: Hebreyski.. (обор.) a gdy po potopie lud sie rozmnożył. wzielisie do budowania wieży babilońskiey gdzie im P^n^ Bóg języki pomieszał. Są główne języki, że od nich inne pochodzą. a ci są głowne, iako to: Hebrayski, Grecki, Łaciński, Teutoński, y słowieński... z Słowienskiego. Polski, węgierski, czeski, moskiewski albo Ruski, Tatarski, Bułgarski, Turecki pospolity. Gdyż powiadaią że iest na swiecie 70 językow czyli Narodow. Jako swiadczy Genesis 10. Koniec.

л. 17. Повѣншованы Рождества Хр҃това. а҃. Powinnym moim przeciwko WPanu affektem... в҃. Obligowanym zdawna affektem winszuie WPanu... (об.) г҃. Sama chęc y zwykły przeciwko WPanu affekt... д҃. Przy nowonarodzonym Chrystusie... (л. 11.) є҃. Affekt mi sam dzis rozkazuie... (об.) ѕ҃. Niski oddawszy WP. pokłon... з҃. Dzień wesoły dzień szczęsliwy... (л. 19.) и҃. Powinnym moim przeciwko WP.... (об.) Ѡвѣтъ на Повѣншованы. а҃. Za powinszowanie pospolitego swiata szczęscia... (л. 20.) в҃. Odbiram z chęcią Braterskie WP. applauzy...

л. 20. Повѣншованы Нового Рокꙋ. а҃. Ile w Roku następuiących dni... (об.) в҃. Pospieszyłem nowego lata powinszować WP.... г҃. Rok nowy szczęśliwie zaczynamy... (л. 21.) д҃. Ѡвѣтъ. Confundor affektem WPana... Ѡ в҃. Odbiram przypowinszowaniu nowego roku...

л. 22. Повѣншованы на Бг҃оꙗвленїє Гдне. Przewdzięczna wodom Iordańskim estyma... (обор.) Alia. Пресвѣтный денъ дзѣсейшїй вшитского ꙗстꙋ нашего...

Digitized by Google

(Лунник.)

л. 1. Наставшоᵗ мᶜца ѡ потребныхъ днехъ оуказъ. Въ первый денъ лѹны Ядаᵛ созданъ бысть... Въ вторый денъ лѹны Єква создана бысть... (3. Каїн родив ся, 4. Авель, 5. жертва Каїна, 6. Сиф родив ся, 7. Каїн убив брата) тоᵗ денъ вѣдаᵛ на пѹтъ не ити, кѹплю не дѣлати, погиклое не ѡбращетъ ся, роᵛное блѹᵛникъ, и блѹдница, и пяница (л. 3.) нездорово и нещасливо, власовъ нестричи, соᵛ два дни събѹдетъся, вепрѣ чистити и кровъ собѣ пѹщати втоᵗ денъ...

л. 8 об. Приміти хороби від 8—30 дня місяця.

л. 10. Ѡ дванадесяти планетахъ нєбныхъ. а҃. планета ꙗреᵛ слѹжиᵗ м҃цѹ маᵣтѹ. Первая планѣта сѹха и тепла, ѡгненна держиᵗ главѹ и лице... (на марґінесї наклевно з календаря зображене барана) — (л. 11.) Планѣта в҃. Таврѹᶜ слѹжитᵗ м҃цѹ априлю се єстъ Юнецъ, (л. 12.) Пл. г҃. Ємені слѹжитъ м҃цѹ маю се єстъ близнецъ, а на востоᵛ сл҃нца стоиᵗ. — (л. 13.) Пл. д҃. Канцерᵗ слѹжитъ м҃цю Іюню сей єстᵗ рлᵛ, и стоиᵗ на западъ слонца. — (л. 14 об.) Пл. є҃ Левъ силна слѹжитᵗ м҃цѹ Іюлю ѡ полѹдна. — (л. 15.) Пл. ѕ҃ Бѣрґа слѹжитъ (обор.) м҃цѹ авґѹстѹ се єстᵗ дѣва. — (л. 16.) Пл. з҃. Либра слѹжиᵗ м҃цю Септеврїю се єᶜ ꙗреᵛ. — (л. 17.) Пл. и҃. Скорпїи полѹнощнаꙗ слѹжиᵗ м҃цю Ѡктоврию. — (л. 17 об.) Пл. ѳ҃. Стрелецъ слѹжиᵗ м҃цѹ Ноємврию. — (л. 18 об.) Пл. і҃. Стѹдена и Сѹха Коприкоᵣнѹсъ полѹᵛнꙗ слѹжитъ м҃цю Декеврию. (Козюрогъ) — (л. 19 об.) Пл. аі҃. Ꙗкварїѡᵛ восточнаꙗ слѹжитъ м҃цю генварю. (Wodoley.) — (л. 20.) Пл.ві҃. Пѣсцѣᶜ Западᵛнаꙗ слѹжиᵗ м҃цю февралю. [На марґінесї наклевні кождий раз одвітні знаки з календаря).

л. 21. Зри читателю ꙗко воходиᵗ и исходитъ взодѣеᵛ слоᵛце.

л. 22 об. NB. (по польськи) 6 днів творчости Божої.

л. 23. Я се сѹтъ седᵛ планетъ кратко выписано. Слонце. ☉ Неделꙗ єстъ моцъ дневнаꙗ ꙗᶜє, сѹхо и горяче, а моцъ маєᵗ во всеᵛ живо... хтосꙗ поᵛ нинᵛ народиᵗ, ѡ мᵛръ и моцный, часомᵗ смѹтный, цѹдный добрїй, шлꙗхетный, бѣлыхъ ѡчїй, крѹглого лица, долгихъ волосовъ (об.) великого чола, рожного возрастѹ, малый голоᶜ со-

Digitized by Google

ромю^ж^ливый, на оу^з^дреню а ласый, бꙋдетъ живъ лѣтъ рк҃. Понеделокъ м҃цъ С. (л. 24.) Во второ^к^ Марсъ, (обор.) Середа то е^с^ Меркꙋрїи, (л. 25.) Четве^р^ Юпитеръ. (л. 25 об.) Пятокъ Венꙋсъ, (26 об.) Сꙋбота Сатꙋрнꙋсъ.

л. 27 об. А се прошви Гд҃ъ бг҃ъ знаменїе Иилтꙋно^м^, и намъ тако^ж^де, ꙗко во всяко^м^ м҃ци по два дны злыхъ, ни кровъ пꙋщай Ни сады сади, Ни вдо^м^ старъ входи, ни свадбы твори, Ни кꙋплю дѣй, Ни вдо^м^ новъ входи Ни Рꙋчного дѣла починай Чого бꙋди на добѣ, Ни На пꙋ^т^ ходи Ни пивовари, Ни зе^м^лю копай, Ни церковъ строй Ни пи^р^ ко^р^: Ни книгъ писати и втыя дни ѿ всего злаго стеречися потреба... (кожда 1-ша буква велика виноварю).

л. 28 об. М^с^та Слонцꙋ внаже входитъ На вся М^с^ця Ѿхт҃ъ зри.

л. 29. Чотыри кремены, то ест' д҃. часы коли кроплы з'неба сходитъ, и скоторыи бывает' ѡтрꙋтся, на всяко^м^ питїи, и стого люде^к^ барзо ест' шко^ж^ливо, и которїйся нестереже^т^ питиꙗ нощнаго, н^ж^ кроплꙗ назначена бывае^т^, проходитъ каждꙋю накритꙋю сꙋдинꙋ, бо ѡна естъ сама в'собѣ, и бывае^т^ каждого рокꙋ д҃. кро^т^...

л. 30. Сказанїе ꙗко ѡбрѣтается Мысопꙋст' великїй.

л. 31. Ѡ крви Пꙋщаню короткая Наꙋка Найпервѣ зри коли кровъ пꙋщати маешъ. (гл. л. 33 об. — 34.)

л. 31 об. NB. Кроплѣ пилнꙋй м҃ца марта кё., септ. кв҃., дек. кё., юня кё.

л. 32. NB. (Положене сонця в поодинокі місяцї.)

л. 33 об. NB. (в які днї пускати кров, а в які нї.)

л. 34. Opis Siedm wiekow. (від сотвореня до потопа 1657 лїт, Авраам в Ханаан 426 лїт, до виходу з Египту 430, до Соломона, до Кира перського, до Августа, до Траяна).

л. 35. Ѡ двоенадесят' зодѣехъ... (л. 36.) Ѡ оудобных' зодїех' ѡ добрых' и злых' и посредних'.

л. 37. Ѡ разколѣвши^м^ся чловеци. Смотри болного и считай в'который денъ назнаменꙋе^т^ недꙋгъ его...

л. 38. Opisanie Kosciola Salomonowego. Zalozono ten kosciol od stwor(zenia) swiata Roku 2992 a skonczono R. 3001...

Digitized by Google

л. 39. Relacya o oblężeniu y Skaraniu Zydow miasta Hierozolimy. We cztyrydziesci lat powniebowstompieniu Pańskim, wzbudził Pan Bog przeciwko nim Cesarza Rzymskiego...

---

17. (№ 141.) Зборник русько-польських проповідей і друкованих польських статей пол. XVIII в. і ркп польск. статї XVII в. на 53 л. 4-ки прп. в папку.

л. 1. Слово на Преѡбражение Гдне, Просвѣтися лице его ꙗко слонце. — Не без ѡсобливой таемницѣ оучинилъ тое Еуглиста с. же хвалебнꙋю дзѣся на горѣ даворской тварь хвꙋ не до иншой але до слонцево приповналъ... (писано дуже дбалою кирилицею з дуже замашистим з в нижнїй части) — (л. 8.) Начертано бысть во веси Лодинѣ рокꙋ бжго ѧѱмд. (обор.) NB. Списася во веси Лодинѣ При храмѣ Рождества Пртой бци Мца авгꙋста дня в. рокꙋ бжго ѧѱмд.

л. 9. Concio pro festo S. Andreae Apostoli. Relictis retibus secuti sunt eum. Opuściwszy sieci szli za nim. — Słusznosię spytać czemu apostołowie Pańscy, czemu y dzisieyszy Andrzey S. Swiatowe opusciwszy siatki ochoczo poszli za Chrystusem Panem...

л. 17. Слово на бгоявленїе Господне. Снїйде Дхъ стый телесным образом ꙗко голꙋбъ нань... Негды поча часъ потопꙋ Їенералного преславнїе всѣ источники бездниꙗ и ѡтворилися хлябы йбныꙗ, ꙗко читаемо в бытиꙗ...

л. 21 об. Poznanie zodyaczne w każdym Miesiącu Rodzących się Ludzi niebezpieczne. — Baran panuie od dnia 10. Marca aż do 20. kwietnia, Człowiek który się rodzi pod tym znakiem ma w życiu swoim Lata niebezpieczne te, 12. 30. 75...

л. 22 об. (друк.) Ciekawe naturalne opisanie roznych kamieni.

л. 26. (друк.) Opisanie rożnych kamieni.

л. 28. (друк.) Kontymacya opisania rożnych kamieni... w wnętrznościach rożnych zwierząt...

л. 30 об. (друк.) Informacya ad Complementum Przeszłey Należąca... rodzących się pod władzą Saturna, Jowisza, Marsa

Digitized by Google

etc. dwoiakim sposobem poznać możesz, nayprzod z komplexyi potym z obyczaiow.

Всї друковані статї (22 об. — 31) виняті з календарів на ріжні роки, на що вказують чи то обіцянки продовженя на будучий рік (25 об.), чи то поклики на попередній рік (30 об.)

л. 32. **Наука на погребъ христїанскомꙋ чл҃ꙋ Еклезїастикъ гл҃ еть. Бл҃го есть ити вдомъ плача нежели вдомъ веселїа. — Лѣпше ити вдомъ где покꙋтꙋю анѣжели вдомъ где полныи перепикаютъ. — Възлюбленныи мои похваляю прешествїе ваше ꙗко прїидосте водо плачливый оутѣшити плачꙋщихъ и послꙋжити послѣднимъ послꙋженїемъ преставльшемоусѧ братꙋ...** (півуставом XVII/XVIII в. з киноварю в заголовку і в текстї.)

л. 42. A. 1638. die 3 Jannuarii... (вирвано) pro memor...· (якогось священника, що 45 лїт сповняв свої обовязки.)

Sacerdos magnus qui in vita sua suffulsit... Eccl. 50. Zaleca (nam?) Dawid krol y prorok życie pobożnego człeka w psalme 111 nakładłszy mu tam za iego cnoty rozmaitego błogosławieństwa..

л. 47. Pro Muliere sermo qui fuit in depositione Illmae D. Palatinae... (почерком я. в.)

---

18. (№ **159.**) **Зборник скорописний** (до 168 ої стор.(**і кирилицею 2-ої пол. XVIII в. на 242-х стор. малої 4-ки, прп. в тектуру зі старої рукописи XVI в.**

На листї 1-ої обложки наклеєні „три царі з дарами“ — витинок з якогось сталерита.

ст. 1. Opisanie Kościoła Salomonowego w Jerozolimie, któren to koscioł stawiano 46 lat... (Ex Josepho et Vilalpo.)

— 2. Pytania y odpowiedzi ciekawe o rożnych rzeczach.

— 6. Historia o Josepchu Prekrasnym z Pisma swiętego wyięta. Jakub Patriarcha starozakonny miał dwie żony Lie y Rachel...

— 13. O Dawidzie Krolu. Dawid Krol miał Oyca Jesse ktoren to Dawid Goliata zabił kamykiem. Pomaszczony na Kro-

Digitized by Google

lewstwo w Izraelu... Zestarzał się tedy... a bardzo był zimnem ciężkim dręczony. Otoż kladli koło niego młode Panny w Łuszku. Aby go grzali. Ktorym imię Pannam było Abirai.

— 15. O Salomonie Krolu. Salomon Krol był syn Dawida Krola od Uriasowey Bratowey. Ten Salomon miał zone Bardzo piękną. Którey to żonie iego pozazdrosciwszy Krol Filistynski W niebytnosc Salomona Ukradł mu ią... a tak one żołnierze za rozkazem Salomona; Krola Filistynskiego. y Krolową a żoną Salomonową Na oney szubienicy zawiesili. a Salomon odiechał do swey ziemi.

— 17. Ѡ церквѣ сѵ̃ѣи що значиѵ церковъ... (Є се „Зерцало богословїѧ", друковане по перше в Почаєві 1618 р.)

— 169. Предмова пред' шлюбом'. Таина сїѧ велїѧ єстъ. Въ бж̃твеном' законѣ и соборнои церкви выхованыі помыслѣте и ѹважте собѣ дочогостесѧ днеі ѹдали... И абы вах подах здравїє со долгоденствїємъ и доховатисѧ дѣток' своихъ. и ѹвеселитисѧ з ними и во староі глѹбокѹ достигнѹти. Чого жичѹ и вѣкишѹю.

— 175. Історїѧ ѡ єдноѧ папѣ Римскоѧ. Бѧше папа в' Римѣ петр' гѹгнивыи блѹжникъ. Єгоже Рига Римскїи цар видѣѧ своима ѡчима и ѹрѣзалъ мѹ пѹѧ кѹса и пѹл' брады и изгна єго со пр̃тола... (пімста папи за помочію голуба) и ѹбиша єго (Ригу) и рек' тако єстъ ѹгодно бр̃ѹ да бѹдеѵ папа и Рига єдинъ, єже бысть... Посих'же имѧше дѣвицѹ на имѧ Стефана, архидїакона во мѹжеских' ѿдѣѧнѹ ѡдеждах' и со нею блѹдѧше. по смерти єго бысть Намѣстникъ єго Стефаѧ Папою... (в богоявленський водохрест породила дитину; звичай оглядати папу і проголошати „masculus т. є менщизна").

— 177. Noe korab Budował 7 lat. a nikt o tym niewiedział. aż nareszcie zonie powiedział swoiey. że korab stawił... (переказ зі Слова Мефодія Патарського, що і одмічено на полю — гл. у д-ра Франка, Апокр. I, ст. 71—2, з варіянтом, що кіт повстав з киненого на божий росказ рушника.) Synowie Noego po potopie wystawiły Wieże wysoką wyzey obłoka. ale im ią P. Bog wiatrem obalił. powtorne chcieli stawic drugą wieże ale im P. Bog Języki pomieszał.

Digitized by Google

— 178. O oblezeniu Jerozolimy — (Josephus). We 40 lat po Wniebowstąpieniu Panskim wzbudził Pan Bog przeciwko zydom cesarza Rzymskiego Wespaziana...

— 179. Сказанїє ѡ латинах и ѡ бєжєных' ѯендзах'. Царствующу великому цру Константину в' старом' Римѣ при вер'ховному апстолу Петру... (війна 7 царів поганських проти Константина на Дунаю... „рече цръ пойдѣмо слугы моя; колимо на воинѣ погинути нѣжли в'градѣ"; діявол зі злости уморив царицю, та з мертвою сплодив діявола-пса, який ходив по Римі під назвою Латка. Дочка царя стала ночію жахати ся, тому пустили до неї пса, щоби стеріг. З ним зродила вона хлопця Петра Гугнивого, який до 20 літ був дуже мудрий. Його то і післав сатана в Рим з приказом: „иди, писмо имъ переницюй и переверни все иначей; а потом' вели имъ брады голити, абы завше были молодыи ꙗко ты єси сн̃у мои;... (с. 182) подложницъ доволно имѣти; цркки повели имъ ставити на подобїє свѣтлицѣ Иродокои; пр̃толъ повели имѣти при стѣнѣ ꙗкоѫ имѣлъ вдому иродокомъ; припер'сѧ кыѫ костѣнѣ, спїцал'ми своими; Апстолы вели ставити ꙗкои ѧ зде пицали клаѫ; такожде ꙗму повели держати вомѣсто бочки; людей научи иначе кр̃тити; а миромъ невели мазати. Речеже петръ оугнївый; але ихъ бг̃ъ кр̃тилъсѧ ковод'ѣ; и рече дїаволъ лацно наѫ тоє переверну́ти и переиначити; три єго кр̃ты сутъ; але тыл'ко єдинъ єс бл̃гвенный жизнодавецъ; такъ невтого имѧ и моцъ кр̃тити; но воразбоиническїй; Коду кажи дер'жати зав'ше в'цркви во мѣсто слезъ моихъ, же плакалемсѧ бѣсовъ ради слугъ своих', гды ми ихъ Соломонъ в'дебру загналъ; цркви же повели ставити шпицами когорѣ; ꙗко наполи дїѡрѣ гды навоходоносоръ царъ тѣло златоє поставилъ; попы нехай служат ѡплаткомъ; нехай собѣ ѡзмутъ знаменїє в'дому том' вкотором жидове х̃та мучили; на том'бо знаменїи вышници мои хлѣбъ пекутъ; истого желѣза нехай собѣ ѡзмутъ знаменїє; нехай тылко будет такъ тонко ꙗко звер'цалло; а коли попъ будетъ нимъ служити нехай его высоко (с. 183) подноситъ абы видѣли всѣ люде, ꙗкомъ ѧ сотворилъ Зверцало Иродїадѣ дщи Филиповой"... В Римі апостол Петро остерігав народ від науки Петра Гугнивого. Діявол научив його: „напиши имѧ своє

Digitized by Google

єзусъ и матку свою именуй панна маріѧ; менеже именуй па^н^ бо^г^ъ ѡйцїєцъ нашъ"... Пости, середа, пятниця — байдуже, „суботу же повели по^х^ клѧтвою по^с^тити, матере ради своеѧ, понеже в^с^суботу оумерла, имѧже еи бы^с^ маріѧ матере твоеѧ; и назови день суботный па^н^ны маріи... (с. 184.) не имѣте ли вѣры оученїю моему, то оузрите мѧ на нбо вознесе^н^наго; и помалѣ времени бы^с^ трусъ съ шумомъ великимъ"... діяволи взносять Петра Гугнивого на небо, но св. Петро пав ниць і молив ся, а коли сказав амінь — діяволи зникли з під облаків, а Гугнивий злетів на землю і на прах розсипав ся, „тогда рекоша Римлѧне вѣрующїи внего; матко бжа панъ Бо^г^ъ цѧло зрущѣлъ на зїемїе а душе его пржиїолъ до сїебїе; и тако ты вѣруеши и в^ его преле^с^ дїаволомъ научє^н^ную; Бу нашему слава въ вѣки вѣко^м^ Амин^ь^".

с. 185. Исторїꙗ ѡ мудро^м^ царевной и ѡ мла^д^нцу. Былъ нѣкоторый чл҃вкъ непростого стану барзо м^д^рый и научоный; Полни^н^ внуцѣ своей, и вмл҃дн^с^твѣ своемъ и Мовитъ всебѣ такъ поиду где учужое на^ц^ство або кролев^с^тво пристану до ꙗкого пана служити, бо зласки бж҃ой наукъ маю а не мѣлъ зацо сукнѣ справити. Фца продалъ коня купилъ ма^т^ку продалъ сукнѣ справилъ и всѣвши на коня поихалъ вчужое ѥнство... и учинили собѣ веселїе сѣмъ днїи и з҃: ночїю ѣли и пили и веселилися межи собою, и добрыи мысли мѣли и по см҃рти ц҃ркой мл҃дницъ ѡсѣлъ на цр҃твѣ; м^д^ре справовали мужъчину изжончиною (!), И такъ колшую (моцъ) маетъ мужъ нѣжели жена и колко было м^д^рихъ людей то всѣ погинули см҃ртїю злою также и на^м^ потреба выстерѣгатися Таковыхъ женъ, Аминь. (Гл. № 195, л. 1—18; наш „Опис" I, ст. 187). — Статя ся написана скорописею, доволї чистою українською мовою з польонїзмами, взятими очевидно з польського оригіналу. З язикових особенностий звертають нашу увагу: позабїва^н^ныхъ 186, хто — нѣхто (постійно), ѡзметъ — ѡзму 186, всѣхъ господарчиковъ головы 186, 191 = королевичів), минѣ 187, 189, 191—2, 194, кри^с^ло 187, 190, 193, тїсѧцъ 188, вїденїе 188, дерево въ него голей кї. на кождой голѣ 188, у вормы^м^ 189, хороша и слѣчна 186, 191, бакойко 191, пїти 192, налїває^т^ 192, написано 192, пер^с^тенокъ цр҃евнинъ 193, мїлый 194, золотарь — золотару 194, напїсати 194.

Digitized by Google

ст. 195. Краснописані великі букви азбуки.

— 202. Obietnica Ludzi w chorobach. Kiedy Pan Bog przepuści chorobe na człeka...

— Ѡ лѣкарствахъ. (кирил.)

Чловекъ хорыи своє здрова хце лѣкарство^м^ спертн
а лѣкар^е^ство часто быва^т^ причиновъ ко смерти.
Лѣпше дати своє здрова лѣчити поволи
добра є^е^ рѣчъ вытырвати хоц' тежъ значно боли^т^.
Бо наглое лѣкарство нагло тежъ и вдуси^т^
ктѣ мова^т^ нагло тагне — ѹрватися мусит'.

— 203. Книга лѣчебная Ѡ многи^х^ лѣкарствъ. Зѣла галганъ. Галганъ зѣла є^е^ тепло и сухо — ѹжитечно а мае^т^ много моци... ѡ имбери... мушкатель — гвоздики — цинамунъ — цитварь — бобки — чеснокъ — цибула — поръ або плодистецъ — горчица — насѣна черновѣйного — бюки = с полоно^м^ помѣшати макъ — девятосилъ — хрѣнъ (юшку процѣди кросъ сусто 208 ст.) — ретковъ — рѣпа — сыръ — яйца — пшено — горохъ — бобъ — конопля — рожа червонаа — фѣялковыи квѣтъ — фѣюнецъ — шалкѣя — ѹжовъ т. є. гад'чеи зѣла 212 — петрушка (рымъ выганяе^т^) — чорнобылъ — горяздъ — порвіи — копріва (на кюмъ бы были коросты 213) — рождерекокъ — лебѣтъка — полынъ — (с. 215.) Ц е р к а є^е^ барзо пожитечна... ктобы ей живалъ рано варилъши зводою и тропаръ ц҃ци днесь сп҃нію нашему начатокъ: и ц҃це д҃во радуися г҃. буде^т^ Ѡ падучей немочи ѹздоровле^н^ то естъ Ѡ фрибри г҃. моць ктобы верву досходъ сл^н^ца выкопалъ и держати вруках грошѣ сребро и злато а треба копати самою рукою и мовіти непрестан'но м҃тву Ѡче н҃шъ: и дне^е^ сп҃сению н҃шему начатокъ: набожне и выкопа^н^ши платомъ шовковымъ или шкарлатовы^м^ и носити зсобою а стеречися Ѡ смертелного грѣха теды если будешъ на войнѣ или насудѣ преможе^ш^ всѣ непріятелѣ носївши при собѣ тото зеліє верб... (с. 216) а хочешъ знати если буде живъ положи подъ голову вер'бины сіѣнной ежели будетъся потіти то будетъ живъ. — Смородюнъ — Солнечнікъ — Кровавнікъ — припутнікъ — венедіка — дятилъ — бендрѣнецъ. (с. 219.)

Digitized by Google

Лѣкарьства Розмаитїє фрїбрамъ. Сокъ свѣжого полонꙋ... (с, 220) Мл҃тва ѿ фрыбры. напїши сїю мл҃твꙋ на картꙋ и сьпали єи на попюлъ и дати пити спївомъ альбо згорюккою тои попѣлъ поможетъ. Мл҃тва. Во имѧ ѡ. и с. и с. дх҃а. Силою чтнаго и жївотворѧщаго крта... выписꙋютѧ ѕлаѧ ѡбражко бг҃омъ жївы и прєчїтою Бц҃єю и хранїтєлѧ аг҃ла твоєго и ст҃ы врачє козмы и демїѧна и всѣх ст҃ыхъ воєвъ нбнаго жїтїѧ чїнъ аг҃лскїи заклинаю тѧ повторє и потрєтє ѡбрашко ѩкаѧ колвєкъ єси алє согарає шъ. (с. 221) мл҃тва в҃. ѿ трѧсавицѣ напїшъ сїю мл҃твꙋ на ѧпкꙋ или напрокꙋрѣ дан болѧщємꙋ ѕѣзти (!) Заклинаю васъ нарїцаємїи дїѧволицѣ... Мл҃ва г. Во имѧ ѿ. и с. и с дх҃а. Кр҃тъ х҃въ во мнѣ кр҃тъ х҃въ намнѣ кр҃томсѧ жєгнаю... (На долїшнїм полю дописано: Лѣкъ ѿ зимы ѡлова чорного кꙋпїти, що при сꙋкнѣ и намочїти в' горювцѣ през два дни и пїти.) — На полях скорописом вказані коротко слабости, які лїчать зїля.

с. 222. На болѣнѧ зꙋбовъ лѣкар'ство.

На вклеєнім листку лїки — „кого гадина вкꙋсїтъ" — „жїгавковъ кропївїцевъ, вибїрало, ѕѣломъ гадъжѣмъ парїти — рювно — кычїстїтъ — совїный мозокъ — прїложити...

с. 223. На свербѧчкꙋ или пархи... покрашавши дрюбно — скюркꙋ дꙋбовꙋ порохнавокъ искюр'кꙋ 224 — заразъ, вютки, горювки, бюбъ, мѣхиръ, кюткꙋ 225 — блыхи, лїсгѧ 226 ст.

с. 226. Заговор на гусеницї: „Гꙋсенїцѣ росказали вамъ абыстє пошли до столїцѣ скоро скоро скоро † тоє напїши на кар'ткꙋ и запечетай (с. 227) и до капꙋсти подверзи згїнꙋтъ... сюль... сало кюнское. (За сим дальше лїки на ріжні слабости. З 236 ст. Приписи-чари на ріжні случаї в житю.

с. 241—2. Продовжене віршів воскресних ё. гласа, що наклеєні на 1-ій обложцї.

---

19 (№ 108.) Практика сїѧ или Оучѣщенїє працовитымъ Господаремъ вел'ми пожиточнаѧ з'которой каждый познати можетъ, постановлєнїє пришлого рокꙋ зымы, весны, лѣта, и ѡсени, наветъ кождого м҃ца и днѧ,

Digitized by Google

ꙗко и коли Ѡмѣнности воздꙋховъ небесныхъ, и оурожаевъ земныхъ сподѣватисꙗ (1 об.) — Скорописом на 16 л. 4-ки, оправ. Ex libris Reverendi Joanni Swidzinski Parochi in Jawornik Ruski. Списав, видко, Павло Свідзїнський.

Практика ся розложена після місяців: Мц҃ъ Іанꙋарїй. Въ а҃. денъ ꙗнꙋарꙗ, если зорꙗ, или небо навосто[к] слонца червоное, знакъ правдивый того рокꙋ войны и частой непогоды...

л. 11 об. Передсказаня після днїв Різдва: Niedziela если бꙋдетъ Рождество Хв҃о внеделю, зима бꙋдетъ теплаꙗ, весна мокраꙗ, и теплаꙗ, Лѣто сꙋхое и погодное...

л. 11 об. Практика Пилнымъ и чꙋлымъ Господаромъ, ꙗкоже Ѡважнымъ Кꙋпцомъ Мысливцомъ Ѡгородникомъ водны[м] жеглꙗромъ Рыбитво[м] и всꙗки[м] Людемъ до вѣдомости поданнаꙗ. Списаса во веси Лодинѣ ҂ахѱм҃. р. Зміст книжки: „Како познати погодꙋ з' Слонца. Знаки погоды з' мц҃а. Зн. пог. з' ѡболоковъ, Зн. п. на водѣ, Ѡ землѣ и Ѡ огнꙗ, по прастѣ, зн. дождꙋ на слон'ци, зн. дожда на мц҃и, зн. дожда по звѣздахъ, з горнего повѣтрꙗ.

л. 16. Р. Б. ҂ахѱма҃. Мц҃а декеврꙗ днꙗ д҃. в'денъ зачатиꙗ ст҃ои Анны. Звечера годины третей внощъ блыскавицѣ Громы страшныи были, такъ велми же аж землꙗ держала, градъ и дождъ, а пото[м] выхоръ страшливый, который много бꙋдынковъ наказилъ, влѣсахъ веле дерева повывертал, дороги позавалꙗлъ, не тилко жебы коне[м] мѣлъ кто дорогою переихати, але и пѣхотою тꙗшко влѣсахъ деревинꙋ поваленнꙋю ѡбходити было. По селахъ груши, ꙗблони и инныи дерекины з коренемъ бꙋрꙗ повивертала, и много шко[м] начинила.

На 4-х листках вложених в рукопис: Исповѣданїе во дни неделныи — Ꙗ гришный чл҃вкъ, исповѣдаюся... Ꙗктъ скрꙋхи, Ꙗктъ вѣри, Молитва исповѣдащаса ко ст. Причащенїю.

л. 2 об. Timentes Deum, Deus ipse defendit — Kto Boga kocha y iego sie boi, Takiego P. B. zasłania y zbroi. Beatus homo Non egreditur pauper sine dono — Błogosławiony bez ktorego progi Bez donatywy nie przeydzie ubogi.

Digitized by Google

Зборники.

20. (№ **131.**) **Зборник з Казань, Путника і Вопросо-одвітів — грубим друкованим півуставом поч. XVIII в. на 78 л. 4-ки вшитих в шкіру. В ркп. кілька рисунків пером в заставках і в тексті, скопіованих зі знаних друкованих дереворитів, кромі побутових.**

Записи власности: л. 4. **Сие писаніе рака бжого Григоріа.** — 5 об. ...**Ѡца Ѳеѡдора Сврана пароха тухол'ского** 1772 р. — л. 25 об. **Сия книшъшка Михайла Поповича Грекенѣвского.** — л. 30. **то** пютнікъ **Ѳеѡдора Сврановича пароха Тухлѣ** od iacka ternogrodskiego administratora Stawczanskiego 1762. Teodor Suranowicz z Tuchli.

л. 1. **Казаниа на воскресеніе хво дшеполезное и спсителное всѣмъ члкѡм. Коли то жидове проклатіи поимали ха сна бжого, судили его стою мсть невинне...** (рис. Воскресенія) на кінці бракує одної картки; тої самої редакції, що в Памятках II, 327—331.

л. 6. **Мца марта кё. дна на кговѣщеніе простыа Влчцѣ нашеа бци и прно двы Мріа.** (рисунок пером і жовтою водяною краскою). **Православніи хртіане дна нинѣшнаго црьковъ стаа оузаконила и подала намъ, абысмо днь сей хвалебный... мали оу великой чести и повазѣ...** (три благовіщеня: в храмі Соломона, в Назареті і коло кирниці; три звізди — на голові і дві на плечах Пречистої по різдві; корона із звізд — „як на іконах тепер малюють"; кара Пилату, що хотів взяти руками звізду з голови Богородиці, як прийшла у Єрусалим на Воскресеніє, параліч рук — Пілат кресить ся з жінкою; церков на кирниці благовіщеня. — Епізод з Пилатом поданий у Памятках II, ст. 337—8). — На л. 10 під статею листвий орнамент з 5-ю птичками; стрілець цїлить ся з рушниці на кременю в заяця, що причаїв ся за галузкою — ніби корчом, против стрільця біжить гавкаючи пес.

л. 10 об. (В заставці дві птиці дзюбають китицю ягід). **Слово дшеполезное в нлю мясопустую. (Мат. рѕ.) Егда пріиде** сн **члчскый въ славѣ своей и вси стіи агелы его сни... и розлучат грѣшных ѿ праных, ꙗкоже разлучает пастирь ѡвечки свои ѿ козлов...** (ѡлень 11 об., невѣрникомъ

Digitized by Google

12, оувесь 13, оустати = встати, ци, хто, вокомгнеию ѡка 13 об., небеса зовютсы ы полотно оу совои 13 об., оудовицѣ и сыроты 15; которіи были пышніи писма стго не слухали, людѣ оубогых зневажали, сирота кривду чинили.. 15 об.). Ся проповідь зложена дуже просто після схеми евангелія і зображень послїднього суду в церквах; мова чисто-народна, правопис близький до фонетичного своїми ы зам. и.

л. 16 об. Питаня и Ѡповѣди. (2 стор. дбалого красивого почерку поч. XVIII в. і 2 л. пізнїйшої вставки.)

л. 20. Мца ѡктоврїы дня й. казаны на покровъ прстыы влчца йшеи бци и прню Двы Мріи которую ы малого ный и недосто ныи їерей (нмркъ) прошу ѡ помощ, а ласкъ вашых наймилшіи православніи хртїане ѡ пнное и не тескливое выслухаиа. Наймилшіе а бжіи хртїане православніи прошу вас пилнѡ прислухайте ся и списма стго, що то за сто оурочистое покровъ пртыя бци мтки хвои. которое то сто (обор.) зовутъ простіи покровы... (оусѣ 21 об., єпифаный 22, оушиткими 22; Молитва Бцї 22 об.) Єсли хто сну мой цркв' въ имя мое поставитъ, або икону мою купит або сам напишет, дай єму Гди Ѡпущеніе грѣхо и црство небное. Я хто поставитъ свѣщу и дасть ладанъ проскуры або кутю принесет до цркве во имя мое, дай тому їи смрь чту. Я хто на мой днь оучынитъ праздникъ албо сторонного оу домъ свой оуведет нагодуетъ и напоитъ, дай єму їди цастя, и ѡкорони єго ѿ напасти (л. 23) и ѿ журы... Я невѣрныхъ на православную вѣру наверни... (бродыме 23, пост не постимо 23, пртои бцѣ не стымо 24, црковныкъ = церківник 28 об., ѡнко 28.) Чуда прстої Бцї: 1) в Києві за Із'яслава Володимировича оборонила від Татар, убила царика Бахмета 24, 2) вибавила жидовятко від смерти в печи (рисунок пером, жидовя в ярмонцї) 25, 3) повість про Романа Сладкопівця, що з'ївши кусок записаного паперу з рук Бцї, став добрим співаком-поетом 27 об.

л. 30. Мца новврїя въ ка. днь Поведеніе въ црковъ престои влчцѣ нашеи Бцы и прно Двы Мріи ѡ которой ст. єуглие лука пишетъ в сто єуглію в' зачалѣ нд... Прошу теды престую Дву Бцу ѡ помоцъ а вашихъ мтей ѡ пилъ-ное а не те тескливое выслухаиа. (обор.) Наймилшіи православніе хртїане послухайте ваша мть списма стго... (рисунок Іоа-

Digitized by Google

вим і Анна ведуть Марію в церков). Пор. Памятки II, ст. 71—74.

л. 35 об. Мцѣ августа въ еї. дн҃ь. Казанѧ на оуспенїе пртой Блчцѣ нашеѩ бцѣ и прно дв҃ы мрїѧ. (л. 36.) Тебе мтко х҃ва призываю на помощ' а Вшыхъ мл҃тей православнїи хр҃тїане прошу ѡ выслухане. Маю волю повѣсти Ваши мл҃тѧ ꙗкъ то сѧ преставила мтка х҃ва из сего дочасного свѣта къ вѣчному житїю въ нбныѧ ѡбытели. Якъ то ѡ то пишет цр҃ъ дв҃дъ оу ѱалм: мв҃. тыми слови мовѧчы. Прекста цр҃ца ѡдесную тебе въ Рызах позлаще́ныхъ ѡдѣѧна преукраше́на, и нах оусѣхъ ѡсѣщенна... (гл. Памятки II, ст. 390—394. З Унґварського ркп. XVIII в., без кінця, тут є ціле.) (л. 43.) Я потом ѡгорнулъ их ѡболокъ великый ꙗсный, тѣло еи ст҃ое и Апстловъ оусѣхъ, и ишли оусѣ оу ꙗсном ѡболоку ꙗкъ оу мурѣ, и невѣрили не видѣли тѣла пр҃тои бцѣ, то́ко голосы красного спѣванѧ чуты было, и пришо́ши Апт҃ли стѣлом до села Геѱиманїи и там (обор.) положили въ гробѣ живоначалное тѣло пре бцѣ, мтки х҃вой, и там сидѣли тры дны. и там чере тоты тры дни непреста́но чуты было голосы пѣсне' агл҃ських. Треба нам и тое знаты же тогды не было е́ного апстола при погребѣ матки бжой, на имѧ Ѳомы, бо не приспѣлъ бы и из инъшимы апстолами але третого днѧ приспѣлъ ано ю тѣло мтки бжей попрѧтали апстолове до гробу, ꙗкъ то ѡ то написано оу ново нбѣ... (випис з нього про перенесене ап. Фоми в облаку з Індії у Гефсиманію, де одначе третього дня по похороні Бці не найшов гробу. Опис подиву в небі на вид входу Пречистої, увінчаної 12-ю звіздами, їх назви і значіне — є се назви созвіздів)... л. 45. Пятаѧ звѣзда зоветъсѧ ѡфиусусъ который то (обор.) оужа держалъ. той то Гер'кулесъ лежа оу колисцѣ дѣтыною бы, коли Ѧаронъ палицю свою покинуо пере кроле египетским' скоторо палицѣ оужъ сѧ оучинилъ и до дне єстъ. Шестаѧ зовет сѧ Подусъ целестысъ, попросту оузолъ нбный, бое то трудно е ка́домо розвѧзати хтосѧ писма не доучитъ... Осмаѧ звѣзда зовет сѧ Хелинъ, по просту лютнѧ то е музыка, бо ꙗкъ сѧ струны згажаю, коли хто оумѣе на ны играти такъ колисѧ на свѣтѣ згажаютъ живучи и добре из собою живутъ ласкаве па'нове великїе, цр҃ѣ, королѣ, то вто ча ка́домо

Digitized by Google

гораздъ хоть маломꙋ хочъ великомꙋ то ес хочай оубогомꙋ. (л. 46) хочай богатомꙋ... ☞ Єще тежъ бы на свѣтѣ єды Лїωтарїꙋшъ цесарь Римскыи, и ма на коронѣ своє написанїє (обор.) такїє слова. Ѡ васъ. На ва. За васъ але тоты тры слова не каждый розꙋмѣ ꙗ сѧ ѡны Розкѧзꙋю простым ꙗзыкомъ. Ѡто же то прав. хрт. потреба на и тое знаты же то и стых звѣзъ слова сꙋт зложенїи на коронѣ пре бци тыже способо ѿ васъ, на васъ, за ва которїє тоты тры словѣ могꙋт каждомꙋ оумо свои розвѧзати...

л. 48 об. Мцы ноеврїꙗ днѧ ї-го казанѧ на сокоръ архистратига хва михайла воеводы небних сылъ. Гда бга прошꙋ ѡ помощъ. и архистратига хва михайла, а ласкъ вашых ѡ пилное выслꙋханѧ. (арх. Михаїла колїнне зображене пером і водяними жовтою і червоною красками). Наймишїи православнїи хртїане, днѧ нѣшънаго маемо оурочистость ста хвалебнаго, то ес стго архистратиха хва михайла... (оповідане про бунт гордих ангелів десятого полку на небі; кара божа їм — л. 50 об.) бых страшеи и чорны ꙗк головнѧ и пога. и тое рекши гь бх затрѧсъ нко и оудари громо велики же полетѣвъ Люциперъ изъ нба зо всѣм полко своимъ къ преспо нюю, и тоте дѧволы летѣли ꙗк дож та гꙋсто м. днїи и м. ночы... (пор. Памятки I, ст. 325—329).

л. 53 об. (Заставка — розета з 12 стебел цвітків). Мцы априлꙗ кг. днꙗ житїє и мꙋченїє великомчника и побѣдоносца Гεωргїѧ. (В звіздистім овалю пояснний рисунок святого). Сей стый и славный великомченникъ хвъ Гεωргїй Родом' былъ скападокїи мѣста, ѿцъ его бы неверный еллинъ, имене ферентъ, невѣрникъ небному бгꙋ, але вѣри идоло... (чистою народньою мовою; оповідане в діяльоґах св. Юрія з царем, опис мук святого, царицї Александри і матери Полїфронїї; — цръ дадїѧна 55, попѣвъ 54, бꙋжницѣ 54 об., перестань ѿ мꙋдости твоеѧ и не говори дꙋрнои бесѣди, ѡковати твердо[1]) 57 об., цицьки, мꙋчити крѣпко[1]) 58 об.). В хвилю смерти святого — „нко померкло,

[1]) Улюблене слівце бойківського говору.

Digitized by Google

стало° великое трясѣнѧ зе^м^лѣ, ꙗ^к^ пише^т^ оу Трефолои, и бли^с^канѧ великое и страшное было...

л. 60. Книга бесѣды ѡ пꙋти їер҃лимскомъ и ѡ ины^х^ мѣсцахъ ст҃ыхъ. По которы^х^ Їс҃ Хс҃ избавитель н҃шъ походити рачилъ: и ѡ гробѣ г҃дни: Красное читанѧ съ оуваженїе^м^ избавленїе. Наꙋка д҃шеполезнаѧ ѡ православной вѣрѣ хр҃тиано^м^ всѣ^м^ прочитающы^м^ на сп҃нїе д҃ши и оутвержденїе. Бл҃ви о҃че. = Повѣсть ѡ Їер^с^лимѣ.

(В початковій букві С зображені два монахи, що взялись за руки — рисовані чорнилом на тлї 3-хбанної церкви цеглястою краскою.)

Се Ѧзъ смиренный Данїилъ, Ѧрхима^н^дритъ Корсꙋнѧ манастырѧ в Бѣлѡи Рꙋсы. Братїѧ моѧ, во^з^люблє^н^наѧ мїръ и благо^д^ть б҃жїѧ да бꙋде^т^ съ вами оусѣми. Скажꙋ вамъ братїѧ моѧ возлюбле^н^наѧ ѡ мѣсцѧ^х^ ст҃ыхъ, и ѡ Їер^с^лимѣ и ѡколѡ Їер҃лима, котѡрихъ мнѣ гвѣшномꙋ Гд҃ь бг҃ъ походити сподобити (обор.) рачилъ... (дальше як в виданю Веневитинова, Палест. Сборн. Ш) сегѡ ради списа^х^ пꙋть и мѣста ст҃аѧ, не возносѧ^с^ѧ и бо^р^зѧсѧ, нѡ ꙗдо^х^ и пихъ доволъно, и сего ради списа^х^ то ꙗкобы не ѹзабытїе было, но въ познанїе исты^н^ни невѣжа^м^ и хвѣючи^м^ въ православной хр҃тїѧ^н^ской вѣры (!)... (л. 61) Ѧзъ ко недостойны^й^ и хꙋжа^х^шный въ їермонасе^х^ Данїи^м^ доше^х^ ст҃гѡ мѣста Їер^с^лима, тамъ пребывъ три лѣта, и походи^х^ всѧ мѣста ст҃а. Не возможна бо безъ б҃жаѧ добра и бе^з^ ꙗзыка оувидѣти всѧ мѣста ст҃а. а^з^же многогрѣшный что имѣхъ врꙋкꙋ добытъка своегѡ то все подава^х^ вѣдꙋщы^м^ таѧ ст҃аѧ мѣста, дабы ми оуказали все добрѣ... (61 об.) Ѡ пꙋти къ Їер^с^лимꙋ. Пꙋть е^с^ къ Їер^с^лимъ ѿ нїшего Корсꙋнѧ до Камѧ^н^ца подо^н^ского верстъ к҃. Ѧ ѿ Камѧ^н^ца Подо^н^ского до Сочавы верстъ л҃: ѿ Сочавы до Конста^н^тинополѧ версть з҃. ѿ Коста^н^тинополѧ ити по оуско^м^ морю то е^с^ попри Дꙋнай т҃. версть... (Раклаи гра^х^, до Ѧвидѧ града, Єѵдимый, Ѧкридъ, Ѡтоѧ, на Селꙋнь и на Кримъ зам. к' римꙋ, ѿ Кримꙋ (— та) до Неада (Тенеда), на моры, Ѧмиꙋдыйстый. — (По описї церкви св. Георгія 62 об. бракують два листки аж до опису церкви Воскресенія Х-ва, л. 63) е^с^ во^з^несенїе Хв҃о, на де^с^ной же странѣ

Digitized by Google

ѡлътаря написанно благовѣщеніе стое, вер'хъ цркве не до конца спертъ камене но древо писаны и тако е бе вер'ха ничиже не покрита. О гробѣ гдны. (л. 63 об.) О Краніевѣ мѣстѣ (л. 64) И списана мѹсѣею то е фарбами змаліована хитро и прекрасно... намалюванънѡ... 64 об. Жертовни Авраамовъ, О ѡбители пресѣтыя бца, 65 л. О домѹ дѣвѣ бесѣда, 66 об., Ѡ притворѣ Соломоновѣ и Овчии кѹпели, Іаковля лѣствица, л. 67. О домѹ Соломоновомъ, 68. Ѡ Іерлимѣ (в описї Елеонської гори сплутаний текст справлено до слїдуючого змісту, 68 об.) втой печарѣ е гроб пелагіи блѹжницѣ, кающїйся, тѹ е гробъ идиона столпника. (пор. Веневит. ст. 41: и ту есть столпникъ близь, мѹжъ духовенъ вельми.) О попѣ зенно, бѹди вѣдомо невѣжамъ ѡ Попѣ иже сѹт сщенници попами прозванніи. Того ради иже въ ст. градѣ Іерлимѣ, пѣпъ зенный, ѡ которо прежде сказахъ, которы то пѣпъ е посредѣ свѣта, въ которо попѣ въдрѹже бые іс хвъ крстъ... (Опис доведений до печери Авраамової, в якій не лежить тілько мати Іосифова, а її печера лежить) „оу Вифлиѡмѣ на пѹты“.

л. 74 об. Сїи бесѣда из' бѹблеи. (Рисунок пером 6 осіб: Ісус Христос в супроводї 2-х ангелів крестить пророків — Івана Предтечу і 2-х инших, надпись: „Крщеніе прко“). Ѡ крщеніи пророка Захаріи и Іоанна Предитечи. Вкое время и кто крти и, и где. Ѡвѣт. Гдъ крстилъ ѡбохъ, прыйшолъ изъ Египта счотнрма Агли, Егда оувіе бые Захаріа въ стаа стыхъ, таможъ нхъ крти ѡбохъ, Захарію въ крси, (л. 75.) крти Іоана и гѡры моавитской, принесли его агли и крти его хс, и оупа его в Тѹю горѹ посла, а Захаріа оупа оумер и погрѣбъ его хс тамъже подъ трапезою, въ стаа стыи, а са по'шол' въ Египетъ, тое са чинило в' еднѹ нѣчъ, и Апстла Петра са Гдь крти своима рѹкама, а стый Петръ инъшихъ Апстловъ крти и стго Іоана Богослова крсти стый петръ; а Іоан' Бгословъ крсти прстѹю Бцѹ. Вопросъ; Ци много мѹжей Благовѣщеніемъ крстишася; Ѡповѣ, сѣмъ, первый сидъ... енохъ, Ісаакъ, Самѹилъ, Самсонъ сный, Іоан Крт., Прс. Бца... (обор.) Ѡ Рожде Хва до приста Воховъ в. Роки которіи прыишли со дары до Хрта.. Почто жиды то е нѣмцѣ нерозѹмѣли коли хс на крстѣ заколавъ, елой елой нхъ

Digitized by Google

языко^м^... тоте мовили (що Ілїю зове) жидове то є^с^ нѣмъцѣ то єст' латин^н^ици и тїи ѿ жидо^в^ брали пла^т^ню, грошѣ, и тоты жыдове ѡкла^п^нїи на кртѣ х^ѯ^ прибили и копїею прободоша... (Юда старав ся повіситись перед відходом Ісуса до Аду, щоб таким робом спасти душу, але — заложивши собі сйло на шию — урвав ся „ѡтекомъ ѡтѣкъ“ і тільки по кільвох днях розсїв ся.)

л. 76. Римъ оу єдно бы^л^ изъ Греками лѣ^т^ рй, оу Римѣ слꙋжили проскꙋрами кислими, а папѣжо^в^ ст^и^лося р^о^; избородами были на єдыно^м^ соборѣ собран'нїи... (обор.) со греки были православнїи и вѣры годнїи зоставали, не рꙋгателе яко теперѣшнїи...

л. 76 об. Вопроси и ѿвѣти како бесѣдоваша ст^и^ї ѿци гл^а^. Когда сотвори бг^ъ^ Адама, ѿпо^в^. мар'та кѣ. дия, въ пято^к^; кто первїе именова бг^а^ на зе^м^ли, ѿпо^в^. Сотона рече єкѣ что ва^м^ бг^ъ^ заказа не ясти... (на біблїйні теми.)

л. 78 об. Любимый читателю въ кратъцѣ написа^х^ ѡ си^х^ сꙋ^д^ны^х^ бесѣда^х^, поици пятодесятницю и ѡбращеши, а сїя книшъка бесѣда ѡ пꙋти хр^и^стовомъ.

---

21. (№ 210.) Зборникъ п. з. книшъка собраниля ѿ прочи^х^ книгъ. Здаломнѣся заречь подобнꙋ жемъ сїю книжицꙋ преписалъ подробнꙋ; Молю читателю милы' ежели ей бꙋдешъ пил'но ꙋважати — найдешъ вней що добре чинїти и чогося варовати. — Р. бжїя ѧхѯ. (л. 7.) скорописом і півуставом ріжних почерків на 142-х л. мал. 8-ки, прпл. тектура в шкірі.

л. 2—3. Оглавленїе яже во^к^нїзѣ сей. (Низом:) Сия книга Ѿца Григория презвитера Пелацького (?) Нашесника Кросня'ского.

л. 4. Сиже сꙋт бытїя с^и^новъ ноевыхъ.

л. 7. (я. в. Все слїдуюче півуставом по 21 стрічок на сторінку).

л. 7 об. Слово с. Іоанна Злт., ѡ безконечно^й^ мꙋцѣ и ѡ цр^и^твїи нб^е^нѣ^х^ и яко во ꙋмѣ имѣти всегда д^н^ь исходны'. Кождо возлюбленныи вниде^т^ во-

Digitized by Google

свою съвѣсть, и помысли^х прегрѣшенїѧ и сꙋ^х на нѧ возлагає^х...

л. 9. Слово ст҃. Васїлїѧ великаго ѡ послꙋшанїи. (На полї:) Пролог' ноє^х врїа. дї. Възлюблениє, аще сѣдиши вповиновенїи Ѿца дх҃овнаго...

— Слово ѡ мл҃твѣ. Патери^х ѿ отечника. Въпросиша братїа Аввы Ягадона.

л. 9 об. Слово ѿ Апл^е^ски^х дѣѧнїй ѡ оусопшихъ. Ноє^х врїѧ д҃. Да творѧ^тсѧ по ꙋмерши^х третины... (в в Прологу, С-Птб. 1895 р.)

л. 10 об. Слово ѿ патерика дш҃еполезно всѣмъ. Пролог' м҃ца ноєврїа ї҃. Глаше нѣкый ѿ вифаидски^х старє^ц...

(я. в.)

л. 11 об. Поꙋченїє ст҃. єфрема о чє^рнори^зчь^ско^х жїтїи. Проло^г м҃ца ноєврїа ѕ҃. Послꙋша'тє мене ко малѣ поꙋчающа...

л. 12. Слово о любви и ѡ смиренїи. Проло^г м҃ца февра^ѧ й҃. Братїє ничтоже чтѣте ра^звѣ не презримыѧ любве...

л. 14. Слово ѡ постѣ ѿ ст҃ы^х ѿцъ. Проло^г м҃ца марта к҃. Аще постишисѧ, покажи ми ѿдѣ^х свои^х.

л. 14 об. Тогоже ст҃. Іѡанна Злат. ѡ мл^е^тини. Милостыни ремєственница є^с мꙋдра, и приставница дѣлающи^х ю и съдрꙋжебница б҃жїѧ єстъ...

л. 15 об. Слово ѿ патерика ѡ плачꙋще^хсѧ мнисѣ по всѧ дни. Прологъ м҃ца септеврїѧ иї҃. Бра^т ѡболкъ сѧ во ѡбразъ мнише^скїй и ше^х вселисѧ в'горꙋ нитрийскꙋю...

л. 16. Поꙋченїє ст҃ого Іѡанна Злат. ѡ молитвѣ прилежати. Вси оубо вѣдѧ^тъ ꙗко начато^к всемꙋ добрꙋ м҃литва є^с и сп҃енїє...

л. 17. Сл. прдб. ѿ. н. Арсенїѧ ѡ чл҃вчки^х дѣлѣхъ. Прологъ м҃ца дека^х. г҃. Рече данїилъ оучнка (повинно бути — оученик) арсенїѧ... (Прол. СПтб.)

л. 18. Аввa Пиминъ ѡ ꙋдержанїи ꙋстъ. Ꙗкоже єже странствїє наше єстъ, єже оудержати оуста своѧ, всею оубо силою своєю хранити ꙗзыкъ свой, добротꙋ цѣломꙋдрїѧ твоєго, да во^звесели^тсѧ дх҃ъ ст҃ы'.

л. 18 об. Рече Пиминъ ѡ добродѣтели. Аще кто хощетъ стѧжати добродѣтель, не долженъ єстъ быти нерадивъ...

Digitized by Google

— Рече Нилъ ѡ прелщенїи ѿ дїавола. Ѩще ѿ дїавола прел'щенъ бꙋдеши, и впадеши в'малое нѣкое прегрѣшенїе...

— Їсаака Сирина Слово лѯ. Се волѧ дх҃а, да во трꙋдѣхъ пребываютъ любимици его дондеже сꙋтъ во телеси...

л. 19. Притча ѡ дш҃и и ѡ тѣлѣ чл҃чи и ѡ воскресенїи измерътвыхъ. Пролог мц҃а сеп. кѵ. Чл҃къ нѣкїи добра родꙋ, насади виноградъ и ѡплотомъ ѡгради его... (Прол. СПтб.)

л. 21. Слово ѿ патерика ꙗко страшно приемство более пред бг҃омъ постнаго и пꙋстыннаго трꙋда. Бѣ нѣкто старецъ во сирїи, и сѣдѧше при пꙋти близъ пꙋстынѧ живый. и се бѣ емꙋ дѣло... (Дальші статї скорописом.)

л. 22. Повѣстъ прпд. ѿ. н. Макарїѧ велми дш҃еполезна. Ходѧ нѣкогда прд҃бны' ѿцъ нашъ Макарїй во пꙋстыни. Послѣдоваше емꙋ агг҃лъ гд҃нъ, и гл҃а емꙋ агг҃лъ: бл҃ви авва.. (пор. рвп. № 198, л. 331; д-р Франко, Апокріфи IV, ст. 218—227).

л. 30 об. Ст҃ы' великїй василїй агг҃ловꙋ повѣстъ сказꙋетъ. Пролог' мц҃ ѡктобр҃ дї. Се да слышите слово ѿ гда. агг҃лъ сказꙋет вѣрным, иже страха бж҃їѧ не имꙋтъ, гл҃ѧ сице: горе томꙋ чл҃вѣкꙋ иже гнѣваѧсѧ скимъ или сваритсѧ...

л. 32. Прпдб. Іларишна ѡ пользѣ дш҃евнѣ: пролог мц҃а ѳк. кв҃. Потщитесѧ молю вы братїе и сестры ко вѣчнѣй жизни... (Прол. 1895 р.)

л. 34. Сл. ст҃. ѿ. н. Кѵрилла ѡ исходѣ дш҃и и ѡ к҃. мытарствахъ. Пролог мц҃а фев. кд҃. Сеѧже та'ны не вѣдѧт мнози. Сїю нам кѵриллъ философъ повѣда. Не того бо дѣлѧ сотворени быхом да ꙗмы и пиемъ и в'различныѧ ризы ѡблачимъсѧ: но да ꙋгождше бг҃ꙋ полꙋчим ѡнаѧ бл҃гаѧ... (пор. Памятки IV, ст. 196—201).

л. 40 об. Слово ѿ историнѧ. Егда изыдоша израѧ. адамъ и евва дѣвственна бѣста. во лѣ. же лѣто по исходѣ израѧ. родиста первороднаго каина. и сестрꙋ его кал'манꙋ. по дрꙋгихъ же же л҃. лѣт. родиста авелѧ. и деворꙋ сестрꙋ его... (Взято зі слова Мефодія Патарського, гл. уривки з нього у д-ра Франка, Апокріфи I, 34 сл.)

л. 45 об. гл. лз҃. соборнїкъ. Слово Іѡанна Злат. ѡ твари бж҃їй, и ѡ кончинѣ смртнѣ, и ѡ покаѧнїи. Премдрстїю своею бг҃ъ всю тварь сотвори...

Digitized by Google

л. 47. Смотрѣніе Прмхрсти д҃. сѵтъ. Мѵдрос сирѣчь разѵмъ сотворенныхъ и несотворенныхъ. и скоростъ ѵмнаѧ. Цѣломѵдріе... Мѵжство... Правда...

л. 47 об. Ѡ гордыни. (Виписки зі святих отців: Василія, Максима, Златоуста, Діявій, Ніла, Лїствичника Івана, Максима). Василїй. Ненадыма'сѧ ѩко разѵмъ имѣти. да не пребѵдеши безѵмнаго горшѣй. Єже бо надѣматисѧ не ѡставлѣетъ жити надымающагосѧ...

л. 48. Григѡріѧ синаита вопрос. Что єстъ ѡбразъ чернеческаго ѡдѣѧніѧ... (Символїка монашеських риз).

л. 49 об. Поѵченіе ст. василїѧ. Соборнїкъ ё. Научисѧ вѣрѣныи чл҃вече быти блгочестїю дѣлатель. Наѵчисѧ жати по еѵгльскомѵ словеси...

л. 51 об. Сл. ст. васїлїа ѡ воспомѧновенїи чл҃ческаго єстества. Соб. гх. к҃. Невеликаѧ мѵдрѣствѵйте братїє, во житїи сего пребыванїѧ...

л. 52. Сл. ѡ храненїи ѩзыка. Ѧще хочете во жизни сей добрѣ пожити. щадите ѵста своѧ ѿ многогл҃анїѧ...

л. 53. Казане на рождество х҃во. Не ѿ агглъ ѵбо когда прїемлет но ѿ сѣмени Авраамлѧ прїемълет. ев. к҃. Двѣ натѵры найзацнѣйшїи бгъ ѵчинилъ: агглскѵю и чл҃вческѵю...

л. 63. Казане на сошествїе ст҃аго д҃ха. Невїдимаѧ бо єго ѿ созданїѧ мира... Написалъ Соломонъ вприповѣстѧх три речи сѵтъ мнѣ трѵдныи: дорога ѡрла на повѣтрѵ, дорога ѵжа на камени, и дорога корабля на мори... (по мові судячи взяте з польського зі ссилками на Амвросія і Белярміна; докази і поясненя істнованя Бога-трійцї з помічю „сродковъ философского, дешлїоицкого, пророцкого и Патрїаршаго“ [64 об.]; походжене св. Духа від Отця).

л. 75. Слово Їѡанна Злат. да не излише по младенъцех плачемъ. Се ѡбаче мыслити. Младенца ѵмирающа зрѧй и речеши. Семѵ было наслѣдникѵ быти моего имѣнїѧ...

л. 76. Сл. ѡ величавых и возносѧщихсѧ чл҃вцѣхъ. Не возноси себе чл҃вче да не падеши внезаапѵ и нанесеши д҃ши своей безчестїе...

л. 77. Казане на бгоѧвленїе гдне. Кгды звѣздова мойсей прибытокъ бгѵ намешканье, на той часъ ѵчинилъ ѵмывалницѵ... (з виясненем тайни крещеня і миропомазаня, зі

Digitized by Google

ссылками на катихитичні мови Григорія Нис., книгу Амвросія о сакраментах).

л. 87. (Заголовок вирваний). Созда бгъ прежде адама ѿ земля и ѿ ребра его жену емꙋ созда. и дшꙋ има водхнꙋ. и поведъ ꙗ во ра' пицл. и заповѣдь има преда... (історія акту відкупленя.)

л. 89. Гл. ст. ѿ. Кирила ѡ ѥбны^х силахъ. Ѡ небытїя во бытїе блгый чл҃вколюбецъ бгъ. Сотвори мира сего пер'вѣе помысли ѥбныя силы. и помышленїемъ дѣло бы^стъ. бы^стъ же восѣхъ чиновъ ї. и ꙋстрой коемꙋждо чинꙋ начал'ника и воеводꙋ...

л. 91 об. Гл. ѡ милостини. Прологъ мц҃а сен. нї. Чл҃къ нѣкто во константинѣ градѣ... (Прологъ 1895 р.)

л. 92 об. Гл. Їѡанна Злт. ꙗко подобаетъ їереѡ^м ꙋчити люди аще и непослꙋшаю^т. Рече гдь. подобае^т ти сребро мое в'дати торжнико^м...

л. 93 об. Гл. ѿ патерика ѡ первыхъ мнисѣхъ, и ѡ ѥинѣшни^х и ѡ послѣдни^х. Про^л. мц҃а дек. гї. Стыи ѿци скитстїи прорчествовавъше ѿ по^слѣдне^м родѣ глюще. что сотворихо^м предъ бгомъ. (л. 94.) Ѿвѣщавъ же единъ ѿ мни^х вели^к житїе^м имене^м Їсхирѡ^н... заповѣди бжїи сотворихо^м мы дѣло^м... иже по на^с.. вполъ дѣлъ наши^х прїйдꙋтъ. а иже по ни^х послѣднїи мниси... не имꙋтъ тїи ѿнюдъ дѣла мнише^скаго. прїйти же имꙋ^тъ на ня напасти.. (Прологъ 1895.)

л. 94. Провѣщанїя ст. старе^ц. Что е^с дѣло мнихꙋ, и ѿвѣща ста́рецъ ра^сꙋжденїе..

л. 94 об. Прол. мц҃а се^п. ѕ. Житїе прпд. ѿ. Дѣда бы'вшаго прежде разбойника. Сей ст҃ый и прпдбный ѿ. н. Дѣдъ бѧше прежде разбойни^к... (Прол. 1895.)

л. 97. Гл. ѿ лимониса ѡ помы^слѣ^х блꙋдны^х. Бра^т единъ живый во пꙋ^стыни и мꙋчи^м бѣ ѿ бѣса блꙋднаго на похотѣнїе женско. и при'де ко ѿ. Пахонꙋ повѣдаꙗ емꙋ брань... недивисѧ дѣлꙋ томꙋ, неко его стражеши ѿ лѣности...

л. 97 об. Слово Їѡанна лѣствичника ѡ блженнѣмь исихїи хоривитѣ безмол'вницѣ. Неꙋмолчꙋ бывшаго безмолвнїка исихїѧ хоривита назнаменати повѣсть...

л. 98 об. Ѡ старчества ѡ злопомнѣнїи слово. Рече нѣкый ѿ ѿцъ. крадый или лжай, или инъ грѣхъ творѧй...

Digitized by Google

[л. 99—106, в два стовпці]: Виписи мір ріжних предметів, хронольоґії, ґенеальоґії і поодиноких подій з пятикнижія і инших старозавітних книг. [102] про людей затверділих в гріхах з видінєм св. Макарія про те, як не легко прощають ся грішникам (діяволу) гріхи. [102 об.] Вісім примірів Божої ласки людству о півночі. [л. 103.] Изображеніє ѡбѣжителнаго монастиря. — [103 об.] про розділ Еноха і Левіаѳана — [л. 104] Хронольоґія житя Іс. Христа. [л. 106] Три дорочні свята Жидів. [л. 106 об.] Три стани людий, що бувають спасені — невільників, наймитів і синів.

л. 107— об., 112—117 об. дрібним півуставним скорописом історія Авраама і Лота з книг Мойсея Бытія. Досвѣдчаи бгъ Авраама: и мови до него. глаг кв. перши книг моисеѡв. Возми сна своего единаго. которого милуеш. исаака. и иди до краины моріа и тамъ мѣ его офѣруй... л. 112. глаг ни. ѹказалсѧ бъ авраамови оу дуба: на рознинѣ маврїа... и рекъ (авраамъ ку сарѣ). иди рихло и возми три мѣрки муки пыталовано" розчиненє. а напекъ поклоникомъ. а самъ авраамъ бѣжавши до чроды (!) взѧ телѧтко младе и добре тлустє: а дакъ є службѣ жебы што рѣхлѣ оуготовакъ. (обор.) потымъ принесъ масла и млѣка и телѧтко которое наготовакъ. поставикъ є предъ ним. а самъ стакъ при нихъ подеревомъ коли или... (л. 116. Утеча Лота з дочками до Сигора; дочки упоюють Лота і зачинають від нього потомство, з якого пішли Моавитяне і Амонитяне). — (117 об.) Глаг кё. капѣтола кё. Авраам женить ся в друге з Цетурою, умирає в 175-ім році, його поховали сини Ісаак і Ізмаїл на полї Ефрона в печері коло маврийського дуба.

л. 108=111. (скорописом.) Геѡргїй Гошовскїй млстїю бжїею православныи Єпкопъ премыскїи Сахорскїи и землѣ Сланоцко. (Посланіє з Перемишля 1671 р. цвітня 12 в постановою капітули о висоті нагород духовенству від прихожан за сповнені треби церковні. Мотив сього посланія — скарги вірних на непомірну висоту жадань духовенства. Норма установляєть ся така: за крещенє небільше 16 грошей, від кумів по грошу; молитвини 3 гр.; на просфори для служб божих по полумацку пшеницї з тих що дають скіпчину, кметї дають мацу (скіпчини платили вони 3 скіпцї), ті що не мають поля платять на вино по 3 гр.; лїтурґія 12 гр., дякови 3 гр.; па-

Digitized by Google

растас 3 гр., дякови гріш; сповідь від дому по 3 гр., комірники і слуги по 1 гр. від особи; елеосвященіє 12 гр., дякунови (!) 6 гр., дякови 3 гр. — при тій нагоді має хорий при свідках відказати духовенству і на церков за похорон; за похорон 2 зол., а брацтву за евангеліє і процесію 2 зол., за псалтирю 20 гр., дякови 15 гр.; сорокоусти 8 зол., дякови 2 зол; оповіди і шлюб на селї 1 зол., дякови 3 гр. — в місті не більше таляра, а дякови 6 гр.; з помяників по 3 гр. з дому. До доходів сих мають право тільки церковний причт; ті що живуть на попівствах і поповичі без місця не мають до них нїякого права. Понад вказані суми епіскоп з капітулою забороняє священникам „вытягати" з вірних під загрозою утрати парохії.

л. 118. Акадисты: кондак': и їкосы: покрову преcты^а^ вц^а^: на гласъ й. по^х^ възбра^х^но' вое^в^. (півуставом по 19 стрічок на сторінку). Избранной вышни^м^ цр҃е^м^ превышшой всякаго созданїя, Цр҃ц" нбси и земли: преше^х^ше въ Влахе^р^ирсвую цр҃квъ. Досто''ное поклоненїе съ бл҃годаренїе^м^ приноше^х^ рабъ тво' Бц҃е. За весъ миръ къ сн҃у своему и бг҃у мл҃ящейся. Но яко въ тмѣ сущїи по^х^ твой ѡмофоръ свѣтящїйся прибѣгае^м^. имущи державу непобѣдимую: (обор.) Ѿ всяки^х^ насъ бѣ^х^ свободи. Да зове^м^ ти. Радуйся радости наша. покрый насъ Ѿ всякого зла. Чт҃ны^м^ твои^м^ ѡмофоромъ. — (По 13 ім кондаку, повторене 1-го ікоса і кондака і молитва „Ѡ прт҃ая мт҃и дѣво кла^х^чце славная и цр҃це"... Достойно, трисвятое до Отченаш, тропар Покрову гл^а^ д҃. Днесь бл҃говѣрны'' людїе свѣтло празднуе^м^... Ектенія, відпуст. У львівськім Акафістнику 1864 р. по 13-ім кондаку находить ся довша молитва „Нескверная, неблазная, нетлѣнная, пречтая Бц҃е"... ст, 199—204).

л. 133. Житїе и стра^х^нїе ст҃. ве^л^^м^. Варвары. (півуставним скорописом.) Въ царство Максимїана нечестива^г^ цара римска^г^: бѣ на востоцѣ нѣки'' человѣ^к^ благороде^м^ кога^т^ и славе^м^ имене^м^ Дїоско^р^ъ...

л. 135. Хожа^х^нїе и видѣнїе пра^х^ведного Данїила Їгумена руского. (скорописом.) Пу^т^ Ѿ цр҃а гра^х^ ко Іерлиму по оузкому морю ити кораблем. и до великого моря до петалы островa. Ѿ цариграда р҃. (въ = то) е^с^ первы'' остро^в^ на ве^л^ко^м^ морю и е^с^ ту имень добръ. и на именѣ то^м^ Ирак-

Digitized by Google

лиꙗ великаꙗ и проти^х^ града выходи^х^ изморꙗ ст҃ое миро; тꙋ бо погребено много ст҃ы^х^ мч҃нико^в^. а ѿ петалы ѡ^с^трова до калиполꙗ р҃. а до абида града... калиполꙗ н҃. вр҃ъ. Проти^в^ Авида града лежи^т^ с^т^: єѵ҃фими но^в^. а ѿ абида до крита нє҃. вр҃ъ. та^ж^е вы҃ти на великое море пꙋ^т^ на право ко ст҃о горѣ и къ селꙋню и кримꙋ великомꙋ (обор.) а на лѣво пꙋ^т^ ко Іер҃лимꙋ... (як в „Сказанїю о пꙋти во Іерꙋсалимъ з Книги глаголе^м^ Странникъ^а^, Сахаровъ — Сказанія VIII. Остров Хіос називаєть ся Ахій; пристанище = спочиво^к^, Самос = Сам, Патмос = Патом. — До 138 об. чорнило дуже вилиняло. Опис церкви Воскресенія доведений до 13-ої стор. Сахарова, засим в половині 13 л. йде статя про Святая святих і печеру Захарії з каменем Якова патріярха та Давида царя — Сахар. ст. 16, Ямиръ = Амꙋрїꙗ; л. 140 статя „Ѡ церкви Ст҃го воскрнїꙗ Хв҃а“ — Сах. 14. доведена до Кранієвого місця 141 об.: „а гора где распятїє ґднє зове^т^ся голгода. ѿ Распятїꙗ до Снятїꙗ єди^н^ саже^н^ и тꙋ є^с^ бли^з^ где ра^з^дѣлиша рызы єго, тꙋ бли^з^ где возложиша вѣне^ц^ терно^в^ на головѣ єго. и вбагрѧницꙋ ѡблекли“.)

л. 142. ѡ камене^х^ дороги^х^ слово. Карѣбꙋнкꙋлъ мови^т^сѧ, а ка^р^бонє ѿ ꙋглѧ ѡгни^с^того...; Іаспи́съ... ꙗдъ ѿганѧє^т^..., Шафѣръ взрокъ выѧснѧє^т^..., хризолѣтъ ѿганѧє^т^ мела^н^холѣю, бериллюсъ чини^т^ чл҃ка воюючого смѣлы^м^...; Ґаґатокъ борони^т^ ѿ ꙋжа... ѡрелъ приноси^т^ до гнѣзда своего... Хс҃ с҃нъ божїй во сердцꙋ = ґаґатокъ; (обор.) Аметистъ ѿгонѧє^т^ пꙗнъство...; шмара́гдъ любитъ чи^с^тость... котраѧ панна... паненство ꙋтратитъ, заразъ шмара́гдъ зламлетъ сѧ на двое; Топазїонъ значитъ ѿмѣнꙋ ꙗ^с^тѧ чл҃чого...; Маґнесъ тѧгне^т^ до себе желѣзо, еслибы кого пострѣлено кꙋлею желѣзною, немогли знего тои кꙋлѣ вынѧти. або еслибы пострѣлено кого стрѣлою, а зостало вне^м^ желѣзко“ — (на сїм і уриваєть ся Зборник, решта бракує.)

Пасії.

22. (№ 167.) Кмученїє Гд҃а н҃ше^го^ Іс҃ Хв҃а, скорописом пол. XVIII в., без початку, на 24-х лл. 4-ки по 21 стрічки на сторону, без переплету. — Зачинаєть ся продовженєм: „воз-

Digitized by Google

диханіє немощное спеРсн' моєхъ виходитъ мѹситто праⁿда бити; Я прето на'миⁿши' сн҃ѹ поиха' того ходѹ во Їерѹсалимⁿ на тот' часъ бо саⁿ ѹчиⁿ злого ѹходити, а гнѣвѹ мѣсто давати; Тих словⁿ наⁿ мл҃тиви' избавитеⁿ вислѹхавши саⁿ слези пѹстиⁿ зна'стѣ'шихъ ѡчи' своѣⁿ и рек' до неѣ. ѡ на'миⁿшаꙗ мл҃тко; коли чого биⁿ часъ не при'шоⁿ вѣстѹпалеⁿ и вхожова; много, ѡни хотѣли мꙗ каменіємⁿ побити; ꙗ ѿ нихⁿ ѹ'шоⁿ невидимо; тиⁿ хотѣли мꙗ згори зопхнѹти, такⁿ теⁿ и встѹпилеⁿ; и ѿ многихъ ихъ казне' скриваленсꙗ бж҃ствоⁿ своѣмъ; Я нн҃ѣ вже тотъ часъ прити ѿ вѣковⁿ прорекни', насіє бо мꙗ ѿцъ посла; и насе придохъ во мирⁿ да ѿ мѹчитеⁿства дїꙗвола своєю смертїю спсѹ мирⁿ; То ѹслишавши єѣ ст҃аꙗ мл҃тъ, звеликоѣ жалости ѡбоⁿлѣла и вдариласꙗ ревно ѡ землю; Я реⁿла ѡ серце мое єстъ во мнѣ; нн҃ѣ заправди помнслила єсть пророкоⁿ дїꙗ моꙗ; разлѹченїє свѣта моего; Що ꙗ бѣднаꙗ и горкаꙗ невѣста маю стиⁿ чинити; ижъ сн҃ъ и бг҃ъ мо' свѣтъ ѡчи' моихⁿ хоще змною тꙗжце а горко сꙗ розлѹчити; а Гд҃ъ нн҃шъ Іс҃ Хс҃ почаⁿ єѣ тѣшити; лагоⁿними слови повѣдаючи; ижъ все маетъ терпѣти волею своєю чинꙗчи послѹшенство бг҃ѹ ѿцѹ; непоⁿнꙗючи пророчества ѡ немъ... (12 об. Плач Пречистої на вид мук Ісуса.) То ѹзрѣвши Прчтлаꙗ Паⁿна пала єстъ мертва; би єѣ жени не вхопили забила бисꙗ и почала кричати во слѣдъ его идѹчи; ѡ сн҃ѹ мо' на'миⁿши' не хотѣле слѹхати мене мл҃тки и слѹжебницѣ свое'... (17 об. плач Б-ції на вид розпятого Сина:) ꙗкъ предаⁿ дшѹ свою преблагословенѹю бг҃ѹ, вдариласꙗ єстъ тꙗжце ѡ землю, а сиⁿно и ревно; а жалосливе закричала мовꙗчи таⁿ — на'милосердѣ'ши' сн҃ѹ и бж҃е мо' ѡпатрѹне мо' и кормниче мо' свѣте ѡчїю моєю, ѡблюбленⁿниче мо' на'милши'; чемѹс мꙗ таⁿ ѡпѹстиⁿ забитне, ижъ саⁿ еси ѹмер а мене живѹю ѡставиⁿ насемⁿ. свѣтѣ неⁿзномⁿ и мѣзерномⁿ... (л. 18) ѡ ꙗсности небеснаꙗ, поможѣте ми ѡплаковати смерти своего и моего створителꙗ... ѡ глѹбокости земнаꙗ разстѹписꙗ и пожри тиⁿ ѹбивцоⁿ моего милостника ѡкрѹтнїꙗ смерти, котораꙗ єстъ непроминѹла моемѹ сн҃ѹ единому, непропустиⁿ мнѣ матцѣ и служебницѣ его на'миⁿшо'. а бихъ ꙗ тѹжъ поⁿ крижомⁿ вѣчнимⁿ сномⁿ заснѹла...; ѡ на'милшиѣ жени поⁿрѹги мои, видите добрѣ бѣдѹ мою... а ви еще ктомѹ держите мꙗ ѹ своє' моци, а ни до-

Digitized by Google

пустите мя забитися, аби^х ꙗ ѡднои години не била жива без моего ґда... и кто мене призритъ, хтося мною попечалуетъ, хто мене ѿ слезъ го^рких^ъ утѣшитъ... (19 об., як жовнір пробив копієм бік Ісуса) єѣ ст҃аꙗ мт҃ъ пала є^стъ замертвѹю а мовячи, ѡ проклятихъ пано^в злїѣ слуги и немилосерднїѣ, и нелѣтостивїи... (л. 19 до креста:) ѿ безцное и запамятало́е древо, ꙗ^к ти смѣе^ш: Створителя своего та^к до^хто ганебне на собѣ держати, и ꙗ^к ти може^ш небе^снаго и зе^мнаго ґда страшнаго херовимо^м и серафимо^м та^к моцно на собѣ де^ржати, и чомуся непадае^ш; аби^м ꙗ бѣднаꙗ своего милого с҃на нацѣловалася и наобнималася. Нб҃о и землꙗ трꙗ^слося, сло^нце и м҃цъ зате^мнѣло, ѡпокися падали, и все створенїе дрижало, жалуючи створителя своего, а ти ненешлꙗхетное древо та^к твердо и моцне стоѣшъ; ѡле твоего великаго безстѹдства и безцнои смѣлости... (л. 24. конець молитви:) а пока'мося грѣхов' наши^х ѿ чистаго серца и тѣла нлша ѹдрѹча'мо по^сто^м и молитвами и мило^стиню убоги^х чинѣмо. ве^лугъ можносте' наши^х, а смѣхо^г и кѹци^нков' свѣцки^х ви^стерѣгаймося, що на'болше може^м, а безпре^станне ѡплакуймо муку неви^нѹю нашого сотворителя, а звелики^х и згорꙗчи^м душевни^м жале^м и скрѹхою се^рдечною хвалꙗчи во тро'ци сто' є. б. ѿ. и с҃. н. и п. и во в. в. Ꙗминъ. — Давшемѹ бг҃ѹ начати и совершити дѣло сїе бл҃гое бу҃ слава и держава во вѣки вѣко^м Ꙗми^н.

Пасія та походить з того самого польського жерела, що й керестурська і Теслевцьового (гл. у Франка, Апокріфи II, ст. 222—241) з подробицями про знимане з креста і видінєм Іриняди (21 об. — Фр. 240 З.) Судячи по язику, взята — подібно двом иншим згаданим, з польського. Серед звістних польських, одначе, нема первообразу, а є хиба деякі слїди, що українська перерібка була оперта на Опеця Житю Христа, та на первообразї білоруських Страстей Христових XV в. (Пам. древн. письм. и иск. CXL, напр. подробиця переміни тїла Ісусового по знятю з креста на лонї Матери — Стр. Хр. 14 об.). З порівнаня описаних низше рукописів виходить, що у нас було що найменше два ріжні переклади, з яких списувано сю цїкаву статю. (Бібліоґрафічні дані про сей віддїл українського письменства подав д р Франко, Апокріфи II, ст. XXV—XXXII.)

Digitized by Google

Wspomni Panie na Dawida, że moia suknia w żyda, trzeba żyda wyłupić aby suknie wykupić.

л. 24 об. Слово стго Іωана Златоустаго ω оумиленїѣ дш҃и, какоби изиш'ла на покаѧнїе. Горе тебѣ дш҃е моꙗ Ꙗгѣла хранителꙗ Ѳгнала еси... (тільки 3 стор. до 25 об. і урив. 26 го л.)

---

23. (№ 95) Пасїѧ итерпеннє Гд҃а нашего Їсд҃а Хр҃а списма ст҃го выбранное. (13 об. скорописом:) Сїи Стр҃ти Списаннїи в бг҃оспасаемой веси Тростянцꙋ, при храмѣ ст҃и^х Архистрати^х Михаила и Гаврїила и Про^х за старанїе^м всечтнаго Ѳца Петра Чировича Пароха тростянецкого Рокꙋ ҂аѱмй. мц҃а марта д҃. дня Смиренни' Іако^в... Ꙋꙗздовский' на тои часъ будучи дꙗко^м втростянцꙋ.

Півуставом на 13 л. F⁰ по 43 стрічки на сторону, з киноварними буквами в тексті. Зміст той сам, що в № 167, тільки мова инша, видно взята з иншого переводу.

Нн҃ѣ всѣмъ про^р^чествїѧ^м конецъ и событїе е^с: нн҃ѣ всемꙋ писанїю исполненїе е^с: нн҃ѣ недовѣдомїе речы ω початкꙋ свѣта ваcность и вωзнанїе всѣмъ прїйшлы. Повиннисмо теды всѣ наймилшїи хри^стиꙗне звеликымъ набѣженство^м и скрꙋхою с҃рдчною, а горѧчы^м сра^дчны^м жало^бны^м ωплакиванїемъ пилне внимаючы послꙋхаты: не жебы тилко тѣломъ тꙋтъ знайдовалисмосѧ, а мысль мѣлабы где инде на свѣтски^х потрека^х забавлѧтысѧ, але дш҃ею и тѣломъ и мыслїю ω всего срдца духовне розꙋмѣючы... (л. 11. Плач Б цї) Ѡ наймлосерднѣйши' с҃нꙋ и б҃же мой: ω кормытелю и патроне мой найласкавшїй, чемꙋ такъ забытне ωпꙋстилесь мене л҃ткꙋ и покорнꙋю слꙋжебныцꙋ свою, са^м ꙋмеръ е^с а мене живꙋю в' такомъ смꙋткꙋ и втѧжко^м жалю на семъ мѣзерномъ свѣтѣ ωставылесь... Ѡ ꙗсности нбнаꙗ помози мы ωплакивати страсты и смерть... ω глꙋбокосте земнаꙗ ростꙋписѧ... Ѡ широкосте морскаѧ вилїй нн҃ѣ изберегов҃ъ а вытопы то^т невдꙗчнїй людъ жидовскїй. Ѡ срогаѧ смерте... Ѡ любимїц панѣ и товарышки мои... Ѡ проклꙗтїи и незбожнїи жидове... (12 об. цариця Ирвида ркп. 167 названа тут Ирина)... Постомъ, поклонами, мл҃твамы, неспанїемъ и стоꙗнїе^м на на-

Digitized by Google

боженствѣ, чинѣмо млтиню недостатны^х^ ѹбогы^х^ ведлѹгъ можносты нашей, смѣхо^в^, жа^р^товъ, ѡшѹканѧ єдынъ другого, за^з^дросты гнѣвѹ и грѣхов' иныхъ выстерѣгаймосѧ...

л. 14—15. Послѣдованїє ѡбхожденїѧ со Пресвтими Тайнами кднь Пра^з^: По литѹргїи абїє по заамвонной млтвѣ... (скорописом і півуставом).

---

24. (№ 190.) Сїѧ книжыца рекомаѧ Пассыѧ содержащаѧ в'себѣ страсть или мѹкѹ Гда нашего Їса Хрта. с'писма стаго вибра^н^наѧ. Списасѧ в' Долинѣ при храмѣ Рождества Престои Бр^х^ци. Рокѹ ѿ Рождества Хртова ҂аѱ҃ч. мца Априлїѧ днѧ а҃: Григорый Меленеви^ч^, м. м. п: 1 л. + 144 ст. 8-ви по 16 стрічок красномисної кирилиці в мягкій обложці.

ст. 1. Пассыѧ или страданїє Гда Бга и спса нашего Їса Хрта: с' писма стаго вибра^н^нїє.

Нынѣ всѣмъ про^р^чествїѧ^м^ конецъ извитїй естъ... Пови^н^нисмо теди, всѣ наимилшїи хрїстиѧне з' великимъ Набоженствомъ и скрѹхою сердечною (ст. 2) а горѧчимъ и жалобнимъ ѡплаканїємъ, пилне внимаючи послѹхати, и нежеби тилко с' тѣломъ тѹтъ знайдовалисмосѧ... (ст. 22) наймилшїй снѹ и бже мой, повѣжъ ми чѹмѹ тѧ такъ смѹтнаго вижѹ: ꙗкогомъ тѧ нѣгди не видала, и ислишѹ ижъ берешъ сѧ ити до Іерѹсалима до Жидовъ, а ѡни тебе кол'ко кроть забити хотѣли, и слишѹ же тамъ хощешъ пасхѹ исти... (ст. 82.) О снѹ мой наймил'шїй, нехотѣлесъ мѧ слѹхати, мтки и слѹжебницѣ своей, захотѣлоти сѧ било до того нещасливого Іерѹсалимѹ: нетакогомъ тѧ днѧ вчерѣйшаго видѣла.. (83) Надѣє моѧ, и свѣтлосте очїй моихъ, ккѣткѹ мой найслѣчнѣйшїй, и найзапахнѣйшїй и найвдѧчнѣйшїй, то же^с^ в'прѹткомъ часѣ оувѧнѹл' ѡ пренайслодшїй мой Їсе... (107) О проклѧтихъ пано^в^ ѕлїє слѹги и немилостивїи, надъ оумерлымъ змилованѧ не маютъ, ѡжъ бѣда минѣ смажной, щожъ маю чинити, ижъ нѣ ѿ кого на свѣтѣ не могѹ вислѹха^н^на бити, ѡ наймилосерднѣши' снѹ и бже мой, о кормителю и патроне мой найласкавшїй, чемѹ такъ збитне (108) ѡставилесь мѧ Мткѹ и покорнѹю слѹжебницѹ свою,

Digitized by Google

самъ еси оумерлъ, а мене живою в'такомъ смутку и тяшкомъ жалю на семъ свѣтѣ оставилъ... Ѡ ласности небная помози ми оплакивати... (109) о широкосте земная розступитися и пожри ти злы и проклятихъ оубійцовъ; о глубино морская вилій нынѣ з'берегов, и витони родъ невдячній людъ жидовскій... Ѡ любимїи Панѣ и Токариски мои; видите горкую мою (110) бѣду и жаль которій нинѣ терплю, южъ я ѿ сего часу нендзною и оутрапленою вдовою зостала... ктожъ мене смажную присмотритъ и ѿ слезъ горкихъ (111) оутолитъ.. (121—122. Переміна тїла Ісусового по знятю з креста під дотиком Богоматери, сон цариці Ірини).. (135) Смѣхо и жарто спросних вистерѣгаймося: жартовъ, гнѣву, ошуканя единъ другого и иныхъ грѣховъ танцовъ вшетечен'ства стережѣмося...

ст. 136. Сказанїе стаго Мчника Никона, на колицѣ цѣнѣ Іюда предалъ Хрта. За л. сребникъ, а вкождомъ сребницѣ по вї. литръ..

ст. 137. Ѡ житїи стыхъ Ѿцъ, сказанїе како претерпѣ Хрстосъ Гдь нашего ради спасенїя. Старцу единому стому, иже всегда размишляя страданїя Хрстова горцѣ ридаше, ивися Хрстосъ и сказа єму подробну како претерпѣ... (у д-ра Франка, Апокріфи II, ст. 236—7).

На 144. Сїю Пасыю или Страстъ Гда нашего Іса Хрта начертавъ Григорїи Меленевичъ мпп: Скончивъ року бжїя ѧѱч. (1790) мца Іюнїя дня кд.-го.

Пасія та розділена на 3 статї: (ст. 37) Статия которая. Потомъ нашъ Милостивій Избавитель новїй законъ оустановилъ сѣдши за столъ... (ст. 85) Статїя третая. Ѡ шестой годинѣ на лобнѣмъ мѣстѣ Іса и снимъ два Разбойника..

---

25. (№ **250.** Opisanie zjazdu na synod Do lwowa w Roku 1629 Na dzien 20 octobra. według Uniwersału Króla JE o M.

2 л. Q почерком 1-ої пол. XVII в.

Naprzód dnia 23. octobra Władyka pinski przyiechał. Dnia 24 władyka przemyski. Dnia 26 w piątek xiąże zasławsky y smo-

Digitized by Google

trycki y smolenski y Morochowski Władykowie przyiachali do Lwowa... (дуже цікаве дрібними поміченями літописця-очевидця. Казнодія Бембус[1]) положив в основу свого казаня напис на хресті:) Hebreyski grecki y nad samą głową Pana Christusową był łacinski iako zacnieyszy. potym wyniosł wschod aż pod niebo, a potym zachod nad wschod przełożył. Piotra Swiete° Apostoła A poniem Papiezow głową widomo... (обор.) wiary krzescianskiey byc twierdził A patryarche Carogrodzkiego heretykiem publicował, a Vnią bardzo zalecił, y swoym polakom czcić y szanować tych którzy są w Vniey usiłował y prosił, y ięzyk slawenski y nabożenstwo iego zbawienne y sakramenta byc vtwierdzał... (князь Заславський завзивав і Братство львівське, щоб ставилось разом з уніятами на замку — але сї відмовили, що се належить до найстаршого духовенства. В понеділок уніяти скаржились на кухарок руських і вірменських, що їх поганцями по вулицях називали і проклинали — уніятів легко було пізнати по широких мантіях — за се кілька кухарок на замку осадили... Вторник на службі Мороховського у білих монахів-домініканів (?) перед руською іконою Пречистої було багато вірмен і руси; в середу уніят. митрополіт позичав собі риз з Брацтва, того-ж дня уніяти з митрополітом оглядають новопоставлену міську церкву Успенія, витані Брацтвом і православними з Вільна — гостина і розговори у пароха отця Боярського, суперечка Смотрицького з Древінським. В четвер єзуіт-казнодія хвалив уніятів, а противників гудив. В пятницю вільняне з князем Пузиною і Древінським були у уніятів, щоб вчинити волю королївського універсалу: просили о „praszpurk“ для патріярхи, за якого згодою вчинять все, що тільки захотять король і уніяти. Дневник кінчить ся вторником і згадкою про смерть кн. Заславського 14 падолиста — Laus Deo. (Передруковав D. Zubrzycki — Kronika m. Lwowa 267—271).

На 2-х инших листках занадто обрізаних горішнїм краєм протоколярні записки скорописом в два стовпцї з дїл Львівського Брацтва поч. XVII в. проти унії після брестського

[1]) Видано п. з.: Wzywanie do iedności katholickiey narodu ruskiego religiey graeckiey. Kraków 1629.

Digitized by Google

собору. Є се мабуть уривки якогось брацького меморіялу-протесту зі зсилками на ріжні акти — 1610, 1593 і 1599, без кінця.

Польсько-руські Зборники і Пісенники.

26. (№ 181.) Польсько-руський ркп. кін. XVIII в. на 75 лл. 8-ки в тектуровій обложці.

л. 1. Початок польської Різдвяної гри, дуже затертий, що нїяк відчитати. (обор.) Stach Mowi. Bartosu Kubaszu wstancie wstancie Bracia. Aniol Bozyi Zwiastuie Do Betlieiem.

Bartos wstaie y mowi dzie,
Kuba wstaie y mowi dzie.
Stach pokazuie wo wo wo.

Bartos muwi o io io io iaki że un straszny iakie un wielkie zemby ma boięsię zeby un mię nie ukąsił:

Kuba mowi. O niedał ze nam spac Boday mu zdechła mać; Stach mowy. Oniebuycie się bracia, chozmy my do niego Podzienkuiemy... za iego nowine... Do Anioła y muwią (dzięku)-iemy tobie (л. 2.) Garganielu bozyi za twoią nowynę... (л. 3 об.) Chłopiec krulewski wchodzi do y(z)by I muwi: Pozwulcie panstwo u swoych progach nieudolno Rozkrzewic mowe prawda że Dodzis Swiat zostawał jednostaynym a teraz przez nowo narodzonego pana Nad wsziskich niepomyslna Godzina okazuie sie. Daycie dla iegomosci krula Krzesła: y postanowi stołek czili krzisło.

Krol wchodzi do yzby I mowi chodzonci po yzby:

Coto iest, Coto iest, Coto iest

Jam krol monarcha: Chtoz mi się sprzeciwi; że mnie piersi krulowe prawie takie dziwy... (Рабіни — Фермаршали — рівня дїтий за дверми намічена співом фермаршалів — чорт; козак і жид говорять по українськи, мужик — пан, циган — циганчук).

л. 23. Moskal wiezdza do yzby nakoniu y spiewa: Hey zdonu zdonu zdonu da po sinomu moru —

Wony piesięki poiut padlulukiwaiut, padlulukiwaiut

a nastarszym ba iaram wsiu załobu kładut, wsiu załobu kładut. (обор.) Kak chrystos narodiłsa

Digitized by Google

a eroduszko sukyn syn ukrutiłsa... (л. 24 об. до цигана:) A prawda poznaw, szczo ia twi pan.

Mowi Cigan staryi.

Ot tak to panowe naszi łyczat — a na dobre cwiczat natryndy kuryndy. (гл. Зап. Наук. Т-ва ім. Шевч. т. 72 статя д-ра Франка, Український вертеп, ст. 25—45. Початок гри нагадує особами інтермедію в ркп. Импер. Публ. Б-ки в С.-Птб. „Польск. О. XIV. 12.“ Dramat o narodzeniu Pańskim.

л. 25. Слово ѡ збѹренїи пекла. Єгда хр҃тосъ ѿ мр҃тви^х^ вставъши пекло збѹрилъ. (скорописом.) Люциферъ мовитъ до ада: Знаю и аде ѡ томъ хр҃тѣ много Причинъ ижъ ѡнъ естъ ѿ колѣна давидова тарѣнинъ синъ: котори самъ себе синотъ божимъ итенуетъ и человѣко^м^... (пор. ркп. № 212 а. і Зап. Наук. Тов. ім. Шевч. т. 81 в статї д-ра Франка „Слово про збурене пекла“, ст. 13—31.) Слово без кінця, доведене до сцени (л. 39 об.): „Хр҃тосъ блиско приходитъ и мовитъ. Гд҃ъ крѣпостъ и силенъ Гд҃ъ силенъ ко брани возмѣте врата князи ваши и возмѣтеся врата вѣчнаи внидетъ до васъ Цр҃ъ Славы; Хр҃тсъ третїй разъ благословитъ и мовитъ.

л. 40. Польські колядки: 1) Abrys zakonnego dziś ubostwa: bierzesz zycia moy Panie: Lezysz nie w Pałacu nie na materacu, Barług twoie posłanie, Rysuiesz ten abrys na Sercu spisz Jezu moy nie na Kobiercu Lecz na sianku we żłobie.

2) Żłob twoia lektyka w ktorym się zamyka: Bostwo...

3) Z dalekiey wkrainy aż do palestyny Pastyrze się zbiegaią...

4) (л. 40 об.) Do nug Twoych się znizamy...

(л. 41.) Wziowszy zatym skosza Franek obarzanek stach masła garnuszek, kuba worek gruszek, kładnie panu po koledzie; Giesli tego mało Będzie dam jabłuszek.

Mazur mowi Heyze moia do oboia i do piszczałeczki, dla tey dzięciąteczki zagray że mu miło. Chętnie miło coby się znamy ucieszło to panięteczko...

л. 41 об. Dłużniey pro 1788 an... (л. 42) Ihnat Aptosz za 2 Pogrzeby złt. 4. gr. 2 odrobie... (обор.) Maruszka Moskalska za dwa pogrzeby złt. 4... Muszczycha za 3 Pogrz. złt. 10; Pilipiec po Iwanie za 3 Pogrz. złt. ośm... Kuzio Sopiłka za matke 4 złt...

Digitized by Google

(л. 43.) Fedko Szeyda Pawlow lesny z lasa za pogrzeb zony złt. pol. sześć.. Hlupczycha za męża Timka pogrzeb trzy złote. Kowalczyk na chałupkach za Pogrzeb Brata złt. Pol. cztery g. dwa... (обор.) Jurko Pron za slub (поправлено з pogrzeb) złt. 3...

л. 44 форми писем до епіскопа і духовних чинів.

л. 47. Пѣснъ Скитова. Облудне нощи и Дни ѡплакане — ꙗкъ цїевїе нїевидзе мое сердце кохане ꙗкъ тенъ часъ прждзїе. (конець.)

— Ты пѣсни почтимъ немолчними гласи ѡ неизреченна Дѣо марие...

— ѡ монархине имꙗ твое слине повсюду...

л. 47 об. О неизче(р)паемїй кладꙗзъ мѧсдиꙗ...

— Раискїе цвѣти преслична лелѣꙗ.

л. 48. Наоука до пꙗвлъ ѿ свꙗтого Ѿца Зосима. Перваꙗ наоука. Я первїй Денъ где оуподобаешъ собѣ мѣсце на пасѣку: возми горца и пойди на воду текущꙋю.. (розходить ся о то чи місце вогке.)

И знову рꙋна вовны положи на то^м мѣсцу горчокъ переверни... (чи через ніч осяде много роси.)

(обор.) Гди будешъ пасѣку становити ставъ навостокъ..

Я гди поставишъ пасѣку пойди вполе и ꙗкъ ѡбачишъ камень малїй исхилисꙗ и ѡзми его до пасѣки и мовъ такъ ꙗкъ той камень твердїй и неможетъ нѣхто оугризти такъ жебы немоглъ нѣхто моимъ пчела^м нѣчого злого оучинити, ꙗкъ той камень твердїй и зазꙗблїй такъ жеби магнїе оуроки зазꙗбли цꙗбъ немогли найти на мою пасѣку божїею помощию и всѣми небесними, и дѣйствомъ ст҃аго Зосима...

л. 49. Кътораꙗ наоука на Яннино зачатїе. На зачатїе Прес҃той богородици прїиди до пчелъ и поторкай въ оулїй каждїй...

— Ст҃го Зосима г҃. наоука. Вечеръ рождества Хр҃това. Достань рибꙋ сꙗꙋкꙋ и головꙋ оуживои оусѣчи исꙋши и сховаи... (потерти з іврою і медом і пчолам дати — заговор.)

л. 50. Наоука четвертаꙗ на стїй вечѣръ. Оукоиди до пчелъ и постави пчеламъ удуси вошчинꙋ и медꙋ хочъ трохи наготуй и розсити...

Digitized by Google

л. 50 об. є҃. на святи вечеръ. Тогожъ ст҃го вечера возми кутѣ скилка зеренъ три рази и каждои страни...

л. 51. наука ѕ҃. тогожъ ст҃ого вечера. Ꙗкъ люблю гд҃а бг҃а достоинꙋю и пречистꙋю бцⷣ матерь бж҃їю.

л. 51 об. Наоука з҃. о мотелицѣ ст҃аго вечера и гнилцю. Оꙋвонди до пасѣки и покаждихъ пчелахъ оꙋдри и закопай подъ порогомъ...

— 8 наука. Когда поставишъ пасѣку в'поле...

л. 52 об. Наука д҃.-та На свѣтїй вечѣръ. Прїйти 'ст҃имъ приколотнемъ до пасѣки...

л. 53. 10 наоука на рж҃дтво Хр҃тво. Рано вставши в печи запали и ѡзми меду...

л. 53 об. 11 Наука На ст҃їй вечѣръ вѳꙗвленскїй. Когда воду святятъ идижъ до ц҃ркви и ѡзми первїй разъ води свщ҃енной...

л. 54. вї. випускай пщели свои на ст҃го ѡлекⷣвꙗ. виримъ дернукъ земли истравою посредѣ пасѣки и тое дерно на чтири оꙋгла щобъ було...

л. 55. Наꙋка гї: Пускавши пщели возми крестъ оꙋ рꙋки и благослови крестомъ...

л. 55 об. дї. До тогожъ и сие глаголи: ꙗ васъ пускаю родитки мои милыи на бѣлыи цвѣти и на всякие цвѣти; на чтирїи части свѣта.

л. 56. єї. наоука. Сотвори крестъ издрева егоже билъ и закопай посредѣ пасѣки и напиши на немъ молитву Гд҃и исусе Христе сн҃е бж҃ий разрꙋшившию всякиꙗ дѣли вражии (пропущено, я. в.) злакъ тварей имени твоемъ Ѿца и сн҃а и ст҃аго дх҃а аминь...

л. 56 об. ѕї. Наука на благовѣщенїе прест҃ои дц҃и. Будъ оꙋ церкви рано на оꙋсюноцномъ и слꙋжби бж҃ои и достанъ проскурю...

л. 57. зї. Наꙋка оꙋ сꙋботꙋ великоднюю недели стр҃стнои. Когда запалятъ оꙋ вечери на цвентари ѡгонь, ѡзмижъ того попелу а тимъ попеломъ...

л. 57 об. иї. Наꙋка на вознесение Хр҃тово Гд҃а Бг҃а нашего Ї҃са Хр҃та. возми древо ꙗкое колвакъ исцеркви и принеси до пасики...

л. 58. дї: наꙋка. На возкресение Хр҃тво. Рано оꙋставши поиди до церкви и по ꙋтредни и по слꙋжби божои; поиди на воду текущую...

Digitized by Google

л. 59. Нумеро к: Молитва ѡдурокувъ допасѣки. Мои pczely бжию помощию и всѣхъ стихъ...

— Молитва ѿ насланиꙗ чужи^х пчелъ. Во имꙗ... Молитовъ ради пречистаꙗ богородици и всѣхъ стихъ...

л. 59 об. На воскресеніе Хртово Гда нашего Іса Хрта. Приди до пасѣки и возми тои медъ щосъ наготовалъ звощинами стого вечера...

л. 60. Ꙗкъ перши разъ рои изулиꙗ иде... возми где путо конское...

— Piesn Swiętemu Antoniemu; Jak byc powinna Bozkiey opatrzności, Bondz pochwalona bez okoliczności...

л. 60 об. Пѣснъ великопосна. Родъ жидовскіи затвореніи ѿ Хрта естъ Ѳпущеній...

л. 61. Неплачъ рахиїлъ зра чада цѣли неꙋвꙗдаетъ: но процвитаетъ... (обор.) Перестанъ ридати печалнаꙗ мати нетривожъ срдца хочай мордерца... Почто горлица слезами излитсꙗ смꙋтне волаетъ, тꙗжко вздихаетъ... (В. Перетцъ, Историко-литерат. изслѣдованія, I[1], ст. 364.)

л. 62. Богомъ избраннаꙗ мати Дво
Ѡтроковице Дѣвствомъ похвалнаꙗ
Пречтаꙗ влдце... (В. Перетцъ, op. cit., ст. 384.)

л. 62 об. Пѣснь престой Богородице Царице Пречистаꙗ владичице...

— Пѣснъ престой бцн. Милосердиꙗ двери ѿверзи намъ...

л. 63. Чесо ти ради мл^че вправилъ втꙋгу свое ср^це; Непотреба скорби имѣти лꙋчше врадости жити... (пісня свіцьва.)

л. 64. Іс мои прелюбезніи сцꙋ сладосте едина вскорбехъ оутѣха моꙗ радости...

л. 64 об. Пѣснъ воскрению Хртову.
Изиидѣте Ꙗгловъ лики
во стритение владики...

л. 65 об. Пѣснъ стому Іѡану. Иѡана богослова неритора сладка мова; Достоино можетъ воспѣти ниже мало восхвалити...

л. 66 об. Пѣснъ свѣтова москевска.

Digitized by Google

Ѧхъ ретушки (2) холодние водюшки; хотятъ менїе потопи смилимъ Другомъ разлучитъ. Ѧхъ нїетакто разлучитъ какъ до купй случитъ; а вмоего батюшки три ѕелонїе сада, впервомъ саду оу ѕелономъ тамъ зозулы куетъ, ...оу третомъ... грушйца стойтъ; а подтоею грушою красна дѣца сидитъ; Горко плачетъ и ридаетъ гземли припадаетъ; красовици Дїевушки приходѣтъ гретюшки... (л. 67.) затимъ милии нїевнжитъ если его кто дїержитъ; а первая красовица та задїержуваетъ а тораа красовица лошатеи сѣдлаетъ; Ѧ третаа красовица здвора спроважаешъ; буду грамоти писатъ буду слуги посилатъ а моего батюшки калавуръ на двори; ѡ фицѣри спалашами все салдати сорѹжомъ.

л. 67. Пѣснъ свѣтова. Ѧхъ дюица (!) кумйна другъ кумйна! што по полю ходйла другъ ходила, а бїелни лонъ сеила другъ сеила...

л. 67 об. Пѣснъ свитова. Ѧхъ ви браца ви браца ви товариши мои холостие молодие оудолие ви мои...

л. 68 об. Пѣснъ свитова московска. Вїесолъ ꙗ вїесолъ во нинѣшнѣи денъ видѣлъ ꙗ видѣлъ надежду свою...

л. 69 об. (idem.) Самъ панъ самъ панъ самъ пиетъ гѹлꙗетъ менїе младїехенку гулꙗтъ нїепусꙗетъ...

л. 70. Во имꙗ Ѳ. и с. и с. д. Ꙗкоже стїй аверкїи силою твоею Гдѝ копустини оукроти лва тако и ти Гдѝ бже мои оукроти сиꙗ трасавици во мнѣ рабу твоему имѧ̃ къ а̃: † лелѣю; в̃. † немѣю...

л. 71. Воспой воспой соловей: в̃: ѡхъ радъ жѣвъ воспиватъ: вменїе голосу нїетути в̃...

л. 71 об. Пѣснъ стимъ апостоломъ—петрꙋ и павлу. Истинная Двойце, во мѣри ꙗкися петръ теплѣйшїй любезнѣйшїи...

л. 72. Галтомъ знꙗта сꙗта кровїю злита... Нестерпимїи днесъ новини нинѣ настали же неслихали. Здвигнулся днесъ народъ оувесъ... (обор.) Шедше брани движутъ страни... (л. 73.) Вѣчнїй царю миръ намъ даруй..

л. 73. Пѣснъ вознесению. Гдъ вознесеся на небеса нинѣ а духъ Стїй сниде в крилѣ голубинѣ...

Digitized by Google

л. 74. Трꙋби гласъ подимѣмъ пѣснъ нову восклѣкнѣмъ во стихъ стаго сокрасно прославимъ... свꙋтꙋ Николаю...

---

27. (№ 143.) Рвп. кирилицею на 55 л. мал. 8-ки, (брошурований в лист з рвп. типика кін. XVI або поч. XVII в.) — (л. 55.) Wypisał tę Xiążkę Jan Lewicki Popowicz Choceński Będący Derektorem w Woły. R. 1777. Miesiąca marta Dnia 17 w. s. k. Рад' птах' що Гнѣздо довершил'. и довил'. Так и ꙗ. Рад' цюм конец' книзѣ ꙋчинил'.

л. 1. Polonica interpretatio vocum. Vocabule (!) in Varia materia. (Рідня, військо, власти державні, духовні.)

л. 5. Вопросъ. Йкы" был' Моцныи Голїѧдъ ѡлбрим' Ѡвѣтъ. На Голїѧдѣ был' ꙋбюръ и змѣди из' желѣза ѕ҃. фꙋнтовъ. а в' копїи х҃. фꙋнтовъ желѣза. а сл' Голїѧд' бы на ѕ҃. локоть звышъ и на пѧ. а Дв҃дъ цр҃ь бы маленкїи и бе жаднои зброи заби его. а Голїѧ ꙋмер. а Гедеѡ поразил' во"ска поган'скы своими трома сты р҃. тысѧчїи ле҃. тисѧщ. кро же и дѣтїи и д҃. цр҃ѣ заби. ѡрива и зива. и зевеѧ. и салмана. За помомїю Ярхѓла Михаила. Посла Бѓъ Гада Пр°рка до Цр҃ѧ Дв҃да. и реч. выбира" собѣ що хце... (як в рвп. № 102...) и ꙋмерло людїи ѿ рана до ѡбѣда о҃. тисѧчїи. Тоже арх҃глъ михаи ѡповидѣлъ чл҃вкꙋ маноеви и женѣ его зачатїе Самсона сил'наго котры" мал' г҃. волосы агѓскїи на главѣ свое". котры" великы чꙋда чинилъ моцїю своею...

л. 5 об. Вопросо-одвіти: Скотры повѣтꙋ были г҃. кролеке котры принесли хꙋ дары — Длꙗ якои причины аплъ Ѳома не приспѣл' бы на погре П. Дв҃ы — Йко былъ найдены" кр҃тъ х҃въ (цариця Єлена змусила темницею жида Юду вказати містце; по найденю крестів Юда окрестив ся іменем Киріяк, а відтак був епископом єрусалимським. З гвоздів зробив золотник удила царському коневи.)

л. 6. Дзвоновъ сила изображена зде. Бѓа славлю истиннаго. лю со клиро собираю — Мертвы плачꙋ. тꙋчꙋ гоню. Дни с҃. возвѣщаю.

л. 6 об. Йкою смертїю ꙋмеръ Самѱо. Samson miał na Głowie trzy włosy Anielskie. a taką moc miał. że mury wyła-

Digitized by Google

mował. Potym zona iego. nie kochała go. bo ynszego krula kochała. y namuwiła tam tego krula aby go ubił. a tamten odpowiedział że niemoge ia to uczynic bo bardzo iest mocny twuy Męz. Ona mu taką rade dała. Przyidz którego czasu do niego. a ia mu nim ty przyiedziesz te włosy wystrzygne. y w ten czas zabiiesz go. y tak się stało. Samson nie widzęc tey zdrady. bo zona iego w ten czas barzogo kochała. Un położił głowe swoią na Iey kolanach y usnoł. a ona mu te włosy wystrzygła. Wten czas tamten krul przyiechał. Samson ocuciwszysie mocy iuż niemiał. Tamten krul kazał mu oczy wyłupić y puscić. Un nieboraczek naiął sobie wodza i chodził zebrząc cały rok. Potym wodz iego upominał sie zapłaty. on powiedział przyprowadz mnie do mego zamku. y przyprowadził go. Muwił Samson postaw mnie przy tey wiezy co na niey iest złota gałka bo ia taki mocny teraz ziezdem iak y pierwey. bo mnie iuż włosy wyrosli te trzy. co ich ostrzyżono. teraz mnie już tam niepoznaią. Y przyprowadził go pod te wieże. muwił iemu Samson. uciekay ztąd. a patrz gdzie ta gałka upadnie. zebys sobie ią wziął. Tedy samson iak dzwignie tą wieżą az wszystko miasto upało y iego tam zabiło. a wodz wriął sobie te gałke.

л. 7. O piekle y mękach iego. Choruiąc raz Swięta Franciszka od nieszporney godziny az do komplety odszedłszy od siebie. od Rafała S. anioła do Piekła w ducbu zaprowadzona była. co tam widziała samaz Spowiednikowi swemu szeroko wypowiedziała. my tylo kyłka rzeczy przednieyszych położemy.

л. 10. O czystcu iako go widziała Swięta Franciszka. Godna y słuszna to opisać co Pan Bog tey Swietey sam przez sie ukazał... (л. 12) Te dwa Rozdziały wypisane z żywota S. Franciszki rzymianki ecc.

л. 12 об. Сочисленіе книгъ ѡбоего завѣта... (л. 13) По сих' же. Сенека, Бесѣды, Прологъ, Велик Минеѧ, Аристотел', Плѣнь, Вергелъ, Порифладеѫ, Плютархъ, Платонь, Четликъ, Девтеріи, Кипріѧнъ, Кирилъ, Калистъ, Исидоръ, Цицеронъ, Слово ѡ Дс҃ѣ, Еразмъ, Лимонарь, Патерикъ, Лохнеръ, Шпан'неръ, Зерцало, Метафраѫ, Вертограѫ, Мархантій, Бароній, Кедринъ, Евсевій, Ѳеѡдоритъ, Дел'рій, Пѣнел'ліи, Прѹдентіи, Бисеръ, Лѣствица, Бѣнецъ Хв҃ъ, Рѹпертъ, Цесарій, Ґоаръ. Специменъ, Геминіѧн, Сократъ, Педаґоґъ, Никифоръ, Житіе ст҃ыѫ, Бѹл'ѧрдъ, Дѹ-

Digitized by Google

рандъ, Зерцало любве, Микрологъ, Макрій. Кавасилас'. Юстиніянъ, Христофоръ, Іеронимъ, Корнилій, Зерца Бгословъ, Слово ѡ Тр॰ци с^т^, Назіанзинъ, Історикъ. Всѣх Іменъ книга^м^ тѹ в^с^ сто м҃.

л. 13 об. Чѹда пр҃той Бц҃и между Снбѣлами Пр॰рокинями Поганским^м^. (всіх 17)... Тыи чѹда выписаны сѹ^т^ з книгы. котра называется Новое Нб҃о.

л. 17 об. В котром' Рокѹ житія своего Дв҃ца Маріа зышла з' свѣта — (і инші питаня о річах Богородиці)... Te niektore Ubiory Nayswięszey (!) Maryi Panny. ktore sie znayduią na tym swiecie na ruznych mieyscach Wypisane są z księgi ktora sie nazywa Zywot S. Panny ec.

л. 19. (Толк притч Мат. 1[illegible]—77, 21—87, 22—89, Псалмів деяких).

л. 21 об. (Катехично-біблійні вопросо-одвіти: конець світу 8001-го року).

л. 22 об. (Серед книг, які мають бути в кождій церкві вказані: Календар, Рѹскы' и По^м^. Пѣсни.

л. 23. (Готицькі красописані букви.)

л. 24. Тол'кованіе на ψа^л^мы двдовы. списаное з' ψалтыри толковои кіево-печерскои. которыи стихи неразѹмны. в' ψалмѣ а҃. И бѹдетъ ꙗко древо и про^ч^. Тол^к^. Чл҃къ древо насажде^н^но при водѣ кре^щ^...

л. 43 об. Зде ѡставшіасѧ нѣкоторыи стихи (з Пісні-пісней.)

л. 44. Тѹ кладеся кождомѹ ψал'мѹ написаніе до чого котрыи идетъ... (вказівки на алеґорії або зміст кождого псалму).

л. 52 об. (продовжене толків на менше ясні стихи псалтирі.) — (л. 55.) Совершися книжица сія. в'неиже стихо^в^ столкованы^х^ е^с^ р҃. ч҃. и ё. Толкованы з' Ψалтири тол'ковои кіево-печерскои котры стихы нерозѹ^м^ны сѹтъ.

л. 55 об. Іисѹс. Христос. Марія, в' чтѣ тых' Именъ ψал'мы сія (: 41, 74, 11, 60, 15 — 145, 38, 110, 42, 64, 86, 133 — 100, 57, 109, 129, 126.)

Digitized by Google

28. (№ **212**.) Зборник ріжних почерків — польських, кирилицею, скорописом — переважно дуже невироблених поч. XVIII в. на 91 лл. 8-ки без оправи.

л. 1. 17(1)0 (!). mesonca Junia dnia 27 podnakwaszo była sapiha skozakami... skymy była tamze y moskwa y syła sapihowie pogyneło y gnali za nimy aż do beresteczka a drugy zanimy gnali do sokalia. (гл. 30 об.)

1734. mesonca maia iak moskwa skozakami bili sie ale poliakuw syła pogyneło... (Дальше неважні записки.)

1 об. Oratia na Narodzenie Panskie — (всїх 3, третя без кінця, бо нема 3 л.); (л. 3.) Oracia nazmartwychpowstania) — (3 ріжні орації); (л. 4.) дві орації різдвяні; (л. 5.) дві орації воскресні і т. д... (л. 10.) „Великаꙗ радость не^слиханаꙗ Дніа нинѣшнаго Ѿкриваетсꙗ... алковѣмь преѣвѣчное Слово бжїе... вступѣть (обор.) вжикоть преѣтои и преблагословенноі панни... сего новорожденого х҃та ѡбпрокадити а внебѣ iempyreyskom лице его вѣчне ѡглꙗдати чого жичѹ слѹда Церкевни".

л. 11. хто богатъ то всѣмъ братъ.

П: Много естъ всѣхъ сакраментовъ: Ѿ. сеѧмъ... (Невеличкий катихизис о семи тайнах скорописом.)

л. 19. Хлѣба и въсѣмъ люде его числомъ т҃. и ні҃. семѹмъ вси причастишасꙗ.. (о значіню Мелхиседека) — скорописом.

л. 19 об. Слово праведнаго Мо҃сеѧ... (Исп)овѣдаю Гдѹ бгѹ пречи(ст)о҃ матери и всѣмъ ст҃имъ... Ѿче чесни҃ ижемъ немилоканꙗ (Гда) Бга моего зо всего серца... (формула покаянія — кирил.)

л. 21. Вопросъ котори а҃. прокъ на земли. Ѿвѣтъ — адам'. егда сотвори бгъ адам' и вложї внего сонъ и рече емѹ адаме что есї вїдѣлъ. ѡнъ рек' вїдѣх тꙗ гдї на гълавѣ моей на крестъ распята. а петра стрем главa распꙗта павла каменїем погонена. Вопрос. Истина Ѿ земли восниꙗ и правда снебесе приниче. Ѿ. Іѡанъ предитеча... (Се ряд вопросів на біблійні, церковно-історичні і літургічні теми).

Літописні записки 1620—1715.

л. 30 об. 1710 Moskal poszed z polszą — Podbendero miał batalio (л. 31) boreyko wielko sturkamy y zordo y zwoiewodo

Digitized by Google

kyiowskym. nadprutem. tam moskwy syla pogyneło Gdyby moskal nie przeprosił y zgode y piniędzy Dał. y nogy by ich nie stało...

(л. 31.) 1715 Pogłowizna Była za krolia awusta Od gospodarza po złotemu, od parobokow (!) Po złotemu. Od chłopcow po pozłotego. Od gospodyn, od komornic, y od kucharek po puwzłotego. a od gospodarskych synow chocby i zonaty to nic nie brac. y kapłan swyckym. y ruskym nic nie daie... ra 1710 Kyiow Pogorzał alie nie wszystek, tylko monastyr peczersky y na padolie cyrkew (обор.) Pogorzała to sia działo za cara piotra alexeiewycza fundatora zamytropolity y iosyfa zakrolia polskego awusta...

1512. Monastyr Krechow fundowałsia. Za Stanisława Sobeckiego hetmana y za (32 л.) krolia szygmunta.

1620. Na cecorze hetmana sobeckego zabito miesonca sierpnia Dnia 2 y iako adam spiatma władykamy Berestecky y włodziemirsky krul terliecky, mykołay rogoza uniia od rymu wynesli od papieza Klemensza za trzeciego krolia Zygmunta.

1647. Słoncesia mieniło y zacmienia było. Sarancza wielka była...

1648... chmielnicky woiował zemie polske podelwowem y podzamosciem stał obozem...

(32 об.) 1650 Powietrzy wielke było długo. 1654 Zacmienie słąca było wie srode sierpnia dnia Drugeho tegoż Roku był Sieym wbrzescu litewskym.

1655. Moskwa była wkorone Polskym y nad posuzy (?) y tam zbytky wielkie czynili.

1657. wiengrzy byli y wszędzy ubrzescu litewskym y iak opanowali miasto y około miasta wał sypali Starszy połkownich był jendzy Gawdar. powietrzy panowali.

1662: mesonca Maia Dnia 20 Mroz był wielky zyto popsował y snig był wielky. zyto koszono a hreczke siano. tegoz roku pogłowczyzna (л. 33) była tak y duchownim y Rymskych, y ruskych y pospolitych ludzy.

1663. Matka Krulowa Sobeckego wmarła.

Tegoż Roku szelongy włosky zrucono a złoto zabrali miedziane robiono.

Tegoz Roku zwiaky byli ystali obozem Pod Jaworowem. był im pułkownik Swydersky.

Digitized by Google

Wtymże roku wkrainu zburył Czerniecky.

1664 liubomirsky skrolem Kazimirem woyne miał.

1666. zostawiono Mochowskego Reiementarzem nad woyskiem. a on nie zechciał cicho na tatar poszed. Tatarowie na niego (обор.) wierzyli y rozgromili woysko y iego wzeli pod radziwiłowem.

1668. Dorszenko statarami Po podhaycami oblegli hetmana sobeckego. y pomorzany y zboryw dobyli y zgode uczynili hetman statarami.

1670. welwowie prognostek Był popodwał jedna krwawa woda a druga była pospołu. y słionska szli y zniesli.

1671. Władyka wniezdzic zylilwowsky(m) szumlanskym wynickego skatedry wygnał. Tegoz Roku seymie Dekret wydał krol michał kazano wstompic szumlianskemu. a odac swistelnieckiemu katedre.

1672. monastyr Besiady zakładano.

(л. 34.) 1677 Turcy Kamieniec wzieli Sierpnia dnia 7. a lwow okupił sia y monastyr krechow.

1677. Pogłowscznyna była Drugy Raz za krolia michayła ktory krolował try liata y pomar... szengeryn .. turcy fundytus zniesli y woysko Rozgromili kozackie y moskiewskoie.

1674 we lwowie y wszendze Głod Byl wielky iz liudzie zgłodu puchnieli y wmirali. Tegoz roku Czwarty raz była pogłowczyzna.

1673. Hetman Sobecky podchoceniem zbuzył obuz turecky.

1676. liekcya Była na sobeckiego na krolewstwo u post wielky.

(обор.) 1677 Miosonca Julia Dnia 16 zbaraz Turcy zburzyli awgusta Dnia 26 podlwowem tatarowie Gonilisia zkrolem sierpnia Dnia 2 we czwartek podgayce wzeli. tegoz roku naboze narodzenia ludzie boso chodzili ze było ciepło.

1678. Dnia 8 oktowra obozem podzurawnom oblegli krolia Turcy a zgode znimi uczynił. Dał pokuy y wrodzay był.

1680 zymy nie było y liato Dobrze na wszystko zyta nieplenne było.

Tegoz roku decemra Dnia 18 w sobote kometa była nastała nazbyt wielka y trywała Długo.

Digitized by Google

1683. Turcy woiowáli na cesarza Chryścianskiego az wstompy nagranice (л. 35) ale mu krol sobecky napomoc przybył y zwycenzwo otrzymał podwydnem.

1686. Miasta Czense zapadłasia ktore miasto zowiesia nieapolin.

1690. wrzymie nastał papizem na ymnie panałek zorodzenia hyspan ktory miał liat siemdziesiont od tegoz roku niebyło wrodzaiu słusznego ani pokoia Coroku tosia drodzy kazda recz y podatky na czudo wielky podymna bywali az doroku... (sic.)

1683. Od tegoz roku ze podymna było wielke zesia liudowie niemogli wypłacic.

1696. Był poseł wielky moskesky wie lwowie Dokrolia od carewny sofiiy ktora zgode uczyniła szkrolem sobeckym y ten poseł (обор.) poszed Dorymu szeremetom od tegoz roku poczałosia Drozyc Długo.

1696 (дата короля Яна III). zyto było po zł. 26 a hreczka po 36. wtymze roku novembrza 26 przemysky władyka wie lwowie obwyniony płutnem zgorzał a spowia(da)łsia w iezuity.

1700: Na S. Truycy uwarszawie nauniio przysogał władyka lwo"sky szumliansky wtymze roku Cerkew lwowskie mieskie kazał odbyiac mury waliąc. y słuzył na S. potra.

1701. Februara 26 ajerey Byskup Do lwowa wszedł y słuzył. (Сюда належить еще 1 листок з рки. № 212 а), з роками 1683, 6, 1690, 1, 6, 1700.

л. 36. Сказанїє ѡ бражникꙋ. (скороп.) Чл҃окъ билъ єденъ имѧ емꙋ бражникь которий завше пиваль на каждий день и к неделю: и во празники Гѡ҃дкиѧ Ꙗ за каждимъ кꙋфлемъ бг҃а котроци прославлѧ"... (по смерти занесли ангели його душу перед стїни райські; на товчки в двері явив ся св. Петро — но не пустив, відтак ап. Павло, цар Давид, Соломон: нї один з них не хотїв пустити бражника в небо, хоча послїднїй вмів найти за ними немало гріхів і то тяжких; аж св. Іван богослов, на згадку о вислові „любіть друг друга як себе" відізвав ся до пяницї:) бражникꙋ иди смиром вран и ѡбрацисы желаемое мѣсьце себѣ. конец'.

л. 41 об. Вопроси и Ѳвѣты Ст҃аго Єфрема: кто хощетъ гадати во первихъ. Внеделю Бг҃ъ створи

Digitized by Google

нево и землю денъ и нощъ и всю (дальше бракує. л. 42. Продовжене:) Бгъ адама: Ѿвѣтъ: колко любилъ Ѿцъ сина своего. Вопросъ колко адамъ прибиꙗ враи. Ѿвѣтъ. Ѿ шестого часꙋ до девꙗтого... (л. 44 об.) Вопр. каꙗ матї дѣвꙗ своꙗ ꙗст. Ѿвѣт море рѣко пожирає.

л. 45. Во имꙗ Ѿца и сна и стого дха амин. Житїє преподобнаго Ѿца нашего ѡнꙋфрїꙗ великаго ѡколо Рокꙋ вжиꙗ лѣт: мє:

Блженнїй пафнꙋти закоꙗникъ мешкаючи в'едномъ манастирѣ: египетцкомъ завзꙗлъ хтивост вглꙋбинꙋ пꙋстинѣ ити и шꙋкати стихъ пꙋстел'никовъ... (л. 57 об.) и пришед' до египтꙋ где много знаишолъ братїи Гдꙋ бгꙋ слꙋжащихъ которимъ ѡпокѣдалъ що видѣлъ и слишалъ а ѡнї слꙋхаючї писали и книгꙋ напїсавши (л. 58) цѣлїи сцетъ ѡ(в)ѣгли и все розглошали а на ѡтатокъ ѡнꙋю книгꙋ оу церкѣ положили аби вси читали и оуважали: дѣла стихъ хвалꙗчи гда бга костихъ его аминъ.

л. 58. Наꙋꙗ длꙗчого чвк Створенний. оучитеꙗ: длꙗтого аби миловалъ гда бга своего... (се ряд вопросо-одвітів о вірі, способом катихизма уложених, без кінця).

л. 57. (Продовжене приписів о пасїчництві; пор. висше рип. № 181.)

Да и стрѣетъ потъворило вражие Ѿ раба твоего зосима во имꙗ Ѿца и сна и стого дха аминь.

Єгда изиидоша роеве и пароици и летѣли во галилейскꙋю горꙋ и стрѣтилъ и стии зосимъ и зним стии анґели и рекли имъ где ви идете роеви и пароици, и рекоша емꙋ поидемъ собѣ шовѣ где гараздъ било прожити тогда же рече имъ запрѣщаю вамꙗ пчоли ѡ имене ис хс тобѣ возвратѣтеся восопитъ до ѡгорода моего Ѿ негоже идосте послю агґлов' истꙋчею избию васъ роеве пароици так' и ꙗ запрещаю инѣ васъ млтвꙋ и именемъ стого зосима и стихъ агґлъ и ар'хангелъ возвратѣстеся во своꙗ мѣсцꙗ до ѡгородꙋ моего изновꙋ идѣте сокерѣте млрдиꙗ роси Ѿ божихъ квѣ-(товъ) [обор.] да бꙋдетъ на васъ благодать бжиꙗ во вѣки вѣкомъ амин'.

л. 67 об. Част': д. ѡ сеꙗми грѣхах' головнїх смертелнїхъ. (Вопросо-одвіти без кінця.)

Digitized by Google

л. 68 (продовжене вопросо-одвітів дбалим дрібним скорописом.) Тое прїроженїе оуказа^н моцю своею свѣтъ сотвори^н мѹдро^стїю своею землю ѹчини^н мѹдростїю своею потве^рди є^. оуче^н. Йково било первѣе г'ди еще ст҃ъ не билъ сотворенъ. Ма^. Нѣчогѡ иншагѡ не било едино тма и сливетсꙗ хай[1]) а втой тмѣ кило д҃. живїѡли ѡгнъ и вода и зе^млꙗ и свѣтъ... (обор.) Оуче^н. Йкъ е^ пекло сотворе^но. Ма^: Пекло е^ ꙗма тое на се^ свѣтѣ е^ Я пре^ нимъ е^ мгла и тамъ точи^тсꙗ и жаде^ чл҃къ живи^ не може^т тамъ до^ти. Оуче^н. Чи мае^т дно Пекло. Ма^: Пекло е^ зверхѹ оузко а зи^подѹ широко. Я то^ широти неможе^т нѣхто до^ти конца кромѣ бг҃а единого а такъ е҃. глѹбоко же мнозїи дшъ завжди летꙗтъ а едно нѣколи недолетꙗ^т... (Се ряди вопросо-одвітів о землї, небі і світї взагалї з множеством цїкавих апокрифічних елементів, особливо о Адамі, місцями з браком листків). (л. 81] оу. Йкъ великую Мл҃тъ буде^т мѣти ѿ Гд҃а Бг҃а вде^н су^нїи. М. Побожнѣ за^ душѹ тѣло козмѹтъ на себе и да^стъ имъ Гд҃ь Бг҃ъ Се^мъ даровъ Натѣлѣ и за^ на дши бѹдѹ^т се^мъ кратъ кра^нѣ^ши нѣжли Сл^нце. Я буде такъ скро^ни^ же при^кну^т пре^з му^р каме^нїй (обор.) Я будутъ всебѣ такую моцъ мати нжъ що еди^н другого оуз'ритъ то ему здаетъсꙗ ꙗко би на себѣ тое маетъ. будетъ мѣти великую че^сть ѿ бг҃а а будѹтъ ве^ми про^торѣчним^ и свободнѣ боже^то бо^ше не бѹдѹ боꙗтисꙗ сме^рти але радостъ вѣчнѹю мѣти бѹдутъ и той радости ꙗ^ ра(б) милостивїй бж҃е всѣхъ домѣ^тити правосла^вѣи хр҃тїꙗ^н Ямѣнъ.

л. 82. Кѣрши рознїи.

которїи смѹтныи веселѣте^ при^стойне
(11 стихів коляди.)
Я за ѡстаток вїелце ва^ оупрошае^н
а свѣти хвалебными ва^ поздоровлꙗемъ.

Крол' нови^ на свѣтъ южсꙗ випроважаетъ
(20 стихів коляди.)
(л. 83.) Тое вамъ ѡглашае^н ви^те могли знати
Поздоровлꙗе^н вас' хвалебними ст҃и.

---

[1]) т. є хаос.

Digitized by Google

Радꙋйтеся дѣти въ малих лѣтех'
їса шꙋкайте въ бидлятех' ꙗслех'
(17 стихів.)
(обор.) За возох небнихъ вифлеѡх ишли.
и тамъ радость гоннꙋю нашли.

При докончеию престнаго и триꙋнфахного дне Рождества хā сна бжго.

Поневажь бо цркоꙋь стаꙗ велеглаcно поеть хс раждаетъся...

(л. 84.) Вѣрши на Рожество хво.

Чл҃вко любецъ Гдь оумилосердися
длꙗ своего створителꙗ Ѡ дви воплотися

Невимовнаꙗ Радость свѣтꙋся з'ꙗвила
ꙋди панна чистаꙗ сина повила...

(л. 84 об.) Ѡ свѣте нашь прекрасны`` крол' всего свѣта
вродился монархa во ѡстатнїе лѣта...

(л. 85.) Посполитїе вѣщкове великихъ пановъ
станꙋ воеводскаго ꙗїонжонть и гетманов'...

(обор.) Витаи Хе нашъ нинѣ нарожденный
витаем' тꙗ монархо во ꙗслех положенный...

(л. 86.) Витаю тꙗ црꙋ днес новорожденный
в оубогихъ ꙗслехъ положеныи...

Ѡсежъ и ꙗ стꙋденитик' маленки``
до наꙋки пилненкїи...

(обор.) И ꙗ тꙋ маленкїи до всѣх' волаю
зо всей сили що всебѣ маю...

(л. 87.) Ꙗ Ѡрок' маленкїи до школи пиненкїи
не рабинъ до неи ходити. але мꙗ
ѡтецъ до неи каже гонити...

Digitized by Google

л. 87. **Вѣрши на въскресенїе х҃во.**

Фрокъ а҃.

Витай х҃е и пане во^с^крешаго и^з^ мертвих^ъ^
же на^с^ еси Фкꙋпил^ъ^ Ф мꙋкъ пеке^х^нихъ...

(л. 88.) Спо^х^земних^ъ^ краевъ сл҃нце виникаетъ
пренасла^х^шїи Їс҃ꙋ^с^ ве^с^ свѣтъ ѡсвѣщаетъ
до горнихъ краевъ ѡчи ваши взноситъ...

(обор.) **Фрокъ г҃.**

Теперъ тижъ и ѧ витаю пре҃таѧ д҃во
Зо всего се^р^дца витаю тѧ що живо...

Глꙋбокїе моря нн҃ѣ сѧ смирайте
ѡ своеи навалности тераз виливайте

(л. 89.) Ягг҃лъ то показꙋеть во своеи ѡздоби
що за пожиток^ъ^ чловекъ справи^х^ся тоди (?)
Хв҃о изме^р^твихъ правдивое во^с^танїе...

(обор.) Витаи хр҃те нашъ витаи оутѣхо нн҃ша
витаи спасителю вита҃ Фкꙋпителю...

(л. 90.) Спѣваимо красивꙋю пѣснь свѣтися, свѣтися
Иерꙋсалиме Слава бо гн҃ня...

При весело^х^ дни гойне весело заживаите
Я празникъ фалебны҃ сполне вихвалѧите...
(Сю пісню можна би вважати пролоґом в воскресну гру.)

(л. 91.) Впыток^ъ^ ѡбмешкалъ плачь и жалост
а нн҃ѣ намъ веселя и радость
впыток^ъ^ луна вкровѣся ѡберꙋла
а нн҃ѣ намъ свѣтлость нн҃бная ѡгорꙋла..

(обор.) Ѡ якъ вѣ҃ъ де^х^ неде^х^ный оулюбилъ
же его такои го^х^ности сподоби^х^...

Digitized by Google

28. (№ **212 а.**) Має між прочими уривками 3 лл. „Слова о збуреню пекла", подані д-ром І. Франком в „Записках", т. 81.

29. (№ **212 б.**) Уривки півуставно-скорописного „Єлова ѡ мелъхиседецѣ Ѩдана(сїѧ)", XVIII в., 4 л. 8-ки.

Оба н-ри зложені з уривків, які були в обложцї н-ру **212**.

---

30. (№ **224.**) Зборник Івана Левицького поповича Хоценського, 2-ої пол. XVIII в. 16 (друк.) + 18 (ркп.) лл. 8-ки.

Сей Зборник складаєть ся з невеличкого друкованого Почаєвського пісенника 16 л. 2-ої пол. XVIII в. і рукописи. На початку Пісенника дереворит Матери Божої Почаївської, поміченний ритівником 17—62; за сим ідуть пісні з нотами. „Пѣсни ѡ престѣй Бгородицѣ, въ Їконѣ Почаевской чѹдотворной: Нынѣ прослависѧ Почаевска скала, идѣже Божїѧ Мати стопою знакъ дала.

Пѣснь в. ѡ томже ѡбразѣ: Вселеннаѧ всѧ страны землане совокѹплшесѧ вси хрїстїане..

Пѣснь г. (без нот):

Пречтаѧ Дѣво Мти Рѹскагѡ краю,
По истиннѣ любѧщих Тѧ сладостнїй Раю...

Пѣснь д. Ктебѣ божїѧ мати прибѣгаемъ ѡбременении...

(л. 8.) Дереворитне зображене св. Варвари, помічене L. G(oczemski) — 1755. „Пѣснь стѣй великомѹченицѣ Варварѣ": „Ѡтернїѧ їдолскагѡ Варварѹ дѣвицѹ израстшѹю...

(11 об.) Коротка історія чуда з пальцем св. Варвари підчас помору на Поділю 1714 р.

(л. 12.) Пѣснь ѿ притчи еуглской ѡ Богатомъ и Лазарѣ (без нот)

Хощѹ страшнѹ притчѹ сказати
точїю извольте слѹшати...

(л. 13 об.) Пѣснь въ бѣдахъ сѹщемѹ. (без нот)

Тѹга. Возопихъ въ печали моей

. . . . . .

Розвага. Подобаетъ въ скорбѣхъ жити

. . . . . .

Digitized by Google

(л. 15 об.) Пѣснь ѡ смерти, сѹдѣ, пеклѣ ю цр҃твїи нб҃номъ.

Помысли человѣче прегоркїй часъ смерти,
Же не на вѣки жити, но треба оумерти...

Рукопис.

л. 1. (півуст.) Собранїе нѣкоторыхъ стиховъ з' книги гл҃емо" ключъ разѹмѣнїа. Много є^с^ нб҃ъ. Ѡвѣт'. ѡдинадцатъ. Першое наини^ж^шое нб҃о є^с^ на которо^ж^ мц҃ъ... Ѡдиннадцатое нб҃о наивы^ж^шое Ємпѣреинское. котрое є^с^ маестато^ж^ бж҃и^ж^.

Что зна^т^ стѣна. Ѡ. Тѣло чл҃вчее. которое х҃с взя^ж^ на себе...

(обор.) Для чого люде многими назвисками называютсѧ. Ѡ... словѧне названы Ѡ славы. Полѧци названы Ѡ поля же вполю воюю^т^. Рѹсь названа Ѡ Роса князѧ. Ал'бо Ѡ ро^з^сѣанѧ. жесѧ наро^х^ рѹскїи широко розсѣѧлъ.

Что сѹт исполини. чили ѡлбримы. Ѡ. Исполины родилисѧ з чѹжоло^ж^ства... (л. 2.) По страшно^м^ сѹдѣ землѧ бѹде^т^ презрочистаѧ ꙗк' шкло... (Виписї і поясненя з письма святого.) — (л. 3.) Промір пекла 1600 стадій = 200 миль). (4 об. — 5.) Чемѹ сл҃нце тми^т^сѧ. Ѡ. Г'ды мц҃ъ зближитсѧ до сл҃нца и поднего подыиде^т^. на тои часъ сл҃нце тмитсѧ... (л. 6.) Пѣнь книга в҃. Гла^в^ мг҃. ѡ Громах'. Въ облокѹ родѧ^т^сѧ Блискавицы громы и перѹны. Бо г'ды сѹхѹю и теплѹю є҃галѧцїю парѹ вѣлг'отны" и зимныи в'коло ѡболок' ѡточит. на тои ча^с^ є҃галѧцїѧ пара сѹхаѧ шѹкаючи мѣстца которы^м^ бы могла выити. з ѡболока собѣ противного стирае^т^сѧ з ѡболоко^м^ и справѹетъ громы. пото^ж^сѧ таѧ є҃галѧцїѧ пара сѹхаѧ запалѧе^т^ и справѹетъ блискавицы. на ѡстаток' таѧ^ж^ є҃галѧцїѧ пара сѹхаѧ г'ды запалившисѧ на землю з ѡболока выпада^т^ на тои ча^с^ перѹно^м^ стае^т^сѧ.

Ѡ каменѧхъ.

Карбѹнкѹлъ камен' ꙗкъ ѡгонь в'ночи и в'темностѧхъ свѣтитъ. Їаспи^с^ камен' ꙗдъ Ѡганѧе^т^. и кров' застановѧ^т^ Ѡ теченїѧ.

Digitized by Google

Шафѣр' — Хризолѣтъ — Берил'люсъ — (обор.) Г'а-г'аток' Ѡ ѹжа боронит... Аметистъ (против піянства.) — Шмараг'дъ (на двое зломить ся, як панна чистоту стратить). — Топазіонъ — Маг'несъ (з тіла кулю желізну витягне).

Выписаны тыи нѣкоторыи пѹнкта з' книги которая называеⁿся ключъ разѹмѣнія.

л. 7. Informacia o rozności y rozeznaniu godzin nocnych w ktore się często człowiekowi co sni... (л. 8. Dnie feralne)... (л. 9.) Tablica Pitagoresowa... (л. 10.) Ta iest Tablica Planet... Miesięczne Dni. Pewność snow Ukazuiące... (л. 11.) Tablica Pitagoresowa. Wypisał ią Jan Lewicki Popowicz Chocęski.

л. 11 об. (півуст.) Апокалипсиᶜ Глава і҃... Толкъ... (л. 12.) Апокалипсиᶜ Глава в҃і... Толкъ.

л. 12. Якую моць маеᵀ перѹнъ. Ѡ. Перѹнъ маеᵀ такѹю моць же проходиᵀ преᶻ тѣло. и кости в' чл҃вкѹ крѹшиᵀ. ненарѹшивши тѣла. преходиᵀ преᶻ похвы. и мѣчъ в' похвах' крѹшиᵀ. не нарѹшивши похоᶻ. Так' и тѣла с҃. бѹдѹᵀ сѹптельныи же могѹт преᶻ мѹры. преᶻ стѣны и преᶻ двери замкнены проходити. Нерѹшивши ихъ.

— Вопросъ. Кто родися Ѡ Ѡца и маткы. Ѡ. Вси людіе родятся тыᶜ способоᶜ. (Від батька без матери — Ева, від матери без батька — Ісус, без батька і матери — Адам).

л. 13. Znaki Choruiącego Smiertelne.

Gdy chory zaraz z początku choroby znacznie z ciała opadnie y słabieie...

л. 14 об. Likarstwa domowe. Na zanohcice — Liszaie — Cuchnienie z ust — Gąsienice — Gdy co w Ucho wpadnie — Dziwe mięso — Popadanie warg, nog, rąk — Wszy gubić — Kto chce pamięć dobrą mieć. Sadło z niedzwiedzia Dziecią y stary Ludzią na przepukliny y wychodzące wnętrzności w moszny. smarowaniem goi y lieczy Łupieże z głowy goi. y parchy spędza wnet. oto y czoło włosuie. y dobrą zaraz pamięć Człowiekowi do wszystkiego sprawuie. — Myszy wygubienia sposob — Pluskwy czym wygubić — Muchy iako z domu wypędzić — Dla mnożenia mlika u krow.

л. 17. Толкъ (в҃. к' Тимодею в҃.).

Digitized by Google

— Длячого ї. Їгнатїи Бгоносецъ Бгоносцем называется. Тол. Сего Їгнатїя сам' Гдь нїшъ Іс Хс на рукы взем, когда Гла хс к' народу. аще кто не смирит себе яко штроча сїе...

— Посѣчены несѣкомаго пресѣче. (Палиця Мойсея пересїкла море).

л. 17 об. Пѣснь.

Был' то пан' Грицко родом схоломи'.[1]) учился мудро на фѣлїозофїи. Пятнаицать лѣт в' писмѣ гмырал' юж и полатинѣ гдырал. а на шеснайцаты мѣл' перечитати ѱалтирку пречъ. Зоставши мудрым' до Батка приходит. бат'ко розумны вдом пастухо зводит. щобы его испытали. що умѣе спробовали. шнися лякают. врѣчся зним невдают. бо фѣлїозоф'. капут голова едем зним повстае. а коли рече фѣлїозоф' моспане. мы тую латину знаем. тил'ко ся тебе пытаем. ш то полатинѣ. жену в'поле свинѣ. скажи ты нам. Зоставши мудры так' барзо ѿ дива. взявши книжечку та пошо до хлѣва. стоит в'кутѣ з' презенцїок'. мовит свиням шрацїю. сан'те свинаите. гризаите траваите ин' пернѣскумъ. Свинѣ ю три дны нычого не или. рухнулися разом дверѣ выломили. Бат'ько (л. 18) Грицка за чуприну. анащо ты скурвы сыну. мале ихъ лаяти. що а уже утѣкати. мусѣли всѣ. Грицко боявся не чекал' штатку. у дым дах далѣ не забрал' и датку. подняв Грицко шбѣ ноги. мановцами бе дороги. та вкротко замаху небачивъ пострахуу. бо мудрый былъ. Забѣгъ за тридны сорок' миль в'чужину. аже бы шбмеркну а у московчину. там'ся ему вси кланяли. тил'ко шапок' не знимали. для его науки дали костуръ руки. дочереды. Пан'ся дознае ш мудрости его. казал' послати пил'ненко по него. заходит зним у диспуты. задает му добры штуки. сто катого му далъ. щобы си зрахова. ци миного взя. Зобачилъ Грицко (обор.) же покату справа. мацнулся ззаду. а плїондры дѣравы. и мудрости не стае. лихо грицка притискае. рабы птахо стати щобы моглъ втѣкати. стои кранны. Я хоц' был' мудры бол'ше хотѣлъ умѣти. аритметику хотѣл' выучити. що вде нарахова тое вшытко в'ночи покрал'. пят мѣс у пол'року. а пото коникы повыкрадал'. Я пото его за тое навчили на нанвы шо мѣсцу его поса-

[1]) Після риму повинно бути „холомѣки“.

Digitized by Google

дили. Стрычко^м за шїю вѧзали. к шибеници привѧзали. та^м до пꙋки висѣл' звѣзды в' ꙗбѣ личил'. бо былъ фѣлїозофъ.

---

31. (№ 213.) Зборник, переважно скорописом половини XVIII в. на 123 лл. 8-ки без прп.; 1-ий л. бракує.

л. 1. Продовжене канонїчних молитв до Богородицї.

л. 2. Вѣршъ на во^с^крсенїе х҃во.

Рице^р то ꙗ добри`` бо pałasz маю,
бо^м ба^рзо смѣливы`` то добре знаю
ба пора^хте ви: Р: оу кого ко^м добри``
би его торговати...

(обор.) Але ꙗ знаю же имъ нетꙗжко збрехати, и минѣ поло^вна не схотꙗ^т дати. И ва^с бо^ше не бꙋдꙋ забавлꙗти — ти^хко пи^но хотѣ^т koladu daty.

л. 2 об. Єстъ притча такаѧ, єдного часꙋ оселъ и лисица з лвомъ приѧли товари^ство такое, же чтоби колвекъ где здобили, аби тое межи себе дѣлити...

л. 3. Два старца побожне през' много лѣ^т зсобою жиючи и во велико`` згодѣ николи сꙗ не сварили (...хоть хотїли спробовати сварки не потрафили).

л. 3 об. Єди^м дворанъ при царѣ кꙋдꙋчи завше ѿва ꙋкрочалъ и цора^з его ласкаючи главꙋ свою во ꙋста лково вкладалъ... (аж йому лев голову відгриз.)

л. 4. Єстъ ꙋ нѣкоторы^х люди`` мова бг҃ꙋ слꙋжити а дїꙗвола не гнѣвати. (...як чоловік свічки ставив — Богови, щоби помагав, а чортови коби не шкодив. По сїм коротке поучене.)

л. 4 об. Камбизе^с ца^р та^м барзо ненавидѣлъ сꙋде`` зли^х которие мзди ради и даровъ неправедно сꙋдили... (що здер шкіру з хабарника і вибив нею стілець судї — сина, пострахy ради.)

— Солима^м велики`` Тꙋре^цки монарха барзо здоровꙋю... вто`` рѣчи зоставилъ наꙋкꙋ... (позволивши жидови витати, після умови, з тїла християнина-довжника 2 унції тїла, але не більше і не менше — інакше смерть).

л. 5 об. Били єднї малжон'кове, которїи ꙋбоги^м працѣ своеи нежаловали але вкождую пꙗтнїцю на ꙋбѣждѣ (!) тꙗвали

Digitized by Google

на памыт мꙋки х҃ви... (аж одного разу дістали убогого, у якого на ногах були рани в виді розпятія).

л. 6. Єдин чл҃вкъ до дому ишо вночи чре мѣсто маючи ѱа при собѣ. засажки виплавши єдин люте и смр҃телне порази ꙋбивае... (пес витем збудив міщан, а відтак схватив убійника).

л. 6 об. Єдин бл҃гороз҃ни чл҃къ ꙋмираючи трошкꙋю наꙋкꙋ до захованы с҃нꙋ своемꙋ пода... (уникати злого товариства, згідливо жити з товаришами: весело з веселими, смутно зі смутними, і набожно служби божої слухати).

л. 8. Би єдин пꙋстелни барзо побожни и ст҃обливи животомъ, котори малое дитꙗ на шовши вихоовалъ... (хлопець виріс на зрілого молодця і — мимо просьб пустельника — забажав житя подружого. На світї стрінув дуже гидку і смердячу женщину, яка його манила до себе, но він не пішов до неї і тодї довідав ся, що се образ розпусти був; молодець прирік заховати чистоту і вернув до свого опікуна-пустельника).

л. 9. На вечерѣ ꙋ свѣта єдни идꙗ и пют а дрꙋгие голодом мрꙋт... Єдиного разꙋ запроси лис жꙋрадꙗ на бакетъ...

л. 10. Дрека единого разꙋ ꙋчинили себѣ се мъ радꙗчисꙗ ꙗби томꙋ запобѣгчи же их сокира строзе псꙋе... (одні радили втопити, другі ступити, аж врадили не дати топориска).

л. 10 об. — 11 об. Моральні виреченя з письма святого.

л. 11 об. Книга трети цр҃къ. глава є҃. (число робітників і плата їм при будові святинї Соломоном). Соломо и ц҃ръ имѣлъ женъ ꙗко цр҃цъ 1000 ѱ. а menszyi 3000. Подложницъ триста.

Кныги в҃. цр҃въ глаз ѕ҃. Єгда скакаше дв҃дъ пре кивото и навратисꙗ бл҃вити до сво изиде вострѣтеніе емꙋ жена его Melchol Corka Саꙋлова и рече ко Дв҃дꙋ. ꙗко славин ц҃ръ бꙋіе (?) дне Ѡкривалисꙗ пре девками рабъ свои и билъ ѡбнажени ꙗко єди Ѡ нестидливи (л. 12.) Рече Дв҃дъ коне азъ budu и грати и скакати, бо мене бг҃ъ избралъ ц҃ремъ лꙋчша паче Ѡца твоего и народꙋ твоего, ц҃ръ Дв҃дъ живыше во домѣ кедровѣ, кнѡтъ же би по шкꙋрами.

Digitized by Google

Имена женамъ дѣдвимъ.
1. Achanoma Їзраилтянина.
2. Awyhail nawalewa Karmyskaho.
3. Melchol дщи Саулова.
4. Wyrsawya ѹрнила.
5. Maacha дщи цръ asѹrska.
6. Ahukfa.
7. Awytail.
8. Ehla...
(В низу пізнїйша дописка: Anno Domini 1748.)

л. 12 об. Длячого Юда безакони"... (поцїлуєм зрадив проданого жидам Христа?) бо на та"но" вечерѣ з пренастѣ"ши^х ру^к х^ви^х приняли пренастѣкиши сакрамент... (і тим стали всї ученики, кромі Юди, подібні до Христа, так що годї було їх відріжнити).

л. 13. Кѣршѣ нищеѧскїє Рознѣ м^ца Іанѹарїа дї. аѱл.

Ѡ вита"те^ж панове вижѹ ва^с немало
а що то ва^с до цркви та^х много напхало,
бо пре^х ти^м ва^с тѹ^т рѣдко було видати
а тепе^р ꙗ^к ѹ мошка... (!) ѹ хатѣ.
. . . . . .
(л. 14.) Але ви п. на мене за ѹразѹ того нема"те
а пре^хцꙗ зла^ски своєи хочъ по шелюгу мнѣ да"те
а ꙗ за ва^с бѹдѹ ґда бґа просити
аби ва^м да^х споко"не на скѣтѣ жити.
ти^м мовѹ свою ско^нчаю
а ва^с х^р^томъ ко^скрешимъ поздоровлꙗю.
л. 14. Помага" бґъ ва^м п. Мѣщане
и тобѣ рокови п. Їкане,
а ци знае^ш коли^м до тебе пришовъ хлѣба просити
а ти мене хотѣвъ заправити ꙗчмѣн' молотити
Я ꙗ тоє зрозѹмѣвши и хлѣба не чекавъ
але^м схати ꙗкъ ѡпарени" ѹтѣкавъ.

(Опис краю дармоїдів.)

Але ви п. мужеве лѣпши" нанаs respekt нанаs ma"те
коли приде ници" хлѣба и страви дава"те

Digitized by Google

(л. 15.) бо ꙗ^к ви намъ Starania давати не бꙋдете
то скоро по во^скресенїю будемо собѣ где инде мѣсцꙗ
[шꙋкати
Я изѣвши паску, не Стоимо ѡ дѣвочу Łasku.

л. 15. Ѡво^ж и ꙗ ва^ндровни" пахолокъ
пришолъ є^м до ва^с на то" столокъ
барзо би^м ва^м ра^х що приповѣсти
але здоровꙗ ва^м кажучи хоче ми сꙗ исти...
. . . . . .
Я во^скрнїемъ х҃ви^м всѣ^х ва^с вѣнчую.

л. 15 об. Ѡко^ж и ꙗ па^н Іва^н
вискочиле^м настолецъ ꙗ^к пта^х.
. . . . . .
Але п. чомꙋ^с на^ш дꙗ^к зꙋками скreноче
подобно ѡ^м пити и скꙋлака хоче.

л. 16. Пога" бг҃ъ ва^м, албо вече^р добри"
на ходого пахо^тка бꙋдте вы" щодри
бо^м ꙋсе страти^х ꙋ тꙋре^пко" во"нѣ
. . . . . .

(обор.) Я мовте^жъ котри" би слꙋги щирого потребова^х
то зара^з зо^ною бисꙗ пи^ж^но сторговалъ,
Ялбо проходѣ^мсꙗ далекъ nahospodu
та^м^же изсобою пригорѣвцѣ ꙋчиними з собою згодꙋ.
(Пізнїйше дописано: а-о 1745).

л. 16 об. Ѡво^ж и ꙗ II: що^мсꙗ би^х забавилъ
але^мсꙗ пре^х ѡсоби вашѣ барзо пи^ж^не стави^х
ѡ спѡ^жни^х (?) реча^х ра^х би^м ва^м повѣсти
але ва^м здоровꙗ кажучи хоче^т мисꙗ исти.
. . . . . .

(17 об.) При"дꙋ сцр҃ве хочу ти^х потравъ зажити
а^ж ѡна мови^т несадисꙗ пане брате нѣщо на стѣвъ
[положити
такъ то на^м бѣдни^м нищи^м щастꙗ нема^ш
вкарти грати невмѣю мꙋшꙋ мовити па^ш
проси^м ва^с п: ла^скави нана^с бꙋва"те
л чиꙗ би ла^ска и цѣли" хлѣбъ да"те.

л. 17 об. Ѡ р о к о м ъ.
Велики" и не^носни" плачъ во вифлеемѣ Stalсꙗ
Гди Іро^х на хр҃та збавителꙗ nastupowal
. . . . . .

Digitized by Google

все то са^м^ хс҃ ꙗ^к^ хоще^т^ справꙋе
небо^м^ и землею ꙗ^к^ хоще^т^ керꙋе.
Єго те^ж^ хвалꙗчи велича"мо
а пѣ^с^нъ ємꙋ вдꙗчнꙋю щире заспѣваймо.

л. 18. Звича" то здавни^х^ школꙗро^в^ бꙋвали
же по вѣршахъ колꙗдисꙗ ꙋпоминали
чого и ми не хотꙗчи понехати

. . . . . .

(обор.) Але колиби бг҃ъ давъ ве^с^ни дочекати
Мушꙋсꙗ Стими пога^н^цꙗми пожегнати
а колисꙗ бꙋдꙋ зними ро^з^лꙋчати
бꙋдꙋ ва^с^ ꙋсѣхъ парофїа^х^ на бе^н^ке^т^ прохати.

л. 19. Пане Отче и панѣ Matusiu
цю^м^сꙗ навчила покѣсти mꙋшꙋ
хс҃ бж҃ на^ш^ ѝнѣсꙗ ра^ж^дает҃ъ
ц҃рство небесное на^м^ ѡбѣцꙗет҃ъ
котрого ꙗ ва^м^ зичꙋ достꙋпити
и вне^м^ навѣки бг҃а хвалити.

Пане Отче родичꙋ мо" зацни"
ꙗ на"нижши" подножок҃ъ тво" вла^с^ни"
пре^х^ тобою ѝнѣ ꙋпадлю
І ст҃и хвалебними поздоровлꙗю
котрїе врадости ѡпроважати
а тене вла^с^цѣ своей ма^т^^и^, або ховати.

Хс҃ ра^ж^дае^т^сꙗ тва^р^ ѡбновлꙗе^т^сꙗ
Агг҃ли Спѣваю^т^ вѣ^р^ни^х^ побꙋжаю^т^ъ
абы ве^с^ ро^х^ знами ро^ж^деннаго хвалили.

Веселисꙗ свѣтъ ꙋве^с^ бг҃ꙋ ро^ж^де^н^ному дне^с^
и ти те^ж^ веселѣ^м^сꙗ ро^ж^де^н^ному поклонѣ^м^сꙗ.

л. 19 об. Нѝнѣсꙗ роди^т^ Спаситель
всему Свѣтꙋ Ѡкꙋпитель
Спр҃чтои Марїи Panny
вте^м^нѣ бидлꙗчо" ста"ни
Где ц҃рѣ кнемꙋ приходꙗ^т^
и трои дари приносꙗт҃ъ

Digitized by Google

Смирну злото и лива
ѡ вдячне приниа яко пан
дарми тих царе" негордилъ
а зато и нагородилъ
царство вѣчное даровалъ
котрое спочатку зготовалъ.
— Хс раждаеться ꙗ вам заколꙗдую
а рождество хви pięknie вѣчую.
Рад бы там що коневекъ заспѣвати
або кнашо" школѣ мало що доброго чувати
. . . . . .
(л. 20 об.) Але вам гдиса трафит нас незабува"те
книшами и перогами инас ѡсѣдла"те
жонкам свои наказу"те би нас на умѣ пилно мали
почас и молоком збанки доливали
и ми буде за вас бга щиро просити
а поживиншиса кашѣ змолоком каждому послужити.

л. 21. Ѳрациꙗ на крестинах.

Z великою повагою дѣток' дарует бгъ всемогущи", до вихованꙗ члкови Смертному — — — — — — ...церкви стои на подпору а оту ꙗко родителемъ на утѣху, того ꙗ ви зичу вес спо з щирими приꙗтелꙗми.

— На крещенїи.

Ꙗко слнце погоное темними хмурами потемнаетса тах душа члча несмертелнаꙗ уродившиса впервородно грѣху ес скупана и невесолаꙗ...

л. 21 об. Ѳрациꙗ на рождество хво.

Ѳворилоса жрохло милосерды бжго Скоторого гоне потоки ѡбфитос щасливости земнѣре"скихъ высокосте" на Нес свѣтъ...

л. 22. Oracyꙗ na Boze narodzenie.

Oyciec Przedwieczny widząc upadek człowieka Mizernego... (В низу запис — проба пера — Onofry: Ostrowski P: prowento a-o 1741).

л. 22 об. Oracyꙗ na Boże narodzenie.

Dzien niesłychany Smiertelnosci naszey...

Digitized by Google

— На рождество.

Хвалебни и знаменити твеи народенїеи Panskимъ ва(ц) Pa у Dobr. моего вѣнишїю...

л. 23. Вопроси сѵого василїа великагѡ и григорїа бѵослова. (надруковані д-ром Франком в 4-ім т. Памятов ст. 401—407.)

л. 27. Роздѣлъ ѕ.

Ѡбѣтницѣ новѣки, зазеини Їерѵсалим небеснѵю Митрополию, завидимѵю церковь церковь дѵховнѵю, за таблицѣ камѣние тесление. За ѡбрѣзанїе крщенїе, за манѵ тѣловлачне за водѵ ѿ камене водѵ збокѵ... за тисячѵ Єпїениковъ единого архиереѩ, мѣсто бараика бесловесного бараика дѵховнаго, таи ѡпрѣснокъ а тѵ хлѣбъ, таи киѡт а тѵ ѿца.

л. 27 об. На шестои соборѣ ѡ три рѣчи ѡрмаи строифѵт. ѧ: ижъ воды до вина не приливали влитѵргїи свое, в. Ижъ до клирѵ Іереского тих тико котрие зборѵ Іереского сѵт припѵщают, г. Иже маса в ѡлтарѣхъ варили и Pora podawały; и на ѡи чаѡ ѡпрѣснока неѵживали.

Але до ѡрмаи ново ѳѡ впроваженї ѡпрѣснокъ пишетъ ѡ томъ никифор калиѡ.

Потварне ѵдают ꙗкви Григорї великои Ермени и Єппъ слѵженїе в азимѣ ѡпрѣсноковъ и без води велит подавати мѣлъ.

Платини Доктор риски ѡкоѵо рокѵ ҂аѵп. жит. и вживотѣ Alexandra Papiża и ѡфѣрѵ з прѣсного а не квасного хлѣба ꙗко прех тих бивало постановилъ, тѵ ꙗсним два до води проти костела риского. Єдин и вквасно хлѣбѣ прех тих литѵргию ѿправовалъ, а дрѵги ѡпрѣсниковъ або ѡпрѣсниковъ або ѡплатко не ѿ хрта и не ѿ апостоловъ приняли слѵжение але papiz alexander то постановилъ и впровадилъ.

л. 28. Ровѣншованїе на ѵрочистих стых.

Пишет ѱалмѣста. стимъ иже сѵтъ на зе ѵдиви гдь всы хотѣнїа своы вних. Подобнаы ѳѡ рѣчъ взивати стих и ѿ них просити поратѵнок...

л. 29. Слово ѡ Авраамѣ. Авраам родисѧ г. тисѧщи лѣт тё. быше во синъ единого вѣрующего во идоли. Ѿцъ его зовышеся Єрлимъ и мати его хавелы. егда родися

Digitized by Google

аврааⷭ и рече ко мужу своему хавела — сіе чадо буде всему myru ѹтръждение... (Авраам пізнає, що боги його батька безсильні, показує се йому з помочію огня і при нагоді затопленя осла з богами в болоті; утікає від батька, щоби його не зарізав, і по вказівці ангела Уриіла йде в гору Елеон, де мав стрітити дівицю Сарру, яка назве його по імени і стане його женою).

л. 30. Исправлене ѿ Сарри. Сарра бѣ девица имущи лѣпоту и мудроⷣ. гдь бе вселениⷭ егда даⷭ еси мнѣ вся добрая, Язъ мужа не (обор.) по"мѹ дон'деже ми ти припустиши и хранюше дѣство свое... (поява ангела в сні і звістка про Авраама, якого має стрітити у кирниці. По 8-и місяцях йдуть обоє в Мезопотамію, нїби брат і сестра, пригода з царем. л. 31.) Цр҃ь же proiazdysa и видѣ ею и Poweli omytysia ко вани и егда биⷣ вечер Poweli prywesty ю. Егда prystupy Sarra ко Caru, тогда Агѣлъ Mychail ими ся страшеⷭ наⷭ меⷬ ꙗко раⷭникъ держа страшеⷭ глаⷣ Recze ко Caru, не прикоснися ко женѣ Prawednyczy злѣ тако и з градоⷭ своиⷭ погубленъ будеши и тако вся полата вострясеся... (Сарра була спасена, цар призвав Авраама, назвав його бога великим і приняв з цїлим домом віру Авраама).

л. 31 об. Слово како списа Давиⷭ ѱалтирь. Ꙗко глѣтся. Двиⷭ ѣви ѡбѣщася Бꙋ ꙗкоклю да егда воцрится... и обрѣте мѣсто Гѣи и сѣде написати ѱалтиⷬ... (гл. у д-ра Франка, Апокріфи I, ст. 272—3). — Роⷭ б. ѧѱкд҃. мцꙗ ноеврꙗ.

л. 32. Слово ѡ соломонѣ и женѣ его. Бꙗше соломоⷭ премудрии сн҃ъ Дв҃да ц҃ра, ѡбладаше всею землею имꙗше велика дѣла ѡ себѣ, ꙗⷭждаше ꙗⷭ едиⷭ прибѣгъ строяся ко всѣмъ ц҃ремь и блюдꙗше Со царицами ихъ и возимаше бѣлигъ ѿ ц҃рицъ и тако творꙗше всѣⷭ ц҃ремъ. Дв҃иⷭже рече ѡ соломоне поими себѣ жену... (дуже красну, яку заманив до себе підступом через купця — Исполина цар перський... [один л. вирваний.]... підступне пробуване Соломона в перськім царстві і його побіда з помочію дивної китоврасової труби. Цареви-зводникови підтяв жили, царицю кіньми розірвав).

Digitized by Google

л. 34. Нас дѣла распятаго Маріа видѧчи ‖ ахъ ѹки мнѣ чадо мое вопиꙗ Слезꙗщи ‖ Тꙗ болѣзненѹ ѹединенѹ, зрѧщи на древѣ ахъ ѹꙗзвленнѹ. ѿ

Сердце ми ѿ болѣзни Строзе ѹ...ваетъ ибо мех страсте" твоихъ сил'не пробождаетъ, ѹврачѹ" рани, за мир скарани" босъ пастир мирѹ знеба зослани". ѿ.

Оутѣш нас Матер свою востани из гроба да протее и мнѣ нехзно" незгорит ѹтроба, Ꙗже ворождествѣ радос.

При дѣвствѣ, да сохранит цѣлѹ и порождествѣ ѿ.

Нинѣ подаждъ Радос Печалному серцѹ да ‖ не вине лѣпота в'дѣвическомъ вѣнцѹ. (Продовжене гл. л. 51.)

— Piesni. Warszawa na to bardzo utyskuie
że rok po roku Seym się odprawuie...

л. 34 об. Слово како ѡсуди Мр҃да Пилата прецремъ. По вознесенїи гд҃а нашего Іс҃ Хр҃та воставши Мр҃ꙗ иде во римъ ко ц҃рю авгѹстѹ кесарѹ и прїпадх со плачем рече. Помилѹ' мꙗ влко да вижду ѡбраз' тво" гд҃и... (надруковано д-ром Франком, Апокріфи II. ст. 418—420; наші варіянти:) ѿ коꙗ земꙗ Przyszła, нема „ї аз вѣрѹю", Логин, Лазор, живѹю ꙗзю, приспѣ срдце его со страхомъ и крестисѧ ѿ нихъ, архиере"скиѧ архиереи, и сѣкоша женъ и дѣти и наконихъ же падет тма (в рукописї Київо-Михайлівського м-ря ч. 1650, III, 255—6, з якого видав текст д-р Франко, яснїйше сказано — сѣкоша их' дондеже падетъ тма".) З 36-го л. друга рука.

Spanem Bogiem Dokączyłem Anno Domini 1729 p.

л. 37 об. Слово како списа' Євгелїе. По вознесенїи Гд҃а нашего іс҃ х҃та приꙗт Іѡанъ ст҃ѹю б҃цѹ во своѧси. та (живѧ)ше дї. лѣт... (Маркови, Луці і Матфеєви, що були в ріжних сторонах, прийшло на думку зійтись в Єрусалимі поглядїти, що творить Богомати.) Сотвориша престолъ велих и сѣдꙗ пречистаꙗ на престолѣ и рекоша радѹ"сѧ мати свѣтодавца ра'сѧ всемѹ мирѹ сп҃енїе. тогда ти ѡглѹхиѹша и ѡнѣмѣша токмо ѿ нб҃съ гласс слишахѹ и вземше харатиѧ и дашѧ имъ егда исписахѹ тогда и прохтоша и гласс съ нб҃съ прехста и принесоша во дох своє писанїе и составиша свѣтое євгелїе.

л. 38. Wesele niepoięte radosc niesłychana
wszystkich Swiat dzis hoynie wysławiana... (oratio на Різдво).

Digitized by Google

л. 38 об. Oratio 2. Wyniknoł kwiat liliąwy Chrystus Pan nowonarodzony...

л. 39. Хс народи^х^сѧ ба правда воскре^с^
не диву^"^те^с^ пп: що^х^ збрехав' ꙗ^х^ пе^с^
бо чл҃ве^х^ коли що вголодѣ має
хо^х^би на"мудрѣ"ши" то сꙗ помилꙗє...

(Був я дуже мудрий в пастухах, коли мене тілько радили ся, як до чужої кози дібратись. В списку полонїзм: зꙋвamy Porwała, gosподареви; народний зворот: чомꙋ ѡна згибла ци хто єи знає... Я вна сꙋдови єщесѧ спротивлѧла... бордю^г^ скꙋри... На 41 л. переходить школяр до опису дяківської науки:)

Я^х^ коли ми написа^х^ дѧ^х^ Из' буки, не було
мѣнѣ на^х^ тоє нѣгди го^р^шо' муки,
гди^х^ ти показа^х^ пе^р^шꙋю лѣтерꙋ азъ
витнетѧ вчелю^с^ рукою разъ,
Поти^х^ показа^х^ дрꙋгꙋю лѣтерꙋ бꙋки,
и зара^з^ взꙗ^х^ кан(ч)ꙋ^х^ врꙋки.
Поти^х^ инѣи лѣтери почавъ споминати
и канчꙋкомъ по хребту добре затинати
и мови^т^ мѣнѣ мо^х^ъ за мною люде, бо
єще ти го^р^ше лихо буде.
Ꙗк же тї (!) при'шло до нещаснои фити
тогди^х^ тѧ взѧли всѣ ѡстꙋпо^х^ бити.
Але богда' тако' науки незазнати,
бо могу^т^ и ѡста^т^ную скир^н^ѧгу знѧти.

. . . . . .

л. 41 об. Го" го" по^х^пиле^х^ собѣ горѣ^х^кою ꙗнѣ добре
кто мѧ хоче^т^ слухати повѣ^х^ємꙋ ѡхотне.
Хвала бгу ю^х^ и ст҃а при"шли хто илъ па^с^ку
а ꙗ єи не вѣдѣ^х^ ти^х^ко свою на^с^тку.

. . . . . .

л. 43. (Давнїйший вироблений почерк.)
Пасха сщ҃єнаꙗ ми на'болше спѣвали
а на"ме^х^ше ѿ всѣ^х^ людѣ вшколѣ исти мали.
Сподѣвалисмосꙗ ѿ ва^с^ ба^р^зо великои ла^с^ки
а ви самисꙗ ѡб'ивши не давъ нѣ ѡди^х^ нѣ кꙋсни
[па^с^ки...

Digitized by Google

л. 43 об. Хс воскрес ба правда народиться,
неднву'тесы П: що помилиться
бо часом чл҃вкꙋ фрасꙋном головꙋ сꙋшитъ
разꙋмъ заворочає здоровы мꙋчитъ...
(просить о пироги для школи та о дрібні „шеляжини“ на одївок.)

л. 44 об. Хс воскрес щаслива година,
блгсвенаы ковбаса и солонина,
а поросы до сокола бисы ровнало
бо коби крила мало тоби попѣх нѣса лѣтало...
(оповідає, як втїкав від негостинного ґазди, що вигнав його з хати бучком.)

л. 45. Повѣншованїе до дх҃овнагѡ. Жаде старовѣчностю, вицвѣчонии нѣвчомъ такъ приыны ѡсвѣдчати не можетъ ыко впрꙋжко мисли...

л. 45 об. Ѳрациы на воскресенїе Хв҃о. Вѣншꙋю ка преквѣтли и триꙋмфални и весели фесто то ес воскреснїе х҃ви...

— На рождество Хв҃о. Нѣчого нездоби чл҃ка та ы любовъ М: Р: Ґди и са бг҃ъ, любычи чл҃вка рачилъ зослати сина своего на зелю...

л. 46. Ѳрацїа на рождесво. Матерныное сл҃нце сꙋбстацїею слꙋжащи двох слоцъ на горизонтѣ зостаючих...

— На рождество. Ѳплакани и запрали свѣтъ, чека барзо много вѣчносгю свѣтого сл҃нца М: Р: ажъ нынѣшнего дны дочекаться щаливе...

л. 46 об. Oracya na Boze narodzenie. Wyniknioł kwiat Liliowy chrystus Pan nowonarodzony, ktory zBoga oyca bez matki...

л. 47. Oracya na Boże narodzenie. Wdzięczna teraz nowina Swiatu zakwitneła wielka radosc Sercu naszemu Spływa...

— Oracya na zmartwychwstanie.
Dzien Wielki dzien Wesoły tryumfu zacnego
dzien sławny zmartwywstania krola naszego...

л. 47 об. Ѳроко. Хс ѡто знате, и его миле всѣ привитате бо ы есте покоеви того и слꙋгою есте его...

— Камѣны зжалю вчорасы ропадало
Ґди своего творца зелживо поналo...

Digitized by Google

— Ѝ есте^м^ пахоло^м^ небе^с^наго дворꙋ
во стоꙗ^м^ пана своего пре^д^ гробомъ
во невѣрни^х^ жидовъ била та^м^ стра^ж^
ꙗ и^х^ стꙗ^м^ за еди^н^ раз...

л. 48. Вита" Адаме Оче всего свѣта
вита" створителю во ко^н^чинꙋ лѣта
спрꙋто" Panny бе^з^ Оца ро^ж^денъ...

л. 48 об. Во пресвѣтлꙋю ѡде^ж^дꙋ Сло^н^цесꙗ ꙋбрало
на звитꙗ^з^тво х҃во свѣтло^м^ ꙋказало.
Ю^ж^ сꙗ немѣни^т^ але високо играе^т^...

— Ю^ж^ дне^с^ проро^к^ Дв҃дъ радо^с^тно играетъ
на мелїодинѣ" арфѣ встрꙋни ꙋдарꙗет...

л. 49. Хс҃ ѝнѣ во^с^кре^с^ до ада вступи^л^
и на^с^ Ѡ пекла всѣхъ свободилъ
всѣ темние па^м^ства дне^с^ побѣдилъ
адама смертїю своею свободилъ...

л. 49 об. Орацїа до дꙋховного. Заквѣтнꙋ^м^ квѣтъ на^м^ преслѣ^д^ни" Прекдꙗчнимъ кольоромъ...

— На кре^с^тина^х^. Звеликою Повагою дѣто^м^ дарꙋе^т^ бг҃ъ всемогꙋщи" до вихованꙗ чл҃вкви сме^р^телномꙋ...

л. 50. (Проби пера — словарні виписки; поміта 1749 р. Зачинаеть ся друга рука.)

л. 51. На^с^ дѣлꙗ распꙗтаго Марїа видꙗщи, ахъ ꙋви мнѣ чадо мое вопиꙗ Слезꙗщи, тꙗ болѣзненꙋ ꙋединенꙋ зрꙗщи на древѣ ахъ ꙋꙗзклен^ну^. Сердце ми Ѡ болѣзни строзе ꙋ^м^лѣвае^т^ або ме^н^ стра^с^те" твои^х^ си^н^не пробо^ж^дае^т^. в҃. ꙋврачꙋ" рани за ми^р^ скарани", ко^с^ пасти^р^ мира знеба зо-слани". в҃. (як л. 34.)

Прекра^с^ни" крине слове едине, на радо^с^ мирꙋ во^с^кресни
И ми^р^ тꙗ всего свѣта со^з^дателꙗ слави^т^. [синꙋ,
Єдинаго во тро"ци на земли да хвали^т^.
Кре^с^ претерпѣвъ во гробѣ пребиви" вѣрнихъ
Ѡ ада и^х^ всѣхъ свободиви".

(Finis koniec Poszła baba w taniec.)

л. 51 об. Єгда дꙋꙗ Ѡ тѣла в҃. разлꙋчае^т^сꙗ
Стра^х^ велики" видꙗчи в҃. ꙋжасаетъсꙗ,
Забивае^т^ при(ꙗ)телꙗ Оца, матѣ, женꙋ... (гл. Богогласникъ, Почаев 1790, ч. ѓ. Пѣснь ѡ смерти з҃.)

Digitized by Google

л. 52 об. Во домꙋ Давидовѣ Страшнаꙗ совершаютсꙗ
тамъ мученици
Приемлютъ вѣнци
Ѿ христово" денници
Ѿ земнаго тронꙋ
идꙋтъ ко сиωнꙋ.
Востани дꙋше моꙗ
жалꙋ" загрѣхи своꙗ
бисе невпала всѣтѣ диꙗвола...

л. 53 об. Пѣсе на вѣхание (по Іωрдане Рѣко.)
Цорко Сиωнскаꙗ южъ веселисꙗ
ωто цесар тво" южъ приближисꙗ в҃.
На тихомъ жрецꙋ покорне вѣижджаетъ
всѣхъ люде" вѣрнихъ на триꙋтфъ взиваетъ...

л. 54. Слово ѡ марїи како ѡскаржила Пилата ѡрех цѣремъ Авгꙋсто (гл. висше л. 34 об.).

л. 57. Ꙗко ѡбрѣте Аврааме дар Ѿ ба҃. Пребивахꙋ безчадни и скорбꙗхꙋ веми ѡ чадѣхъ. І рех Сар'ра Аврааму мужꙋ своемꙋ. По'ми едину Ѿ девицъ нашихъ еда како роди чада наша и бꙋетъ домꙋ твоемꙋ. Аврааме не хотꙗше. Сарра всегда глаголаше кнемꙋ, тогда ꙗвисꙗ Емꙋ агѣлъ ѣнь кнемꙋ глꙗ: Іди во дакорскꙋю горꙋ. І взятъ авраамъ ризи многоцѣнниꙗ І хлѣбъ І вино І бритвꙋ. Сице бо ради емꙋ (обор.) агѣлъ ѣденъ кшедъ на горꙋ и стани на камицѣ на мѣстѣ Гаалемомъ Єриное и гласи трижди чл҃вче божи"... (Се відривок зі Слова св. Афанасія о Мелхиседецї, гл. Порфирьевъ, Апокр. Сказ. І, ст. 133 і д-ра Франка, Апокр. І, ст. 99 — тільки значно розширений подрібним описом побуту Авраама у Мелхиседека, який оповідає своєму гостеви про свій рід та дотеперішнє житє на горі Фавор від 40 лїт). Егда прн"де Аврааме кодомъ сво" и примѣсисꙗ Рабѣ свое" агарѣ и роди сн҃а и нарече имꙗ емꙋ исмаилъ.

л. 59 об. Пѣсе Ст҃омꙋ прор҃кꙋ Илию. Істочниче благодати — Ѿ илие вн҃бо взяти"... (гл. Богогласникъ, Поч. 1790, ч. Ш. Пѣснѣ а҃. св. Иліи — Исполненнїй благодати | ѡ Иліе в'небо взятыи...)

л. 60 об. Слово ѡ приирѣ диꙗволꙋ со ѣмъ нашим' Іс҃ Хр҃томъ (скороп. і півуставом). Пришедшꙋ Гдꙋ

Digitized by Google

ѝшемꙋ ꙗс҃ ꙗ҃ту на горꙋ Єлеѡнскую Ре҃ ко ꙋчнко҃ свои҃ д҃чемо м҃. дни҃. ꙗкоже са҃ Ꙗс҃ сними м҃. дни҃ ї два дни. Іда преприти дїавола. Єлиша҃же дїаво҃, ꙗ҃ ꙗс҃ алчеꙋ держи҃ и ра҃гнѣвасѧ ве҃ми и ѡеличисѧ пре҃ ꙗс҃о҃... (гл. Франко, Апокр. II, ст. 196—199. Варіянти тільки в деяких словах або пропусках рукописї: сожгꙋ — иждену, пострамити — посрамити, нехоцꙋ его ѡставити во вѣки — н. х. є. погѫбити, і т. д., є і додатки — а ден' ꙗк' чл҃. а чл҃ ꙗ҃ ѡко҃ мнгꙋти; конець зовсїм другий в порівнаню з надрукованими:) и ра҃жегꙋ зе҃лю ꙗко ѡго҃. Повелю да и҃ше море ꙗко каме҃ сꙋхъ, и при'дꙋ на мѣсто єже нарече҃сꙗ хѡри҃. тꙋ при҃де҃ мати моꙗ ꙗже роди, І Ꙗѡанъ єже мы крти и всꙗ небе҃нныꙗ силы ѡкрꙋжающе прѣтолъ мо҃ и всѣ сѣтии Со мною при҃дꙋтъ тогда дїаволе погꙋблю тѧ и всю силꙋ твою и слꙋжащи҃ тебѣ. Да бꙋде҃ че҃ и слава хрѣтꙋ моемꙋ Ѿ и Свѣтмꙋ Дхꙋ и нынѣ и прно и въ вѣки вѣко҃ ами҃. (О скільки сей текст доповняє Васильева, Anecdota graeco-byzantina ст. 4 сл., не вміємо сказати, не маючи сього виданя під руками).

л. 64 Слово ѡ бражнїку славно҃. Чловекъ би҃ еди҃ пьница котори҃ пива҃ внеделю ї ко ст҃а Госпо҃скїе а за ка҃димъ кꙋфлемъ бг҃а вихвалꙗ҃...

(На полях поміта Roku 1754-to Mca Marta dnia 6 — другою рукою).

л. 67 об. (Орації-повіншованя на Різдво, Воскресенє).

л. 69. Ѱаломъ оутѣшни҃ на рождество.

Го҃ го҃ сѧдмо вколо, а весело заспѣва҃мо вихвала'мо бг҃а рожденаго вѧсле҃ положенаго в҃...

(5-та строфа:) Го҃ Го҃ старй҃ ꙗцꙋ пй҃ запрацꙋ, добрїꙗ хлопе маєшъ копе знаєшъ ти дорогꙋ веди на҃ ко бг҃ꙋ в҃...

Го҃ го҃ влѣзъ на вишъку скинувъ кишъку Маѯимъ дає знати що южъ Ѳговѣвсꙗ г'ди бг҃ъ оуродивсꙗ. в҃...

Го҃ го҃ безсꙋсѣда нѣтъ ѡбѣда...

(69 об.) ти҃ гаври҃кꙋ пй҃ горѣ҃ку...

Нꙋно юрку печи кꙋрку прꙋдко Стецкꙋ мели гречкꙋ...

Лисй҃ куба влѣзъ на дꙋба а ти бартку ѡзми картку у дꙋди загра'те...

Anno Domini 1729.

Digitized by Google

л. 70. Ѿ сотворенїа мїра ѿ лѣтописца вократцѣ избраниа. Ѿ адама до потопа лѣт ѧесмѣ... (Дати соборів.)

(л. 71.) Рс крѣтласѧ ѡ грековь пре владимера.. ѧсучѣ. полѧци принѧли кѣра зримъ Рх цнї. (Фльоренський собор, взяте Царгороду, смерть князя Константина Острожського 1608 р.) тт кнѧ велѧ милстин набожѣтва грецкоѥ, положѧ в церкви сѣверно'' ѡстрожско''. За ѥго кѣкъ били два синоди. в берести литоѧскомъ всѣхъ Єпископъ и митрополита. а. кнѧ рох ѧфн., в. Рх ѧфчѣ.

л. 72. Польські поговірки: Wes to co tobie Serca twoie każe...

л. 73. O chmielu Racyiy. Chmiel woła, zaczniesię Pokora — a przy ochocie Chmielowa robota...

(74 об.) Chmiel na Seymyku...

л. 76. Jak Piiacy Piiaią.

Kat go wie, iak to Piiacy piiaią
naywiększey pełney nigdy nie miiaią,
bruch nie beczułka — beczułka sie wlezie
a mnie od cebra glowa zaboleie,
nie stęka Piiak, acz Piie dni kilka
wszad y od mięsa nie boli nic wilka.

л. 76 об. O swiecie marnym terazn(ieyszym).

Fe coz to dzieiesz ty Swcie dla boga
a philozopha wienc y Theologa
Za infiniska stroynym w latach Sądzisz
Na wyzsze mieysce nieuka prowadzisz...

(без кінця, обриваеть ся л. 80 об. уступом о жінках:)

Spisz Pasieczniku Niedzwiedz do paseki
Spisz Pasieczniku osobliwie stary
Aliez tu tłucze wosk y zmiodem Jary,
Kto tylko żony szuka z tysiącami
Szuka z rogami Diabła — Pan Bog znami.

л. 81 (зовсїм відмінний почерк від 2-х попередніх). Продовжене „видѣнія царя Анфілога" (пор. Калужняцкій, Обзоръ славяно-русскихъ памятниковъ, передрукований у д-ра Франка, Апокр. IV, ст. 92—5).

Digitized by Google

Тогда дхъ сти сниде на иїереа и покривле^т^ стиа дарю рече Їере́ возмѣте сто́е возношенїе...

л. 82. ѡ зна́денїи крта и гвозди. Гды црца Елена За многи^м^ Страданиє^м^ и молитвами ѡколо Рокꙋ По воскресенїи хвомъ тк. по хртѣ и^м^ ѡ то^м^ пишꙋтъ дохторове Стии...

л. 83. Пише^т^ вкнига^х^ втори^х^ царвъ гди киѡ^т^ принесе^н^ ки^х^ въ дмъ аве^р^дара Геддеа блви^х^ его бгъ и ве^с^ до^м^ его... (о перенесеню кивота в храм, збудований Соломоном).

л. 83 об. Гди цръ Давдъ идучи пре^х^ киѡто^м^... (зі співом і в танци, жена посміяла ся над ним і за кару зістала неплідною до кінця житя).

л. 84. Слово ѡ ро^м^дествѣ Каиновѣ. Егда родиса и било нане^м^ в. главъ змїеви^х^ а чѣча една и била тꙋга келика адамꙋ и женѣ его Евѣ ѡ рождествѣ каиновѣ, егда бо ссаше мате^р^ а змиевѣ глави вопиахꙋ ѕростю стра^ш^но и всѣ глави змїеви сягающе до пе^р^си Евжини^х^. и начаша плакатиса ада^м^ и Ева ѡ свое^м^ Согрѣшении и ѡ рождествѣ каиновѣ. и невѣдаше какови исцѣлити его ктомꙋ. и прише^л^ дїаво^л^ и рече адамꙋ и екѣ чого плачетеса. рече ада^м^ бою(са) бга. и рече дїаволъ, и где е^с^ бгъ рече Ада^м^ невѣдаю и рече дїаво^л^ азъ ес^м^ бгъ тво́, и рече ада^м^ аще ти еси бгъ мо́ исцѣли сїа (обор.) моего каина. Рече дїаво^л^ исцѣлю азъ сїа твоего каина а ти запишимисѧ аби е^с^ мо́ билъ и племя твое. записа^х^са адамъ дїаволꙋ, имѣючи за бга Создавшаго Его, рече тако ми бꙋди. дїаво^л^ же взя каина и пото^р^гавъ вся глави змїеви, и завязавъ ꙋ пла^т^, такожде и рꙋкописанїе адамово, и положи^в^ ꙋ рѣцѣ Іѡ^р^данстe по^х^ камѣнъ. вѣдаще бо дїаволъ иже на то^м^ камени Хс креститися маетъ. Егда хс крти́ся и ста нато^м^ камени и истре змїевия глави и рꙋкописанїе адамово Wodoiu Їѡрданскою. Die 15 Febr. 1723. — (У Порфирьева, Апокр. сказ. I, 93 і 212: Адам дає рукописаніє за землю, на якій орав).

л. 85. Ѡ знаменїи Чтнаго крта визнанїе до вѣри та вне^м^ ст ꙋю трцꙋ. Яковѣ^м^ злꙋченїе тро^х^ па^м^цовъ пꙋсполꙋ: то е^с^ великаго и малого и третего по^х^ле малаго... (за сим дрібні канонічні виписки).

л. 87. Слово ѡ агглѣ^х^. глава ї. То́ агвъ е^с^ творе^ц^ и народосодѣтелъ ѿ несущаго ко еже бити приведе^т^ ꙗ...

Digitized by Google

л. 90. Ѡ дїаволѣ и дѣмонѣх: глава ї. Ѡ сих агрѣлки́х си́ пе́рво стоѧти ꙋ призе́нного чина. и зе́хли хранєнїю врꙋчиви́сѧ Ѡ ба́. не єстѣ́вомъ лꙋкавъ бивъ...

л. 91 об. Ѡ воздусѣ и вѣтрех: глава ѝ. Воздух єс стихїа то́ча́шаѧ...

л. 92. Ѡ вѣтрех. глава ѯ. Вѣтри дишꙋт Ѡ во́стока жатве́ного...

л. 93. Ѡ водахъ. глава ї. И вода же єдина стихїа четирех єс тва́р бжа́ѧ добрѣшаѧ...

л. 95. Противъ ѡгнѧ чистителнаго. Нездороги тꙋ оучинити слово Ѡповѣди противко ѡгневи чи́стите́номꙋ. ѡ которомъ вжадних старого и нового законꙋ писма́х свѣдоцтва и наꙋки немаемо... (в відсилачах на марґінесї згадуєть ся про Афанасія, Василїя о суднім днї, Максима Грека, митарства, Пролог, Кирила о тїлї і душі, Варлаама Дамаскинового, Патерик, Феодорита, Баронїя, Феофилакта болг.) Die 28 februaris 1730 P: P: Łysiecki.

л. 106 об. Слово подча́с ст҃го котрого актъ мовити. Іꙗковъ ґди Ѡ Іѡсифових брати́ котории его били продали. Пе́стрꙋю его сꙋке́кꙋ крокавꙋю взꙗ́х, ѡнꙋю зплаче́х слезни́х цѣлова́х... та́х ти́х и ми хр҃тїане ґди кланꙗемосѧ ѡбразꙋ любъ х҃вомꙋ лю́б прѣ́стѣи кѣ́ци... не матерїи кланꙗе́сѧ анѣ те́х фарбѣ але чи́ ѡбра́з... die 28 7bris a. 1738. Na tę czas będący U tysmieczanach Michał S. P. P. Łysiecki.

л. 107 об. Ѡ дитинномъ причащенїи... Повѣнꙋшованїе на веселю...

л. 108 об. Слово како подобаетъ христїаном стоѧти во цр҃кви... Єгда приходит сщ҃еникъ во цр҃квъ... (надруковано у д-ра Франка, Апокріфи IV, ст. 460.)

л. 110. (Лїтопнонї записї.) Першѣи бꙋнти били Рокꙋ 1668... (хронольоґія турецьких нападів-воєн), ꙗхч. сара́хча першаѧ, ꙗхче кролъ Собецки́ поме́р, ꙗхчй. Ѡрда покꙋты брала, — солнце мѣнилосѧ, Москва з Козаками на Шведів.

л. 111. Ѧще слꙋчитсѧ Ро́ждество Хв҃о. Бꙋди вкотрїи дн҃ь: Ѡкрито пре́ пр҃рока Єздра. Ѧще слꙋчитсѧ Ро́ждество Хв҃о видѧ́ю зима бꙋде́т добра: а ве́на бꙋде́т снѣжна и лѣтѣ бꙋдетъ до́чꙋ статокъ. жнива сꙋхѣ: межи недꙋга

Digitized by Google

вдника: медꙋ статокъ. вина ѡскꙋдно, дѣтемъ мали^м смерть: во'на велика царска. Покажетсы вземли ѡсѣ^м снѣжна...

(Так на кождий день тижня.)

л. 112. Дни лꙋнніи послѣдꙋючіи книжни^м м҃цемъ и часомъ. Бо а҃. и д҃нъ лꙋ'ны'' ада^м созда^м бы^с бг҃омъ, то д҃нъ добръ... die 30 Juni 1730.

л. 116. Рождакъ. Искони бѣ слово и слово бѣ ꙋ бг҃а: ѿ: Радо^с повѣдае^т ти ч҃лче. ѡ не^м^же ми^слиши исцѣли^ть хс... (таких поучаючих висказів 130).

л. 123. Трепе^тникъ. Аще заꙋшіе потрепеще^т де^ниы страни (то) добро кажетъ. аще лѣкиы страни то (зло) — Аще десно ѡко по^м бровою то добре кажетъ... аще зꙋби сосѣкающе. вноцни (чорнило майже зникло), аще колѣно десноеі то радо^с кажетъ, аще лѣвое то пꙋ^тшествіе сказꙋетъ.

---

32. (№ 249.) Ркп. на 6-и лл. сірого паперу 8-ки поч. XIX в. без прп.

л. 1. W tym Sexterniczku zawiera się tłumaczenie niektórych Słow niemieckick dla użytku i łatwieyszego poięcia czyl prędkiego spamiętania małych uczniow Szkoły Trywialnej Dobrzanskiey... (всього 40 слів в 2 стовпці).

л. 2. Piesn I. Anioł pasterzom mówił... (Kancyonał, Kraków 1794, str. 62.)

л. 2 об. — II. Boh predwiczny narodyl sia
aby tez lud swoy wes potiszył sia... (текст проти нинішнього досить відмінний.)

л. 3. Piesn III. Dywnaia nowyna, nyni Panna Syna... (Богогласникъ № 16.)

л. 3 об. Piesn IV. Cwit myslenny dnes sia rodyt... (Богогласникъ № 7.)

л. 4 Piesn V. Nebo i zemla nyni łykostwuiut... (Богогласникъ, Поч. 1790, № 10.)

л. 4 об. Piesn VI. Szczo za radost na Switi postała...

л. 5. Piesn VII. O predwiczny Boze, kto izreszczy moze ustnamy... (Богогл. № 20.)

— Piesn VIII. Przybiezeli do Betleem Pastyrze... (Kancyonał 1794, str. 128.)

Digitized by Google

л. 5 об. Na Bohoiawłenya Pisn perwa.
Jordan rika uhotowy sia... (Богогл. № 28.)
л. 6. Pisń wtoraia.
Kreszczaiet sia Władyka wo Iordany...

---

33. (№ 233.) Ркп. кантичкового формату (1/2 мал. 4-ки) на 126 л. прп. ріжних почерків початку і половини XVIII в.

ст. 1. Вѣрши великопостныи.

Хотящей Разумно Іисусу Слышати Таинницу Оглаждѣм' Страсти Христос' Радость И весеа Славный Триумфъ Отгроба Сходитъ. Христос' Раискую Искупик' Сладост', Терпящие Окрутные Страсти.

ст. 3. Пѣсн' великмч стоо' варварѣ:

Плачися душе жалю неизмѣрна... (ноти)

ст. 6. Пѣс' Стлю Николаю.

Горы сладост искапа''те
вси людіе возыгра''те... (ноти)

ст. 8. О хто хто Николаа любитъ... (ноти)

ст. 10. О николае чудотворче...

ст. 15. Пѣснь на рождество Іс Хв.

Безконечно'' благостины, и не змѣрно'' милостины... (ноти)

ст. 18. О дивное народенеа бжго сна (ноти)
Его же дне породила Дева Мріа...

ст. 19. Пѣснь, въ Нлю Цвѣтоносную.

Радуися sѣло діци Сиѡна. — Се царь твои восѣдыи'' на коня (новійшого письма, поч. XIX в. з Богоглас. № 44.)

ст. 21. (рукописної нумерації л. а.) Пѣснь Пртой Бци Кіевско'' зостаючо'' вмонастири братском.

Побѣдителнаа всѣ. кіевскаа страни
коспо''те Матцѣ бжой пришествшой О брани... (ноти) (Пор. І. Франко, Карпато-руське письменство, ст. 130—1.)

ст. 31. (л. ѕ.) Радуися Црыце, наша заступнице,
Небесного пелѣкана Мткою на звана... (ноти)

ст. 33. (л. з.) Царыце Неку и земли Госпоже
Свѣту покрове, кдыждаа всѣм роже...

ст. 35. (л. и.) О пресвятаа Дво помощнице моа
Помага'' нам вутрапеню заше мтъ твоа...
(ноти).

Digitized by Google

ст. 37. (л. ѯ.) Кто не хвали^т кто не слави^т Ро^ждє^ства пречта
той противни^м ненави^стни^м єи дѣ^ства чта...

(ноти).

(ст. 38.) Дарови црю государю тишинѹ покоѩ
(ст. 39.) бо^ царыца Голубица таѩ є^ вла^ твоѧ, в.
Реемє^нтѹ малой росіи ты буди правица,
бжїѩ сила и сно^ справи твоѩ на^ девица, в.
Іоа^на намъ Гетмана укрѣпи црице,
вѣрне радити щастливе жити Єлодоби дѣце, в.
ст. 39. (л. ї.) Радѹ^ся мтко бга пре^ вѣки,
Ккѣте рѹжовы^ хвала на вѣки, в...
ст. 42. (л. аї. об.) Ѡ пречистаѩ Па^но дѣо бгородице
ксего свѣта ты^ Па^но чи^та
вдѣчнаѩ Роже Црце Госпоже...
ст. 45. (л. гї.) Ѡ пре^свѧтаѩ дѣце к тебѣ прибѣгаю
Я на помо^щ тебе всегда к себѣ призываю...
ст. 47. (л. дї.) Нова ѹтре^нка вро^са^ восїѧла
бого^ дѣла^наѩ Єде^скаѩ скала
. . . . , ...
(л. єї.) Дѣо живѹщи^ низѹ єсте^ Мти,
нехтѣ росі'скїй наро^ Ѡпѹщати.
нехайже врѹднѣ, Поки днѣпръ плине
имѧ твое слине, в.
ст. 50. Радѹисѧ радо^ твою во^пѣвае^
та^ горкїй смуто^ мой ѡсоложае^...
.ст 53. (л. зї.) Пѣснь рождествѹ бцы по^, Ѡ прѣтаѩ
Дѣо.
Ѡ любимаѩ дѣо Ѡ царского рода.
величаемъ ти родини Ѡ чтнаго плода...
ст. 55. (л. иї.) Ратѹ^ Марїе ратѹ^ погибаемъ
тебе патро^кѹ на помо^щ взываемъ...
ст. 58. Пѣснь Бцы по^: Нова ѹтре^нка.
Бце вѣрны^ ѡборона,
уповающи^ на тебе корона...
ст. 60. Пре^ста црца на высоко^ тронѣ,
кшатѣ со^не^но' и свѣтло^ коронѣ,
(ст. 61.) Рѹцѣ по^емъши, Сна си ѡбъе^ши
Мтвы прїемъши, в

Digitized by Google

Цесарыа хрта, ахъ миле благаетъ
и ѡмофоро^м^ лю^х^ свой покрывае^т^,
Покрый на^с^ покрїй, Панно ѡмофоро^м^, по^х^ свои^м^ дворо^м^, в҃.
Кролю Їѡа^н^ну поспѣши врице^р^ствѣ.
За своа люди, и за своа цр҃кви, Не дай бесурмано^м^, татар^с^ки^м^ улано^м^, и пога^н^ски^м^ пано^м^, в҃.
На хр҃тїане нехъ ненаступаютъ
Ѳчизну нашу нехъ не Ѳимую^т^
Потлуми цр҃ва, Турецкаго Пана, и в'татаръ погана, в҃.
Гетмано^м^ пано^м^ъ подай булаву,
всему рице^р^ству вѣкуистую славу
ра^х^ намъ приве^р^нути подолскїе краини
и хр҃тїано^м^ безмѣры, в҃..

ст. 63. (л. кв҃.) Ѡ дво прои^з^бранная
небе^с^ сущи^х^ прехва^л^наа,
Ѡ тебе бг҃ъ воплотисѧ...

ст. 65. Вроско'' коронѣ, чу^х^ великї'' ста^р^сы
же народ^х^ лю^х^скї'' ка^р^зо здивова^л^сѧ

(ст. 66.) Вкоторо^м^ мѣсцу, нѣгды не бывало
влюдско'' памяти нѣгды не сливало.
Врудна^л^ской весни, Пре^ч^таа Па^н^на
дивними чудесы сїаетъ преславна
ѡбразъ то єдинъ, Па^н^ны пре^с^той
дающъ на^м^ всегда чу^х^ свои ст҃ыи новый
якъ вновомъ двору, лю^х^ многїй сцѣлаха.

ст. 67. (новійшого письма XVIII в.) Вѣршъ на воскресенїе Хв҃о.

Весели^с^ ю^ж^ дне^с^ пророче Иѡане и кр҃тлю
всего пекла и моцы его засмутителю..

ст. 68. Пѣснъ ѡ Розкаженїю Смр҃ти:

Помышляю ѡкаа^н^ны'' азъ
впадаючи во грѣхи що разъ...

ст. 70. Пѣ^с^ на Ро^ж^дество пре^с^то'' бц҃и. по^х^: ѡ пре^ч^таа дв҃о пое^м^.

Ѡ любимаа Дв҃о Ѡ цр҃ъскаго Рода
величаемъ ти родини Ѡ чт҃аго плода, в҃...

ст. 72. Пѣ^с^ ѡ смр҃ти чл҃вческо''.

(ст. 73.) Ѡ всесуе^т^наго свѣта
Мимо идутъ нѣ҃ѣ лѣта...

Digitized by Google

ст. 76. Нѣ ѡ стр҃тех х҃вых.
Ѳ Іс҃е твѡрче ц҃рю: Стр҃ти твоѧ Благхрꙋ: в҃
котрыи срѡхзе скатовахны:... (огляд страстей).
ст. 79. (скороп.) Нѣс ꙗко можемо мати вѣрꙋ надѣю и любовъ ко бг҃ꙋ.
Надѣꙗ моꙗ в'Наикыснаго Пана
же злаꙗ долꙗ бꙋдетъ ѡтогнана, в҃...
ст. 82. Днес веселаѧ нах Радос настꙋпила
юж моцныє захки землѧ ѡтворила,
маючи в'собѣ давно ст҃ые Ѿци захкненїє
днес Ісꙋсох воскр҃ших на радос выпроваженїє.
Рахсѧ Ядаме со Прамт҃рїю Єꙋвою,
юж вы свобожены сꙋт и пророци стобою.
(ст. 83.) зтогосѧ мы днесъ веселѧчы
Хр҃та воскресшого вам' вѣншꙋючы,
зычымо абысте тꙋт' вщестю (!) ѡпливали,
а по смерти в' Небѣ з' Хр҃тох кролевали.
ст. 85. Przenayswiętsza Panno czystości
co w niedostępney mieszkasz iasnosci...
(ст. 87.) Panno czercowi roskosz cukruiesz
srebro y złoto iemu daruiesz..
(ст. 89.) Boday by byli taci czercowie
iako w pieczarach swięci oycowie
co swiat wzgardzili, roskosz puscili
Matce Bozey służyli..
ст. 90. Бц҃е вѣрнымъ ѡборонo,
ꙋповающих на тебе короно,
Сп҃си нас ѿ бѣдъ, Мт҃и преклагаꙗ, Дв҃о ст҃аꙗ...
ст. 93. Думатѣла.
Знаю нжъ ꙗ естемъ ꙗко паучина
порох землꙗ и пепех, и слахна (?) глина, в҃.
Знаю нжъ всѣ мои лѣта сꙋт ꙗко цвѣтъ,
и прꙋхко минают, ꙗх в полю пен'кный квѣт, в҃...
ст. 96. Пѣснъ ѡ блꙋдних сынꙋ.
Нѣсм' достоих нарещисꙗ сн҃ох твоимъ
сотворимꙗ хочъ єдна рабох своимъ...
ст. 99. Piesn o Dorocie.
Gdziesię zapodziały pożądane gody,
kiedy człowiek nieraz używał swobody...

Digitized by Google

ст. 101. Скорописом пол. XVIII в. поговірки, переважно книжні.

Jak wszczęściu Tak wniesczęściu Pamiętay o przygodzie
Bys nie utonoł Na Suszy Tak iak na bystrey wodzie...

(ст. 104.) Стережисы такого що вочи цѹкрѹє — ко то не все є^с^ правда що малы^р^ фїгулю^е^...

(ст. 107.) Nie rozmawiay z mężatą, ani zachodz z nią w Słowa
Skorocie zrozumi po mowie, zaraz iest grzychem gotowa.
— Ktora Panna siła wudki lubi,
to ona prędko swoie cnote zgubi.

(ст. 110). Пиѹй вино не ѡбогатит'сы
пиѹй водѹ не ѡбезѹмит'сы. (пор. ст. 114.)
— Pan hardy, chlib twardy Szklanica na kołku.
trudno się pozywic chudemu pacholku.
— Kto ma podłe szaty, tego nie biorą w swaty,
In vili veste, nemo tractatur honeste.

(ст. 112.) Лѹчше Нищъ Прв^х^нъ нижели богатъ ложъ.

(ст. 114 старшої рукописи). Лѹчше жити ѵземлѣ пѹстѣ, нежели со женою сварливою, Гнѣвливою и ѡзычною. (гл. ст. 121.)

— Люби' вино и масло не ѡбогатѣетъ.

(ст. 116. Значінє гроша: почесть.)

(ст. 121.) Лѣпше жити со ѕвѣрми впѹщи
Нижели со женою (я. в.)

---

34. (№ 169.) Уривки Зборника, скорописом поч. XVIII в. на 15 л. 4-ки, на корені значно ушкоджених — без прп.

„листъ д҃." Продовженє оповіданя про „Мудрого молодця і царівну", з хвилею підступного навіщеня царівною молодця на його кватирі.

л. є҃. Пѣснь бо҃и.

Посла^х^ би^с^т' агѓлъ гавриилъ, ко д҃вѣ пречто'
возвѣстити вназаретѣ веселиє вѣсти, є҃.
Ѡбрѣте ю вдомѹ своє^х^ натронѣ сидящѹ,
не праздновѹющѹ ни лежащѹ ти^х^ко книги чтящѹ, є҃.

Digitized by Google

Я читавши ве^х^но^м^ мѣсци. знашла тие слова,
жесы мае^т^ народити пре^х^вѣчная слава, в҃...

л. ѕ҃. Пѣснь прс҃той бц҃и ѿы.

Ратꙋй мр҃іе ратꙋй погибае^м^ тебе па^т^ронкꙋ напомоцъ взивае^м^
При`ди по^т^шися, а зажи^м^ лѣто^с^ти, По^т^лꙋмі враги котрнѣ
[з своє` зло^с^ти
На на^с^ керꙋю^т^ ꙋста Ѿворяю^т^ твоѣ^м^ клевритом^м^ поже^р^ти же-
[лаю^т^...

л. ѕ҃. об. (Пѣ)снь пр҃тои бц҃и На стр҃ти х҃во, ѳы.

(О) Dewyce preczystaia, Maty błahosłowęnaia otwsiak... yzbrannaia, Wo rożdestwi Іс҃ Chry: wszedszaho wtia boha ysta, obritesia diwa czysta... (гл. Богогласникъ 1790 р. № 102: Пѣснь в҃. на сострадание прес҃тыя Бцы).

л. з҃. Пѣснѣ на ро^ж^дество Іс҃ Хв҃о.

Послꙋха`те щося стало, весне свѣтꙋ завитало, Хс҃ сн҃ъ бж҃и` ѝнѣся роди^т^. и незначне ктѣлѣ приходи^т^...

л. з҃. об. Пѣснь пр҃то` Бц҃и.

На се^х^ми даре^х^ дх҃а Ст҃а ѡснована, Цр҃кая діи҃ Мр҃ія Прч҃та Пайа, Роди^с^ ѧви^с^ во ко^х^чинꙋ вѣко^м^... (14 стрічок, без кінця).

ли^с^тъ в҃і. Конець пісні Богоматери.

„и Гн҃одствия, вла^с^ти и сили начальствия, арха(гге^л^) и агг҃лъ и воинство Дх҃овъ множство слакословя^т^ бл҃го(сло)-вя^т^ полатꙋ всезлатꙋ тя прево^з^нося^т^...

— бц҃и Почаевская, а҃і.

Весело спѣва`те, чело^м^ ꙋдарѧйте, пре^х^ м҃ткою царевою...
Голо^с^ по^х^носѣте, страна^м^ ко^з^вѣстѣте, слаките звитѧ^з^ство
[ново, в҃...

(Пор. перерібку тої пісні в Богогласнику 1790 р. № 112.)

л. в҃і. об. Пѣсн' Пресв҃ти бц҃и.

Пре^х^ста ц҃рица на високо^м^ тронѣ, вшатѣ сл҃нечно и свѣтло` коронѣ: рꙋцѣ простерши, сн҃а си оке^м^ши, мл҃тви при^с^мши: в҃.

Цесарꙋ х҃рта а^х^ мне бл҃гаетъ, и ѡмофоро^м^ людъ сво` покривае^т^ покрѝ` на^с^ покрѝ` своимъ ѡмофоро^м^ по^х^ своѣ^м^ дворомъ. в҃.

Подаж^х^ звитѧзство королю акгꙋстꙋ, покори враги бл҃гвѣ панꙋ, би впрꙋдко^м^ часѣ, всѣ по^х^ ноги впали, тебе вихвалѧли.

Digitized by Google

Германъ панъ подаждъ мъ бъславъ, всемъ рицерствъ и воинствъ славъ, покори враги, благовѣрнъ панъ королю Імпр:

Всѣмъ сенаторомъ поради додава, ѡчисти краєв ѡмофоромъ вкрива; дода помощи якъ вдемъ тамъ и вноши непрестаючи, в.

Аллилуиа, аллилуиа слава нехай ти будет ѿ насъ чест и хвала, Сохрани ѿ кѣдъ, Мати преблагая Дво стая.

л. гі. Пѣснь Пртой бцн. гі.

...Слѣчная дво чтая вдычне пахнучая. Подамъ намъ рукъ, нехъ нендемъ вмукъ, матко млсрдная. в.

...бѣла лелѣя, два мария, втерню заквитнъла, подай намъ рукъ (я. в.)

Чертоже славний (квѣ)тками всламни тисъ бгу зготованний... (я. в.)

Визри своѣмъ ѡкомъ знбнимъ ѡкомъ, (ви)зкол' насъ ѿ неволѣ... (я. в.)

Ѡ снца яснѣйша, враго́мъ барзо страшнѣйша, панно престая... (я. в.)

Сна препросиш, гнѣвъ его вгасиш, студнє животная... (я. в.)

...даруи покоемъ поскрилломъ своимъ вѣрнимъ раковъ своимъ...

Ѡстамъ занами своими синами, роже преслѣчная...

аби́мо имя бга хвалили и стобою внебѣ жили...

(подай) рукъ, подай намъ ѡбѣ: прими насъ вно к собѣ: в.

— Пѣсн' до преслалкаго Іса. Исе мои пренайсла́шний, и творче свѣта, Єще хоча мало пожди моего ѡбѣта... (Богоглас. № 243.)

л. гі. об. Радуися Мріе всѣмъ стнмъ главо,
земная и преньная славо, аллилуиа,
Тисъ бездна прежде вѣкъ бгомъ створенна
и дха стаго вся напоненна, аллилуиа...

л. ді. об. Пѣсны ѡ страстахъ хртовыхъ.
Юже декретъ пописуетъ, пилатъ виромъ ю Готуетъ,
на смрт', в. крижовую агнца, тебе в. всего, свѣта творца...
(гл. Богогласникъ № 41.)

л. єі. Іс Хрте вкрижованний, Тисъ царъ насъ царми вибранний: в.
терпишъ занасъ мукъ рани, межи жидовскими Пани, в.

Digitized by Google

— Ѡ сроґни плачꙋ, ѥ. срⷭ҇це проражавшъ,
внꙋтрности моꙗ, ѥ. ксꙗми проникаєшъ,
Іс҇а ввѣнецъ тєрновъ ꙋбиратъ, и нарꙋґаютъ...

л. єї. об. Плачꙋсꙗ и ꙋжасаю, єгда ѡнъ часъ помишляю
ґ҇ди прийде сꙋдиꙗ правий, в бж҇твѣ своєй слави, ѥ.
всього 5 стихів, дальше бракує 1 л.

л. зї. (!) Продовжене пісні:
„блаґдри ты и воспѣваєм, смотрениє ти вси вихвалꙗємъ, ѥ.
(н)мже спсъ єси мир погибаюꙗщъ, и грѣхъ потреби и...

— На ст҇аго архистратига михаила.
Михаиле кто ꙗко бг҇ъ, велми возопилє
ґ҇ди сн҇єси люципера до пекла стрꙋтилє...
(пісня уложена після звичайних проложних статей о архангелї.)

л. зї. об. На кг҇оꙗвленіє Процесиꙗ.
Іѡрданъ рѣко ꙋготовиє, себо приходит бг҇ъ крⷭ҇титє...
(Богоглас. № 28.)

л. нї. Пѣснъ ко Пр҇той бц҇и.
Дв҇о м҇ти преблагаꙗ, тиє ц҇рце нб҇наꙗ,
рах на ласкꙋ свою дати, биємо могли ѡтримати...

л. нї. об. Пѣсн ст҇лю х҇вꙋ Николаю.
Николає ст҇лю, мир ликꙋ҇скꙋ҇ оучителю... (всього 5 стрічок, без кінця — за браком листків).

листъ л҇. (Piesń o wygnaniu Adama y ewy Zraiu.
Rozmislał sobie adam, 2, czego był dobrze swiadom, 2,
(z)nawszy roszkoszy wraiu, 2, chodząc po zielonym gaiu, 2,
ach tu niędza na swiecie, 2, Jak w zimie tak y wlecie. 2,
Robic tu ciężko trzeba, 2, chcesz sie naiesc chlieba, 2,
cięzko tu Było słuchac, 2, gdy począł anioł fukać, 2,
fora adamie fora, 2, stego swiętego dwora, 2.

. . . . . .

л. л҇. об. Piesn O zołnirach woyskowych.
Pod Kąlnikiem stali, 2 na krula wołali, 2[1])
Krulu miłosciwy, Bądz nam litosciwy,
Dla Boga zywego, chlieba zimowego,
Jesli chcesz woiowac, Trzeba nam folgować,

---

[1]) Кожда часть стрічки 2 рази — дальше означуванє пропускаємо.

Digitized by Google

aby konie naszy, mieli swoie czasy,
usarze ustaio, konie im padaio,
Woła y piechota, Już kray y ochota,
wszystka w sniegu leży, zaden niepobiezy,
Dragani spieszeli, drudzy pochorzeli,
Pacowie uciekli, sławy sie wyrzekli,
Boga zapomnieli, Pana odbieżeli,
Lecz radziwiłowie, znimi sapigowie,
Służba y piechota, y ynsza wnich ochota,
Przy krulu zostaio, Także Już wołaio,
Krulu miłosciwy, Bądz nam litosciwy,
Rozday nakwatyrze, my Twoie zołnirze,
pewniejszy Będziemy, y Slawy doydziemy.

л. лд҃. Пѣснь Прѿтой бцѣи наусп҃ение.

Архагѣли знеба пришли до бцѣи,
ꙗкъ посл҃ове ѿ своего цр҃ꙗ до цр҃ци, в҃.
Впрох покорие ажъ до землѣ поклон оучинили,
аголосом єдностадѣнимъ ꙋсѣ говорили, в҃...

л. лд҃. об. Пѣснь Прѿтой бцѣи.

Радꙋисꙗ Мр҃ї, Нб҃на цр҃це,
радꙋисꙗ прч҃таꙗ преслѣчна зорнице, в҃...

. . . . . .

Геретическа рꙋка всѣхъ нас ѡдѣймꙋетъ. в҃.
Ѡдѣми мечъ ѡстрѣ ѿ рꙋкъ бесꙋрманскихъ,
недадѣ нам згꙋбити, всѣхъ дш҃ъ хр҃тианскихъ,

. . . . . .

л. лв҃. Пѣснь прѿтой бцѣи набожнаꙗ.

Бцѣ цр҃це, прчтаꙗ влачце, Мт҃и всѣхъ цр҃ꙗ,
пана и бг҃а, Мт҃ь его ко нам многа, в҃...
— Бцѣ вѣрним ѡборона, ꙋповающим на тебе корона,
сп҃си нас ѿ бѣдъ мт҃и преклгаѧ, Дв҃о ст҃аꙗ, в҃...

л. лв҃. об. Приде Архагглъ вназаретъ ко дв҃ѣ,
приноситъ радост' прам҃три Євѣ...

л. лг҃. Блгаго цр҃ꙗ мт҃и, что ти мае воздати,
себе приноси, ꙋсердно проси не дадѣ нам погибати, в҃

л. лг҃. об. Бг҃ом избраннаꙗ Мт҃и Дв҃о Фроковице, Дв҃ство
похвала Прчтаꙗ влачце, во молодом вѣкꙋ видиш мою сва-

Digitized by Google

волю, втяжкои впадаю грѣховъ моих неволю... (пор. Перетцъ В. — Ист. лит. изслѣдов. I[1], ст. 384—5).

л. лд. Даждъ ми Слоко слове бжїи, славити крстъ твое може, нехай мы твоя моц' споможе, Сланца свѣщами (ш)ѹкаютъ, свѣтлост' миръ потемнюютъ...

л. лд. об. Цръ Хрте пане милй, ти бараскѹ незлобивй, в четвертокъ вечерѹ быкшѹ, совѣтъ жидом сотворивша... (пор. подібну змістом в Богоглас. № 39).

— Початок пісні на Воздвиженє Ч. Креста: „Ѡ треблженное древо...“

---

35. (№ 194.) Пісенник кирилицею кін. XVIII в. або поч. XIX в виді кантички на 70 лл. 16-ки, без оправи.

л. вї. (Продовженє Пісні Богородицї.) Хтожъ невдаченъ ласки твоей скажи...

л. гї. Пѣснь на Рождество Хве. вї.

Ангелъ пастиремъ мовитъ, Хс ся намъ народилъ... (Перетцъ, op. cit., I[1]. ст. 170.)

л. дї. Пѣснь Дрѹжкопѣлска. гї.

Годъ пребогатии, Раискои полати, Марїю намъ раждаетъ, матер' снебесъ даетъ... ми вси приходѣмо, красотѹ оузрѣмо вградѣ кдрѹжкополѣ... во иныхъ криноколѣ...

л. зї. Пѣснь святомѹ Николаю. дї.

Ѡ святѣиший Оче святителемъ славо... (гл. Богогласникъ, № 175.)

л. иї. об. Пѣснь староскѣцка на Божна. еї.

(л. дї.) Я всякжъ моя потѣха цѣлои Радости, анѣ я ся бою лиха тилко звисокости..

л. к. Пѣснь скѣцка ѕї.

Бѣдажъ моя надѣдами голѹбонка за водами прїиде нѣчкѹ начѹвати не маю скимъ розмовляти...

л. кд. об. Пѣснь на Божна зї.

Воспоите согласно пѣснь новѹ прекрасно, марїи дѣвица небеснои цїци вся страни... (гл. Богогласникъ № 84.)

л. кї. об. П. свѣцка иї.

Л. Насъ рано: в: мти повѹдила нѹ теперъ: в: вставайте до дѣла. в:

Digitized by Google

в҃. И щите: в҃: на каваллокъ хлѣба ꙗ идꙋ помнѧсо: в҃: бо вамъ исти треба.

г҃. Чи спѣ чи встала панѣ наша мила спѣздаємисѧ: г҃: бо вчера пѧна била.

д҃. Ѡи тамъ на ринкꙋ: д҃: стали галасати попи здѧками идѣтъ ратовати: д҃:

є҃. И тамъ дѣвчина: є҃: ꙗгꙋдки збирала ти собѣ хꙋю: ѕ҃: пѣсенкꙋ спѣваешъ: ѕ҃ — Вказані повторення мають на цїли піднести двозначники до властивого значіня, через що пісня стає сороміцькою.

л. кє҃. Пѣснь на божна дї҃.

Ѡ всепѣтаѧ м҃ти в҃: ѡ мати м҃ти благодати в҃..

л. кє҃. об. Пѣснь на Рождество Хр҃тво. к҃.

Бг҃ъ раждаєтсѧ хтожъ то хощетъ знати...

л. кѕ҃. об. П. свѣцка. ка҃.

Ѡи горонка камѧнаѧ чогосѧ лꙋпаєшъ, скажи дѣвче менѣ правдꙋ кого ти кохаєшъ. в҃... (По сѣмъ боцѣ ꙗдꙋнаю... по тимъ боцѣ ꙗдꙋнаю...)

л. кз҃. об. Пѣснь на Рождество хр҃стово. кв҃.

Цвѣтъ мислени днесь сѧ родитъ... (гл. Богогласникъ № 7.)

л. кѝ. об. П. свѣцка. кг҃.

Ѡи м҃ти м҃ти єстъ дѧкъ ꙋхатѣ, спѣває жартꙋє не дає [спати...

Ѡи доню: бѝ дѧка хоць кацюбою боюсѧ м҃ти щоби не [вкалѧти.

(л. кд҃.) Волю ѧ м҃ти дѧка прохати ꙋ посцѣлонкꙋ до секе [спати.

Жꙋпанъ новенки самъ молоденки боюсѧ м҃ти щобъ не вка- [лѧти:

Дѣвчина плаче а дѧкъ спѣває поглѧне кѣконце чи вже [скитає.

Ѡи дѧче: в҃. еще раненко присꙋнсѧ до мене моє серденко: в҃. Присꙋнꙋвсѧ до неи заколисак єи ѡн лю: г҃: поднѧвши ко- [шꙋлю: в҃.

Ѡи дѧче: в҃. бѣлаго лицѧ южъ змене теперъ молодицѧ.

Digitized by Google

Ой прїшла мти донѣ питати чи добре було издѧкомъ [спати.
(обор.) Ой спаламъ: в. ледвимъ оустала алежемсѧ страхꙋ [набрала.
Ои доню: в. страха незнаешъ що такъ сѧ бардзо дѧка [лѧкаешъ:

л. кд. об. П. на Оуспенїе. ка.

Троне вишни днесь двигнисѧ... (гл. Богоглас. № 105.)

л. лв. П. ѡ смерти. кв.

Знаменанꙋ гробꙋ сие трие ꙋжасаютмѧ, первое же маю, ѳторое ꙗки часъ идетъ не знаю третое где по смерти бꙋдꙋ; и тамо ѡтѣидꙋ Ѳсюдꙋ господи: в. колькимъ видѣлъ часъ житїѧ моего вшелъ би ꙗ на горꙋ високꙋ и ꙋзрѣлки ѧ гроба моего ѡи гробежъ мои гробе прикраснї мои доме. Каменїе то сꙋсѣде мои а червие то дрꙋжи мои пѣсокъ точицѧ (обор.) то постелѧ моѧ земле сватаѧ ти мти моѧ. прїми мнѧ до себе ꙗко мти чадо свое на вѣчное житїе мое ѓди: в. слава тебѣ. в.

л. лв. об. П. до Пречистои дв҃ѣ кѕ. Почаевска.

Пречистаꙗ дко мти волинскомъ краю же свои ѡбразъ прославлѧешъ...

л. лд. об. П. на Рождество Хр҃стово. кз.

Предвѣчнїй родилсѧ Подлѣти хотѧчи землю просвѣтити... (Богогласникъ № 17.)

л. лѕ. П. свѣцка. кї. (Московска).

Гей що то естъ за гародъ бїелаѧ бїереза ген. бїелаѧ бїе- [реза. в.
(об.) Ѧзпотои бїерези вода протѣкае...
Нежаль водꙋ пѣтъ вода холоднаѧ...
Нежаль жонкꙋ бѣтъ жонка молодаѧ..
Єи побѣлши вотои часъ заплакалъ внеделю...
Сꙋчилъ крꙋчилъ чарни ѡчи ажъ до темнои ночи...
Зтамтои страни ґарадꙋ пошла дѣвка поводꙋ...
Салдатъ за нѧо постꙋпѣлъ какъ ѡн еи доґонѣлъ...
(л. лз.) Копѣюючки не хочꙋ за салдата не поидꙋ...
Оу салдата чꙋжа хата срака емꙋ какъ гармата...

л. лз. П. на Божна Староскѣцка. кд.

Кажꙋтъ люде що ѧ оумрꙋ, а ѧ хочꙋ жити, бо жиючи на семъ свѣтѣ треба согрѣшити... (гл. Богоглас. № 236.)

Digitized by Google

л. лй. П. на Бжна ѡ несꙋ хтꙋ. л. (Распятому зворѣвск.)

Милосерднѣйши Бгъ пресвятѣшй единомъ слово, вси прибѣгаинте... (Богогласникъ № 75.)

л. лд. об. П. з Борѣвска на Божна. лд.

Ахъ якъ чꙋдъ великй з Боровѣ нинѣ видимъ на распятомъ Бжнимъ Снѣ Страхъ ѡ предивнаго дѣла вдеи святого михаила ѡбразъ ѡкрикавленй дѣтемъ зявленй: в.

л. мв. об. П. на Богоявленіе. лв.

Крищаетъ ся владика во иѡрдани имѣетъ на небси и надводами. (дальше нема.)

л. мг. (продовжене сирітської пісні; видно переписчик пропустив яку картку, бо слїдуюча пісня вже 34 а не 33.) Мти на свѣтъ породила, що мене тепер нѣвчимъ нератꙋешъ тилко тои тамꙋе комꙋ ноти слꙋжишъ ахъ я бѣдний сирота.

д. Кꙋди я пѣдꙋ не много радости тѣлко вочехъ слози...

л. мд. об. П. свѣцка. лд.

Гей оучинилъ горобель на припѣчкꙋ жнива, змолотивши наварилъ пшиничнаго пива, три течинѣ хмелю давъ потомъ барзо жаловалъ ставъ вдомъ извирать гостеи частовати...

л. ме. Пѣснь свѣцка. ле.

Пѣвъ коржа: в. пѣвъ паленицѣ пꙋстѣте дѣвчата несꙋ вамъ рибчата на вечерницѣ.

Пꙋсцѣте дѣвчата бо вжеся трасꙋ, бо люде чигаютъ на мене желаютъ згинꙋ безчасꙋ.

(л. мs) Ми тебе пꙋстимо аби спокоине виспися в'кѣмнатѣ нѣхтъ не бꙋдетъ знати вцалѣ безпечне.

Девята година звечера била, зачинила сѣни хатꙋ сама пѣшла оукѣмнатꙋ дѣвчина мила.

Вишовши зкѣмнати в'пѣткѣвки креше, верны ся серденко, на дворѣ темненко, собачка бреше.

л. мs. П. на Рождество Хво. лд.

Видѣ Бгъ видѣ творецъ же миръ погибаетъ... (гл. Богогласникъ № 6.)

Digitized by Google

л. мз. об. П. Распятомꙋ Іс҃ꙋ. лв.

І хтожъ такъ запамятали... (Богогласникъ № 43.)

л. мд. П. свѣцка. лѕ.

Саваринъ: к: Саваринечкꙋ: а чего:

(обор.) Непꙋскан: к: конѧ на долиночкꙋ: а чемꙋ

Козаки гречкꙋ тнꙋтъ, дѣвчинꙋ бити имꙋтъ: а за що:

Ѧ в катеринѣ проѧвилосѧ: ѡ се таковсе

Черево вдѣвчины изѧвилосѧ: ѡ се лихо пек' емꙋ

Посвѧщавъ: к: попонко хатꙋ: бо треба:

Ікъ ставъ читати взѧла посцѣль трѣцїати: бо такъ [написано бꙋло:

Ѡи стала ненка до гори скакати: бо дꙋрна бꙋла страгꙋ [не знала.

л. зв. (Продовжене набожої пісні св. Тройцї:)

Знаю тѧ пана живота и смерти жесь всѧкїи Речи силенъ внѣцо смерти тебе боитсѧ небо и зимлѧ (!) пекло хоцъ вз(л)ости втекло...

л. зд. об. П. набожна лд. Почаивска. Причистаѧ Дво мти рꙋскаго краю... (Богогласникъ № 115).

л. зѕ. об. П. набожна м. (о смерти і послїднім судї). Ѡ всемогꙋщи всещедри бже, Розꙋмъ понѧти нѣгди не [може

Грѣшниковъ скоро чемъ не карѧешъ, покаанїѧ токмо че- [каешъ...

л. зд. об. П. свѣцка. (О перелюбниву, що навіщав чужу жінку).

Геи внадивсѧ котикъ на чꙋжеїе сало, дотижъ бо ѡнъ ходилъ доки его стало, а человѣкъ оукажае, що тꙋ часто прибꙋкае, же сала немного, щось поило злого...

л. оа. П. свѣцка (туга самітного молодця).

Ѧхъ менѣ жаль велики тꙋжꙋ непрестанно, тѧжко вздихаю ꙗкъ мѣ день настане сидѧчи вхатѣ дꙋмаю що приѧтѣлѧ не маю жаль серцꙋ моемꙋ сидѧчи самомꙋ... (пор. Перетцъ В., op. cit., I², ст. 162.)

л. оґ. П. на благовѣщенїе.

Да прїидетъ. к: всемꙋ миръ радость... (Богогласникъ № 98.)

Digitized by Google

л. од҃. об. П. на божна пресвятїи бородици (скорописом.)

Под'твою милость вси прибѣгаемъ помощи твоей всегда жадаемъ...

л. оѐ. П. свѣцка. (ѡ лѧхахъ и змоскалѧми).

Геи чи чꙋвавъ хто ѡ Лѧховскои в'котромомъ достали въ мѣстѣ Станѣславѣ ꙗкъ почали бꙋли мѣсто рабꙋвати передъ москалѧми почали вътѣкати...

(л. оѕ҃.) Такъ Москалѣ кмѣютъ лѧховъ частовати жебисѧ зарекли болше рабꙋвати даютъ мало їѣсти а ще менше (обор.) пити щобсѧ зарекли болше бꙋнтов' чинити. (Пор. І. Франко, Студії над народнїми піснями, ч. 29. Записки Наук. Тов. ім. Шевченка, т. 94.)

л. оѕ҃. П. Свѣцка.

Геи оу полю криничка видно дно,
Ѡи десь мого миленкого не видно...

(л. оз҃. об.) Ꙗкъ злапае костиронка за плече
То вѣнъ менѣ головонкꙋ натовче.

л. оз҃. об. П. на Бжна. (Богородиці Тивровській).

Причистаꙗ дво мти словен'скомъ раю а вмѣстечкꙋ оу тиврокѣ оукраиньскомъ краю чꙋда свои (л. ой҃.) показала ґди в' палацахъ плакати стала чистаѧ па"на.

Єгомость панъ Калитиньскй' того дознае оуходѧчи до каплицѣ главꙋ скланѧе..

л. ой҃. об. П. набожна (скорописом).

Болшаго нѣтъ на земли трона хто хощетъ себѣ за патрона ѡбрати Николае свѧте ковнемъ єстъ помощь непоиꙗта Разꙋмꙋ.. (Богогласникъ № 173.)

л. п҃. П. набожна великопѣсна. мд҃. (скорописом.)

Цр҃ю Хр҃те пане милїи ти баранкꙋ незловивй'...

л. па҃. П. набожна. н҃. (скорописом.)

Ѡ всепѣтаꙗ мти гди на сꙋd'ъ кажꙋтъ вставати вотрꙋбѣ пагꙋбѣ не подавали врагомъ. в҃...

л. па҃. об. П. набожна. на҃ (скорописом.)

Иѡрданъ рико веселисꙗ Иѡане спѣшисꙗ... (пор. Богогласникъ № 27.)

л. пв҃. об. П. набожна (о муцї Ісуса Христа).

Ꙗхъ ꙗкъ жаль тꙗжкй' безневине оумерти тꙗжко терпѣти невинои смерти...

Digitized by Google

л. пѣ. об. II. набожна. нѣ. (скорописом.)

Радуитеся небеса витанте вси Іса котори Ѡ гроба восталъ и намъ животъ даровалъ нинѣ Ядъ плѣнися Ядат веселися Хс воскресъ воскресе измертвихъ. в. (дальше нема, бо бракують листки).

---

36. (№ 135.) Пісенник скорописом початку XVIII в. на 82 л. 4-ки кантичкового формату, без початкового л. — Сей Збірник описав проф. М. Грушевський і видав тексти з деякими поясненями в 15 і 17 Записок Т-ва п. з. „Співанник з початку XVIII в.“; щоби однако доповнити де в чім сю працю, подаю постатейний опис сего виданого вже рукопису, вказуючи при кождій статї сторону виданя.

л. 1. (Конець пісні:)

По сѣнейкахъ ходжу василину воджу
ѡй василю пане хорошій твой стане, в.
Ѡй нелюби дѣвочокъ анѣ чужихъ жоночокъ,
Любижъ мене самую, що ся тебе шанюю. (ст. 9.)

Пѣсня Ганусейцѣ красной. (ст. 9.)

Ганусїейко перло дроґа нїе бондзже мѣ така сро(г.)
пршїймъ кїензна до покою свеґо
зржуцъ окови а учинъ волнеґо...

л. 2. Пѣсня ґа свѣцкая. (ст. 10.)

Дѣвчинойко моя Голубойко
клопочешъ ти мою головойку в.
Якъ жеся мнѣ да не клопотати
ци моя ци не моя будешь...

л. 3 об. Пѣсня Pannie Idąc zamąz rosczesuiąc kose siedząc za stołem tak ią spiewa. (ст. 11.)

Żałosnie Panienka płakala
gdy zamąz nieboga isc miała...

л. 6 об. Пѣсня O woinie zydowszkoyi. (ст. 13 і 81 - 2.)

Na mosci Rosci Trawa Murawa,
Spotkali zołnirze połskyie
rycerze Bryckego Rawa 2.

Digitized by Google

Jiedzien Słuzalec cioł rawa w palec,
czornaia hodyna niedobra nowyna,
wzioł kozu Baleć 2...

л. 10 об. Ѱалма свѣцкаꙗ. (ст. 16.)
Перепеличенка ꙗ невеличенка, по полю лѣтала
сокола шꙋкала. ѿ.
Соколенку пташе ѡхъ мо҃ милй҃ ґаше,
чемъ ты горди҃ мною не бере҃ собою. ѿ.
Я що҃ мнѣ сталоса шо҃ъ ошꙋкаласꙗ
Неробꙋлю люб(ила?) бѣди захотѣла
ѡставилес на чужинѣ при лихо҃ годинѣ. ѿ.
(л. 11.) Мене молодую мене хорошую и чорнобривую
Погулаю побуꙗю да стану гадати
чи любити собѣ соколенка ци занехати. ѿ.

л. 11. Psalma swiatowa o weselącym sie ptastwie. (ст. 17.)

Стꙋкноло грандꙋло клѣсѣ ѿ. комар здꙋба звалисꙗ
трафикъ на коренице ѿ. звикъ собѣ голѣп плечище...

(Гл. Перетцъ В., Малорусскія вирши, ст. 55 і Ист. лит. Изслѣдов. I[1], ст. 309)

л. 11 об. Пѣсня на оусѣкновенїе чтнїꙗ главы ст҃аго Їѡанна Предтечи. (ст. 18 і 82.)

Веселисꙗ красная пꙋстинꙗ,
Радуйтесꙗ агѣлскїꙗ сили...

л. 13. Пѣсня ѡ избїенних младенцах Ѡ Їрода. (ст. 19 і 83—4.)

Не плачъ Рахїиль зрꙗ чада цѣли
не увидалютъ — но процвитаютъ...

(Пор. варіянт в Богогласнику 1790 р. № 4)

л. 14. Пѣсня ходячи до пани вкомр҃(о). (ст. 20.)

По҃ Роже слѣчаꙗ Дѣво чтаꙗ.

Ѡй гойже гойже мой моцнй҃ бже҃
тожемсїе зафрасовалъ,
вшистко дла цїебїе моꙗ дзїефчино жесїе в тобїе закохалъ
Мовицмѣ било моꙗ дзїефчино. жесїе нїекохан втобїе
абимъ нїе трацѣлъ своѣ млодосцѣ бакїонцсїе ꙗ прш҃ тобїе.
Рѣченки рнꙗт лужейки шумꙗт калинно҃ка процвитает,
Где моꙗ дѣвчина где мое сердейко зинишими ромовлꙗет.

Digitized by Google

Чему^с ніе пришіхах мой коханеткy, кіеди^н до ціе лѣсти пи-
[сала..
(обор.) Війди дѣвчино війди сердейко промо^н до мене слово.
Радабимъ ꙗ війти — стобою говорити
Люде брамуют люде шацуют нѣꙗкъ тебе любити.
Ніехже шацую ніехъже брамуїо, хоча^ж по вишткіе^м свіеціе
Я ꙗ нато ніе^хба^н вишжи ꙗціе коха^м а^х мо` ружовій квіеціе.

л. 14 об. Пѣснꙗ велико Постнаꙗ хорошаꙗ спѣкати. (ст. 21.)

Єлеѡ^нски^м голосо^м Мꙋзи заспѣкайте Пн҃у
Своемꙋ миле, при гробѣ загра`те, ꙋмер на^н всего свѣта мс-
(нарха...

[На л. 15 внизу остав ся еще слїд записи, тої самої руки — 1718 8bris 29 w szko(le)].

л. 15 об. Пѣснꙗ свѣцкаꙗ. (ст. 21.)

Пошла на^н на по риби злапала пѣскора
а^х. а^х. н^х. н^х. Злайла пѣскора.
Ніе прет^ткосіе врꙋцѣла а^ж о ніешпоже

л. 16. Psałma swiatowa (ст. 22.)

Ѡй перестан^ ѣ. до мене ходити
мене молоденкую зрозꙋму зводити...

(Фонетичні особенности: матю^нко, ѡсꙗтрина — 16 об., пошуплай пайма^тко 17.)

л. 17. Пѣснꙗ свѣцкаꙗ. (ст. 22.)

Поставъліюж ꙗ сторожейкꙋ: о малейкой хвилѣ жеби моє` слѣчно` дами Інше не любили ѣ.
Ѡ^н ти о^рле орлꙗчейку що високо лꙗта^ш
повѣдзжемѣ всю правдо^нку єсли ти та^м бачи^ш..

л. 18. Пѣснꙗ На страсти Хв҃и. (ст. 23.)

Іс҃ Хс҃ всего свѣта ц҃ръ на^х ц҃ри вѣчне лѣта,
которіи то жидове кривави^х рꙋкъ зліе лютрове...

л. 19—22 пізнїйшої вставки.

Ѱалма Самогла^сна. (ст. 68.)

Англ^скій ц҃рю пре^хвѣчній бж҃е добръ твоихъ ꙗзикъ зрецн не може...

л 19 об. Ща^лма Прест҃ои в^хцн. (ст. 69.)

Посланъ бистъ арха^нгелъ Гаврінлъ ко д҃вѣ пречто` возвѣстити вназаретѣ... (пор. рвп. № 169, л. 5)

Digitized by Google

л. 21 об. Ѱалма на бл҃говѣщенїе Прс҃тои бци. (ст. 70 і 96.)

Ликꙋ҃те дне҃с сиѡне возигра҃те гори... (Богогласникъ № 100.)

л. 23. (д҃і.) Пѣсны великопо҃снаꙗ по҃х ѡ Дв҃ице пречи҃стаꙗ. (ст. 24.)

Даждъ ми слово слове бж҃їй
Славити крестъ твое ложе неха҃ твоꙗ мо҃ѣ поможе...

л. 23 об. Ѱалма самогласнаꙗ. (ст. 24)

Радуисꙗ цр҃це н҃ша заступнице
нб҃наго пелѣкана маткоюсъ назва҃на...
(Порівнай подібну, но не варіянт в Богогласнику № 139.)

л. 24 об. Пѣснь свѣцкаꙗ веселаꙗ (ст. 25.)

Пꙋдзь (п)олска замо҃жъ еслѣсь дзїевечка
ой нїе пꙋйде мосцановїе нїепꙋ҃де францꙋзовїе
бомъ нїецалечка. в҃.
Зґвалцѣлѣмїе ю҃ж влѣтїе пановїе
(л. 25.) взїелѣ мѣ вꙗне҃х волносцѣ страшѣлѣ мїе
бе҃з лѣтосцѣ ѕлѣ сапѣговїе в҃.
а кроль Явґѹстъ ктори вкроткїей сѹкманїе
а в ва҃шавїе на калварже нїезоставѣль жа҃ней
вцалїе Мосцѣкве панїе в҃.
Я панъ кѣїовскїй и тебъ сꙗ полскїй
Пѣсаржъ коро҃нїй и тему ровнїй.
І тебъ земнїе сукнїе лѹпѣлъ
І са҃сїе лїе҃квїе викупѣлъ ѿ хлопа пи҃шнего
Москалꙗ ґардеґо. в҃.
Скрила҃сїе била нїеще҃сна панѣ
Скрила҃сїе била вшлꙗхетъне҃ ста҃нѣ
Панъ Шмѣґїел(с)кїй нашха҃ши
(обор.) Конїе повипровадзавши, налꙗ҃лъ мїе к ста҃нѣ
нїецїенсно панїо в҃.
Намавꙗла мїе Москва до цр҃ꙗ:
плацѣлѣ мѣ тисю҃цамѣ:
летки҃ сриброемъ копѣикамѣ а ꙗ Нїе҃цꙗла.
По҃коморжина цо ѹчинѣла впо҃щи ме҃жа зоставѣла
до Сѧ҃онѣсїе квапѣла бо била ладна в҃.
Польщи синовїе вїелци пановїе

Digitized by Google

щодро матко ѹчинѣлъ ка^ж^дему да^н^ прши^в^олѣлъ
би наймлодшему ѿ.
Москаль скалмукемъ бїеґлѣ заводе
налїе^з^лѣ мїе и вко^с^цїелїе забралѣ мѣ
(л. 26.) скарбу вїелїе дзѣкїе народи ѿ.
Панъ Полонѣцкїи, подъ їолъ спо^ж^нѣчке
тилїому поко^ж^хаць дала далѣ му шѹка^н^ казала
вшведзкїй ґранѣци ѿ.
Єй полѧци ста^в^цїе втропїе:
тобїе зполскѣ вара хлопїе машеру` далѣ. ѿ.
л. 26. Подокенъ Радѹ'сѧ Цр҃це. (ст. 26.)
Рвала Касїа вѣшнїе ѹ зїелїонимъ са^ж^ку
нїе вїедзѧла нїе слихала ѡ свои^м^ пришпла^ж^ку... (о зведенїй дївчинї.)
л. 27. (Piesn swiedzkia.) (ст. 27.)
A w boru Sosna gorzała gorzała podnią Dziefczyna
Stoiała Stoiała Diefczyna stoiała
Nadobna stoiała... (о зведенїй дївчинї.)
л. 27 об. Подокенъ Роже слѣчнаѧ. (ст. 27.)
Boze łaskawy przyni płacz krwawy
Upadaiących ludzi
(л. 28.) Sercem wzdychamy Łzy wylewamy
Niech prozba Łaskie wzbudzi... (о страшних спустошенях через сусїдскі войни.)
л. 29. Czemu bijesz bogini Swe dziecko pieszczone,
czemu Rany zadaiesz tak nieuliczone... (о Венері і Купідонї — ст. 28.)
л. 29 об. A gdziezes ty Curo była zes trzewiczki zarosiła
Vlnum była Matusięko Vlnum była... (о зведенїй дївчинї — ст. 28, пор. Перетцъ В., op. cit. I², ст. 186.)
л. 30. Piesn kochaiąc się w Damie. (ст. 29.)
Kocham sie wtobie moia Dziefczyno serdeczna
gdysz nieprzestane poki niedostanie koniecznie...
л. 30 об. Псалма Ст҃ой троици по^д^ Іорданъ ѣко. (ст. 30, 84—85.)
Троице ст҃аѧ бж҃е ласкави, ѡсвѣти сі^р^дце ѧко кр҃ь праки
Втриехъ пе^р^сонахъ непостижими
к едномъ бж҃ествѣ всегда хвалимѝ...

Digitized by Google

л. 32. Пѣсня свѣцкая, пох: Помишляю окаяний. (ст. 31.)

Ци я була ци не красная ци я була ци нездячная
змѣниламъся за нелюбох ѿ нещастя моє...

л. 33. Пѣсня Оуспенїю престой бци: Пох: Гори сладостъ: (ст. 32.)

Ѡ девице твоє Успенїє прїими ніше хвалення
и подаждъ намъ Радованїє...

л. 33 об. Пѣсня вторая. (ст. 32.)

Радуйся Радость твою воспѣваєхъ
такъ горкїй смутокъ свой ѡсоложаєх...

л. 34 об. Пѣсня третая престой бци. (ст. 33.)

Роже слѣчная дѣо чтая вдячне пахнучая...

л. 35 об. П. четвертая. (ст. 33.)

Ктебѣ бжая мти прибѣгаємъ
ратуй нас Паxно ратуй погибаємъ...

л. 36 об. Пѣсня набожная. (ст. 34.)

Яко бгох преxвозбраннуюю Матери Дву прекрсную...

л. 37 об. Пѣсня Я. стителю Хсу Ѿцу Николаю Мурликїйскому чудотворцу. (ст. 35, 85—86.)

Ѡ хто хто Николая любитъ...

л. 38 об. Пѣсня о души незнои. (ст. 36.)

Ѡ душе моя душе незная
Чему грѣхи богатѣеши...

л. 39 об. Псалма на благовѣщенїє пресвятой бци. (ст. 36.)

Прїиде архангелъ вназарет ко дѣвѣ
Приноситъ радост праматери Евѣ...

л. 40 об. Пѣсня Iсу слаxкому. (ст. 37.)

Надѣя моя наивишшаго пана
же злая доля будетъ Ѿгнана...

л. 41 об. Помисли человѣче прегоркїй часъ смерти (ст. 38 і 86.)

л. 42 об. Пѣсня Стому Николаю, пох О девичество Оуспенїє. (ст. 39 і 87.)

Гори сладост искапайте и вси людїє возиграйте
Їерарховъ Хвъ Николае Ми до тебе вси прибѣгаєх
а на помощъ тебе призываємъ.

Digitized by Google

л. 43 об. Пѣсня престой бцѣ. (ст. 39.)

О[1]) пречтая Панно двѣ кцѣ
всего скѣта тие пане Чта вдячная Роже царце Госпоже...

[На 44 л. після 3-х заставок-плетїнок почерком рукопису написано: Cała kappela Szkoły Ołesko.]

л. 44 об. Псалма пох: якъ бисмо могли пану чтю хвалити. (ст. 40.)

Ѡ треблаженое древо На неже Царъ слаки
распятеся злае грѣшних и стер врагом главы..

л. 45 об. Нескверна и неблазна чистая Госпоже (ст. 41.)
Нетлѣнна Явися мнѣ краная роже..

л. 46 об. Пѣсня хорошая. (ст. 42.)

Душе якъ ти вазо гожна а до грѣховъ и надер поможна
всвѣтѣ жити еси рада а за тое Фидем до ада...

л. 47. Пѣсня стому пророцѣ Илии. (ст. 42 і 87.)

Источниче благодати ѡ Илїе в Небо взятїи... (Богогласникъ № 201.)

л. 48. П. пресвятоі бцѣ: (ст. 43 і 87.)

Богомъ изъбранная Мти дѣво Фроковице
дѣвство похвала пречистая Владичице... (Богогласникъ № 141.)

л. 48 об. Ѱалма скѣцъкая (ст. 43.)

Дѣвчиноника тыжѣко вздихае а цо сокѣ за чужеку
гадае краса зличенка испала чорни очи заплакала...

л. 49 об. Ѡи мати мати е дякъ ѹ хатѣ... (ст. 45.; пор. висше ст. 243 л. кй. об., в сїй піснї значні варіянтя.)

л. 51. Cięszki to iest kryminal miłosci (ст. 46.)
kochac Dame, a byc wodległosci...

л. 51 об. Juz Pochwal mi 2., krula tego (ст. 46.)
betleiemie narodzonego...

л. 52. Пѣсня Московская. (ст. 47.)

Моя милейкая Чонокривѣкая, похая мене седит
да какъ скїечка горит. Да у нас на Донѹ, Да не повашемѹ
Да растѹтъ пероги да гарачие измасенко, да москонка
пекла, испѹстелая гарода на ней сѹкня зелїона

---

[1]) В тім О нарисовав писець голову усатого молодця.

Digitized by Google

сапоґи черкони, тань — ѥ, Десъ мой мужъ на дону,
о ꙗ дома була, трое дѣтокъ приведа, да какъ
Сини пороту батьку зало приведут ѿ кута,
До кута кинут'ся гайдука лѣпше пико нѣ вода.
ой змерзъ на печи стару баку гнетучи человѣче.
рудій не полоха' людій, ꙗ сполоши люде, лихо тобѣ буде.

л. 52 об. Liczba łacinska tudziesz zpolską. (таблиці з рубриками.)

л. 53 об. Сіе псалми раба божого Мѧдца Леѡнтого Родича ꙗгоѧницького року божиꙗ ѧѱдї. мѣцꙗ марта. Днꙗ ѧ.

л. 54—61 кирилицею пізнїйшої вставки.

Ѱалма Воведенїю преѡтои бцї поѧ Їсточниче.
Патриѧрси триумфуйте со пророки ликоствуйте...
(Тільки 1-а строфа, гл. варіянти в Богогласнику № 93; у проф. Грушевського ст. 72—73 і 96—97.)

л. 55. Самъ ꙗ незнаю ꙗкъ на свѣтѣ житы: Бувши тѣлу на земли Бгу неслужиты: ѥ: (Перетцъ В., op. cit., I¹, ст. 160; проф. Груш. 73.)

л. 55 об. Іс мой пренаслаѧшій и творче свѣта: (78 і 87.)
Еще хоча мало пожди моего Ѳвѣта: ѥ... (варіянт в Богогласнику № 243; Перетцъ, op. cit., I¹, ст. 350.)

л. 56 об. Псаѧма прстой бцї. (ст. 75.)

Бцѣ црице прчтаꙗ владїце: Мати всѣхъ црѧ црꙗ и бга мѧтъ его конаѧ многа ѥ: (гл. Богогласникъ № 139.)

л. 57 об. Псаѧма стому велико мчнику Димитрїю. (ст. 76.)

Ликуите скѣтло празнующе: Во страсѣ Бга хвалящце: Вхрамѣ стаго намъ всесвѣтлаго Димытрїꙗ блженаго: ѥ...

л. 58 об. Ѱаѧма стому Іоану бгослову: поѧ Бцѣ црце. (ст. 76.)

Апостоле Ученичe Іоане Дѣвственичe:
власцѣ всѣку' хова' бга на блгай
Бгословe Іоанне просимоꙗ непрестаѧне: ѥ.

л. 59 об. Псаѧма ѡ изгнанїи Адама израю: Подобенъ бже лаґкавїи прими плачъ. (ст. 77 і 98.)

Digitized by Google

Ґдн бгъ адама створилъ рꙋками во ѡбразъ славы его:
да ему женꙋ на имя Евꙋ
зребра бокꙋ лѣвого: ѥ.

(На марґінесі: Anno Domini 1727 miesięca Junia dnia 22 Pawieł Hryniewicz: B: O: S: N:)

л. 60 об. Dysputa Anioł z Diabłem: (ст. 78.)

Iuzes zginiony iuz potempiony nieufay w Bogu iuzes na progu Piekielnym...

л. 61. Псалма престо̀ бцѝ паковецко̀: по Источниче. (ст. 79.)

Цвѣтъ Масленнїй и кринъ поднїи во паковецкои мало̀ веси Чꙋдо ваше на небеси Ѡ слонца воолонца...

л. 62. Пѣсня на крещенїе Гдне по Тро̀це ст҃аго. (ст. 48 і 88.)

Иѡрданъ рѣко ꙋготовися
себо приходитъ бгъ креститися... (Богогласникъ № 58.)

л. 63. Псалма престой бцѝ Рꙋдна́ской, по Отреблаженное древо. (ст. 49.)

Якъ бисмо могли Панну Чтꙋю хвалити
котрая зана грѣшни рачи ласкꙋ мѣти...

(Похвальна пісня чудотворній іконї в „панцанской ѡбители".)

л. 64 об. Пѣсня Престой бцѝ Настасовско". (ст. 10.)

Возвеселися веси настасово нынѣ
пришла южъ фꙋндатоpка вщасливо̀ годинѣ...

л. 65 об. П. вѣцинской престой бцѝ. (ст. 51.)

Дво мти преблагая, тисъ црце нбная
рачъ намъ ласку свою дати бисмо могли
отримати о всепѣтая Мти. ѥ...

л. 66 об. По ꙋсе створеня: (ст. 52.)

Бце вѣрнимъ оборона
оуповающимъ на тебе корона...

л. 67 об. Пѣснѣ починаютъся великопостнїи. Пѣсня а҃. (ст. 52 і 88—89.)

Црю Хе пане милїй ти барнꙋ незлобивї... (Богогласникъ № 39.)

Digitized by Google

л. 68 об. Пох даж ми слово слове божїй. (ст. 53 і 89 – 90.)

Ѡ девице пречистаꙗ Мт҃и бл҃гословенаꙗ
Ѡ всѣхъ родох избранаꙗ. в҃... (плач Богоматери.)

л. 70. Пох жалос на свѣтѣ панꙋетъ.

Юже декретъ похписуетъ пилатъ виронъ ю сказуетъ... (ст. 55 і 90 – 91.)

л. 72 Пох Бцѣ вѣрнихъ ѡборонѧ. (ст. 57.)

Ꙋсе створенꙗ По ꙋмершомъ пану
вси решне плачутъ по вишнемъ гетманꙋ...

л. 74. Пох ꙋсе створенꙗ. (ст. 59.)

Ѡ цр҃ꙋ силахъ бж҃е превелїкїи
на древѣ крестноъ ти бихъ еси прибити...

л. 75. Пѣснѣ починаютсꙗ На рождество Хв҃о. Пѣснꙗ а҃. пох Непостижимїи Чл҃вчскихъ ꙋмомъ. (ст. 60 і 91.)

Небо и зм҃лꙗ нынѣ ликовствꙋетъ... (пор. Богогласникъ № 5.)

л. 76. Псахма в҃. подобенъ тойже. (ст. 61 і 91—2.)

Непостижїмїи человеческимъ ꙋмомъ
и непонятї агг҃лъскимъ разꙋмомъ...

л. 76 об. Пѣснꙗ г҃. (ст. 61.)

Ѡ востока восїꙗ в҃. ѕвѣзда ꙗснаꙗ
и повстанетъ человѣкъ Ѡ израѣлꙗ...

л. 78 об. Пѣснꙗ д҃. (ст. 62 і 92—93.)

Агг҃лъ пастирехъ Мовилъ хс҃сꙗ нахъ народилъ... (Перетцъ В., op. cit. I[1], ст. 170.)

л. 79. Пѣснꙗ самогласнаꙗ. (ст. 63 і 93—4.)

Радꙋтесꙗ вси людїе в҃., Радостъ нахъ зн҃ба спадаетъ
Ступихъ до насъ звисокости, в҃. Ꙗби насъ моглъ ꙋсѣхъ спастѝ...

— Хс҃ спаситехъ в҃. ꙋсѣмъ вѣрнимъ в҃. православнихъ в҃. просвѣтитехъ... (ст. 64.)

л. 80. Псахма самогласнаꙗ. (ст. 64.)

Хс҃сꙗ спахни раждаетъ, бг҃ъ чл҃вѣкомъ ставаетъ
агг҃ли вдꙗчне спѣваютъ...

л. 81. Пѣснꙗ похрещаетсꙗ Іс҃ во ирдани. (ст. 65.)

Ѡ ꙋтробѝ девꙗ бг҃ъ произи'де
вселитисꙗ на землю Ѡ нбсъ прїйде...

Digitized by Google

л. 81 об. Пѣсня по^х: Веселися красная. (ст. 66 і 94—6.) Пре^звѣчнїй родн^ся по^х лѣти хотячи землю просвѣтити... (Богогласникъ № 17 і Перетцъ, op. cit. I[1], ст. 368.)

---

37. (№ 163.) Пісенник польський Михайла Левіцкого 1832 р. на 47 л. сивого паперу 8-ки, тільки брошурований в зшиток.

л. 2. Piesn o Boskiej opatrznosci.
Ach nieskonczony Litosciwy Boże
Ktoz mię w nieszczęsciu moim tak wspomoże...
л. 3 об. Piesn o Panu iezusie 2.
Zawitay ukrzyżowany, Jeżu Chryste
przez twe rany prosiemy ciebie w kazdey potrzebie...
л. 4. Pisń do preswiatoy Diwy. 3.
Preczystaia Diwo Maty ruskaho kraju
Na nebesach y na zemly tia wełyczaiu...
л. 4 об. Piesń o Panu Bogu. 4.
Do Ciebie Panie, Pokornie wołamy
Łzy wylewaiąc serdecznie wzdychamy..
л. 5. P. o Panu Jezusie. 5.
Boże w dobroci nigdy nie przebrany,
Żadnym ięzykiem niewypowiedziany...
— P. Wielgopostna. 6.
Jezu Chryste Panie miły — Baranku bardzo cierpliwy...
л. 5 об. P. o Nayswiętszey Maryi. 7.
Bąc pozdrowiona Panienko Marya,
ciebie wzywaią wszyścy grzeszni i ia...
л. 6. Piesń o Nayswiętszym Sakramencie 8.
Niebo Ziemia swiat i morze i co tylko z was być może
Jak naygłembiey upadaycie, pokłon panu swemu daycie...
л. 6 об. P. nabożna. 9.
O Boze wieczny coż sie ze mną dzieie
Gdy zycie moie Rozbiram truchleie...
— P. o Panu Jesusie. 10.
Duszo moia wspomni sobie — Pan cierpiał kwoli tobie...
л. 7. P. o Nayswiętszey Pannie Maryi. 11.
Zawitay Rana Jutrzenko, i grzechow naszych lekarko...

Digitized by Google

л. 7 об. P. o Panu Jezusie. 12.
U drzwi twoich stoię Panie — Czekam na twe zmiłowanie...
л. 8 об. P. o Męce Pańskiey 13.
Rozmyslaymy dziś wierni Chrześcianie...
л. 9 об. P. Suplikuiąca. 14.
Boze Łaskawy usłysz płacz krwawy upadaiących Ludzi
Sercem wzdychamy łzy wylewaymy...
л. 10. P. na Boże Ciało. 15.
Twoia cześć chwała nasz wieczny Panie
Na wieczne czasy niech nie ustanie...
л. 10 об. P. o smerty Sudi Pekli i Nebi. 16.
Prydet hodyna dla wsich iedyna...
л. 11. P. o Nayswiętszey Maryi Pannie. 17.
Witay Niebo i nad Niebo Drosza ozdobo...
л. 11 об. P. o Nayswiętszey Pannie. 18.
Witay swięta y poczęta Niepokalana...
л. 12. P. Lament Serca Skruszonego. 19.
Straszliwego maiestatu Panie
zame grzechy płakac łez niestanie...
(На обороті внизу виженклим чорнилом: Roku Pańskiego 1829.)
л 13. P. o Nays. Pannie Szkaplirza Swiętego. 20.
Witay Pani my poddani Donog padamy...
л. 13 об. P. o Nayswiętszey Pannie. 21.
Chwalmy Boga wszechmocnego
Że nam dał Syna swoiego...
л. 15. Litania o Męce Panskiey. 22.
Kyryie eleyson. Chryste eleyson...
л. 16 об. P. Nadobranoc Panu Jezusowi. 23.
Dobranoc głowo swięta Jezusa małego
Kturaś była zraniona do mozgu samego...
л. 17. P. o Męce Panskiey. 24.
Gorszkie żale przybywaycie, serca nasze przynikaycie...
л. 17 об. P. o Ukrzyżowanym Panu Jezusie. 25.
Zawitay ukrzyżowany Jezu Chryste przez twe rany...
л. 18 об. P. u Grobu Pana Jezusa. 26.
Płaczcie Anieli, Płaczcie Duchi swięte...

Digitized by Google

л. 20 об. Pisń Wełykopostna. 27.

Rod żydowski zatrwożony, od Chrysta iest opuszczony

Zbyrałysia iak zabyły, Mensyiasza...

— P. do preswiatoy Bohorodycy wełykopostna. 28.

O diwyce preczystaia, Maty Błahosłowennaia...

л. 21 об. P. wełykopostna. 29.

Caru Chryste Pane myły Tys Baranku nizłobywy...

л. 22. P. wełykopostna. 30.

Caru Chryste pane myły toż ies tak bardzo terpływy gdy tia mocno katowano...

л. 22 об. P. w Czetwertok Wełykyi Strastem. 31.

Iuże Dekret Podpysuiet, Pyłat Wyroki iuż kasuiet... (Богогласникъ № 41.)

л. 24. P. o Panu Bogu. 32.

Boże kocham cie (bis)

Całym sercem kocham cię...

л. 25. Modlitwa w każdym utrapieniu. 33.

Przed oczy twoie panie winy nasze składamy...

(обор.) Koniec Pieśniam Iubileuszowym. Wypisał te Piesni Michał Lewicki Ręką Własną wypisał w Roku Panskim 1831 die 5ta Marca.

[л. 26—29: подвійний екземпляр перемиського друку 20-их років XIX в. на 2 л. маленької 8-ки.]

Pisny w deń Bohojawłenija piwajemyja.

Tropar, Hł. 1., Tropari Hł. 8., Kondak Hł. 4.

(л. 26 об.) Pisń. (34.)

Iordan riko uhotowisia

Se bo prichodit Boh krestytysia... (Богогласникъ № 28.)

Передача церковного и через і єще в сих разах: widom 5, widiwszy — widia 6; poszczym sia 10 місто нотщимся.

Писець, що складав Зборник перенумерував пісні дублетного екземпляря порядковими нумерами.

(л. 29.) Pisń. (37.)

Iordane uhotowisia

Ioanne skoro spiszysia... (Богогласникъ № 27.)

(jedina 1, priniczuszcze 3, nispuskaiut 4, wo Płoti 5, Łastowice, Krasnopisniwa, Horlice, płoti 7, Swiditel 8, Krestitelu

Digitized by Google

i Preditecze 9.) Слова — priniczuszcze, Rabolipno, Priobril — пояснені в нотках по польськи.

л. 30. Piesń. 38.

Matko niebieskiego Pana, Sliczna i Niepokalana...

— P. o Nayswiętszey Pannie. 39.

Gwiazdo Morska ktoras Pana mlekiem swoim karmiła...

л. 31. P. o N. Pannie. 40.

Stała Matka boleściwa pod krzyżem bardzo smutliwa...

л. 32. P. o N. Pannie. 41.

Przez czyscowe upalenia, kturzy noszą przewinienia...

л. 32 об. P. o koncu Życia. 42.

H. Przyidzie godzina, a godzina upłakana
Od wszystkich praktykowana zyiących...

Против дальших двостихів стоять: E. I. O. U. Y.

— P. o Panu Jezusie. 43.

Jezus zraniony na me dusze rany
tak wiele razy iuż medyk doznany...

л. 33 об. P. o N. Maryi. 44. (na te note Bądź pozdrowiona.)

Nayswiętsza Niebios i ziemi Krolowa...

л. 35. Piesń o Męce pańskiey. 45.

Nadzieio ludzi żyiących pociecho duszy ponoszących...

л. 35 об. P. na Ziawienie pańskie. 46.

Troyce swiataia Boże łaskawy
proswity serdca iako Boh prawy...

л. 36 об. P. o N. Pannie. 47.

O wsepitaia Maty, Hdy na sud każut staty,
wotrubi pahubi ne predaway Rabow...

л. 37. P. o Panu Jezusie za dusze zmarłe. 48.

Jezu wogroycu mdleiący
Krwawy pot wylewaiący...

л. 38 в незручнім рисунку пером: Roku Panskiego 18—32 d. 2S marca Michał Lewicki Reką własną.)

л. 38. P. o Panu Jezusie. 49.

Krwią wobrazie zapocony
Cudnie Jezu obiawiony
Znowegos stanu kazdemu
Zrodłem rok płynął grzesznemu...

Digitized by Google

л. 38 об. P. o Maryi Nayswiętszey. 50.
Naywyższa niebieska i ziemska ozdobo...

л. 39 об. P. o Męce Pańskiey. 51.
Oycze Boże wszechmogący, który z miłości gorący...

л. 42. P. o Męce Panskiey na te note Ѡ дѣвице прчтаы. Мтри блгословен: 52.
Day nam Chryste wspomożenie, day bolesci wysławienie Panny Maryi Matki twey...

л. 43. P. o Panu Jezusie. 53
O jak srodze iest rozpięty
na krzyżu moy Jezu swięty...

л. 43 об. Lament Bolesney Matki Chrystusa Pana. 54.
Już cie żegnam naymilszy synu Chrystusie...

л. 46. Пѣснь до прчтой дѣвы Бгородицѣ. на той подобенъ. U drzwi twoich stoie Panie.
O gospodzie uwielbiona, nad niebiosa wywyższona
Stworces swego porodziła
Mlekiem go swym karmiła...

л. 46 об. P. o Sercu Pana Jezusa на той подобенъ. Bądz pozdrowiona Panienko Marya. 56.
Bądz pozdrowiona, Serce mego pana,
Przed tobą grzesznik pada na kolana...

— P. o Panu Jezusie na te note U drwi twoich stoie Panie. 57.
Będe cie wielbił muy Panie, poki mie na swiecie stanie...

---

38. (№ 172.) Зборник, ркп. півуставом 1691 р. на 207+5 л. 4-ки, без прп.

Треакадистный Мл҃твословъ, список півуставом Чернигівського виданя Тройце-Ілїнської Лаври 1691 р., з присвятою гетманови Іванови Мазепі. Списав „Стефанъ Рыхвал'скїи в' бгоспаемой веси Рыхвал'тѣ презкитеръ Р. Ѡ воплощ. Гн҃а нашегѡ-го Мц҃а августа д҃.“ (л. 4 об.), по передмові акафісти: св. Тройцї, Страстям, Покрову, Варварі.

Digitized by Google

ст. 129. Наука ѡ прчтых Тайнахъ и Крве Збавителя нашего Бра и Гда Іса Ха. Вседобрый и предобрый бръ и творецъ нашъ...

ст. 137. Книга Бесѣды ѡ пути ієрлимскомъ и ѡ всѣх мѣста стых по которых Іс Хс Сръ бжій избавитель на походити рачих и ѡ Гробѣ Гни. блгого читаня и оуважнаго избавленной науки дшеполезная повѣсть ѡ православнои хрстіанскои вѣрѣ и всѣх прочитающих на спніе и оутвержденіе. Блви Оче. Се азъ смиренный Даніилъ, архимандрит' м-ря Града Корсуня вѣлои Руссіи пут'шествока и видѣх мѣста ст. Року лафчв. Братія моя возлюбленная. Миръ и блвеніе и блгдть бжія да будетъ сками. скажу же вам бр. м. возл. ѡ мѣста стых... ...140 Путъ къ іерлиму, 141 ѡ кипрѣ, 143 ѡ ладанѣ, 144 о Гробѣ Хвомъ, 145 ѡ краніевѣ мѣстѣ, 147 ѡ обитали(щи) прт. Бца, 148 о дому Двдвѣ, 141 о притворѣ, 141 Лѣствица Іакѡвова, 153 о горѣ Елеѡнстѣи. 154 о градѣ Іерлимѣ, 155 о пупѣ земном, ѡ пути къ Іѡрдану ѿ Іерлима, 156 о горѣ Ермонъ, 157 ѡ пещерѣ, 159 ѡ Іерихонѣ, ѡ Іусѣ Навинѣ, 160 ѡ пещерѣ идеже постися Гъ нашъ Іс Хсъ, 162 ѡ мори содомском, 163 ѡ Сіѡнѣ горѣ, 164 ѡ Вифлеемѣ, ѿ виденіи пртои Бци, 166 ѡ пещерѣ пртои бци, ѡ дому Іесеѡвѣ, 167 ѡ пути къ хевронѣ, ѡ Авесаломѣ, 168 ѡ дубѣ мам'врійском, 169 ѡ горѣ Хевронѣ, 170 о пещерѣ Авраамовѣ, 171 ѡ гробѣ Іѡсифа прекраснаго, 172 ѡ женѣ Лотовѣ, 173 ѡ манастыри ст. Харитона, о ц-ви ст. Пророкъ, 174 о пещ. ст. Мѣкъ, 175 о дому Захаріинѣ. 176 ѡ Рамѣ, Еммаусѣ, Лидѣ, Іѡпіи, Кесаріи, Капернаумѣ, 177 ѡ г. Кармилстѣй, Вируупѣ, 178 ѡ пути ѿ Іерлима къ Галилеи, ѡ г. Ѳаворской, ѡ ст. Еленѣ, 179 о кладязи прест. Бци, 180 ѡ ѹбіеніи Саула цря, о ровѣ Іѡсифовѣ, 181 ѡ градѣ Самаріи, ѡ Савинѣ градѣ, 182 ѡ купели Гда нш. Іс Ха, ѡ кінсонѣ, ѡ версѣ Іѡрдановѣ, 183 ѡ мостѣ Іѡрданском, о княжати Болдвинѣ, ѡ гробѣ Іѡсифовѣ, 184 о дому Іосифа обр., 185 о Канѣ, ѡ ст. градѣ Іерлимѣ, 186 о Новом свѣтѣ. — Сї роздїли в текстї, з кінцевим уступом лучить ся на

Digitized by Google

— ст. 199. Слово о ст. Лютургіи с. ап. Павла. Бы^с Анфулогъ ѿ цр҃кого рода невѣдуче закона, и не вѣровавше въ Ха҃ Іс҃а...

ст. 205. Нравоученіе. Дондеже время е^с твори^м бл҃го... (без кінця).

На 5-ти ненумерованих листах Акадїстъ прп. ѿ. н. Онуфрію — другого почерку.

---

39. (№ 217.) Зборник півуставом 2-ої пол. XVII в. на 187 л. 16-ки.

л. 9. Місяцеслов.

л. 16 рб. рука Дамаскина, л. 17 Седмочисленникъ, Пасхалія — таблиці індикта.

л. 35. Лунникъ, чверти місяця в кругах.

л. 42. Имена Іисуса. Почто наречеся ѡвча. яко ѡ на^с пожрется...

л. 43. Я се имена прс. Бци. Кѹпина, жезлъ...

л. 43 об. Рожтво прс. Бц҃а бы^с ѿ созданія мира ѕ҃е. ч҃. п. г҃... (л. 44.) И яко быти ей всѣ^х лѣ^т х҃а. и тако преставися ѿ смрти вживотъ.

л. 44. Єпистолія Авгара ц҃ря. Послана ананіе^м борзоходце^м ко гс҃ бс҃ нашему іс҃ хс҃. Авга^р ц҃ръ мѣстны^и кня^з...

л. 45. Ѡписаніе га҃ наш. іс҃ хр҃а. посла^н^на (!) ананіе^м скороходце^м ко авгару ц҃ру. Бл҃женъ еси авгару ц҃рю...

л. 46. Чюдо ѡ ст҃ѣмъ ѹбрусѣ Гдни. и ѡ кіерамидѣ. и ѡ чудеси бывше^м. Прие^м ц҃ръ авгаръ епистолию ґдню...

л. 49 об. Преданіе х҃а бг҃а наш. жидомъ за л҃. сребрникъ... а золоты^х ѕефкв҃. толико носи^т всебѣ цѣна га҃ наш. Іс҃ х҃а.

л. 50. (Продовжене молебна Прс. Б-ц҃ї.) рожа^ши избавленіе. и мира вся^к оумъ преимущаго. (без кінця.)

л. 52. Молитва ст. см҃ч. кипрьяна прогнаніе бѣсо^в и лукавы^х и^х козней. Да воскр҃не^т бг҃ъ и разыидуте^ся вси врази его...

л. 62 об. Сія книга собранна ѿ многи^х селии потребны^х. Єгда поимае^т чл҃ка зла губа. Ѡзми гулубина лайна. и пѣ^твова змѣшаи звино^м...

Digitized by Google

л. 68. Конець сказанія видіня св. Сесенія і розмови з ангелом, що дав молитви від трясавиць. „жили родꙋ чл҃вкомꙋ. тѣмже аще оуслышите имѧ моє ѿ кого...

— млтва (ѿ трѧсовиц) а҃. Во имѧ ѿ. и с. и ст. д. (об.) Моцю мтре бжїѧ и всѣх стых...

л. 68 об. мол. в҃. ѿ трѧсовицѣ. Во имѧ... (л. 69.) запрѣщаю ти гдем...

л. 70 об. мол. г҃. Бл҃ко гди бе ншъ...

л. 71 об. мол. д҃. Во имѧ... ꙗкоже сты и великїй аркадий поразим...

л. 72 об. мл. е҃. Во имѧ... и млтвами прчтыѧ бжїѧ мтре (л. 73) силою чтнаго...

л. 73 об. мл. ѕ҃. Гь бж їс хс снъ бжїй...

л. 73 об. Начало зерцала живота чъловѣчаго. Гл. з҃. Соломон знаменитый а вемми славный. вмꙋдрости своеи цар пишꙋчи книги приточним... (л. 75) гл. и҃. Ѡ ꙗко щасливыи а мдры ро которыи на пришлыи рѣчи памѧтаетъ.. (л. 77) гл. г҃. Ѡ марности... (л. 85 об.) гл. е҃. Люде блазнивыи а немдрыи марности свѣтскїѧ любѧт... (л. 87 об.) гл. ѕ҃. ѡ смерти дочасно тѣла ншого... (л. 92) гл. з҃. ѡ страшном дни сꙋдном... (л. 94) гл. и҃. ѡ тых рѣчехъ которыи на грѣшники бꙋдꙋт жаловати на сꙋдѣ бжемъ... (л. 98) гл. д҃. ѡ пеклѣ и ѡ его ѡкрꙋтных мꙋка... (л. 102 об.) гл. ї҃. ѡ хвалѣ и радости нбнои...

л. 109. Ѡкрытїе мꙋ престѣи бци ин ѡглѧдала где мꙋчатсѧ грѣшны. Помолиласа бца снꙋ своемꙋ мокѧчн. ги зошли ст. арх. михаила жебы ми Ѡкрым всѣ мꙋки...

л. 120 об. Наꙋка како маемъ вѣдати по которою планѣтою родилесѧ и вкотором знамену. Наипервѣи напиши на чиколвек...

л. 142 об. Слово ѡ воскрнїи мртвых. Егда възыйде їс на горꙋ елеѡнскꙋю. тогда рече оучником свои... (питаня і одвіти.)

(л. 148—159 дописані пізнїйше.)

л. 148. Люцидар то естъ свѣтило. Во що ꙋ книгахъ скритого то все Люцидар выѧвлѧет

Digitized by Google

и знаменꙋеᵗ. Предмова до чителника искꙋсна. Бгъ которїи еᶜи бꙋдеᵗ докоᵐца...

л. 181. Ѡ початкꙋ рокꙋ ведле Ѡновленѧ астрономовъ. Розныᵐ и розмаитыᵐ народоᵐ...

л. 182 об. Слово ѡ смерти предъ котороюсѧ нихто не можеᵗ скрити. Хочꙋ вамᵐ ѡ смрти повѣдати, если хочете правдиве ѡ нем знати. Ижъ нѣкоторый мдрецъ поликарпꙋсъ вызванный, велики мᶜтръ выбраны. которїи просиᵐ ба абы смрть видѣᵐ...

Копії з друків.

40. (№ 112.) Сꙋнопсїсъ на 31 л. вел. 4-ки дрібним скорописом по 47 стрічок, без прп. з віршом „Къ читателю сего лѣтописца Ѳ типоґрафовъ“ і вихідною літописю на кінці „Лѣта гдна ҂ахзд. (!) Авгꙋста к.“ Список поч. XIX в. з виданя київського 1680 р.

---

41. (№ 52.) Казаніа приданїи до книги Ключъ разꙋмѣнїіа Кїевъ ҂ахз. скорописом кін. XVII в. на 2+445+(132—204) лл. 4-ки по 17—20 стрічок, в тектурнім новійшім прп.

---

42. (№ 64—65.) Ѡписъ на листъ в' Бзѣ велебнаго Ѳца Ипатїа Володимерскаго ї Берестенского Еппа... Рꙋкꙋ ҂афчи. писанъ. — 55 л. мал. 4-ки прп. в тект. по 22 стрічки на сторінці півуставом. (8 об. скорописом, лл. 9 і 10 бракують, 11 скорописом.)

л. 33 об. Исторїіа ѡ листрикїиско ᵐ то естъ ѡ разкойническоᵐ фарарскоᵐ або флюренскомъ Синѡдѣ. Вкоротцѣ Правдиве Списаннаѧ. (л. 49—50 скорописом.)

л. 55 об. (скорописом;) Исписасѧ Сїіа книга Zовемаіа Каменъ, то естъ ѡ вѣрѣ православно' кадѡлическо', ѡ Съборѣ Флїорен'скѡмъ Многогрѣшныᵐ рабѡᵐ бжїиᵐ Романом' Величанскиᵐ всѣл'ци: в'дому Гдна Ѳца Андреіа Презвѣтера Сѣлецкого На то' часъ будучого.

Digitized by Google

Писана есть и^з ѡстроского дрꙋкꙋ (ниже Рѡкꙋ б^ж ѧфчй.) Рѡкꙋ бжїꙗ: ѧхов: м҃ца марта д^х: ѕї.

---

43. (№ **146.**) Алфавитъ духовный. Урив. л. (3—189) 8 ки півуставом пол. XVIII в. по 18 і більше стрічок на сторінці в рамках без прп. Починаеть ся продовженем вступу: „дꙋ навѣтници ѿ всюдꙋ гонители, ѿ всюдꙋ ратници и сопротивоборци...“; уриваеть ся 6-ою стіхословією: „да не любодѣиствꙋетъ вещехъ сꙋетны^х моє ср^це. Да не скаꙁꙋе^тсѧ и плѣни^тсѧ вещми мимотекꙋщими.

---

44. (№ **196.**) Алфавит духовний на 175 л. 8-ки по 16 стрічок півуставного письма пол. XVIII в., прп. сучасний дошка в ск. з тисненями. Обриваеть ся на 10-ій точці 33-ої гл. 3-ої части: „се тебѣ єдино да бꙋде^т в'вѣчное оутѣшеніе, и радо^е и веселіе, славꙋ же и наслажденіе. Ꙗко томꙋ подоба —“. Бракуеть в сїм списку коротке послїслове (№ 146, л. 176 об.): Стихословія.

---

45. (№ **179.**) Уривки Требника півуставом кін. XVI в. (мд҃.—ркв҃.) л. 4-ки без прп. Заключає в собі продовжене „Провода мїрского“. ве^чны^х ти, жизнодавче чл҃колюбче. Сонь ꙗвлѧе^тсѧ в'ѣроующи^м смр҃ть. тебѣ положеноу въ гробѣ; всѣми влаꙋдоушемоу. и смр҃тноую дръжавꙋ раꙁдроушившоу... (сти^х. гл. д҃.).

л. 61. Ꙗ се покаꙗніе попо^м глє^т їерѐ. (надпись верху сторінок:) їерѐскаꙗ исповѣ^х...

л. 68 об. Чи^н погрѣбанію їерѐскомꙋ на ра^злоученіе д҃ши ѿ тѣла... л. 69. Начало погрѣбанію їерѐскомоу. (Надпись:) Погрѣ^б їеренскїи. л. 115 писаний півуставним почерком, нагадуючим румунський півустав.

л. 116. Вне^хлю н҃. ст҃аго д҃ха по литоургіи сл҃нцю зстоупи^вшоу сполоу^хне. Клеплемъ вечерни поскоро, слоу^жбы ради

Digitized by Google

колѣннаго преклоненїа... (до святого Духа). Служба ся доведена до відпуста): Прт҃оую, стоую и пребл҃вленноую вл҃чицѧ нашю бц҃оу...

---

46. (№ **222.**) Молитви священнику благопотрібні на 21 л. мал. 8-ки кирилицею поч. XIX в. виняті з Требника. Є се: Мол. женѣ родившей ѡтроча, Мол. женѣ и послꙋжившиⷯ той въ времѧ рожденїѧ, М. имѧ нарещи ѡтрочати, М. преⷯ дѣйствїеⷯ ст҃ыⷯ Таинъ, Чинъ Крещенїю, Чинъ коведенїѧ въ церковⷯ жены по порожденїи, Благословенїе брашенъ, М. надъ болнымъ неспѧщимъ, обор. і 3 сл. л. Святцї мартівського року.

---

47. (№ **54.**) Зборник списаний півуставом пол. XVIII в. 219 л. 4-ки в розбитім переплетї, дош. в шк.

а) урив. Номоканона з правилами св. Отцїв, здаєть ся список з львівського видання 1646 р. всього 8 листків перепутаних в бібліотечній нумерації.

л. 6 об. Небо новое з новими звѣздами сотворенное, то естъ преблагословенная д҃ва Мр҃їѧ Бц҃а з чꙋдами своими Рожⷯ ѧуг҃д. мцѧ февраріѧ днѧ иї. — списане з видання львівського Сльозки 1665 р. Після запису власности низом 7 об. — 14 л. Зборник сей купив свящ. Михайло Андроховѣчь у Івана Литвнского за „шаблю ѡправнꙋю“ року 1771 м. октоврія.

л. 130. Зерцало богословїи ѡ пресꙋщественноⷯ сꙋществѣ бжїем' ꙗко должни есми знати Бг҃а и въ ꙗкомъ мѣстѣ показꙋетъ сѧ. — Перед сим заголовком киноварю рисунок пером і киноварю коронованя Пречистої в дві третї сторони — з Уневського видання 1696 р. — На кінцї „Краткое поꙋченїе на шлюбѣ“.

---

48. (№ **162.**) Ѡ сакраментахъ ѡбще. „Що естъ Сакраментъ? Сакраментъ естъ знак чꙋвственїй постановлеⷯни Ѿ Гд҃а нашго Іс҃а Хр҃та...“ Список скорописом к. XVIII в. на 184 ст. 4-ки по 29 стрічок до одвіта на питаня: „Якою частїю Сакраментꙋ Покꙋти еⷭ доситꙋчиненїе?“

Digitized by Google

49. (№ **154**.) Зборник скорописом кін. XVII в. на 133 л. 4 ки без прп., без поч. і кінця, зложений зі слідуючих списків:

Наука о таинѣ ск. покаанїа, з продовженя о 3-ім смертельнім гріху „вернѹти позычоного комѹ, або тем нашоеши нехотѣлъ Ѡдати... — (л. 52.) „Напечатана бысть сїа книжица в'православно' и ст. вел. чѹдотвор. Лаврѣ кїево-печерскои... ѧзрод. а Ѡ Рожд. Хва ѧхоа. Нача печатати февраля еї. Докончаа Марца а. Преписанаже е Смиренным Андреем К. пре: гладышо: Ро бо ѧхпд."

л. 52 об. Дѡгма д. ѡ таинѣ покаанїа з книги Миръ съ бгом л. ркє. і инші, Київ 1669 р.

л. 68. З'ѹставы Єпкой. Казѹсы аѧбо припаѧки которыѧ повинеѧ сщенникъ до' Єпа Ѡсылати, А самомѹ нераздрѣшати немаючомѹ на то власти даѧнои Ѡ Єпископа. (На полю:) Єпъ Виѧницкїй Інноке́нтїй в'ѹставѣ запрѣтилъ.

л. 69. Ѡ седми тайнаѧ з Требника Виленського 1617 р. з відписом передмови до чительника: „Разные были вдрѹкъ поданые требники, в'которыѧ много нетоѧко Сщенникови неналежачихъ, але и тыѧ и вѣре протиѧныѧ рече' зна'доваласа..." до 5-го пункту перешкід супружества, т. є до 169-ої ст. друку.

---

50. (№ **171**.) Несѣдалное Престола Прты Трцы со Дхи Агглскими Дшею предстоацие. Тѣломъ же в' Храмѣ Без'тѣлесныѧ сиѧ... (чорнило від вохкости витлїло) творимое Во стой Вели(кой Чѹдо)творной Лаврѣ (кїевопе)черской типомъ (издадеса) Рокѹ Ѡ Рожѧ: Хва ѧѱѕї.

л. 1—2: Лѣтанїа къ Престй Двѣ Мрїи Богородицы, Пѣваемаа Во всякихъ Скорбѣхъ, Рано в' полѹдне: и в' Вечеръ... (без кінця).

л. 3. О почести стыхъ и инихъ мощеи Ѡ стыхъ оучителеи цркованыхъ в' градцѣ (!) написаное.

л. 7—9. Предсловїе в' книжицѹ — архимандрита Іоаникія з братією о чудодійственій силї (на ріжні случаї)

Digitized by Google

мощей печерських угодників. — На 9 об. наклеєний рисунок пером св. Варвари дуже примітивної роботи. За сим слїдують списки Служби (л. д҃.—кй҃.) і Житія святої (л. кй҃.—мд҃.) без кінця.

Є се список з київського друку півуставом 1-ої пол. XVIII в. в 4-ку без прп.

Digitized by Google

ПОКАЗЧИК.

Ссилки на виданя.

Акафістник, Львів 1864 р., 186.
Богогласникъ — Почаїв 1790 р., 226—7, 232—3, 239, 242, 244—7, 249, 251, 254—8, 260.
Буслаев — Историч. Христоматія, 134.
Васильев — Anecdota graeco-byzant., 228.
Веневитинов — Паломник, 179.
Wesselski — Mönchslatein, 13, 14.
Wzywanie do iedności 1629 r., 193.
Historia bardzo piękna 1709 r., 123.
Грушевський М. — Співанник, 248—258.
Dramat o narodzeniu Pańskim, ркп. Имп. Публ. Б-ки в С.-Птб., 195.
Жданов — К литер. ист. рус. былевой поэзіи, 134.
Завитневич — Палинодія, 137.
Записки Имп. Акад. Наук, 15.
Зерцало богословія 1618 р., 168.
Zubrzycki — Kronika m, Lwowa, 193.
Извѣстія 2-ого Отд. Имп. Ак. Наук, 12.
Калужняцкій — Обзор, 229.
Kancyonał 1794 r., 232.
Кирилова книга 1644 р., 135.
Путешествіе Коробейникова и Грекова, 94
Никольскій — Матеріялы, 12.
Opeć — Żywot Chrystusa, 189.
Перетц — Ист. литер. изслѣдов., 242, 246, 255, 257—8.
— **Малорус. вирши,** 249.
— **К ист. рус-пол. театра,** Передмова II.
Петров Н. И. — Опис. ркп. собраній, 41.
Порфирьев — Апокриф. сказанія, 227, 230.
Прибавленія к твор. св. Отцев, 12.
Прологъ, С.-Птб. 1895 — 2, 5, 8, 10, 11, 13—25, 28, 181—2, 184.
Рукописи Музея А. С. Петрушевича: № **1**-6, 7, 20, 22, 43; № **28**-11; № **34**—13, 26; № **50**—37; № **57**—26; № **59**—136; № **79**—22; № **85**-20; № **99**—161, 162; № **134**—15; № **165**—20; № **169**—250; № **195**—170; № **198**—182.
Сахаров — Сказанія, 94, 95, 187.
Страсти Христовы XV в., 189.
Студинський К. др. — Памятки полем. письм., 119.
Fontes rerum bohemicarum, 33.
Франко І. др. — Апокріфи (Памятки), 5, 6, 13, 20, 26, 33—4,

Digitized by Google

38, 41, 49, 54, 56, 59, 60, 85, 110, 121, 124, 129, 130, 138, 147, 148, 159, 168, 174, 176, 177, 182, 189, 192, 227, 229, 231.
Франко І. др. — Пісня про правду і неправду 56.
— Студії над народ. піснями 134, 247.
— Слово о збуреню пекла 211.
— Укр. вертеп, 195.
— Карп. рус. письменство 233.
Шумлянського Іос. еппа — Метрика 136, 147.
Яворскій Ю. А. — Два замѣчат. сборн. Передмова II.
Яковлев — Измарагд 2, 4, 6, 7.

Власники, вкладчики, писцї, переводчики книг, прозвища.

Андрей К. презв. Гладишовський пис. 1689 р., 269.
Андрей презв. Сїлецький 1672 р., 266.
Андрей попович Старосамбірський писець 1600 р., 96.
Андрохович Мих. свщ. 1771 р, 268.
Борзіович Ник. свщ. Грубешовський архипрезв. 120.
Васильковського Вас. поминають 1617 р. 98—9.
Васильковська Евгенія монаш. 1617 р. вклад для Унева 98, 99.
Величанскій Вас. пис. 1672 р. 266.
Винницкого Іннок. еппа — Уставы 269.
Врублицка Евдокія міщ. Динівська замужна за свщ. Кишчаком 1743 р. 157.
Григорій презв. Пелацький намісник Кроснянський, влас. 180.
Hryniewicz Paw. 1727 р, 256.
Goczemski L. 1755 р. штихар 211.
Добрянскій Вас. свщ. з Соли 1600 р., 96.
Добрянскій Іван 1732 р. 133.
Замбрицкій Войт. † 1744 р. 157.
Załuski Fr. † 1736 р. 146.
Іван свщ. з Кривого † 1742 р., 156.
Кишчак Іван попов. женить ся на Врублицькій (гл.) 157.
Кишчак Лука свщ. † 1743 р. 157.
Копистенскій Ів. свщ. † 1744 р. 158.
Коритенскій Вас. свщ. † 1743 р. 157.
Корнашевич Конст. в Лодинї 1754 р. 125.
Krasicki Jan hr. 1736 r. 146.
Krukinicki Grz. 1691 р. пис. 152.
Курбського Андрея князя переводи 98.
Лацко логофет угор. короля Януша 1534 р. 160.
Левицкій Андр. 133.
Lewicki Jan popow. Chocenski 1777 р. пис. 200.
Lewicki Mich. 1830 р. 132.
Леонти родич Ягольницький 1719 р. 255.
Лѣтинский Іван 1771 р. 268.
Максима Грека переводи 96.
Malczewski Stef. 1765 р. 125.
Марія попадя Будковска свщ. Тимофея † 1720 р. 44.
Марія поп. Глоденска побита зятем Іван. Манявським † 1745 р. 156.
Меленевич Григ. з Долини 1790 р. 191.
Михайло попов. Гребенівський 174.
Н(еронович) В(іктор) 1864 р. пис. 96.
Ogiński Jan † 1745 р. 155.
Околович Іван свщ. † 1742 р. 156.
Панкевич свщ. з Бризави 1738 р. увільняєть ся з підданства 155.

Digitized by Google

Pacławski J. 1654 р. 155.
Пелкинский Франц. законник † 1743 р 157.
Potocki star. hal. 1719 р. 146.
Селиван Москвитин переводчик 96.
Стефан презв. Рыхвал'скій 1695 р. 262.
Стефан поп в. Войславський 120.
Суран(ович) Федор свщ. Тухлї 1772 р. 174.
Susza Jak. ep. chełmski, автоґраф 120.
Tarło Adam, сатира на него 139.
Тарлової побут в Теребовцях 1726 р. 150.
Твердозуб протопоп Бродський 1665 р. 94.
Телесницкий Стеф. свщ. † 1744 р. 157.
Устецькі Григ. і Параскевія 1665 р. 94.
Уяздовский Яков дяк Тростянський 1748 р. 190.
Чирович Петро свщ. Тростянця 1748 р. 190.
Шулга Симон зложив 135.
Jabłonowski wojewoda 1719 і 1726 р. 146.

Житя і памяти святих.

Авдима 81.
Авдисія еп. 66.
Авди еп. 52.
Авукта 35.
Агава пр. 54, 55.
Агапії 52, 56.
Агапита папи 57.
Агапія 38, 47.
Агафія 67.
Агафоника і др. 91.
Агафопода 53.
Агафодора корс. 34.
Агрипини 76.
Аделфія еп. 20.
Азата скоп. 56.
Ази діяк. 49, 55.
Акакія еп. 43, 52, 57.
„ мч. 63, 67.
„ нов. 85.
Акили ап. 81.
Акиндина 58.
Акинфа 82. гл. Якинфа.
Акустіона 58.
Акулини 74.
Александра 48, 54 (цвіт. 10), 65, 73.
„ аеп. брус. 66.
„ „ конст. 71.
„ мон. 20.
„ мч. 37, 38, 46 (марта 13 і 14), 47.
„ патр. ал. 70.
„ попа 38, 47.
„ Свирського 93.
Александри 39.
Александриї ц-ції 58.
Алексія моск. митр. обрѣтеніе мощей 67.
„ чол. бож. 39, 47.
Алимпіади 84.
Алфія 64.
Амоса пр. 74.
Амфіана 52.
Анастасія Син. 58.
Анатолія 78.
Андрея крит. 72, 78.
„ мч. 66.
„ Стратилата 90.
Андріана 57, і Наталії 92.
„ другого 92.
Андроника ап. 66.
Аннина мон. 21, 39, 47.
Анни успеніе 84.
Антинина 58.
Антіоха мч. 82.
Антипатра 60.
Антипи еп. 55.
Антонина 58.
Антонини 73.
Антонія алекс. 88.
„ печ. 63.
Анфиногена еп. 82.

Digitized by Google

Анфіси 85, і Афанасія еп. і др. 91.
„ доч. Копронима 55
„ кавал. 57.
Аполинарія еп. равен. 84.
Аполонія пуст. 43, 52.
„ муч. 80.
Аполоса 58.
Апостолів Собор 77.
„ історія 105.
Ардаліона мимьскаго 56, Арделеона игреца 57.
Аристарха ап. 56.
Аристовула ап. 38, 47.
Аристоклія презв. 75.
Аркадія еп. 34.
Арсенія вел. 63.
Артемія 60.
Артемона еп. 49.
„ прозв. 49.
„ 55.
Архилія еп. 65.
Аскали 67.
Аскитрії 56.
Астія еп. 72.
Афама мч. 38.
Афанасії ігум. 55.
Афанасія алекс. перен. мощ. 61.
„ аф. 78.
„ чет. 75.
Африкана 48.
Африка 54.
Ахилея 53.
Богородиці Успеніе 89.
„ полож. чест. ризи 77.
„ принес. чест. пояса 55.
Бориса і Гліба перен. мощ. 61.
„ „ 84.
Валеріяна 71.
Валентіяна 59.
Варасихія 43, 51.
Варвари 186, 270.
Варсонофія 67.
Варфоломея ап. 73, прен. мощ. 91.
Варяга муч. і сина Івана в Києві 80.
Василиси 56, і дітей 90.
Василиска 56, 68.
Василія амас. 59.
„ анк. 49.
„ вел. 45.
„ еп. пар. 55.
„ корс. 34.
„ нов. 42, 44, 50.
Васоя амор. 33.
Вати перс. 61.
Вафиси і Унрика 42.
Вахвосоя 66.
Велвиста 71.
Венедикта аеп. 37.
„ рим. 46.
Венедина 65.
Веніямина діяк. 52.
Виарона і Сулуяна 80.
Виктора 58.
Висаріона мон. 8, 18.
Виталія мон. 14.
„ 60.
Вита 66.
Власія мон. 20.
Володимира князя † 81.
Вонифатія милост. 24.
Вячеслава чеського 32.
Гавриіла арх. собор 50.
Галинії 56.
Гая і дітей 76.
Генадія патр. 3.
Георгія вмч. житє і чуда 59, 177.
„ еп. ант. 58.
„ мит. 54, 66.
„ нов. 69.
„ озер. 91.
Герасима з львом 33, 41.
Герма аеп. конст. 64.
Глїба перен. мощ. 61.
Гликерії 65.
Голендухи 80.
Гордіана 64.
Григорія папи 3, 36, 46.
Давида і Евфросинії 76.
„ мч. 47.
„ отця 16.
„ розб. 8, 184.

Digitized by Google

Давида сол. 76.
Дади і Киндиліяна обріт. мощ. 86.
Дази 60.
Далмата і др. 86.
Даріїй 47.
Деметрія перс. 87.
Деонисія мч. 35.
Дидима 53. 70.
Диодора 48.
Диомида 89.
Дионисія мч. 35, 38, 71.
Диосія 66.
Диоскора 64.
Диоскорида 70.
Дисерія четця 58.
Дія 83.
Дмитріана діак. 75.
Доментія 34, 49.
Домна 42.
Домнина 48.
Дорофея еп. 72.
Дросиди 49.
Дулїй мч. 74.
Евагрія філос. хрещенє 23, 55.
Евгенїя корс. 34.
Евдокима нов. 85.
Евкарпія 47.
Евпла 34, 88.
Евпраксії 84.
Евпсихія 54.
Евсевія мч. 1 bis, 59.
„ еп. 75.
Евсегнія 87.
Евстафія анк. 85.
„ еп. 51, 91.
Евстахія 76.
Евсхимона 37, 46.
Евфимії 48.
Евтихія 58, аеп. 53.
„ учен. Івана Ев. 70, 91.
Евфалії мч. і Лїверія еп. 92.
Евфима 24.
Евфимії 39, 80.
Евфимія аеп. новгор. 46.
„ 18.
Евфраэії 39, 48.
Едесія 52.
Єзекиля 83.
Екатерини 45.
Еладія 70.
Єлени цар. 67, 102.
Елисавефи чюдотв. 59.
Єлисея пр. 74.
Єллїя мон. 81.
Елпидія корс. 34.
Елферія 87.
Емеляна 82.
Епафродита еп. 67.
Епикониди 70.
Епимаха 64.
Епифалія аеп. 64.
„ жид. 64.
„ і др. 92.
Еразма 62.
Ерекса пуст. 63, 71.
Єрея 53.
Єремія мч. 71.
Єремії пр. 61.
Єрма і др. 90.
Єрмолая, Єрмила, Єрмократа 84.
Єрмоли 71.
Еспера (Испера) 61.
Еферія 34.
Ефрема аеп. 72.
„ корс. 34.
Єфросина псков. 65.
Ефросинії муром. 76.
Зини 75.
Зинона 48, 54, 58, 75.
Зосими (И—) 53, 75.
„ солов. 57.
Зотика 58.
Івана безмолв. 43.
„ еванг. 63.
„ исихата 69.
„ колод. 51.
„ Крт. 102, Рождество 76, Усїкн. 93, Обріт. глави 69.
„ крупич. 68.
„ кущ. 18.
„ Лїств. 43, 51.
„ отш. 75.
„ скиф. 76.

Digitized by Google

Івана старої Лаври 58.
„ Страт. 85.
„ учен. Григорія Дек. 57.
„ і Скіона 83.
Ізмаіла 74.
Ізоя 61.
Іларія чудотв. 62.
Іларіона іг. 72.
„ нов. 51.
Ілії взнес. на небо 83.
Імануїла 50.
Іни 75.
Іоада пр. 43, 51, 52.
Іова 62.
Іони мч. 43.
„ мнтр. моск. 51.
„ 51.
Іосифа еп. 81.
„ піснопис. 53.
Іпатії 71.
Іпатія в Руфинах 74.
Іполіта і дружини 88.
(І)раклія 65.
Іринея еп. 42, сирм. 91, лугд. 91.
Іринії 52, 56, — Ора і др. 91.
Ірини 56, 62.
(І)родіона 49, 60, ап. 54.
Ісавра діак. і др. 79.
Ісая мон. 78.
Ісаії пр. 63.
Ісакія мон. 21, 44, 49.
„ 58, перс. 66, мч. 67, іспов. 70.
Ісидора 65, юрод. 65.
Ісихія хорив. 184.
Ісухія 64.
Іюнія еп. 66.
Кадима 54.
Калерії 72.
Калиди 56.
Калиника патр. 91.
„ 85.
Калопія 54.
Капитона корс. 34.
Карпа ап. 69.
Карпія еп. 89.
Кассіяна еп. 63.
Келестина папи 54.
Керкири царівни 60.
Кесарія 58.
Киндея презв. 80.
Киндилія 60.
Кипріана мон. 35.
„ 64.
Кира мон. 21.
Кирика і Улити 81.
Кирила терпіне 36, 46, 51.
„ аеп. 36.
„ алекс. 73.
„ бѣлоозер. 73.
„ діак. 51.
„ еп. кат. 48.
„ еп. 74, 80.
„ іер. 39, 46, 47.
Киріяка 61.
Киріякії 72, 79.
Клавдії 39, 48, 71.
Козми 86, — і Даміяна возр. мощ. 77.
„ халк. еп. 57.
Коинта 77.
Колуфа 67.
Кондрата мч. 35, 50, 58.
„ з дружиною 64.
Конона мч. 33.
Констянтина амор. 33.
„ царя 67, 102.
Крискента 35, 55, 70.
Кувикуларія 78.
Лавра 90.
Лаврентія і Ксиста 88.
Леонида 56.
Леонтія 1, 59, 74.
„ еп. рост. обріт. мощ. 68.
Ливерія еп. 92.
Лидії жени Филита 50.
Лукії діви і др. 79.
Лукіяна 71.
Лукія 91.
Лупа 91.
Маври 62.
Магдалини мирон. 83.
Магна 60.
Макарія ігум. 52.

Digitized by Google

Макарія вел. успеніє 65.
Маккавеїв 86.
Макрини сестри Василія В. 83.
Максима 48, 54, 60.
„ еп. 58.
„ іспов. принес. мощ. 88.
Малха мон. 6, 50.
Мануїла 42, 50, 74.
Марії Егип. 52.
„ Магд. 102.
„ 72.
Марина мч. 39, 47.
„ стар. 87.
Марини мч. 82.
Марка ап. 59.
„ 78.
„ іспов. еп. 51.
„ мон. 33, прозорл. 36.
Маркела еп. 89.
„ мон. неусипающих 17.
Маркіяна 72, 81.
Мартина еп. милостив. 11, 19.
„ мон. туров. 76.
„ папи 56.
„ 55.
Мартурія черця, що носив Христа 18.
Марфи мат. Сим. Дивногор. 78.
Марцелїнуса папи 102.
Матрони солун. 43, 50.
„ 48.
Матвія ап. 47.
Мафронії 39.
Медоста 66.
Мелетія страт. і 11.250 мч. 68.
Мелхиседека 68.
Мемнона чуд. 60.
Менандра 67.
Меропи 81.
Мефодія аеп. кипр. 74.
„ „ морав. 64.
„ Патар. 75.
Мирона 89.
Митрофана аеп. 71.
Михаїла арх. 41, 128.
„ еп. 68.
„ мон. 68.
Михея пр. 59, 89.
Мойсея пр. 8.
„ Мур. 92.
Мокія мч. 64.
Мокіяна 78.
Мононії діви 51.
10 Мучеників 6. черв. 72.
26 „ в Готѣх 50.
42 „ 33.
„ корс. 34.
„ монах. в Лаврі св. Сави 40, 48.
„ монах. тьма задуш. димом 80.
45 „ никопол. 80.
7 „ отроків Ефес. 87.
9 „ Памф. 86.
„ плѣнник. перс. 54.
„ Саваст. 35.
37 „ филип. 92.
Настасії 56.
Наталії 92.
Нафанаїла ап. 59.
Неона 59.
Неостиха 60.
Неофита 1.
Нестора еп. 34.
Никандра 38, 47, 72.
Никії 56.
Никити апол. 41, 48.
„ ігум. 52.
„ переясл. 68.
„ син. 60.
Никифора вел. возвр. мощ. 37, 46.
„ ігум. 58, 62.
„ конст. 71.
Николи перен. мощ. 64, 129.
Никона і 199 муч. 49.
Нисія 32.
Нифонта 16.
Нунехії 56.
Олвіяна еп. 62.
Ольги княг. рус. 80.
Онисима 81.
Онисифора і Порфирія 82.
Онуфрія 73, 207.

Digitized by Google

Оретина і 6 братів 76.
Отців св. 1-го собора 70.
165 Отців св. 5-го собора 84.
„ „ 7-го „ 82.
Павла ап. 77.
„ врача 77.
„ Валерія і др. 82.
„ Юліяни і др. 89.
„ еп. 10.
„ іспов. 34.
„ мч. 35, 66.
„ прост. 21, 40.
„ 70, 71.
Павлина 65.
Павли діви 71.
Павсикакія 65.
Панкратія еп. 80.
Пантелеймона врача 84.
Панхарія 48, жерця 69.
Пармени ап. 44.
Пасикратія 59.
Пасовлапія 54.
Патермуфія і др. 80.
Патрикія 67.
Пахомія мон. 63, 65.
Пафнотія ігум. боров. 61.
„ вел. 35.
Пелагії блуд. 11, 62.
„ тарс. 62.
Пеона 71.
Пергіана і др. 79.
Петра алекс. 54.
„ ап. 77, 106.
„ афон. 73.
„ князя 76.
„ мон. 20.
„ мч. 66.
„ патр. 77.
„ чудотв. 62.
Пивонія 36.
Пимина 92.
Пини 75.
Поліена 67.
Полувія еп. 65.
Помбія 54.
Помплія 48.
Прокла і Іларія 80.
Прокопа вмч. 79.
Прокопія юрод. Устюж. 79.
Прокула мч. 58.
Процѣшія 55.
Пуда ап. 56.
Рими 75.
Румола 38.
Руфа 60.
Саварія солов. 57.
Савела 74.
Савина егип. 46.
„ еп. 65.
„ мч. 36.
Сави гот. 57.
„ Страт. 59.
Самоіла 90.
Самсона стран. 76.
Санекта і др. 84.
Севира і др. 90.
Селивана еп. 61.
Семіона перс. 66.
„ мч. 67.
Серапіона мон. 54, 81.
Сергія іспов. 65.
„ пуст. прозорл. 21, 38.
Сикіота чудотв. 59.
Сили і Силуяна 85.
Сильвестра прѣніе з жидами і елинами 17.
Симеона дивногор. 68.
„ еп. 57.
„ Зин. 64.
„ Сродн. 60.
Сисоя вел. 79, пуст. 87.
Солохона 66.
Соса 58.
Сосипатра ап. 60.
Софронія аеп. 36, 46.
Старця з гори Лимб (Олимпа) 20, 75.
Стефана первомч. 105, перен. мощ. 86.
„ аеп. 66.
„ ігум. 49.
„ 1 лют. 44
„ папи 86.

Digitized by Google

Стефана Сав. 81.
Стовпника едеського 18.
Стратона і др. 89.
Стратоника 71.
Сура 48.
Сурана милост. 24.
Тасії блудн. 87.
Татіона 91.
Терентія 48, 54.
Тимолая 38.
Тимона 47, 85.
Тимофея і др. 90.
„ еп. прус. 73.
„ чет. 62.
Тита еп. 92, мч. 52.
Тихона еп. 74.
Трофима ап. 56.
„ 47.
„ мч. 38, 47.
„ і 14 муч. 83.
Улити 81.
„ кес. 85.
Унрика 42.
Урсикія 89.
Фадія кел. 90.
Фалелія 67.
Фама 47.
Фавмасія 60.
Фантина чюдотв. 93.
Фаусти 58.
Февронії муром. 76.
„ мч. 76.
Феогнида 60.
Феодора 60, 10 цвіт. 54, амор. 33, кор. 78, мч. 44, перг. 58, скоп. 72, страт. 72, студ. 27, трих. 58, учен. Пахомія 66.
Феодори 53, 56, 70, сол. 53, цар. 19.
Феодорита ант. 35.
Феодосії 48, діви 52, мч. 67, 70, мч. конст. 70, мч. 82.
Феодосія 42, 50, печер. † 62, ігум. 87, мон. 18.
Феодота анк. 66, 72, корчем. 13.
„ і Феодотії 78.
Феодотії 39, 85.
Феодула 53, 61.
Феони 58 bis.
Феофана ант. 73, іспов. 36, 46, милост. 10, 22.
Феофила амор. 33.
Феофилакта еп. 35.
Ферапонта еп. 69, презв. 69.
Ферфури 53.
Фетимії самар. 41, 48.
Филаделфа 64.
Филикса і др. 93.
Филимона 42, 48, 60.
Филита синкл. жени і дїтей 42, 50.
Филитера мч. 67.
Филонида еп. 93.
Фле(г)онта 54.
Фоки нов. 83, попа 83.
Фоми з Мал. Гори 79.
„ патр. 40, 48.
Фотія і Аннкита 88.
Фрола 90.
Хариси мч. 56.
Харита 71.
Хионії 52, 56.
Хрисанфа 47.
Христіанюці 66.
Христини 66.
Христофора 57, 58, 63, 93.
Честны муч. 78.
Ювеналія еп. 78.
Юди фад. 75.
Юлїяна 83, врача 34, і др. муч. за ікону Спаса 88, егип. 75, кил. 38, 47, мон. 34, тарс. 75.
Юлїяни 39.
Юлїянії 48.
Юста 71, 81.
Юстина філос. 71.
Якинфа 78.
Якова брата Івана богосл. 61.
„ іспов. 48, 49.
„ пост. 32, презв. 49, 55.
Януарія еп. 58.
Ясона ап. 60.

Digitized by Google

Святоотецькі слова.

Аммонія — хотящим спастися 5.
Анастасія син. — главы 4, 8; о гнѣві, неосужати 1, 11, о казнех бож., ратех и гладѣ 60, неклеветати духовенства і о причастію 22, 53; о исповѣд. грѣхом 58.
Апостол свв. — о покланяющихся недѣли 30, раби да не обидят господ 25, 73 (гл. Василія В.), о усопших 181.
Апостол свв. и Отець — о постѣ 2, како жити христіаном 4.
Арсенія — о человѣч. дѣл. 15, 181.
Асира патр. — о злобѣ и доброуміи 31.
Афанасія — не осуждати 20, 44; о смерти грѣшных 83.
„ алекс. — о иконах 112, 160, о Мелхиседецѣ 68, о св. Троици 119.
Варлаама — о печали 57, притча про царя 10.
Варсонофія — како претерпѣти обиды 26, 75.
Василія Вел. — Ангелова повѣсть 182, воспомин. челов. ества 86, 183, к лѣнивым и похвала тружен. 85, неотчаиватись 76, о благодареніи Богу 50, о добродѣтели 81, о зависти 88, о идущих в монахы 33, о многоиманіи 73, о піянствѣ 85, о послушаніи 181, о постѣ 35, о судіях и клеветах 91, а суетном житіи 73, раби да не обидят господ 72.
Венедикта — вѣрити и не отчаиватися в бѣдѣ 24.
Веніямина — о помыслѣ чистом 31, о просившем масла 30.
Гада пр. о ненависти 31.
Генадія — о царствіи неб. и муках 92.
Григорія — о гнѣвѣ 30, 93, о милостинѣ 36, 46, 72, о христолюбци 25.
„ мон. о казни 10.
„ богосл. — о піянствѣ 3.
„ Двоесл. — О Карпѣ еп. 89, о Матронѣ женѣ 3, о подвизѣ 90, о просфорѣ за усопших — сорокоустіе 90.
„ папи поученіе 42.
„ син. — образ чернеч. одѣянія 183.
Діонисія еп. — к желѣющим по умерших 6, 79.
Евагрія — к черноризцем 56, мыслем сложеніе — объяденіе 46, 47, о тщеславіи 56, о умиленіи души 13.
Евсевія — о умирающих напрасно 2.
Єзекіила пр. — на іерея иже не учить люди 24, 83, к епископом и попом 89.
Екклесіаста - Господь не награждает зла 36, на немилост. князеи 35, о богатящихся 39, о постѣ 36.
Єремії пр. — о блудницях 26, 74, о боговгодном пути 25, 61.
Епифанія еп. — житіе прс. Богородицѣ 30.
Ефрема сир. — Вопросы 206, к богатым 38, 47, не имѣти чернор. много риз 35, не прѣходити монаху от мѣста на мѣсто 73, о безстрашіи 84, о непокор. мнисѣх 76, о пользѣ души 34, 92, о страсѣ бож. 71, о суетѣ 61, о учителех 76, о монаш. житіи 181, с прилѣжан. чести св. книгы 67.
Заулона патр. — о милосер. и братолюбіи 26.

Digitized by Google

Івана Дам. — на Благовѣщеніе 50.
„ Злат. — на Благовѣщеніе 50, не воздавати злом 78, не осуждати никого 24,—монахов 47, не пещися нынѣшним 79, не плакатись излише по младенцех 183, не проповѣдати божеств. невѣрным 72, о имающих много имѣнія 31, о емлющих рѣзы на сиротах 70, о говорящих нѣсть муки 74, о грѣсѣ 72, о жидах в пуст. 79, от Матфея 46, о безконеч. муцѣ и небѣ 180, о возданіи всякому по дѣлом 87, о милост. 56, 60, 83, 181, и рабох 51, о женах злых 83, о молящихся всюду 57, о молитвѣ 67, 181, о мятежи сея жизни 85, о покаяніи 75, о поуч. духов. 94, о притчи смоковнѣй 8, о сопротивленіи 49, о смиреніи 71, о твари бож. кончинѣ и покаяніи 182, о умил. души 88, 190, о чести священ. 45, 71, похвала милост. 87, учащему творити якоже учить 79, яко подоб. священ. учити люди 69, 184.
Івана Колова — о Константинѣ царѣ сошед. с небес к Пафнотію 67.
Івана Лѣств. — слово 8, о Исихіи хорив. 184, о терпѣніи Кира мон. (гл.) 21, 36, 46, 51.
Івана Милост. — ко церкви 28, о двою сус. клирику 80, о долготерпѣніи бож. 86, о исходѣ души 6, 13, о ползѣ души 23.
Івана Старца — о любви к нищим 30.
Іларіона — о ползѣ души 12, 182.
Ісаія мон. — о безлобіи, не поминати зла 19.
Ісаії прор. — о послѣд. днех 160.
Ісака сир. — о милост. 54, слово лѕ. 182.
Ісахара — о простотѣ и трудолюб. 26.
Іюди патр. — о піянствѣ 31.
Касіяна — не возноситися 53.
Кирила еп. — не забывати учителей 9.
„ — об исходѣ души 182, о небесных силах 184.
Климента — на Преображеніе 87.
Козмы еп. — не называти жены госпожа 28.
„ презв. — о хотящих в монахи 4, 41; о затворн. добрых и злых 30.
Макарія — повѣсть душеполезная 182.
Максима — главизны 35, о любви 12.
„ инока (Грека) — о вѣнцѣ Спасовѣ 160.
Моисея — о дерзости 57.
Марка ап. — поученіе 59.
„ — главизны 8, слово 83.
Никона — о сребр. Іюды 96, 192.
Нила — о прелщеніи 182, посланіе к Хариклію 5.
Нифонта — о богатом и скупом 2, о сребролюбци 88.
Отець свв. — душеполезное 2, к христіаном 1, о времен. житіи 2, о піянствѣ 4, о постѣ 181.
Павла ап. — о литургіи 264, о любви 27, 84, о попах 27, о поученіи людии (против бісовських ігрищ) 23.
Павла прост. — о покаяніи 52.
Паладія мн. — о подвизѣ 21, 37, 46.

Digitized by Google

Пандока — не обижати, о благорѣчіи 16, о званіи божіи 20.
Патрикія еп. — о огни зем. 20, 34.
Петра ап. — о души и тѣлѣ 136, о двою рабу виновну 23.
Петра черн. — о житіи сем 4.
Пимина ав. — о храненіи языка, о добродѣтели 181.
Приточник — о казни чад 3, 84.
Рувима патр. — о грѣсѣ и покаяніи 30.
Сави — чернориз. добродѣт. 75.
Семіона патр. — о зависти 31.
Сидора — к Евсевію о несправед. дѣлѣ 1.
Синклитика — о смиренномудріи 92.
Сираха — на немилост. князи 70, о милостыни 86.
Феодора — едескій столпник 18.
„ Студ. — не отчаиватися 12, о подвизѣ, похвала святых, о труждающихся бога ради 22, претерпѣти обиды 27.
Феодорита — о разсмотреніи всего дѣла 26, 74.
Филарета мил. — слово 30.
Фога (Ѳ) — о постѣ 6.

Евангельські і святі навчаня 31.
З Лімониса: білоризець посміхав ся над братом 66, Івану пуст. спокуса од біса 63, князь помилував вдову за смиреніе сина монаха 58, монах ужалений змією 80, Матвія видіне як біси виводять людей з церкви 69, монахи що ходять в корчму 68, милостиня 70, надія на прс. Богородицю 69, о напастях 72, помисли блудні 184, послух більше значить як пуст. житє 62, слово полезно 74, розбійники звернули зрабоване пустинникови 52, спасене душев. 58, Силуяна видіне 56.
З Патерика: душеполезне сл. 181, за любов прощені гріхи 61; оповіданя про Марцеліна, двох мон. блудників (56), не йти в церкву підчас служби — 2, монаху спокуса од бісів і о молитві 181, о боротьбі мон. з бісами 181, Висаріон проганяв словом бісів 62, два пустинники 74, о монахах в трапезї 87, о плачучім ся мон. 181, монахи перві, нинїшні і послїдні 81, 184, монах опустив монаст. 84, мон. дав ризу убогому — самому Христу 86, не мстити обидчикам 75, нагороди одолївшим сїти ворожі 85, не творити доброго перед людьми 57, о пянстві 66, о покаяню 67, о пользї душі 77, о послуху 55, о смиренію 57, 67, трудитись руками 63, страх бож. 53, 87, страннопріимство більше як постне і пустин. житє 15, 29, 182, старець прогнав льва з печери 89, стариця пустин. 55, монах при смерти звіщає що йде на покій 61, хитрость книжна і злоба 81.
Із Старчества: не прелестити ся діявол. мечтами 59, покуси діявола 23, провѣщаніе св. Старець 184, злопомненіе 184, послух 82.
Слова на свята:
Рождество Христово: 17, 129, 135, 147, 183.
Поклоненіе вохлвов: 17.
о Іосифі обручн., утеча в Египет 17, 137.
ізбіеніе младенець 135.
Богоявленіе 18, 166, 183.

Digitized by Google

о Митарі і Фарисею 137.
2-а нед. поста 111 (Студит).
о Богачі і Лазарі 7.
о 10-и прокажених 150.
о Сліпці 136.
Преображеніе Господне 87 bis, 134, 166.
о Страсти Христа 43, 51.
Воскресеніе Господне 51, 133, 137, 174.
св. Духа 134, 136, 139, 183.
Чест. Креста 24.
Богородиці рождество 134.
Введене в храм 175.
Благовіщене — 49, предпраз. 50, 138, 174.
Успеніе — 89 предпр., 89, 135, 176.
Покров — 175.
о Ангелах 230.
Андрея ап. 166.
Івана крт. рождество 76.
Ілії 137.
Козми і Дамяна возвр. мощ. 77.
Марка ев. 23.
Михаіла арх. собор 177.
св. Отцям похвала 16.
Петра і Павла 77.
Стефана первомч. 130.
Казаня ріжні 135.
„ на шлюбі 147.
„ на погребі 133, 138 подякованє, 147, 167, на обіді жалобнім 161.
Слова на теми:
богаті милостиві 77, божа поміч у всякій біді 29, величаві і возносячі ся 27, 80, 183, воздасть ся кождому по ділам 27, гнів 12, 20, гординя 93, 183, грішники не каючі ся 27, 82, дерзость і ярость 12, Десятословець 37, 149, Dyskursy o mądrości Bos., Protekcyi, Cnocie, Mowie ladaiakiey, zgubie duszy 154; добродітелї потрібні для спасеня 11, женитьба і блуд 91, жени да будуть мовчаливі 71, 77, о званіи божіи в царство небес. 67, зле вмираючі — не вмирають за божою волею 7, злоязичні 83, знамя крестне 137, 230, знамя християнина 47, житє християнське 10, клевета 12, ко всякому християнину 75, клятва в лжу 91, лїствиця 25, мздоиманіе — рѣзы — кунолюбіе — лихоиманіе — рѣзкуны 12, любов 74, люб. і смиреніе 181, любити іновірних 29, милостиня по смерти богу пріятна 43, милост. і смир. 78, милостиня 83, 184, мир і любов найлучше 29, 90, мірска чадь 76, молитва 53, 82, 90, монаше житє 33, 39, 47, исбрегшіи имѣнія 42, 50, не вірити клеветникам 17, не глумитись 22, в імя боже не даватись насильникам сего світа 22, стязатись з насильник. пред богом 43, 52, не для тіла но для душі жити 15, немилост. богаті 7, не обижати вдів і сиріт 93, не осужати но милувати 9, 17, 19, 20, 89, не платити злом за зле но терпіти 28, нерасужденіе согрѣшающих 71, не уповати на себе і можних тілько на Бога 27, 78, несохраненіе языка — лесть 29, 92 (гл. хранити язика), норови добрі 65, обідженє 11, обіти і жертви 23, 61, печаль 27, 79, піянство 3, 4, 6, 11, 31, 66, 85, пяниці 159, 159, погребающіися в церкві 6, покаяніе благое 6, пок. грішних 6, 22, сповідь гріхів 6, 52, 62, покаяне і очищене

Digitized by Google

26, 27, 28, 78, 81, 83, попи 68, попа не осужати в гріхах 13, 92, попа чтити 75, піст 41, 112, покарятись власти і чтити 27, 85, польза душі 60, 64, посїщати хорих 26, 77, Правда і Неправда 54, пророцьке навчане 21, премудрости смотреніе 183, разум с премудрости Солом. — 50 ріжних статей 152 сл., о смерти 266, смерть і суд 65, страш. суд 5, спасене душі 15, страннолюбіе (од Бытія) 26, 77, страх божий основа спасеня 28, судії і пани несправедливі 24, 66, — хабарники (емлютъ мзду) 68, сущим в напасти і печали 26, 73, о семи тайнах 149, творити все в славу божу 22, труд і царство небесне 28, 91, узка дорога в житє — широка на муку 28, 89, ходити в церкву пожитечно 27, 90, хранити язика 29, 90, 183, в церкві стояти із страхом 66, 231, чтити отця і матїр 77, 88, як хто поступає так прийме од бога 27.

Пісні.

A w boru sosna 252.
А всякж моя потѣха 242.
A gdzieżeś ty curo była 252.
Ангел пастырем 242, 257.
Ангелскій царю 250.
Anioł pasterzom 232.
Апостоле учениче 255.
Арендарка лучше знає 158.
Архангели з неба 241.
Ах вы браца 199.
Ах дюнца кумина 199.
Ах менѣ жаль великі 246.
Ach nieskonczony 258.
Ах ретушки 199.
Ах як жаль тяжки 247.
Ах як чуд велики 245.
Bądź pozdrowiona 258, 262.
Będę cię wielbił 262.
Безконечная благостыни 233.
Благаго царя Мати 241.
Бог раждается 243.
Boh predwiczny 232.
Богом избранная Мати 198, 241, 254.
Богородице вѣрным оборono 236, 256.
Богородице царице 241, 255.
Boday by byli 236.
Boże w dobroci 258.
Boże kocham cię 260.
Boże łaskawy 252, 259.
Болшого нѣт на свѣтѣ трона 247.
Был то пан Грицко 214.
Бѣдаж моя 242.
Warszawa nato bardzo utyskuie 223.
Вдому несперечай 158.
Веселис юж 235.
Веселися красная пустыне 249.
Весело спѣвайте 238.
Видѣ богъ 245.
Wielki zaprawdę tryumf 139.
Віесол я віесол (Весел я весел) 199.
Witay niebo 259.
Witay Pani 259.
Witay swięta 259.
В котором мѣстцу 235.
Во дому Давидовѣ 227.
Возвеселися веси Настасово 256.
Возопих в печали моей 211.
Воспойте согласно 242.
Воспой, воспой соловей 199.
В роской коронѣ 235.
Вселенная вся страны 211.
Ганусейко перло 248.
Гей ввадився котик 246.
Гей у полю криниченька 247.
Гей учинил горобель 245.
Гей чи чував хто 247.
Гей що то естъ за гарод 244.

Digitized by Google

Год пребогатв' 242.
Гори сладост искапайте 233, 253.
Господи, Господи аще бым я вѣдал 138.
Господь вознесеся 199.
Ґвалтом зняти 199.
Gwiazdo morska 261.
Gdzie się zapodziały (Dorota) 230.
Ґды Бог Адама 256.
Gorzkie żale 259.
Дажд ми слово 242, 251.
Day nam Chryste 262.
Да пріидет 246.
Dywnaia nowyna 232.
Днес вселенная нам радость 236.
Dobranoc głowo 259.
Do ciebie Panie 258.
Душе як ты барзо 254.
Duszo moia wspomni sobie 258.
Dewyce preczystaia 238.
Дѣво мати преблагая 240, 256.
Дѣвчинойко моя 248.
Дѣвчиночка тяже'ко вздыхае 254.
Егда душа 226.
Елеонским голосом 250.
Żałosnie panienka 248.
Zawitay ranna jutrzenko 258.
Zawitay ukrzyżowany 258, 259.
Значное веселя 144.
Знаю иж я естем паучина 236.
Jezu w ogroycu 261.
Jezu Chryste Panie miły 258.
Jezus zraniony 261.
Іоанна богослова 198.
Iordane uhotowysia 260.
Jordan riko uhotowysia 233, 260, кирил. 240, 247, 257.
Истинная двоице (Петру і Павлу) 199.
Источниче благодати 227, 254.
Ісусе мой прелюбезный 198.
Ісусе мой пренайсладшій 239, 255.
Ісусе Христе вкрижованыи 239.
Ісус Христос всего свѣта царь 250.
И хтож так запамяталый 246.
Кажут люди, що я умру 244.
Kat go wie 229.
Kyryie eleyson 259.
Которіе смутные (коляд.) 208.
Kocham sie w tobie 252.
Krwią w obrazie 261.
Kreszczaiet sia władyka 233.
Кроль новы' (кол.) 208.
К тебѣ божія Мати 211, 253.
Кто не хвалит 234.
Куды я пѣду 245.
Ликуйте днес 251.
Ликуйте свѣтло 255.
Люд жидовски' затрвожоны' 44.
Matko niebieskiego Pana 261.
Милосердія двери 198.
Милосердѣйши бог 245.
Михаило, кто яко бог 240.
Моя милейкая 254.
Nadzieo ludzi 261.
Надѣя моя 236, 253.
Naywyższa niebieska 262.
Nayswiętsza niebios 261.
Na mości rosci trawa 248.
На седми дарех 238.
Нас дѣля распятого 223, 226.
Нас рано мати 242.
Nebo i zemla 232, кир. 257.
Невимовная радость 144.
Не могу начати от жалю 130.
Не плач Рахил' 198, 249.
Непостижимы' человѣческим умом 257.
Нескверна и неблазна 254.
Niebo ziemia swiat 258.
Николае святителю 240.
Нова утренка 234.
Нинѣ прославися 211.
Нѣсм достоин 236.
Облудне ноци 196.
O Boże wieczny 258.
О вита'теж панове 217.
О всемогущи всещедри боже 246.
О всепѣтая мати 243, 247, польс. 261.
О всесуетнаго свѣта 235.

Digitized by Google

O gospodzie uwielbiona 262.
О дивное нарожденя 233.
О душе моя 253.
О Девице пречистая 257.
O diwyce preczystaia 260
О девице твое Успеніе 253.
О Дѣво произбранная 235.
Ой гойже мой моцни' боже 249.
Ой горонка камяная 243.
Ой мати мати есть дяк у хатѣ 243, 254.
Ой перестан до мене ходити 250.
Оа там за Днѣпром (Бандурка) 134.
Oycze Boże 262.
О Ісусе творче 236.
О любимая дѣво 234, 235.
О мати Дѣво чистая звѣзда 31.
О монархине 196.
О неизчерпаемый кладяз 196.
О Николае чудотворче 233.
O predwicznyi Boże 232.
О пресвятая дѣво 233.
О пресвятая дѣвице 234.
О пречистая панно 234, 254.
О святѣйши отче 242.
О сроґи плачу 240.
О треблаженное древо 242, 254.
Ѿ востора восія 257.
Ѿ тернія идолскаго Варвару 211.
Ѿ утробы дѣвыя 257.
Ох мнѣ нендзному 135.
О хто хто Николая 233, 253.
О цару силам 257.
O jak srodze 262.
Panno czercowi roskosz 236.
Патриярси триумфуйте 255.
Пѣв коржа пѣв паланицѣ 245.
Piesń sw. Antoniemu 198.
Плачися душе 233.
Плачуся и ужасаю 240.
Płaczcie anieli 259.
Побѣдителная всѣ 233.
Под твою милость 247.
Pod Kąlnikiem stali 240.
Помысли человѣче 212, 253.
Помышляю окаянный 235.
Перепеличка я 249.
По сѣнейках хожу 248.
Послан быст ангел Гаврилл 237, (архангел) 250.
Послухайте щося стало 238.
Поставлюж я сторожейку 250.
Пошла панна по рыбу 250.
Правдивый тот человѣк 158.
Предвѣчный родился 244, 258.
Предста царица 238—9.
Прекрасни' крине 226.
Пречистая Дѣво Мати 211, 244, полс. 258.
Przed oczy twoie 260.
Przez czyscowe ubolenia 261.
Przenayswiętsza Panno 236.
Przybieżeli do Betleem 232.
Przyidzie godzina 261.
Приде архангел 241, 253.
Prydet hodyna 259.
Приими всеблагая Панно 142.
Причистая Дѣво Мати 246.
Причистая Дѣво Мати (тиврів) 247.
Пудз Полска замонж 251.
Радуйся ѕѣло 233.
Радуйся Маріе 239, 241.
Радуйся Матко 234.
Радуйся радость твою 253.
Радуйся царице 233, 251.
Радуйтеся вси людіе 257.
Радуйтеся дѣти (коляд.) 209.
Радуйтеся небеса 248.
Райскіе цвѣти 196.
Рату' Маріе 234, 238.
Рвала Касіа вѣшнье 252.
Rzucam swiata marność 140.
Род жидовскіи 198, полс. 260.
Роже слѣчная 253.
Rozmislał sobie Adam 240.
Rozmyslamy dziś 259.
Свірітська пісня 245.
Саварин, Савариночку 246.
Сам пан, сам пиет 199.
Сам я не знаю 255.

Digitized by Google

Stała Matka boleściwa 261.
Strzaszliwego maiestatu 259.
Стукнуло грянуло 249.
Twoia cześć chwała 259.
Тройце святая 252, полс. 261.
Троне вишни 244.
Труби глас подимѣм 200.
Тя пѣсни почтим немолчными 196.
U drzwi twoich 259.
Усе створенiе 257.
Fe coż to dzieiesz 229.
Фляшкаж моя потѣха 158.
Chwalmy Boga 259.
Chmiel woła 229.
Хощу страшну притчу 211.
Христос спаситель 257.
Христос ся с Панны 257.
Царице небу и землѣ 233.
Царице пречистая владичице 198.
Caru Chryste terpeływy 260.
Цару Христе пане 242, 247, 256, полс. 260.
Cwit myslenyi 232, кир. 243, 256.
Ciężki to iest kryminał 254.
Ци я була ци не красная 253.
Цорко Сионская 227.
Czemu biiesz bogini 252
Чесо ти ради младенче 198.
Що за монарха 144.
Szczo za radost 232.
Juz cie żegnam 262.
Юже декрет 239, 257, полс. 260.
Jużes zginiony 256.
Już pochwal mi 254.
Якбисмо могли 256.
Як горѣлки нестае 158.
Яко богом предвозбранную.
(Гл. дальше Вірші.)

Статї лїтературного і історичного змісту.

Авгар цар едеський 105, лист до Ісуса 264.
Авраам і Лот 185, Авр. обрѣте дар од Бога 227, про Авр. слово 221, Авраамова дочка і Еффай 37.
Адам і Ева вигнані з раю 127, Адамова голова 127, 134, Адам. поколїнє 137.
Александра Макед. письма 108.
Анастасій царь евтихіянець насильник 44, 52.
Ангели служать священнику 21, 37, 46.
Ангели ставять Анфилофія еп. 14.
Ангели хоронять од гріха тих, що їдять 88.
Anioła z diabłem dysputa 256.
Аніки воїна спір з смертю 134.
Антихрист 109.
Анфілога царя видїнє 229.
Аполїнарий св. обогатив чоловіка милостинею 90.
Арий одщепенец з Хрон. Бел. 102.
Арона ризи, милостиня і камінь 29
Афродитіяна слово 148.

Блуд, чистота:

блудник милостивий спас ся 7, 88, блудниця хотїла звести монаха — за кару вмерла і прощена воскресла 17, блудницю спасають — мон. Віталїй 59, два старцї 9, мон. Серапіон 14, Даніїл мон. оклеветаний в блудї 39, 47, діякон зблудив 84, дїва боронить своєї чистоти смертю 9, Димитрий св. спасає дві дївицї од насильників 13, дївиця продаєть ся ради довжника 22, 54, св. Евфрасія боронить своєї чистоти смертю (олїй проти желїза) 155, епіскоп зблудив і покаяв ся 8, женщина заколола двоє дїтей 40,

Digitized by Google

48, женщина боронилась молитвою од напасти 53, Ілія пуст. поборов похоти 55, Кумеркурий не знасилував женщину 12, Курило звів свою похресницю 17, Мастридія діва осліпила себе 14, Монахи блудники прощені 16, Монах впав в блуд 83, монах хотів зблудити 28, монах і блудниця 86, Монїя діва спасена св. Макариєм 27, перла в серцю чистої діви з зображенєм Христа 154, Пелагія і Софронія св. вбивають ся щоб заховати чистоту 155, постниця зблудила 23, презвитер блудник спас ся 10, Тасія блудниця 28, юноша зогидив себе щоб спастись од покуси 85.

Богородиці: житє — аеп. Епіфанія 30, 128, імена і рождество 264, ходженє по мукам 265, воспоминаніе церкви в Неориї і чуда над хорою женщиною і мон. Антонієм 93, знамена од ікони Б ці в Чирсках Псков. 82, положенє чест. пояса і чудо 93, стрітенє Владимирської ікони на Москві р. 92, чуда межи Сивілями 202, чудо над дитиною 29, над скоморохом Гаіном 16, про юношу що понадіяв ся на Б-цю 24.

Вірші, стихи, орації:
Вірші нищенські 217 сл.
Епілог смертю пораженого 135.
Carmina varia — польські стихи 145—6.
Колядки польські 195.
Piesni jubileuszowe 1831 г. 260.
Пісні піяцькі 229.
Пісня о смерти (прозою) 244.
Стихи жартобливі на свята 215.
Стихира умершим 138.
Sentencye, поговірки 134, 139, 146, 237.
Повіншованя-орації 135, 137, 138, 144—5, 162—3, 209—10, 220 сл., 223 сл., 228.

Вопросо-одвіти: 31, 124, 125 сл., 128, 137—8, при посїдженю 138, 147, польс. 167, 175, 180, 200-3, 206 сл., 221, 265.

Гад прор. у царя Давида 131.

Давид цар — 167 пол., і жінки 216, 230, списав псалтирю 222.

Даниїла Мніха хожденіє 186.

Драма, Інтермедія:
Воскресеніє мертвих 139.
Пролоґ на Воскресеніє Хво 140 сл.
Баба — дід — чорт 142.
Пасхальної драми уривок і інтермедія 142 сл.
Антрипольоґ „Адам“ 144.
Різдвяна гра польс. 194.

Евангелія пергамін. XIII—XIV в. уривок 99.

Еффаєва жертва 37.

Завіти Патріархів 31.

Заговори, молитви: на гусениці 172, interdykt przeciwko czartom 133, св. Зосими наука до учіл 196, св. Кипріяна молитва од бісів 264; мол. од фрибр-трясавиць 172, 199, св. Сесенія 265; од злої тучі 133.

Зерцало живота чоловічого 265.

Зільник 264.

о Jozefu Prekr. historya 167.

Історично-літописні і ґеоґрафічні записи: з біблії на ріжні теми 185, Віки світа з Хрон. Бел. 100—1, Historye różne 154—5, 161—2, Гори огняні 101, дивні народи 101,

Digitized by Google

Египет 102, Єрусалима плѣненіє 110, Єрусалима облога 166, 169, Zwierciadło Korony Polskiey 135, Куміри поганські 108, їм жертви 109; Диви ріжні 1269 р. 108, лїтописні записї 130 сл., 1620—1715 р. 203—6, 229, 231, обляти і списки презент на приходства в Сяніц. і Перемис. XVI—XVIII в. 155—8, Ставропиг. акти 1593—1610 р. 194; Магомет 103, мов походженє і старшинство 163, Риму заложенє 102, в Римі яма запала ся 109, Русь 103, Русь-Москва 104, Сатурнус 109, Сивілли 110.

Ісус Христос: описанє вигляду 264, образ дитяти — обрус трьом волхвам 112, припря з діяволом 227, Хрещенє апостолів і Богородиці 128, Хрещ. пророків 179, Історія акту одкупленя 184, Хс како претерпѣ 192, рани Христові 128, о крестї Господнїм 111, 119 Панагіот з Азимітом, і о розбійниках 127, дерев хрестних зачатіє 127, хреста і гвоздїв знайденє 230, цїна 30 серебреникам 128, 192, 264; Євангелія спасанє 223, Манна з Гроба 63, Марфа осудила Пилата в Римі 223, Марія осудила Пилата 227, св. Убрус 264, перенесенє нерукотвор. образа з Єдеси 89, Хреста явленє на небі 63, чоловік сповідав ся образови Христа 18, Празник всемилостивому Спасу і прчт. Богоматери (рус.) 86, Память освяченю храма Спаса 87.

Каїн — родить ся 230, вбиває Авеля 127.

Книга Учительна 1681 р. 133.

Книги обох завітів 201, добрі і ложні (св. Апостол) 38, книжне навчанє (св. Отець) 30, почитанє книжне 74.

Лїчебник 171, 231.

Лунник 164—6, 252, 264, планетник 265.

Люцидар 265.

Mowy, Oracye – Dziękowanie za panne Łaszczównę 1719 r., Mowa pogrzeb. † Sieniawskiego 1726 r., † Załuskiego 1736 r. 146, Mowa przed biskupem na sądzie konsystorskim 146.

Oda żałobna, сатира на Тарлів 139.

Орнаменти в н-рі 76 ст. 97, н-рі 131 ст. 174, 175, 176—8.

Полєміка релїґійна: Лавр. Зизанія Изложеніє 137, Латинські новшества в обрядї 221, Латинь і безженні ксендзи 169, Предмова о латинї против Єзуїтів 113—19, о папежах гісторії 112—13, Петро Гугнивий папа 168—70, про роздїл церквей 136, против чистилища 201, 231, Кара католїку за роботу в похвальну суботу 137, Посланіє ко св. отцем Горы Афон з Угорської Руси 1534 р. і одвіт Святогорцїв про Лютра 160, Талмуда критика 110, о жидах слово 129.

Посланіє отца ко сыну духовному 6.

Право канонїчне: Номоканон 148, св. Петра і Павла постанови о святах і недїлях 48, Притчу церков. кари 111, в які свята не належить робити 136, Устав мнїшеський — епітимії 28, 88, Георгія Гошовського епп. Перем. 1671 р. посланіє про нагороди за треби 185, доходи за треби

Digitized by Google

185, доходи за треби 1788 р. 195, Іосифа Шумлянського про свята 136, Метрика 147.
Природописні статї: Воздух, вода, вітер 231, Звіздоточна премудрість 31, астроном. початок року 266, про звіряга і птиці 150 сл., риби і морські диви 101, опис ріжних камінїв 166, про дорогі камінї слово 187, їх сила 212, krwi puszczanie 146, рус. 165, причта о душі і тїлї 182, о составѣ тѣла чоловѣческаго 4.
Псалтирі толкованя 202.
Релїґійно-церковні статї: Акафист Покрову 186; Виклад духовним пастирем 130, Казнодієм писма (теми для казань) 138; Вѣрую — апостол. символ 105; Гріхи розмаїті 133, акт сповіди 173, іспові́дане єрейське 133; Канон покаянний 149; Катехисм 138, 147; Молитва прс. Богородиці зложена Марією Егип. 145, Правило і Молебен ко прс. Б-ці 149, Молитва св. Анні 145, св. Николаю 145; Наука о св. тайнах 140, 263, Основи христ. житя 111, О церкві святій 168; Послѣдованіе обхожденія со пресв. Тайнами 191.
Рождак 232.
Самсона смерть 200.
Слова-оповіданя: бісів у лихого монаха видів презвітер 74, Богу служити і чорта не гнївити 215, Боже чоловіколюбіє прогнало Агарян 89, Бражник славний 206, 228, св. Варвари чудо з пальцем на Поділю 1714 р. 211, Герасим з львом 21, 41, 48, два брати-вороги 49, два пустельники 16, два старцї згідливі 215, два сусїди шевцї 7; Дерев змова проти сокири — не дати топориска 216; Діяволи і Демони 231, Дитя нехрещене і власть священника 73; Евхарист пасгух 14; Епіскоп пустинник 13, св. Епіфан у перського царя 14; Жена з сином на острові 25, 71, Жена Патрикієва 16, Женщини сповідають ся у Неофіта 11, Жена-цариця вертає назад до своїх прав 9, Журавель у лиса в гостинї 216; Затворник кляв ся бісу 91. Зинон цар насильник 22, Іван богосл. спасає молодця розбійника 10, Камбіз і судя-хабарник 215, про купця богобійного 7, купець спас ся в монашестві — видїнє св. Пафнутія 49, розбійник Киріяк 94, Матронї кара за лїченє чарами 3, Магистріян закриває нагого мерця своєю одежею 23, 61, св. Макаріян дав убогому свою ризу 18, Милос. Монах дав ризу убогому 25, Месит чародїй і Федул 15, Милосердні вчинки ріжних достойників (польс.) 161, Милосердні супруги 215, Милосерд. монах вимолив у Бога 12 золотиць бідному 38, Милосерд. ісхаластик 11, Мужа милосерд. оклеветали 24, Милосерд. старець уздоровив 24, Милостинї ради хорий виздоровів 28, Милостиня убогому — Христу 9, Милост. і по смерти Богу пріятна 52; арх. Михаїл спас город од агарян 13; *Монаші* дїла знаменують ангели і діяволи 61, Монах соблазнив ся о св. причастію 52; Георгія ігум. син. ангел переніс в Єрусалим і

Digitized by Google

назад в келію 21, 39, 47, 50; мон. Данило воскресив вбитого 56; мон. Данила оклеветали в блуді 39, два монахи клялись не розставатись до смерти 29, 92, о діяконах 70, жена постниця-пустинниця 13, Затворник кляв ся бісу 29, Івана мон. спасає Іван крт. 20, Ігумен мав силу виганяти бісів 12, Іор чернець скушений діяволом 15, Ісакію мон. покіса од біса 5, 60, Логин мон. спасав недужих словом 54, Михаил чернець 5, Монах волокитник не вживав ся з братією 19, Монах добродітельний 75, Монахи і вдова що збирала колосе 15, Монах лицемір 11, Монахи лїниві покаяли ся 17, Монахи нерадиві 16, Монах одрікаєть ся Христа, щоб женитись і покаяв ся 19, Чернець опускає монастир 64, Чернець-батько і троє дїтей 34, Монах помирив ся за келію 54, Монах прозорливий 38, Монах розбійник 19, Монах спокушений діяволом кинув скит для монастиря 23, Монах хвалить ся 11, Монах хотів впасти в блуд 88; Пустинник згрішив ся і покаяв ся 71, Пустин. приймає хлїб од Бога 61; Презвитер в епітиміï од епископа 18, Священник-доносчик 30, Сидір мон. каєть ся о грісї плачем 21, 35; Мурин дровосїк 9, Сила молитви (хлїб з неба утопак чому) 161; Сказка про ослалиса і льва 215; Набожний швець 25, 70; Павлин еп. продав ся з милосердія за вдову 18, Пафнутій мон. спас розбійників 15, Пафнутій муж спас ся від розбійників 48, Пес вірний 216, Петра ап. преніє з Симоном 26, 77, Петро митар 10, Поп оклеветаний перед епископом 16, 93, Пустинник і вихованок 216, Розбійник прилюдно покаяв ся 24, 63, як Срацин хрестив ся 8, Сисой воскресив мерця 62, Скоморох з двома жінками спас ся 20, Созомон милостивий 94, Солїмана турец. суд над вірителем і довжником 215, Старець звів дощ з неба молитвою 7, Царівна і мудрий молодець 170, 237; **Слова** — о збуреню пекла 195, про сотворенє світа 126, про сотвор. неба і землї і про Адама 158—9, про Індійське царство 136, про попа Івана короля африк. 107, Таксіота воскресенє 22, 43, 51, Трус антіохійський 53, Усмиритель льва 215, Фалелій епископ преступник 90, Федор жидовин в хоробі хрестив ся піском і виздоровів 29, 93, Федор і Месит чародій 15, Християнин кривоприсяжник перед жидом 77, Чоловік вкушений змією 18; **Чуда** — пр. Єлисея з мерцем 111, св. Георгій спас болгарина з війни 15, св. Геор. на поповім синови — над іконою і пастухом вкушенім змією 59, св. Козми і Дамяна над чоловіком з змією внутрі 13, св. Николи над хромцем 16, над утонувшим Дмитром в Новгородї 64, причастіє — чисте тіло Христово 11; Юноша коваль 10, Юноша з ангелом — суди божі 14, 155, Юноша обдер мерця 8, Яков нїневит. еп. і молодиці підкасані 136.

Digitized by Google

Смерть — Суд: Александра вопрошеніе о судѣ 49, Знамена судного дня 102, 110, Лактанцій про судний день 160, Макарія врус. видіне 5, Меѳодія патар. Откровеніе 159, 168, 182, св. Пахомія видіне о душах 66, Петра черн. преніе з Смертію 25, 70, Смерть як прийшла д чоловіку 134, Суд 49, Трус великий показав день воскресенія 10, Пекло 111, полс. 201, Рай 110.
Соломон король 168 польс., і жінки 216, і його жінка 222, святині Солом. опис 165, 167.
Сонник 213.
Трепетник 232.

Digitized by Google

ЗМІСТ.

		стор.
Передмова		V
1.	Зборник XVI. в. № 69	1
	Ізмарагд і Святоотецькі поученя.	
	Житя святих:	
2.	Мінея XVI. в. № 85	32
3.	Житє св. Катерини пол. XIX. в. № 126	45
4.	Пролог XVI. в. № 27	45
	Путники, хронїкарсько-землеписні статї:	
5.	Сказаніе о св. градѣ Іерусалимѣ 1655 р. № 251	94
6.	Исторія о плѣненіи славн. Царяграда пол. XIX. в. № 221	96
	Поученя церковні:	
7.	Бесѣды св. Іоана Зїт. на евгелія 1600 р. № 76	96
8.	„ „ „ „ „ Матфея, поч. XVII. в. № 3	97
9.	„ „ „ „ „ св. Івана, поч. XVII. в. № 82	98
10.	Зборник XVII. в. № 59	99
	Наука о семи тайнах, Кроника Бельского, Козмографія.	
	Бібліотека Свідзїнського:	
11.	Ѡ спаденномъ камени со небесе поч. XVIII. в. № 168	121
12.	Гисторія ѡ сотвореню неба и землѣ 1781 р. № 133	121
13.	Зборник пол. XVIII. в. № 215	125
14.	„ ок. 1730 р. № 102	132
15.	„ к. XVII. і пол. XVIII. в. № 199	150
16.	Fasciculus variarum rerum № 236	154
17.	Зборник 1740 р. № 105	158
18.	„ пол. XVIII. в. № 141	166
19.	„ „ „ „ № 159	167
20.	Практика господаремъ № 108	172

Digitized by Google

Зборники: стор.
21. № 131 поч. XVIII. в. 174
22. № 210 з 1665 р. (гл. еще 38 і 39) 180
Пасії:
23. № 167 пол. XVIII. в. 187
24. № 95 з 1748 р. 190
25. № 190 з 1790 р. 191
26. **Opisanie zjazdu** na Synod do Lwowa 1629 R. № 250 192
Польсько-руські зборники і Пісенники:
27. кін. XVIII. в. № 181 194
28. Івана Левіцкого поповича 1777 р. № 143 200
29. Слово о збуреню пекла, урив. № 212 а. 211
30. Слово ѡ мелъхиседецѣ Аѳанасія, урив. № 212 б . 211
31. Івана Левіцкого поповича № 224 211
32. пол. XVIII. в. № 213 215
33. поч. XIX. в. № 249 232
34. пол. XVIII. в. № 233 233
35. поч. XVIII. в. № 169 237
36. Пісенник кін. XVIII. в. № 194 242
37. „ поч. XVIII. в. № 135 248
38. „ 1832 р. № 163 258
39. Зборник 1691 р. № 172 262
40. „ пол. XVII. в. № 217 264
Копії з друків:
41. Сѵнѡѱісъ, № 112 266
42. Казаня приданіи, кін. XVII. в. № 52 266
43. Ѳписъ на листъ, Исторія ѡ листрійскомъ Синодѣ, № 64–65 266
44. Алфавитъ духовный, № 146 267
45. „ „ № 196 267
46. Требника уривки кін. XVI. в. № 179 267
47. Молитви благопотрібні, поч. XIX. в. № 222 . . 268
48. Зборник: Номоканон, Небо Новое, Зерцало № 54 . 268
49. О сакраментах № 162 268
50. Зборник кон. XVII. в. № 154 269
51. Несѣдалное № 171 269
Показчик 271
Зміст 293

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
3 0112 077580121